

Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” in het goud

Holtens Nieuwsblad 1956-10-06

En andere knipsels uit het
Holtens Nieuwsblad 1949 t/m 1987
over de
Coöperatieve Zuivelfabriek
De Vrijheid te Holten

Opmerking bij deze **β versie** :

Deze knipselmap bevat gegevens afkomstig uit het - digitale - couranten archief (Erfgoed Rijssen Holten) van het *Holtens Nieuwsblad* - <http://erh.courant.nu/> - Met knipsels en teksten die betrekking hebben op Coöperatieve Zuivelfabriek *De Vrijheid* uit Holten. Het is geen uitgewerkte verhaal, maar bevat alleen de *bron gegevens* zoals ik ze tegen ben gekomen. Sommige zijn in de mappen geplaatst als *knipsel*, de langere artikelen als integrale tekst. (Doel hiervan is de betere toegankelijkheid voor zoekmachines als Google e.d.) Serieuze belangstellenden kunnen bij zuivelhistorienederland.nl de bron-bestanden en de MAP-versie in een OpenOffice.org bestand opvragen.....

www.zuivelhistorienederland.nl

Als β versie geplaatst 2012-04-20

Inhoud

MAP Zuivelfabriek Holten

datum	Onderwerp	Aandacht	Blz.
	Snelkeuzen / 1960 / 1970 / xxx / Bijlagen / Ziekte-2 / Fok-3 / KI-3 / xxx		
	Inleiding	xxx	
1931-10-08	Aankondiging 25 jr. jubileum van Coöp. Boterfabriek De Vrijheid		6
1931-10-16	Kort verslag van het 25 Jr. Jubileum		8
1949-03-26	Verslag vergadering met gegevens – eerste in dig. archief		11
1949-09-10	Buitengewone vergadering voor plannen uitbreiding kaaspakhuis		12
1949-12-14	Verslag najaarsvergadering (1949)		14
1950-03-04	Verslag Vergadering Zuivelfabriek		16
1950-12-30	Verslag najaarsvergadering (1950)		19
1951-02-03	40 Jr. jubileum Machinist K. Brinkman - geridderd		22
1951-03-17	Verslag Vergadering Zuivelfabriek		
1951-11-24	Aanbesteding melkritten ging niet door – onvrede melkrijders		25
1951-12-22	Verslag najaarsvergadering (1951)		26
1952-xx-xx	Meerdere knipsels		29
1953-01-10	Verslag najaarsvergadering (1952)		
1953-08-08	Grote verbouwing van <i>De Vrijheid</i>		
1953-12-xx	Uitvoerig gezocht.....niets / heel december door gezocht	xxx	
1954-04-10	Verslag Jaarvergadering Zuivelfabriek		
1954-12-31	Verslag najaarsvergadering (1954)		
1955-04-23	Verslag Jaarsvergadering (1954)		
1955-10-15	25 Jr. trouwe dienst controleur Jansen en fabrieksmedewerker Prins		
1955-12-24	Verslag najaarsvergadering (1955)		
1956-04-07	Verslag Jaarsvergadering (1955)		
1956-09-08	Radiolezing Zuivelconsulent Cons.-melk Huisman uitbetaling naar kwaliteit		
1956-10-06	50 Jarig jubileum <i>De Vrijheid</i>		
1956-10-13	Verslag receptie en feestavond		
1956-12-29	Verslag najaarsvergadering (1956)		
1957-04-02	Verslag Jaarsvergadering (1956)		
1957-12-14	Verslag najaarsvergadering (1957)		
1958-01-11	Afscheid directeur P. G. Dijkstra		
1958-05-03	Verslag Jaarsvergadering (1957)		
1958-12-31	Verslag najaarsvergadering (1958)		
1958-12-31	Voorzitter J. Wegstapel neemt afscheid - geridderd		

1958-04-25	Verslag Jaarsvergadering (1957)		
1959-12-31	Verslag najaarsvergadering (1959)		
1960			
1960-05-07	Verslag Jaarsvergadering (1959)		
1960-05-14	Ingezonden Directeur over Wijksanering		
1960-05-21	Ingezonden xxxx over Wijksanering - 2		
1960-12-03	Verslag najaarsvergadering (1960)		
1960-12-03	Voorlichting Rijkslandbouwconsulentschap – loonkosten en groter worden		
1961-12-30	<i>De Vrijheid</i> treedt uit <i>Isolacta</i> verband		
1962-06-16	Verslag Jaarsvergadering (1961)		
1962-10-06	Botermaker / Wethouder Soer overleden		
1962-12-29	Verslag najaarsvergadering (1962)		
1962-12-29	Lezing dir. C. Broersma voor Plattelandsjongeren „Jong Holten”		
1963-04-27	Verslag Jaarsvergadering (1962)		
1964-01-04	Verslag najaarsvergadering (1963)		
1964-12-24	Verslag najaarsvergadering (1964)		
1965-04-03	Verslag lezing Wageningen over RMO. melkvervoer		
1965-05-01	Verslag Jaarsvergadering (1964)		
1965-12-24	Verslag najaarsvergadering (1965) – afschei voorzitter J. H. Sprokkereef		
1966-04-23	Verslag Jaarsvergadering (1965)		
1966-04-30	Veertig jaar in dienst bij <i>De Vrijheid</i> H. Prins		
1966-12-23	(1) Verslag najaarsvergadering (1966)		
1966-12-23	(2) Vervolg – toelichting op „ <i>Omeffa-affaire</i> ”		
1967-12-16	Verslag najaarsvergadering (1967)		
1968-04-20	Melkgeld met 6 cent omlaag		
1968-05-11	Jaarvergadering met gegevens - ook Coberco		
1968-05-11	Praatje directeur over zuiveltoestand		
1968-05-18	Protestactie tegen lage melkprijzen in Zwolle		
1968-12-21	Verslag najaarsvergadering (1968) – slecht jaar		
1969-01-03	Laatste paarden melkrijder		
1969-09-05	Gaat Holten op in Coberco?		
1969-12-19	Verslag najaarsvergadering (1969)		
1970			
1970 / 1971	Niets: Broersma / Coberco / Zuivelfabriek / De Vrijheid	xxx	
1971-04-02			

1972-04-14	Afscheid directeur C. Broersma – gaat naar Coberco		
1972	Niets: Vogt / Coberco / Zuivelfabriek / de Vrijheid	xxx	
1973-01-12	Over zes praatavonden van Coberco		
1973-09-28	Verslag Vergadering Melkveehoudersvereniging <i>De Vrijheid</i> (1972)		
1973-10-26	Over meer melkvee, door kalveropfokbedrijven - rundveeconsulent		
1974-10-04	Verslag Vergadering Melkveehoudersvereniging <i>De Vrijheid</i> (1973)		
1975-02-07	Vier bijeenkomsten i.v.m. statutenwijziging		
1975-10-10	Verslag Vergadering Melkveehoudersvereniging <i>De Vrijheid</i> (1974)		
1975-12-23	Verslag Vergadering		
1976-06-04	Kaasmaker G. J. van Coeverden 25 jaar in dienst		
1976-11-05	Verslag Vergadering Melkveehoudersvereniging <i>De Vrijheid</i> (1975)		
1977-04-22	Afscheid dir. H. H. J. Vogt		
1977-05-20	Bericht van sluiting De Vrijheid - eind1977		
1977-05-20	Reactie gemeentebestuur en -raad op sluiting		
1977-09-16	Laatste vergadering ?		
1977-12-16	Bijdrageregeling omschakeling op melktanks verlengt - II		
1977-12-30	Laatste melkbus aan fabriek geleverd		
1979-03-16	Val schoorsteen „ <i>de Vrijheid</i> ”		
1981-01-02	Laatste melkrijders stoppen er mee – melktank		
1981-01-09	Gesprek met oud-melkrijder Jan Baltes		
Bijlagen			
Bijlage-1	1e zuivelfabriek <i>De Eendracht</i> / Wansink / VVM / <i>Omefa</i>		
1949-01-01	Vergadering: deel voormalige leveranciers Firma Wansink naar V.V.M.		
1949-05-21	Firma Wansink startte 50 jaar geleden 1e zuivelfabriek in Holten		
1950-02-14	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. - Lezing Melkwinning.		
1951-01-27	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. - Lezing tegen Coöperatie		
1951-12-22	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. -		
1952-01-26	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. -		
1952-11-15	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. - Lezing tegen Coöperatie		
1952-11-22	Verslag discussie voor en contra Coöperatie - voorgaande		
1954-01-30	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. -		
1955-01-22	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. -		
1956-01-28	Verslag vergadering leveranciers V.V.M. -		
1956-05-05	Oprichter 1e zuivelfabriek ' <i>De Eendracht</i> ' H.J. Wansinh overleden		
1956-11-10	Over problemen bij overgang - vrije boeren - V.V.M. naar <i>Omefa</i> te Rijssen		

1959-08-01	Sloop Voormalige boterfabriek Wansink		
1960-01-08	Melkrijder Gerrit ten Hove kreeg koninklijke onderscheiding		
1960-02-19	Verbouwing in fabriek Rijssen		
1961-05-19	Bedrijfsfilm <i>Omefa</i> Rijssen		
1962-04-20	N.V. Omefa bouwt nieuw kantoorgebouw – hoek Gr. Ottostr. / K. Doormanstr.		
1962-06-08	Koperen jubileum Melkslijtersver. Rijssen en Omstreken		
1966-03-19	Primeur bij „Omefa” Rijssen – met eerste RMO in gebied		
1966-04-23	Problemen met nabetaling <i>Omefa</i> Rijssen		
1966-12-10	„Vrije boeren” – Rijssen – nu ook naar coöperatieve <i>Coberco</i>		
1966-12-23	Toelichting in De Vrijheid vergadering op <i>Affaire Omefa</i>		
2004	Sluiting <i>Omefa</i> Rijssen		
Bijlage-2	<u>Dierziektebestrijding</u>		
1949-01-15	Voorlichting over TBC-Bestrijding		
1949-03-26	Runderholzelbestrijding – Runderhorzelbesluit van 22 april 1942		
1951-02-10	Ledenverg. Ver. Voor TBC bestrijding.		
1951-06-23	Ingezonden: Sanering van de Nederlandse Rundvee stapel – in 5 jr. t.b.c. vrij		
1957-05-04	Twee behandeling Runderholzelbestrijding - verplicht		
1959-05-23	Over Runderhorzelbestrijding in het grensgebied		
1970-07-17	Landbouw en veeteeld: Bestrijding van mastitis of uierontsteking		
Bijlage-3	<u>Fok en Controlevereniging</u>		
1950-03-04	Vergadering fok-vereniging		
1950-04-03	Vergadering Controle-vereniging		
1950-11-04	Vergadering Fok-vereniging Rood-Bonte		
1951-02-24	Vergadering Controle-vereniging		
1951-03-24	Vergadering Controle-vereniging		
1951-03-31	Vergadering Fok-vereniging Rood-Bonte		
1952-01-17	Lezing B. Oosterveld – met lichtbeelden – over zwart-bonte rundveefokkerij		
1952-02-16	Vergadering Fok-vereniging Rood-Bonte		
1953-03-07	Verslag vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1954-06-05	Lezing OLM. Rundveehouderij		
1955-02-12	Vergadering Controle-vereniging - Boerenbelang		
1955-03-19	Verslag vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1956			

1957-03-09	Verslag vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1957-06-08	Voorlichting: K.I. alleen is niet voldoende		
1958-03-01	Verslag vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1959-03-21	Verslag vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i> – problemen!		
1960-02-10	25 Jr fokvereniging Roodbond -		
1960-03-19	Verslag vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1961-03-24	Lezing: Moet runderfokkerij meer in de richting van de melkeiwitten gaan?		
1962-03-31	Verslag vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1963-03-23	Verslag Provinciale Controledienst – ook Holten		
1964-03-14	Vergadering Controlevereniging Holten en omstreken – toenemende kosten!		
1965-03-20	Vergadering Melk-Controle-vereniging		
1965-06-05	Voorlichting: Voor de boer: Kwaliteit van melk.		
1966-03-26	Vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1967-03-25	Grote verandering veehouderij door Fok- en KI.-verenigingen		
1967-05-06	Vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1968-12-21	Nw. kwaliteit voor boerderijmelk aangekondigd		
1969-02-28	Over schoon maken / onderhoud Melkmachine		
1969-03-28	Vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1970-03-27			
1970-10-23	Controleur controlevereniging J. W. Jansen 40 Jr. in dienst		
1971-02-26	Voorlichtingsavond, landbouworganisaties Melkmachine en melkleiding		
1971-04-02	Vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1972-03-31	Vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1973-02-23	Vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1974-03-08	Monsternemers H.J. Meesterberends en H.J. Nijland 25 jaar in dienst		
1974-04-12	Verslag jaarvergadering		
1974-06-14	Waarderende woorden bij afscheid controleur Jansen		
1974-11-24	25 % van de melk uit ligboxenstal in Oost-Overijssel		
1975-01-24	Boeren betalen groot deel Gezondheid van ons vee kost veel geld		
1975-03-21	Vergadering Controle-vereniging <i>Holten en Omstreken</i>		
1975-12-23	Voorlichting kosten melktank / melkleiding		
1976-01-02	Melkveehouders doen melk in de tank		
1976-03-19	Plattelandsvrouwen Lezing door K. de Wit over veranderingen		
1976-10-08	Bijdrageregeling omschakeling op melktanks -I		
1977-05-27	Protest bussenboeren		
1978-06-02	Van melkbus tot melktank		

1979-02-16	O.L.M. bijeenkomst „Strafheffing op te veel melk een ramp”		
Bijlage-4	K.I. Vereniging		
1950-03-25	Excursie		
1951-01-13			
1952-05-31	K.I. stal bijna gereed		
1952-11-01	Plannen voor eigen K.I. station in Holten		
1953-02-07	Opening K.I. Station		
1970-04-10	Verslag vergadering K.I. vereniging Zuid-West Overijssel		
1971-04-02			
1977-10-14	25000ste inseminatie		
1978-01-13	25 Jr. KI vereniging Zuid-west Overijssel – 5 jan. 1953		
1980-02-15	Fokvereniging registreerde 25000ste kalf		
1981-01-22	Heropening KI dekstation Zuid-west Overijssel		
1984-01-02	Start Veehouderijbelangen – vervanging van Fok- Controle-, K.I.-ver. enz		
1984-01-12	Verslag vergadering <i>Veehouderijbelangen</i>		
1987-10-08	Sluiten VVB. vestiging Holten		
Bijlage-5	Mei 1956 Coöp. „Boerenleenbank Holten” 50 jr		
Bijlag-6	Mei 1959 Coöp. Aan- en verkoop vereniging 50 jr.		
Bijlage-7	Terugblik J.H. Venneklaas-Slots in 1989		
	Gegevens		
Gegevens	Coöp. Zuivelfabriek „de Vrijheid” 1945 - 1977		
Gegevens	Controlevereniging <i>Holten en omstreken</i>		

Boterfabriek „De Vrijheid” 25 Jr.

Holten. 8 Oct. De coöperatieve boterfabriek „De Vrijheid” alhier bestaat 15 October a.s. 25 jaar, welk jubileum op eenigzins feestelijke wijze in het gebouw „Amicitia” van den heer Holterman zal worden gevierd.

In 1906 werden de statuten der vereeniging vastgesteld en koninklijk goedgekeurd en de fabriek gesticht aan de Stationsstraat, op een stuk grond, aangekocht van de familie Dijkers. Op 15 October van dat jaar werd de eerste melk tot boter verwerkt en sedert dien heeft de fabriek zich in een voortdurenden bloei mogen verheugen.

Het eerste bestuur werd gevormd door de heeren H. J. Holterman, voorzitter, G. Klein-Haar, secretaris, en de leden W. Stevens B.Wz., J. W. Krikkink, M. Boode, F. J. Tromp en E. Teesink J.Zn.

De vereeniging bestond bij haar oprichting uit 175 leden, die met nog 24 losse leveranciers in het eerste jaar 3.210.106 K.G. melk leverden. Als bewijs van vooruitgang mogen wij er nog aan toevoegen, dat thans de fabriek 361 leden en 63 losse leveranciers telt, die in 1930, 8.248.109 K.G. melk aanvoerden. In het begin waren er 15 wagens voor vervoer van melk of wel melkrijders, welk getal thans 42 bedraagt. De heer G. Hollema werd de eerste directeur, die deze functie tot 1911 waarnam. In 1907 werd de directeurswoning gesticht, onmiddellijk naast de fabriek. Opvolger van den heer Hollema was de heer R. Andela,¹ die de leiding had tot 1920. De heer H. J. van der Werf kwam vervolgens als directeur aan het roer, echter slechts tot 1922 waarna de heer P. Dijkstra² als zoodanig de teugels overnam en die thans nog de regeling van den arbeid in het steeds grooter wordende bedrijf in handen heeft.

Is reeds met een enkel woord gewezen op den vooruitgang, ook de tijdsomstandigheden met haar steeds hogere eischen, waarbij nog komt de uitvoering van keuringdiensten en andere wettelijke voorschriften, maakten, dat een steeds intensiever bewerking en behandeling van de grondstoffen en het product noodzakelijk werd.

De fabriek heeft eenigzins opvoedend moeten werken op het gebied van melkwinning en melkbehandling, om het gehalte van de boter op te voeren.

In 1907 maakte het jaarverslag er melding van, dat het te betreuren is dat niettegenstaande den koelen zomer nog zure melk werd aangevoerd, hetwelk een duidelijk bewijs leverde, dat het zuur

1 Andela werd directeur van de – buurfabriek - CZ. Bathmen (ZHN.)

2 Alleen de heer vd. Werf had zuivelschool. Hij was volgens ZJB. '26 Handelsagent in Balk (Fr.) (ZHN.)

worden een gevolg was van de slechte behandeling der melk op de boerderij. Enkele goede leveranciers, die ver van de fabriek woonden hadden er nooit last van. Dit is anders geworden, dank zij de ingevoerde geregelde stalinspecties en het instellen van melkerscursussen. Bovendien werden zindelijkheidsproeven met puntenstelsels ingevoerd, welke nuttig werken op eergevoel van den boer, want men wilde voor elkaar niet onder doen.

In 1930 werden 71 nummers van leveranciers in het jaarverslag eervol vermeld. Het bestuur ging zelfs verder door premies uit te loven en in te voeren het melkonderzoek op *stepto-coccus*. Zoo wordt dus alles gedaan om de inrichting een steeds betere naam te doen verkrijgen en wanneer wij de lijst van de wekelijksche boterkeuringen van den *Geldersch-Overijselschen Zuivelbond* vluchtig inzien dan mag worden gezegd, dat „*De Vrijheid*” daarop een waardige plaats inneemt.

Werd de melkleverantie in den loop der jaren grooter, de afzet van de producten moest daarmede ook stijgen. In 1907 werden afgeleverd 2.314 vaten boter van 50 K.G. tegen in 1930 5.461 vaten met nog 11.160 Edammer kazen 20 plus, 5.322 Edammers 40 plus, 4.652 Goudsche kazen 20 plus, 3.531 broodkazen 40 plus, 43.335 K.G. magere melkproducten en 16.150 K.G. volle melkpoeder.

Op de fabricage van poeder en kaas heeft men zich in de laatste jaren eveneens met succes toegelegd, omdat de ondermelk, voor hen die zich niet zoozeer op de varkensmesterij konden toeleghen, deze tevens op een gunstige wijze werd geplaatst.

Zoo is dan de fabriek geworden wat zij thans is n.l. een instelling voor de leden-landbouwers, die behalve een modelinrichting voor hun landbouwbedrijf een noodzakelijk economisch bedrijf is waarop met rechtmatigen trots mag worden gezien. Het tegenwoordige bestuur bestaande uit de heeren J. W. Venekaas, voorz., J. Wegstapel, secretaris; Joh. Asfman, G. W. Bosman, J. A. Haverslag en H. J. Rensen Wzn.

Vermelden wij nog, dat de ondermelkmeter W. Tuller op den feestdag juist ook 25 jaren in dienst van de coöperatie is geweest.

25-JARIG BESTAAN DER BOTERFABRIEK „DE VRIJHEID”

HOLTEN, 18 Oct. In verband met het zilveren jubileum der coöp. boterfabriek „*De Vrijheid*” woei gisteren van vele huizen en van de fabriek aan de Stationsstraat de driekleur, terwijl het gebouw „*Amicitia*” feestelijk was versierd met guirlandes en wimpels. Op het tooneel prijkten tal van fraaie bloemstukken. Onder de aanwezigen merkten wij op dr. Breen, rijkszuivelconsulent te Zwolle, de heeren B. J. Wissink en G. J. Stevens, bestuursleden der afd. Holten van den O.M.v.L.,³ den gemeentesecretaris, den heer Golstein, de beide wethouders, de heeren Nijland en Beltman en verder een aantal directeuren en bestuursleden van zuivelfabrieken uit den omtrek.

De heer J. W. Tuller, die vanaf de oprichting in dienst der fabriek is geweest, werd tijdens de receptie op hartelijke wijze toegesproken. De heer Wechstapel offereerde hem een gouden remontoir-horloge.

De directeur, de heer Dijkstra, dankte den voorzitter en den secretaris nog voor de vriendelijke woorden, tot hem gesproken, en sprak de hoop uit, dat de goede samenwerking bestendig zal blijven.

De heer D. Nijland, complimenteerde den directeur en het bestuur namens de gemeente en bood een fraaiere ruiker aan. Spr. hoopte, dat de fabriek zou voortborduren op het stramien van „*de vrijheid*”.

Dr. Breen herinnerde er aan, dat in 1886 te Warga de eerste zuivelfabriek werd gesticht, waarna vele andere volgden. Men begint te begrijpen, dat het verenigingsleven in de toekomst voor den boerenstand van groot belang is. Thans wordt als ‘t ware een „*Vrijheidsdag*” herdacht. In den loop der jaren is er veel veranderd en gelukkig ook verbeterd en een algeheele evolutie heeft zich in deze kwart eeuw voltrokken. In isolement kan de kracht niet gezocht worden en juist dank zij samenwerking kunnen vele landbouwers zich in dezen crisistijd handhaven. Weliswaar zijn er nog vele moeilijkheden, waaraan het hoofd moet worden geboden, maar eendracht maakt macht. Spr. bracht hulde aan het bestuur, de commissarissen en den directeur voor de wijze, waarop de fabriek geleid is, voornamelijk met betrekking tot de uitbreidingen. Tenslotte uitte dr. Breen zijn beste wenschen voor de fabriek.

De eerste directeur van het bedrijf, de heer Hollema, bood zijn gelukwenschen aan een vertelde eenige interessante gebruiken en voorvallen uit den „*ouden tijd*.”

De heer Okkinga, vroeger assistent aan „*De Vrijheid*” en thans directeur der Coöp. Zuivelfabriek te Bedum, zeide, met ontroering en dankbaarheid te hebben gedacht aan zijn opleiding, toen hij hedenmiddag weer even in de fabriek te Holten was geweest.

Ook deze spreker deelde enkele gemakkelijke gebeurtenissen uit deze beginperiode mede.

3 Naast de G.O.M.v.L. was er ook een O.M.v.L., zie *Gedenkboek 150 jr. G.O.M.v.L.* Blz. 17

De heer P. v d. Veer, afgevaardigde van den *Bond van Geldersch-Overijselsche Zuivelfabrieken*, wees er op, dat de boeren te Holten, ondanks den minder gunstigere toestand, den moed nog niet hebben laten zakken. De Coöperatieve vereeniging is gestadig gegroeid tot wat zij thans is. Spr. wenschte, dat zich binnen afzienbaren tijd gunstiger perspectieven zullen openen voor den landbouw en sloot zich aan bij de vele gelukwensen.

De heer Roeterdink uit Gorssel, afgevaardigde van de botermijn te Zutphen (E.C.B.), wees er o.m. op, dat door organisatie verbetering is gekomen in den afzet der producten. Spr. drong aan op den goeden weg voort te gaan, ten gunste van de verschillende coöperaties.

De heer Jansen, dir. der Zuivelfabriek te Laren (G.), sprak namens de zuivelfabrieken te Bathmen, Markelo, Heeten en Laren en complimenteerde het bestuur en de commissarissen met dit zilveren jubileum.

Achtereenvolgens voerden nog het woord de heer H. Kolkman, namens de Coöp. Landbouwers Handelsver. en de heer H. Holterman, kassier van de Coöp. Boerenleenbank te Holten, die zeide, dat de Bank nauw betrokken was bij de stichting der fabriek „*De Vrijheid*” en ook geprofiteerd heeft bij de gunstige resultaten hiervan.

Verder de heer Wissink, voorzitter van de afd. Holten der O.M.v.L., de heer G. v.d. Hulst. assistent bij „*De Vrijheid*”, die namens het personeel zijn gelukwensen aanbod en een mooien aschbak offreerde en tenslotte de heer P. Kenemans, namens de bureu. Deze laatste spreker hield een geestig speechje, waarin hij mededeeling deed van het voornemen der „*nabers*”, om in den gevel van de fabriek een gedenksteentje te laten maken als bewijs van oprechte sympathie jegens „*De Vrijheid*.”

Vervolgens trad het gezelschap Doeke Stuuroop voor het voetlicht, dat de aanwezigen met vroolijke samenzangen, schetsen en muziek terdege amuseerde.

Des avonds laat had nog een gezellige bijeenkomst plaats van het personeel en de bureu met het bestuur en de commissarissen.

HOLTENS NIEUWSBLAD

De abonnementsprijs van dit blad bedraagt f 0.75 p. kwartaal

Uitgave van de Stichting „Holtens Nieuwsblad“ i.o.
te Holtens. Telef. K 5483 - 234

Adv.-prijs: 1-15 m.m. (à contant) f 1.00, iedere m.m. meer f 0.06

Kop eerst nummer van het Holtens Nieuwsblad**Holtens Nieuwsblad, 12/03/1949; p.****Er is weer slagroom!***Vrij verkrijgbaar - ook de prijs is vrij.*

Met ingang van 6 Maart j.l. is het de standaardisatiebedrijven en zuivelfabrieken weer toegestaan consumptieroom te bereiden en af te leveren.

Na een lange tijd van onderbreking is er dus weer koffieroom en slagroom verkrijgbaar. Wellicht zal men menen, dat dit feit niets bijzonders is, omdat er de laatste tijd toch al „room“ te krijgen was. Hiervoor moest dan in vele gevallen een boterbon worden ingeleverd. Juist deze boterbon bewees, dat hetgeen als „room“ verkocht werd, op die naam geen aanspraak mocht maken. De z.g. room werd gemaakt van boter en melk, dat is dus het omgekeerde van de normale weg bij de roombereiding.

Nu de echte room weer geleverd wordt, zal het „room-surrogaat“, dat de naam van de zuivere room schade deed, tot het verleden behoren.

Vrij, ook in prijs.

De koffieroom en slagroom is geheel vrij verkrijgbaar. Er zijn geen maximumprijzen vastgesteld, dus ook de prijs is vrij.

Koffieroom zal een vetgehalte van tenminste 20 pct. hebben; voor slagroom is dit tenminste 40 pct.

De consumptieroom zal worden geleverd in flessen van 1000, 500, 250, 125 of 100 cc. De flessen van 1/10 liter zullen in de toekomst verdwijnen.

De room mag ook worden geleverd aan restaurants, banketbakkers, ijsbereiders, enz.

Voor de melk- en zuivelhandel betekent de terugkeer van koffie- en slagroom een belangrijke mogelijkheid tot omzetvergroting.

JAARVERGADERING „DE VRIJHEID”.

In de onder leiding van de heer J. Wegstapel gehouden ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*”, wees deze er in zijn openingswoord op, dat de melkprijs in het afgelopen jaar behoorlijk was, maar dat er toch geen cent meer af kan.

De directeur, de heer P. Dijkstra, bracht het financieel verslag uit aan de hand van de door de G.O.Z.F.⁵ opgemaakte balans- en exploitatierekening, alsmede het jaarverslag, waaraan wij ontleenen, dat het ledental op 31 December j.l. 434 bedroeg, melkende 2767 koeien. Er werden 12 nieuwe leden ingeschreven en 7 afgevoerd wegens overlijden en bedrijfsoverschrijvingen.

De fabriek ontving 8.124.000 K.G. ⁶melk of 25 pct. meer dan in het vorige jaar, waarvan geproduceerd werden 198.231 kg. boter, 104.650 kg. magere melkpoeder, 20.000 kg. volle melkpoeder en 219.368 kg. kaas. De totale onkosten bedroegen, zonder het melkvervoer, f 1.76 per 100 K.G. melk. Het vetgehalte was 0,1 pct, hoger dan in 1947 en bedroeg gemiddeld 3,38 pct. Aan melkgeld werd uitgekeerd inclusief de toeslag een bedrag van f 1.617.530,18. terwijl voor melkvervoer werd ingehouden 75 ct. per 1.00 kg. De netto-prijs per 1 pct. vet was 5.66 cent. Per 100 kg. werd netto uitbetaald bij vetgehalte van 3.38 pct. f 19,16.

Inzake de t.b.c.-bestrijding kan nog worden vermeld, dat van de 265 de gegevens van 131 stallen bekend zijn en dat deze verdeeld kunnen worden in 9 A, 14 B en 128 C bedrijven. Het aantal reageerders bedroeg 26 pct., terwijl er 8 open lijders werden aangetroffen. Van 114 bedrijven kwamen de resultaten nog niet binnen.

Bij kunstmatige inseminatie (K.I.) werd 72 pct. der dieren drachtig. De plaatselijke afdeling is aangesloten bij de Centrale voor de K.I. te Almelo⁷ voor het M.R.IJ.-veeslag.

Het aantal gevallen van mond- en klauwzeer bleef dank zij de tijdige inenting beperkt tot 8 gevallen.

Aan het slot der vergadering werd op voorstel van het bestuur besloten tot aanschaffing van een **platenpasteur** en **rolbaansysteem** met **bussentransporteur** voor de snellere afwerking van de stijgende melkaanvoer.

De buurtfabrieken werd dank gebracht voor de vorming der combinatie voor de aankoop van de zuivelfabriek van de Fa. Gebr. Wansink.

4 Eerste verslag uit het digitale archief van *Holtens Nieuwsblad* van *De Vrijheid* op zoekwoord ‘zuivelfabriek’

5 Niet geheel duidelijk wat de ‘F’ hier doet! (ZHN.)

6 Achterin in deze MAP een – bijna – volledige lijst met gegevens van ontvangen melk, vetgehalte, melkgeld enz.

7 Als bijlage - ook achterin - iets meer over de geschiedenis van de Holtese K.I.

Holtens Nieuwsblad, 30/04/1949; p.

BENOEMD TOT ZUIVELDIRECTEUR.

Onze plaatsgenoot, de heer G. Wiersma, assistent-directeur der Coöp. Fabriek voor Zuivelproducten „De Vrijheid”, werd Dinsdagmiddag benoemd tot directeur van de Coöp. Zuivelfabriek te Markelo.

Dat is een prachtige promotie voor de heer Wiersma, waarmee wij hem en zijn echtgenote van harte gelukwensen.

De boeren in Markelo hebben met de benoeming van deze nog betrekkelijk jonge directeur een goede greep gedaan, want het is ons bekend, dat de heer Wiersma zijn werk met grote kunde en voortvarendheid verricht en dat hij behalve een open oog voor de belangen der boeren ook een goed inzicht heeft in de noden van zijn medewerkers.

Het is nog niet bekend, wanneer de heer Wiersma in functie zal treden.

Holtens Nieuwsblad, 28/05/1949; p. 1/2

GESLAAGD VOOR HET MELKERSEXAMEN

Op de boerderij van de heer Van Rossum te Raalte slaagden de volgende plaatsgenoten voor het melkersexamen, waarvoor zij opgingen vanwege de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”: mej. G. Blankena, H. J. Podt, E. Stam, mej. H. M. F. ten Den (Hellendoorn), D. Stam, G. J. Pekkeriet, H. Stoevenbelt, Joh. Prins, J. W. Hulsman en G. J. Veneman. De drie eerste kandidaten behaalden het praedicaat Uitmuntend.

Holtens Nieuwsblad, 28/05/1949; p. 2/2

VOOR DE ZWAKKE KINDEREN.

Door de leveranciers van de Coöp. Fabriek „De Vrijheid” is door middel van een klein percentage van hun melkgeld een bedrag van f 408.71 bijeengebracht voor de Unac.

NIEUWE ZUIVELASSISTENT.

Tot assistent-directeur van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” is in de plaats van de heer Wiersma benoemd de heer B. Faber in gelijke betrekking werkzaam aan de Coöp. Melkfabriek te Koudum (Fr.).

B. Faber - Bolsward in 1946 - latere dir. Havelte

Holtens Nieuwsblad, 1949-09-10;

BUITENGEWONE LEDENVERGADERING.

In ‘t café van J. A. Jansen werd Dinsdagavond der vorige week een buitengewone ledenvergadering gehouden van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, onder presidium van de heer J. Wegstapel, die na opening en lezing der notulen uiteenzetting gaf waarom het bestuur deze vergadering had belegd. De kaasproductie is dit jaar groter dan ooit tevoren en zal het volgende jaar zeker nog groter zijn. Doordat de vraag naar kaas op de wereldmarkt veel groter is dan naar boter, dringt de regering er bij de fabrieken op aan, om zich zoveel als maar mogelijk is, toe te leggen op de kaasproductie, wanneer men hiervoor in de gelegenheid is.

Daar komt tevens nog bij, dat de export van kaas voor een groot gedeelte is vrijgekomen, wat als gevolg heeft gehad, dat men de kaas soms langer in opslag moet houden. Waar oude kaas niet kan worden bewaard in dezelfde ruimte gelijk met jonge kaas, zal er door grotere productie en door de export moeten worden overgegaan tot uitbreiding der pakhuisruimte.

Na deze uiteenzetting door de heer Wegstapel werd het bestuursvoorstel om het kaasbedrijf met pl.m. de helft van het bestaande bedrijf uit te breiden, met algemene stemmen aangenomen.

Na afhandeling van enige huishoudelijke zaken volgde sluiting der vergadering, die zeer matig was bezocht.

Holtens Nieuwsblad, 26/11/1949;

Coöperatieve Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holten

Aanbesteding van melkritten

op DINSDAG 29 NOVEMBER, 's middags
half drie uur bij J. A. Jansen.

HET BESTUUR.

Holtens Nieuwsblad, 03/12/1949;

AANBESTEDING MELKRITTEN.

In het café van de heer Jansen werden Dinsdagmiddag door de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Vrijheid” 47 melkritten aanbesteed. Er bestond een flinke belangstelling voor.

De prijzen, waar de ritten voor werden gemijnd, lagen ongeveer 12—14 % hoger dan het vorige jaar.

De ritten naar de fabriek „De Eendracht” werden buiten de besteding gehouden.

De aanbestede ritten zijn onder de gebruikelijke condities gegund.

Holtens Nieuwsblad, 24/09/1949;

PLAATSELIJK Nieuws HOLTEN.

BEZOEK AAN TENTOONSTELLING.

Bestuur en commissarissen van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, alsmede enkele andere ingezetenen brachten Donderdag een bezoek aan de grote veetentoonstelling te 's-Hertogenbosch, waar bekroond vee — zowel rood- als zwartvont — uit heel Nederland aanwezig was. Het beste uit het beste werd tentoongesteld.

Ook werd een bezoek gebracht aan de monumentale St. Jan-kathedraal te 's-Hertogenbosch, terwijl ook bezocht werd het gebied, waar in de afgelopen zomer een muizenplaag heerste. De graslanden boden hier een zeer troosteloze aanblik en het vee werd met stroo gevoederd.

De landerijen waren onlangs gedeeltelijk onder water gezet om de muizen te vernietigen en toen het water over het land kwam, had men 10 à 25 muizen in een distel kunnen zien klimmen om het leven te redden, zo vertelde een gedupeerde boer.

Op de terugreis werd nog even vertoefd in Utrecht en om pl.m. 9 uur keerde men in Holten terug, hoogstvoldaan over de mooie en leerzame excursie, welke gemaakt werd onder leiding van de heer P. G. Dijkstra.

Holtens Nieuwsblad, 24/09/1949; p.

DE HEER H. SOER 25 JAAR BIJ „DE VRIJHEID”

Zaterdag herdacht de heer H. Soer, dat hij voor 25 jaar in dienst trad van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”. Slechts enkele van zijn medearbeiders waren op de hoogte van deze mijlpaal in zijn loopbaan en zij hadden samen aan de karn een versiering aangebracht, die een eenvoudige hulde inhield aan hun collega. Het volledige bestuur en de directeur, de heer Dijkstra, kwamen hem 's middags thuis gelukwensen en boden een mooi polshorloge aan als waardering voor de in de afgelopen jaren verrichte arbeid. De voorzitter, de heer J. Wegstapel, sprak daarbij een waardarend woord, waarin hij de arbeidslust van de heer Soer en ook zijn taak in de gemeenschap wat nader belichtte.

De leden van het personeel kwamen Dinsdagavond in het Stationskoffiehuis van de heer Kalfsterman met de jubilaris en zijn echtgenote in gezellige kring bijeen, waarbij namens het personeel door de heer W. Tuller een enveloppe met inhoud werd aangeboden.

Zaterdagavond ontving de heer Soer tal van gelukwensen van zijn burens, partijgenoten en vrienden, waarbij ook verschillende stoffelijke blijken van belangstelling werden overhandigd.

De heer Soer is een rustig werker, die naast het lidmaatschap van de raad tal van functies in het openbare leven met veel liefde en grote zorg vervult. Behalve secretaris-penningmeester van het ziekenfonds, waarbij hij de vraagbaak is voor velen, is hij oprichter en bijna 25 jaren bestuurder van de Gymnastiekvereniging „Bato”, bestuurslid van „Neptunus”, „De Noordpool”, van de Volksfeestcommissie en maakt hij zich als voorzitter van de oudercommissie van de o.l. Dorpschool gaarne verdienstelijk voor het openbaar onderwijs.

NAJAARSVERGADERING VAN „DE VRIJHEID”.

In ‘t café van de heer G. Vrugink werd Dinsdagnamiddag de jaarlijkse najaarsvergadering gehouden van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” onder presidium van de heer J. Wegstapel Ezn. De voorzitter opende de vergadering met ‘n woord van welkom, waarna de notulen der vorige vergadering werden gelezen, die onveranderd werden goedgekeurd en vastgesteld.

Bij de bestuursverkiezing werd de heer J. Wegstapel Ezn. met grote meerderheid herkozen, terwijl inplaats van de heer H. J. Rensen Wzn, die wegens uittreding uit het bedrijf zich niet weer herkiesbaar stelde, gekozen werd de heer J. R. Reilink W.Fzn. Candidaten waren (alfabetisch): H. Kloosterboer, J. W. Reilink W.Fzn, en Js. Rensen.

Ook de heer H. Halsman, die als bestuurslid periodiek aftrad, werd met bijna algemene stemmen herkozen. Tegencandidaten waren de h.h. W. Landuwer en J. Rietberg.

Inplaats van de heer H. Bronsvoot, die als commissaris aftrad en reglementair niet herkiesbaar was, werd gekozen de heer G. H. Bronsvoot (Borkeld).

Candidaten waren G. Aanstoot. G. H. Bronsvoot en H. W. Veneklaas.

Over punt 7 van de agenda: „*Voorstel van het Bestuur en Commissarissen om een dubbele arbeiderswoning te bouwen voor het personeel*”, werd breedvoerig van gedachten gewisseld. Ter motivering van dit voorstel werd aangevoerd, dat men geen vakkundig personeel kan krijgen, wanneer men geen woning heeft aan te bieden. Het missen van vakkundig personeel kan bijv. ten aanzien van de kaasmakerij zeer nadelige gevolgen hebben. Hierbij komt nog, dat er rekening gehouden moet worden met opheffing van de bouwsubsidie c.q. een geringere subsidie. Tenslotte werd besloten deze woningkwestie ter nadere afdoening in handen te geven van het bestuur en de commissarissen.

Door de directeur der fabriek, de hier P. G. Dijkstra, werden hierna verschillende voorlopige mededelingen gedaan t.a.v. het bijna verstreken jaar.

De melkaanvoer over 1949 zal zeker 19 pct, hoger zijn dan in het vorige jaar en ook het vetgehalte van 3,43 pct. is 0,05 pct. hoger dan in 1948.

De minder goede vooruitzichten, die er in het begin van dit jaar waren ten aanzien van de boterexport zijn meegevallen en de boterprijs was goed te noemen en de laatste weken zelfs nog stijgende.

De kaasproductie was in 1949 belangrijk hoger dan in 1948 en ook de prijs van dit zuivelproduct was zeer goed.

De melkpoederproductie was ongeveer gelijk aan het voorgaande jaar.

De resultaten met de K.I. waren over 1949 zeer bevredigend en steeds meer dieren worden opgegeven voor kunstmatige inseminatie. Voor 1950 werden reeds meer dan 1000 koeien opgegeven.

Een gelukkig verschijnsel is ook, dat steeds meer boeren het grote belang inzien van een t.b.c.-vrije veestapel. Het onderzoek op de bedrijven is thans in volle gang en vanwege de fabriek zijn 4 personen dag in dag uit bezig met het merken der dieren.

Aan het eind der vergadering sprak de voorzitter een hartelijk woord van dank tot de heer Rensen, die meer dan 20 jaar als bestuurslid zijn beste krachten aan de fabriek heeft gegeven en tot de heer Bronsvort, die tal van jaren als commissaris de fabriek heeft gediend en uitte hij de wens dat met de heeren, die in de vergadering van heden tot hun opvolgers werden gekozen op prettige wijze mag worden samengewerkt.

Holtens Nieuwsblad, 07/01/1950;

UITBREIDING KAASFABRIEK.

Bij de in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman door de architecten L. C. v. d. Bovenkamp en v. Guilik gehouden aanbesteding voor de uitbreiding van de kaasfabriek van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” werd j.l. Woensdag als volgt ingeschreven:

Perc. I, de massa, met uitzondering van het schilderwerk:

B. J. Klein Zandvoort, Markelo	44.903
A. J. Haijker, Goor	43.550
J. Mensink, Rijssen	38.600
E. Achterkamp en Dollekamp	38.200
G. J. Marsman, Vroomshoop	32.940
W. J. Ekkelenkamp, Vroomshoop	32.900
De Blauw en Folkert, Vriezenveen	32.375
H. G. Jansen en Klein Velderman	30.734
G. Koenderink, Enter	30.580
Gebr. ten Brinke, Enter	30.577
A. Vukkink	30.389
H. Schipper, Almelo	29.900
H. Mensink, Almelo	29.500
Fa. H. Koopman en Zn.	26.869

De begroting was f29.750.

Perc. II, het schilderwerk:

Fa. A. Schipper	767
G. J. Gervedink Nijhuis en Zn.	409
Gebr. Maats	361

De begroting was f495.

Het werk is aan de laagste inschrijvers opgedragen.

JAARVERGADERING COÖP. FABRIEK VAN MELKPRODUCTEN „DE VRIJHEID”.

Bijna 18 % melk meer dan in 1948.

Onder voorzitterschap van de heer J. Wegstapel Ezn. werd Donderdagmiddag in het *café J. A. Jansen* de jaarlijkse ledenvergadering gehouden van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „*De Vrijheid*”.

Na een kort openingswoord door de voorzitter en lezing der notulen, werd door de directeur, de heer P. G. Dijkstra, het Bondscontrolerapport gelezen van de G.O.Z., welk rapport zonder op- of aanmerkingen door de vergadering werd goedgekeurd.

Vervolgens werd door de directeur het jaarverslag uitgebracht, waaruit wij de volgende gegevens overnamen: De totale melkaanvoer in 1949 bedroeg 9.559.665 kg., wat bijna 18 % meer is dan in 1948. Het gemiddelde vetgehalte lag 0,05 % hoger dan in het voorgaande jaar en bedroeg 3,43 %. De hoogste dagaanvoer werd genoteerd op 20 Mei, n.l. 36.802 en de laagste aanvoer op 27 Januari, nl. 15.555 kg.

In 1949 werd 246.478 kg. boter bereid en 314.039 kg. kaas, hoofdzakelijk Gouda-volvét en Edammer 40 plus. De melkpoeder-productie beliep in 1949 124.825 kg. De prijs van de boter is ook thans nog hoog, doch de kaasprijzen liepen sinds Januari steeds terug.

Het aantal leden/leveranciers bedroeg op 31 December 1949 477, eigenaars van 3.110 koeien. Betreffende de K.I. werd medegedeeld, dat de belangstelling hiervoor nog steeds groeiende is. In 1949 werd bij 800 dieren K.I. toegepast en bijna 86 % werd hiervan drachtig. Voor 1950 werden meer dan 1000 koeien opgegeven.

Nadat de heer Wegstapel een woord van dank had gesproken tot de directeur voor het uitgebreide verslag en enkele zaken van ondergeschikt belang waren afgehandeld, volgde sluiting der vergadering, die zeer matig was bezocht.

Holtens Nieuwsblad, 25/03/1950; p. 1/2

DE STOOMFLUIT ZAL WEER GAAN.

Aangezien er bij de directie van de Coöp. Fabrik van Melkproducten „De Vrijheid” van de zijde der buurtschapsbewoners telkens op wordt aangedrongen om des middags de stoomfluit weer te laten gaan werken, omdat men veelal het luiden van de klokken niet kan horen, is besloten de stoomfluit vanaf Maandag 27 Maart a.s. des middags om twaalf uur weer te gebruiken.

Toen de torenklokken weer hun plaats in onze toren hadden ingenomen, was dit teken van de middagpauze achterwege gelaten en werd de stoomfluit alleen gebruikt voor alarmering bij brand. De brandweer behoeft dus niet verrast te zijn, wanneer des middags de stoomfluit gaat.

Er waren in Holten twee controleverenigingen.
De grootste "Holten en Omstreken" was van de Coöperatieve (De Vrijheid) boeren. Hun controleur was de heer Jansen – zie bijlage

De andere. Controlevereniging Boerenbelang was van de 'vrije', voormalige Wansink boeren die na de opheffing van deze melk leverden aan de VVM, later Rijsen

Holtens Nieuwsblad, 25/03/1950; p. 2

De Coöp. Fabriek van
Melkproducten „De Vrij-
heid” vraagt

een jongen

niet jonger dan 16 of 17
jaar. Indiensttreding zo spoe-
dig mogelijk.

Holtens Nieuwsblad, 27/05/1950

De Contrôlevereniging
„BOERENBELANG”
alhier, vraagt voor direct

Een Monsternemer

voor het rayon Broek-Beu-
seberg. Aanmelden bij het
bestuur.

Goede vooruitzichten van „*De Vrijheid*”.

Melkontvangst weer gestegen.

Kaasprijs zeer bevredigend.

De vergadering, waarin de directeur dit verslag, uitbracht, werd vorige week Vrijdag gehouden in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman onder leiding van de voorzitter, de heer J. Wegstapel.

Zij was goed bezocht. Het was sedert vele jaren de eerste keer, dat zij 's-avonds werd gehouden en de voorzitter sprak er dan ook zijn voldoening over uit, dat velen de gladde wegen en fietspaden hadden getrotseerd om van hun belangstelling blijk te geven. In zijn openingswoord heette de heer Wegstapel in 't bijzonder welkom de nieuwe leden, die overgekomen zijn van de combinatie.

Verkiezingen.

Het eerste punt van de agenda na de notulen was de verkiezing van bestuursleden en commissarissen. Voor de heer H. Stam, die wegens zijn vergevorderde leeftijd bedankte, werd gekozen de heer J. W. Rietberg J.A.zn., terwijl de heer G. J. Meilink met bijna algemene stemmen werd herkozen. - De heren H. Meijerman en H. W. Wechstapel waren als commissaris niet herkiesbaar. In hun plaats wees de vergadering aan de heren J. Beldman en J. Lubbersen.

In de jaarlijkse December-vergadering van de Coöp. Fabriek van Zuivelproducten „*De Vrijheid*” waren de vooruitzichten blijkens het voorlopig verslag van de directeur, de heer P. Dijkstra, gunstig.

Grote melkontvangst.

De melkontvangst bedroeg tot 4 December j.l. 2½ miljoen kg. meer dan vorig jaar om deze tijd, dat is 23 pct. van de totale ontvangst. Het gemiddelde vetgehalte bleef gelijk aan het vorige jaar. De kaasproductie was belangrijk groter dan het vorige jaar, hetgeen zijn oorzaak vond in de meerdere melk en in de belangrijke uitbreiding, die de kaasfabriek heeft ondergaan. De kaasprijs was na Juli zeer bevredigend.

De botersituatie.

Bij zijn voorlopig overzicht van de bedrijfsresultaten deelde de directeur o.a. mede, dat de boterprijs tot nu toe gemiddeld f 4,17 was tegen f 3,95 in het vorige jaar. De botersituatie is de laatste 14 dagen aanmerkelijk verbeterd, niet in 't minst omdat enig schot is gekomen in de ruiming van de regeringsvoorraden. De 1600 ton iets afwijkende voor het binnenland bestemde boter was met 8 dagen meer dan uitverkocht. Er zijn enige perspectieven geopend met de handel op Oost- en West-Duitsland, terwijl de laatste verhoging van de boterprijs ook is veroorzaakt door een betere vraag uit België.

De kaasproductie.

De landelijke productie van fabriekskaas was iets lager dan in 1949. Plaatselijk werd naar schatting 25 pct. meer gemaakt. Het nieuwe pekellokaal (de vergroting van de kaasfabriek) is van 't zomer geheel bezet geweest. Aanvankelijk was de prijs aan de lage kant, vanaf Augustus zijn de prijzen best opgelopen. Zelfs zodanig, dat de ondermelkprijs boven 9 ct. per liter is geweest. De regering heeft 'n paar weken een heffing van 10 ct. per kg. op de jonge kaas gelegd, toen de prijs tot boven de f 2,20 per kg. uitliep, en gewaarschuwd, dat wanneer de prijs hoger dan f 2,15 werd, wederom een heffing zou worden opgelegd. De kaasexport naar België nam toe, maar ook Duitsland werd een belangrijke afnemer.

Melkpoeder.

Er werd in de verslagperiode vrij veel melkpoeder geproduceerd. De hoeveelheid was belangrijk groter dan het vorige jaar. 't Meeste werd ingeleverd bij het In- en Verkoopbureau van de regering. Een vierde gedeelte werd naar Engeland verkocht. Een grote hoeveelheid werd verwerkt in het mengvoeder, terwijl de rest door het BZ. ten dele gedenatureerd met grasmael, beschikbaar werd gesteld ter tegemoetkoming in de consumptiemelk-behoefte.

Combinatie coöp. fabrieken.

Verder deed de directeur enige belangrijke mededelingen over de combinatie van coöp. zuivelfabrieken „Isalacta”, die thans haar definitieve vorm heeft gekregen. De coöperatieve fabrieken te Den Hulst, 's Heerenbroek, Holten, Nieuwleusen, Wijhe en „*Hoop op Zegen*” te Zwolle hebben zich in Isalacta-verband verenigd, waardoor een hechtere samenwerking is ontstaan en waardoor die producten kunnen worden bereid, die het beste in de markt liggen. Hierdoor kunnen meer dan 2200 leden eenzelfde melkgeld ontvangen voor dezelfde kwaliteit melk.

Een belangrijk voordeel van deze samenwerking was de weiverwerking, die anders was weggelopen en nu voor dierlijke consumptie belangrijke voordelen afwerpt. Met de fabricage van magere Hatmaker poeder werd zelfs een voordeel van meer dan f 20.000 bereikt. Er worden thans de meest uiteenlopende melkproducten vervaardigd.

T.b.c.-onderzoek en „K.I.”

Voorts deed de heer Dijkstra mededeling, dat het t.b.c.-onderzoek van de koeien na Kerstmis zal beginnen. Het *blikken* is zo goed als afgelopen.

De K.I. werkt zeer goed. Volgens de voorlopige uitkomsten is 88 tot 90 pct. der dieren bevrucht. Voor 1951 zijn reeds meer dan 1600 koeien opgegeven, w.o. 400 zwartbonten.

Aangaande het t.b.c.-onderzoek kwam uit de vergadering enige ontstemming naar voren over de trage gang van dit onderzoek. De vraag werd geopperd of het niet mogelijk is om met een paar andere fabrieken voor de t.b.c.-bestrijding een eigen veearts aan te stellen.

Het bestuur zegde toe op bespoediging van het onderzoek te zullen aandringen.

KONINKLIJKE onderscheiding voor de heer BRINKMAN

Bloemen, cadeaus en vele goede woorden.

De 1e Februari van het jaar 1951 zal zeker voor de heer K. Brinkman en zijn familie worden aangemerkt als onvergetelijk, gezien de spontane huldiging, die hem en de zijnen ten deel viel bij gelegenheid van zijn 40-jarig jubileum als machinist aan de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”.

De deur, die toegang geeft tot het ketelhuis en ook de ketel zelf, waar de heer Brinkman in deze 40 jaren tonnen brandstof heeft ingegooit, waren rijk versierd met groen en bloemen, en ook de kolenschop was uitgedost met een oranje strik ter ere van de jubilaris.

Het hoogtepunt van deze dag is ongetwijfeld geweest het moment toen burgemeester Mr. W. H. Enklaar de heer Brinkman mededeelde, dat het H.M. de Koningin had behaagd hem te begiftigen met de bronzen medaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau voor 40 jaar trouwe dienst. Burgemeester Enklaar speldde hierna de heer Brinkman deze onderscheiding op de jas en roemde in een korte toespraak de plichtsgetrouwheid van de jubilaris.

Ook de voorzitter van de Coöp. „De Vrijheid”, de heer J. Wegstapel, kwam met het bijna voltallige bestuur de gelukwensen aanbieden en deed zijn hartelijke en zeer waarderende woorden vergezeld gaan van een enveloppe met inhoud. De heer Wegstapel prees de heer Brinkman om zijn grote plichtsbetrachting en verantwoordelijkheidsgevoel, welke beide factoren van zeer groot belang zijn in een dergelijke betrekking.

Namens het personeel werd de heer Brinkman een divan aangeboden en de melkrijders deden hun felicitatie vergezeld gaan van een enveloppe met inhoud.

Het gemeentepersoneel bood bij monde van de gemeente-opzichter de heer H. J. Holterman een fraaie bloemenmand aan.⁸

Tijdens de feestavond, die Donderdagavond in het café Maats werd gehouden, sprak nog de directeur der fabriek, de heer P. G. Dijkstra, die in waarderende bewoordingen de vele verdiensten van de heer Brinkman schilderde.

Muziekvereniging „H.M.V.” bracht de jubilaris ‘s avonds een serenade.

⁸ De heer Brinkman verzorgde ook de centrale verwarming van de O.L. school – later U.L.O. school, in 1957 werd dit gevierd ivm het 40 jr. jubileum. De heer Brinkman was toen 71 Jr. „en nog zeer kras” (HN 19-10-1957)

Jaarvergadering van „De Vrijheid”.

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” hield Donderdagavond, onder voorzitterschap van de heer J. Wegstapel, een goed bezochte vergadering in Amicitia.

Na een kort welkomstwoord van de voorzitter bracht de directeur, de heer P. Dijkstra, het jaarverslag uit, waaraan wij ontleen, dat 530 leden en leveranciers met 3570 koeien hun melk leverden aan de fabriek. 30 leveranciers traden als lid toe, terwijl 6 nieuwe leveranciers werden ingeschreven. Er vertrokken 4 leveranciers.

Melkvee-contrôle.

Bij de contrólereveniging zijn 1562 koeien gecontroleerd. Voor 1951 zijn dit er reeds meer dan 2000 of 56 % van het totaal.

De productie-controle gaat zeer goed vooruit. Men ziet het nut hiervan thans wel in.

Kunstmatige inseminatie.

In 1950 werden 1314 dieren geïnsemineerd. Het drachtigheidspercentage was 88, hetgeen als een goed resultaat mag worden aangemerkt. (Voor 1951 zijn reeds 1700 dieren aangegeven.) De vereniging beschikt over 12 roodbonte en 8 zwartbonte stieren.

Melkontvangst.

De ontvangen melk beliep 12.264.844 kg of 28 % meer dan in 1949. De grootste hoeveelheid op een dag werd bereikt op 24 Mei n.l. 47.115 kg en de kleinste op 5 Jan. n.l. 20,092 kg.

Vetgehalte en productie.

Het vetgehalte was 3,42 %. Er werd 339.3GG kg boter geproduceerd, 355.750 kg kaas en 163.800 melkpoeder.

Mededelingen..

Vervolgens deed de directeur nog enkele mededelingen. Over de kwaliteit der producten kon men tevreden zijn. De boter was steeds le klas gekeurd bij het Zuivel-kwaliteits Bureau van de Geld.-Ov. Zuivelbond, waarvoor een diploma werd ontvangen.

De kwaliteit van de kaas was eveneens goed. De boterprijzen konden zich flink handhaven tegen het vorige jaar. De groothandelprijs zal dit zomer wellicht lager zijn. De verlaging zal niet voldoende zijn om de concurrentie van de oudere landen te weerstaan. Momenteel kan België en het binnenland al de boter nog wel hebben. Het is de onschatbare verdienste van de Benelux, dat de belangrijke Belgische markt voor ons gereserveerd blijft.

Voor export is vooral een goede kwaliteit nodig. De boer zij er daarom op bedacht, dat de melk-behandeling op de boerderij goed in orde is. Het is zijn eigen voordeel.

De kaas kon over het algemeen vlot worden verkocht tegen bevredigende prijzen. Als straks de grote productie komt zullen de prijzen wel naar beneden gaan, temeer daar Duitsland momenteel uit de markt is.

De directeur sprak de hoop uit, dat dit van korte duur zal zijn.

De magere melkpoeder wordt in hoofdzaak afgenomen door het In- en Verkoopbureau van Zuivel, I.V.Z. De overname prijzen zijn door dit bureau ongeveer 9 ct. per kg lager gesteld dan het vorig jaar.

T.B.C.-onderzoek.

Omtrent het t.b.c.-onderzoek op runderen deelde de heer Dijkstra nog mede, dat 530 stallen onderzocht werden met 5611 dieren. A beslagen 90, B beslagen 79, C beslagen 361. Totaal aantal reageerders 1285 of 22,9 % .

Na de directeur dank te hebben gebracht voor zijn uitvoerig verslag en hem decharge te hebben verleend, wees de voorzitter er nog op, dat de boeren de plicht hebben een goed product te leveren in de vorm van melk, door goede koeling en zindelijk melken, dan kan men er op de fabriek ook een goed product van fabriceren in de vorm van zuivel.

Bij de rondvraag stelde de heer Meijlink voor uit de kas een bijdrage te verlenen voor de verbetering van wegen, De vergadering voelde echter weinig voor deze subsidie, zoals bij zitten en opstaan bleek.

Aan het slot van deze bijeenkomst werd de F.N.Z.-film vertoond „In eigen handen”, vervolg op „Het Belang van de Boer”.

Hierin werd de coöperatieve gedachte nog eens weer sterk op de voorgrond gebracht. Door de weergave van twee gezinnen waarvan de een coöperatief is en de ander niet. Na veel huiselijke moeilijkheden wint de jonge boer het bij zijn niet coöperatieve vader en als deze zich uit de boerderij terugtrekt meldt de zoon zich aan.

De heer Wegstapel dankte ten slotte voor het vertrouwen.

MELKERS GESLAAGD.

Op de te Heeten gehouden melkers-examens slaagden de volgende leerlingen van de melkerscursus, georganiseerd door de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” alhier.

Met het predicaat „uitmuntend”: J. A. Jansen, Mej. M. A. de Baas, E. J. Keuterman, Mej. J. A. Meilink en Mej. J. Stevens.

Met het predicaat „zeer goed”: Mej. G. Kloosterboer, Mej. G. W. Bronsvorst, Mej. H. Bekkernens, H. M. Veneklaas, H. J. Abbink en G. H. Schoolen.

Met het predicaat „goed”: E. Aaltink, Mej. M. A. Kloosterboer, Joh. Paalman en H. Bussink.

ROET UIT „DE VRIJHEID”-PIJP.

Een bewoner van een perceel aan de Stationsstraat klaagde er over dat men veel last heeft van roet en andere viezigheid, die uit de schoorsteen van de zuivelfabriek komt. Soms is dit zo erg, dat men niet buiten kan zitten en verschillende huismoeders hebben zeer veel narigheid ondervonden toen hun was op de bleek lag of aan de lijn hing te drogen. We zouden hen die de hinder ondervonden, willen adviseren eens te gaan praten met de directeur der fabriek, de heer P. G. Dijkstra. Hopelijk kan een oplossing worden gevonden.

Aan de Coöp. Fabrik van Melkproducten „DE VRIJHEID” wordt gevraagd

EEN MEISJE

voor kantoorwerk, pl.m. 16 tot 17 jaar. Aanmelden vóór 29 Aug. a.s. aan het kantoor der fabriek.

EEN PRIMA VOORMELKER.

Onze plaatsgenoot, de heer D. Aanstoot A.Jzn., B 45, die vanwege de Coöp. Fabrik van Melkproducten „De Vrijheid” heeft deelgenomen aan het examen voormelker, behaalde te Almelo het diploma met het hoogst aantal punten van dit examen nl. 178½.

LESSEN LAGERE LANDBOUW-SCHOOL BEGONNEN.

In afwachting van het gereed komen van het schoolgebouw zijn de lessen der lagere landbouwschool onder leiding van het hoofd, de heer A. J. Snijders, Maandag begonnen in het vergaderlokaal van de Coöp. Fabrik van Melkproducten „De Vrijheid”. De eerste en tweede klas tellen elk 8 leerlingen, doch dit aantal zal successievelijk toenemen naarmate de wintercursussen vervallen.

KAAS VAN KWALITEIT.

Op de onlangs gehouden centrale kaaskeuring ter gelegenheid van de algemene vergadering van de Kon. Ned. Zuivelbond te Den Haag behaalde de Coöp. fabrik van melkproducten „De Vrijheid” met een volvette Goudakaas 87 punten. Door een administratief misverstand geschiedde dit buiten mededinging en ontving zij derhalve niet de daarop gestelde bronzen medaille, maar de kaas was er even prima om.

AANBESTEDING MELKRITTEN GING NIET DOOR.

Voor de aanbesteding van de melkritten door de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”, welke Dinsdag in café Stationszicht van de heer G. Vrugink zou plaats hebben, bestond een grote belangstelling.

De besteding ging echter niet door, omdat het grootste deel der aanwezigen de zaal verliet toen het Bestuur bekend maakte, dat een melkrit door ten hoogste twee personen mocht worden uitgevoerd.

De thans rijdende melkvervoerders hadden echter in een voorvergadering om hun positie zo goed mogelijk veilig te stellen reeds verschillende combinaties gevormd voorgeval ritten zouden uitvallen,

Het Bestuur, dat ook de belangen van de overige leden te behartigen heeft, en er voor waken moet, dat het melktransport voor niet te hoge bedragen plaats vindt, wilde de huidige melkrijders wel enigszins tegemoetkomen, maar wilde aan het karakter van de aanbesteding toch geen afbreuk doen.

Toen het grootste deel van de reflectanten zich verwijderde, werd besloten de aanbesteding opnieuw te doen plaats vinden.

De nieuwe besteding zal nu Dinsdagmiddag plaats hebben. Het bestuur wil - naar wij van terzijde vernamen - bij uitzondering in de door hem goed te keuren gevallen toestaan, dat meer dan twee personen aan een rit deelnemen.

Holtens Nieuwsblad, 01/12/1951; p. 4/4

Natuurboter is de beste.

De Coöp. Fabriek voor Melkproducten

„De Vrijheid”

levert U — via haar melkventers —
PRIMA MELK EN MELKPRODUCTEN.

Zij hebben een hoge voedingswaarde
en beschermen U tegen de kou.

Zijt ge tevreden, zegt het anderen.
Hebt ge klachten, zegt het ons.

Drinkt meer melk

Holtens Nieuwsblad, 01/12/1951; p. 2/4

**MELKRITTEN ZONDER
INCIDENTEN GEMIJD.**

Voor de heraanbesteding van de melkritten der Coöp. Fabriek voor Melkproducten „De Vrijheid” bestond Dinsdag weer dezelfde grote belangstelling als bij de eerste keer.

De ritten gingen door elkaar voor dezelfde prijs weg als het vorige jaar, op de voorwaarden, zoals die door het bestuur waren gesteld. Er deden zich thans geen moeilijkheden voor.

ZUIVELFABRIEK „DE VRIJHEID” BOEKTE GUNSTIGE RESULTATEN.

De directeur gaf een voorlopig overzicht.

In de gebruikelijke Decemберvergadering van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „*De Vrijheid*”, welke Donderdag in het café Vrugink gehouden werd onder voorzitterschap van de heer J. Wegstapel en goed bezocht was, heeft de directeur, de heer P. Dijkstra, enkele voorlopige mededelingen gedaan omtrent de voorlopige bedrijfsresultaten, welke goede verwachtingen in zich bergen.

Alvorens hiertoe werd overgegaan sprak de voorzitter een kort welkomstwoord en werden enkele verkiezingen gehouden.

De aftredende bestuursleden, de heren M. Teeselink en J. A. Haverslag werden met bijna algemene stemmen herkozen. Als commissaris was aan de beurt van aftreden de heer H. Stevens, welke niet herkiesbaar was. In zijn plaats werd aangewezen de heer B. W. Krikkink.

Mededelingen van de directeur.

Hierna deed de heer Dijkstra de gebruikelijke mededelingen over de stand van zaken in de zuivel, in het bijzonder in het eigen bedrijf, tot 1 December j.l. De melkaanvoer was in deze periode 2,8 % minder dan het vorige jaar. Over het gehele land is dit percentage 3%.

Het vetgehalte is daarentegen gestegen, het liep op van 3,41 tot 3,45.

De melkprijs was iets hoger, n.l. enkele centen per 100 kg. melk meer.

De boterprijs is vooral de laatste veertien dagen gestegen, er werd echter 10 %, minder geproduceerd, terwijl de kaasprijs op hetzelfde niveau bleef, maar daarvan meer geproduceerd werd.

Van de totale waarde aan uitvoer van zuivelproducten ging 33,4 % naar de Benelux-landen, België en Luxemburg of 4%, meer dan in 1950.

De kaasproductie bedroeg 54 % meer, van de 40 + werd iets minder gemaakt, maar van de volvette bedroeg de meerdere productie dan ook 74 %. De waarde van de verkochte kaas was 65% hoger.

De laatste weken wordt echter weinig kaas gemaakt, omdat zeer veel melk naar het Westen (N.- en Z. Holland) wordt vervoerd. Men komt daar ongeveer 9 miljoen kilo melk tekort.

Doordat de industrie hogere prijzen betaalde, werd 45 % minder ondermelk afgeleverd aan de veehouders, maar de aflevering van wei bedroeg 20 % meer. De overcomplete wei, die deze zomer verwerkt werd tot weipoeder en weipasta, wordt thans voornamelijk afgeleverd.

Magere melkpoeder werd tenslotte 58 % minder geproduceerd dan vorige jaar.

De heer Dijkstra wees er op, dat de samenwerking in de Isalacta⁹ weer voor enige jaren is bestendigd en drong er op aan om dit ook plaatselijk te verwezenlijken omdat nog niet altijd voldoende de noodzaak tot eendrachtig samengaan wordt ingezien.

Nadat nog verschillende vragen door de heer Dijkstra waren beantwoord, bracht de voorzitter hem dank voor dit voorlopig overzicht.

9 Er staat enige jaren Ysalacta in de verslagen, ik gebruik voor de herkenbaarheid Isalacta (ZHN.)

Holtens Nieuwsblad, 05/01/1952; p. 1/2

DIPLOMA VOOR PRIMA BOTER.

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” behaalde bij de wekelijkse boterkeuring, uitgaande van de Geld.-Ov. Zuivel Bond te Zutphen een diploma voor goede kwaliteit boter.

Holtens Nieuwsblad, 09/02/1952; p. 1/2

EEN KWARTEEUW MELKVENTER.

De heer G. Stam, Markeloseweg, herdenkt Maandag a.s. het feit, dat hij 25 jaar geleden als melkventer in dienst trad bij de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”.

Onze gelukwensen!

Holtens Nieuwsblad, 23/02/1952; p. 2/2

JUBILEUM MELKBOER STAM.

Velen hebben de heer Stam, die dezer dagen zijn 25-jarig jubileum herdacht als melkventer bij de Coöp. Melkfabriek „De Vrijheid”, geluk gewenst en het personeel van de fabriek is hierbij natuurlijk niet achtergebleven.

De directeur, de heer P. G. Dijkstra, kwam persoonlijk de heer Stam feliciteren. Hij dankte hem voor betoonde ijver en plichtsbetrachting en bood een enveloppe met inhoud aan.

Van het personeel ontving de heer Stam een prachtige pendule.

COÖP. ZUIVELFABRIEK

„DE VRIJHEID”

BOEKTE GUNSTIGE RESULTATEN.

Fabriek staat er financieel krachtig voor. Flink bedrag voor nauitkering uitgetrokken.

In de Woensdag in 't Stationskoffiehuis van de heer Kalfsterman gehouden voorjaarsvergadering van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” werden zeer gunstige mededelingen gedaan omtrent de in het afgelopen jaar door de fabriek behaalde resultaten.

De voorzitter, de heer J. Wegstapel, deelde in zijn openingswoord mede, dat het bestuur zeer tevreden is over deze resultaten, welke mede behaald zijn dank zij de goede samenwerking met de combinatie „Isalacta”.

ZOMERAVONDVOETBAL.

Met de zomer zal ook de zomeravondvoetbal in onze plaats weer zijn intrede doen. Er staat de sportliefhebbers een interessante ontmoeting te wachten in het Sportdal, waar de ploegen van de fa. Gebr. Wansink en de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” elkaar Dinsdagavond om 7.30 uur op het groene grastapijt zullen bekampen. Hier volgt de opstelling van de elftallen:

„De Vrijheid”: d. P. G. Dijkstra; a. B. Faber en A. Bronsvoot; m. Van Coeverden, H. Tuller en J. Meerman; v. M. Baan, H. J. Ebrecht, J. Aaftink, H. Smale en H. Kl. Twennaar.

„Gebr. Wansink”: d. D. J. Wansink; a. H. J. Wansink en Kolpenberg; m. Joh. Schöppers, H. Ravenshorst, A. Willems; v. H. Meerman, Ch. Reisinger, Kettelarij, Mart. Reisinger en J. Arfman. Er zal een kleine entree geheven worden.

MELKRITTEN WAREN GOEDKOPER.

Voor de Dinsdag in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden aanbesteding van de melkritten der Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” bestond grote belangstelling.

De ritten gingen door elkaar pl.m. 10 % goedkoper weg dan het vorige jaar.

De voorzitter, de heer J. Wegstapel, bracht de deelnemers aan de inschrijving dank voor het vlot verloop der aanbesteding.

Jaarvergadering van „De Vrijheid”.

Een goed zuiveljaar. Rundertuberculose tot een minimum teruggedrongen.

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” hield op Oudejaarsdag haar gebruikelijk, ledenvergadering, waarin steeds door de directeur een voorlopig beeld wordt gegeven van de gang van zaken in het bedrijf over het ten einde spoedende jaar.

Deze vergadering, welke onder leiding stond van de voorzitter, de heer J. Wegstapel, was deze keer druk bezocht.

In zijn welkomswoord, waarmee de voorzitter de leden begroette, wees hij er op, dat de voorlopige uitkomsten bevredigend zijn. De boterprijs heeft zich, ondanks de in het verleden gedane voorspellingen, in het afgelopen jaar, bijzonder goed gehandhaafd, hetgeen de leverancier ten goede komt.

Bestuurswisseling.

Hierna stelde hij aan de orde de bestuurswisseling. Daarbij werden de periodiek aftredende bestuursleden, de heren J. Wegstapel, H. Hulsman (Beuseberg) en J. W. Reilink (Dijkerhoek) met bijna algemene stemmen herkozen.

In de plaats van de heer M. Teeselink, welke zich in verband met de overdracht van de boerderij aan zijn zoon, niet weer herkiesbaar stelde, werd gekozen de heer Hs. Bronsvoot (Markelo). Aangezien de heer W. Stevens reglementair niet als commissaris herkiesbaar was, werd in zijn plaats benoemd de heer E. Aalink (Holterbroek).

Mededelingen van de directeur.

Door de directeur, de heer P. G. Dijkstra, werden vervolgens tal van belang rijke mededelingen gedaan omtrent de melkaanvoer, boterprijs, t.b.c.-bestrijding, K.1. enz., over de afgelopen elf maanden.

De melkprijs was over deze periode gemiddeld 2 cent per k.g. hoger dan over de voorafgaande periode. Dit vond zijn oorzaak in de hogere boter- en kaasprijzen, waarvan de boter b.v. 9 pct. meer noteerde.

Ook het vetgehalte onderging een niet onbelangrijke stijging en bedroeg gemiddeld 0,07 pct. meer dan over de vorige verslag-periode. Dit betekende bij de bestaande melkaanvoer en een gemiddelde boterprijs van f 4.- per k.g. een niet te onderschatten meerdere opbrengst voor de melkleveranciers van ruim f 35.000.

Melkaanvoer gedaald.

De gemiddelde melkaanvoer is 2,5 pct gebleven beneden de vorige periode. Dit percentage steekt echter niet ongunstig af tegen het landelijk gemiddelde, dat 2-3 pct. bedraagt. De verminderde aanvoer moet voor een belangrijk deel worden toegeschreven aan de opruiming van reageerders, waaronder dikwijls goede productiedieren worden aangetroffen.

Reactiepercentage tot minimum gedaald.

In dit verband kon de heer Dijkstra de verheugende mededeling doen, dat door het krachtige aanpakken van de t.b.c.-bestrijding 't reactiepercentage van 23 pct, tot 1,5 pct. was gedaald.

De gezondheidsdienst zal proberen om voor 1 December 1954 de gehele bij de fabriek aangesloten veestapel volkomen t.b.c.-vrij te maken. Thans zijn er nog een 35 stallen, waarin nog reageerders voorkomen. Met deze veehouders zal een apart, vergadering worden gehouden om de te nemen maatregelen te bespreken.

Boterprijs momenteel goed.

De prijs van de boter bedraagt momenteel 64 ct. per k.g. meer dan het vorig jaar op dit tijdstip, terwijl de verwachting bestaat, dat zij zich de eerste maanden zal handhaven wegens de grote vraag van het buitenland naar de Hollandse boter en de verminderde melkaanvoer.

Concentratie in de verwerking.

De directeur deed vervolgens enkele mededelingen over de samenwerking in Isalacta-verband, waartoe een aantal fabrieken in de IJsselstreek zich al sinds enkele jaren heeft verbonden. Men beschikt thans over 6 botermakerijen, 4 kaasmakerijen, 2 condensfabrieken voor de vervaardiging van weipasta en 1 melkinrichting. Voorts is een verstuivingsinrichting in aanbouw te 's-Heerenbroek voor de vervaardiging van melkpoeder. Deze concentratie van productiemiddelen maakt het mogelijk zich geheel naar de behoefte op de markt te richten en snel te kunnen omschakelen, wanneer de behoefte van de markt zich plotseling wijzigt, terwijl geen onnodige investeringen behoeven te worden, gedaan.

Mededelingen K.I.

Wat de kunstmatige inseminatie betreft, deelde de directeur mede, dat de K.I.-stal te Dijkerhoek van de K.I.-vereniging „Zuid-West-Overijssel” thans gereed is. Over enkele weken zal het bezoek aan deze model-inrichting mogelijk zijn. Reeds zijn 1000 stallen met ruim 8000 koeien aangesloten. Men rekent er op, dat ongeveer 50 personen per dag voor bezichtiging kunnen worden toegelaten. Hier volgen nog nadere mededelingen over evenals ten aanzien van de officiële opening der K.I.-stal.

Betreffende de verbouwing der fabriek werd nog medegedeeld, dat, als deze klaar is, 8 bakken kaas per dag meer verwerkt kunnen worden, terwijl men dan ruimte heeft voor een meerdere opslag van 36.000 liter melk.

Aan het slot van zijn mededelingen bracht de heer Dijkstra dank aan het bestuur en aan de leden voor het in het afgelopen jaar genoten vertrouwen en de ondervonden medewerking en wakte hij hen op krachtig te ijveren voor hun eigen bedrijf, dat momenteel in de branding staat. „Landbouwers, let op Uw saek”, zo besloot spreker.

Bij de rondvraag bracht de voorzitter een woord van dank aan het aftredende bestuurslid, de heer M. Teeselink, die o.a. 7 jaar secretaris der vereniging is geweest en aan de commissaris, de heer W. Slevens, welke hij de grote erkentelijkheid betuigde van de vereniging voor de in haar belang verrichte arbeid.

De heer Teeselink zeide, in zijn afscheidswoord, dat hij toendertijd in zijn benoeming nogal bezwaren zag. Van huis uit was hij echter met het coöperatiewezen verwant en zijn bestuursperiode is dan ook een prettige geweest. Hij spoorde de leden aan het huidige bestuur wel te waarderen, omdat het hun belangen voor honderd procent weet te behartigen, maar de openlijke critiek niet te sparen. Beschouw de fabriek als Uw eigen zaak, aldus de scheidende secretaris.

Personeelsleden gehuldigd.

Onder een hartelijk applaus van de vergadering bracht de voorzitter tenslotte dank aan de heren K. Brinkman, machinist en J. W. Tuller, ondermelkmeter, welke thans wegens hun leeftijd het werk neerleggen, voor het vele, dat zij voor de fabriek gepresteerd hebben.

Februari-ramp

Holtens Nieuwsblad 1953-02-07

NATIONAAL RAMPENFONDS.

De verschrikkelijke watersnood, die een groot deel van ons land heeft geteisterd, veroorzaakte een golf van medeleven bij onze gehele bevolking. Van uit alle streken en in allerlei vorm werd zoveel mogelijk hulp verleend om de eerste uitwerking van deze ramp enigszins te kunnen verzachten. De meeste hulp zal evenwel nodig zijn in geld, zodat direct maatregelen zijn genomen om alle coöperatieve boerenleenbanken in Nederland in te schakelen bij de acties, die reeds begonnen zijn of die nog zullen worden ontwikkeld om tot inzameling van gelden te komen.

Ten gunste van het Nationaal Rampenfonds zijn bij alle boerenleenbanken rekeningen geopend, waarop stortingen kunnen plaats vinden, hetzij door particulieren, organisaties, verenigingen, actie-comité-'s enz.

Ook overschrijvingen, hetzij per bankgiro of per postgiro kunnen op de speciale rekening bij de boerenleenbank plaats vinden met de aanduiding van 't doel: „Nationaal Rampenfonds”.

De landelijke verslagenheid en de drang tot steunverlening is zo groot, dat enige aansporing nauwelijks nodig is. Wij mogen er echter op wijzen, dat het vooral het agrarische deel van de bevolking is, dat door de watersnood werd getroffen.

REGELING VOOR EVACUE'S. Ten behoeve van hen, die als gevolg van de watersnood naar elders zijn gevlucht en die dus niet in contact kunnen komen met de coöp. boerenleenbank in hun woonplaats, waar zij een spaarekening of een lopende rekening aanhielden, zijn ook bijzondere voorzieningen getroffen voor het opnemen van gelden. Zij dienen zich voor dit doel in verbinding te stellen met de bank in de plaats, waar zij zich tijdelijk ophouden, onder overlegging van eventueel beschikbare bescheiden ter legitimatie, resp. spaarbankboekje of lopende rekeningboekjes.

GESLAAGD VOOR HET MELKERS-DIPLOMA

Op de te Heeteren gehouden Melkers-examens slaagden alle leerlingen van de cursus, die georganiseerd werd door de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” te Hölten.

Met „Uitmuntende” uitslag slaagden de heren H. Rietberg en W. Barvelink.

Met „Zeer goede” uitslag jhr F. W. van Coeverden, E. Wiggers, mej. J. Kriking en H. J. Klein Twennaar.

Met „Goede” uitslag G. Prins, mej. A. Nijland, H. Schreurs, A. Brinkman en E. Klein Teeselink.

Espelo viert het gouden feest van haar school

De volgende week zal met een tweedaags feest het gouden jubileum herdacht worden van de openbare lagere school te Espelo een van de bloeiende buurtschappen onzer gemeente.

Naar de Deventer markt.

De inwoners van Espelo zijn niet altijd zulke beste klanten van de Holtense winkeliers geweest. Vroeger trok men naar Deventer naar de markt en bracht men vandaar voederartikelen en winkelwaar mee. Om de beurt werd dan door een der burenen de kledwagen ingespannen en nam men een viertal andere burenen mee.

Na de oprichting van de Zuivelfabriek „De Eendracht” door de Gebr. Wansink en later ook door de Stichting van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” is dat allemaal anders geworden. Toen brachten de melkrijders de waren mee en kwam Holten tot bloei, doordat de buurtschappen minder geïsoleerd werden.

DE KAAS IS WEER BEST.

Ter gelegenheid van het Internationaal Zuivelcongres te Den Haag wordt een Nationale Zuiveltentoonstelling gehouden.

Op de kaaskeuring van deze tentoonstelling werd de ingezonden kaas van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” als volgt gekeurd: 1 Gouda kruidkaas in de hoogste klas met „uitmuntend”, 1 Gouda kaas in de klasse „zeer goed” en 1 Edammer kaas in de klasse „goed”.

HET PERSONEEL VAN „DE VRIJHEID” NAAR DE MELKWEG.

Het schier onmogelijke is toch gebeurd. Al jaren was er onder het personeel van de Coöp. Fabriek van Zuivelproducten „De Vrijheid” over gesproken om gezamenlijk een uitstapje te maken, maar de bezwaren om het bedrijf een dag stil te leggen waren zo groot, dat het er tot nu toe nooit van gekomen was.

Nu echter deze unieke tentoonstelling op zuivelgebied er was, de Nationale Zuiveltentoonstelling „De Melkweg” te Den Haag, maakte het bestuur de knoop door en bood het personeel deze tocht aan en gaf het tevens de gelegenheid des avonds de melk te ontvangen, zodat de andere dag voor deze tocht beschikbaar kwam.

In gezelschap van de voorzitter, de heer J. Wegstapel, en de directeur, de heer P. Dijkstra, toog men de vorige week Woensdag per comfortabele bus van de O.A.D. naar de Houtrusthallen in Den Haag, waar deze tentoonstelling wordt.

De tentoonstelling werd niet als groep bezocht, doch ieder ging zijn eigen weg en om half één zou elk weer bij de bus wezen. Het betrof hier niet uitsluitend het tentoonstellen van zuivelproducten, doch, zoals de naam al aangeeft, „de weg van de melk”. Van bodemgesteldheid, voeder en weidebouw tot de uiteindelijke producten. Men kon de jaarproductie aan melk van de gemiddelde koe mooi uitgebeeld zien door een hoeveelheid van 3840 flessen melk, schitterend en overzichtelijk gerangschikt. Ook onze melkfabrieken (onze koeien dus)

ontbraken zelf niet. Er was een moderne stal ingericht met 12 stuks melk-koeien. Het verhaal zou te lang worden om de gehele tentoonstelling te beschrijven, doch enkele dingen mogen niet overgeslagen worden. Er was een volledige kaasmakerij in werking, zowel fabriekmatig als op de oude manier door de boeren zelf. En natuurlijk trok de ge-

koelde toren met gekeurde kaas veel belangstelling, daar ook onze kazen daarin lagen, met het praedicaat „uitmuntend”, „zeer goed” en „goed”.

Om half één waren we allen weer bij de bus en hebben gezamenlijk heerlijk gegeten. De meesten hadden goede trek en dus moest er heel wat geserveerd worden. Het was echter prima. Na het eten had ieder een uurtje vrij, te gaan waar hij wilde en om half drie werd koers gezet naar Scheveningen. Vooral de jongeren waren toen in hun knollentuin met het mondaine strandleven. Ze genoten zichtbaar en het viel niet mee ze om 5 uur weer allemaal in de bus te krijgen. Van Scheveningen ging het richting Alphen aan de Rijn, waar het vogelpark „Avifauna” bezichtigd werd. Het was 8 uur geweest voordat we huiswaarts reden. De stemming zat er prima in omdat alles schitterend geslaagd was en doordat de beste zangers van het personeel voor de microfoon van de bus soli's ten beste gaven. Na onderweg nog wat gedronken te hebben keerden we voldaan tegen half twaalf in Holten terug.

Dankbetuiging

Het personeel van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „DE VRIJHEID” dankt bij deze het Bestuur voor de aangeboden leerzame en aangename reis naar de Nationale Zuiveltentoonstelling „De Melkweg” te Den Haag op Woensdag 24 Juni j.l.

HET GEZAMENLIJKE PERSONEEL.

TJID. DIRECTEUR „DE VRIJHEID”.

In verband met de reis van de heer P. Dijkstra en zijn echtgenote naar Canada en Amerika is tot tijdelijk directeur van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” benoemd de heer K. J. Terpstra te Grouw.

De heer en mevr. Dijkstra zijn Vrijdag met het s.s. „Rijndam” vertrokken.

HOOIBERG IN BRAND.

Donderdagmiddag om half vijf ging plotseling de fluit van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”, welke met twee langgerekte stoten waarschuwde, dat er brand was.

Er stond een hooiberg in brand van de heer A. J. Kevelam aan de Larenseweg

„De Vrijheid” onderging een belangrijke uitbreiding

Bijna vlag in top voor record melkaanvoer.

Het bezit aan industrie is in onze agrarische gemeente niet bijster groot en bedriegen de wortelten niet, dan zal het industriële potentieel in de naaste toekomst ook niet in belangrijke mate toenemen. Van de zijde van de rijks- en provinciale overheid wordt de industrievestiging in onze aan natuurschoon zo rijke omgeving niet gestimuleerd, omdat men bang is, dat daardoor ernstige schade zal worden toegebracht aan dit natuurschoon en aan het specifieke plattelandskarakter van de bevolking en van de kant van de industrie zelf bestaat weinig neiging zich in een plaats als de onze te vestigen, indien daar geen nieuwe industrie flats of althans bestaande gebouwen voor het onderbrengen van een bedrijf aanwezig zijn. Niettemin blijft men van de zijde van het gemeentebestuur pogingen doen om bestaande fabrieken of toekomstige fabrikanten te bewegen zich alhier te vestigen.

Behalve de Coöp. Fabrik van Melkproducten „De Vrijheid”, het constructiebedrijf van de fa. Kooiman en Zonen in de Beuseberg en het zich tot een lichte industrie ontwikkelende constructiebedrijf van de heer H. Klein Velderman aan de Rijssenseweg alhier - hier worden de bekende sneeuwplougen vervaardigd-, zouden wij geen bedrijf kunnen noemen, dat op de naam industrie aanspraak zou kunnen maken, tenzij men nog zou willen noemen het gemeentelijk abattoir, waar jaarlijks omstreeks 10.000 stuks vee geslacht wordt, en het daarmede, ten nauwste verbonden darmenbewerkingsbedrijf van de fa. J. J. Godeschalk.

Het fabriekscomplex van „De Vrijheid” heeft de afgelopen winter en in het voorjaar een belangrijke verbouwing ondergaan en wij stellen ons voor, dat zij, die de stapels materialen en het puin afval gedurende enkele maanden aan de Stationsstraat hebben zien liggen, zich hebben afgevraagd, wat hier eigenlijk tot stand kwam.

Aangezien de verbouwing niet officiëel in gebruik zou worden genomen, was de directeur, de heer P. Dijkstra, die momenteel met zijn echtgenote een reis door Canada en Amerika maakt om aldaar het gezin van zijn zoon en schoondochter te bezoeken en ook zakenrelaties aan te knopen, voor zijn vertrek zo vriendelijk ons de veranderingen in de fabriek te laten zien en daarvan iets te vertellen.

Vergroting kaasfabriek en bouw tanklokaal.

Onder architectuur van onze plaatsgenoot, de heer L. C. van de Bovenkamp, heeft de kaasfabriek een belangrijke uitbreiding ondergaan en heeft men, omdat men gelijkvloers geen mogelijkheden had in verband met het beperkte grondoppervlak, aan de achterzijde boven de fabriek een tanklokaal opgetrokken, waarin de melkaanvoer van een dag in grote cilindrische tanks kan worden opgeslagen. Voorts zijn in de fabriek belangrijke technische verbeteringen aangebracht door het vervangen van het leidingnet door roestvrije stalen buizen enz.

Deze verbouwing is niet tot stand gekomen in een drang tot modernisering van het bedrijf zonder meer, maar zij betekende het inlopen van een achterstand en het aanpassen van het bedrijf aan de zich wijzigende omstandigheden, zo vertelde de heer Dijkstra.

Bijna de vlag op de fabriek.

De melkaanvoer is met 10 % toegenomen - het landelijke gemiddelde bedraagt 70 % - en men heeft bijna de vlag op de fabriek kunnen zetten, want op Zaterdag 30 Mei bedroeg de dagaanvoer, op een paar honderd liter na, 50.000 liter melk. Door het koude en droge weer liep de melkgift na deze dag snel terug, zodat men deze mijlpaal niet heeft kunnen bereiken, maar alles wijst er op, dat in het komende jaar het moment zal komen, dat het bereiken van deze mijlpaal enigszins feestelijk kan worden gevierd.

De oorzaak van deze verhoogde melkaanvoer moet naar de mening van de directeur voornamelijk worden toegeschreven aan het t.b.c.-vrijmaken van de rundvee-beslagen, waardoor kwalitatief en kwantitatief betere dieren worden aangeschaft.

Maar bovendien moest de productie aan de gewijzigde inzichten worden aangepast. De samenwerking in Isalacta-verband brengt mee, dat de samenwerkende fabrieken zich moeten kunnen toeleggen op die productie. - boter, kaas, melkpoeder enz., welke op een gegeven moment het best in de markt liggen, zonder dat belangrijke veranderingen of omschakelingen in het productieapparaat behoeven plaats te vinden.

In de kaasfabriek, welke oorspronkelijk maar twee bakken bevatte, kan men nu in 8 bakken pl.m. 33.000 liter melk tot kaas verwerken. Het perslokaal is nu verplaatst en de pekruimte kon door deze uitbreiding aangepast worden aan de capaciteit van een productie van 4 á 5 dagen, vormende een hoeveelheid van 16 à 20.000 kg. kaas.

In de opslagruimte boven deze lokalen kan nu de productie van 3 weken worden opgeslagen tot een hoeveelheid van 60 ton kaas. Hier ondergaat de kaas haar laatste bewerking en liggen de Edammertjes, de volvette goudgele Goudse kazen, de komijne- en de z.g. broodkazen in lange rekken verleidelijk uitgestald. De kaasbereiding, trouwens de gehele zuivelproductie, vraagt veel vakmanschap, die de fabriek in haar personeel in uitstekende mate bezit en de directeur is dan ook kennelijk trots op zijn kaas, waarvan nog onlangs op de tentoonstelling „De Melkweg” de prima kwaliteit uitdrukkelijk naar voren is gekomen.

Het zou ons niet verwonderen als de kleine Pieter Teunis in Canada thans smult van de heerlijke kaas, die Opa en Oma van de Fabriek „De Vrijheid” uit Holten zeer zeker om te proeven hebben meegebracht.

Het bufferen van de melk.

In het tanklokaal, dat achter aan de fabriek is opgetrokken, staan enorme tanks van zeer licht metaal, waarin 60.000 liter kan worden gebufferd, zoals deze bewaring in vaktermen wordt genoemd. Naast de bestaande roomtanks, welke van zeer zware kwaliteit zijn en van binnen geheel zijn geëmailleerd, zijn er nog de grote opslagvaten voor de wei, het afvalproduct van de kaas, dat nog een behoorlijke voedingswaarde bezit voor het jongvee. In totaal kunnen hier 110.000 liter melk en wei worden opgeslagen.

Deze uitbreiding was vooral noodzakelijk, omdat de gehele bewerking in de fabriek stil moest staan als er een belangrijk defect optrad. Men kon dan met de melkontvangst niet doorgaan, omdat men geen opslagmogelijkheid bezat voor zulke grote dagaanvoeren. Thans vormt een storing geen beletsel meer, omdat de melk van een dag in het tanklokaal kan worden opgeslagen. Ook de capaciteit van de melkpoedermakerij is met 50 % vergroot.

Roestvrije stalen buizen.

In de fabriek, waarin de melk, door middel van centrifuges van het allernieuwste type, wordt ontroomd, heeft men de vertinde koperen buizen thans geheel vervangen door roestvrije stalen buizen.

Bij de analysering van de boter werd - hoe ongelooflijk zulks voor de leek ook moge klinken - daarin een uiterst gering percentage koper aangetroffen en aangezien deze er nu eenmaal niet in hoort, moest men er toe overgaan alle leidingen door roestvrij staal te vervangen.

Wat bij zo'n rondgang door de fabriek steeds weer opvalt is de uiterste hygiëne, welke hier wordt betracht. De verbouwing is daarbij wel even een handicap geweest, maar thans kan men weer ongestoord op volle capaciteit werken.

De groei neemt toe.

De toenemende betekenis van de fabriek, ook voor de plaatselijke gemeenschap, wordt het duidelijkste gedemonstreerd door de toename van het aantal arbeidskrachten gedurende het bewind van de tegenwoordige directeur.

Toen de heer Dijkstra voor omstreeks 30 jaar zijn functie hier aanvaardde, waren er 8 personen aan de fabriek werkzaam, thans bedraagt dit aantal 32.

Thans staat nog op het programma de verbouwing van de stalruimte en het maken van een schaft-lokaal met kleed- en toiletgelegenheid.

De fabriek zal door deze uitbreidingen een voorbeeld worden voor tal van andere bedrijven.

Holtens Nieuwsblad, 15/08/1953; p. 2/2

MAANDAG 17 AUGUSTUS a.s.

verkoop van een partij afbraak

bij de

Coöp. Melkfabriek „De Vrijheid”

O.a. beste PANNEN, SPOREN, DEUREN, RAMEN en een partij Straatklinkers (brokken)

Holtens Nieuwsblad, 29/08/1953; p. 2/2

Gewasonderzoek.

Evenals vorig jaar is er ook dit jaar weer gelegenheid gewasmonsters te laten nemen van hooi en kuilvoer.

Het Bestuur en de Leiding der Coöp. Zuivelfabriek zijn weer zo welwillend geweest iemand van 't personeel als monsternemer beschikbaar te stellen, waardoor geen kosten worden gemaakt voor 't nemen van de monsters.

Bovendien geeft het Bedrijfslaboratorium, waar de monsters worden onderzocht, voor de maanden Augustus en September een reductie van 20 %. Dit doet men om spreiding der inzendingen te bevorderen. Er worden dus twee belangrijke voordelen geboden: n.l. geen kosten voor 't monsternemen en in de maand September 20 % reductie. *****

OPRICHTING ARBEIDERSTONEELVERENIGING.

In de jongste bestuursvergadering van de N.V.V. Bestuurdersbond is besloten om te trachten alhier een arbeiderstoneelvereniging op te richten. In verband met de jaarlijkse gezellige avond is dit punt reeds dikwijls ter sprake gekomen, zonder dat tot definitieve stappen kon worden overgegaan. Thans heeft de heer W. A. Hendriksen, machinist der Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”, zich bereid verklaard als leider van zo'n toneelclub op te treden, hetgeen hij ook reeds deed in zijn vorige woonplaats. Deelnemers aan deze vereniging kunnen zich vóór 1 October a.s. opgeven bij de afdelingssecretarissen van de vakbonden alhier of bij de heer Hendriksen.

AANBESTEDING MELKRITTEN

De Coop. Melkfabriek van Melkproducten „De Vrijheid” heeft Dinsdag de jaarlijkse aanbesteding gehouden van de melkritten voor het komende jaar.

De aanbesteding geschiedde door bestuur en commissarissen onder leiding van de heer J. Wegstapel in het café van de heer G. Vrugink.

Er was zoveel belangstelling voor de veiling, dat alle liefhebbers niet eens een plaatsje konden krijgen. De bedragen waarvoor de ritten werden aangenomen lagen heel wat lager dan het vorige jaar. De ruim 50 ritten werden voor gemiddeld 43 cent minder per dag uitbesteed.

1954

Holtens Nieuwsblad, 1954-04-10; p. 1/4

Plaatselijk Nieuws

Meer dan twaalf miljoen kilogram Melk in 1953.

Kaasproductie steeg enorm.

Ruim 200 ton meer dan het vorig jaar.

Veestapel thans t.b.c.-vrij.

De leden van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” kwamen Dinsdagavond in jaarvergadering bijeen in het café van de heer Vrugink onder voorzitterschap van de heer J. Wegstapel.

In zijn openingswoord sprak de heer Wegstapel zijn dank uit over het feit, dat de directeur der fabriek, de heer P. G. Dijkstra, ter vergadering aanwezig kon zijn, thans weer bijna hersteld van zijn ziekte, en werd de wens geuit dat de heer Dijkstra weer vol energie de zaak zal beheren. De heer Wegstapel deelde verder mede dat in deze vergadering in twee bestuursvacatures voorzien moest worden wegens bedanken van de heren G. J. Meilink en J. W. Rietberg. Beide heren hadden voor de laatste ledenvergadering reeds te kennen gegeven zich als bestuurslid terug te willen trekken, doch daar de tijd voor candidaatstelling toen te kort was, waren beide bereid tot deze vergadering hun functie te blijven vervullen.

Daar de aftredende bestuursleden niet ter vergadering aanwezig waren, werd besloten om hen schriftelijk namens de leden dank te brengen voor het vele werk, dat zij als bestuursleden in het belang van de fabriek hebben verricht.

Jaarverslag 1953.

Blijkens het jaarverslag, dat door de directeur, de heer Dijkstra, werd uitgebracht, was 1953 wat de melkaanvoer betrof een topjaar. De totale melkaanvoer bedroeg 12.300.326 kilogram. Het vetgehalte steeg ten opzichte van 1952 met 0.045 % en bedroeg in 1953 gemiddeld 3.50 %. In 1953 was het gemiddelde vetgehalte 0.08 % hoger dan in 1950 en dit betekende een meer opbrengst aan botervet van liefst f 50.000.-.

De gemiddelde melkprijs van 1953 bleef f 1.81 per 100 kg, beneden de prijs van 1952. De productie per koe steeg echter niet onbelangrijk, zodat de gemiddelde opbrengst per koe slechts f 25 minder is geweest dan in 1952.

De totale boterproductie bedroeg in 1953 204.177 kg,

De productie van kaas steeg enorm. De totale productie bedroeg in 1953 751.608, d.i. 212.355 kilogram meer dan in 1952.

Er werd in 1953 76.225 kilogram melkpoeder gemaakt.

De prijs van de zuivelproducten was in 1953 lager dan in 1952, doch de afzet liep over het algemeen vlot.

De boter, die in 1953 in totaal 18 keer werd gekeurd door het Zuivel Kwaliteits Bureau (ZKB) kwam 17 keer in Klasse I en 1 keer in Klasse II,

Aan het slot van het jaarverslag bracht de directeur dank aan het, personeel voor betoonde ijver en plichtsbetrachting.

Bestuursverkiezing.

In de vacature G. J. Meilink waren door het bestuur kandidaat gesteld de heren: G. J. Barvelink, J. W. Boode en J. H. Sprokkereef. Bij een 2e vrije stemming werd de heer Sprokkereef gekozen.

In de vacature J. W. Rietberg werd de heer G. Stam bij eerste stemming gekozen. Door het bestuur waren verder kandidaat gesteld de heren H. Landeweerd en D. Beldman.

Beide heren aanvaardden onder dank voor het in hen gestelde vertrouwen hun bestuursfunctie.

Mededelingen.

De directeur, de heer Dijkstra, doet hierna nog verschillende mededelingen, o.a. over melkprijs, kwaliteit der melk, kaas en boterprijzen, Isalacta, T.B.C.-bestrijding, abortusbestrijding etc.

De bedrijven zowel van leden als leveranciers zijn thans t.b.c.-vrij. De abortus-bestrijding zal in 1954 door de Gezondheidsdienst ter hand worden genomen, doch deze bestrijding is thans nog niet verplicht gesteld.

Op een desbetreffende vraag werd door de heer Dijkstra medegedeeld, dat de 25 cent heffing door de Minister nog steeds niet werd terugbetaald, doch dit zal hopelijk binnen niet al te lange tijd in orde komen.

Kwaliteit van de melk.

Blijkens mededelingen van de heer Dijkstra leeft bij de Isalacta. (een combinatie van fabrieken, waarbij ook „De Vrijheid” is aangesloten), wel de gedachte om de melk naar kwaliteit uit te betalen. Iedere fabriek mag in deze echter zelfstandig beslissen.

In een volgende vergadering zal deze aangelegenheid nader worden besproken.

De Voorzitter, de heer J. Wegstapel, spreekt hierna een kort slotwoord en sluit de vrij goed bezochte vergadering.

Plaatselijk Nieuws

ZILVEREN JUBILEUM KAASMAKER.

Het bestuur, de directeur en het gezamenlijk personeel van de Coöp. Fabrik van Melkproducten „De Vrijheid” kwam onlangs in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman bijeen voor de huldiging van de heer S. van der Veen, die op deze dag 25 jaar als eerste kaasmaker in dienst was van de fabriek.

De voorzitter, de heer J. Wegstapel, heeft de jubilaris bij deze herdenking van zijn zilveren dienstvervulling in hartelijke bewoordingen toegesproken en hem bedankt voor de door hem gedurende deze 25 jaar betoonde ijver en plichts-

betrachting. Spr. overhandigde de heer Van der Veen een enveloppe met inhoud en dat hij, op dezelfde wijze voortgaande, straks de pensioengerechtigde leeftijd mag bereiken.

Namens het gehele personeel sprak de heer G. J. Beltman, die de heer Van der Veen namens zijn collega's van harte gelukwensde en een gedicht voorlas, waarin de loopbaan van de jubilaris hier in Holtens was omschreven. Hij overhandigde eveneens een enveloppe met inhoud.

De heer Van der Veen heeft de sprekers hartelijk bedankt voor hun hartelijke woorden en de stoffelijke blijken van medeleven en de aanwezigen getraceerd, zodat men nog enige tijd gezellig bijeen bleef.

MELKERS DEDEN EXAMEN.

Dezer dagen werd op de boerderijen van de heren Berghuis en Schoorlemmer te Heeten het melkersexamen afgenomen voor de cursisten van de door de Coöp. Fabrik van Zuivelproducten „De Vrijheid” alhier gehouden cursus.

De volgende deelnemers verwierven een diploma. Met uitmuntende uitslag: Egb. Aaltink, H. J. Bleuming, J. B. Veneklaas en mej. J. Kolkman.

Met zeer goede uitslag D. Harting.

Met goede uitslag: Jhr. H. J. v. Coeverden, B. Volkerink, J. Nijland, W. Bosscher en A. D. Jansen.

VRACHTAUTO VERWONDDE PAARD

Bij het afrijden van de Stationsstraat werd de melkwagen van de heer G. Harbers, landbouwer te Rijssen, die van de Coöp. Fabrik van Melkproducten „De Vrijheid” kwam, Vrijdagmorgen in de Dorpsstraat aangereden door de vrachtauto, bestuurd door J. A. de W. uit Loosduinen.

Het paard kreeg een ontveling en een diepe vleeswonde aan de borst. De dierenarts, de heer G. S. E. Vegter, adviseerde het dier te doen afmaken.

De rechter boom van het inspan brak af. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor.

COöp. FABRIEK VAN MELKPRODUCTEN „DE VRIJHEID” te Holten

vraagt een **FLINKE JONGEN**

voor hulp in de botermakerij.

Liefst niet ouder dan 16 jaar.

Aangifte vóór 24 Juni a.s.

Gevraagd aan de Coöp. Fabrik v. Melkproducten

„De Vrijheid,,

te HOLTEN

een jongen voor opleiding tot MACHINIST

Niet jonger dan 17 jaar.

Sollicitaties vóór 3 September a.s. ten kantore.

UITSTAPJE PERSONEEL „DE VRIJHEID”.

Het personeel van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” alhier, maakte Woensdag van de vorige week onder leiding van de directeur, de heer Dijkstra, een uitstapje naar Amsterdam en Schiphol, aangeboden door het bestuur van de fabriek.

In de vroege ochtend werd gestart en het eerste deel van de tocht onderbroken in Amersfoort voor het gebruik van een kopje koffie. Het eigenlijke doel was Amsterdam, waar op het Damrak reeds een prachtige rondvaartboot van de Rederij Plas op het gezelschap lag te wachten. Een prachtige tocht door de grachten en havens gaf het gezelschap een beeld van het stadsschoon van de hoofdstad des lands en van de enorme bedrijvigheid in de verschillende havens.

Na deze tocht volgde een bezoek aan Artis, waar het uitgerekend de apen waren, die de grootste belangstelling van het gezelschap opwekten. Imponerend waren de grote Jumbo's en de roofdieren en bijzonder interessant was het aquarium met haar enorme verscheidenheid aan vissen en reptielen.

Na een heerlijke maaltijd in het restaurant waren de deelnemers 'n ogenblik vrij om de stad in te gaan, waarvan een dankbaar gebruik werd gemaakt, en dat men veel beleefd had,

HOLTENSE KAAS MET ZILVER BEKROOND.

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” behaalde met haar inzending Grote Goudakaas Volvet op de kaaskeuringen te Nijmegen ter gelegenheid van het Congres van de Algemeen Ned. Zuivelbond een 2e prijs met een zilveren medaille. Zij was daarmee in deze afdeling de 4e van 61 inzendingen.

De fokveedag, welke Donderdag door de beide plaatselijke fokverenigingen in samenwerking met de jonge boerenorganisaties, de afdelingen van de B.O.O. en de C.J.B.T.O. georganiseerd werd in Kalfstermansweide, mocht zich niet alleen in een grote belangstelling verheugen door de prachtige collecties vee, welke werden aangevoerd, ook het zonnige weer werkte het bezoek in de hand.

De heer P. Dijkstra, directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, heeft van deze dag een groot aantal foto's gemaakt, welke als filmpлаатjes zullen worden vertoond.

AANBESTEDING MELKRITTEN.

Voor de aanbesteding van de melkritten door de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” bestond Donderdagavond van de zijde der gegadigden een zeer grote belangstelling. De aanbesteding geschiedde in tegenwoordigheid van de directeur, de heer P. Dijkstra, en het voltallige bestuur. De prijzen van verschillende ritten lagen iets hoger dan het vorige jaar. De gemiddelde verhoging bedroeg 4 % van de kosten van 1953.

„DE VRIJHEID” GAAT UITBETALEN NAAR KWALITEIT.

Bouw dubbele arbeiderswoning.

In een druk bezochte ledenvergadering van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „*De Vrijheid*”, welke Woensdagavond in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman, onder voorzitterschap van de heer J. Wegstapel gehouden werd, zijn twee belangrijke besluiten genomen.

Na een langdurige discussie, waarbij deze materie van alle kanten bekeken werd, besloot de vergadering op voorstel van het bestuur, de melk met ingang van 1 Januari a.s. naar kwaliteit uit te betalen. Verschillende fabrieken, die in Isalacta-verband samenwerken, zijn in deze reeds voorgaan. Het besluit werd dan ook met algemene stemmen genomen.

Het tweede belangrijke punt, dat aan de orde kwam, was ‘t voorstel van het bestuur om ten behoeve van het personeel van de fabriek een dubbele arbeiderswoning te bouwen. Dit voorstel waartoe het bestuur slechts schoorvoetend gekomen was, werd eveneens met algemene stemmen aanvaard, omdat de vergadering wel inzag, dat men geen goed geschoolde en bekwame vakmensen kan aantrekken, wanneer geen woningen aanwezig zijn.

Hogere melkaanvoer.

In zijn welkomstwoord bij de aanvang van de vergadering wees de heer Wegstapel er op, dat in het afgelopen jaar aan de fabriek meer melk ontvangen is en dat de prijzen iets hoger lagen dan in het voorgaande jaar. Het werken in Isalacta-verband heeft weer zeer gunstige resultaten afgevoerd, zo kon de voorzitter verklaren.

Bij de hierna volgende bestuursverkiezing werd in de plaats van de heer J. A. Haverslag, die om gezondheidsredenen zijn functie ter beschikking stelde, na 33 jaar deel van het bestuur te hebben uitgemaakt, gekozen de heer J. W. Boode te Espelo.

De voorzitter bracht de heer Haverslag dank voor de belangrijke arbeid, welke hij in het belang van de fabriek heeft verricht.

Tot commissaris werd in de plaats van de heer G. H. Bronsvort, die reglementair niet herkiesbaar was, gekozen de heer H. Oolbekkink in de Look.

Aan ‘t slot van de vergadering heeft de directeur, de heer P. Dijkstra, een voorlopig overzicht gegeven van de resultaten over het afgelopen jaar. Hij constateerde, dat de prijzen der melkproducten iets hoger waren dan in het vorig jaar en dat vooral de handel in kaas een zeer bevredigend verloop had. In het thans bijna afgelopen jaar werd de beste kwaliteit kaas geproduceerd, welke tot nu toe bereikbaar was. In de komende jaarvergadering zullen daaromtrent nog nadere gegevens worden bekend gemaakt.

De voorzitter bracht de heer Dijkstra dank voor zijn overzicht.

Holtens Nieuwsblad, 05/03/1955; p. 3/4

PERSONEEL VAN „DE VRIJHEID” OP SCHAATSEN EN PRIKSLEE.

Door het personeel van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” werd Woensdagmiddag op de banen van de IJscuub „De Noordpool” een wedstrijd georganiseerd in schaatsrijden en priksleeën. De verliezers uit de eerste ronde van de schaatswedstrijd reden nog in een B-serie.

Winnaars A-rijderij: 1 J. Aaftink; 2 M. Baan; 3 Jhr. van Coeverden; 4 J. Brinks. B-rijderij: 1. H. Volkerink; 2 Mej. A. Molenaar.

Prikslee-wedstrijd: 1 G. Nijenhuis; 2 H. Krale; 3 Th. Zeldenrust; 4 J. Klouwen.

De wedstrijd op d prikslee bracht veel spanning en vermaak.

Door de directeur van „De Vrijheid” werden de prijzen, die bestonden uit Edammer kaasjes en sigaretten, met een gepast woord uitgereikt.

Holtens Nieuwsblad, 26/03/1955; p. 4/4

Coöp. Fabriek voor melkproducten

„DE VRIJHEID”

Voor direct gevraagd

FLINKE JONGEMAN

ALS HULP IN DE KAASMAKERIJ

Aanmelden vóór Donderdag 31 Maart ten kantore.

Holtens Nieuwsblad, 26/03/1955; p. 3/4

ELDERS BENOEMD.

De heer T. Zeldenrust, chef-kaasmaker bij de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” is uit 68 sollicitanten benoemd bij het Proefstation voor Zuivelproducten (afd. Kaas) te Ede (Gld.).

Holtens Nieuwsblad, 16/04/1955; p. 1/2

CHEF-KAASMAKER BENOEMD.

Aan de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” is in plaats van de heer T. Zeldenrust als chef-kaasmaker benoemd de heer L. Meinsma, thans 1e kaasmaker aan de Coöp. Zuivelfabriek te Dronrijp.

RECORD MELKAANVOER BIJ „DE VRIJHEID”.

Goede afzet zuivelproducten.

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” heeft met 1954 weer een buitengewoon gunstig jaar afgesloten, zo bleek in de in het café Vrugink gehouden ledenvergadering uit het jaarverslag, dat door de directeur, de heer P. Dijkstra, werd uitgebracht. Want niet alleen was de melkaanvoer groter dan ooit te voren, maar ook de afzet van de door de fabriek vervaardigde zuivelproducten was zeer bevredigend en de kaasproductie steeg zelfs met meer dan een ton, terwijl ook de productie van magere melkpoeder en de verwerking van wei hoger was dan vorige jaren.

De uitbetaalde melkprijzen konden de toets der vergelijking met andere fabrieken goed doorstaan. De gemiddelde melkprijs lag gemiddeld 75 ct. hoger dan het vorige jaar, maar bleef niettemin beneden de door de regering gestelde richtprijs, zo deelde de heer Dijkstra mede. Het is dus waarschijnlijk, dat van die zijde nog een nabetaling is te verwachten.

De vergadering, waarin het jaaroverzicht werd gegeven, stond onder leiding van de voorzitter, de heer J. Wegstapel, die in zijn welkomstwoord tot de overigens niet talrijke leden wees op de goede samenwerking in de vereniging en in Ysalacta-verband.

Wij laten hier nog enkele cijfers en mededelingen volgen, welke in deze vergaderingen werden gegeven.

De melkaanvoer bedroeg 12.620.963 kg. of 2,2 pct. meer dan in 1953. Het vetgehalte steeg met 0,02 pct. en bedroeg gemiddeld 3,52 pct. In de laatste vier jaar is het met 0,1 pct. gestegen, hetgeen de leveranciers voor het jaar 1954 een meerdere opbrengst in geld bezorgde van ruim f 57.000.-.

Ook de kaasproductie steeg tot een hoeveelheid, welke niet eerder werd bereikt en beliep 900.359 kg. (v.j. 768.622)

De boterproductie was minder bevredigend en beliep 194.810 kg.

De kwaliteit van de boter was niet zo goed, hetgeen voornamelijk zijn oorzaak vond in de natte zomer. De kaas was prima, gezien ook het succes op de keuringen. Bij de keuring van de G.O.Z. te Zutphen behaalde de Holtense fabriek van de 39 fabrieken de 2e plaats.

De voorzitter wees er in dit verband op, dat deze goede resultaten waren bereikt dank zij de goede inspanning van het personeel en met name van hen, die aan dit product het meest hebben gewerkt. Hij dankte het personeel dan ook voor de goede zorgen, die zij aan de fabricage besteden.

De productie van magere melkpoeder (walsenpoeder) bedroeg 63.800 kg., terwijl uit de verpoederde wei 28.850 kg. weibrokken werden gefabriceerd.

De afzet was zeer bevredigend. Vooral op de binnenlandse markt is zij beter geworden door de regelmatig gevoerde reclame van het Bedrijfsschap voor Zuivel voor het gebruik van melk, boter en kaas. De oude voorraden kaas zijn zo goed als geliquideerd, terwijl er geen koelhuisboter van enige betekenis meer aanwezig is, aldus het verslag van de directeur, aan wie dank werd gebracht voor zijn uitstekend beheer.

De heer Dijkstra kon nog mededeling doen van de goede resultaten, welke zijn bereikt met de M.R.IJ. stieren van de K.I.-vereniging Zuid-West-Overijssel te Dijkerhoek op de centrale stierenkeuring te Zutphen. Daar werden de volgende stieren geklasseerd: Gerard 2b, Peter 1c, Jan 2b, Koba's Paul 2c, Roland 2a, Lieske's Bernard 3a en Willemien's Nero 3a.

Tenslotte besloot de vergadering nog enige subsidies te geven voor de aanleg van harde wegen, omdat dit de kosten van het melkvervoer verlaagt.

Holtens Nieuwsblad, 28/05/1955; p. 1/4

BENOEMD

Onze plaatsgenoot, de heer G. Bolink, werkzaam bij de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”, is benoemd tot 3e kaasmaker bij het zuivelproefstation van de NIZO te Ede.

Holtens Nieuwsblad, 24/09/1955; p. 1/4

GOUDEN MEDAILLE VOOR KAAS VAN „DE VRIJHEID”.

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” heeft een élatant succes behaald. Op de centrale kaaskeuring, gehouden ter gelegenheid van de algemene jaarvergadering van de Koninklijke Ned. Zuivelbond, gehouden te Valkenburg, behaalde zij in de rubriek „Kleine Goudse volvet” een gouden medaille met 98 punten. Het was tevens het hoogste aantal toegekende punten op deze keuring.

Een mooi resultaat, waarmee wij de fabriek en het personeel van harte gelukwensen.

VIJF EN TWINTIG JAAR TROUWE DIENST.

De heer J. W. Jansen, die 25 jaar als controleur in dienst was bij de Controlevereniging „*Holten en Omstreken*”, en de heer H. Prins, die een kwarteeuw werkzaam was op de Coöp. Fabriek van Melkproducten „*De Vrijheid*” zijn Vrijdagavond van de vorige week in ‘t Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfstermen in tegenwoordigheid van de besturen van de Coöp. Melkfabriek „*De Vrijheid*”, de Controlevereniging, de Fokverenigingen (zwartbont en M.R.Y.veeslag-) en het personeel van de zuivelfabriek op eenvoudige, doch hartelijke wijze gehuldigd.

Namens de controlevereniging „*Holten en Omstreken*” werd het woord gevoerd door de voorzitter, de heer G. Holterman, terwijl namens de beide Fokverenigingen, waarvan de heer Jansen reeds een aantal jaren administrateur is, gesproken werd door de voorzitter de heer H. Kloosterboer. Ook de voorzitter van de Coöp. Melkfabriek „*De Vrijheid*”, de heer J. Wegstapel, richtte zich met enkele waarderende woorden tot de heer Jansen, die niet in dienst is bij „*De Vrijheid*”, doch wiens nauwgezette werk van het allergrootste belang is voor de fabriek.

De h.h. Holterman en Kloosterboer deden hun woorden van waardering vergezeld gaan van een enveloppe met inhoud

De heer Prins, die 25 jaar werkzaam is geweest op „*De Vrijheid*”, werd door de heer Wegstapel geschetst als een eerlijk en plichtsgetrouw werknemer, die zich van z’n verantwoordelijke taak op voorbeeldige wijze heeft gekweten.

Namens „*De Vrijheid*” bood de heer Wegstapel een enveloppe met inhoud aan.

Ook de heer directeur van „*De Vrijheid*”, de heer P. G. Dijkstra, richtte zich met een woord van grote waardering tot de jubilarissen. Als herinnering aan dit jubileum bood hij beide een fraaie sigarettenaansteker aan,

Namens ‘t gezamenlijke personeel van „*De Vrijheid*” voerde de heer Soer het woord tot de heer Prins, met wie men steeds op prettige wijze heeft mogen samenwerken Hij bood namens de collega’s een enveloppe met inhoud aan.

Nadat beide jubilarissen een woord van dank hadden gesproken voor de waarderende woorden, tot hen gericht, en de schenken, die, werden aangeboden, bleef men nog enige tijd gezellig bijeen.

EEN BEKEND HOLTENAAR, DE HEER D. B. NIJLAND, OVERLEDEN

Voor velen nog vrij onverwacht is Maandag een bekend Holtenaar heengegaan. 's Middags kwam n.l. het bericht, dat op bijna 86-jarige leeftijd in zijn woning was overleden, de heer D. B. Nijland, landbouwer en oud-wethouder dezer gemeente.

De overledene was in 1906 mede-oprichter van de Coöp. Boerenleenbank en vanaf de oprichting tot 22 April '53 haar secretaris. Op die datum werd hij door de algemene ledenvergadering tot ere-lid gekozen. Hij was mede-oprichter van de huidige Coöp. Aan- en Verkoopvereniging en tot het jaar 1929 secretaris van het bestuur dezer instelling.

Voorts was hij vele jaren secretaris van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”, had een belangrijk aandeel in de oprichting van het Onderling Veefonds „Ons Belang” en van het Onderlinge Paardenfonds.

Holtens Nieuwsblad, 1955-12-24; p. 1/4

NAJAARSVERGADERING COÖP. FABRIEK VAN MELKPRODUCTEN „DE VRIJHEID”.

Het natte 1953 had ongunstige invloed op melkaanvoer 1955.

De gebruikelijke najaarsvergadering van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” werd Woensdagavond voor een week gehouden in het Stationskoffiehuis van de heer J. Kalfsterman onder leiding van de voorzitter, de heer J. Wegstapel.

In deze vergadering werden de aftredende bestuursleden, de heren J. Wegstapel, H. Hulsman en J. W. Rellink W.Fzn., allen herkozen.

In de plaats van de aftredende commissarissen, de heren J. Beldman en J. Lubbersen. Welke reglementair niet herkiesbaar waren, Werden gekozen de heren J. A. Kolkman en E. Jansen.

Geen bestuursfuncties voor 65-jarigen

De wat verouderde statuten der coöperatie werden op voorstel van het bestuur aangepast aan de tegenwoordige eisen, waarbij ook de bepaling is opgenomen geworden, welke de leeftijdsgrens voor bestuursleden stelt op 65 jaar.

De wijzigingen werden met algemene stemmen goedgekeurd, maar aangezien het reglementair voorgeschreven ledental niet aanwezig was zullen zij in een volgende vergadering definitief moeten worden vastgesteld.

Prijzen bevredigend.

Uit de mededelingen welke vervolgens werden gedaan door de directeur, de heer P. Dijkstra, bleek o.a. dat de prijszetting der zuivelproducten over het algemeen bevredigend is geweest. In het bijzonder van de kaas, waarvan de afzet, ondanks de grotere productie geen moeilijkheden opleverde. was de prijs goed.

Abortus Bang.

Minder gunstig waren diens mededelingen over de abortus bestrijding, al behoeft de toestand niet direct tot ongerustheid aanleiding te geven.

Van de melkleveranciers bleken 327 bedrijven of 68 pCt. negatief en 154 of 31 pCt. positief, alsmede enkele bedrijven plm. 1 pCt. dubieus. Dit betekent een achteruitgang van 3 pCt. bij het vorige jaar vergeleken.

Bij de bespreking van deze kwestie, waarbij de verplichte bestrijding ter sprake kwam, adviseerde de heer Sprokkereef om door vrijwillige bestrijding zover zien te komen, dat de overgang naar verplichte bestrijding maar een kleine stap meer vormt.

Ruim 100 bedrijven zijn volkomen vrij, maar opgemerkt moet worden, dat toen nog te weinig tot bloedonderzoek overgaat ook al is de melk bacterie vrij.

Bij de mededelingen van de directeur kwam nog ter sprake, dat de melkaanvoer over de eerste 11 maanden van 1955 0.6 pCt. lager was dan over dezelfde periode van het vorige jaar. Dit is echter een landelijk verschijnsel, dat in hoofdzaak moet worden toegeschreven aan de slechte kwaliteit en het te weinig gewonnen hooi door de natte zomer van 1954.

Aan het slot van de vergadering heeft de voorzitter nog dank gebracht aan de afgetreden commissarissen, voor hun arbeid in het belang der fabriek.

Holtens Nieuwsblad, 28/01/1956; p. 3/4

KAAS MET ZILVER BEKROOND

Op de te Zwolle gehouden kaaskeuring werd de inzending van de Coöp. Fabriek van Zuivelproducten „De Vrijheid” alhier met een zilveren medaille bekroond. Aan deze keuring, die 6 à 7 keer per jaar plaats heeft, wordt deelgenomen door alle kaasfabrieken in Gelderland en Overijssel (GOZ). Door de inzendingen van „De Vrijheid” werd over 1955 het hoogste aantal punten behaald.

Holtens Nieuwsblad, 25/02/1956; p. 1/4

**PERSONEEL VAN „DE VRIJHEID”
HIELD SCHAATSWEDSTRIJD.**

Door de personeelsvereniging van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” werd woensdagmiddag op de baan van „De Noordpool” een estafetteschaatswedstrijd gehouden voor personeelsleden en hun vrouwen en verloofden. Er werd door 10 drietallen aan de wedstrijd deelgenomen.

De prijzen, die bestonden uit boter en kaas, beschikbaar gesteld door het bestuur van de personeelsvereniging, zijn tijdens een gezellig samenzijn in het schaftlokaal door de heer A. Westerik met een gepast woord uitgereikt.

De uitslag luidt als volgt:

- 1 Mej. Betsy Volkerink en de heren Jhr. G. van Coeverden en G. Nijenhuis.
- 2 Mevr. Meinsma-Kooij en de heren B. Jansen Maneschijn en B. Riemersma.
- 3 Mevr. Dijkstra-Hofstra en de heren M. Baan en M. Stoevenbelt.

JAARVERGADERING COÖP, ZUIVEL FABRIEK FABRIEK „DE VRIJHEID”

Hoogste kaasproductie sedert begin der fabricage. - Fabriek dit jaar in het goud. Kwaliteit der melk ging omhoog. - Uitkering ledenkapitaal.

De Coöp, Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” hield Disdagavond in het café van de heer G. Vrugink haar jaarvergadering onder voorzitterschap van de heer J. Wegstapel.

Deze wees er in zijn welkomstwoord op, dat het jaar 1955 zich aanvankelijk niet gunstig liet aanzien, maar dat de uitkomsten voor de boeren over het algemeen toch wel goed zijn geweest.

In deze vergadering, die maar matig bezocht was, werd het besluit genomen, het vóór 1930 gevormde ledenkapitaal aan de leden uit te keren.

Dit besluit werd genomen, nadat de directeur, de heer P. Dijkstra, aan de hand van de balans en exploitatierekening een uitvoerige uiteenzetting had gegeven betreffende de financiële toestand van de fabriek.

De directeur bracht hierna een uitvoerig en gedocumenteerd jaarverslag uit, waaraan wij ontleenen, dat 46 nieuwe leden toetraden en hun aantal aan het einde van het verslagjaar 410 toedroeg. Bovendien telt de fabriek nog ruim 100 losse leveranciers.

Kwaliteit omhoog.

De uitbetaling van de melk naar kwaliteit, waarmee men in 1955 een aanvang heeft gemaakt, heeft, naar de directeur in zijn verslag mededeelde, zeer gunstige resultaten opgeleverd. 60 % der melk werd uitbetaald naar 1e klas kwaliteit, zodat daarop een toeslag van 25 ct. per 100 kg. werd ontvangen, 31% werd gekwalificeerd naar de 2e klasse en ontving de normale prijs, terwijl 9 % der melk naar de 3e klasse werd uitbetaald met een korting van 15 ct. per 100 kg. In totaal werd een bedrag van ruim f 15.000 meer uitbetaald dan gekort.

Bij de kwaliteitscontrole werden tachtig leveranciers bezocht en werd hun voorlichting gegeven omtrent de behandeling van de melk.

Ook de abortusbestrijding had weer de volle aandacht. Met een officiële erkenning zijn 84 bedrijven abortusvrij.

Bij de runderhorzelbestrijding werden bij de 1e rondgang 450 en bij de 2e rondgang 473 runderen behandeld.

De productie.

Uitvoerige cijfers werden in de vergadering bekend gemaakt omtrent de productie in het afgelopen jaar, De melkontvangst bedroeg 12.580.609 kg. Dit is 0.3 % minder dan het vorige jaar. Het landsgemiddelde is 0.2 % minder. De oorzaak van deze geringe teruggang moet gezocht worden in de mindere kwaliteit van het hooi, dat in de zomer van 1954 gewonnen werd en in de stalperiode 1954/55 gevoederd.

Momenteel is de melkaanvoer, zo deelde de heer Dijkstra nog mede, reeds 12½ % hoger dan het vorige jaar.

Het gemiddelde vetgehalte der melk vertoonde een geringe vooruitgang en bedroeg 3,524 % het voorgaande boekjaar 3.52 %.

De totale kaasproductie beliep 918.336 kg. Het was de hoogste opbrengst sedert het begin van de kaasfabricage door de fabriek, De kwaliteit was uitstekend. Er werden, zoals bekend, op de kaas dan ook verschillende bekroningen ontvangen.

De boterproductie bedroeg 169.119 kg. De kwaliteit was goed, maar in vergelijking met voorgaande jaren niet vooruitgegaan.

Ten slotte werden in Ysalacta-verband nog 71.125 kg, walsenmelkpoeder en 69.000 weibrokken gefabriceerd. Vooral naar het laatste bestaat momenteel een grote vraag.

De gunstige uitkomsten waren voor de voorzitter aanleiding directeur en personeel dank te brengen voor hun arbeid in het belang van de leden en leveranciers. Vooral de kaasfabricage gaf reden tot grote tevredenheid.

Gouden feest.

In de herfst zal de fabriek haar 50-jarig bestaan herdenken; men hoopt dit gouden feest niet onopgemerkt voorbij te laten gaan.

De heer Dijkstra vertoonde na de afhandeling van de zakelijke aangelegenheden nog gekleurde filmplaatjes van de fokveedag te Holten in 1954 en te Markelo in 1955. Vooral de laatste hadden zeer veel belangstelling wegens de uitstekende kwaliteit van het aangevoerde vee.

BETALING VAN DE MELK NAAR HYGIENISCHE KWALITEIT.

Reeds gedurende vele jaren worden in ons land cursussen in goed en hygiënisch melken gegeven om daardoor niet alleen de melkproduktie te verhogen, maar ook de kwaliteit van de melk te verbeteren. Voor dit laatste doel zijn cursussen alleen niet voldoende en met name is een financiële prikkel nodig om de veehouder aan te sporen melk van betere kwaliteit te winnen. Een betere kwaliteit melk is niet allen van groot belang voor de boer, maar ook voor de zuivelfabrieken en melkinrichtingen, omdat uit betere grondstoffen nu eenmaal betere produkten kunnen worden bereid. Dit alles constateerde ir. H. J. Huisman. Rijkszuivelconsulent voor de Consumptiemelk te Den Haag in een onlangs in de radorubriek van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening gehouden reportage.

Dat men de boer een zekere beloning moet geven voor het afleveren van melk van prima kwaliteit spreekt wel vanzelf, omdat hij zich meer moet inspannen en zich meer moeite moet getroosten dan zijn collega, die het met de hygiëne minder nauw neemt.

In de loop der jaren zijn door diverse zuivelfabrieken weliswaar verschillende pogingen gedaan om betaling van de melk naar hygiënische kwaliteit in te voeren, doch meestal had dit slechts tot resultaat, dat leveranciers van melk, die regelmatig slechte melk leverden en dus op het melkgeld moesten worden gekort, een andere afnemer voor hun melk zochten, die geen korting in rekening bracht. Deze z.g. „*strijd om de melk*”, die steeds heeft geheerst tussen de fabrieken onderling en die ook thans nog wordt gevoerd, is steeds het grote struikelblok geweest voor het invoeren van een doelmatige betaling der melk naar kwaliteit.

Gelukkig, aldus ir. Huisman, kan de laatste jaren wel enige uitbreiding van betaling van de melk naar kwaliteit worden geconstateerd, doch in het algemeen genomen heerst er een te grote verscheidenheid en zijn de prijsverschillen tussen de beste en de slechtste melk te gering om een behoorlijke verbetering van de kwaliteit der melk te kunnen verwachten.

Westen vormt gunstige uitzondering.

Een uitzondering hierop vormt het westen van het land, waar sinds 1933 de betaling van de melk naar kwaliteit wettelijk verplicht is. De daar toegepaste regeling, waarbij een redelijk verschil bestaat tussen eerste en derde klasse melk, heeft er toe geleid, dat dit gebied, dat vóór 1933 tot het allerslechtste melkwinningsgebied van ons land werd gerekend, thans niet alleen het beste is van ons land, maar wellicht zelfs van geheel West-Europa. Dit heeft in belangrijke mate de kwaliteit van de melk en de melkprodukten beïnvloed, die in het westen van ons land door de melkinrichtingen worden afgeleverd.

Hoewel bij de aanvang dezer regeling het verschil tussen eerste en derde kwaliteit melk voor de boer een verschil opleverde van omstreeks 10 pct. van de melkprijs, is dit procentuele verschil niet aangepast aan de sedert dien gestegen melkprijzen. Het wordt dan ook algemeen wenselijk geacht en deze mening wordt onderschreven door alle zuiveldeskundigen in Nederland, dat bij 'n betaling naar kwaliteit het verschil tussen eerste en derde kwaliteit melk, tenminste 10 pct, van de prijs moet bedragen, die de boer voor zijn melk ontvangt. Bij het huidige prijspeil zou dus het

verschil tenminste 2 cent moeten bedragen. Dit prijsverschil wordt voldoende geacht om binnen redelijke tijd in het gehele land een aanzienlijke verbetering van de melkkwaliteit te kunnen verkrijgen.

1956-10-06

Holtens Nieuwsblad, 1956-10-06; p. 1/4

BELANGRIJK AANDEEL IN ECONOMISCHE VOORUITGANG. - BEDRIJF TIJDIG OMGESCHAKELD.

Het is zaterdag 6 oktober vijftig jaar geleden, dat de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” voor het eerst in gebruik werd gesteld. De fabriek gaat naar gouden jubileum vieren en dat geschiedt maandag met een receptie in *hotel Vosman* en verder met een aantal feestavonden voor de leden en leveranciers in *Amicitia*. Ook het personeel zal daarbij natuurlijk van de partij zijn.

Van welk een grote economische betekenis deze fabriek - dit bolwerk van de boeren zouden wij willen zeggen - voor de boerenstand van Holten, maar ook voor de overige ingezetenen, is geweest, valt moeilijk in cijfers uit te drukken. Men zou daarvoor een kijkje in de boeken moeten nemen en dat zal het bestuur ons zeker niet toestaan, maar vast slaat wel, dat de „*De Vrijheid*” goed geboerd heeft in de afgelopen 50 jaar, dat bewijzen wel de uitbreidingen, die zij ondergaan heeft en de taken, welke zij op het gebied van de zuivelbereiding ter hand heeft genomen.

Men moet de betekenis van de jubilaresse voor de Holtense boerenstand echter niet alleen afmeten naar de directe geldelijke voordelen, maar daarbij vooral ook in het oog houden de stimulerende invloed, welke van haar is uitgegaan met betrekking tot de opvoering van het peil waarop de veehouderij en in het algemeen de landbouw in onze gemeente en omgeving zich bevindt.

Daarbij denke men dan in de eerste plaats aan het vele werk dat gedaan is voor de kwaliteitsverbetering van de melk, aan de melkveecontrôle, de tuberculosebestrijding onder het rundvee en aan de abortus-bestrijding, maar in het bijzonder aan het aandeel van de fabriek in de bevordering van de kunstmatige inseminatie, welke van grote betekenis wordt voor de opvoering van de productiviteit van de veestapel. Er zijn in de afgelopen 50 jaar mede door de invloed van deze zuivel-coö-

peratie bloeiende bedrijven ontstaan en dat heeft z'n invloed niet gemist op de sociale omstandigheden, waaronder onze plattelandsgemeenschap leeft.

DE COÖPERATIEVE GEDACHTE.

Het ontstaat: van „De Vrijheid” valt samen met het doorbreken van de coöperatieve gedachte in deze streken. In hetzelfde jaar werd de coöp. boerenleenbank opgericht. Zij moest het financiële draagvlak vormen voor de zuivelplannen. Een jaar te voren waren de coöperaties in Bathmen opgericht en een jaar later ontstonden drie coöperatieve verenigingen in Markelo. Maar de meer directe aanleiding van de oprichting van de fabriek is waarschijnlijk geweest, dat veel boerenboter op de markt in Deventer in verband met de kwaliteit een slechte prijs opbracht. Er waren toen reeds enkele particuliere, boterfabrieken, o.a. in Holten en Bathmen, maar de binding die in sommige gevallen bestond zinde de boeren niet, vandaar, dat zij aan hun nieuwe fabriek de naam van „De Vrijheid” gaven.

Typerend voor de gewijzigde denkbeelden, welke later ontstonden, is het feit, dat gedurende de z.g. melkoorlog in 1948 tal van veehouders, die altijd hun melk aan het vrije bedrijf geleverd hadden, bij „De Vrijheid” een te grote mate van „on-vrijheid” vonden, omdat zij meenden bij een eventuele verbintenis niet ineen van de coöperatie af te kunnen.

Enige dwang heeft de oprichters nimmer voor ogen gestaan, maar het is logisch, dat zij in de eerste jaren van het bedrijf een garantie verlangden van de leden voor de kapitalen, die men in het bedrijf gestoken had.

DE OPRICHTING.

Van de voorbereiding der oprichting is weinig bekend. Het eerste bestuur dat het heft in handen nam, bestond uit de heren H. J. Holterman, voorzitter, G. Klein Haar, secretaris, W. Stevens B.Wzn., J. W. Krikkink, M. Boode, F. J. Tromop en E. Teeselink J.Azn. De eerste commissarissen waren de heren J. A. Graven, A. Veneklaas, D. B. Nijland, G. Klein Heseman en Hs. Kolkman. Zijn we goed ingelicht, dan is van hen niemand meer in 't leven.

De eerste directeur was de heer G. Hollema, hij bleef tot 1 Febr. 1911. Tot volonair werd benoemd Pieter Okkinga, zijn salaris werd voorlopig bepaald op f4.- per week. Deze jongeman werd in 1907 tot assistent bevorderd en zijn salaris werd toen met f1- per week verhoogd.

De oprichtingskosten - machines en gebouwen - bedroegen f23.500.-. Het te verdelen saldo van 15 oktober tot 31 dec. 1906 was f179,77.

Directeuren zijn nog geweest de heren R. Andela van 1911-1920 en H. J. van der Werf van 1920-1922.

34 JAAR DIRECTEUR.

In 1922 is de tegenwoordige directeur, de heer F. Dijkstra aan het hoofd van het bedrijf gekomen. Onder zijn leiding heeft de fabriek grote uitbreidingen ondergaan en is er van de oorspronkelijke gebouwen maar weinig meer blijven staan.

De heer Dijkstra was al spoedig tot de conclusie gekomen, dat een eenzijdige boterfabriek te weinig kansen bood en zo werd op zijn voorstel besloten tot de aanschaffing van een Hatmakermachine en werd kort daarna een begin gemaakt met de kaasmakerij. In 1928 kwam de poedermakerij tot stand en in 1929 werd de fabriek uitgebreid met een kaasmakerij, welke een aantal jaren later nog weer geheel vergroot en gemoderniseerd en in 1950 o.m. werd uitgebreid met een kaaspakhuis en pekellokaal.

In 1936 werd een geheel nieuw dak - lichtkap - boven de melkontvangst en centrifugelokaal gemaakt benevens een nieuwe voorgevel van de melkontvangst, waardoor veel meer ruimte voor het ontvangen van de melk ontstond.

Dat dit inmiddels geen overbodige luxe geworden was kan het beste blijken uit de enorme vlucht, welke de aanvoer van melk genomen had. In 1907, het eerste volledige boekjaar na de oprichting, bedroeg de melkaanvoer 3.120.106 kg. met 'n gemiddeld vetgehalten van 3.11 %. Tien jaar later, in 1917, bedroeg zij 4.160.699 kg. met 2.90 % vet en in 1937 werd ontvangen 10.106.018 kg. met een gemiddeld vetgehalten van 3.23 %.

Een laagterecord vormde het laatste volle oorlogsjaar 1944 met een hoeveelheid melk van 3.869.497 kg. en een vetgehalte van 3.14 %. Pas in 1950 kwam de aanvoer weer boven de 10 miljoen kg. en in het laatste boekjaar - 1955 - noteerde men een ontvangst van 12.580.609 kg. melk met een gemiddeld vetgehalte van 3.52 %. De verbetering van dit vetgehalte is vrijwel geheel na de oorlog verkregen en zal zich zeker nog verder voortzetten door de invloed van de K.I.

In 1947 werd met de K.I. begonnen door het aankopen van een stier.

Door de Rijksveeteeltconsulent, de heer Anema en de heer Post van de Gezondheidsdienst waren op 1 maart 1947 reeds inleidingen gehouden over het oprichten van een K.I.-vereniging.

Thans vormt de K.I. een zelfstandige vereniging in samenwerking met de fabrieken te Markelo, Holten en „IJsseldal”.

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” is een van de eerste fabrieken, die in Overijssel met de kaasmakerij begonnen is en zij heeft zich daarmee een uitstekende naam verworven.

GOUD BEKROONDE KAAS.

In Valkenburg behaalde de fabriek in de rubriek kleine Goudse kaas een gouden medaille; dit jaar werd in de rubriek grote Goudse kaas wederom een gouden medaille behaald.

Het is niet doenlijk om in een kort bestek alle activiteiten van dit bedrijf op te sommen, hoewel dit er nog vele zijn. Wij denken hierbij aan de rundderhorzelbestrijding, de melkerscursussen, welke georganiseerd worden, het kwaliteits onderzoek, enz. enz.

Vermeld moge nog worden, dat de fabriek met haar zusterbedrijven in 's-Heerenbreek, Den Hulst, Nieuwleusen, Wijhe en Zwolle (H.O.Z.) de **Isalacta-combinatie** vormt, die in 1955 64 miljoen kg. melk verwerkte. Deze fabrieken vullen elkaar wat de productie der verschillende zuivelproducten betreft aan.

Zij is aangesloten bij de Gelders-Overijsselse Bond van Coöp. Zuivelfabrieken te Zutphen, bij het Botercontrolestation „Gelderland-Overijssel” te Deventer en het „Kaascontrolestation Friesland” te Leeuwarden.

38 JAAR BESTUURSLID.

Bij de prettige dingen, die de mensen van „*De Vrijheid*” in het vooruitzicht hebben, o.a. de uitvoeringen door het toneelgezelschap Tetman en Jarig de Vries, komt de minder prettige omstandigheid, dat haar actieve voorzitter, de heer J. Wegstapel, momenteel ziek is en waarschijnlijk verhinderd zal zijn de feestelijkheden bij te wonen. De heer Wegstapel zit al 38 jaar in het bestuur van de zuivelfabriek. In 1928 werd hij secretaris, welke functie hij in 1946 verwisselde voor die van voorzitter. Moge spoedige beterschap hem in staat stellen zijn functies weer waar te nemen.

Gouden jubileum van „*De Vrijheid*”

Druk bezochte receptie in feestzaal „*Vosman*”

Hartelijke en waarderende toespraken

Sommige in komische omlijsting

Felicитatie en grote fruitmand voor de
voorzitter J. Wegstapel

De viering van het gouden jubileum van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „*De Vrijheid*” is maandagmiddag van start gegaan met een zeer druk bezochte receptie in feestzaal „*Vosman*”, tijdens welke receptie tal van afgevaardigden van de plaatselijke organisaties en verenigingen op landbouwgebied alsmede vooraanstaande personages uit de gewestelijke zuivelwereld het woord hebben gevoerd. In deze toespraken - sommige gevat in een komische omlijsting - kwam telkens weer duidelijk naar voren van welke grote betekenis „*De Vrijheid*” is geweest, niet alleen voor het agrarisch deel van Holten, doch voor de gehele plaatselijke gemeenschap. Het moet bestuur, directeur en leden/leveranciers goed hebben gedaan en terecht met trots hebben vervuld dat vooraanstaande figuren uit de zuivelwereld, mannen tot oordelen bevoegd, „*De Vrijheid*” een pluim op de gouden hoed hebben gestoken.

Voordat de verschillende afgevaardigden de gelegenheid werd gegeven het woord te voelen sprak de vice-voorzitter, de heer J. H. Sprokkereef als volgt:

Dames en Heren,

Het verheugd ons zeer, dat vanmiddag zovelen zijn samengekomen om de herdenking van het 50-jarig bestaan van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” te Holten bij te wonen. Namens het Bestuur, commissarissen en directie heet ik U allen hartelijk welkom, in het bijzonder het dagelijks bestuur onzer gemeente; mr. Vixseboxse, lid der Eerste Kamer; de vertegenwoordiger van de Geld. Ov. Coöp. Zuivelfabrieken (GOCZ); het bestuur van de Isalacta-combinatie; afgevaardigden van het personeel; leden en leveranciers van „*De Vrijheid*”; ir. Zuidema, rijkszuivelconsulent voor Overijssel; afgevaardigden van de genabuurde fabrieken; de heer C. van Balen Walter, directeur van het Kaascontrole station in Friesland; notaris Pluimers te Markelo; dr. Post, directeur van de Gezondheidsdienst voor Vee in Overijssel; afgevaardigden van de plaatselijke Controle- en Fokverenigingen; het bestuur van de K.I.-vereniging „Zuid-West-Overijssel”; afgevaardigden van de Coöp. Landbouwvereniging „Holten”; de Coöp. Boerenleenbank „Holten”; O.L.M.; C.B.T.B.; Chr. Jonge Boeren en Tuindersbond; Jong Holten; de dierenartsen G. S. E. Vegter en J. Aukema; het bestuur van de Lagere Landbouwschool en vertegenwoordigers van het Botercontrole en Kaasstation.

Ik ben er van overtuigd, dat het voor U allen, evenals voor ons, een grote teleurstelling is, dat heden onze zeer geachte voorzitter, de heer **J. Wegstapel**, wegens ziekte niet in ons midden kan zijn om het woord tot U te richten.

Reeds vanaf 1919 heeft hij zitting in het bestuur, waarvan hij in 1928 secretaris werd en in 1946 deze functie verwisselde voor die van voorzitter.

Al deze jaren heeft hij op zijn eigen rustige en tactische wijze leiding aan het bestuur gegeven.

Wij weten, dat naast de andere functies, die de heer Wegstapel vervult, die van de Coöp. Zuivelfabriek hem wel bijzonder ter harte gaat; voor hem zelf is dan ook de teleurstelling het grootst, nu hij het gouden jubileum niet persoonlijk kan meemaken.

Ik stel U voor een ijlbode naar hem toe te zenden, met het volgende schrijven:

De Heer J. Wegstapel Ezn., Voorz. van „De Vrijheid”.

Bestuur, commissarissen en directeur, met genodigden en belangstellenden bijeen op receptie in hotel Vosman, ter feestelijke herdenking van het 50-jarig bestaan der Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, feliciteren U met dit heugelijke feit en betuigen hierbij het medeleven met Uw ziekte, waardoor U niet in hun midden kunt zijn.

Zij wensen U een algeheel en spoedig herstel toe.

Het Bestuur.

Dit voorstel van de heer Sprokkereef werd door de aanwezigen met een spontaan applaus onderstreept en mej. Janny Schuppert, die werkzaam is op het kantoor van „De Vrijheid”, stapte meteen in de gereed staande luxe wagen om het schrijven en een prachtige fruitmand naar de heer Wegstapel te brengen, die deze sympathieke geste buitengewoon op prijs stelde.

Hij verzocht aan mej. Schuppert om mede namens zijn vrouw de hartelijke dank over te brengen aan hen, die in feestzaal „Vosman” bijeen waren, een verzoek waaraan door de heer Sprokkereef gaarne werd voldaan. Na dit „intermezzo” ging de heer Sprokkereef verder met zijn jubileumtoespraak en hij sprak als volgt:

Als we zien, wat er na 50 jaren samenwerking door de overgrote meerderheid der Holtense boeren tot stand is gebracht, wat de melkverwerking betreft, dan vervult ons dit met grote dankbaarheid en daarom juist heeft het bestuur gemeend dit gouden jubileum feestelijk te moeten herdenken.

Dank aan pioniers.

Juist nu zien wij duidelijk de grote vooruitstrevendheid van de pioniers - die kleine groep van boeren - die de moed en durf hebben gehad om in 1906 lid te worden van een Coöp. Vereniging, terwijl alles nog gesticht en gebouwd moest worden, en die zich onbeperkt aansprakelijk stelden met hun gehele vermogen.

Daarom brengen we op een dag als deze eerbiedige hulde aan de eerste bestuursleden: H. J. Holterman, voorzitter, G. Kleinhaar, secretaris, W. Stevens, B.Wzn. E. Teeselink, F. J. Tromop, J.W. Krikkink en M. Boode en aan de commissarissen: D. B. Nijland, J. A. Graven, G. H. Landeweerd, J. Kolkman Gzn., G. Klein Hegeman en Hs. Kolkman.

Het verheugt ons buitengewoon dat één van de eerste personeelsleden van „De Vrijheid”, de heer **J. W. Tuller**, die meer dan 40 jaar de fabriek trouw heeft gediend, deze middag aanwezig is om met ons het gouden jubileum te vieren.

Verder dank aan allen, wier namen niet vermeld staan, doch die aan de tot standkorting van de Coöp. Zuivelfabriek hebben meegewerkt, waarvan het nageslacht de rijke vruchten kan plukken.

Voordelig saldo: kwartje per koe.

Het eerste boekjaar oktober-December 1906 sloot met een te verdelen saldo van f 179,77. Dat was een kwartje per koe, op 23 centen na, die door de directeur werden bijgepast om de zaak kloppend te maken.¹⁰

In het eerste jaar van haar bestaan kreeg de fabriek 3.210.116 kg. melk aangevoerd met een vetgehalte van 3,11%, waarvoor f 119.972,09 werd uitbetaald.

In 1907 werd een directeurswoning gebouwd, terwijl reeds in 1909 uitbreiding van de gebouwen nodig was.

Begin 1911 vertrok de heer Hollema naar Steenwijkerwold, en werd opgevolgd door de heer Andela van Colmschate, onder wiens leiding ‘t bedrijf bleef groeien.

¹⁰ Controle: 180 (f) X 4 X 2500 kg. = 1.800.000 kg. zijn geweest. Uit vervolg van de tekst blijkt dat de melkhoeveelheid van 3.2 mln. mogelijk niet klopt.....Hoeveel deze dan moet zijn? Best mogelijk 1.210.116 kg. Dat gebruikt, gaven de koeien gemiddeld 1680 kg. Wat best mogelijk was (gem. in ons land was toen 2500 Kg.)

De melkaanvoer steeg tot bijna 2 miljoen kg. met het gevolg, dat de directeurswoning verbouwd moest worden om daarin kantoorruimte te scheppen, waardoor het fabrieksgedeelte vergroot kon worden.

Tot 1920 heeft de heer Andela onze vereniging gediend; zijn opvolger werd de heer H. J. van der Werf, die slechts korte tijd het beheer heeft gevoerd en wel tot augustus 1922, toen onze tegenwoordige directeur, de heer P. G. Dijkstra, in dienst van onze vereniging trad, onder wiens deskundige leiding en door wiens grote doortastendheid het bedrijf aan de eisen van de tijd werd aangepast.

In 1925 steeg de melkaanvoer tot 6 miljoen kg.; nu was de plaatsing van een grotere ketel noodzakelijk, waarvoor een nieuw ketelhuis werd gebouwd.

Volgens de directeur konden we nu, aldus geoutilleerd, best 2 miljoen kg. melk meer verwerken. Doch wie had durven hopen, dat dit reeds in 1930 het geval zou zijn.

Dit vond niet alleen zijn oorzaak in het toetreden van meerdere leden, maar ook werden reeds de resultaten gezien van het landbouwonderwijs en de betere landbouwvoorlichting.

Ondermelkprobleem opgelost.

Daar het steeds moeilijker werd voor de boer om de meerdere ondermelk rendabel te maken op de boerderij, en een eenzijdige boterfabriek weinig kansen bood, werd in 1928 op voorstel van de directeur een poederfabriek gesticht, terwijl in de ledenvergadering reeds stemmen opgingen om ook over te gaan tot de kaasbereiding.

Na uitgebreide voorlichting van de Rijkszuivelconsulent, Dr. Breen, en waardevolle adviezen te hebben verkregen van de G.O.Z. werd in 1930 een nieuwe kaasfabriek met pakhuis gebouwd.

Dit was een zeer belangrijke stap in de geschiedenis van onze vereniging.

Werden we eerst door de crisisjaren en de oorlog van 1940-1945 in onze verwachtingen teleurgesteld, de naoorlogse jaren hebben het dubbel vergoed en de gedane investeringen bleken volkomen verantwoord.

In 1949 werd overgegaan op oliestook, wat enerzijds voordeliger was en anderzijds de zindelijkheid ten goede kwam.

Door de steeds groter wordende produktie van kaas was in 1950 de uitbreiding van het kaaspakhuis en pekellokaal aan de orde.

Toen de melkaanvoer was gestegen tot 12 miljoen, werd de verbouwing van de botermakerij, met daarboven een tanklokaal noodzakelijk.

De nu volgende verbouwing kwam het personeel ten goede; in 1953 werden een stal en een bergplaats herschapen in een prachtig schaftlokaal, waarbij toiletten; bovendien kwam hier het laboratorium van de contrólevereniging.

Om verzekerd te zijn van goede huisvesting van de vaste kern van het personeel werden in deze jaren twee dubbele woningen gebouwd.

Productiviteit en gezondheidstoestand.

Naast deze technische voorzieningen in de fabriek werden de produktiviteit en de, gezondheids-toestand van het vee verbeterd door de volgende factoren:

Sinds 1924 werden steeds melkerscursussen georganiseerd; goed melken en een juiste melkbe-handeling zijn de resultaten.

Door de uitgebreide voorlichting op 't gebied van de melkwinning en de medewerking van de le-den, konden eindprodukten worden verkregen, die aan de hoogste kwaliteitseisen voldoen.

De vele medailles op boter en de zilveren, ja zelfs gouden medailles op kaas, geven daarvan ge-tuigenis.

Dank aan personeel.

Dit resultaat is mede te danken aan de plichtsgetrouwe dienstvervulling van het personeel.

Daarvoor aan hen onze bijzondere dank!

Door het werk van de contrólevereniging wordt de melkveecontróle meer en meer toegepast.

Actief is meegewerkt aan het T.B.C.-vrij maken van de veestapel.

Nu nog op vrijwillige basis, is de abortus-bestrijding ter hand genomen, terwijl daarnaast voor een goede runderhorzelbestrijding wordt gezorgd.

Wat de directe verbetering betreft:

Na deskundige voorlichting van de Rijksveeteeltconsulent, wijlen de heer Ir. Anema, en de direc-teur van de Gezondheidsdienst te Zwolle, Dr. Post, werd in 1947 door een aantal deelnemers de kunstmatige inseminatie begonnen met één stier.

Spoedig was toetreding tot de K.I.-vereniging te Almelo gewenst.

Toen de resultaten werden gezien, maakte da K.I. zo'n opgang, dat een aparte K.I.-vereniging voor Zuid-West-Overijssel te Holten werd gesticht door de fabrieken van Markelo, Bathmen, Colmschate, Wesepe en Holten.

Momenteel wordt gewerkt met 11 roodbonte en 2 zwartbonte stieren,

Aldus is een snelle veeverbetering mogelijk, omdat voor een ieder de beste stieren beschikbaar zijn.

Woorden van dank doen wij toekomen aan de directeur, de heer Dijkstra, wegens zijn daadwer-kelijke medewerking aan de tot standkoming van de K.I.

Grotere economische eenheid.

Aan het naoorlogse streven om op het gebied van de zuivelbereiding tot grotere economische eenheid te komen, is meegewerkt, doordat Holten in 1948 is toegetreden als lid van de combina-tie „Isalacta”.

Dit is een voorbeeld van regionale samenwerking tussen de fabrieken: Den Hulst. 's-Heeren-broek, Neuwleusen, Wijhe en „Hoop op zegen” te Zwolle.

Door deze samenwerking wordt ook getracht meer voor de leden te bereiken.

Dit was een kort overzicht van de geschiedenis en de factoren, die er toe bijdroegen, dat na 50 jaren eendrachtig samenwerken onze Coöp. Zuivelfabriek is uitgegroeid tot een bedrijf, uitgerust met moderne machines, waarmee de beste produkten worden gemaakt.

Hierbij zijn nu aangesloten ruim 400 leden en 100 leveranciers.

Dit stemt ons tot grote dankbaarheid en daarom nogmaals hulde aan de oprichters voor hun initiatief, durf en doorzettingsvermogen.

Niet voor niets hebben zij de naam „*De Vrijheid*” gekozen als hun devies: in Vrijheid en Onafhankelijkheid van anderen de welvaart van de boerenbevolking op te voeren, dat was hun ideaal.

Een woord van dank aan alle leden en leveranciers voor het vertrouwen, dat zij in hun zaak stelden, dank aan directeur en personeel voor hun goede dienstvervulling, dank aan alle, melkrijders voor het tijdig bezorgen van de melk aan de fabriek, dank aan alle afnemers, en allen waarmee wij in relatie staan.

Laten we echter niet ons zelf op de borst slaan, en menen, dat we nu klaar zijn.

Wanneer ook in de toekomst onze leden bezield blijven met de geest der pioniers, steeds de zuivelfabriek zien, als het verlengstuk van hun bedrijf en het grote belang beseffen om deze zaak in eigen handen te houden, dan kan men vol vertrouwen de toekomst tegemoet zien en zal men vruchtbaar kunnen voortbouwen aan het ideaal der oprichters.

God geve dat het zo moge zijn, zo besloot de heer Sprokkereef.

LANGE RIJ VAN SPREKERS.

De lange rij van sprekers werd geopend door burgemeester **Mr. W. H. Enklaar**, die hiet betreurd, dat wethouder Wegstapel niet aanwezig kon zijn op deze hoogtijdag van „*De Vrijheid*”, het bedrijf dat hem zo na aan het hart ligt. Voor de landbouwende bevolking is het vandaag een blijde dag, doch tevens een dag aan dankbaarheid. Het bedrijf is in de loop der jaren gegroeid tot een fabriek dat er wezen mag, dank zij de bekwame leiding van de tegenwoordige directeur, de heer P. G. Dijkstra en de voortvarendheid van bestuur en commissarissen.

Gemeente en zuivelfabriek, aldus mr. Enklaar, staan ogenschijnlijk los van elkaar, doch dit is niet het geval. Telkens ontdekken wij weer welk zegenrijk werk in het belang van de gemeenschap wordt verricht. Bestuur en leden van de Raad van Commissarissen hebben een open oog voor de belangen van Holten wat o.m. duidelijk is gebleken bij het verharden van zandwegen en het huisvestingsprobleem.

Wij weten van hoe groot belang deze fabriek voor de gemeente is en ik spreek daarom gaarne de wens uit, dat gij Uw zegenrijke taak in de toekomst kunt blijven vervullen.

Burgemeester Enklaar wees aan het einde van zijn toespraak op de prettige verhouding tussen „*De Vrijheid*” en het Gem. Elect. Bedrijf en hij bood namens de bedrijfsleider-administrateur, de heer H. J. Westerik, en het GEB-personeel de hartelijke gelukwensen aan.

De vice-voorzitter van de Geld.-Overijsselse Coöp. Zuivelfabrieken (GOZC), de heer **A. Dijkstra**, te Gramsbergen, wees op de regelmatige groei van „*De Vrijheid*” en hij sprak de wens uit dat deze groei zich in de toekomst mag blijven voortzetten op de wijze, zoals directie en bestuur zich hebben voorgesteld.

Spreker richtte zich in het bijzonder tot de heer Dijkstra en dankte hem voor het belangrijke werk, dat door hem werd verricht op het terrein van de K.I.

De heer **Knol** te Zwollerkerspel (voorzitter van de Isalacta-combinatie) wees op het prachtige resultaat hetwelk „*De Vrijheid*” behaalde op de Nationale Kaaskeuring 1955 in Valkenburg en in

1956 in Enschede. In 2 jaar twee gouden medailles mag zonder meer een succes van de bovenste plank worden genoemd. Directeur en personeel van de kaasmakerij wordt in dergelijke gevallen zeer terecht lof toegezwaaid, doch helaas vergeet men maar al te vaak ook even de boeren-leveranciers te noemen, die het produkt hebben geleverd, dat nodig was voor het maken van de kaas, die met goud werd bekroond. Namens de „Isalacta” bood de heer Knol een fraai vloerkleed aan voor het kantoor van de directeur.

De voorzitter van de personeelsvereniging, de heer **A. Westerik**, dankte voor de waarderende woorden, die door de heer Sprokkereef tot het personeel - dat met blijheid op „*De Vrijheid*” werkt - werden gericht en hij prees de directeur, de heer Dijkstra, die met vaste hand leiding geeft. Het personeel van „*De Vrijheid*” is trots op dit bedrijf en U, mijnheer Dijkstra, mag rekenen op de steun van ons allen in de enkele jaren, dat U nog op de Vrijheidsbrug zal staan. De heer Westerik liet zijn gelukwensen vergezeld gaan van enkele luxe asbakken, die een plaatsje zullen krijgen op de tafels in de bestuurskamer.

Ir. Zuidema, rijkszuivelconsulent voor de prov. Overijssel te Zwolle, die tevens sprak namens de consulent Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst, wees op de schitterende successen, die behaald werden op de Nationale Kaaskeuringen en hij sprak de wens uit dat dit goud voor alle andere fabrieken een prikkel mocht zijn hij de fabricage van kaas. „*De Vrijheid*” heeft op het gebied van de kaasbereiding een voorbeeld gegeven dat navolging verdiend. Ook de kwaliteit van de boter ging de laatste jaren weer omhoog en een woord van hulde aan directeur en personeel mag bij de herdenking van hett gouden jubileum niet achterwege blijven, zo besloot de heer Zuidema.

De directeur van het Kaascontrole station in Friesland, de heer **C. van Balen Walter**, verklaarde om verschillende redenen met opgewektheid naar Holten te zijn gekomen. Het betreft hier een jubileum van één der oudere fabrieken. Vroeger dacht men dat Holten minder geschikt was om goede kaas te maken, doch de praktijk heeft deze mening duidelijk gelogenstraft.

Het is, volgens de heer van Balen Walter, prachtig, dat een fabriek op een kaaskeuring een gouden medaille behaald, want hieruit blijkt duidelijk dat zij wat **kan** presteren, doch belangrijker is het produkt wat **dagelijks** wordt gemaakt. Is een gouden plak de bevestiging van wat het bedrijf **regelmatig** presteert? Wat „*De Vrijheid*” betreft kunnen we hier „*ja*” op zeggen, want het komt bijna dagelijks voor dat de kaas van deze fabriek voor een hoge onderscheiding in aanmerking komt en dit is belangrijker dan een gouden medaille, die op een kaaskeuring wordt behaald. De heer van Balen Walter dankte tenslotte voor de medewerking, die hier regelmatig wordt gevonden bij het uitvoeren van de voorschriften en hij noemde „*De Vrijheid*” een bedrijf, dat aan de hoogste technische eisen voldoet en dit alleen zou reeds een reden zijn om dit gouden jubileum met opgewektheid te vieren.

De heer **Bielderman** uit Laren, die sprak namens de genabuurde fabrieken, Markelo, Bathmen, Laren en Heeten, noemde „*De Vrijheid*” een goede buur. In het verleden heeft het bestuur van „*De Vrijheid*” een open oog voor de moeilijkheden van de „buren” gehad. Op een middag als deze brengt men een dergelijk stuk geschiedenis niet op tafel doch we denken ongetwijfeld vanmiddag even terug aan het verleden. ‘ t Is goed dat we elkaar nog eens ontmoeten. We lezen in Gods Woord: „Paulus de broeders ziende, greep moed”. Ik besef het, aldus de heer Bielderman,

dat ik een voorbeeld van hoge orde stel, doch het geldt ook voor ons als boerenorganisaties. Wij hebben elkaar nodig in de strijd om het bestaan.

De heer **K. Veerman** te Bodegraven, groothandelaar in kaas, noemde de kaas van „*De Vrijheid*” en de directeur, de heer Dijkstra, „*uitstekend*”. De kaas uitstekend van kwaliteit, de directeur uitstekend als koopman. Het vakbekwame personeel van de fabriek komt op deze heugelijke dag een woord van lof toe, aldus de heer Veerman, die zijn felicitatie vergezeld deed gaan van een kistje sigaren (voor het bestuur) en voor de personeelsleden, werkzaam in de kaasafdeling, een fraaie aansteker. Beide van uitstekende kwaliteit volgens de heer Voerman, waarop de heer Sprokkereef repliceerde: „De tijd zal het leren”.

De heer **G. J. Rietberg**, die de gelukwensen overbracht van de Coöp. Boerenleenbank „Holten”, de Coöp. Aan- en Verkoopvereniging „Holten” en de K.I.-Vereniging Zuid-West-Overijssel (Holten, Bathmen en Markelo) achtte het goed en nuttig om op een dag als deze eens even stil te staan en te bedenken, wat de Coöp. Zuivelfabriek voor de gemeente heeft betekend en nog betekent.

In de dagelijkse sleurgang van het leven dringt dit vaak zo weinig tot ons door. Het is alles zo vanzelfsprekend geworden. Men zet ‘s morgens de melk aan de weg en elke 14 dagen krijgt men z’n geld en verder wordt er vaak niet bij gedacht.

Een dag als deze moet ons tot grote dankbaarheid stemmen, als we zien wat hier in de afgelopen 50 jaar door eendrachtig samenwerken tot stand is gekomen.

De heer Rietberg - die een fraaie elektrische klok aanbood voor de bestuurskamer - besloot met de hoop uit te spreken, dat bestuur, commissarissen en directeur nog vele jaren hun beste, krachten zouden kunnen geven tot bloei en uitbouw van „*De Vrijheid*”.

Namens de Contrôlevereniging en de beide Fokverenigingen werd het woord gevoerd door de heer **H. Kloosterboer**, die o.a. wees op de prettige samenwerking met het bestuur van de Zuivelfabriek en de medewerking, die men o.a. ondervindt bij het organiseren van jongvee-keuringen en fokveedagen. De heer Kloosterboer deed zijn hartelijke felicitatie vergezeld gaan van een fraaie kloostertafel.

De heren **J. Veneklaas Slots**, **Herm. Landeweerd** en **J. W. Aanstoot** feliciteerden resp. namens de afd. O.L.M., afd. C.B.T.B. en Chr. Jonge Boeren Org. en „Jong Holten”. De heer Veneklaas Slots bood een fraaie bureaulamp aan. Namens het bestuur van de Lagere Landbouwschool bracht het hoofd der school, de heer **A. J. Snijders**, de hartelijke gelukwensen over.

Dr. Post, directeur van de Veegezondheidsdienst in Overijssel te Zwolle zeide de uitnodiging om deze middag aanwezig te zijn zeer op prijs te stellen, niet alleen om de gouden Vrijheid geluk te wensen, maar tevens om het bestuur van deze fabriek dank te zeggen voor de medewerking, die steeds werd gegeven bij het bestrijden van de verschillende vereziekten. Gezien het feit, dat in Holten veel veehandelaren woonachtig zijn loopt het met het bestrijden van ziekten niet altijd even vlot doch we zullen op de ingeslagen goede weg voort moeten gaan. Spr. drong aan op aansluiting bij de Prov. organisatie voor de bestrijding van abortus bang. U heeft als bestuur van

„*De Vrijheid*” deze middag fraaie cadeaus ontvangen, zo besloot dr. Post, doch aansluiting bij de prov. organisatie zou het beste cadeau zijn.

Dr. G. S. E. Vegter, die mede namens zijn collega **dr. J. J. Aukema** het woord voerde, wees op de goede samenwerking tussen het bestuur van „*De Vrijheid*” en de dierenartsen. De basis voor goed effect bij het bestrijden van de besmettelijke ziekten ligt in een goede samenwerking en ik hoop van harte dat deze samenwerking tot in de verre toekomst bestendig zal blijven, zo besloot dr. Vegter.

Rode bessen waren goed.

De heer Terpstra uit Grouw, die als waarnemend directeur fungeerde toen de heer Dijkstra en mevr. Dijkstra in 1954 een bezoek brachten aan Canada en Californië, feliciteerde in een geestig speechje het bestuur en directeur met het gouden jubileum. Ik kwam in 1954 niet naar Holten omdat de ass.-directeur niet voor zijn taak berekend was, zo verklaarde de heer Terpstra, doch de heer Dijkstra had om zijn komst verzocht omdat hij niet graag een half jaar het huis onbewoond achterliet en in de tweede plaats moest ik op z’n schapen passen. Mijn vrouw vond het eerst wel een beetje erg dat ze een half jaar uit „*us heitelân*” weg moest, maar - de rode bessen in de tuin van collega Dijkstra betekenden een pleister op de wonde, die overigens niet al te veel pijn heeft gedaan. Wij hebben het hier samen allergeenog’lijkst gehad en geacht bestuur van „*De Vrijheid*”: mocht U om de één of andere reden nog weer eens iemand nodig hebben: Hier ben ik, zo besloot de heer Terpstra.

„Luie wieve en magere varkens”.

De heer **Joh. Holterman**, die het Vrijheid-bestuur gelukwenste namens de Bedrijfsvereniging in Holten en Dijkerhoek, greep terug in het verleden en schetste de toestanden, zoals die waren rond 1900.

Hij was in de tijd dat de pioniers met inzet van al hun krachten bezig waren om tot het stichten van een fabriek te komen, een jongen van 15 jaar en hoorde van zijn vader, die tot de oprichters behoorde, wel eens het een en ander.

Hij herinnerde zich nog goed dat zijn vader eens terug kwam van een bezoek bij een buurman om hem te winnen voor melklevering aan een fabriek, doch deze buurman had gezegd: De melk moet op de boerderij verwerkt worden. Doe je ze naar de fabriek, dan krijg je „*luie wieve en magere varkens*”.

Woorden van dank.

Aan het einde van de receptie werd nog een kort woord gesproken door de heer Dijkstra, die dank bracht voor de waarderende woorden, die deze middag tot hem werden gericht. Ook dankte de heer Dijkstra de leden van het bestuur en de commissarissen voor hun prettige samenwerking en hij zeide dankbaar te zijn dat hij deze dag, die hij zou willen noemen „*de dag van de leden*” van „*De Vrijheid*”, heeft mogen beleven.

De heer Sprokkereef dankte ten slotte de sprekers voor hun woorden, de vele prachtige bloemstukken en de fraaie cadeaus, welke laatste nog vele jaren zullen herinneren aan deze belangrijke dag in de geschiedenis van „*De Vrijheid*”.

Feestelijke herdenking van gouden jubileum der Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”.

GOEDE TONEELAVONDEN IN „AMICITIA”.

De herdenking van het 50-jarig bestaan van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” is niet beperkt gebleven tot de druk bezochte receptie, welke maandagmiddag plaats vond en waarvan in het voorgaande een uitvoerig verslag word gegeven.

Integendeel, bestuur, directie en commissarissen hebben ook de leden en leveranciers in dit jubileumfeest betrokken door hen een aantal toneelavonden in Amacitia aan te bieden, die bij allen een buitengewoon prettige indruk hebben nagelaten.

Zij hebben daarbij een gelukkige greep gedaan door het Friese toneelgezelschap Tetman en Jarig de Vries te laten optreden met het spel „De tijd zal het leren”.

Het spel is geschreven voor het platteland en dat maakt het juist zo geschikt om op avonden als deze - waarop veel bezoekers aanwezig waren, die maar sporadisch met toneel in aanraking komen - te worden opgevoerd.

.....

De pianobegeleiding en de muzikale omlijsting - er werden ook enkele stukjes gezongen - werden door Cor Huisman en Radio Faber uit St. Jacobi Parochie keurig verzorgd. De toneelaankleding, met o.a. de passerende auto op de achtergrond, werd verzorgd door de heer Huib de Graaf.

De eerste avond - maandag na de receptie - werd gegeven voor de genodigden, het personeel en de burens van de fabriek. Zij werd geopend door de vicevoorzitter, de heer J. H. Sprokkereef. Op de avonden en middagen voor de leden en leveranciers werd de opening door een van de bestuursleden verricht.

De fabriek zorgde voor een traktatie, zodat deze bijeenkomsten een zeer feestelijk karakter droegen en door de bezoekers zeer zijn gewaardeerd.

Dinsdag had in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman de jaarlijkse aanbesteding plaats van de melkritten der Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”. Er was voor deze aanbesteding ook nu weer een flinke belangstelling. De prijzen waren belangrijk hoger, zodat de kosten van de ritten gemiddeld 20 pct. meer bedroegen dan het vorige jaar.

Ledenvergadering Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”.

Overwogen wordt verplichte abortusbestrijding.

Voor de dinsdagavond der vorige week in Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfstermaat gehouden ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” bestond grote belangstelling.

Wegens ziekte van de voorzitter, de heer J. Wegstapel, was de leiding in handen van de heer J. H. Sprokkereef, die er in zijn openingswoord zijn vreugde over uitsprak, dat de melkaanvoer in de tot nu toe verstreken periode van 1956 weer 3 procent hoger was dan in de overeenkomstige periode via 1955.

Door de sterke regenval werden de resultaten van het jaar 1956 overigens gekenmerkt door een slechte kwaliteit van de veldgewassen.

De heer Sprokkereef sprak de hoop uit, dat het landbouwbeleid moge gaan in de richting van een meer lonende arbeid voor de boer en zijn gezin en dat de vrede bewaard mag blijven.

Hierna had de bestuursverkiezing plaats.

De heer Sprokkereef en de heer G. Stam, die periodiek moesten aftreden, werden met bijna algemene stemmen als bestuurslid herkozen. In de plaats van de heer B. W. Krikkink, die aftrad als commissaris werd gekozen de heer H. Meijerman.

Na deze verkiezingen deed de directeur, de heer P. Dijkstra enkele mededelingen omtrent het bedrijf. Hij wees er op, dat de kwaliteiten van de afgeleverde produkten in het bijzonder van kaas en melkpoeder goed is geweest en herinnerde in dit verband aan het behalen van de gouden medaille ter gelegenheid van de F.N.Z. keuring op Goudse kaas.

De abortus bestrijding laat nog al wat te mensen over. Er zijn momenteel 95 bedrijven abortus vrij, doch dit is nog maar 20 pct van het aantal aangesloten melkveebedrijven. Gezien het resultaat van het melkonderzoek acht het bestuur het aanbevelenswaardig, dat de boeren meer overgaan tot het bloedonderzoek bij hun dieren.

In een volgende ledenvergadering, aldus de heer Dijkstra, zal moeten worden overwogen of tot verplichte bestrijding van de abortus zal moeten worden overgegaan.

Op deze mededelingen volgde een lezing van drs. J. Bierma van het Onderlinge Boerenverzekeringsfonds O.B.F. te Leeuwarden over verzekeringsproblemen.

Dat de boeren de grote betekenis van hun eigen onderling verzekeringsfonds steeds meer gaan inzien, blijkt wel uit het verzekerd kapitaal, aldus de heer Bierma, dat in 1945 11 miljoen en in 1955 ruim 150 miljoen bedroeg. In een praatje van ruim twintig minuten zette hij de aanwezigen de grote voordelen van een eigen verzekering uiteen.

Als toegift vertoonde de heer Bierma een aantal kleuren-dia's over zijn reis naar Finland, welke geshiedde in Unesco-verband. Hij vertelde daarbij van de bijzondere prestaties van de Finnen, die na twee oorlogen al hun schulden, door de Russen als oorlogsschatting opgelegd, reeds hebben afgelost.

Holtens Nieuwsblad, 05/01/1957; p. 4/4

De Coöp. Zuivelfabriek „DE VRIJHEID”
te Holten vraagt voor direct

EEN MELKVENTER

Aanmelden liefst zo spoedig mogelijk
ten kantore van de fabriek.

Holtens Nieuwsblad, 07/09/1957; p. 1/4

**UITSTAPJE PERSONEEL VAN
„DE VRIJHEID”**

Woensdag 4 september maakte het personeel van de Coöp. Zuivelfabriek haar jaarlijks uitstapje. Dit jaar ging het naar het Bergisches Land in Duitsland. Om half zeven werd vanaf de fabriek gestart. Via Diepenheim en Nee-de werd te Winterswijk de grens gepasseerd. Om tien uur werd te Essen het eerste kopje koffie gedronken. Daarna werd de reis voortgezet en was het Bergisches Land al gauw bereikt. Deze omgeving werd al gauw heuvelachtig; de vergezichten waren schitterend. Het was prachtig midden door het heuvelachtige land te rijden. Via Werden-Volbert werd doorgereden naar Vohwinkel om hier een ritje te maken met de

Schwebbahn, waarmee ook aan het eind gelijk werd gereden met de Wupper; dit is een snel stromend riviertje. Na dit intermezzo daalde men af naar het dal van de Wupper. Hier werd een bezoek gebracht aan de Münsternerbrücke, de hoogste brug van Duitsland (107 m.). Ook kon hier een bezoek worden gebracht aan het aldaar gelegen kasteel en kon nog een ritje gemaakt worden met de kabelbaan. Na nog een half uur rond gedwaald te hebben langs souvenirwinkeltjes e.d., werd de terugreis aanvaard en in Wuppertal nog even gewinkeld. Aan de Stausee werd ook nog even gestopt. Winterswijk was de aanlegplaats, waar een heerlijk diner stond te wachten. Om elf uur kwam 't personeel hoogst voldaan weer in Holten aan.

DIRECTEUR „DE VRIJHEID” BENOEMD.

In verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van de huidige directeur van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid”, de heer P. Dijkstra, is in de donderdagmiddag gehouden vergadering van het bestuur met ingang van 1 januari a.s. tot zijn opvolger benoemd de heer C. Broersma, directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „Terschelling” op het eiland Terschelling.

De nieuwbenoemde directeur is 35 jaar oud, gehuwd en bezit 3 kinderen. Hij genoot zijn opleiding aan de Zuivelschool te Bolsward en is voor zijn benoeming in 1950 tot directeur van de Terschellingse fabriek enkele jaren als assistent-directeur werkzaam geweest aan coöp. zuivelfabrieken te Worns en Sybrandaburen in Friesland. Hij is geboren in de gemeente Hemelumer-Oldedephaert, maar heeft zijn jeugd doorgebracht in de gemeente Heerenveen.

De heer Broersma was zeer ingenomen met zijn benoeming en hoopt op een prettige samenwerking met het bestuur, leden, leveranciers, personeel en met de overige Holtense bevolking.

MELKRITTEN WAREN IETS GOEDKOPER

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” hield dinsdag in hotel Muller de jaarlijkse aanbesteding van haar 53 melkritten. Er bestond voor deze veiling grote belangstelling. De minder zekere economische omstandigheden waren waarschijnlijk de oorzaak, dat er meer liefhebberij was. De kosten der ritten lagen gemiddeld ongeveer 2 % lager dan het vorige jaar.

„De Vrijheid” had record aanvoer en productie Uitbetaalde melkprijs lag boven landsgemiddelde

Het jaar, dat al weer bijna 4 maanden achter ons ligt is voor de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” een buitengewoon gunstig jaar geweest.

Dit blijkt o.m. uit het jaarverslag, dat de directeur, de heer P. Dijkstra, dinsdagavond uitbracht in de ledenvergadering, welke onder voorzitterschap van de heer J. Wegstapel gehouden werd in het café Stationszicht van de heer G. Vrugink.

Er werden niet alleen 26 nieuwe leden ingeschreven, maar ook de melkontvangst was weer 3 pct. hoger dan in het voorgaande jaar en bedroeg 13.206.686 kg met een gemiddeld vetgehalte van 3.9 %. Hiermede was het vetgehalte ruim 0.06 % hoger dan in 't vorig exploitatiejaar, hetgeen in geld een meerdere opbrengst betekende van ruim 47.000 gulden. De kaasproductie, die buitengewoon vlot van de hand kon worden gedaan, bedroeg ruim 80.000 kg meer dan in de vorige periode.

De heer Wegstapel kon in zijn openingswoord zeggen, dat men met name over de melkprijs tevreden was, maar nog niet geheel voldaan. De regering heeft het belang van een behoorlijke melkprijs wel ingezien, mede dank zij het appèl in deze van de organisaties.

Met dankbaarheid kon ook worden terug gezien op de viering van van het gouden jubileum van de fabriek. De voorzitter wees er op dat 1956 overigens door de vele regens niet zo'n bijzonder gunstig jaar was voor de boeren.

Nadat de directeur een toelichting had gegeven op de cijfers van de balans en exploitatie-rekening, waaruit bleek, dat de gebouwen en inventaris voor 'n dergelijk laag bedrag op de balans staan dat de financiële toestand van de fabriek zeer goed te noemen is - gaf hij in zijn jaaroverzicht nog tal van bijzonderheden omtrent aanvoer en productie van welke wij in de aanhef reeds enkele noemden. De heer Dijkstra wees er bv. op, dat de gemiddelde uitbetalingsprijs van „De Vrijheid” 83 cent per 100 kg melk hoger lag dan het landsgemiddelde, hetwelk f 22.60 per 100 kg melk bedroeg bij een vetgehalte van 3.70 %.

De ledenaanwinst houdt waarschijnlijk verband met de bijschrijving van het ledenkapitaal, hetwelk t.a.v. de leveranciers natuurlijk niet geschiedt.

Productie.

De kaas was het beste product in de rij der fabrikaten, ook wat de kwaliteit betreft. Wij herinneren er aan, dat de

fabriek in 1956 met Gouda kaas weer een goudén medaille behaalde bij de jaarlijkse kaaskeuring. Er werden geproduceerd 86.361 Gouda kazen, 20.309 broodkazen 40 T, 4271 Edammers 40 + en 935 stuks randkazen, met een gezamenlijk gewicht van 998.451 kg (vorig jaar 918.336 kg). Aan volle en magere walsen (melk)poeder werd in Ysalacta-verband vervaardigd 122.600 kg (v. j. 71.125 kg); van 2.7 miljoen liter wei werd 158.445 kg weibrokken vervaardigd (v.j. 69.000 kg), die een willige afzet vonden.

De boterproductie bedroeg 182.530.50 kg. Men kampt met een te hoog kopergehalte, hetgeen nadelig is bij koelhuisopslag. Via de handel wordt de boter grotendeels ingeleverd bij de I.V.Z. De afzet der producten ging zeer goed. De kaasafzet heeft momenteel een zeer vlot verloop tegen belangrijk betere prijzen dan het vorige jaar.

In zijn verslag memoreerde de directeur, dat het personeel zich goed heeft ingespannen om een goed product te 'ir.aken; waarvoor hij alle werkers dank bracht.

De voorzitter heeft de heer Dijkstra - die waarschijnlijk zijn laatste jaarverslag uitbracht, omdat hij binnenkort met pensioen gaat - bedankt voor zijn uitvoerig overzicht en zijn uitstekend beheer.

Abortusbestrijding.

De administrateur inzake de veeziektebestrijding der fabriek, de heer H. Vosman, heeft hierna nog een praatje gehouden over de abortus bang bestrijding, die 't volgend jaar verplicht wordt en gepaard zal gaan met een heffing en voor vrije stallen met een uitkering. Door vrijwillige samenwerking werden tot nu toe 120 bedrijven vrijgemaakt van deze besmettelijke verwerpingsziekte.

Hogere aanvoer bij „De Vrijheid”

KWALITEIT DER PRODUCTEN OP HET HOOGSTE PLAN. GESTADIGE GROEI VAN HET LEDENTAL.

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” hield dinsdagavond onder voorzitterschap van de heer S. Wegstapel in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman een druk bezochte ledenvergadering, waarin ook de nieuwe directeur, de heer C. Broersma, aanwezig was.

De directeur, de heer P. Dijkstra, deed in deze bijeenkomst de in deze decembervergadering gebruikelijke mededelingen omtrent enkele aspecten van de bedrijfsvoering en de gang van zaken in de zuivelsector in het thans ten einde lopende jaar.

BESTUURSVERKIEZINGEN.

Na een kort welkomstwoord van de voorzitter had eerst de bestuursverkiezing plaats. Als bestuurslid waren aftredend de heren J. W. Boode en Hs. Bronsvort, die met bijna algemene stemmen werden herkozen.

De heer E. Aaltink was als commissaris reglementair niet herkiesbaar. Uit het door het bestuur in alfabetische volgorde opgemaakte drietal, bestaande uit de heren H. Beldman, Holterbroek, W. Stevens, Holterbroek, en A. W. Veneklaas, Look, werd de heer Stevens, die juist de volstreekte meerderheid behaalde, gekozen.

De voorzitter heeft de heer Aaltink dank gebracht voor zijn arbeid, in het belang van de fabriek verricht.

HOGERE AANVOER.

Uit de mededelingen, welke de heer Dijkstra vervolgens deed, bleek, dat de melkaanvoer dit jaar 1½ % hoger was dan het vorige jaar om deze tijd.

Het gemiddelde vetgehalte onderging echter een kleine verlaging vergeleken bij 1956. De directeur schreef dit toe aan de slechte kwaliteit en het verminderde kwantum hooi, dat van de slechte oogst in 1956 in het voorjaar van 1957 nog gevoederd kon worden.

In verband met de gedaalde zuivelprijzen - de kaasprijzen liggen b.v. 29 ct. lager dan ‘t vorige jaar om deze tijd - heeft de melk lang niet de door de regering vastgestelde garantieprijs gehaald, Daar mankeert zeker 4 à 4½ ct. aan, aldus de heer Dijkstra.

Minister Mansholt heeft verklaard, dat de schatkist voorlopig niet toelaat, dat een voorschot van 1½ cent wordt uitbetaald op de te weinig gemaakte prijs. Ondanks herhaald aandringen van het productschap voor zuivel, het landbouwschap en de vele andere landbouworganisaties om dit voorschot uit te keren, zal het wel maart worden, voordat een definitieve afrekening kan plaats vinden. De boer is hierdoor de geldschietster van het Rijk geworden, zo werd door hem opgemerkt.

De daling van de kaasprijzen schreef de heer Dijkstra toe aan de concurrerende positie van Dene-marken in Duitsland, de lage prijzen voor de condens en de te grote productie door de overscha-

kelling op kaas. Per week wordt momenteel 300.000 kg. meer kaas geproduceerd dan het vorige jaar. Toch is de rendabiliteit van de kaasproductie beter dan van condens en boter.

De thans gevraagde garantieprijs voor de melk is 30,65 cent per k.g, bij een vetgehalte van 3,78½ % vet. Dit is omgerekend naar het oorspronkelijk gehanteerde vetgehalte van 3,70 %, vet 29,26 ct. per kg.

Met betrekking tot de productie in eigen fabriek verklaarde de directeur, dat de kwaliteit der producten hoogst ,bevredigend was. Van 't Z.K.B. werd telkens het bericht ontvangen: eerste klas kwaliteit.

De heer Dijkstra zag het als een verheugend verschijnsel, dat in de laatste 4 jaren 107 nieuwe leden aan de fabriek werden ingeschreven. Hieronder waren wel een aantal inschrijvingen van de oude op de jonge boer, maar het vormt z.i. een bewijs, dat de boeren en met name ook de jonge boeren tonen, dat ze hun eigen zaak niet alleen vertrouwen, maar ook zo sterk mogelijk willen maken. Bestuur en directeur hebben hiervoor grote waardering en zij zien dit als een aansporing voor de z.g. losse leveranciers om ook lid te worden van de fabriek.

ABORTUSBESTRIJDING.

Na deze mededelingen van de directeur kwam een voorstel van het bestuur aan de orde om met 1 januari as. de verplichte abortusbestrijding in te voeren.

Er volgde hierover een nog al uitvoerige gedachtenwisseling met als gevolg, dat het voorstel werd teruggenomen, omdat op 1 mei 1958 een landelijk plan in werking zal treden.

NIEUWE DIRECTEUR.

Aan het slot van de vergadering sprak de toekomstige directeur, de heer Broersma, er zijn vreugde over uit, dat hij in de gelegenheid was gesteld, deze vergadering reeds mee te maken. Hij zeide zeer verheugd te zijn met zijn benoeming en wees er op, dat het bedrijf hier er zo keurig uit ziet en dat dit een fabriek is waar de boeren trots op kunnen zijn. Hij hoopt in de toekomst met allen kennis te maken en straks de hoogst mogelijke melkprijs uit te kunnen betalen,

AFSCHEID AANSTAANDE.

De voorzitter wees er ten slotte nog op, dat dit voor de heer Dijkstra de laatste vergadering in zijn loopbaan alhier is, maar nog geen afscheid. Dit zal op 8 januari plaats vinden in een openbare receptie.

De heer Dijkstra heeft er tenslotte nog op gewezen, dat hij hier 36 jaar met veel plezier heeft gewerkt en vele vrienden onder de boeren heeft gemaakt.

De druk bezochte vergadering werd hierna door de voorzitter gesloten.

De Heer P. G. Dijkstra nam afscheid van „*De Vrijheid*”

WOORDEN VAN VEEL DANK EN WAARDERING,
BLOEMEN EN CADEAUS.
ER KON IN FEESTZAAL „VOSMAN” GEEN STOEL MEER BIJ.

Een lange rij van sprekers heeft woensdagnamiddag tijdens een buitengewoon druk bezochte afscheidsreceptie in feestzaal „Vosman” het woord gericht tot de heer P. G. Dijkstra, die ruim 35 jaar als directeur leiding heeft gegeven aan de Coöperatieve fabriek van Melkproducten „*De Vrijheid*”.

Holtens Nieuwsblad, 11/01/1958; p. 1/4

Na van vele zijden te zijn toegesproken, neemt de heer Dijkstra hier afscheid van de bezoekers der afscheidsreceptie. V.l.n.r. mevr. F. van de Bovenkamp-Dijkstra, de heer P. Dijkstra, zijn echtgenote mevr. F. Dijkstra-Hofstra, en de voorzitter van het Coöperatiebestuur, de heer J. Wegstapel.

Voordat de verschillende afgevaardigden in de gelegenheid werden gesteld om het woord te voeren, sprak de voorzitter van „*De Vrijheid*”, de heer J. Wegstapel, een kort woord van welkom, waarna hij zich namens bestuur, commissarissen en de leden tot de scheidende directeur richtte met de volgende toespraak: Geachte Heer Dijkstra,

Het neerleggen van uw functie als directeur van onze fabriek betekent voor U afscheid nemen van een werk dat U het grootste deel van Uw leven lief was en waarvoor gij U met hoofd en hart al die jaren door geheel gegeven hebt.

Het betekent voor ons, dat wij afscheid moeten nemen van iemand die ruim 35 jaar lang aan het hoofd heeft gestaan van ons bedrijf.

35 jaar van de 51 jaar, die de fabriek bestaan heeft aan het hoofd te staan, en dan te mogen zien hoe het bedrijf in die reeks van jaren zich heeft ontwikkeld, hoe 't is gegroeid tot 'n modern bedrijf en de toets der critiek kan doorstaan met de omliggende fabrieken, en hieraan Uw beste krachten hebt mogen en willen geven, voorwaar een voorrecht dat niet zo heel veel directeurs ten deel valt.

Onderen onder ons zullen zich nog kunnen herinneren Uw voorgangers als directeur onzer fabriek, doch het overgrote deel van onze leden kent niet anders dan U als directeur.

Gij zijt als het ware vergroeid met onze fabriek en wij met U. Als wij zien wat er onder Uw leiding tot stand kwam, dan mogen wij niet anders dan dankbaar en zeer tevreden zijn.

Gij zijt steeds weer met nieuwe ideeën gekomen. Steeds streefde U naar verbetering van werkmethoden en producten, en altijd wist gij in overleg met de vakmensen uit iedere afdeling datgene te bereiken wat beoogd werd.

De samenwerking met uw personeel liet nooit te wensen over.

De afzet van de producten was U ook best toevertrouwd, en het was met name de kaas, Uw lievelingsproduct, waarvoor ge U inzette.

Zo zou ik nog veel meer kunnen noemen, doch ik acht dit beslist niet nodig.

Ieder die U gekend heeft en die U bij Uw werk al de jaren door heeft gevolgd, heeft kunnen constateren dat U steeds op de bres heeft gestaan voor de boerenstand in Holten en omgeving.

Van „*De Vrijheid*” neemt gij nu min of meer gedwongen afscheid, omdat er ook voor U een leeftijdsgrens is gesteld om te werken en daarna te rusten.

Afscheid.

Hoe moeten we hier nu mee aan?

Moeten wij U gelukwensen op deze dag of gezien Uw vitaliteit over Uw heengaan in mineur gestemd zijn?

Wij weten het niet, en zullen daar ook niet verder op ingaan.

Wel weten wij dat wij U op deze dag veel, heel veel dank verschuldigd zijn voor alles, wat gij voor ons hebt gedaan.

Gij hebt U ingezet met geheel Uw kracht en met geheel Uw persoon om de belangen van ons te dienen. Uw activiteit en werklust mogen aan allen ten voorbeeld worden gesteld.

Ook U, mevrouw Dijkstra, willen wij deze middag hartelijk dank zeggen. Ook U hebt Uw aandeel steeds bijgedragen in het levenswerk van Uw man.

Steeds weer werden wij getroffen door Uw vriendelijkheid en Uw opgewektheid.

Hartelijk zeggen wij U ook dank voor het serveren van koffie met koek op onze vele bestuursvergaderingen. Uw traktatie was steeds een welkome afwisseling bij onze besprekingen.

Naast deze woorden van dank heeft het bestuur gemeend een stoffelijk blijk van waardering te moeten aanbieden. Helaas kan ik dat vanmiddag niet doen omdat U nog geen keus heeft gedaan.

Mijnheer en mevrouw Dijkstra, tenslotte nogmaals onze oprechte en welgemeende dank voor alles wat gij voor ons hebt gedaan en zijt geweest.

Wij wensen U van harte toe, dat gij samen lang, heel lang, zult mogen genieten van uw welverdiende rust en dat uw kinderen en kleinkinderen en ook wij allen hiervan getuigen mogen zijn.

LANGE RIJ VAN SPREKERS.

De lange rij van sprekers werd geopend door **Mr. W. H. Enklaar**. Ik kan mij, aldus mr. Enklaar, voorstellen dat het vandaag voor U en uw vrouw een moeilijk moment is, nu U afscheid moet nemen van het werk dat U zo lief is.

Mij verdiepen in uw werk als directeur van „De Vrijheid” wil ik niet, doch ik wil gaarne mijn grote waardering uitdrukken voor de manier, waarop U met de boeren omging. Ik heb U steeds gezien als middelpunt van de boerenstand, die aan U buitengewoon veel verplichtingen heeft.

Onder uw leiding is de kleine fabriek gegroeid tot een bedrijf dat er zijn mag. U heeft getoond uw taak ook buiten de fabriek te verstaan en U was steeds bereid een werkzaam aandeel te nemen in datgene wat van U werd gevraagd.

Gij moogt recht doen gelden op onze waardering. Het gemeentebestuur dankt U hartelijk voor het vele werk, dat gij in het belang van de Holtense gemeenschap hebt verricht en wenst U en Uw vrouw voor de toekomst het allerbeste, zo besloot burgemeester Enklaar.

De heer **Van der Wal**, secretaris van de *Isalacta*-combinatie, dankte de heer Dijkstra voor het vele en belangrijke werk, dat deze voor de combinatie verrichtte. De heer Dijkstra was steeds, tot samenwerking bereid en zijn deskundige adviezen waren voor de combinatie van zeer groot belang.

Namens het bestuur van de *Controlevereniging* werd het woord gevoerd door de heer J. G. Holterman.

Hij bracht de heer Dijkstra dank voor het vele werk en het beheer van de penningen sinds de oprichting van de vereniging in 1921,

Dank zij uw activiteit is de controlevereniging tot grote bloei gekomen en de leden hebben van uw arbeid de vruchten geplukt, zo besloot de heer Holterman

De heer **J. H. Veneklaas Slots**, die sprak namens de afd. Holten van de Overijsselse Landbouw Maatschappij (O. L.M.), dankte voor de medewerking, die steeds van de heer Dijkstra werd ondervonden.

Namens de Kring van Buurtfabrieken werd het woord gevoerd door de heer **Terpstra** te Goor, die pl.m. 35 jaar met de heer Dijkstra heeft mogen samenwerken. De heer Dijkstra rekende zijn burens steeds tot vrienden en hij is velen tot steun geweest.

„De Vrijheid”, waarvan U vandaag afscheid neemt, is onder Uw leiding gegroeid tot een pracht bedrijf, waar een prima product gemaakt wordt. Naar ik meen werd de Vrijheid-kaas tweemaal

met goud bekroond. Als directeuren waren wij jaloers doch ook trots dat een Overijsselse fabriek de hoogste onderscheiding ten deel was gevallen.

De heer **Jonkman**, secretaris van de Geld.-Overijsselse Zuivelbond (G.O.Z.) verklaarde steeds met genoegen vanaf de „*uitkijkpost*” te Zutphen naar „*De Vrijheid*” te Holten te hebben gegaan. Hij dankte voor de hartelijke samenwerking en steun, die men van de heer Dijkstra in zo ruime mate macht ondervinden. Wij bewaren aan uw persoon en werk de meest aangename herinneringen. Onder Uw leiding werd een bedrijf opgebouwd, waarmee Uw opvolger door kan werken, zo besloot de heer Jonkman.

GA AAN DE KANT

De toespraak, die de Friese veehouder **J. Bosma** tot de heer Dijkstra hield, was met humor gekruid.

Hij leerde de heer Dijkstra kennen als 7-jarige knaap, die hij het melken leerde. Ik heb vanmiddag al verschillende malen gehoord dat m'n vriend Pieter nog zeer vitaal is, doch ik heb hem nooit anders gekend. Mij is verteld dat hij even nadat hij ter wereld kwam zei: „*Ga aan de kant want ik kan zelf wel in de wieg komen*”. Of het waar is, weet ik niet, maar in ieder geval is het wel aardig als komische noot bij dit afscheid, aldus de heer Bosma, die het besluit van de heer Dijkstra, om in Holten te blijven wonen zeer juist achtte. Gij zijt hier ingeburgerd en het werk dat hier door U werd verricht, stemt tot dankbaarheid en voldoening voor Uw boeren en voor U.

Namens de oud-assistenten, die in de loop der jaren op „De Vrijheid” werkzaam waren, werd het woord gevoerd door de heer **G. Wiersma**, directeur van de Coöp. Zuivelfabriek te Markelo. Ik weet mij de tolk van mijn collega's als ik verklaar dat wij in Holten altijd met veel genoegen hebben gewerkt en dat wij aan de heer Dijkstra de beste herinneringen bewaren.

De heer A. Westerik, die sprak namens het personeel, dankte de heer Dijkstra voor de wijze, waarop hij leiding wist te geven. U hebt als leider van „De Vrijheid” ons respect afgedwongen. Er was wederzijds vertrouwen. De samenwerking tussen directie en personeel was zeer goed en de moeilijkheden, die zich voordeden werden steeds tot tevredenheid van beide partijen opgelost. Aan U, geachte directeur, wordt het schriftwoord bewaarheid, dat „*de rechtvaardige zijn kindskinderen zal zien*”, zo besloot de heer Westerik.

De directeur van het Kaascontrolestation in Friesland, de heer **C. van Balen Walter**, verklaarde, met genoegen naar Holten te zijn gekomen om afscheid te nemen van de heer Dijkstra, die hij in de loop der jaren leerde kennen niet alleen als een zeer bekwaam directeur, doch ook als een sympathiek mens.

Wij werden hier steeds in een sfeer van vertrouwen ontvangen en er is alle reden om deze middag hier te zijn om te danken voor de medewerking, die wij bij het uitoefenen van onze controle mochten ondervinden.

Verder werd nog het woord gevoerd door **ir. Balder** namens het Botercontrolestation „Gelderland-Overijssel”, door de heer **H. Pots** namens de Bond van Directeuren in Gelderland en Overijssel en door de heer **K. Veerman** te Bodegraven namens de kaashandelaren, die met de heer Dijkstra zaken deden.

De prachtige leunstoel, die wij U bij deze aanbieden, aldus de heer Veerman, moesten wij eigenlijk van U hebben, want U heeft in de loop der jaren veel aan ons verdiend. Ondanks het feit, dat U vaak de beurs wist op te „juttten” en dat U altijd probeerde om de allerhoogste prijs te krijgen voor Uw product, geven wij graag deze stoel. Wij hebben U leren kennen als een man van uw woord, die ons als koopman bijna altijd te glad af was.

De heer H. W. Wechstapel, die het woord voerde namens de Commissarissen, deed dit met een gedicht, waarvan het laatste gedeelte als volgt luidde:

Zo zijt gij dan gekomen tot de dag
Dat gij uw werk aan uw opvolger overdragen mag.
Veel dank zijn wij als boeren u verschuldigd.
Daarvoor wordt gij hier spontaan gehuldigd.
Gij zijt thans hoog op de berg gezeten,
Doch ik hoop dat gij ons als boeren niet zult vergeten.
Veel vrienden hebt gij U hier vergaard,
Blijf nog lang voor hun allen gespaard.
Gij gaat zo weer een mooie tijd, het voorjaar tegemoet,
Dan komt gij vast thuis met ‘t eerste kievitse onder de hoed.
En weet U met uw tijd geen raad
Dan houdt U maar eens een boer aan de praat.
Familie Dijkstra, dat U nog menig jaar
Moogt genieten van Uw welverdiende rust met elkaar.
Tot- slot nog een wens hierbij:
Dat God ook verder met U zij.

WOORDEN VAN DANK.

Aan het einde van de receptie werd nog een kort woord gesproken door de heer Dijkstra, die mede namens zijn vrouw dank bracht voor de waarderende woorden, die deze middag werden gesproken en voor de bloemen en prachtige cadeaus, die werden aangeboden.

Na het slotwoord van de voorzitter, de heer J. Wegstapel, werd de nieuwe directeur, de heer C. Broersma, en zijn echtgenote voorgesteld.

De heer Broersma sprak als zijn wens uit, dat hij op eenzelfde goede verstandhouding zou mogen rekenen als in de tijd dat de heer Dijkstra het directeurschap vervulde.

SNEEUWSTORM VEROORZAAKTE VEEL ONGERIEF

De sneeuwstorm, welke dinsdagavond over ons land raasde en de sneeuwval, die daarna nog plaats vond, heeft ook in deze omgeving veel ongerief veroorzaakt.

Wegen werden onbegaanbaar, treinen kwamen veel te laat aan, bussen moesten hun dienst staken, sprekers kwamen niet ter vergadering, auto's bleven in de sneeuw steken en zo ontstonden er zeer veel moeilijkheden.

Wel heel erg was het in de Beuseberg. De boeren uit deze buurtschap konden hun melk niet aan de fabriek krijgen, omdat het holle deel van de Beusebergerweg geheel was volgesneeuwd en hier met de sneeuwploeg en de tractor met wegenschaaf niets te beginnen viel. De Zuivelfabriek „De Vrijheid” kon de mensen niet langer met de melk laten zitten, zodat zij personeel aanbood om de sneeuw met de schop op te ruimen en zodoende een doorgang te verkrijgen. Woensdagmiddag heeft men met man en macht gewerkt en werd 'n doorbraak geforceerd, zodat de melk nu weer in de fabriek komt.

Coöp. zuivelfabriek „*De Vrijheid*” had een goed jaar.

VOORUITZICHTEN LIJKEN MINDER ROOSKLEURIG. BEDRIJF IS ECHTER KERNGEZOND.

Het jaar 1957 is voor de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” nog wel een goed jaar geweest, maar de vooruitzichten lijken, in verband met de ontwikkeling op de wereldmarkt, niet zo gunstig. Dit was de teneur, welke viel af te leiden uit het openingswoord van de voorzitter, de heer J. Wegstapel, in de jaarvergadering van de fabriek, welke vorige week woensdag in café „Stationszicht” van de heer Vruggink, gehouden werd en uit het overzicht van de bedrijfsresultaten en de toekomstverwachtingen, welke door de directeur, de heer C. Broersma, in deze vergadering gegeven werden.

Een zekere kentering valt uit de hieronder gepubliceerde cijfers reeds nu op te merken. De melkontvangst bleef b.v. gelijk aan het voorgaande jaar en het vetgehalte daalde met enkele honderdste procenten, een omstandigheid, welke echter minder met de conjunctuur dan met de voederpositie in 1957 te maken had. Ernstiger is, dat de afzet der zuivelproducten reeds nu grote moeilijkheden baart en grote kwantums aan de regering moeten worden ingeleverd.

OPENINGSWOORD.

In zijn openingswoord wees de heer Wegstapel er op, dat de resultaten over het afgelopen jaar voor de eigen fabriek nog wel gunstig waren, maar dat de vooruitzichten in de zuivelsector zeer ongunstig lijken. Hij sprak de verwachting uit, dat het Nederlandse volk wel eens niet bereid kon blijken te zijn in de toekomst steeds hogere bijdragen te steken in de agrarische sector, door middel van het *Landbouw Egalisatiefonds*. In het verleden is wel eens geklaagd over onvoldoende publiciteit betreffende de vooruitzichten en mogelijkheden in de zuivel. De laatste tijd zou men willen, dat men maar niet zo uitvoerig ingang op de moeilijkheden, welke zich gaandeweg openbaren om daardoor onnodige onrust onder de bedrijfsgenoten te voorkomen. Hij noemde 1957 een belangrijk jaar door de directeursverandering, welke plaats vond en sprak de hoop en het vertrouwen uit, dat de samenwerking met de nieuwe directeur goed zal zijn.

PRODUCTIE-CIJFERS.

Deze gaf in de eerste plaats een overzicht van de productiecijfers, waaruit bleek, dat de melkontvangst constant gebleven is bij het vorige jaar. n.l. 13.207.830 kg. (v.j. 13.206.686 kg.). Het gemiddelde vetgehalte daalde met 4/100 % van 3.59 % in 1956 tot 3.55 % in 1957. Deze vermindering moet z.i. hoofdzakelijk worden toegeschreven aan de minder gunstige voederomstandigheden in de stalperiode - slechte hooioogst 1956 - en aan het natte nazomer van 1957.

Wat de melkprijs betreft lag de fabriek op het landsgemiddelde. Bij 3.70 % vet op het garantieprijspeil van f 28.85.

De boterproductie was aanzienlijk lager en bedroeg 164.670 kg. (v.j. 182.530 kg.). Daarentegen

steeg de productie van kaas, t.w. Gouda volvet 88.723 stuks (v.j. 86.361 st.), en daalde E,dammer 40 plus 3731 (v.j. 4271) en broodkazen 40 plus 18.450 (v.j. 20.309 st.).

Een belangrijke stijging vertoonde de productie van volle melkpoeder in Isalacta-verband, n.l. 96.595 kg. (v.j. 37.500 kg.), maar daalde het volume magere melkpoeder, n.l. 39.075 kg. tegen 85.100 in 1956.

Verder werd nog gepubliceerd 166.000 kg, weibrokken (v.j. 158.445 kg.).

KERNGEZOND.

Aan de hand van de balans en de verlies- en winstrekening constateerde de heer Broersma, dat het bedrijf kerngezond is. Het totaal bezit aan de gebouwen komt slechts voor twee en een halve ton op de balans voor. Het onkostencijfer is in het afgelopen jaar met slechts 2/10 % gestegen en bedroeg 3.43 % (v.j. 3.23 %). De financiering veroorzaakte tot nog toe geen moeilijkheden, omdat voldoende langlopende middelen konden worden aangetrokken voor de noodzakelijke investeringen en voldoende liquide middelen aanwezig waren voor de dagelijkse bedrijfsvoering. Het aantal leden bedroeg 422 en het aantal losse leveranciers 96.

Van de nabetaling werd 10 ct, per 100 kg. melk op de ledenrekening bijgeschreven, terwijl de rest procentsgewijze over het melkgeld van leden en leveranciers werd verdeeld en uitbetaald. Het ledenkapitaal beloopt een bedrag van f30.999,29, waarover 4 % rente wordt vergoed.

PROGNOSE.

Na het bekend maken van deze cijfers gaf de heer Broersma zijn prognose van de huidige marktsituatie en de toekomstverwachtingen.

Alle boter wordt momenteel praktisch ingeleverd bij het I.V.Z. (het fonds van de regering). Spr. verwacht een prijsverlaging van de boter van f1.24 per kg. (Het juiste cijfer was toen nog niet bekend, maar klopt inmiddels met de werkelijkheid.) De oorzaak is te verklaren doordat landen als België, Italië, Zwitserland en West-Duitsland van boterimporteur exporteur geworden zijn. Dene-marken en Zweden liggen momenteel lager wat hun melkproductie betreft dan voorheen. Hier wordt met de gewijzigde omstandigheden reeds rekening gehouden. Vooral Zweden schijnt zich drastisch te beperken.

Momenteel liggen er grote voorraden bij het I.V.Z., o.a. 800.000 ton boter, 85.000 ton melkpoeder en 20.000 ton kaas. De heer Broersma verwachtte, dat de kaasprijs met 37 ct. per kg. zal zakken.

Uitvoerig ging de directeur nog in op de kwestie van het eiwit-onderzoek, waarover hij onlangs heeft gesproken in een vergadering van de contrôle-vereniging. Zijn uitspraak, dat er geen kans is om de melkprijs op basis van het eiwitgehalte te verhogen, is naar hij verklaarde, wel uitgekomen. Daarom zal een toeslag van de regering nodig zijn.

De voorzitter bracht de heer Broersma dank voor zijn uiteenzetting omtrent de toestand van de fabriek en de toekomstverwachtingen.

Nadat nog gesproken was over de boterafzet in eigen kring sloot hij de niet druk bezochte vergadering.

HELPT DE BESTRIJDING VAN DE RUNDERHORZEL.

Ook dit jaar wordt weer uw medewerking gevraagd voor de bestrijding van de runderhorzel. Larven, die onder de rug huid bij de runderen aanwezig zijn, moeten in deze periode worden gedood. Dit kan het best gebeuren door de uitvoerders van Gezondheidsdiensten of zuivelfabrieken.

U kunt hen daarbij helpen door het vee, dat in de weide loopt, op te halen en vast te zetten. De uitvoerders, die alle bedrijven moeten bezoeken, zullen u van te voren laten weten wanneer zij uw vee komen behandelen. Alleen als alle veehouders meewerken, kan de runderhorzel met succes worden bestreden en wordt veel schade aan eigen en anderen vee stapel voorkomen.

VIERKANTE KAAS.

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” is sedert enkele weken begonnen met de fabricatie van vierkante kaas voor export naar Duitsland. De productie is nog beperkt. Zij heeft zich hiermede aan de moderne behoefte aangepast.

Taptoe waardig slot.

De braderie is op waardige wijze besloten met een taptoe van de muziekvereniging „H.M.V.” op het plein van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” in de Stationsstraat. Onder doodse stilte hebben vele honderden toeschouwers dit muzikale evenement donderdagavond om 10 uur bijgewoond.

PAARD LIEP ZICH VAST IN DORPSSTRAAT

Doordat bij de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” vrijdagmorgen te ruim elf uur een melkbus van de steiger afviel, welke terecht kwam op de achterbenen van het paard van de melkrijder W. Boode uit Espelo sloeg het dier op hol en rende het de Stationsstraat uit met de lege wagen achter zich aan. Het passeerde de Dorpsstraat, juist achter een personenauto langs, en liep zich vast tussen de afscheidingsmuur van de tuin voor het politiebureau en de verkeershekken langs het trottoir. Daar de sprong die het geschokken dier maakte stond het met de voorbenen in de tuin van het politiebureau en zaten de achterbenen onwrichtbaar vast in het hek. Men heeft een van de buizen van het hek moeten doorzagen om het dier uit zijn benarde positie te bevrijden.

Het paard had practisch geen verwondingen opgelopen, terwijl ook de wagen nauwelijks beschadigd werd. Vanzelfsprekend trok dit incident op dit drukke kruispunt grote belangstelling. Er stond aan beide zijden van de Dorpsstraat een lange file van voertuigen, omdat het verkeer enige tijd moest worden stilgelegd. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor.

ZILVER VOOR „VRIJHEID”-KAAS

Op de Centrale Kaaskeuring, gehouden ter gelegenheid van de Algemene jaarvergadering van de FNZ te Rotterdam, werd de inzending „Grote Goudse” van de Coöp. Fabrik van melkproducten „De Vrijheid” bekroond met een zilveren medaille.

De Vrijheid inzending werd gewaardeerd met 94 punten, t.w. 10 voor vorm, 20 voor korst, 36 voor Reuk en smaak, 10 voor consistentie (vastheid van samengang) 18 voor voork. op doornsnode.

TWEEDE UITKERING DER MELKPRIJSGARANTIE 1957-1958

De minister van landbouw, visserij en voedselvoorziening heeft besloten aan melkveehouders een tweede betaling op de melkprijsgarantie 1957-1958 uit te keren ten bedragen van 4 cent per kg melk over de in de periode van 22 juni tot en met 13 september 1958 geleverde hoeveelheid.

Zoals men weet, heeft de regering reeds tijdens het lopende melkprijsjaar een aanvang gemaakt met de uitbetaling van de nog definitief te bepalen toeslagen van de melkprijsgarantie 1957-'58. De eerste uitkering in begin juli 1958, groot 4 cent per kg melk, had betrekking op de hoeveelheid, geleverd in de periode van 10 november 1957 tot en met 21 juni 1958.

Het Produktschap voor Zuivel zal de tweede uitbetaling zo regelen, dat de zuivelfabrieken omstreeks half oktober over de gelden van de uitkering ter doorbetaling kunnen beschikken.

VEEVOEDERADVISEUR

De Coöp. Aan- en Verkoopvereniging en de Coöp. Zuivelfabriek te Holten vragen voor het winterhalfjaar 1958/'59 een

VEEVOEDERADVISEUR

Diploma Rijkslandbouwwinterschool vereist.

Schriftelijke sollicitaties vóór 26 Nov. a.s. inleveren bij de bovengenoemde verenigingen.

Melkaanvoer „De Vrijheid” weer gestegen

In de ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” welke maandagmiddag aan de huldiging van de voorzitter, de heer J. Wegstapel, wegens diens 40-jarig bestuurslidmaatschap en zijn afscheid als voorzitter vooraf ging, had ‘n uitgebreide bestuursverkiezing plaats en heeft de directeur, de heer C. Broersma, enkele voorlopige mededelingen gedaan omtrent de melkaanvoer en de prijzensituatie op de zuivelmarkt.

In zijn openingswoord zeide de heer Wegstapel, dat het jaar 1958 ondanks zijn sombere voorspellingen in de voorjaarsvergadering, toch nog wel een gunstig jaar is geweest, dank zij het feit, dat de oogst in het afgelopen seizoen bijzonder is meegevallen. Hij was dan ook van oordeel, dat men met dankbaarheid op de uitkomsten van dit jaar zal mogen terugzien.

Bij de bestuursverkiezing, welke geruime tijd in beslag nam, werd in de plaats van het aftredend bestuurslid de heer H. Hulsman, die niet herkiesbaar was, met meerderheid van stemmen gekozen, de heer J. Rietberg. Beuseberg 89. In de plaats van de scheidende voorzitter, de heer Wegstapel, die reglementair niet herkiesbaar was, werd gekozen de heer J. H. Veneklaas Slots.

De heer J. W. Reilink, die wel herkiesbaar was, werd met grote meerderheid van stemmen herkozen.

Als commissaris was aftredende en niet herkiesbaar, de heer H. W. Wegstapel, in zijn plaats werd benoemd de heer E. Krikkink Hzn. Espelo 23a. Voor de aftredende commissaris, de heer G. J. Wesseldijk, welke eveneens niet herkiesbaar werd gekozen de heer H. J. Schorffhaar. Lichtenberg 12.

Melkaanvoer

Uit de mededelingen, welke de directeur, de heer Broersma, daarna deed tekenen wij aan dat de melkaanvoer tot 20 december jl. 6 % meer bedroeg dan in de overeenkomstige periode van het vorig jaar. Zij bedroeg thans 13.511.845 kg. Momenteel is de aanvoer iets lager dan vorige jaar om deze tijd.

De zuivelsituatie blijkt over het algemeen nog wel wat mee te vallen. De boterprijzen werden echter te hoog opgetrokken waardoor in Engeland weerstand ontstond met als gevolg voor plm. 14 dagen geleden een prijsverlaging. Men zou het zo kunnen stellen, dat twee passen vooruit werden en thans weer ‘n pas terug.

De koelhuisboter begint te lopen. Een groot deel van de voormalige regeringsvoorraad zit nu in de koelhuizen voor rekening van de boterhandel.

De kaasprijzen zijn momenteel hoog, zo verklaarde de heer Broersma. Door de verkoopverenigingen wordt - in verband met de niet te grote voorraden - getracht deze hoge prijzen te handhaven.

In Isalactaverband werd heel veel melk verkaasd en daardoor werd in de afgelopen week in Holtens meer kaas gemaakt als ooit het geval is geweest.

De prijzen van de zuivelproducten zullen zich voorlopig wel handhaven en wel eerder teruglopen, dan wanneer de melkaanvoer weer sterk toeneemt.

Hygiënische melkwinning

De heer Broersma deelde mede, dat het bestuur besloten heeft zich aan te sluiten bij het regionaal orgaan voor de melkhygiëne voor Oostelijk Nederland. Het betreft hier een kwaliteitsregeling voor de boeren om de winning van een kwaliteitsproduct te stimuleren.

De directeur deelde mede in de afgelopen herfst 30 praatavonden te hebben gehouden, welke door ruim 70 % van de leden-leveranciers werd bezocht. Hij bracht hen dank voor deze belangstelling en voor de prettige wijze en welwillendheid, waarmede men hem is tegemoet getreden.

De heer Wegstapel, die zich toen nog niets bewust was van de grote huldiging welke hem ten deel zou vallen, gaf aan het slot der vergadering nog een kort overzicht van zijn 40-jarige bestuursloopbaan.

Hij heeft het afgetreden bestuurslid de heer H. Hulsman en de beide commissarissen, die heen gingen, de heren H. W. Wechstapel en G. J. Wesseldijk, bedankt voor hun arbeid in het belang van de fabriek en eerstgenoemde, die vele jaren bestuurslid was, daarbij een geschenk aangeboden.

De heer J. Wegstapel – voorzitter - ridder in de Orde van Oranje Nassau

Burgemeester Enklaar wenst de heer Wegstapel geluk, nadat hij hem het ereteken van de Kon. onderscheiding op de borst heeft gespeld.

Na veertig jaar het bestuurslidmaatschap van de Coöp. Fabriek van Mekprodukten „*De Vrijheid*” te hebben vervuld, waarvan twaalf jaar als voorzitter, heeft de heer J. Wegstapel E.zn. Oud-wethouder dezer gemeente, maandagmiddag van de vorige week in de algemene ledenvergadering zijn functie als zodanig neergelegd.

Dit geschiedde in „*Amicitia*”, nadat eerst de huishoudelijke zaken der vereniging waren afgewerkt, in tegenwoordigheid van tal van genodigden, waaronder het dagelijks bestuur der gemeente, de familieleden van de heer Wegstapel, afgevaardigden van zuivelcoöporaties en de oud-directeur, de heer P. Dijkstra. en zijn echtgenote.

Tijden. deze huldiging van de jubilerende en aftredende voorzitter deelde de burgemeester, Mr. W. H. Enklaar, mee, dat het Hare Majesteit de Koningin heeft behaagd de heer Wegstapel te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau, welke mededeling met een spontaan applaus werd begroet. Na afloop van zijn toespraak heeft de burgemeester de jonge ridder, zoals hij hem noemde, de versierselen, aan deze koninklijke onderscheiding verbonden, op de borst gespeld en hem daarmee ten zeerste geluk gewenst.

De heer Wegstapel was zeer getroffen door deze hoge onderscheiding en het hem toegebrachte huldebetoon.

DE HULDIGING.

Te ruim half vier werd de ledenvergadering geschorst om de genodigden in de gelegenheid te stellen bij de huldiging van de heer Wegstapel tegenwoordig te zijn. Zij werd heropend door de vice-voorzitter, de heer J. H. Sprokkereef, die in een toespraak de grote verdiensten van de aftredende voorzitter belichtte. Hij herinnerde er aan hoe deze, na eerst al belast te zijn geweest met het nazien der boeken, op 28 december 1918 tot bestuurslid werd gekozen. De jonge functionaris had al spoedig een grote invloed op de gang van zaken.

Hij was in 1920 al rapporteur bij de benoeming van een nieuwe directeur, moedigde de oprichting van een controlevereniging aan en droeg in 1921 het nodige bij tot de aansluiting bij de GOZ. In 1928 volgde zijn benoeming tot secretaris en werd o.m. besloten tot stichting van een poedermakerij. Zijn volle steun gaf hij in 1929 aan de oprichting van een kaasmakerij, nadat hij in 1922 had medegewerkt aan de benoeming van de heer Dijkstra tot directeur. De samenwerking met deze is altijd van zeer vruchtbare aard geweest.

Toen in 1939 de fabriek belangrijk verbouwd werd, was het een voorstel van de heer Wegstapel om daarin een bestuurskamer op te nemen, hetgeen een goedkope en waardevolle oplossing bleek te zijn. Vooral sinds 1946 toen U de leiding van ons bestuur op U hebt genomen, aldus de heer Sprokkereef, hebt U veel tijd besteed om de belangen van de fabriek te behartigen. U hebt daarbij vooral ook gestreefd naar meer in regionaal verband, waardoor in 1948 de Isalacta tot stand kwam.

De heer Sprokkereef herinnerde nog aan de bouw van woningen voor de personeeskern en zeide uiteraard in zijn opsomming niet volledig te zijn geweest.

Wij zijn dankbaar, dat wij dit in het bijzijn van Uw vrouw en kinderen hebben mogen zeggen en - met de beste wensen voor een goede toekomst bood hij de heer Wegstapel een ruststoel aan.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING.

Burgemeester Mr. W. H. Enklaar, hierna het woord verkrijgende, zeide dat men ook in de heer Wegstapel nog altijd de oud-wethouder ziet. Om die reden is dan ook het gehele dagelijks bestuur met oud-wethouder Teeselink gekomen om van dit jubileum en afscheid getuige te zijn.

Het feit, dat de heer Wegstapel het vorig jaar afscheid nam van zijn openbare functie en het voorzitterschap van het zuivelbedrijf heeft willen behouden, wijst wel op de grote liefde en het grote belang, dat hij aan de behartiging daarvan hechtte. U hebt gebouwd aan een fabriek, die er zijn mag, U is met Uw tijd meegegaan en al de leden zullen U niet een dankbaar hart laten gaan, omdat U de belangen van de boerenstand op zo'n uitnemende wijze hebt gediend als bestuurslid van de zuivelfabriek, als bestuurslid van de Isalacta, als commissaris van de landbouwkoelhuisen, 26 jaar als raadslid, waarvan 14 jaar als wethouder. U daarvoor dank te betuigen is de boodschap, waarmee ik hierheen gekomen ben.

Maar ik heb ook nog een boodschap van Hare Majesteit de Koningin, want het heeft Haar behaagd U te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Deze hoge onderscheiding wordt U verleend onrecht te doen wedervaren aan Uw persoon, maar U hebt dit ridderschap mede te danken aan het feit, dat U als raadslid en als wethouder onze gemeenschap hebt gediend. Het is de weerspiegeling van een rijk leven, dat achter U ligt. God zegene U op Uw verdere weg. Met deze woorden speldde de burgemeester de versierselen dezer ridderorde de heer Wegstapel op de borst.

GELUKWENSEN.

De vice-voorzitter, de heer Sprokkereef, was na de burgemeester de eerste, die de heer Wegstapel met zijn hoge onderscheiding gelukwenste. Als coöpererende boerenstand zijn wij zeer trots op U, aldus de heer Sprokkereef.

Na hem volgden nog tal van sprekers. die ook hun gelukwensen en een afscheidswoord uitspraken.

De eerste spreker was de heer A. H. v. d. Giesen, voorzitter van de GOZ te Zutphen, die zijn waardering uitsprak over het werk van de heer Wegstapel. In een kort historisch overzicht schetste hij de emancipatie, die op het platteland in de afgelopen 40 jaar heeft plaats gehad en wekte hij de leden op vooral ook de jongeren bij de coöperatieve bedachte te bepalen, waaraan ook de heer Wegstapel zo'n grote bijdrage heeft verleend.

Namens de Isalacta-combinatie sprak de heer B. Knol woorden van gelukwens en waardering. De heer Wegstapel is de derde van deze combinatie, die deze hoge onderscheiding ontving. Spr, noemde dit niet omdat de heer Wegstapel ook tot de Isalacta behoort, maar omdat daaruit blijkt, dat men daar over mensen beschikt met een brede visie op het zuivelbedrijf. Hij had waardering, dat Holten - juist in dit gebied waar het toch nogal moeilijk lag met de coöperatie - geworden is wat het nu is, mede door het werk van de thans aftredende voorzitter. Een welverdiende rust komt hem thans toe.

VOORUITSTREVENDE.

Ook de heer J. M. Schuitemaker, directeur van de N.V. Koelhuis „*De Landbouw*” te Zutphen, had veel waardering voor het werk van de heer Wegstapel, die commissaris is van deze instelling. Hij moge de meeste schapjes op het droge hebben, dit schapje echter nog niet en de heer Schuitemaker sprak dan ook de hoop uit, dat hij zijn periode als zodanig nog uit mag dienen in een goede gezondheid.

De oud-directeur, de heer P. Dijkstra, sprak een persoonlijk woord en feliciteerde de heer Wegstapel en zijn vrouw van harte met deze bijzondere dag. Jan Wegstapel is een vooruitstrevend man geweest. Hij was ook wel eens conservatief, n.l. als hem een sigaret werd aangeboden, want daar wilde hij niets van weten: maar zo was het niet in de fabriek; daar heeft hij alle vooruitgang helpen bevorderen.

De directeur, de heer C. Broersma, zeide nog maar een jaar met de heer Wegstapel te hebben samengewerkt, maar dat was zeer tot genoegen. Ik ben er mij van bewust, aldus de heer Broersma, dat ik nog veel van hem kan leren en ik hoop, dat de gelegenheid daarvoor nog zal blijven.

De heer A. Westerik heeft de aftredende voorzitter uit naam van het personeel geluk gewenst met zijn onderscheiding en zijn jubileum. U kwam weinig met het personeel in aanraking en dat is een bewijs, dat de verhouding gezond was. Hij bood mevr. Wegstapel een mooie bloem aan met een woord van dank, dat zij haar man zo vaak voor de fabriek heeft willen afstaan.

Het was de laatste spreker, de heer H. Kloosterboer. die uit naam van de leden voorstelde de heer Wegstapel tot ere-voorzitter der vereniging te benoemen, welk voorstel met een spontaan applaus werd aanvaard.

De heer Wegstapel heeft tenslotte alle sprekers uitvoerig beantwoord en bedankt. Hij was zeer onder de indruk toen hij de burgemeester verzocht H.M. de Koningin zijn dank te betuigen, voor de hoge onderscheiding, die hem werd verleend. Ook haar adviseurs in deze betrok hij in zijn dankwoord.

Gunstig jaar voor „De Vrijheid”

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” heeft in het jaar 1958 bijzonder gunstige resultaten geboekt, zo bleek in de in het afgelopen weekend in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden ledenvergadering.

De melkaanvoer steeg vergeleken met 1957 met 5 % en bedroeg 13.880.543 kg. Het gemiddelde vetgehalte ging met 3 honderste procent omhoog en bedroeg 3,58 % en er kan nog een nabetaling plaats vinden van f 256.504,92 of van f 1.85 per geleverde 100 kg. melk.

Deze gunstige uitkomsten waren voor de voorzitter, de heer J. H. Sprokkereef, aanleiding om in zijn openingswoord in deze vergadering de verwachting uit te spreken, dat de leden wel tevreden zullen zijn met de behaalde resultaten. Hij wees er daarbij op, dat de positie van de zuivel-sector in ons agrarisch bestel thans heel wat beter lijkt dan een jaar geleden, hoewel niettemin nog lang niet de richtprijs voor de melk gehaald kan worden. Hij heette in deze vergadering in het bijzonder welkom de ere-voorzitter, de heer J. Wegstapel, die op 22 december 1958 afscheid nam van de fabriek, na veertig jaar het bestuurslidmaatschap en laatstelijk het voorzitterschap te hebben vervuld.

Na dit welkomstwoord van de voorzitter bracht de directeur, de heer C. Broersma, het jaarverslag uit en deed deze enige mededelingen omtrent de huidige gang van zaken.

De kwaliteit van de producten is zeer goed geweest, zo deelde de directeur mede. Bij de G.O.Z. keuringen werd voor boter een bronzen en voor de kaas een zilveren medaille behaald en bij de centrale F.N.Z. keuring verwierf men op de kaas eveneens een zilveren medaille. De kwaliteit van de aangevoerde melk was beter dan het vorige jaar en met de veeziekte-bestrijding van de zijde van de fabriek werden weer goede vorderingen gemaakt. Het aantal abortus vrije bedrijven steeg van 171 tot 288 aan het einde van het jaar en op 14 april bedroeg dit aantal 314.

Ook in Ysalacta verband werden goede resultaten geboekt. De stijging van de melkaanvoer schreef de directeur o.m. toe aan de gunstige weersomstandigheden in de afgelopen zomer, waardoor de kwaliteit van het ruwvoeder en de gewonnen hoeveelheid goed is geweest.

De opbrengst per 100 kg. melk bedroeg f 18.06 of bij een vetgehalte van 3.70 % f 18,66. De berekende gemiddelde opbrengst bedroeg landelijk in de periode van 10-11-57 tot 8-11-58 f 18,34 per 100 kg. bij 3.70 % vet, zodat de uitkomsten van de Holtense fabriek daarbij zeer gunstig afsteken.

Er werd f 22.027,82 aan kwaliteitstoeslag uitgekeerd, terwijl, zoals reeds vermeld, ruim twee en een halve ton kan worden nabetaald.

Door de directeur werden ook enkele productiecijfers bekend gemaakt. Deze bedroegen voor boter 216.774 kg. (v.j. 164.670). De opbrengst hiervan bedroeg f 740.000.- (v.j. f 724.000.-).

De kaasproductie omvatte 91.486 Gouda-kazen volvet (pl.m. 11 kg, per stuk) (v.j. 88.723 stuks), 4771 Edammer 40+ (v.j. 3731 stuks à 2,kg.) en 32.233 broodkazen 40+ (v. j. 18.450 st.).

Totaal werd aan de fabriek 11 miljoen kg. melk verkaasd, waaruit blijkt, dat melk van andere fabrieken betrokken werd.

De totale opbrengst van deze productie bedroeg f2.132.509,59 (vorig jaar f2.064.591,88). Met inbegrip van de afschrijvingen bedroegen de onkosten f3.528 per 100 kg. melk. Er werd van de fabriek geen melk verpoederd. Wel had in loondienst verpoedering van melasse-eiwit plaats.

Na de goedkeuring van het jaarverslag en vaststelling van balans en verlies- en winstrekening werd het huishoudelijk reglement op enkele punten gewijzigd en werd o.m. de mogelijkheid geopend om na machtiging van de ledenvergadering eventueel tot uitbetaling van het melkgeld over te gaan op basis van het eiwitgehalte.

De directeur deed vervolgens enkele mededelingen, waarbij hij constateerde, dat de melkaanvoer van januari tot op heden al weer 2.8% of 78.196 kg. meer bedroeg dan in het verslagverslagjaar. Hij noemde het voor de betrokkenen zeer belangrijk, dat een 20-tal leveranciers zich heeft laten inschrijven als lid van de fabriek. Zij kunnen hierdoor ten volle delen in de opbrengsten van het bedrijf.

De afzet van een belangrijk deel van de kaasproductie is gereorganiseerd, doordat een jaarcontract is afgesloten - op zeer voordelige voorwaarden - met een van de grootste Coöp. Verkoopverenigingen.

De directeur deelde nog mede, dat een nieuwe norton-put in bedrijf is gesteld voor de watervoorziening van het bedrijf, waarvan de resultaten zeer gunstig lijken en dat een nieuwe koelmachine van grotere capaciteit in gebruik is genomen.

Bij de rondvraag werd door een van de leden de melkaanvoer ter tafel gebracht, die lange wachttijden veroorzaakt. Dit probleem is bij het bestuur en directie in studie, zo werd medegedeeld, maar er is op korte termijn geen verandering te verwachten, want men moet óf de ontvangstcapaciteit vergroten en daarvoor is geen ruimte beschikbaar óf de aanvoer anders regelen en dat ligt ook niet eenvoudig.

Aan het slot van de vergadering sprak de voorzitter een woord van erkentelijkheid jegens de directie en het personeel voor de in 1958 bereikte gunstige resultaten.

LEMELE

Toondag van landbouwwerktuigen en trekkers.

Het is een goede gedachte van de heer Stoevelaar geweest om de landbouwers, loonwerkers en een ieder die te maken heeft met landbouwwerktuigen, in de gelegenheid te stellen kennis te laten nemen van zijn bedrijf en van de artikelen, die het vertegenwoordigt.

Daarna kreeg de heer Brugging, directeur van Manus Holland te Zutphen, de gelegenheid een uiteenzetting te geven over de Manus Melkmachine en het machinaal melken in Nederland in het algemeen en vervolgens over de Helifrost diepvrieskist.

Deze wijze van voorlichting door een regionaal dealer is inderdaad nog uniek voor Nederland, maar wij achten het zeer doelmatig en geloven, dat de heer Stoevelaar volledig in zijn opzet is geslaagd.

Verder valt het uiteraard bij een gespecialiseerde fabriek op, dat zoveel verschillende types kunnen worden geleverd. Wij hebben het oog hierbij op, naast de normale standaard-installaties, de melkleiding-types.

Voor deze laatste installatie blijkt in Nederland steeds meer belangstelling te bestaan. Een deskundige voorlichting en service is hierbij van doorslaggevend belang, hetgeen bij Manus Holland en de heer Stoevelaar zeker in goede handen is.

GEVRAAGD:

Werkkrachten voor de zomermaanden

Aanbiedingen ten kantore van de

Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”.

35 JAAR AAN DE FABRIEK

Het was de collega's van de heer H. Soer, 1e botermaker bij de coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” bekend geworden, dat deze donderdag 35 jaar aan de fabriek verbonden was. Zij hadden de afdeling, waarin de heer Soer werkt met groen versierd waar-tussen in grote cijfers het getal 35 was aangebracht.

Na afloop kwam het gehele personeel samen in café „Stationszicht” van de heer G. Vruggink, waar de voorzitter van de personeelsvereniging, dhr. A. Westerik, de jubilaris heeft toegesproken. Hoewel het niet de gewoonte is om een 35-jarig jubileum te herdenken, had men deze keer gemeend, spontaan van zijn sympathie voor de heer Soer te moeten laten blijken, en hem eventjes in het zonnetje gezet.

De raad verleende verder machtiging voor de aanschaffing van een sirene voor de brandweer. Aangezien de stoomfluit van de zuivelfabriek niet geheel voldoet, zullen als overgangsmaatregel bij brand de kerkklokken geluid worden.

Schoorsteenpijp viel ten offer aan modernisering

Ons dorpsbeeld is vrijdagmiddag van de vorige week om klokslag 5 uur met één doffe knal van een belangrijk deel van zijn toch al bescheiden industrieel aanzien beroofd.

Op dat moment stortte door de meesterhand van springmeester G. J. Roeterdink uit Rijssen de ruim 25 meter hoge fabrieksschoorsteen van de voormalige zuivelfabriek van de Fa. Gebr. Wansink in het centrum van het dorp precies op de afgemeten plaats ter aarde. Honderdvijftig gram NSF-springstof was voldoende om de reus te vellen.

Holten telt nu nog maar één hoge schoorsteenpijp, n.l. die van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” aan de Stationsstraat.

Holtens Nieuwsblad, 01/08/1959; p. 1/4

Zie volledige tekst in Bijlage-1

Holtens Nieuwsblad, 31/10/1959; p. 1/6

De drinkwaterleiding zal worden doorgetrokken naar het zuidelijk deel van de buurtschap Beuseberg en naar het Holterbroek,
.....

Bij de behandeling van dit punt in de raadsvergadering kon de burgemeester mededelen, dat de gemeente een opbrengst aan watergeld moet garanderen van f 7775.— en dat de belanghebbende 44 boeren bereid zijn hiervan f 6193.50 voor hun rekening te nemen. De beide zuivelfabrieken „De Vrijheid” en „Omefa” zijn bereid jaarlijks f 15.— per perceel bij te dragen, zodat hij namens burgemeester en wethouders voorstelde, dat de gemeente Holten f 1000.— per jaar voor haar rekening zal nemen, zolang het rijk geen subsidie geeft in de ontsluiting van de z.g. super-onrendabele gebieden.

Holtens Nieuwsblad, 14/11/1959; p. 1/6

Aankoop beren.

Er zijn door de aankoopcommissie een 3-tal beren aangekocht, n.l. de 14 maanden oude Hans (een Victorzoon) van de bekende fokker Ter Haar te Hasselo, Ambt-Delden, en een 2-tal jongere beren van de bekende fokkers Maassen v. d. Brink te Wierden en G. J. Pelle te Hengevelde.

Opgaven voor inseminatie alle werkdagen 's morgens vóór half negen en tevens zaterdagmiddags vóór half zes.

Tot inseminator is benoemd de heer E. Markvoort te Espelo. Het gehele toezicht op de inseminatie berust bij de heer H. Kers.

Er zullen per circulaire, die via de beide zuivelfabrieken zal worden verzonden, spoedig uitvoerige mededelingen worden gedaan.

„De Vrijheid” boekte recordaanvoer van 14 miljoen kg. melk.

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” hield woensdag, 23 december j.l., haar najaarsvergadering in café Stationszicht van de heer G. Vrugink, onder voorzitterschap van de heer J. H. Sprokkereef.

In deze vergadering, welke druk bezocht was, deed de directeur, de heer C. Broersma, de belangrijke mededeling, dat op 22 december de jaarlijkse melkaanvoer voor het eerst sinds het bestaan van de fabriek de 14 miljoen kg is gepasseerd. De gemiddelde dagaanvoer lag de laatste weken plan. 10 pct. hoger dan het vorig jaar en de heer Broersma sprak de verwachting uit, dat de aanvoer in de toekomst niet lager hoeft te zijn, omdat weer enkele nieuwe leden tot de fabriek zijn toegetreden.

De heer Sprokkereef had er in zijn openingswoord zijn vreugde over uitgesproken, dat de vergadering zo goed bezocht was. Hij noemde dit een stimulans voor het bestuur om zijn taak in het komende jaar weer met kracht en ambitie voort te zetten.

Spreker zeide het nieuwe jaar met vertrouwen tegemoet te gaan, hoewel er z.i. wel enige spanningen bestaan o.a. ten aanzien van de afname van, zuivelproducten door de E.E.G.-landen.

Bestuursverkiezing.

De heer Sprokkereef en de heer G. Stam, die periodiek aftraden, werden met bijna algemene stemmen herkozen. In de plaats van de heer J. Oolbekkink, die als commissaris niet herkiesbaar was, werd gekozen de heer J. H. Aanstoot G.zn.

De voorzitter bracht de heer Oolbekkink dank voor zijn arbeid in het belang der fabriek verricht en heette de heer Aanstoot welkom in het bestuurscollege.

Mededelingen directeur.

Hierna deed de directeur zijn mededelingen, waaraan wij o.m. ontleen, dat de producten zich de afgelopen zomer, ondanks de vaak abnormale warmte, goed gehouden hebben, maar dat er momenteel moeilijkheden zijn met de boter in verband met de vaak eenzijdige voeding van het melkvee met knolgewassen.

Kwaliteitsbetaling.

De toetreding van de fabriek tot het *Regionaal Orgaan voor milieuhygiëne Oost-Nederland*, dat bij de fabrieken controleert of de bepaling van de kwaliteit van de melk in overeenstemming is met de regulatieven, welke door dit orgaan zijn gesteld, betekent o.m., dat per 1 januari 1960 toeslag en korting elk 25 ct per 100 kg melk zullen bedragen van de 1e en 3e kwaliteit melk. Per 1 mei d.a.v. zal dit bedrag 50 ct worden.

Uitvoerig heeft de heer Broersma stilgestaan bij de consequenties verbonden aan de uitbetaling van de melk naar vet- en eiwitgehalte. waarbij hij liet doorschemeren, dat hiermede met ingang van 1 januari 1961 begonnen zal worden.

Hij deelde verder mee het voor de Nederlanche boer van belang te achten, dat de E.E.G. zo spoedig mogelijk tot stand komt. Daarbij zal hel noodzakelijk zijn bij de bedrijfsvoering van de veehouders als in de fabriek, zoveel mogelijk rekening te houden met productiekosten verlagende factoren. Hij wees er op, dat in dit verband de verdere ontwikkeling van de mechanisatie in de zuivelfabrieken nauwlettend wordt gevolgd.

Zuivelwinkel.

Bij de verdere bespreking van de agenda ontving het bestuur blanco mandaat het pand Dorpsstraat 41 in te richten, zoals dit voor het bedrijf noodzakelijk is. Er zal een zuivelwinkel in worden gevestigd, waarin - o.a. ten gerieve van het vreemdelingenverkeer - een melkautomaat zal worden geplaatst.

Na een korte rondvraag sloot de voorzitter de vergadering met zijn dank uit te spreken voor het vertrouwen, dat de leden het bestuur ook thans weer geschonken hebben.

***De Vrijheid* had een goed jaar**

VEEZIEKTEBESTIJDING LEVERT NOG MOEILIKHEDEN OP.

De Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” heeft een goed jaar achter de rug. Ondanks de droge zomer van 1959 steeg de melkaanvoer weer bijna een half miljoen kg. Er kan een nabetaling worden gedaan van f 1,51 per 100 kg. geleverde melk en er zal 15 cent per 100 kg. op het ledenkapitaal worden bijgeschreven. De opbrengst van de melk komt ruimschoots aan de gemiddelde landelijke opbrengst.

Er is echter een vervelende dissonant. De veeziektebestrijding en met name de beteugeling van de abortus Bang vraagt moeite, zorgen en veel geld. De kosten zijn uit de exploitatie betaald. Er kunnen echter door deze omstandigheden hier en daar wel eens boeren zijn, die financieel zwaar komen te zitten.

Dit alles bleek in de dezer dagen onder voorzitterschap van de heer J. H. Sprokkereef in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden ledenvergadering van de fabriek, die goed bezocht was.

De voorzitter wees er op, dat de boer er mee te kampen heeft, dat de hoeveelheid cultuurgrond steeds minder wordt. Maar ondanks deze teruggang stijgt de productie. Dit geeft ook zijn moeilijkheden, want niet alleen de prijzen der producten in de zuivelsector lopen terug, maar ook van de varkens- en pluimveestapel. De boer wordt daardoor gedwongen door hard werken te trachten nog een voldoende inkomen te vergaren.

De kwaliteit van de aangevoerde melk en de afgeleverde producten is goed geweest. Spreker herinnerde er aan, dat voor boter en kaas een medaille werd behaald. Hij maakte daarvoor de leden, de directie en het personeel een compliment.

De ontwikkeling van de mechanisering der zuivelbedrijven wordt door bestuur en directie nauwlettend gadeslagen, verklaarde de voorzitter, en uit dat oogpunt bekeken, houdt men de ogen open voor samenwerking van dichtbij als van verre.

CIJFERS

Na dit openingswoord bracht de directeur de heer C. Broersma het jaarverslag uit en kwamen balans en verlies- en winstrekening aan de orde.

De aanvoer van melk bedroeg 14.354.780 kg. (v. j. 13.880.543) met een gemiddeld vetgehalte van 3.541 %.

De boterproductie bedroeg 199.000 kg. met een opbrengst van f 819.000.-. Er werden 82.476 Gouda-volvette-kazen, 35.843 broodkazen, 6.775 Edammer 40 plus, 1000 randkazen en 1100 Cheddar (Engelse) kazen geproduceerd met een opbrengst van f 2.281.148.-.

Wegens de vrij gunstige ontwikkeling van de kaasprijzen werd er weinig magere melkpoeder gemaakt.

De directeur deed hierna zijn in de aanhef -vermelde mededelingen omtrent nabetaling en reservering. Het onkostencijfer bedroeg f 3.68 per 100 kg. melk.

HUIDIGE ONTWIKKELING

De heer Broersma gaf hierna een overzicht van de huidige stand van zaken en verklaarde, dat de melkaanvoer over het 1e kwartaal 1960 pl.m. 12 % hoger is dan over dezelfde periode van het vorige jaar.

De prijzen der producten - boter, kaas en magere melkpoeder - liggen momenteel op het inleveringsniveau. De afzet verloopt vrij vlot en de voorraden zijn, landelijk gezien, niet schrikbarend hoog.

De reorganisatie van het melktransport verloopt bevredigend, maar er is een aantal moeilijkheden onopgelost gebleven.

De directeur stelt zich voor om de hangende problemen in overleg met de melkrijders op te lossen, maar het zal zo moeten worden, dat in de toekomst minder mensen aan dit melkvervoer deelnemen en dus meer melk per rit vervoerd kan worden.

CONSUMPTIEMELKVERKOOP

Bestuur en directie meenden bij de consumptiemelkverkoop in het dorp een ruim standpunt te moeten innemen. De onderhandelingen hebben echter niet tot het beoogde resultaat geleid. Het gevolg is, dat aan de bevolking de volledige vrije keus gelaten is wat de melkleveranciers betreft, maar dat er onnodig veel energie wordt verspild om ieder op tijd te kunnen bedienen, terwijl de verdiensten van de betrokken gezinnen worden gedrukt.

MELKWINKEL

De melkwinkel wordt aan een eenvoudige verbouwing onderworpen, om te voorkomen, dat men door grote investeringen genoodzaakt zou zijn in andere branches van de plaatselijke middenstand te moeten indringen.

Nadat de directeur nog zijn mededelingen had gedaan omtrent de veeziektebestrijding, werd de vergadering na een korte rondvraag gesloten.

INGEZONDEN

De consumptiemelkverkoop en poging tot wijkindeling. - 1

Geachte Redactie.

Naar aanleiding van het verslagje van de ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” in Holtens Nieuwsblad van vorige week, hebben ons enkele vragen bereikt omtrent de consumptie-melkverkoop in Holten.

Uit dit verslag zou kunnen worden afgeleid, dat de melkhandelaar Vrugink geen medewerking aan de plannen tot sanering zou hebben gegeven. Deze conclusie is niet juist.

Uiteraard betrof het verslag in Uw blad een bekendmaking aan de leden van de zuivelfabriek en werd niet een overzicht gegeven van de diverse onderhandelingen, die er rond een saneringsplan zijn gehouden.

Het geheel van de ontworpen plannen is door het Dag. Bestuur van de Twentse Melkhandelarenbond naar voren gebracht en deze mensen hebben gemeend een voor alle partijen redelijke omzet-verdeling te moeten voorstaan.

Hierbij heeft de heer Vrugink zich volkomen met de voorstellen kunnen verenigen en zich een verlies van omzet getroost, alsmede de vrijheid van inkopen.

De omzetten zouden dan zodanig verdeeld geworden zijn, dat de drie bestaande venters een goede melkwijk zouden kunnen houden, terwijl voor de nieuw te vestigen melkhandel een redelijke omzetmogelijkheid vrij kwam. Tevens was er in voorzien, dat deze nieuwe wijk bij uitbreiding van het dorp, hiervan eerst op een peil zou worden gebracht, dat voor de genoemde Bond een aanvaardbaar totaal-omzet kon worden gehaald.

Een eventueel verdere uitbreiding van de melkverkoop zou in evenredigheid van de wijken moeten worden verdeeld.

U heeft in het verslag van de ledenvergadering niet de indruk willen vestigen, dat alléén de zuivelfabriek een ruim standpunt heeft ingenomen. Wel viel te onderkennen, dat veel geld en energie wordt verspild, terwijl geen enkele consument hiervan profijt zal hebben.

Het publiek heeft nu de vrije keus van leverancier, maar dat gaat ten koste van het inkomen van de gezinnen van de venters.

Het had anders en beter kunnen zijn, tenzij het publiek er een groot verschil in heeft, welke persoon de melk en het flesje yoghurt komt bezorgen.

C. Broersma,
Directeur Coöp. Zuivelfabriek
„De Vrijheid”.

INGEZONDEN – wijksanering - 2
Geachte Redactie

Uit het ingezonden stuk over de melkhandel, van de heer Boersma, directeur van de zuivelfabriek alhier, wordt blijkbaar door velen de conclusie getrokken dat mijn zuster „schuldig” is aan het mislukken van de sanering. Graag wil ik in het kort de gang van zaken weergeven, opdat een en ander juist kan worden beoordeeld.

Bij het indelen van de bezorgwijken is mijn zuster niet gehoord. Volgens de voorgestelde indeling zou haar de bezorging worden toegewezen van de consumenten wonende aan de Rijssensestraat, Kolweg, H. J. Wansinkstraat, Molenbelterweg, Sparreweg en einde Raalterweg. Dit maakte voor mijn zuster 19 procent van de totale melkverkoop uit, voor de heer Vrugink 52 procent en de zuivelfabriek 29 procent met de eis van de zuivelfabriek, alle zuivelproducten van haar af te nemen. Hoewel eerst gesteld werd dat ook voor margarine sanering zou gelden, werd op haar bezwaar hiertegen medegedeeld, dat hierover nog viel te praten. De koffiemelk moest echter zeker onder de sanering blijven.

Mijn zuster heeft hierop o.a. tegen de bestuursleden v.d. Twentse melkhandelarenbond, de heren Naves en Welvaart te Almelo, haar bezwaren kenbaar gemaakt en wel: Toebedeling van voor haar minder gunstig gelegen straten en wijkindeling, zodanig opgesteld, dat door haar geen enkele grootverbruiker, hotel, zomerkamp of bakker zou mogen worden bediend. Zij zegde toe met de regeling akkoord te kunnen gaan als haar b.v. in ruil voor de Molenbelterweg, Sparreweg en einde Raalterweg de aan de heer Vrugink toegewezen Industriestraat en A. J. Goldsteinstraat zou worden toegewezen. De heer Naves beloofde haar hierover te zullen praten en in ieder geval haar hierover te zullen berichten. Dit nader bericht is echter nooit door haar ontvangen. Blijkbaar heeft men haar voorstel niet kunnen accepteren, waaruit is voortgekomen dat er in Holten geen wijkindeling is.

A. Nijhof
Boskampstraat 24
Holten

ZUIVELSERVICE EN IJSFEEST

Zaterdag 9 juli a.s. wordt de zuivelwinkel van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” in de Dorpsstraat gedeeltelijk in bedrijf gesteld.

U zult er naast de gebruikelijke zuivelproducten een keur van binnen- en buitenlandse kaassoorten vinden.

Diëetkaas in voorraad.

Alle gepast. melkproducten gekoeld,
ook suikerloze Rivella.

De melkautomaat zorgt voor gekoelde melk in papierverpakking.

Onze Sweeden Freezer produceert het z.g. „soft ice”. Alle schoolkinderen in de gemeente Holten hebben een bon voor een gratis ijsje ontvangen.

Wij zullen U gaarne in onze zaak van dienst zijn.

Hoogachtend,

Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”

Zuivelwinkel van „De Vrijheid”

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” heeft zaterdag haar nieuwe zuivelwinkel aan de Dorpsstraat gedeeltelijk geopend. De verbouwing van het pand is nog niet geheel voltooid, maar de directie meende, dat het gebruik van de winkel, zou zij in het vakantieseizoen nog enig effect hebben, niet langer uitgesteld moest worden. De woning voor de bediende van de winkel is n.l. nog niet gereed.

Naast de gebruikelijke zuivelproducten is in de winkel een keur van binnen- en buitenlandse kaassoorten te vinden, gepasteuriseerde en gekoelde melkproducten en aanverwante produkten. In de winkel is een z.g. Sweeden Freezer voor de produktie van het z.g. „soft ice” (zacht ijs, dat direkt gereed is) opgesteld en verder staat er buiten een van de nieuwste apparaten van deze tijd, een melkautomaat, die gekoelde melk in papierverpakking aflevert. Bij inworp van een kwartje ontvangt men na enkele seconden een kwart liter heerlijk gekoelde melk in papier.

Een aardige vooruitgang voor Holten als vakantiecentrum.

De schooljeugd heeft ter gelegenheid van de ingebruikneming van deze eenvoudige, maar keurige winkel een bon voor een gratis ijsje ontvangen.

Men kwam zaterdagmiddag dan ook handen tekort om alle klanten op tijd te bedienen.

Najaarsvergadering „*De Vrijheid*”

Meer melk - Goede kwaliteit der producten

In de in hotel Holtermann gehouden najaarsvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” hebben de voorzitter, de heer J. H. Sprokkereef, en de directeur, de heer C. Broersma, voorlopige mededelingen gedaan omtrent de afgelopen bedrijfsperiode. In deze vergadering, die druk bezocht was, heeft de heer Wolbers, chef van de buitendienst van de O.B.F te Coevorden, een inleiding gehouden over kapitaal- en pensioenverzekering en later zijn inleiding met de vertoning van kleurendia's nader onderstreept.

De heer Sprokkereef opende de vergadering met er op te wijzen, dat de weersomstandigheden in het afgelopen jaar gunstig zijn geweest voor de veehouderij. De technische ontwikkeling bij de grasoogst o.a. door het gebruik van de z.g. maaikneuzers zal waarschijnlijk gunstige resultaten afwerpen.

CONCENTRATIE

Spreker wees verder op de in de vakbladen naar voren komende tendens tot concentratie en specificatie in de zuivelsector. Ook in deze omgeving is men actief geweest en heeft een samenspreking plaats gevonden met de fabrieken te Laren en Markelo, welke echter niet tot een resultaat heeft geleid.

Momenteel tracht men in Drenthe tot grotere concentratie te komen door de stichting van centrale zuivelbedrijven. Ook in het G.O.Z.-gebied ligt, naar sprekers mening, nog een belangrijk terrein braak.

De heer Sprokkereef deelde mede, dat de in de afgelopen zomer geopende zuivelwinkel in de Dorpsstraat, gezien de omzet over de afgelopen periode, in een behoefte voorziet. Hij maakte leden, personeel en directie een compliment voor het behalen van de zilveren medaille voor kaas bij de F.N.Z.-keuring in de maand september.

De directeur, de heer C. Broersma, deelde vervolgens mede, dat de melkaanvoer tot 25 november j.l. Weer 6 % hoger is dan over dezelfde periode van het vorige jaar en 13.720.315 kg bedroeg.

KWALITEIT

Globaal genomen was de kwaliteit van de melk goed. Overwogen wordt door persoonlijk contact in moeilijke gevallen nog wat verbetering te brengen.

In het afgelopen bedrijfsjaar is het melkvervoer te duur geweest maar door reorganisatie zal dit probleem voor het komende jaar wel opgelost zijn, doordat de kosten tot normale proporties zijn teruggebracht. Goedkoper vervoer is niet te verwachten, voordat de toestand van de zandwegen sneller en gemakkelijker transport mogelijk maken.

Betreffende de kwaliteit van de vervaardigde produkten verklaarde de directeur, dat deze wat de boter betreft goed is geweest. Wel is een verbetering der apparatuur in de fabriek noodzakelijk, maar deze wacht nog op een beslissing omtrent een centrale boterfabricage. De mogelijkheid daarvan wordt onderzocht.

De kwaliteit van de kaas was uitstekend. De directeur is van mening, dat het huidige systeem van de melkaanvoer (in de zomer 2x rijden) deze kwaliteit gunstig heeft beïnvloed, omdat, als er melk overgehouden wordt, dit dan verse melk is.

De afzet van de produkten leverde geen moeilijkheden op. De contractuele verkoop van de kaas door middel van een grote verkoopvereniging geeft reden tot tevredenheid. Nationaal gezien is de afzet der zuivelprodukten moeilijk geweest en had zij plaats tegen te lage prijzen. De invoerbelemmeringen in de diverse landen zijn te groot. Wanneer er in E.E.G.-verband een nivellering van kosten komt, zal dit binnen de E.E.G.-landen waarschijnlijk wel gemakkelijker worden, maar dit houdt tevens in, dat een rendabele afzet buiten het E.E.G.-gebied moeilijker wordt, aldus de heer Broersma.

ISALACTA

Wat de samenwerking in Isalacta-verband betreft, deelde de directeur mede, dat deze voor de toekomst nog niet is opgelost.

(Deze samenwerking tussen de fabrieken te 's-Heerenbroek, Holten, Den Hulst, Nieuwleuzen, Wijhe en „Op hoop van zegen” te Zwolle loopt het volgend jaar af. Red.)

De wil tot samenwerking is zeer zeker aanwezig, maar de vorm waarin zij gegoten zal worden is nog een probleem. Deze vorm zal dan ook zeker gevonden worden als men in het oog houdt, dat het uiteindelijk gaat om de hoogste melkopbrengst voor de boer.

NOG GEEN UITBREIDING KAASFABRIEK

De heer Broersma wees er ten slotte nog op, dat in het verleden al eens gesproken is over de mogelijkheid de produktie van kaas te verdubbelen. Dat dit tot nu toe achterwege gebleven is, vindt zijn oorzaak in 'n te lage meer-opbrengst uit de kaas. Daarom acht het bestuur de investering van ettelijke tonnen niet verantwoord. Zolang er in Isalacta-verband nog een weg is voor de melk, geeft dit ook geen moeilijkheden.

BESTUUR

Na de mededelingen van de directeur had de bestuursverkiezing plaats waarbij de aftredende bestuursleden de heren H. Bronsvoot (Markelo) en J. W. Boode, Espelo, met bijna algemene stemmen werden herkozen.

In plaats van de aftredende commissarissen, de heren J. A. Kolkman en E. Jansen, die statutair niet herkiesbaar waren, werden gekozen de heren Joh. Bronsvoot, Beuseberg en G. H. Aaltink, Neerdorp.

Bij de rondvraag verzocht een der leden de mogelijkheid te bespreken om de leden en met name de boerenjeugd in de gelegenheid te stellen om de fabriek te bezichtigen. Door het bestuur werd dit toegezegd.

Tenslotte heeft de directeur nog enkele mededelingen gedaan omtrent de abortusbestrijding in 1960.

Het busenmelkonderzoek leverde op de navolgende data de daarachter vermelde resultaten op:

14 jan. 458 bedrijven negatief, 26 bedrijven of 5,3 % positief

5 april 471 bedrijven negatief, 23 bedrijven of 4,7 % positief

5 juli 459 bedrijven negatief, 12 bedrijven of 2,5 % positief

4 okt. 478 bedrijven negatief, 6 bedrijven of 1,2 % positief

Na 1 januari 1960 werden 125 runderen afgevoerd met vaste subsidie, terwijl na 1 mei 1960 58 dieren werden getaxeerd.

Het getaxeerde subsidiebedrag voor deze dieren bedroeg totaal f23.860,50, hetgeen gemiddeld f411.- per dier bedroeg.

Er werden 78 te vroeg geboren kalveren voor onderzoek opgezonden, waarvan 65 keer geen positieve abortusbacteriën werden aangetoond, terwijl dit in 13 gevallen wel het geval was. Bovendien werden 71 nageboorten voor onderzoek opgezonden, waarvan 3 keer met positieve uitslag.

Er werden dit jaar 16 abortus-erkenningen ingetrokken, doordat zich een besmetting openbaarde. Hiervan hebben 9 bedrijven de erkenning inmiddels terug, aldus de heer Broersma.

Aan het slot van de bijeenkomst werden door de heer Wolbers van de O.B.F. een aantal interessante dia's vertoond.

Waarom bedrijfsaanpassing ?

Mededeling van het Rijkslandbouwconsulentschap te Hengelo (O.)

Wanneer we de boekhoudingen van een aantal gemengde bedrijven nader bekijken, dan zien we, dat één van de belangrijkste kostenelementen de post arbeidsloon is. Deze loonpost is in enkele jaren belangrijk gestegen en het laat zich aanzien, dat deze stijging nog doorgaat.

De totale veevoerkosten (rundvee - varkens - pluimvee) zijn belangrijk hoger. Deze hogere kosten zijn mede een gevolg van de vergroting van de varkens- en pluimveestapel die heeft plaats gehad.

Het arbeidsloon.

Indien we het verloop van de CAO-lonen in de landbouw op het gemengde bedrijf nader bezien, dan blijkt, dat er voor een arbeider-veeverzorger onderstaand loon in rekening is gebracht:

1949 f2400,- (loon + sociale lasten)

1954 f4470,- (loon + sociale lasten)

1959 f6000,- (loon + sociale lasten)

Wanneer deze stijging doorgaat, hetgeen te verwachten is, zal het loon na enige jaren waarschijnlijk in de buurt van f7500,- liggen.

Het is nu reeds moeilijk om op onze gezinsbedrijven voor de boer en meewerkende gezinsleden een landarbeidersloon te verdienen. De uitkomsten van de bedrijven, die een bedrijfs-economische boekhouding bijhouden, bewijzen dit.

Aanpassing van het bedrijf.

De boer op het gemengde bedrijf zal naar een hogere arbeidsproduktiviteit (produktie per manuur) moeten streven. Hieruit volgt, dat in de eerste plaats de bedrijfsorganisatie (bouwplan - veebezetting) opnieuw zal moeten worden bekeken.

Op veel bedrijven is de omvang van elke produktietak (marktbaar gewassen - rundvee - varkens - pluimvee) te klein en juist dit feit staat een hoge arbeidsproduktiviteit in de weg.

In de toekomst zal de boer op het gemengde bedrijf zijn kracht moeten zoeken in een eenvoudige opzet van het bedrijf met slechts enkele flinke onderdelen.

Voorbeelden:

rundvee en mestvarkens (flink aantal)

rundvee en fokvarkens (flink aantal)

rundvee en leghennen (flink aantal)

rundvee en mestkuikens (flink aantal)

Bij grotere eenheden is mechanisatie eerder verantwoord. Dit heeft arbeidsbesparing en arbeidsverlichting tot gevolg. Tevens zullen de produktiekosten per eenheid hierdoor verlaagd kunnen worden.

Het bouwplan is vaak te ingewikkeld; veel gewassen, zodoende veel kleine perceeltjes, welke te veel handenarbeid of te veel machine-uren vragen, hetgeen hoge kosten tot gevolg heeft.

Het bouwland kan men zo mogelijk in dienst stellen van de rundveehouderij door verbouw van voedergewassen, bijv. snijmais - aanleg van kunstweiden enz.

De stikstofbemesting op grasland kan op veel bedrijven opgevoerd worden. Vooral op wat hoger gelegen grasland is het gewenst de hoeveelheid stikstof bij de eerste gift te vergroten en deze vooral vroeg te geven. Met de maaikneuzer kan een en ander gemakkelijk verwerkt worden; de kans om een goed produkt te krijgen is dan groot. Het gebruik van sleufsilos geeft hierbij een belangrijke arbeidsbesparing en arbeidsverlichting.

Op de grotere bedrijven kan in de stalperiode een belangrijke arbeidsbesparing en -verlichting verkregen worden door de stalmest mechanisch af te voeren.

Bij uitbreiding van het aantal melkkoeien is een melkmachine al gauw verantwoord, zodat het werk ook sneller en gemakkelijker uitgevoerd kan worden. Kan door uitbreiding het rundvee niet onder „dak” worden gebracht, dan verdient het bouwen van een eenvoudige loopstal voor jongvee overweging.

Aanpassing aan de veranderende omstandigheden is het steeds duurder en schaarser worden van de arbeid noodzakelijk om een redelijk inkomen te blijven behouden.

Voor de boer

DE VOORSCHOTUITKERINGEN OP MELK VERHOOGD

De Minister van Landbouw en Visserij heeft besloten de voorschotuitkeringen aan melkveehouders uit hoofde van de garantieregeling voor melk ten laste van het Landbouw Egalisatie Fonds te verhogen van f 1.— per 100 kg melk plus f 0.25 per procent vet tot respectievelijk f 1.50 en f 0.40. De Minister heeft voorts zich kunnen verenigen met het besluit van het Produktschap voor Zuivel, de voorschotuitkeringen uit het Zuivelfonds gelijktijdig te verhogen van f 1.— per 100 kg melk plus f 0.25 per procent vet tot resp. f 1.25 en f 0.31.

Het lopende melkprijsjaar heeft thans voldoende inzicht in de te verwachten opbrengst van de melk kunnen verschaffen om deze verhogingen te rechtvaardigen.

Door beide verhogingen wordt het totale voorschot op de van nov. '60 tot nov. '61 afgeleverde en nog af te leveren melk ong. 5½ ct. per kg; tot dusver bedroegen de voorschotuitkeringen samen ongeveer 4 cent per kg. Over de reeds verstreken periode zal de uitkering in de vorm van een bedrag ineens geschieden.

De zuivelfabrieken zullen in staat worden gesteld de betreffende uitkeringen reeds in de loop van de volgende week aan de melkveehouders uit te betalen.

„De Vrijheid” treedt uit Isalacta-verband

Zes ton voor modernisering van het bedrijf. Er komt een bussenspoelmachine.

In een druk bezochte algemene ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, welke woensdagavond onder voorzitterschap van de heer J. H. Sprokkereef gehouden word in hotel *Vosman*, is op voorstel van het bestuur met algemene stemmen besloten om uit het Isalacta-verband te treden. Dit Isalacta-verband wordt gevormd door de samenwerking van een zestal zuivelfabrieken te Zwolle, ‘s-Heerenbroek, Nieuwleusen, Den Hulst, Wijhe en Holten en het daaromtrent aangegane contract expireert op 31 december a.s.

In deze vergadering zijn nog een aantal belangrijke besluiten genomen. Zo werd het bestuur o.m. een crediet toegestaan van maximaal f 600.000,- voor het ten uitvoer brengen van verbouwingen en aanschaffingen in verband met de modernisering en uitbreiding van de kaasmakerij en tot het geschikt maken van het bedrijf voor het invoeren van de vijfdaagse werkweek werd besloten tot aanschaffing van een bussenspoelmachine en werd het bestuur gemachtigd tot eventuele deelname in een op te richten wei-verwerkingscoöperatie voor Gelderland en Overijssel.

Voordat deze zaken aan de orde kwamen gaf de heer Sprokkereef in zijn openingswoord een overzicht van de uitkomsten van de landbouw in het afgelopen jaar, waarin hij o.m. beklemtoonde hoe zeer de boer in zijn bedrijf afhankelijk is van de weersomstandigheden. Ondanks de abnormale regenval kan men terugzien op een vrij goede oogst en hebben de bedrijven over het algemeen een goede voorraad ruwvoeder, waarop zij met vertrouwen de winter konden ingaan.

Bij de vaststelling van de garantieprijzen voor de melk heeft zelfs de Minister toch wel ingezien, dat deze onbevredigend is voor de zandgebieden, zodat hiervoor een bedrag van 10 miljoen gulden in het vooruitzicht is gesteld. Spreker raadde de bedrijfsgenoten aan nauwkeurig de berichten te volgen, waarvoor deze gelden beschikbaar komen, opdat zij maatregelen nemen, dat deze ook geïncasseerd kunnen worden

AANPASSING

Aan de andere kant is het van eminent belang, dat we onze melkveehouderij zodanig aanpassen, aldus de heer Sprokkereef, dat er uiteindelijk een lagere kostprijs van de geproduceerde melk op de zandbedrijven uit de bus komt, want nog steeds is de melkveehouderij op de gemengde bedrijven een der grootste peilers waaruit het inkomen wordt verkregen. Spr. zeide het volste vertrouwen te hebben, dat de Holtense boeren hun tijd zullen staan en bereid zijn zich aan te passen, aan de snel veranderende omstandigheden.

Wat op onze individuele bedrijven momenteel speelt is zeker nog meer noodzakelijk bij onze melktverwerkende bedrijven. Dat betekent voor onze melkfabriek, aldus spr., dat gestreefd moet worden naar een zo rationeel mogelijk verwerkingspatroon, waarbij dient te worden gezorgd, dat de bezetting van de kaasmakerij zo gelijkmatig mogelijk is en dat men ook in de zuivelverwer-

kende bedrijven naar de 5-daagse werkweek toe moet, opdat ook voor het werken in de zuivelindustrie voldoende belangstelling blijve. Dit kan wanneer de arbeidstijden en de beloning tijdig worden aangepast en dit laatste gelukkig ook gebeurt via de C.A.O.'s in de zuivelindustrie. Dit is overigens, aldus de heer Sprokkereef, een probleem, dat nog al geld kost vanwege de investeringen voor meer tankruimte en koelcapaciteit. Ook wij zullen voor ons bedrijf hierin tijdig voorzieningen moeten treffen.

Na nog te hebben medegedeeld, dat de inzending kaas op de F.N.Z.-Keuring is bekroond met een zilveren medaille, waarvoor hij directeur en personeel hulde bracht, sprak de heer Sprokkereef de hoop uit, dat door een goed samenspel van krachten men verzekerd kan zijn, dat er straks weer een goed eindresultaat te zien zal zijn.

VOORLOPIG OVERZICHT

De directeur, de heer C. Broersma gaf vervolgens een voorlopig van de bedrijfsresultaten van het afgelopen jaar, waaruit bleek, dat de melkaanvoer weer met 1½ procent gestegen is en 15¼ miljoen kg. bedroeg. Zonder de leden daarvan een verwijt te willen maken, want het verschijnsel heeft zich bijna in het gehele land voorgedaan en is waarschijnlijk aan de weersomstandigheden te wijten, wees spreker er op, dat de kwaliteit van de melk er niet beter op wordt. Gezien de enorme propaganda, die o.a. door het Zuivelbureau wordt gemaakt tegenover de consument, is het wel noodzakelijk, dat dit probleem onder ogen word, gezien.

Uitvoerig stond de heer Broersma stil bij de situatie op de botermarkt en bij de kaasprijzen, welke niet ongunstig waren en wees hij op de ongunstige situatie wat de melkpoeder betreft.

In de abortus Bang bestrijding tekent zich heel langzaam een gunstige ontwikkeling af.

UIT DE ISALACTA

Uitvoerig word hierna gesproken over de beëindiging van de Isalacta-samenwerking, welke dateert van 1947. Bedoeld als een produktie-eenheid voor speciale zuivelprodukten, hetgeen beperkt is gebleven tot melkpoeder en blokmelkprodukten, is deze samenwerking uitgegroeid tot een contract, hetwelk inhoudt, dat alle zes fabrieken dezelfde melkprijs aan haar leden kunnen betalen, door alle ontvangen melk voor gemeenschappelijke rekening te verwerken. Dit contract eindigt op 31 dec. a.s. En nu is het streven van de meerderheid der fabrieken er op gericht, om te komen tot een soort top-coöperatie door de ligging der fabrieken in de toekomst een verwerkingsconcentratie zal plaats hebben in de buurt van Zwolle.

CONCENTRATIE

Hoewel het bestuur van de Holtense fabriek er zich van bewust is, dat het maken van grotere verwerkingseenheden in de toekomst een dwingende noodzakelijkheid zal worden, stelde het de vergadering voor niet in het nieuwe Isalacta-verband op te gaan in verband met de geografische ligging van Holten ten opzichte van de andere bedrijven en ook in verband met de uiteenlopende mentale instelling van de agrarische bevolking in deze omgeving en in de streek waar de overige deelnemende fabrieken zijn gelegen. Ook de technische uitvoering van de voorgestelde Isalactavereniging, ontmoet bij het bestuur wel enige bedenkingen, verklaarde de directeur, welke bezwaren door de andere besturen wel worden onderkend zodat - zoals later uit de discussies bleek

- de bestaande strafbepaling bij uittreding niet zal worden toegepast. Wel zal een schuldderving, of winstdeling van geringe omvang plaats hebben.

Met betrekking tot de wei-verwerking van de Isalacta-fabrieken. waarbij zich nog een 3-tal andere fabrieken hebben aangesloten, blijft nog een-4-jarig contract lopen, dat echter mogelijk een uitmonding zal vinden in een op interprovinciaal niveau te stichten wei-verwerkings-coöperatie als in de aanhef genoemd.

SPECIALISATIE

Bij de gedachtenwisseling over dit verstrekkend voorstel kwam zowel uit de vergadering als van de zijde van het bestuur de noodzaak naar voren van nauwere concentratie in de vorm van een specialisatie wat de produktie betreft, zodat de deelnemende fabrieken hun producerend karakter kunnen behouden en b.v. niet gedegradeerd worden tot ontvangststation, maar een definitief oordeel hadden bestuur en raad van commissarissen zoals de voorzitter mededeelde zich daaromtrent nog niet gevormd.

Wel zal het noodzakelijk zijn om tot modernisering van het bedrijf over te gaan en het geschikt te maken voor invoering van de 5-daagse werkweek in de vorm van melktanks en koelmachines, gepaard gaande met modernisering van de kaasmakerij.

Nadat het bestuur had toegezegd, eventuele concentratieplannen met de leden te zullen bespreken werden beide voorstellen zonder hoofdelijke stemming aanvaard en werd hem een maximum crediet van f 600.000,- verleend.

BUSSENSPOELMACHINE

Na een uitvoerige toelichting van de directie op de werking van een bussenspoelmachine, waarbij men het voordeel niet moet zoeken bij de fabriek, maar wel voor de vrouwen op de bedrijven, terwijl in geval van terugleveringsartikelen 't schoonmaken op de boerderij en controle toch wel noodzakelijk blijkt werd met meerderheid van stemmen besloten tot de aanschaffing over te gaan.

Voorts werd het bestuur gemachtigd om eventueel toe te treden tot de reeds genoemde nog op te richten wei-verwerkingcoöperatie Gelderland-Overijssel.

Bij de bestuursverkiezing werden met grote meerderheid van stemmen herkozen de aftredende bestuursleden, de heren J. Rietberg, J. W. Reilink, en J. H. Veneklaas Slots.

In de plaats van de heer H. Meijerman, die als voorzitter van de raad van commissarissen periodiek aftrad en zich niet herkiesbaar stelde, werd na twee stemmingen gekozen de heer A. J. Pekkerlet.

Aan het slot van de vergadering, die te middernacht eindigde, bracht de voorzitter de heer Meijerman dank voor zijn arbeid gedurende tal van jaren in het belang van de fabriek verricht.

1961

Holtens Nieuwsblad, 16/06/1962; p. 2/4

HANDMELKEN ★

Bij de te Raalte gehouden examens in handmelken slaagden alle leerlingen van de cursus, georganiseerd door de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” alhier (Holtens), t.w. met het predicaat „uitmuntend” J. W. Schorfhaar en G. B. Kemper, met „zeer goed” M. Rietberg en G. J. Klaasses en met „goed” G. D. Klein Hegeman, J. W. Rensen, J. A. Podt, J. W. Scheperman en H. Meesters.

Holtens Nieuwsblad, 15/09/1962; p. 2/6

VOOR PERZIE. ★

Personeel en directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” hebben een uur loon afgestaan voor de getroffen van de aardbevingsramp in Perzië. Zodoende kon een bedrag van f 70.- gestort worden op girorekening 777 van het Ned. Roode Kruis te Den Haag.

„De Vrijheid” boekte goede bedrijfsresultaten

Uittreding uit Ysalactaverband volledig geaccepteerd

Gestreefd wordt naar vijfdaagse werkweek

In de woensdagavond in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden ledenvergadering van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Vrijheid” heeft het bestuur door overlegging van de balans en verlies- en winstrekening de resultaten van het bedrijf over het afgelopen jaar aan de leden en leveranciers bekend gemaakt.

De directeur, de heer C. Broersma, heeft daarbij een toelichting gegeven en enkele belangrijke mededelingen gedaan.

Omtrent de uittreding uit het Ysalactaverband, waartoe in een buitengewone ledenvergadering onlangs werd besloten, deelde hij o.m. mede, dat men in een in januari gehouden vergadering van deze combinatie het standpunt van „De Vrijheid” heeft weten te respecteren, waarna na - na wederzijds goedvinden - een modus is gevonden voor een redelijke scheiding. De officiële afwikkeling, waaromtrent de voorwaarden vastliggen, zal nog nader plaats vinden.

De credieten voor een gewijzigde bedrijfsvoering en de daarmee samenhangende verbouwing om te geraken tot de invoering van de vijfdaagse werkweek, welke eveneens in deze buitengewone ledenvergadering werden toegestaan, zijn neg niet gebruikt, maar er staan wel plannen op stapel om binnen afzienbare tijd tot uitvoering daarvan over te gaan.

De fabriek heeft zich inmiddels aangesloten bij de onlangs opgerichte weiverwerkingscoöperatie Gelderland en Overijssel te Borculo, deelde de directeur nog mede.

De vergadering, die onder leiding stond van de 2e voorzitter, de heer G. Stam, wegens verhindering van de heer J. H. Spokkereef, was niet druk bezocht.

GUNSTIGE MELKOPBRENGST

Uit de toelichting op de resultatenrekening bleek, dat de gemiddelde melkgelduitkering met inbegrip van de uitkeringen uit het L.L.F. en het Zuivelfonds, bij 3.70 % vet f26,36 per 100 kg. bedragen hebben, terwijl het, landelijk gemiddelde f26,50 bedroeg. Hieruit blijkt o.m., dat het bedrijf gunstige resultaten voor de leden en leveranciers heeft afgeworpen.

De onkosten bedroegen met inbegrip van de afschrijvingen ad f97.000 f4,39 per 100 kg. (v.j. f3,95).

De gebouwen, terreinen en machines staan op de balans voor f180.000, de woningen en winkel voor f77.000.

AANVOER EN PRODUCTIE

Wat de aanvoer en productie betreft deelde de directeur mede, dat de totale melkaanvoer 15.249.127 kg. bedroeg tegen vorige jaar 15.021.290 kg. Het gemiddelde vetgehalte beliep 3,64% (v.j. 3,54 %).

Het gemiddelde eiwitgehalte, dat dit jaar voor het eerst voor de uitbetaling meetelde, bedroeg 3,32 % vermoedelijk overeenkomende met het gewestelijk en landelijk percentage.

De productie van boter werd ingekrompen ten behoeve van de kaasproductie, zij bedroeg 270.920 kg. (vorig jaar 342.869 kg.). De kwaliteit was zodanig, dat in verband met de ;wekelijkse G.O.Z.-keuringen een zilveren medaille werd behaald. Een bijzonder aardig succes voor het betrokken bedrijfspersoneel en directie.

De kaasproductie bedroeg 89.878 st. Gouda volvet (v.j. 68.135). 9116 Edammer 40% (v. j. 6171) en 25.947 broodkazen 40% (v.j. 25.460).

In Ysalactaverband, werd in Holten en Wijhe 6.1 miljoen kg. melkpoeder gefabriceerd (v.j. 8.4 miljoen kg.). In 's Heerenberg¹¹ werd voor gezamenlijke rekening nog 18 miljoen kg. zg. spray-poeder gemaakt.

MELKAANVOER NOG STIJGENDE

Na vaststelling van balans- en resultatenrekening deed de heer Broersma nog enkele mededelingen omtrent de huidige situatie.

In vergelijking met de vorige periode bedroeg de melkaanvoer tot heden 2½ procent meer dan toen. De maximumaanvoer per dag steeg boven de 60.000 kg. De kwaliteit van de producten is tot heden buitengewoon goed geweest.

Spreker ging wat dieper in op de huidige nationale en internationale marktsituatie, die verre van rooskleurig is, en lichtte zijn gehoor in over het Franse streven, onder leiding van president De Gaulle Frankrijk weer een leidende plaats in Europa te bezorgen, waarbij met name de agrarische productie sterk wordt gestimuleerd, zodat dit land van een importerend land, voor tal van producten een exporterend land is geworden. Ook de E.E.G. kwam hierbij ter sprake.

Het betrekking tot de veeziektebestrijding word t.a.v. de Abortus nog medegedeeld, dat 3 erkenningen werden ingetrokken en 5 verstrekt.

Nadat bij de bespreking van de verschillende onderwerpen nog tal van vragen vraren gesteld en beantwoord, bracht voorzitter Stam de directie en het personeel dank voor de behaalde resultaten in het afgelopen bedrijfsjaar.

¹¹ Onbekende poederfabriek! (ZHN.)

De heer H. Soer plotseling overleden

Holtens Nieuwsblad, 06/10/1962; p. 3/6

Heden bereikte ons het ontstellende bericht, dat gisteravond van ons is heengegaan, onze geachte collega en vriend

HENDRIK SOER

in de leeftijd van 60 jaar.

Zijn vriendschap zullen wij steeds in ere houden.

Personeel Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, Holten.

Holten, 4 oktober 1962.

Bestuur en directie van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holten geven met droefheid kennis van het plotseling overlijden van hun zeer geacht en gewaardeerd personeelslid

H. SOER

Zijn trouw en plichtsbetrachting zullen hem voor ons onvergetelijk maken.

Hij ruste in vrede.

Bestuur en Directie van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” voornoemd.

Holten, 4 oktober 1962.

Donderdagavond is alhier plotseling overleden de heer H. Soer, botermaker bij de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” en wethouder dezer gemeente voor de Partij van de Arbeid. De heer Soer heeft de leeftijd van 60 jaar bereikt.

H. SOER †

Donderdagavond is alhier plotseling overleden de heer H. Soer, botermaker bij de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” en wethouder dezer gemeente voor de Partij van de Arbeid. De heer Soer heeft de leeftijd van 60 jaar bereikt.

Hij heeft ‘s morgens met de directeur en enkele personeelsleden van de fabriek de opening meegemaakt van de nieuwe moderne kaasmakerij van de zuivelfabriek te Den Ham, is na terugkeer weer gewoon aan zijn werk gegaan, maar heeft zich blijkbaar ‘s middags niet helemaal fit gevoeld. Toen hij thuis kwam klaagde hij over pijn in de hartstreek. Op medisch advies is hij met de Rijssense ambulancewagen, omdat de Holtense ziekenauto op dat moment niet beschikbaar was, naar Deventer vervoerd, waar bij aankomst in het ziekenhuis bleek, dat zijn hart het had opgegeven. Men heeft in Deventer nog getracht door een zuurstofbehandeling en hartmassage de levensgeesten weer op te wekken, maar dat heeft niet mogen baten.

De heer Soer heeft, nadat hij in 1924 in dienst trad van de zuivelfabriek, een steeds toenemend aandeel genomen in het maatschappelijke en politieke leven in onze gemeente. Aanvankelijk op het terrein van het gewone verenigingsleven - hij was mede-oprichter en vele jaren bestuurslid en vertrouwensman van de gymnastiekvereniging „Bato” en van de bad- en zwemvereniging „Neptunus” - en later ook op politiek terrein. Hij werd in het najaar van 1945 als lid van de Vrijz. Dem. Bond benoemd in de noodraad, om later met bijna de gehele afdeling over te gaan naar de

Partij van de Arbeid, voor welke partij hij onafgebroken een raadszetel heeft bezet. Op de eerste dinsdag van september werd hij als eerste socialist tot wethouder der gemeente gekozen, welk ambt hij door zijn plotselinge dood slechts korte tijd heeft kunnen vervullen. Hij was voorzitter van de partij-afdeling.

De overledene is vele jaren bestuurslid geweest van het Algemeen Ziekenfonds in de gemeente Holten en daarvan een groot aantal jaren secretaris-penningmeester, in welke functie hij bijzonder goed werk heeft gedaan en waardoor hij de raadsman werd van velen. Bij de fusie van het Holtense fonds met het Algemeen Ziekenfonds „D.O.Z. van 1860” te Deventer was de heer Soer de aangewezen man om de Holtense verzekerden in het bestuur van dat fonds te vertegenwoordigen. Uit dien hoofde bekleedde hij enkele functies en hij o.a. bestuurslid van de Stichting voor de in het district Raalte.

De heer Soer maakte deel uit van de fabriekskern, is geruime tijd bestuurslid geweest van de plaatselijke afdeling van de A.N.A.B.. voor welke afdeling hij nog de verzilvering van de vakantiebonnen behartigde, en was voorts correspondent van het bureau voor arbeidsrecht van het N.V.V.

Voorts was de overledene sedert enkele jaren kerkelijk ontvanger der Hervormde Gemeente. Hij was bestuurslid van de Holtense Oranjevereniging en vele jaren voorzitter van de oudercommissie der O.L. Dorpsschool. in welke functie de overledene ook belangrijk werk heeft verricht. De overledene was gehuwd en had vijf kinderen. Een zoon is in maart 1958 overleden. Zijn oudste zoon, de heer B. H. Soer, is onderwijzer in Nieuw-Guinea. Zijn school is overgeplaatst naar Biak. waar hij nog tot mei 1963 zou blijven.

De familie Soer is voor de tweede maal door dit overlijden van man en vader wel bijzonder zwaar getroffen. De deelneming met de nabestaanden is dan ook algemeen. De begrafenis zal plaats hebben op dinsdag 9 oktober a.s. om 2.30 uur op de nieuwe begraafplaats.

Opvolger op de kandidatenlijst voor de Partij van de Arbeid voor het raadslidmaatschap is de heer H. Meerman, pakhuisbediende bij de Coöp. Aan- en Verkoopvereniging „Holten”.

Melkaanvoer „De Vrijheid” overschreed de 16 miljoen

Botermakerij wordt stop gezet

Kwaliteitscontrole zal strenger worden

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” hield donderdagmiddag in café „Slationszicht” van de heer C. Vrugink de tegen de jaarwisseling gebruikelijke ledenvergadering onder leiding van haar voorzitter de heer J. H. Sprokkereef. Deze sprak er zijn vreugde over uit, dat de vergadering zo goed bezocht was en wees er op, dat het de leden uiteraard bekend is, dat nog geen cijfers gegeven kunnen worden over het lopende boekjaar, maar dat ieder wel zeer benieuwd zal zijn naar de uitkomsten van het bedrijf, omdat de uitkomsten van de fabriek van invloed zijn op de eigen bedrijfsuitkomsten van de leden, deze juist nu elke cent zo goed te pas komt en omdat dit het eerste jaar is dat men - los van de Isalacta-samenwerking - weer op eigen benen staat.

Het bestuur onderzoekt echter nog steeds de mogelijkheid om met nabuurfabrieken tot een nuttige samenwerking te komen. Daarvoor zijn verschillende contacten gelegd, waaromtrent momenteel echter nog niets definitiefs te zeggen valt.

Ondanks het late en koude voorjaar hebben de leden en leveranciers het klaargespeeld, weer aanmerkelijk meer melk te leveren, aldus spreker. Dit verdient een woord van hulde wanneer men bedenkt, dat er door wegeaanleg en dorpsuitbreiding steeds minder cultuurgrond overblijft en daarnaast steeds minder werkkrachten op de bedrijven werkzaam blijven.

De heer Sprokkereef noemde het teleurstellend, dat de, inkomsten of de te ontvangen beloning, daarmee geen gelijke tred houden. Het is te hopen zo verklaarde hij, dat ook de overheid hiervan overtuigd raakt opdat zij er voor zorg drage dat het agrarisch volksdeel, als klein deel der landelijke bevolking, niet onderbetaald wordt en het platteland te vroegtijdig te dun bevolkt raakt.

Na een overzicht te hebben gegeven van de samenwerking in E.E.G. verband, herdacht de voorzitter het overlijden van de chef-botermaker de heer Soer, die de fabriek vele jaren op bekwame wijze gediend heeft en bracht hij directeur en personeel dank voor de behaalde kwaliteitsprestaties in het afgelopen jaar.

Kaasfabriek

Voor de uitbreiding van de kaasfabriek, waarvoor een in vorige vergadering een crediet werd verleend, is aan de architect de heer van de Bovenkamp opdracht verleend om plannen te ontwerpen. Gezien de bouwstop is echter nog lang niet te zeggen wanneer deze plannen tot uitvoering zullen komen.

In de Coöp.fabriek voor weiverwerking te Borculo is de secretaris, de heer Hs. Bronsvort, tot commissaris gekozen.

De heer Sprokkereef wees nog op de harde, woorden die minister Marijnen gesproken heeft voor de Groninger Mij van Landbouw over de kwaliteit van de melk, die volgens de bewindsman nog

veel verbeterd kan worden waarbij hij denkt aan een regeling waarbij de nabetaling op de melk wordt gedifferentieerd naar de kwaliteit van het geleverde product.

Bedrijfsmededelingen

De directeur de heer C. Broersma, deed hierna verschillende bedrijfsmededelingen, waaruit blijkt, dat de aanvoer van melk op 24 december jl. de 16 miljoen k.g. is gepasseerd en dat de hoogste dagontvangst meer dan 62.000 kg bedroeg. Deze aanvoer betekent een toename van 30 % in de afgelopen 10 jr. en zij stelt fabriek en personeel voor hoge eisen.

In welke richting het zuivelbeleid zal gaan is naar de mening van de directeur moeilijk te zeggen, omdat men niet in de toekomst kan zien. De E.E.G. speelt hierbij een voorname rol. Het is te verwachten, dat alles niet langs de natuurlijke lijnen zal verlopen en dat men het in de toekomst ook niet zonder overheidsbemoeiingen zal kunnen stellen.

Men denkt over een gemeenschappelijke richtprijs in de melk, een boterinterventieprij en over een heffings- en restitutieregeling. Het komende jaar zal de boer te doen krijgen met een richtprijs van 27 ct.

Uitvoerig schetste de heer Broersma hoe deze prijs is samengesteld, mede uit de opbrengst van de consumptiemelk, via zuivelfonds en landbouwegalisatiefonds.

Kwaliteitscontrôle

Naast de instelling van een richtprijs zal ook de kwaliteitscontrole op de melk strenger worden aangepakt, omdat men zich van overheidswege ernstige zorgen maakt over de kwaliteit van de zuivelproducten.

De heer Broersma wees er zijn gehoor op, dat het beter worden van de kwaliteit van de melk nog niet direct leidt tot een hoger, geldelijke opbrengst. Dit komt pas na lange tijd. Het heeft direct geen invloed op de netto melkopbrengst en op de productiekosten van de fabriek.

De veehouder ontvangt eerst een voorschotprijs en de rest in de vorm van een premie en in de vorm van een nabetaling. Als alles bij de tweede betaling in de vorm van premie kon geschieden, zou dit voor de fabriek gemakkelijker zijn en voor de leverancier voordeliger, want de nabetaling geschiedt uitsluitend naar de hoeveelheid geleverde melk en niet naar kwaliteit. Over de kwaliteit die aan de fabriek wordt aangeboden is men overigens redelijk tevreden.

Opheffing botermakerij

De directeur deelde nog mede, dat per 1 januari 1963 de botermakerij wordt stop gezet en de room, op zuiver zakelijke basis, wordt geleverd aan de IJsseldalfabriek te Bathmen.

In Holten zouden belangrijke investeringen moeten geschieden. terwijl men de vrijkomende ruimte zeer nodig stelt voor tankruimte. In Bathmen heeft men een onderbezette botermakerij. Voor het maken van melkpoeder zal nieuwe apparatuur in bedrijf worden gesteld, die een belangrijke besparing zal geven op de productiekosten van magere melkpoeder. De verouderde machines, waarvan één behoort aan Isalacta, worden uit de poedermakerij verwijderd.

De voorzitter wees er nog op, dat bestuur en commissarissen met grote omzichtigheid gaan in de richting van specialisatie en dankte directeur en assistent-directeur voor hun waardevolle adviezen. Spreker deelde mede, dat laatstgenoemde, de heer A. H. van De Bosch, elders is benoemd tot adjunct directeur met recht van opvolging tot directeur.

Bestuur

Bij de bestuursverkiezing werd de heer J. A. Sprokkereef met bijna algemene stemmen herkozen, terwijl in de plaats van de heer G. Stam, die in verband met zijn 65-jarige leeftijd statutair niet herkiesbaar was, werd gekozen de heer Hm. Landeweerd.

In de plaats van de heer W. Stevens, die eveneens statutair niet herkiesbaar was, werd bij de 2e stemming tot commissaris gekozen de heer A. Veltkamp.

De voorzitter bracht allereerst de heer G. Stam, die vanaf 1954 bestuurslid was, dank voor zijn arbeid in het belang van de fabriek en bood hem een geschenk aan en richtte zich vervolgens met een dankwoord tot de heer Stevens.

Bij de rondvraag werd gesproken over de plaats van de afstammelingenkeuring van de K.I. vereniging „Zuidwest Overijssel”. Maar deze vraag hoorde thuis bij deze K.I. Vereniging, omdat de zuivelfabriek niet rechtstreeks bij dit werk betrokken is.

Met een goed uiteinde en een voorspoedig 1963 sloot de voorzitter daarna de bijeenkomst.

Holtens Nieuwsblad, 1962-12-29; p. 7/11

Lezing voor de plattelandsjongeren „Jong Holten”

Donderdag van de vorige week hielden de Plattelandsjongeren van „Jong Holten” in café Vrugink een ledenvergadering onder leiding van de heer W. Aalpol. in welke bijeenkomst de directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”. de heer C. Broersma, een inleiding hield over: „De totstandkoming van de richtprijs voor de melk en over de organisatorische opbouw van de zuivelindustrie”.

Voordat de heer Boersma aan het woord kwam, werden eerst nog enkele huishoudelijke zaken afgedaan.

.....

Na dit huishoudelijke gedeelte te hebben afgehandeld, was het woord aan de heer C. Broersma. Deze hield eerst een inleiding over de thans geldende richtprijs Van de melk en daarop aansluitend enigszins de organisatorische opbouw van de zuivelindustrie.

Eerst vertelde de heer Broersma hoe het was toen de melk naar een zogenaamde garantieprijs werd uitbetaald.

Deze prijs hield in, dat de melkprijs vaststond voor een bepaalde hoeveelheid liters met een bepaald vetgehalte. Deze prijs kwam dan pl.m. 1 cent lager dan de kostprijs, die door het LEI was berekend.

Nu gebeurde het, dat die bepaalde hoeveelheid liters werd overschreden en was er het nadeel, dat die liters, die over waren, niets opbrachten, omdat daardoor het bedrag, dat al garant was gesteld; niet werd verhoogd en daardoor de garantieprijs niet kon worden gehandhaafd. Na november 1962 is hierin een verandering gekomen en spreekt men niet meer van een garantieprijs, maar van een richtprijs. Er is in feite niet veel veranderd, maar alleen dat de verantwoordelijkheid is verschoven. Vroeger droeg de regering de verantwoordelijkheid, maar thans is deze verschoven naar

de zuivelindustrie. De regering stelt een bepaald bedrag per 100 liter melk vast en de zuivelindustrie moet maar zien om aan een redelijke kostprijs te komen. Maar nu rust hier de moeilijkheid: de zuivelindustrie draagt de verantwoordelijkheid, maar de regering beslist hoe de prijzen gesteld worden ten opzichte van export van de zuivelproducten naar het buitenland. Dus de regering geeft voorschriften en de zuivel draagt de verantwoordelijkheid of de boer tenslotte een goede prijs voor de melk zal ontvangen.

Ook sprak de heer Broersma over de organisatorische opbouw van de zuivelindustrie. Deze industrie besprak hij zowel voor de particulier als voor de coöperatie. Deze waren als volgt ingedeeld: eerst de boer als leverancier van de melk aan de fabriek. Dan stonden daarboven de provinciale verenigde fabrieken, die in zaken zeer nauw samenwerken.

Daarboven staat dan weer het FNZ voor de coöperatieve instellingen, en het VVZM voor particuliere instellingen. Deze organiseren algemene bedrijfscursussen voor de zuivelindustrie. Boven deze federatieve instellingen staat één productschap voor zuivelproducten. Dit is een publiek-rechtelijke organisatie. Dit productschap geeft enige vorm aan de prijsbepaling van de melk. Vertegenwoordigers van dit productschap hebben weer zitting in het Landbouwschap. De heer Broersma had dit schematisch opgesteld, zodat men een vrij goed overzicht kon verkrijgen hoe deze organisaties zijn opgebouwd.

Nadat de heer Broersma nog enige vragen had beantwoord, werd hem hartelijk dank gebracht voor zijn zeer interessante inleiding.

Hierna dankte de voorzitter de aanwezigen voor hun opkomst en wenste allen wel thuis.

Behoorlijk goed jaar voor „De Vrijheid”

Grote investeringen. Drie miljoen aan melkgeld uitgekeerd

In de maandagavond in café Kalfsterman gehouden jaarvergadering onder voorzitterschap van de heer J. H. Sprokkereef heeft het bestuur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” rekening en verantwoording afgelegd van het bedrijf over het afgelopen kalenderjaar. Een bijzonder woord van welkom gold het oud-bestuurslid de heer G. Stam en de aanwezige leden van het jeugdbestuur.

De heer Sprokkereef wees er in zijn openingswoord op, dat de boer, die met een zeer zware veebezetting en een maar matige ruwvoeder positie de winter is temoet gegaan thans een enorme dure tijd achter de rug heeft. De garantieprijs van de melk is richtprijs geworden maar deze biedt nog niet zoveel perspectief, dat een ondernemersloon met een behoorlijke winstmarge mogelijk is. Toch is de melkwinning op gemengde bedrijven een belangrijk onderdeel waarop wij onze bedrijfsuitkomsten moeten bouwen, aldus spreker. Een probleem, ook in EEG-verband, is het, feit, dat we in de zuivel nog een overschot hebben. Bij een gelijk aanbod en een grotere vraag, zou de boer een betere prijs voor zijn product kunnen maken. Spreker wees in dit verband op het feit, dat nog teveel agrariërs margarine gebruiken, terwijl zij als producenten van boter juist een voorbeeld zouden moeten geven aan anderen door dit allerbeste product zelf te gebruiken, waardoor meer evenwicht in vraag en aanbod zou ontstaan.

In dit eerste boekjaar, zonder regionale binding wegens het verlaten van liet Ysalacta-verband, verkeert het onderzoek naar een nauwer samengaan met bedrijven in eigen omgeving nog in hetzelfde stadium. Er is nog geen gezichtspunt hoe zich dit zal ontwikkelen.

Wat de bedrijfsuitkomsten betreft verklaarde de voorzitter, dat men op een behoorlijk goed jaar kan terugzien en dat men, hoewel de officiële eindcijfers nog niet vast stonden, toch een voorlopige nabetaling heeft gedaan. Voor het feit, dat men - in zuidwest Overijssel - in dat opzicht een stukje hoger staat, dan het gemiddelde bracht spreker de directeur, de heer Broersma, en het personeel een woord van dank. Bij de FNZ-keuring is weer een bronzen medaille behaald, waar voor niet alleen directie en personeel, maar ook de boer een woord van lof toekomt o.a. door levering van een zo goed mogelijk product.

INVESTERINGEN

De directeur gaf vervolgens een toelichting op de balans en winst- en verliesrekening. Er zijn in verband met de groei naar de vijfdaagse werkweek belangrijke investeringen gedaan aan machines en inventaris tot een bedrag van f 263.577,82, waarvan echter reeds een bedrag van f 60.976,19 in het eerste jaar kon worden afgeschreven. Door stopzetting van de botermakerij konden zonder verbouwingen tanks worden geplaatst, zodat men het vorige jaar toegestane crediet van f 600.000 niet geheel nodig zal hebben.

BEDRIJFSUITKOMSTEN

Uit zijn Jaarverslag bleek, dat de fabriek op het einde van het jaarverslag 459 leden telde en 56 leveranciers. 22 leden werden afgevoerd wegens overlijden, beëindiging van het bedrijf of vertrek en 18 nieuwe leden werden ingeschreven.

Er werd in 1962 16.145.955 kg. melk ontvangen (v.j. 15.249.127). Dit is 6 % meer dan in 1961. De grootste hoeveelheid op een dag - 26 juni - bedroeg 61.658 kg. en de kleinste op 8 december 28.117 kg.

Inclusief de bijschrijving op het ledenkapitaal en de nabetaling in contanten ad f 229.000 werd voor deze melkplas uitgekeerd aan leden en leveranciers f 3.411.064,96.

De boterproductie (eindfase) bedroeg 286.180 kg. De kaasproductie omvatte 88.561. Gouda v.v. 20.387. Edammer, 40% 18.580 broodkazen 40% en 565 randkazen. Opbrengst inclusief melk en melkproducten f 3.801.248. Met inbegrip van afschrijving en melkvervoer bedroegen de onkosten f 4.276 per 100 kg. melk, waarvan f 1,11 voor melkvervoer.

De kwaliteit van de boter was matig, die van de kaas zeer goed, de magere melkpoeder was van goede kwaliteit en kon vlot worden verkocht.

In zijn jaarverslag verstrekke de directeur nog uitvoerige gegevens omtrent controle en kwaliteitsonderzoek. Uit het overzicht van het *Regionaal orgaan voor melkhygiëne Oost-Nederland* blijkt, dat Holten van de 110 fabrieken rangnummer 18 heeft, hetgeen er op duidt, dat de gemiddelde kwaliteit van de melk goed is. 1e klas 53,4%, 2e klas 28,9%, 3e klas 17,7%, gemiddelde klassecijfer 1,64.

DIERZIEKTEBESTRIJDING

De dierziektebestrijding werd ook in het verslagjaar actief voorgezet, waarbij gunstige resultaten werden bereikt, al blijven er b.v. ten aanzien van de abortus Bang nog kleine haarden, die een volledig vrij komen verhinderen. Het blijkt zeer moeilijk - hoewel de boeren blijkens de cijfers goed medewerken - de resterende haarden uit te roeien.

Op vier data werd een busmelkonderzoek gehouden. Er werden 69 runderen van 11 bedrijven getaxeerd die positief dan wel verdacht van abortus waren aangemerkt.

Er werden 6 erkenningen ingetrokken en 5 wederom verleend. Op 31 december waren er 8 bedrijven met een niet vrij rundveebeslag, momenteel 7.

De runderhorzelbestrijding had plaats door 5 onthorselaars. De 1e keer werden 22 dieren behandeld, de 2e keer 74 dieren en de 3e keer 26 dieren.

Bij het t.b.c.-onderzoek werden 491 stallen met 7285 geadministreerd, waarvan 245 bedrijven met 3167 dieren werden getuberclineerd, 149 dieren werden aan een V.Z. onderzoek onderworpen, waarvan 4 dieren als verdacht van tuberculose worden overgenomen, welke bij slachting echter negatief bleken te zijn.

Bij de K.I. werden 16.417 koeien geïnsemineerd waarvan 14.747 M.R.IJ. en 1675 Fr. Hollands veeslag.

NADERE INLICHTINGEN

Bij de bespreking van het financieel en het jaarverslag, bleek, dat de zuivelwinkel in de Dorpsstraat een behoorlijk resultaat oplevert.

Op een vraag hoe het gaat met de roomverkoop, antwoordde de directeur dat zolang de uitbreiding van de kaasmakerij niet gerealiseerd kan worden - het wachten is op de rijksgoedkeuring - niet alle room in eigen bedrijf verwerkt kan worden. De verkoop van de overcomplete room geschiedt echter onder gunstige voorwaarden.

KWALITEIT

Over de karnemelk waren enkele leden kritisch gestemd, doch de kwaliteit heeft men niet geheel in de hand daar deze van elders wordt betrokken nu de fabriek zelf geen boter meer produceert, aldus de toelichting.

Opgemerkt werd nog, dat de cursussen in 't mechanisch melken onvoldoende belangstelling hebben, waarop de voorzitter antwoordde, dat hieraan op de landbouwscholen thans veel meer aandacht wordt besteed, maar dat hij de leden gaarne wilde adviseren „stuur jeugdig personeel naar de melkcursussen en ook naar die in het mechanisch melken, want het een hoort bij het ander”.

Blijkens de mededelingen van de directeur zal in de komende periode meer aandacht worden besteed aan de kwaliteit van de melk, waarbij men de hulp van de fabriek in kan roepen. Vooral ten aanzien van melkmachines is het belangrijk, dat men zich zo goed mogelijk aan de handleiding houdt. Ingaande 3 mei wordt het verschil van toeslag en korting naar 1e en 3e kl. kwaliteit van 50 op 75 ct per 100 kg. gebracht.

Op voorstel van het oud-bestuurslid de heer G. Stam werd besloten het presentiegeld voor de bestuursleden voor een halve dag van f 5 op f 10 en voor een hele dag van f 10 op f 20 te brengen.

Holtens Nieuwsblad, 15/06/1963; p. 1/4

GEDIPLOMEERDE KAASMAKERS ★

Te Zwolle zijn donderdag voor het FNZ-diploma „Kaasmaker” geslaagd de heren H. Mekenkamp en R. Reinink.

Beiden zijn werkzaam op de Coöp. Fabriek van Melkprodukten „De Vrijheid”.

Holtens Nieuwsblad, 26/10/1963

Aanbesteding melkritten

Het bestuur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holten wenst aan te besteden

**de melkritten voor de
tijd van 3 jaren.**

De voorwaarden en ritten liggen vanaf maandag a.s. ten kantore van de fabriek ter inzage.

De inschrijving sluit vrijdag 1 november a.s., 's avonds 6 uur.

Melkaanvoer „De Vrijheid” 2/10 % hoger op 16 miljoen kilogram

Praktisch gelijke melkplas bracht 2 ton meer op

In de gebruikelijke oudejaarsvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, welke, vrijdagmiddag werd gehouden in hotel Muller van de heer P. v. d. Brink, onder voorzitterschap van de heer J. H. Sprokkereef, hebben de bestuursverkiezingen plaats gehad en heeft de directeur de heer C. Broersma, een voorlopig overzicht gegeven van de bedrijfssituatie oven het afgelopen kalenderjaar.

Terwijl de gemiddelde melkaanvoer landelijk met 5 % is gedaald - in Zuid-Holland en Utrecht zelfs met 11 %, vanwege de onttrekking van weidegronden ten behoeve van stedenbouw en de omschakeling naar veeweiderij is de aanvoer in Gelderland en Overijssel praktisch gelijk gebleven en steeg de aanvoer van „De Vrijheid” zelfs nog met 0,2 % tot ruim 16 miljoen kg. De praktisch gelijke melkplas heeft de boeren door de verhoogde richtprijs echter f 220.000,- meer in het laadje gebracht, aldus de directeur.

De heer Broersma deed deze mededeling, nadat de voorzitter, in zijn openingswoord, de algehele situatie in de landbouw, in korte trekken had weergegeven.

De heer Sprokkereef zei o.m.: Nog onder de indruk van het kerstgebeuren, megen we dankbaar zijn te kunnen vaststellen, dat wij ook in het bijna afgelopen jaar 1963 weer met ons land en volk in vrede mochten leven met alle volkeren der aarde. Want alleen in een vreedzame samenleving, groeiende naar een eendrachtig samenwerken, is een heilzame opbouw mogelijk. Zo is het ook voor onze coöperatieve zuivelfabriek.

Ook 1963 heett ons weer geleerd, hoe de beloning van de boer o.m. afhangt voor een belangrijk deel van de weersomstandigheden en van de hoogte der prijzen van onze veredelingsproducten (het marktverloop). Deze twee factoren bepalen voor een belangrijk deel mede de financiële uitkomsten van onze bedrijven, terwijl daarnaast, aldus spreker, de boer zelf als ondernemer een belangrijke rol speelt.

Ondank de lange winter en het in het algemeen vrij natte jaar is er genoeg gegroeid, doch het was moeilijk om, zowel het hooi als het graan, tijdig binnen te halen, zodat de kwaliteit te wensen overliet. Boven verwachting waren de knollen vrij goed, doch door de te vroeg invallende winter - begin december - is de kleinste helft nog maar vervoederd.

Vleesprijzen.

Wat het vee en vlees betreft, kelderden de prijzen in de eerste maanden van dit jaar tot en met mei, ze begonnen zich gelukkig in de zomer te herstellen en deze opwaartse prijzen gingen door, zodat we momenteel van goede prijzen kunnen profiteren.

Het blijkt meer, dat wanneer er maar iets meer vraag is dan aanbod, de prijzen snel oplopen, terwijl als er, zoals we de laatste jaren gekend hebben, een soms betrekkelijk klein overschot boven de markt hangt, dit een sterke prijsdaling tot gevolg heeft.

Melkopbrengst.

Dit jaar zijn er in ons land minder melkkoeien en is ook de melkproductie met enige procenten gedaald. Ook deze ontwikkeling is de melkprijs ten goede gekomen.

Vergelijken we de huidige voorschotprijs, aldus de heer Sprokkereef, met die van het vorige jaar, dan ligt deze tot plm. 6 cent hoger.

We willen hopen en hebben ook vertrouwen, dat onze nieuwe Minister van Landbouw, een zodanig landbouwbeleid zal voeren, dat ook onze boeren hun redelijk deel van de welvaart zullen kunnen incasseren.

De fabriek.

Onze fabriek, met al onze medewerkers, heeft in het afgelopen jaar gelukkig de aangevoerde melk weer kunnen verwerken.

Eindelijk is in de zomer, na twee jaar te hebben gewacht, de gevraagde bouwvergunning afgekomen om de uitbreiding van de kaasmakerij mogelijk te maken. Om geen tijd te verliezen is de bouw onderhands opgedragen aan de fa. H. Koopman & Zn alhier. Zij is thans voor de helft gereed.

Samenwerking.

De onderhandelingen om tot regionale samenwerking te geraken hebben nog geen resultaat opgeleverd, toch heeft dit de volle aandacht van ons bestuur.

Ook is de definitieve afrekening met Isalacta nog niet voor elkaar. Waar mogelijk zal ons bestuur bevorderen, dat hier wordt afgerekend. Het hieromtrent door de G.O.Z. uitgebrachte rapport met de cijfers is voor ons aanvaardbaar.

Dierziekten.

Wat de dierziektebestrijding betreft deelde de voorzitter, aan de hand van een overzicht van de administrateur nog mede, dat men hiermede op de goede weg is. Hoewel aan het begin van het jaar nog 8 bedrijven niet abortusvrij waren, is door overname van dieren een abortusvrije situatie ontstaan.

Er werden een tweetal dieren overgenomen als verdacht van tbc. Deze overname geschiedde in overleg met de betrokken veehouders. Er werd bij slachting geen tbc geconstateerd.

Door 4 onthorzelaars werden bij de 1e rondgang 44 dieren, bij een 2e bezoek 35 dieren en bij een 3e controle nog eens 8 dieren behandeld. Men is hier derhalve praktisch van de horzelpaag verlost al is het noodzakelijk, dat aan de controle de behandeling der dieren de hand wordt gehouden. Ook de inschaarweiden werden een tweetal malen apart op horzels gecontroleerd.

Er werden in 1963 door de administrateur ruim 2000 verklaringen afgegeven.

Productiegegevens.

Bij de bespreking van de productie heeft de directeur medegedeeld, dat de kaasbereiding volgens het modernste systeem geschiedt. Een ogenblik kampte men met bacteriologische moeilijkheden, maar deze zijn overwonnen, zodat Holten van de 4 zilveren en de 4 bronzen bekroningen, die de G.O.Z. bij 32 nieten, kon uitreiken, een bronzen medaille verwierf.

Ook de kwaliteit van de melkpoeder liet aanvankelijk te wensen over - de nieuwe apparatuur kan een beter product afleveren - maar verwacht wordt, dat zij de komende zomer beter zal zijn. De aflevering van room aan „*IJsseldal*” werkt bevredigend. Er werd bij de bemonstering een verschil in vetgehalte van 0.05 % geconstateerd ten gunste van „*De Vrijheid*”. De karnemelk voldoet wel aan de eisen, maar zij is kwalitatief toch nog niet zo als men haar wel zou willen hebben.

De vraag naar kaas blijft vrij gunstig. De prijs blijft gestabiliseerd van f2,40 - f2,45 vol vet. De situatie van de overige producten is gunstig. De internationale vraag neemt toe. Hoewel Frankrijk de condens zwaar subsidieert is Nederland nog steeds het grootste producerende land, 2/3 der productie gaat naar de Aziatische landen. De kwaliteitscontrole van de melk is in ons land nogal in opspraak. De oorzaak moet voornamelijk gezocht worden in de melkmachines. Het is **niet** de technische kwaliteiten dezer machines, dat de kwaliteit er niet beter op wordt. Ook is het geen onwil, maar hoofdzakelijk onkunde d.w.z. onvoldoende inzicht in de behandeling. Fabrieken, die niet aan kwaliteitscontrole doen zullen daartoe, naar aangenomen mag worden, dit voorjaar verplicht worden.

De voorzitter heeft de heer Broersma en ook het personeel der fabriek dank gebracht voor hun goede arbeid. Uit diens woorden heeft men mogen beluisteren de ommekeer in de opbrengst der melk. Dit was ook hard en hard nodig en is niet in het minst bereikt door de noodkreet van de landbouworganisaties.

Verkiezingen.

Bij de verkiezingen werd de heer J. W. Boode als bestuurslid met grote meerderheid van stemmen herkozen. In de plaats van de heer H. Bronsvoot, die wegens zijn leeftijd reglementair niet herkiesbaar was werd na drie stemmingen en loting benoemd de heer J. Oolbekkink. In de plaats van de heer H. J. Schorfhaar (Rijssen) en de heer E. Krikkink, die reglementair niet herkiesbaar waren werden als commissaris gekozen de heren J. W. Wesseldijk (Lichtenberg) en W. ten Den (Haarle).

De voorzitter heeft in het bijzonder de heer Bronsvoot, die een drietal perioden commissaris en vanaf 1952 bestuurslid was, dank gebracht voor zijn belangrijke arbeid in het belang der fabriek. Hij ontving een presentje. Ook de heren Schorfhaar en Krikkink kregen een hartelijk dankwoord. Bij de rondvraag deelde de directeur nog mede, dat de melkprijstoeslag op oudejaarsdag in het bezit van de leden en leveranciers zal komen.

Hoewel de situatie niet gemakkelijk is, levert het personeelsbeleid geen ernstige moeilijkheden op. Het personeel ontving een kerstgave en het schenken van koffie in de winter aan de melkrijders, zoals aan het personeel, wil het bestuur gaarne in overweging nemen, aldus deelden directeur en voorzitter op enkele vragen mede.

Begin van wijsanering

Sinds gisteren hebben verschillende ingezetenen in het dorp een andere melk-venter. Door personeelsvertrek heeft de heer G. Vrugink zijn melkhandel moeten inkrimpen en heeft hij, in overleg met de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, zijn melkwijk beperkt. Hierdoor is een begin gemaakt met een wijsanering van de melkhandel in onze plaats, waarnaar men reeds enkele jaren gestreefd heeft, maar waarover geen voldoende overeenstemming was te bereiken. De heer Vrugink heeft zich uit de Gaarden teruggetrokken en enkele andere straten en daarmee pl.m. 150 klanten aan de zuivelfabriek overgedaan en deze heeft zich o.m. van de Boschkamp teruggetrokken en daarmee pl.m. 90 klanten aan de heer Vrugink overgedaan. In een schrijven hebben beide melkleveranciers hun cliëntèle van deze gang van zaken op de hoogte gesteld en gezegd een nog betere service na te streven. Waarschijnlijk zal binnenkort een soortgelijke regeling getroffen worden tussen de zuivelfabriek en de melkzaak van de familie Nijland, zodat dan van een volledige sanering sprake zal zijn en het niet meer voor zal komen, dat men de melkwagens van drie handelaren in dezelfde straat kan aantreffen. Een kortere venttijd zal daarvan het gevolg zijn en de consumenten zullen de melk eerder en beter thuis hebben. Een resultaat waarmee iedereen gediend zal zijn.

Snel, hygiënisch, economisch!

De essentiële kenmerken van de

MANUS melkmachine

Reeds meer dan 50 jaar wordt de MANUS Melkmachine erkend als de snelste melker die op de markt is.

MANUS melkleiding installaties bieden U de mogelijkheid de melk automatisch van de stal direct in de bussen te transporteren.

De MANUS waarborgt veiligheid!!

Vraagt geheel vrijblijvend inlichtingen bij

METALU HOLTEN N.V.

v/h Klein Velderman

KOLWEG 76 - HOLTEN - TELEFOON 209

Holtens Nieuwsblad, 1964-12-24

Investerings van „De Vrijheid” leveren reeds belangrijk rendement op

In de gebruikelijke najaarsvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” welke dinsdag van de vorige week in *Amicitia* gehouden werd, heeft de directeur, de heer C. Broersma verklaard, dat door de belangrijke investeringen, welke de fabriek in de afgelopen drie jaar heeft gedaan het arbeidsrendement in de kaasmakerij van 80 tot 135 % is gestegen. Spr. noemde dit een bevredigend resultaat.

Het bestuur kreeg destijds blanco mandaat met een crediet van f 600.000,-. De noodzakelijke vernieuwingen in het bedrijf hebben rond f 500.000,- gekost, zodat het een ton is meegevallen.

De melkaanvoer zal in 1964 1 miljoen 700.000 kg ¹²bedragen of een half miljoen kg meer dan in 1963. Tot de herfst van dit jaar was de landelijke aanvoer minder dan het voorgaande jaar. Alleen Overijssel en Gelderland hadden een surplus.

¹² 1.7 mln. is een foute weergave, mogelijk moet dit 17 mln zijn?

Deze en andere mededelingen deed de heer Broersma, nadat de voorzitter, de heer J. H. Sprokkereef, er in zijn openingswoord o.m. op gewezen had, dat deze statutaire vergaderingen hun nut hebben om het onderling contact te onderhouden in het bedrijf, dat 58 jaar geleden werd opgericht.

Het gaat naar grotere eenheden alom in den lande, maar ook in eigen bedrijf is volgens de heer Sprokkereef nog wel wat te doen, dat de opbrengsten ten goede kan komen. Spr. noemde in dit verband de levering van goede kwaliteit melk en een regelmatige aanvoer. Noodzaak is het bedrijf op peil te houden, de afzet goed te verzorgen en naar meerdere en nauwere samenwerking te zoeken.

ABORTUS VRIJ

De heer Broersma deed hierna zijn mededelingen met het geven van een kort verslag over de dierziektebestrijding. Hij kon tot zijn voldoening constateren, dat alle veestapels abortusvrij zijn. De directeur deelde nog mede, dat de richtprijs van de melk 31 cent bedraagt voor het melkjaar 1964/1965 maar de verwachting is gewettigd, dat de werkelijke prijs iets hoger zal liggen.

AFZET.

De afzet van de produkten loopt sedert 1 november - de datum waarop de E.E.G.-zuivelregeling in werking is getreden wat stroef, waardoor de prijzen gedrukt worden.

Bij de bespreking van de bundeling van krachten, welke zich, evenals in vele sectoren van het bedrijfsleven, ook in de zuivelwereld voordoen, wees hij op het samengaan van de Condensfabriek te Deventen „Berkelstroom” te Lochem en „Comego” te Zutphen.¹³

BESTUURSVEBKIEZING

Bij de bestuursverkiezing, welke hierna volgde werden de aftredende bestuursleden, de heren J. Rietberg, J. H. Veneklaas Slots en J. W. Reilink, herkozen, in de plaats van de heer J. H. Aanstoot, Borkeld 67, die als commissaris aftrad werd gekozen de heer Joh. Bronsvoot Hszn. De heer A. Oosterhof, secretaris van de G.O.Z. te Zutphen hield hierna nog een causerie over de positie van de Coöp. Zuivelindustrie. Daarin kwam hij tot de conclusie, dat de fundamenten voor een beïnvloeding van de melkprijs door de Nederlandse boer behoorlijk aanwezig is. Na een korte gedachtenwisseling en een dankwoord van de voorzitter sloot deze de vergadering.

13 Vorming van CoBerCo eind 1964 – zie bij 1969

1965

Holtens Nieuwsblad, 1965-04-03

Ook MAP Melktank

Voor de Boer

DE RIJDENDE MELKONTVANGST

Een goedkopere vorm van melktransport ?

Er zijn zuivelfabrieken die verandering in het systeem van transport van de boerenmelk aangebracht hebben of gaan aanbrengen.

Een tiental heeft reeds de rijdende melkontvangst aangeschaft. Een aantal andere is bezig 'n beslissing te nemen, aldus de heer dr. ir C. J. Schipper, Rijkszuivelconsulent voor de melkwinning te Wageningen onlangs voor de microfoon. De reden waarom tot een dergelijke aanschaf wordt overgegaan of waarom zij wordt overwogen, is van geval tot geval verschillend.

Overwegend is vaak wel de gedachte, dat op deze wijze een goedkoper transport mogelijk is. Andere factoren, die verder bij de beslissing over het aanschaffen ervan meespelen zijn o.a.:

- De moeilijkheid om voldoende melkrijders te krijgen;
- de noodzaak tot uitbreiding van de ontvangstcapaciteit - een tweede melkontvangst is vaak moeilijk het gehele jaar rendabel te maken bijv, juist boven 20 miljoen liter - een rijdende ontvangst kan een oplossing geven;
- bij kleinere fabrieken waarvan verwacht wordt dat zij bij een concentratie betrokken raken en waarvan de ontvangst gemoderniseerd moet worden, behoeft men geen geld meer in gebouwen te investeren, de rijdende ontvangst kan meegenomen worden;
- als de fabriek in een stad ligt, is de hinder die ondervonden wordt (verkeer, geluid) geringer;
- de vijfdaagse werkweek;
- stijging van de loonkosten (overuren, onaangename uren).

In de loop van de tijd hebben zich enkele melkafhaalmethoden ontwikkeld. Voornamelijk uit Amerika heeft zich de methode verbreid, waarbij melk op de boerderij diepgekoeld wordt bewaard in boerderijtanks, terwijl het ophalen gebeurt met een tankwagen, waarop slechts een pomp, voor het opzuigen van de melk is gemonteerd. Het bepalen van de hoeveelheid melk geschiedt dan met de meetlat. De monsters voor de bepaling van het vetgehalte en de kwaliteit worden uit de tank geschept. Deze werkwijze is door een aantal landen o.a. Engeland en Zweden en hier en daar in Frankrijk, Italië en Denemarken overgenomen.

Uit Duitsland heeft zich de werkwijze verbreid, waarbij gebruik wordt gemaakt van de rijdende melkontvangsten. Bij deze wagens wordt de melk met een afzuiginrichting uit de bussen of uit de boerderijtank gezogen. De apparatuur om de hoeveelheid melk per leverantie te meten en de apparatuur voor het nemen van het monster voor vetgehaltebepaling is op de wagen gemonteerd. Het ophalen is dus minder afhankelijk van de wijze van bewaren van de melk. De melk kan zowel in tanks als in bussen op de boerderij worden bewaard. Het vaststellen van de hoeveelheid geschiedt met een volumemeter, terwijl het monsternemen voor het vetgehalte-onderzoek halfautomatisch of volautomatisch plaats heeft. Tot nu toe wordt het monster voor de kwaliteitsbepaling nog uit de bussen of de boerderijtank geschept.

Voor de omstandigheden in ons land lijkt over het algemeen de rijdende melkontvangst meer geschikt dan het gebruik van een tankauto en tanks met een meetlat en wel om verschillende redenen:

- In de eerste plaats laat een rijdende ontvangst de mogelijkheid open om ook melk van kleinere leveranciers, die om economische redenen geen melktanks kunnen aanschaffen, te blijven ontvangen. Een rijdende melkontvangst kan zowel tanks als bussen leegzuigen.
- In de tweede plaats is de situatie veelal zo, dat ter weerszijden van een grotere leverancier meer kleine wonen.
- In de derde plaats is het in verband met de bepaling van de hoeveelheid en het nemen van monsters voor het vetgehalte en de kwaliteit bij veel leveranciers beter dat de daarvoor benodigde handelingen geautomatiseerd worden.

De fabrieken, die nu reeds een rijdende melkontvangst in gebruik hebben, hebben over het algemeen één of meer ritten, uitgevoerd met auto of trekker, vervangen door één rit met een rijdende melkontvangst zonder verplichting tot koeling van melk tot bijv. lager dan 15°C. Enkele fabrieken die vroeger met het oude systeem één keer per dag de melk ophaalden, zijn er toe overgegaan met de rijdende ontvangst de melk in de zomer twee keer per dag op te halen, terwijl men in het algemeen wil volstaan met in de winter één keer per dag ophalen.

Als geen eis tot koeling wordt gesteld, is de vrees gewettigd, dat bij zo'n organisatie een achteruitgang van kwaliteit zal kunnen plaatshebben. En dit nog niet eens zozeer vanwege goede melk die gemengd wordt met slechtere melk, maar meer omdat men de neiging heeft de ritten van langere duur te maken dan vroeger bij de oude transportwijze het geval was. Daardoor kan de gemengde melk te lang onderweg zijn en kan vooral in de zomer de melk te lang ongekoeld op de boerderij blijven. Bij fabrieken met nog al wat kleinere leveranciers is men hier al gauw toe geneigd. Vooral wanneer men door een herhaalde malen inzetten van dezelfde rijdende ontvangst

deze zoveel mogelijk wil uitbuiten, zal er niet aan zijn te ontkomen, dat men de koeling op de boerderij verplicht stelt.

Het herhaalde malen op één dag inzetten van de rijdende ontvangst is wel aantrekkelijk voor de fabriek want daardoor wordt mogelijk gemaakt dat de aanvoer van de melk regelmatig over de gehele dag wordt gespreid. Dit kan het optreden van arbeidspieken in de fabriek vooral in de zomer verminderen.

Uit ervaringen, die tot nu toe zijn opgedaan, is al wel naar voren gekomen, dat er geen verschil bestaat in de mate waarin de constructie van de verschillende wagens doordacht is. Dit kan van groot belang zijn i.v.m. de snelheid waarmee kan worden gewerkt, maar het kan tevens van invloed zijn op de kwaliteit van de melk en de nauwkeurigheid waarmee wordt bemonsterd. In hoeverre het transport en het ontvangen goedkoper kunnen plaatshebben dan met het tot nu toe gebruikelijke systeem, hangt sterk af van de omstandigheden in het gebied van de rijdende ontvangst.

Ondanks belangrijke investeringen.....

„DE VRIJHEID” HAD EEN GOED JAAR

De Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” heeft over het afgelopen bedrijfsjaar redelijk goede resultaten geboekt. Ondanks belangrijke investeringen in 1964 voor modernisering van de kaasmakerij en verdere automatisering van het bedrijf kon, bij een melkgeld van f3.971.126,- uit eigen exploitatie, f300.000,-, boven de GOZ-prijs aan de leden worden uitgekeerd. Daarmede ligt zij niet aan de kop in vergelijking met andere fabrieken, maar behoort zij zeer zeker ook niet tot de bedrijven met de laagste uitkeringen.

Eén en ander bleek uit de bespreking van de jaarrekening in de ledenvergadering, welke maandagavond in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman, onder voorzitterschap van de heer J. H. Sprokkereef, gehouden werd.

In 1964 moest gewerkt worden onder bijzondere omstandigheden, verklaarde de heer Sprokkereef, en heeft men maar een half jaar kunnen profiteren van de betere outillage van het bedrijf; desondanks kon toch een behoorlijke nabetaling worden gedaan.

Richtprijs teleurstellend.

De in de eerste maanden van 1965 vastgestelde richtprijs noemde de heer Sprokkereef teleurstellend. Wie de problematiek heeft gevolgd, weet, dat door de EEG in januari een gemeenschappelijke richtprijs zou worden vastgesteld. Daar is niets van gekomen, maar wel werd een afwijkend voorstel aanvaard, waarbij de verschillen in de melkprijs voor de helft zijn verminderd, om een prijstoenadering, te verkrijgen tussen f30,77 en f36.20 per 100 kg. Dat betekende, dat Frankrijk de melkprijs kon optrekken en Italië naar beneden moest, maar het betekende ook, dat de Benelux en Duitsland gelijk moesten blijven. Er is toen 32 ct. als richtprijs uit de bus gekomen, waarmede de boer zelfs moeilijk een CAO-loon kan behalen.

De concentratie van de bedrijven gaat nog steeds door. De voorzitter wees in dit verband op de **Condenz. Comego en Berkelstoom** en sprak de hoop uit, dat de fusie van de toporganisaties betere resultaten zal opleveren.

De goedkeuring van de jaarrekening, die door de directeur, de heer C. Broersma, uitvoerig werd toegelicht, leverde geen moeilijkheden op. De balans vermeldt een eindbedrag van f1.295.608.22, waaronder een ledenkapitaal van f146.000,-. De verkoop van melk en melkprodukten neemt nog steeds toe. Dit jaar werd een wijkverdeling ingevoerd, die redelijk goed geslaagd is. De uitbreiding van het, dorp is echter niet over alle venters gelijkmatig verdeeld.

Uit het jaarverslag van de directeur bleek, dat de melkaanvoer over 54 weken 17.140.064 kg. bedroeg (vorig jaar 16.191.00 kg.). Het gemiddeld percentage vet bedroeg 3,67 pct. (v.j. 3,66 pct.), de gemiddelde melkprijs uit eigen exploitatie bedroeg f23,17 (v.j. f19,68). De aanvoerkosten zijn dalend en bedroegen f1,07 per 100 kg. De totale onkosten bedroegen f1,78 per 100 kg.

Het aantal leden bedroeg op 1 januari 1985 452 en 44 leveranciers. De produktietoename bedroeg 15 pct. Er werden deproduceerd: 143.391 Gouda kazen v.v.. 310 Edammer 40 plus en 1111 randkazen met een opbrengst van f 3.960.398,13; 161.325 kg. melkpoeder, opbrengst f 197.063,50. De opbrengst van melk en melkprodukten inclusief 372.565 kg. room bedroeg f 1.044.627,45.

Stijgende melkaanvoer.

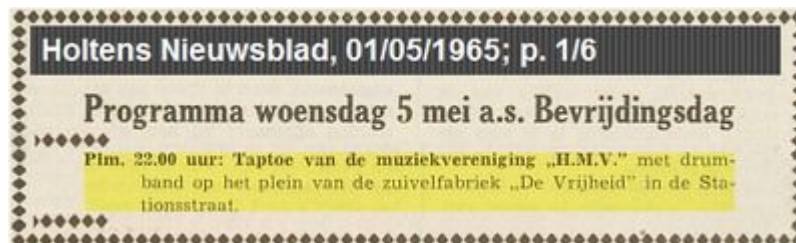
De melkaanvoer was vanaf januari pct. hoger dan het vorige jaar, hetgeen niet alleen in Nederland, maar in alle West-Europese landen het geval is. De heer Broersma was dan ook niet optimistisch gestemd over het behoud van een richtprijs van 32 cent.

Naar aanleiding van een vraag of f 100.000,- bespaard is op de verbouwkosten, deelde de directeur mede, dat het destijds toegestane krediet ad f 600.000, niet was gebaseerd op een bindende begroting. Tijdens het wachten op de rijksgoedkeuring zijn tal van proeven genomen, waardoor een belangrijke rationalisatie mogelijk was, waardoor belangrijke besparingen konden worden verkregen. Er komen doorlopend besturen en directeuren, waaronder zelfs buitenlanders, kijken naar de modernisering van het bedrijf. Met minder mensen wordt meer geproduceerd.

Na de goedkeuring van jaarrekening en verslag bracht de heer Sprokkereef directeur en personeel dank voor de behaalde resultaten.

Op een suggestie uit de vergadering om de leden in de gelegenheid te stellen de vernieuwing in de fabriek te bezichtigen, werd besloten dit aan het bestuur over te laten. Het volgend jaar bestaat de fabriek 62 jaar en dit zou een goede aanleiding zijn voor een initiatief in deze.

Tenslotte werd nog medegedeeld; dat binnen afzienbare tijd nog een nabetaling van f 0,50 per 100 kg. melk zal volgen uit het zuivelfonds.

TWINTIG JAAR „H.M.V.”

Druk bezochte receptie

De Holtense Muziekvereniging „H.M.V.” heeft zaterdag 15 mei met een zeer druk bezochte receptie in café Maats het feit herdacht, dat 20 jaar geleden werd besloten tot fusie van de „H.M.V.” en de Chr. Muziekvereniging „Excelsior”; een besluit waarop men tot op de dag van heden nog steeds met genoegen en voldoening terugziet. Sinds die 15e mei 1945 heeft Holten een muziekvereniging, die zich in de Holtense gemeenschap een belangrijke plaats heeft verworven. Een ensemble, dat op de gemeenschap kan rekenen en een gemeenschap waarvoor de vereniging steeds klaar staat; die het een genoegen is als men de gemeenschap in de een of andere vorm een dienst kan bewijzen.

De heer J. Sprokkereef, die 't woord voerde namens de Coöp. Boerenleenbank „Holten”, de Coöp. Fabrik van Melkprodukten „De Vrijheid” en de Coöp. Aan- en Verkoopvereniging „Holten”, had veel waardering voor de samenwerking en goede geest in de gelederen van „H.M.V.” en hij liet weten met vele honderden bijzonder te hebben genoten van de taptoe die het corps en de drumband uitvoerden op de avond van de Nationale Feestdag. Hij hoopte op handhaving van het muzikale peil en deelde tenslotte mede, dat de drie coöperatieve instellingen de rente zullen betalen van de lening die werd aangegaan om de nieuwe uniformen te kunnen kopen.

Bedrijfsvoetbalcompetitie

Evenals in tal van andere plaatsen gaat woensdagavond in Holten de „Bedrijfsvoetbalcompetitie” van start.

De eerste wedstrijd brengt de elftallen van de firma's Gebr. Dikkers en Wansink binnen de lijnen. Aanvang: 's avonds om 7 uur.

Aan de „Bedrijfsvoetbalcompetitie” wordt deelgenomen door elftallen van de volgende firma's: Gebr. Wansink, Gebr. Dikkers, Coöp. Fabrik van Melkprodukten „De Vrijheid”, U-Vlees, Universal, de Kon. Jutefabriek Ter Horst en Co.

De eindstand is nu geworden: U-vlees 5—9, Universal 5/8, Ter Horst & Co. 5—5, De Vrijheid 5—4, Gebr. Wansink 5—4 en Gebr. Dikkers 5—0.

Voormelkers gehuldigd

Bij de door het zuivelconsulentschap te Zwolle op de boerderij van de familie Kamp in de Weltemanslanden te Almelo vorig weekend georganiseerde wedstrijd om het kampioenschap handmelken voor Oost-Overijssel, waarbij de jonge F. Roesink uit Rijssen als kampioen uit de bus kwam, zijn de drie voormelkers gehuldigd.

De heer J. B. Schepers uit Rossum is al meer dan veertig jaar voormelker. De heer J. W. Jansen, chef-controleur bij de melkcontrôlevereniging van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holt en de heer G. Slaghuis te Almelo, hebben al 35 jaar medegewerkt aan de melkerscursussen, welke in verschillende delen van Overijssel door het zuivelconsulentschap worden georganiseerd, of althans geëntameerd.

Zij traden bij deze wedstrijd op als juryleden. De heer P. van Heerde, hoofdassis-

tent bij het rijksveeteeltconsulentschap te Zwolle, heeft hen, voor hun verdienstelijk werk gedurende al die jaren, een fraai geschenk in de vorm van een sierdoos overhandigd.

De kampioen Roesink kreeg de Overijsselse vaan en de vier overige plaatselijke kampioenen een zilveren plaquette.

VERDIENSTELIJK MAN

Onze plaatsgenoot, de heer Jansen, rechts op de foto, heeft zich in de loop der jaren niet alleen als de eerste man bij de controlevereniging, maar ook als adviseur en administrateur van de MRIJ en Fries Hollandse fokverenigingen bijzonder verdienstelijk gemaakt voor de bevordering van melkcontrôle en de rundfokkerij. Het is prettig, dat dit ook van de zijde van het Rijksveeteeltconsulentschap wordt gewaardeerd en dat men hem even in het zonnetje heeft gezet.

Fabriek gaat nieuw kantoor en directeurswoning bouwen **Melkaanvoer „De Vrijheid” steeg weer met twee procent**

Voorzitter Sprokkereef trad af

Het bestuur van de Coöperatieve Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” zal uit zijn midden een nieuwe voorzitter moeten aanwijzen. In de maandagavond in *zaal Vosman* gehouden ledenvergadering, die veel drukker bezocht was dan andere jaren, heeft de tegenwoordige voorzitter, de heer J. H. Sprokkereef, die o.m. ook lid van de gemeenteraad is, zijn functie neergelegd en heeft men met zeer 4waarderende woorden afscheid van hem genomen. De scheidende voorzitter, die tal van jaren bestuurslid was, volgde in december 1985 de heer J. Wegstapel op, die toen tot ere-voorzitter benoemd werd en deze avond in de vergadering aanwezig was. De heer Sprokkereef die het volgende jaar de 65-jarige leeftijd hoopt te bereiken, had nog wel drie jaar aan kunnen blijven, maar aangezien hij zelf destijds de voorataller was om aan het bestuurslidmaatschap een maximum leeftijd te verbinden meende hij o.m. om deze reden zijn zetel beschikbaar te moeten stellen.

De waarnemend voorzitter, de heer J. H. Veneklaas Slots, schetste de talrijke problemen, welke onder leiding van de heer Sprokkereef een oplossing hebben gevonden en wees daarbij vooral op de afwikkeling bij het uittreden van de fabriek uit het Isalacta-verband, welke voor „*De Vrijheid*” bijzonder gunstig is verlopen. Hij bracht de heer Sprokkereef dank voor het vele dat hij voor de fabriek heeft gedaan, waarbij hij ook wees op de belangrijke rol, die zijn echtgenote hierbij vervuld heeft, door haar man voor dit werk af te staan.

Ook de directeur, de heer C. Broersma schetste de verdiensten van de scheidende voorzitter en dankte voor de samenwerking en de goede verstandhouding welke er steeds bij het te voeren beleid heeft geheerst. Door de eerste werden hem namens de vereniging een tweetal geschenken aangeboden.

CONCENTRATIE.

Voordat het tot dit afscheid kwam, had de heer Spokkereef in een uitvoerig openingswoord de gang van zaken over het bijna afgelopen jaar in de landbouw in het algemeen en in het bedrijf geschetst. Voor de goede kwaliteit o.a. van de geproduceerde kaas, die bij de F.N.Z.-kaaskeuring met een zilveren medaille werd bekroond, bracht hij dank en hulde aan alle medewerkers in het bedrijf. Het financiële resultaat over het afgelopen jaar zag hij met vertrouwen tegemoet. Het bestuur heeft de verbouwing van het kantoor en van de directeurswoning in studie genomen, terwijl voorstellen terzake van de betaling van het melkgeld te verwachten zijn. Het concentratie-proces in de Nederlandse zuivelindustrie is al vele jaren in volle gang en heeft de bijzondere aandacht van het bestuur. Bij de G.O.Z. is het aantal coöperaties sedert 1940 gedaald van 110 tot 72. Sprekende over de komende ruilverkaveling wees de heer Sprokkereef er op, dat deze voor de zuivelfabriek ook kostenverlagende mogelijkheden heeft.

DIERZIEKTEBESTRIJDING

Na het openingswoord van de voorzitter deed de directeur, de heer Broersma, tal van mededelingen, waarvan de eerste waren de dierziektebestrijding. Op verzoek van de veehouders werden in

het verslagjaar 6 runderen geslacht, welke meerdere keren bij tuberculinatie zwellingen vertoonden. Bij geen dezer dieren werd echter t.b.c. geconstateerd.

De laatste twee jaren zijn geen gevallen van abortus Bang geconstateerd. Er werden 74 verworpen vruchten ter onderzoek, opgezonden. 57 keer waren zij negatief. In andere bevallen werden andere verschijnselen geconstateerd. Het heeft zijn nut, zo constateerde de heer Broersma, verworpen vruchten op te sturen, vooral ook met het oog op andere ziekten. Hij drong er bij de leden dan ook op aan dit trouw te doen.

De runderhorzelbestrijding was van geringe betekenis. Bij de eerste rondgang werden 27 dieren en bij de 2e rondgang 4 dieren behandeld. Bij veehandelaren en veeweiders heeft regelmatig controle plaats.

Er werden 2100 t.b.c.-verklaringen afgegeven door de plaatselijke veegezondheidsdienst.

MELKAANVOER, EN VERWERKING .

Uit de verdere mededelingen van de heer Broersma bleek, dat de melkaanvoer 17 miljoen kg. zal bedragen of 2 % meer dan vorige jaren. 2 miljoen kg werd verpoederd o.a. voor de aanmaak van kalvermelk, 2 miljoen werd zo verkocht, terwijl van 15 miljoen kg melk anderhalf miljoen kg kaas werd geproduceerd, die kwalitatief vrij hoog op de ranglijst staat, In de kwaliteits-uitbetaling zal ingaande 1 mei enige verandering komen door een landelijke regeling. De prijstoeslag zal door de E.E.G.-bepalingen komen te vervallen doordat de consument de kostprijs zal moeten betalen.

De kwaliteit van de producten noemde de heer Broersma redelijk goed. De zilveren medaille werd ontvangen voor een keuring welke vooraf bekend was. Bij de keuringen achteraf door de G.O.Z. was „*De Vrijheid*” een van de 7 of 8 fabrieken die een bronzen medaille verwierf, waaraan spreker minstens evenveel waarde hechtte.

De rentabiliteitspositie van het bedrijf is bevredigend. De lijn van de laatste jaren bleef bestendig.

Spreker noemde in dit verband nog even de opheffing van het melkontvangststation van de N.V. „*Omefa*”, welke aanstaande is en in verband waarmee een 4-tal grote melkritten zal worden gevormd en een rijdende melkontvangst naar Rijssen.

WEI

Een gunstige factor is, dat de wei, welker verwerking vroeger nauwelijks de kosten kon opbrengen, nu 2 cent per liter opbrengt.

Bij de productie is men gekomen tot een betere manuur-bezetting, zodat men 1½ milj. kg kaas kon produceren met minder mensen.

Sprekende over de marktpositie der zuivelproducten wees spreker erop, dat er een groot boteroverschot is, de poederafzet is vrij gunstig, bij de condensafzet bestaan vrij grote moeilijkheden, hoewel deze nu weer wat beter schijnt te zijn. Voor ingedikte melk (koffiemelk) is een nieuw afzetgebied gevonden in Duitsland. De kaas heeft een betere afzet gekregen naar de E.E.G.-landen, terwijl ook het binnenlandse verbruik is toegenomen.

KAASKWALITEIT

Uitvoerig sprak de heer Broersma over de kwaliteit van de kaas aan de hand van uitspraken van deskundigen. Uit een F.N.Z.-marktonderzoek in West-Duitsland is o.m. gebleken dat kaas uit andere landen voor Nederlandse kaas wordt verkocht, maar dat onze kaas daar met vlag en wimpel boven uitsteekt. Door er een merkartikel van te maken, zal de Nederlandse kaas zijns inziens veel meer kunnen opleveren.

BESTUURSVERKIEZING

Bij de verkiezing van twee bestuursleden en twee commissarissen, werd in de vacature Sprokkelreef tot bestuurslid gekozen de heer H. W. Wechstapel, Espelo 32. terwijl als zodanig met bijna algemene stemmen herkozen werd de heer H. Landeweerd.

In de plaats van de heren G. H. Aaltink en Joh. Bosschers, die reglementair niet herkiesbaar waren, werden als commissarissen gekozen de heren Joh. Lubbersen, Neerdp 93 en A. Kolkman J. A. zn., Beuseberg 58. De aftredende commissarissen werd dank gebracht voor hun arbeid in het belang van de fabriek. De voorzitter richtte zich nog met een welkomstwoord tot de ass.-directeur, den heer Hielkema en herdacht het overlijden van Ir. Oosterhof, die als secretaris van de G.O.Z. belangrijk werk heeft gedaan voor de zuivelindustrie.

Hierna werd de voorzitter zelf toegesproken in verband met zijn afscheid, hetgeen deze met een dankwoord beantwoordde, waarbij hij o.m. wees op de grote waarde van samenbundeling van krachten en op de goede sfeer waarin men in het belang van de fabriek heeft kunnen werken.

Bij de rondvraag bleek bij de beantwoording van een desbetreffende vraag, dat men van plan is kantoor en directeurswoning te slopen en een nieuw gebouw naast de fabriek op te trekken met beneden kantoor en boven woonruimte.

„De Vrijheid” staat open voor „Omefa” leveranciers” Nasleepje van na-oorlogse „melkoorlog” in Holten

De Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” heeft een financieel gunstig jaar achter de rug, waarin door mechanisatie de kaasproductie belangrijk kon worden opgevoerd. Bij een maximale afschrijving op gebouwen en machines kon nog een belangrijke nabetaling worden gedaan, welke neerkomt op f 3,13 per 100 kg, melk, tot een totaalbedrag van ruim f 530.000,- (vorig jaar 255.000 gulden).

De kaasproductie zal nog worden vergroot, kantoor en directeurswoning zullen geheel worden verbouwd, terwijl de fabriek in het najaar - zij het op bescheiden wijze - haar 60-jarig bestaan hoopt te herdenken. Dit zijn enkele van de meest markante punten aangaande het bedrijf, welke in de woensdagavond onder voorzitterschap van de heer J. D. Veneklaas Slots in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden, en goed bezochte, ledenvergadering naar voren kwam.

Na een korte terugblik te hebben geworpen op de situatie in de landbouw in het afgelopen jaar en geconstateerd te hebben, dat 1965 een gunstig jaar is geweest voor de fabriek, waarin voor het eerst een vol jaar kon worden gewerkt met de geplande mechanisatie in de kaasmakerij, besteedde de heer Veneklaas Slots veel aandacht aan de opheffing van het melkontvangststation van de N.V. „*Omefa*” in de Look en aan de onder de leveranciers van deze n.v. heersende ontevredenheid over de wijze van uitkering der nabetaling over het afgelopen jaar in de vorm van spaarbrieven.

Vertrouwen kwijt

Veel leveranciers zijn door deze handelwijze en standpuntbepaling van de „*Omefa*”, aldus spreker, hun vertrouwen kwijt geraakt, maar desniettemin aarzelen zij toch nog om de melk aan ons bedrijf te leveren. Veel wanbegrip heerst er nog ten opzichte van een coöperatieve instelling. De betekenis van coöperatie is in één woord samen te vatten „samenwerken”. De coöperatie heeft in haar vaandel staan, heel nuchter, „Samen sterk”. Ons bestuur en de directie hebben geen enkele Omefa-leverancier daadwerkelijk benaderd, verklaarde spreker, maar zij hebben zich uitsluitend bepaald tot het geven van voorlichting aan enkele leveranciers. Wij willen de Omefa-leveranciers, wanneer zij dit te kennen geven, echter gaarne de gelegenheid bieden hun melk aan ons bedrijf te leveren.

De voorzitter merkte op, dat bij velen de gedachte leeft, dat men bij de coöperatie aan handen en voeten gebonden is. Het tegengestelde blijkt nu echter het geval te zijn. Voor een objectieve voorlichting wilde spreker gaarne duidelijk stellen, dat men persé geen lid behoeft te worden om de melk aan „De Vrijheid” te leveren. Als leverancier ontvangt men dezelfde nabetaling als de leden, alleen de bijschrijving op het ledenkapitaal - dit jaar 20 cent per 100 kg geleverde melk - komt uitsluitend de leden ten goede. Iedere dag is ons bedrijf bereid nieuwe leveranciers aan te nemen, maar de vereniging leent zich niet voor doorgangshuis.

Coöperatieve sfeer

Ook de directeur, de heer Broersma, wees bij de mededelingen, die hij deed, op enkele aspecten van dit geval. Deze mensen zijn voor een voldongen feit gesteld! Hun mening werd niet gevraagd, in tegenstelling tot de coöperaties, waar de leden uiteindelijk beslissen. Men kan zich niet voorstellen, aldus de heer Broersma, dat dit in deze tijd, zonder vooroverleg, mogelijk is.

Deze handelwijze is in de coöperatieve sfeer ondenkbaar. De heer Broersma wees er nog op, dat b.v. de ACO, niet zo'n grote nabetaling heeft gedaan. Dat was gezien de investeringen, niet zonder redenen. Toch werd daar ook nog 2 cent per 100 kg uitbetaald. De melkbedrijven in het oosten van het land behoren tot de fabrieken met de hoogste uitbetalingen. Dat nog niet meer veehouders de weg naar de coöperatie gevonden hebben schreef hij toe aan de vrees voor binding aan het bedrijf.

In ons bedrijf, aldus de heer Broersma, krijgen ook de leveranciers alles tot de laatste dag correct uitbetaald als zij weggaan.

Als er ten westen van Holten slechts één leverancier van de „Omeffa” vertrokken is, zoals geschreven is, dan staat daar tegenover dat aan de andere zijde een groot aantal vertrokken is met naar schatting een paar miljoen kg melk.

Wij zullen er onzerzijds, aldus de directeur, meer aandacht aan moeten schenken, dat de situatie bij ons duidelijk wordt omschreven.

Kaasproductie

In zijn overzicht betreffende de stand van zaken deelde de directeur nog mede, dat voor de uitbreiding van de kaasproductie de kelders zullen worden benut. Hij gaf een uitvoerig overzicht van de situatie in de zuivelsector, waarbij ook de richtprijs van de melk ter sprake kwam. De 33½ ct, is niet door Brussel opgelegd. De Franse en Nederlandse melkprijs mocht iets omhoog, Van de andere landen niet, daarom is van de gevraagde 34 cent niets gekomen.

Baten en lasten

Aan de balans en de exploitatierekening, die door de vergadering werden vastgesteld, ontleen wij, dat de vaste bezittingen f 569.2131,97 en de vlottende bezittingen f 948.874,30 bedragen. Het eigen vermogen bedraagt f 33.937,48, de vaste schulden f 458.670,71, waaronder een ledenkapitaal f 153.170,71, en de vlottende schulden f 998.498,08, zodat de balans aan debet en creditzijde sluit met een bedrag van f 1.518.106,27.

De exploitatierekening vermeldt o.m.; een opbrengst aan kaas van f 4.476.391,09, melk en melkproducten f 1.595.357,81, melkpoeder f 24.969,- en een eindvoorraad producten f 218.324,17, inkoop melk

De lasten bedroegen o.m: beginvoorraad producten f 218.324,17, inkoop melk- en melkproducten f 482.513,99, onkosten f 724.235,28 of f 5,10 per 100 kg melk, afgeschreven werd f 142.626,20, heffingen en toeslagen f 178.663,07, totale lasten f 1.919.275,71. Aan melkgelden werd uitgekeerd f 4.081.189,25 (v.j. f 3.715.958,96) en de nabetaling bedroeg f 532.164,40 (v.j. f 255.167,66).

Melkplas

Uit het concept jaarverslag bleek, dat de melkaanvoer 16.992.493 kg heeft bedragen tegen vorig jaar (over twee weken meer) 17.140.064 kg.

Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,72 % (v.j. 3,67 %, het gemiddelde eiwitgehalte 3,34 % (v.j. 3,35%)):

Gefabriceerd werden 153.686 stuks Gouda vol vet (v.j. 141.610) Edammer 40 plus 4.759 stuks, magere melkpoeder 18.200 kg.

De kaas was van prima kwaliteit. Er werd een zilveren en een bronzen medaille toegekend. Vanaf april jl. is men begonnen wei in te dikken voor de Coöp. Weifabriek te Borculo. Dit loopt 14 dagen en laat zich gunstig aanzien.

Dit 59ste jaarverslag maakte melding van de afvoering van 30 leden wegens overlijden en vertrek. Nieuwe leden traden daarvoor toe. Het ledental bedraagt 425, terwijl de fabriek 40 leveranciers telt.

Blijkens het verslag van de veeziektebestrijding deden zich geen gevallen van runder t.b.c. en abortus voor op de gecontroleerde bedrijven.

In verband met de zeer onvoldoende kantoorruimte en de slechte toestand van de directeurswoning verleende de vergadering het bestuur machtiging tot het bouwen van de benodigde kantoorruimte met daarboven de directeurswoning op de plaats waar deze nu ook staat. Er werd een maximaal crediet toegestaan van f 150.000,-, De kosten worden globaal geraamd op f 120.000,-. Men hoopt het volgend voorjaar te kunnen bouwen. Het kantoor van de dierziektebestrijding zal dan ook in het fabriekskantoor worden ondergebracht en eventueel de melkcontroledienst wat de administratie betreft.

De rondvraag leverde tal van vragen op waarbij ook het probleem van de girale overschrijving van het melkgeld of de afrekening via de bank ter sprake kwam. Men hoopt dit voorlopig nog zoveel mogelijk op vrijwillige basis op te lossen.

Voor het 's avonds ontvangen van de melk gedurende de zomermaanden bestond nog niet veel belangstelling bij de aanwezige leden. Het bestuur hoopt dit echter in het oog te houden. De bewaring van de melk heeft praktisch geen gevolgen voor de kwaliteitsbepaling als voldoende koelingsmaatregelen worden genomen. Vermindering van kwaliteit komt meestal uit de dieren voort, aldus de directeur.

Verder bleek nog, dat men voor de melkcontrole de aanschaffing van een computer overweegt. De voorzitter heeft in zijn openingswoord nog dank gebracht aan directie en personeel voor de wijze waarop men in het afgelopen jaar de belangen van de fabriek heeft behartigd.

Veertig jaar in dienst van „De Vrijheid”

De heer H. Prins, beampte der Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, belast met melkprodukten-afgifte aan de fabriek, herdacht dinsdag onder grote belangstelling van de zijde van bestuur, directie en personeel, zijn veertigjarig dienstjubileum. In een zeer gezellige bijeenkomst in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman, hem aangeboden door de fabriek, heeft de burgemeester, Mr. W. H. Enklaar, de jubilaris de zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau opgespeld en de eerlijkheid, trouw en toewijding geschetst, waarmee hij gedurende zijn loopbaan zijn arbeid heeft verricht.

Deze koninklijke onderscheiding was een volkomen verrassing voor de heer Prins, omdat de burgemeester hem eerst toesprak als buurman en herinnerde aan een uitspraak van Hesiodes „Een kwade buur is een even groot kwaad, als een goede buur een groot geluk is”.

Voordat de burgemeester aan het woord kwam sprak de voorzitter van „De Vrijheid” de heer J.H. Veneklaas Slots, de heer Prins toe en bracht hij hem dank voor de plichtsbetrachting in de diverse functies, die de jubilaris in de fabriek bekleedde. Op 16-jarige leeftijd trad hij in dienst van de Controlevereniging, om op 26 april 1926 als melkontvangers-controleur bij de zuivelfabriek in dienst te treden. Later werd de jubilaris melkcontroleur om ten slotte de laatste jaren met de afgiften van de zuivelprodukten te worden belast. Namens de fabriek bood hij de heer Prins een prachtig gouden horloge aan.

De directeur, de heer C. Broersma, schetste de jubilaris als een verdienstelijk werknemer, die zelf niet veel zegt maar rustig zijn werk doet. Hij bood de heer Prins de F.N.Z. medaille met draaglint aan. terwijl hij mevr. Prins bloemen aanbood.

De heer J. Klouwen had zijn gelukwensen namens de personeelsvereniging op rijm gezet en bood zijn collega een enveloppe met inhoud aan, terwijl de heer Westerik sprekende namens de A.N.A.B.-afdeling, waarvan de heer Prins secretaris is, en namens de N.C.A.B., hem een boekenbon aanbood. Hij herinnerde er aan dat de jubilaris zich al vroeg bewust was van de noodzaak van aansluiting bij een vakbond.

De oud-directeur, de heer P. Dijkstra, getuigde van het grote vertrouwen, dat de jubilaris bij de directie genoot en overhandigde hem een persoonlijk presentje.

Tijdens de huldiging kwam duidelijk naar voren, dat veertig jaar geleden de toestanden heel anders waren dan thans. De jubilaris volgde bij zijn in dienst treden de assistent op als melkontvanger. Toen bedroeg die ontvangst 7 miljoen kg. melk tegen nu 17 miljoen kg.

In deze bijeenkomst waarbij ook mevr. Enklaar, de dames van de directie en personeelsleden aanwezig waren, heeft de heer J. M. Wintermans, waarnemend directeur van de Scholengemeenschap, mooie dia's vertoond van zijn reis door Amerika en naar de Hawaii-eilanden.

Voorzitter Veneklaas Slots heeft het personeel nog eens bedankt voor de plichtsbetrachting waarover hij ook in de jaarvergadering van de fabriek had gesproken, welke woorden hij nu nog gaarne eens wilde herhalen in het bijzijn van de vrouwen.

Tweede assistent aan de boterfabriek benoemd

Tot 2e assistent-directeur bij de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” is benoemd de heer H. Bruintjes te Holten, als bedrijfsleider werkzaam aan het voormalig melkontvangststation, alhier, van de N.V. Omefa te Rijssen.

Eerste assistent „De Vrijheid”

Tot 1e assistent-directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, alhier is met ingang van 1 november benoemd, de heer H. Vogt, thans werkzaam als assistent aan de Coöp. Zuivel- en melkinrichting „De Linge” te Arkel.

Holtens Nieuwsblad, 1966-12-10; p. 1/4

Melkstrijd na 18 jaar beslecht ...

Vrije veehouders leveren melk aan coöperatie

De „melkoorlog”, die in 1948 in alle hevigheid in onze gemeente ontbrandde, toen de goodwill van de zuivelfabriek „De Eendracht” door de firma Gebr. Wansink werd verkocht aan de, Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” en die de jaren door een lichte vore is blijven trekken tussen de coöperatief gezinde veehouders en hen, die de Vrije handel aanhangen, loopt over enkele dagen definitief ten einde.

.....
Zie volledige tekst in Bijlage-1 - ‘1966-12-10’

Voorlopige bedrijfsresultaten en dierziektebestrijding „De Vrijheid”

Bij zijn mededelingen omtrent het bedrijf in de najaarsvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” op maandag 19 december 1966 heeft de directeur, de heer Broersma, o.a. uitvoerig stilgestaan bij de dierziektebestrijding in 1966. In de periode 1965/66 werden in totaal 7861 runderen geregistreerd, waarvan 4499 werden getubercullineerd. Hiervan waren 99 dieren met onbesliste reactie. Van deze dieren werden er op verzoek van de veehouders in overleg met de Gezondheidsdienst voor dieren zes geslacht met een vaste subsidie van f 50,--. Bij geen der betrokken dieren werd t.b.c. gevonden.

Er werden in die periode 2300 certificaten, 200 geleidebiljetten voor slachtdieren, alsmede 27 gezondheidsverklaringen voor varkens afgegeven en 1256 certificaten en 19 gezondheidsverklaringen voor varkens ingenomen.

ABORTUS BANG

Bij onderzoeken inzake abortusbestrijding werden geen gevallen van brucellose gevonden. Wel werden 85 te vroeg geboren kalfjes voor onderzoek ingezonden, waarbij 64 keer een negatief resultaat werd geboekt en de overige gevallen andere afwijkingen vertoonden.

Op 10 bedrijven werden 15 dieren behandeld voor runderhorzelbestrijding. Hieruit blijkt, dat de veestapel praktisch vrij is van de gevreesde runderhorzel. Maar het is noodzakelijk hierop controle te blijven uitoefenen, vooral omdat hiertegen bij onze Oosterburen niet voldoende wordt gedaan. Voor de mastitis-bestrijding (uiterontsteking) werden 67 bedrijfsbezoeken afgelegd, waarbij monsters voor onderzoek werden opgezonden. Dit onderzoek geschiedt op verzoek van de veehouders op vrijwillige basis.

BEDRIJFSGEGEVENS

De heer Broersma deelde mede, dat de melkaanvoer hoger was dan vorige jaar en tot over de 17 miljoen kg. is gestegen. Er werd pl.m. drie miljoen kg. aangekocht. De kwaliteit van de melk was beter dan in het voorgaande jaar. Er werd ruim f 20.000,- meer toeslag betaald dan vorige jaar. De toeslag over het 3e kwartaal bedroeg f 67.000,-.

De melkprijs over het 3e kwartaal 1965 bedroeg f 22,99 en over het 3e kwartaal 1966 f 26,46. Het uiteindelijk bedrag zal ongeveer gelijk zijn aan het vorige jaar, aangezien de toeslag uit het Landbouw Egalisatiefonds is verminderd.

KAASPRODUCTIE

De heer Broersma deelde mede, dat er weinig melkpoeder is gefabriceerd. De kaasproductie bedroeg 15 miljoen kg. tegen vorige jaar 12½ miljoen kg. De kwaliteit van de kaas was zeer goed. Zoals reeds gemeld werd hiervoor een bronzen medaille ontvangen. De voorzitter heeft de directeur en het personeel bedankt voor hun prestaties aan het slot van de vergadering.

ZUIVELSITUATIE NIET OPTEMISTISCH

Uit de mededelingen van de directeur bleek verder, dat in de E.E.G.-landen te grote overschotten aan boter in voorraad zijn. De afzet van koelhuisboter tegen lagere prijzen in eigen land brengen

geen verbetering, omdat de mensen er niet meer boter door eten. Een lichtpuntje zag de heer Broersma in het feit, dat de Verenigde Staten en Canada geen boter meer uitvoeren naar Europa. Er bestaat een kans voor afzet naar die landen.

De kaasproductie was in Nederland ongekend groot; de afzet is iets geremd. Als de produktie zo doorgaat en de afzet niet groter wordt, dan wordt de situatie niet erg rooskleurig. Er wordt veel cheddarkaas gebruikt voor de smeltkaasindustrie, o.a. voor Australië.

Do condens-afzet is moeilijk door de situatie in het Verre Oosten. De afzet van koffiemelk naar West-Duitsland begint op gang te komen. Wat de melkpoeder betreft heerst er een zware concurrentie van de E.E.G.-landen. Hierin kan pas per 1 april 1968 verandering komen.

Het totaalbeeld dat de directeur zijn toehoorders kon geven was dan ook niet optimistisch. Door afspraken in de E.E.G. zullen in april de prijzen der produkten omhoog moeten. Daaraan zal, gezien de afzetmogelijkheden niet te ontkomen zijn.

Bestuur en directeur van „*De Vrijheid*” gaven volledig opening van zaken over „*Omefa-affaire*”

Door bestuur en directie van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” is in de jongste ledenvergadering volledig opening van zaken geven over de levering van de boerenmelk van de Omefa-leveranciers aan de fabriek. Voor zover zulks tot nu toe mogelijk was, zijn de problemen tot aller tevredenheid opgelost. Ten aanzien van het melkvervoer blijven er echter nog wel enige zorgen, maar ook hiervoor zal een oplossing worden gevonden.

Er heerste kennelijk wat onbehagen en enige ongerustheid onder de leden die maandagavond in de zaal van *hotel Vosman* bijeenkwamen over deze Omefa-geschiedenis. Men verwachtte nadere bijzonderheden te horen over de „*melkstrijd*”, die de gemoederen van de Holtense boeren nu al meer dan 18 jaar heeft bezig gehouden en over de vele geruchten, die de laatste maanden de ronde deden. Dit bleek wel uit de grote belangstelling voor deze najaarsvergadering van de fabriek, die andere jaren maar matig werd bezocht.

Onbehagen en ongerustheid bleken duidelijk uit een drietal vragen, die door de heer H. Stegeman van de Lichtenberg werden gesteld. In zijn openingswoord wijdde de voorzitter, de heer J. H. Veneklaas Slots, de nodige aandacht aan deze zaak en verklaarde hij, dat de beslissing om de melk te ontvangen in overleg met commissarissen genomen was. Ook de directeur, de heer C. Broersma, deed hierover enige mededelingen. Toen de circulaire van de N.V. „*Omefa*”, waarin o.a. werd aanbevolen, dat de leveranciers zich met de coöperatieve fabriek in hun gebied in verbinding zouden stellen, uitkwam, wist de bij hem in de buurt wonende commissaris officieel echter nergens van. De heer Stegeman vond dit vreemd en wilde daarom weten of dit overleg inderdaad heeft plaats gehad. Voorts wilde hij nadere inlichtingen over het melkvervoer en over de overname van de rijdende melkontvangst van de N.V. Omefa.

Tactisch onderhandelen

Voorzitter en directeur verklaarden, dat de onderhandelingen met de N.V. „*Omefa*” zijn gevoerd door de „*Coberco*” (Comego, Berkelstroom en Condensfabriek Deventer) en dat oorspronkelijk noch de besturen van „*De Vrijheid*”, noch van Wierden en Hellendoorn daarbij zijn betrokken: Wel had ruggespraak op directie-niveau plaats en later met de dagelijkse besturen. Het was van het grootste belang zo weinig mogelijk mensen in deze zaak te betrekken tijdens de onderhandelingen. Toen de zaak rond was en een accord tot stand kwam, dat Coberco aan de N.V. „*Omefa*” de nodige melk zou leveren, werd besloten, dat de genoemde fabrieken de melk van de Omefa-leveranciers, elk in hun gebied, zouden ontvangen. Men zei o.a. „*Doe het maar in april*”.

De zaak is de Omefa echter blijkbaar uit de hand gelopen. De circulaire aan haar leveranciers kwam als een donderslag bij heldere hemel en heeft ons allen overrompeld, aldus de heer Broersma. Tezelfder tijd, dat de heer Eerdman zijn leveranciers inlichtte, waren bestuur en commissarissen van „*De Vrijheid*” in vergadering bijeen en werd besloten de melk van de in het gebied van „*De Vrijheid*” wonende veehouders te ontvangen. In een Twents Dagblad werd gespro-

ken over een „vrolijke begrafenis” ten aanzien van de Omefa-vergadering, maar het was een kwestie van keiharde zakelijkheid, verklaarde de directeur, die deze transactie gunstig noemde voor de leden van „De Vrijheid” en de leveranciers van de N.V. Omefa. In 1966 werd drie miljoen liter melk bijgekocht. Nu ontvangt men jaarlijks plm. vier en een half miljoen liter meer, die zonder investeringen, zonder uitbreidingen en zonder meer personeel aan te trekken, kunnen worden verwerkt.

Met de melkrijders van de Omefa zijn afspraken gemaakt, die zij redelijke aanbiedingen vonden. Zij ontvangen thans minder en niet meer dan de huidige melkrijders van de fabriek. Deze materie geeft ons nog wel enige kopzorgen, verklaarde de heer Broersma, maar die zullen binnen afzienbare tijd wel worden opgelost. Van overname van de rijdende melkontvangst is nog geen sprake. Al het materiaal is door de Coberco overgenomen. De melkbussen worden aan de leveranciers tegen de kostende prijs overgezet, zoals dat ook met de leden van de fabriek het geval is. Over de tankwagen wordt t.z.t. in Cobercoverband beslist.

Het verschil tussen leden en leveranciers is, dat voor de leden jaarlijks een bijschrijving op het denkapitaal plaats vindt van plm. 1 5 van het melkgeld. Het was 20 ct. per 100 kg., doch dit zal wel 35 ct worden. Leveranciers kunnen alle dagen lid worden, zij dragen dan ook verantwoordelijkheid voor de fabriek, aldus deelde de directeur nog aan enkele vragenstellers mede.

Zomeravond-ontvangst.

De vraag of er gedurende de zomeravonden melk zal worden ontvangen, kon hij nog niet definitief beoordelen. De vergadering reageerde bij handopsteken nog in minderheid op deze vraag. Toch zal men zich door de grotere melkaanvoer hierover wel moeten beraden in het bestuur.

In een uitvoerig openingswoord waarbij hij nog in het bijzonder de ass. directeur, de heer Vogt welkom heette, wees de heer Veneklaas Slots er op, dat de melkprijs dit jaar op 33½ ct per kg werd vastgesteld. Volgens de L.E.I.-berekeningen had dit 35 ct moeten zijn. In april van het komend jaar zal voor het laatst een nationale melkprijs worden vastgesteld, daarna wordt het een E.E.G.-aangelegenheid.

De nieuwbouw van kantoor en woonhuis, op de oude plaats, hoopt men in 1967 te realiseren.

Goede kwaliteit

De kwaliteit dan de produkten was in 1966 weer prima. Op de kaaskeuring van de F.N.Z., in Groningen werd voor de kaas een bronzen medaille behaald.

Er blijft voldoende onderlinge concurrentie, want uit gegevens van het Produktschap voor Zuivel blijkt, dat er bij de fabrieken in Overijssel nog een verschil van uitbetaling is van 5 ct en dat een eenheid van meer dan 30 miljoen kg melk de hoogste melkprijs kan halen. Bestuur en commissarissen houden nauwlettend het oog op de mogelijkheid van een passende concentratie.

Nadat de directeur de heer Broersma, mededelingen had gedaan over de dierziektebestrijding, over tal van productie-gegevens en de Omefa-kwestie was afgehandeld werden de aftredende bestuursleden de heren J. W. Boode en J. Oolbekkink met grote meerderheid van stemmen herkozen en werd in de plaats van de heer A. J. Pekkeriet tot commissaris gekozen de heer E. Rietberg, Beuseberg 80.

De voorzitter bracht de heer Pekkeriet dank voor zijn arbeid in het belang van de fabriek. Hij heeft zich doen kennen als een uitstekend voorzitter van de Raad van Commissarissen. Diens opvolger wenste hij geluk met zijn benoeming evenals de heren Boode en Oolbekkink met hun herbenoeming. Men hoopt op vruchtbare wijze verder met hen samen te werken.

Hij wenste allen een gezegend kerstfeest en een voorspoedig 1967.

Holtens Nieuwsblad, 31/12/1966; p. 7/11

De N.V. „Omefa” te Rijssen nam op 11 maart een rijdende melkontvangst (tankauto) in gebruik, die dezer dagen eigendom is geworden van de Coberco te Zutphen en momenteel gebruikt wordt door „De Vrijheid”.

1967

Holtens Nieuwsblad, 25/02/1967; p. 2/6

Aanbesteding

Voor rekening van de Coöp. Fabriek van Melkprodukten „De Vrijheid” heeft onder architectuur van het architectenbureau L. C. v. d. Bovenkamp in Dorps-hotel „Holterman” de onderhandse aanbesteding plaats gehad van het bouwen van kantoren met bovenwoning in de Stationsstraat.

Er werd als volgt ingeschreven:

Timmer- en metselwerk:

Fa. J. Voordes f 131.932,—

Fa. W. Meerman f 126.000,—

Fa. Jansen en

Klein Velderman f 121.300,—

Fa. H. Koopman en Zn.,

Kerkhofsweg f 104.230,—

Begroting f 120.151,—

Schilderwerk:

Fa. G. J. Gervedink Nijhuis f 12.235,—

Begroting f 12.383,—

Lood, zink en sanitair:

Fa. H. Klein Velderman f 10.861,—

Begroting f 11.160,—

Het werk is aan de laagste inschrijvers gegund.

Hoge kraan tilde 2 tanks over fabrieksgebouwen

Het installeren van twee aluminium tanks met elk een gewicht van een ton en een inhoud van 27.000 liter op het dak van de poederbergplaats bij de fabriek, heeft de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid“ f 125,— per uur gekost. Het had wel wat goedkoper gekund als buurman H. J. Paalman de transportspecialist, de N.V. Albert van der Scheur uit Apeldoorn, toestemming had willen verlenen om met een kleinere kraan vanaf de Stationsstraat over zijn grond achter de fabriek te rijden, die aan zijn eigendom grenst. De heer Paalman meende die toestemming niet te moeten verlenen, omdat o.m. geen waarborg kon worden gegeven tegen beschadiging van zijn eigendommen. Toen moest er andere raad geschapt worden.

Het transportbedrijf kwam woensdagmiddag met 'n kraan van 36 meter hoogte (maximum hoogte 43,70 m) van Ameri-

kaanse makelij — Moto crane Lorain — die deels per aanhangwagen werd aangevoerd. Deze moest eerst in de Stationsstraat in elkaar gezet worden. De kraan, die nog boven de 35 meter lange fabriekspijp uitstak, tilde de tanks spelenderwijs over de poedermakerij en de belendende gebouwen heen en zette ze op hun voetstuk op de betonnen dakbedekking van de poederbewaarplaats. Dit karweitje nam minder tijd in beslag dan het in elkaar zetten en weer afbreken van de enorme kraanarm. Het was een imposant gezicht, dat veel belangstelling trok. De tanks zweefden als een ballon door de lucht. Ze zijn bestemd voor het opslaan en indikken van wei.

Het karwei, waarmede men om half twaalf begonnen was en dat tot half acht duurde, stond onder leiding van de bedrijfsleider van het filiaal te Deventer, de heer C. Hebink uit Epe.

Geen investeringen

Dertig procent meer melk bij de Coöp. *De Vrijheid*

Verwerkingskosten niet gestegen

De Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” zal dit jaar een 30 pct, hogere melkaanvoer boeken dan het voorgaande jaar. Dit betekent een ontvangst van ruim 23 miljoen kg melk, met een hoogste dagaanvoer van 90 ton; een verwerken van ruim 500 ton per week of gemiddeld 100 ton per dag.

Deze 30 pct hogere aanvoer kon zonder het doen van investeringen verwerkt worden, aldus deelde directeur, de heer C. Broersma, mede in de maandagavond in hotel Holterman gehouden vrij goed bezochte, ledenvergadering. Er werd bijgekocht 1½ miljoen kg en verkocht 2 miljoen kg melk. Van de aangevoerde melk werd voor 90. pct Gouda kaas en voor 10 pct Cheddar kaas geproduceerd. De verwerkingskosten zijn door deze grotere aanvoer - die voor een belangrijk deel komen door het overgaan van de Omefa-leveranciers- niet gestegen. De aanvoerkosten zijn daarentegen vrij hoog geworden.

Over de kwaliteit van de geproduceerde kaas zei de heer Broersma, dat deze - hoewel men daarvoor een gouden medaille ontvangen heeft bij de jongste F.N.Z.-keuring te Enschede - wat de afwerking betreft nog wel eens wat te wensen over liet, o. m. door de hoge temperaturen van de afgelopen zomer en omdat de verwerking iets te hoog moest worden opgevoerd. Schade heeft dit echter voor de fabriek niet opgeleverd. De kwaliteit van de melk was beter dan vorige jaar vooral t.a.v. de reinheid boekte men betere resultaten. Er komt thans p1m. 13 pct in de 3e klasse. Men probeert de veehouders zoveel mogelijk hulp te verlenen.

Voor de dierziektebestrijding werden 451 bedrijven geregistreerd met 8529 runderen delhalve een gemiddelde veebezetting van 18.8 dier per bedrijf. Er werden tal van onderzoeken verricht met betrekking tot rundertuberculose zonder positieve reactie, mastitis- en abortusbestrijding, alsmede de bestrijding van de runderhorzel, waaromtrent waakzaamheid geboden blijft.

Marktsituatie

De directeur gaf een uitvoerige uiteenzetting van de marktsituatie der zuivelprodukten. De boter-afzet was redelijk met niet te grote voorraden. De kaasproductie was groter, er waren grotere voorraden, terwijl de prijzen beneden het inleveringsniveau bleven. De z.g. V.I.B.-inlevering geschiedt dit jaar voor het laatst. Er wordt gedacht aan een opvangcentrum voor alle E.E.G.-overschotten, waarbij men verliezen wil betalen uit een zuivelfonds. Cheddars kaas valt onder de E.E.G.-regeling. Volle melkpoeder gaat redelijk goed weg, de produktie is echter kleiner. Er is te veel magere melkpoeder, vooral in Frankrijk en België. De prijzen liggen beneden de drempelprijs. De Condensproductie is thans afgestemd op de verkoop. De afzet in 't Verre Oosten is moeilijk. De afzet naar Duitsland is belangrijk voor de C.C.G.O. Door de goede ruwvoederpositie verwacht men deze winter 5 à 6 pct melk meer dan het vorige jaar.

Standorganisaties

De heer Broersma deed enkele mededelingen over de **Coberco**-plannen en achtte het voorts zeer juist, dat de standsorganisaties zich meer gaan inlaten met de toekomstige ontwikkeling van de zuivelindustrie, omdat de inkomsten uit de melk een zeer belangrijk aandeel vormen van het inkomen van de boer. Het G.O.Z.-structuurrapport en de Coberco-plannen worden binnenkort in een O.L.M. vergadering te Wierden besproken. Spr. adviseerde de aanwezigen deze vergadering te bezoeken.

De directeur sprak tenslotte uitvoerig over de huidige situatie en over de boer.

Uitgangspunt is een redelijke melkprijs voor een redelijke goed werkend bedrijf. In E.E.G.-verband wil men o.a. door het vaststellen van 'n drempelprijs komen tot een economischsociale politiek ten behoeve van een boerenstand met een redelijk inkomen o.a. ten behoeve van een leefbaar platteland. Daarbij moet de drempelprijs een richtprijs realiseerbaar maken. Hoe dit werkt zette de heer Broersma met tal van voorbeelden uiteen, in het algemeen kan men stellen, dat de goede Nederlandse boer tot de beste helft mag worden gerekend van alle E.E.G.-boeren, aldus zijn persoonlijke visie.

Opening

De vergadering werd geopend met een uitvoerig welkomstwoord van de voorzitter, de heer J. H. Veneklaas Slots, die er aan herinnerde, dat de erevoorzitter, de heer J. Wegstapel in het ziekenhuis vertoeft. Hij sprak de hoop uit, dat hij in de huiselijke kring mag terugkeren. Hij memoreerde het overlijden van de melkrijder Herman Ulfman, wiens wagen op de Deventerweg werd aangereden en het plotseling overlijden van het personeelslid Jan Meerman wier beider lust en liefde voor het bedrijf niet vergeten zullen worden. De *Omera*-leveranciers binnen het gebied van het bedrijf bleken bereid hun melk naar Holten te leveren. Zij zijn evenals de leden in de gelegenheid gesteld het bedrijf te bezichtigen.

Jubilea

De personeelsleden Stam en Ebrecht herdachten resp. hun 40- en 25-jarig dienstjubileum, dat in intieme kring gevierd werd. Deze jubilarissen en het gehele personeel bracht de voorzitter dank voor hun ijver en werklust. Na de situatie in de zuivel te hebben belicht, deed de heer Veneklaas Slots nog de mededeling, dat de leden-fabrieken van de Coberco uit Overijssel en Gelderland zodanige bezwaren tegen plannen om zelf kaasfabrieken te stichten, hebben ingebracht, dat ze opnieuw in bespreking zijn gebracht. Deze gesprekken zijn momenteel nog niet afgerond, maar volgens de Raad van Beheer van Coberco zal deze zaak nog dit jaar rond moeten komen.

Als voorzitter van de G.O.Z. is door enkele fabrieken, waaronder „*De Vrijheid*”, de heer D. J. Jonkhans te Hardenberg (voorzitter der OLM) voorgedragen. Statutair verplicht een twee kandidaat te stellen heeft de G.O.Z. haar 2e voorzitter, de heer H. J. Kloosterboer, directeur van de Coöp, Zuivelfabriek „Andi” te Doetinchem, kandidaat gesteld.

Tenslotte deelde de voorzitter nog mede, dat de bouw van woonhuis en kantoor zeer naar wens zijn verlopen en dat het woonhuis waarschijnlijk nog dit jaar zal worden betrokken.

Na de mededelingen van de directeur had de bestuursverkiezing plaats. De aftredende bestuursleden, de heren J. H. Veneklaas Slots, J. Rietberg en J. W. Reilink, werden met vrijwel algemene

stemmen herkozen, terwijl in de plaats van de heer A. Veltkamp, die als commissaris statutair niet herkiesbaar was, bij de tweede stemming, werd gekozen, de heer B. Veneklaas. Holterbroek 46.

Bij de rondvraag werd nog uitvoerig gesproken over het melkvervoer en de tijdige verwerking van de melk, zonder kwaliteitsverlies en over de eventuele aanschaf van diepkoelers.

Aan het slot van de vergadering bracht de voorzitter de heer Veltkamp dank voor zijn 5-jarige arbeid als commissaris en wenste hij allen een gezegend Kerstfeest en een voorspoedig 1968.

Holtens Nieuwsblad, 30/03/1968; p. 1/6

Holtens oud-wethouder J. Wegstapel overleden

In het Prot. Chr. Verpleegtehuis Eugeria te Almelo is op 74-jarige leeftijd, na 'n langdurige ziekte, toch nog vrij onverwacht, overleden de heer J. Wegstapel, oud-lid van de raad en oud-wethouder dezer gemeente. De overledene was 26 jaar raadslid en daarvan, met een onderbreking, 14 jaar wethouder. Hij had zitting voor de kiesvereniging „Algemeen Belang", die sedert enige jaren herdoopt is in „Gemeentebelang". Hij heeft in beide functies belangrijke arbeid verricht voor de publieke zaak, maar zijn grote liefde ging toch wel in het bijzonder uit naar het zuivelbedrijf in onze gemeente, de Coöp. Fabriek van Melkprodukten „De Vrijheid".

Deze sector van de agrarische industrie heeft hij veertig jaar gediend. Op 28 december 1913 werd hij gekozen als bestuurslid, op 6 januari 1928 volgde zijn benoeming tot secretaris en op 21 januari 1946 zijn verkiezing tot voorzitter van dit zuivelbedrijf. In deze periode zijn heel wat veranderingen en verbouwingen tot stand gebracht. Hij heeft vooral in de na-oorlogse periode zijn stempel gedrukt op de expansie van het bedrijf. Toen hij in december 1958 in de na-jaarsvergadering van De Vrijheid

afscheid nam, door voor zijn bestuursfunctie te bedanken, is zijn arbeid voor de publieke zaak, maar in het bijzonder voor zijn werk in de zuivelsector, geëerd door zijn benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Op 25 oktober 1957 had hij zijn openbare bestuursfuncties neergelegd en werd hem een hartelijk afscheid bereid door het dagelijks bestuur en de gemeenteraad van Holtens.

Ten tijde van zijn afscheid van de zuivelfabriek was de overledene ook nog commissaris van de NV Koelhuis „De Landbouw" te Zutphen. En zo heeft de heer Wegstapel in de loop der jaren nog tal van andere functies in het maatschappelijk leven vervuld.

Met hem is een verdienstelijk mens heengegaan. De teraardbestelling van het stoffelijk overschot zal plaats vinden op zaterdag 30 maart a.s. des namiddags 2 uur op de Oude Begraafplaats te Holtens.

Veehouders in hun beslaan bedreigt....

MELKGELD GAAT MET 6 CENT OMLAAG

Bij de eerstvolgende uitbetaling van de melkgelden zullen de veehouders 6 cent per kilogram minder ontvangen dan de tot nu toe geldende melkprijs. Deze mededeling deed de directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*”, de heer C. Broersma, in de dinsdagavond in café Jansen gehouden vergadering van de vereniging „*Jong Holten*” toen aan het, in die bijeenkomst, gevormde forum de vraag voorgelegd werd of er nog winstmogelijkheden zijn op dure gronden waarvoor f 13.000,- tot f 15.000,- per hectare betaald wordt.

De heer Broersma ging bij deze uitspraak wat nader in op de situatie, zoals die zich thans ontwikkeld heeft op het gebied van de zuivel in de E.E.G. Het melkprijsjaar loopt van april tot april. De voorgenomen EEG-markt voor de zuivel is niet per 1 april j.l. tot stand gekomen, zodat thans een z.g. interim-periode is ingetreden. Met ingang van die datum is een bestaande toeslag op de melk van één cent per liter komen te vervallen. Bovendien is de toeslag uit het zuivelfonds uit hoofde van de industriemelk Van een .halve cent vervangen door een heffing van 40 cent per 100 liter, hetgeen neerkomt op een verschil van één cent voor de veehouders. De kaasprijzen zijn vrijdag met 42 cent per Kg gezakt hetgeen een verlaging betekent van de melkprijs met ruim vier cent. In totaal derhalve een vermindering van 6 cent per liter. Het is duidelijk, dat dit een ernstige aantasting inhoudt van de bestaanszekerheid van de veehouders, indien hierin niet spoedig verandering zou komen. Zij zullen derhalve, om tot een rendabele etploitatie van hun bedrijven te komen, geen dure gronden moeten kopen.

De leden en leveranciers van „*De Vrijheid*” hebben inmiddels bericht ontvangen, dat zij met deze melkprijsverlaging rekening zullen moeten houden. Het is geen plaatselijke aangelegenheid, maar een verschijnsel, dat zich in de weidegebieden en ten aanzien van de gemengde bedrijven overal voordoet. red.).

”De Vrijheid” had goed jaar

Vooruitzichten melkveehouderij zijn echter somber

Het waren – wat de toekomst betreft - geen bemoedigende mededelingen, die de voorzitter van de Coöp. zuivelfabriek „*De Vrijheid*”, de heer J. H. Veneklaas Slots en de directeur, de heer C. Broersma, dinsdagavond deden in de jaarvergadering van de fabriek, welke in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden werd. De uitkomsten over het afgelopen boekjaar zijn voor de fabriek wel gunstig geweest, maar de toekomst ziet er voor de melkveehouderij minder rooskleurig uit nu het melkgeld met 6 cent per kilogram is verlaagd en minister Lardinois van Landbouw nog steeds niet bereid is gedurende z.g. interim-periode, totdat er in EEG-verband een regeling is tot stand gekomen, iets voor de Nederlandse veehouders te doen. Met name voor de fabrieken die kaas produceren, ziet het er nu althans niet zo best uit.

Voorzitter Veneklaas Slots zei in zijn openingswoord tot de vrij talrijk opgekomen leden en leveranciers, dat gelukkig weer een gunstig financieel jaar kon worden afgesloten. Belangrijke werken zijn in 1967 uitgevoerd. Kantoren en woonhuis van de directeur konden aan het eind van het jaar worden opgeleverd.

Meer melk

Grotendeels door de leveranciers aan de N.V. „*Omata*” zag het bedrijf zijn aanvoer stijgen tot ruim 23 miljoen kg. melk. Bij een maximale afschrijving op machines en gebouwen, kon nog een belangrijke afbetaling gedaan worden van f 2.20 per 100 kg., terwijl f. 0,30 per 100 kg. op de ledenrekening werd bijgeschreven. Bijna alle gevoerde melk werd tot kaas verwerkt, terwijl in de topperiode een klein gedeelte werd afgestolen aan „*Coberco*”. Zich de huidige situatie bepalend, zei de voorzitter, dat Goede Vrijdag voor de Nederlandse zuivelwereld een „zwarte vrijdag” werd toen de Leeuwarder kaasnotering met niet minder dan 43 cent per kilogram daalde, hetgeen het een andere oorzaak tot gevolg had, dat het melkgeld de in de aanhef genoemde verlaging onderging.

Zou deze melkprijs het lopende jaar zo blijven, dan zou dit een ramp betekenen voor de Ned. Melkveehouderij. Als een van de voornaamste oorzaken noemde de heer Veneklaas Slots, de sterk verhoogde melkplas binnen de EEG, als gevolg van een uitzonderlijke zomer waardoor enorm veel voeder van eigen bodem gewonnen kon worden. De niet inwerkingtreding van de EEG-zuivelregeling per 1 april, het wegvallen van het leveringssysteem voor kaas, van de toeslagen uit het Landbouw-Garantie Fonds en de daarvoor in de plaats gekomen heffingen op de melk

Aan de andere kant, zag hij als de verdere oorzaken van de prijsverlaging.

Als de minister geen positief geluid laat horen op de aandrang van de verschillende organisaties dan zal ‘t aldus de heer Veneklaas Slots hun taak zijn om de wensen van de Ned. landbouw demonstratief kracht bij te zetten. Anderzijds mogen wij de handen wel in eigen boezem steken, want heerste er niet zo’n verdeeldheid in de afzet, maar was deze geconcentreerd in één hand,

dan zou zeker deze prijsval van 6 cent niet zijn voorgekomen. Hopelijk zal men door deze catastrofe de hoofden bij elkaar steken in de hoop begrip te vinden bij onze volksvertegenwoordiging

De heer Veneklaas Slots wees er nog op, dat de top-coöperatie, gevormd voor „*Comego*”. „*Berkelstroom*” en de *Condensfabriek*, genaamd „*Coberco*” dit voorjaar na langdurige onderhandelingen de N.V. „*Omefa*” te Rijssen en het Handelshuis Leo de Winter te Amsterdam heeft aangekocht. Spreker hoopte, dat hierdoor goede perspectieven voor de Coöp. zuivelwereld in Gelderland-Overijssel zijn weggelegd.

De voorzitter sprak voorts nog over het dat dit jaar weer aanbesteed moet worden en waarover men gaarne suggesties van de leden zal ontvangen en over bijdragen in wegverhardingen. Aan het begin van de vergadering werd staande met een minuut stilte het overlijden van de erevoorzitter, de heer J. Wegstapel, herdacht. Hij bracht directeur en personeel dank voor hun toegewijde arbeid.

Enkele cijfers

Door de directeur, de heer Broersma, werden vervolgens aan de hand van de balans en verlies- en winstrekening, de financiële uitkomsten bekend gemaakt en nader toegelicht en het jaarverslag uitgebracht:

De aangevoerde hoeveelheid melk bedroeg 23.298.465 kg. (v.j. 17.856.113 kg.). Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,68 pct. (v.j. 3,69 pct.) en het eiwitgehalte 3,31 pct. gelijk aan het voorgaande jaar.

Aan leden en leverancier werd aan melkgeld bij voorschot uitgekeerd f 7.126.039,52 (v.j. f 4.916.007,97) en bij nabetaling f 568.085,71 (v.j. 498.135). Per 100 kilogram melk betekende dit een bedrag van f.33.03 30.32.

Van het L.E.F. werd aan toeslagen ontvangen f. 627.154,14 (v.j. (775.101,14).

Geproduceerd werd 206.390 kg. Gouda kaas v.v. (v.j. 175.287 kg.), grote kazen 2.397.111 kg. (v.j. 1.957.334 kg) Cheddar-kaas 7885 kg. (v.j. 26 kg). Randen 1.069 (v.j. 966 kg.)

De opbrengst van de kaas bedroeg f 7.684.127,66 en van verkochte melk en melkproducten f. 1.823.718,85.

De totale kosten bedroegen f 1.127.226,47 (v.j. f 851.844,78), waaronder b.v. aan salarissen en lonen f 352.228,47 (v.j. 291.958,77) aan aan sociale lasten f. 75.556,33 (v.j. 56.797,43) en voor melkvervoer f. 259.597,82 (v.j. 185.997,34).

Per 100 kg. melk bedroegen de totale onkosten f. 5.47 (Melkv. f. 1,19)

In het Jaarverslag worden behalve het overlijden van de heer J. Wegstapel, ook het plotselinge overlijden van de heer H. Meerman en het verongelukken met zijn melkwagen, van de heer H. J. Ulfman, herdacht, voor wier arbeid grote waardering werd uitgesproken.

De directeur gaf daarin tevens een overzicht van de dierziektebestrijding.

Het betreft 451 bedrijven met 3529 runderen. gemiddelde bezetting 18.8 rund. In 137 stallen werden 2377 runderen getuberculineerd.

Vijf dieren werden geslacht. Er werd geen geval van tuberculose geconstateerd. 50 bedrijven met 865 werden gecontroleerd op mastitis (uierontsteking). Alle melkmonsters bleken steriel. Ook het abortus onderzoek gaf een negatief resultaat.

Bij de rondvraag werd door verschillende leden met klem verzocht te bevorderen, dat de stands-organisaties en de zuivelorganen krachtige aandrang op de Minister van Landbouw zullen uitoefenen om gedurende de interimperiode financiële maatregelen te treffen ten behoeve van de melkveehouderij. Er zijn tussen de Minister en het Landbouwschap besprekingen gaande, verklaarde de voorzitter.

Naar aanleiding van de overname van de N.V. „*Omeffa*” door Coberco vroeg een der aanwezigen hoe het staat met de spaarbrieven, die door „*Omeffa*” met een looptijd van tien jaar zijn uitgegeven.

De directeur deelde mede, dat Coberco niet alleen de bezittingen maar ook de schulden heeft overgenomen en dat deze spaarbrieven derhalve hun waarde blijven houden. Hij zegde toe een poging te zullen ondernemen, dat de voormalige leveranciers van de N.V. „*Omeffa*” alsnog nader over deze zaak worden voorgelicht.

Er kwamen nog tal van punten over wegverharding. melkvervoer, beperking van de melkplas en de consumptie van boter, aan de orde.

Kaasfabrieken het slechtste af Hoe zal zuivelsituatie zich gaan ontwikkelen

De directeur van de Coöp. zuivelfabriek „*De Vrijheid*” de heer C. Broersma, heeft in de dinsdagavond in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden jaarvergadering van de fabriek, een uitvoerige uiteenzetting gegeven van, de plotselinge verlaging van het melkgeld, dat de boeren ontvangen. Melkprijs en totale melkaanvoer zijn elkaar gaan beïnvloeden. De melkprijs ligt thans aanmerkelijk lager.

Afgesproken was, dat de bestaande regelingen zouden vervallen, wanneer op 1 april de EEG-zuivelregeling van kracht zou zijn geworden. Die regeling is echter niet tot stand gekomen en daarom zou de bestaande regeling blijven gehandhaafd. Alle landen hebben dat gedaan behalve Nederland, omdat de minister van Landbouw de handen vrij wilde hebben bij de komende onderhandeling voor de EEG-regeling.

Er is een overcompleet van 30 à 40 miljoen kilo kaas. Twintig miljoen uit de pakhuizen wil men trachten aan de smeltkaasindustrie te verkopen. Zij is ingeleverd voor *f* 3,86 per kilo en zal verkocht worden voor *f* 1,-- tot *f* 1,50. Dat verlies mogen de belastingbetalers bijpassen, aldus de heer Broersma.

De verlaging van de melkprijs is onder meer te danken aan de prijsval van de kaas met 40 cent per kilo en bovendien is de toeslag op de melk van 40 cent per 100 kilo thans veranderd in ‘n heffing van 40 cent. Daardoor is de melkprijs verminderd met respectievelijk 4 cent en 2 cent bij 3,70 procent vet.

Er is wel enige wijziging, aldus de heer Broersma, omdat voor de boter een interventieregeling tot stand is gekomen. Bovendien wijzen de tekenen er op, dat er een inleveringsregeling zal komen voor magere melkpoeder. Als dit doorgaat betekent het, dat er een basis in de markt wordt gelegd. Bij een inleveringsprijs van *f* 1,40 zou de melkprijs kunnen gaan naar 34 á 35 cent per kg.

De heer Broersma wees er op, dat door de landbouw- en zuivelorganisaties druk op de minister wordt uitgeoefend om een regeling te treffen. Deze heeft zulks van de hand gewezen, omdat hij - zoals eerder gezegd - de handen vrij wil hebben voor de onderhandelingen in EEG-verband.

Als de EEG-markt op 1 juli tot stand komt is de minister van plan de regeling niet eerder te effectueren dan per 1 november. Tot 1 november zal men in de interimperiode blijven. Uitvoerig ging spreker in op de aankoop van magere melkpoeder voor de ontwikkelingslanden. Door de overheid en het bedrijfsleven zullen hiervoor elk tien miljoen gulden beschikbaar worden gesteld.

Er komt een heffing op melkpoeder uit Duitsland. De kaasprijs is met 15 cent opgelopen, hetgeen 1,5 cent per kg, melk betekent.

De melkpoederfabrieken zullen aanmerkelijk meer kunnen uitbetalen dan de kaasfabrieken. Het zou verstandig zijn als alle kaasproducenten de koppen bij elkaar zouden steken. Maar dat lukt niet, omdat verschillende kaasfabrieken in grotere combinaties in verschillende produktierichtingen kunnen werken. Zij gaan aan het rekenen welke richting voor hen de beste is. Vandaar, dat geen herstel van de kaasprijzen te verwachten is.

Bovendien zijn de kaasvoorraden ontzettend hoog. De melkaanvoer is 9 á 10 procent hoger in Nederland.

Bij zijn verdere mededeling verklaarde de heer Broersma, dat de melkontvangst-capaciteit volledig bezet is. Als de aanvoer toeneemt, zal met de nodige tact gewerkt moeten worden.

In november zal een centraal kwaliteitsonderzoek worden ingevoerd. Men heeft er zich tegen verzet, maar er valt niet aan te ontkomen.

De Coberco heeft diverse plannen. Men denkt er zwaar over om ook geïnteresseerd te zijn in de kaasproductie. Theoretisch valt hieruit de mogelijkheid te concluderen, dat de fabriek naar de Coberco zou kunnen overgaan. De verwachting is, dat enkele fabrieken dit zullen overwegen.

Elk bedrijf wil wel zolang mogelijk haar zelfstandigheid bewaren. Anderzijds biedt concentratie de mogelijkheid van een productie in verschillende richtingen. Of de concentratie in de toekomst verder om zich heen zal grijpen is niet te voorspellen. Het opgeven van eigen zelfstandigheid hangt in de eerste plaats van bestuur en ledenvergadering af.

Holtens Nieuwsblad, 1968-05-18; p. 7/6

Protest tegen het melkprijnsbeleid

De Overijsselse veehouders gaan protesteren d.w.z. zij zijn door de drie provinciale standorganisaties uitgenodigd voor een bijeenkomst op zaterdag 18 mei a.s. 's morgens om half elf in de grote hal van de Coöp. Groente- en Fruitveiling, aan de Kranenburgweg in Zwolle. Ook de vrouwen zijn uitgenodigd.

Zij zullen worden toegesproken door de voorzitters van de OLM, ABTB en CBTB. Gezien de onrust onder de boeren over de melkprijs en het beleid van minister Lardinois ten aanzien van de zuivelsituatie wordt dit een protest.

Jammer, de Overijsselse boeren zijn te laat. Het zuivelbeleid van de minister is reeds op 14 mei in de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de orde geweest. Het viel samen met het debat over de samenstelling van de consumptiemelk en het afstoten van de grote voorraden boter, die in de koelhuizen liggen opgestapeld. Het debat is daardoor verwaterd en wat het melkprijnsbeleid betreft, niet helemaal tot zijn recht gekomen. De minister heeft het, naar uit de krantenverslagen valt af te leiden, bij de bespreking van zijn melkprijnsbeleid niet al te moeilijk gehad. Men moet daarbij wel bedenken; heel veel Kamerleden kennen de noden der agrarische bevolking maar nauwelijks en beseffen de gevolgen van de opgetreden prijsval niet.

Om de gevolgen van de prijsval te verzachten heeft de heer Dijkstra van D66 een motie ingediend, waarin een toeslag van één gulden per honderd kg industriemelk voor de maanden april en mei wordt gevraagd. Een dergelijke toeslag zou, naast de, door de minister toegezegde inleveringsregeling voor magere melkpoeder, voor tal van veehouders enig soulaas kunnen bieden. Voor de leveranciers aan de kaasproducerende fabrieken zal dit echter niet voldoende zijn om niet belangrijk in hun inkomsten achteruit te gaan.

Wij geven de motie-Dijkstra niet veel kans te worden aangenomen. De regeringspartijen zullen - enkele leden van het z.g. groene front misschien uitgesloten - de minister in zijn beleid steunen. Daarom, jammer dat de Overijsselse boeren te laat zijn. De standsorganisaties hebben voldoende tijd gehad om desnoods een mars naar Den Haag te organiseren. Van deze minister hebben de veehouders, wat het melkprijsbeleid betreft, weinig te verwachten, maar zij hadden met hun demonstratie de politieke partijen, en met name de regeringspartijen, van de onhoudbaarheid van hun toestand op de hoogte kunnen brengen.

Niettemin adviseren wij alle veehouders de bijeenkomst in Zwolle WEL te bezoeken.

Kantoor en directeurswoning na verbouwing

Naar één melkprijs

Sterke concentratie in de zuivelwereld

In de algemene ledenvergadering, van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*”, die maandagavond in hotel Holterman gehouden werd heeft de directeur, de heer C. Broersma, mededelingen gedaan over ontwikkelingen in het eigen bedrijf en voorts een overzicht gegeven hoe de situatie in de zuivel zich z.i. nationaal en in EEG-verband ontwikkelt. Hij deelde mee, dat de aanvoer van de melk een miljoen kg. hoger is geweest dan het vorige jaar. Tijdens de natte periode in de herfst trad een sterke daling op in de opbrengst, maar de dagaanvoer is nu weer gelijk aan vorig jaar. In Nederland is deze 3 pct. hoger. De prognose voor 1969 en volgende jaren is, dat de opbrengst regelmatig 2 á 3 pct. zal stijgen. Daarin staat Nederland niet alleen, want in Frankrijk bijv. was de stijging, van de melkproductie de laatst, 10 jaar hoger dan de gehele Nederlandse opbrengst.

Directeur Broersma: felle concurrentie wordt een tranendal.

De voorschotprijs 1968 is gelijk aan de periode januari-november van het vorige jaar, na de diepteperiode die in april begon is de prijs in september-oktober doorgeslagen naar de hoge kant en

praktisch gelijk geworden met het vorige jaar. Maar dat betekent geen aanpassing aan de productiekosten, dus een lager inkomen voor de boer.

De kaas is in het nadeel geweest, omdat de inleveringsregeling beperkt bleef tot melkpoeder en boter. De kaasproductie werd sterk beperkt, maar is thans weer wat aangetrokken. Beperking betekent echter verhoging van kosten. 4 miljoen k.g. melk werd gecontracteerd met de Comego. 20 miljoen k.g. werd verkaasd in Goudse kaas. De Cheddar productie heeft stil gelegen, maar begint weer op gang te komen, bij de speciale bedrijven. Er wordt geen wei meer ingedampt. Deze gaat naar Borculo. Deze transactie is vrij aantrekkelijk. De netto-opbrengst is 2 ct. per liter de bruto-prijs 7½ cent. De onkosten bedragen 5 ct. per liter. Toch is er, een belangrijk verschil met enkele jaren geleden toen de wei niets waard was. Het is alleen jammer, dat men zo'n duur apparaat hebben moet voor de bewerking.

Inkrimping personeel

In het bedrijf heeft een inkrimping van werkzaamheden plaats gehad, Er is personeel afgevoerd of zulks zal nog plaats hebben. De aanbesteding van het melkvervoer is door de vorming van grotere eenheden, gunstig verlopen verklaarde de heer Broersma. Men werkt nu over een langere periode. Er was een vrij sterke concurrentie. De kosten zullen in 1969 lager zijn dan in 1968.

Over het eindresultaat van 1968 kon de heer Broersma niet al te optimistisch zijn. Poeder en boter komen beter uit de bus dan kaas. De totale kaasproductie in de EEG is 30 pct. hoger dan de opname capaciteit. Spreker noemde het toekomstbeeld vrij onzeker. Er is geen kans om een extraatje te verdienen. De andere kaassoorten liggen relatief beter in de markt, dan de Goudse. die „*de Vrijheid*” produceert, toch heeft men zelf, gezien de markt, goede prijzen gemaakt voor dit produkt.

Bij de bespreking van meer algemene punten wees de heer Boersma er op, dat de teruglevering van gesubsidieerde ondermelk aan de veehouders binnen de EEG geen succes geworden is. De prijs bedroeg f 5,79. de subsidie f 5,43, netto zuivelwaarde f 11,22. Holten heeft dit niet geanimeerd. Bij de boeren bestaat hiervoor weinig of geen belangstelling. In 1950 ging 22 pct. Van de aangevoerde melk naar de bedrijven terug als ondermelk of karnemelk, in 1967 2 pct. De bedrijven, die dit geanimeerd hebben zijn er weer afgestapt. Het bestuur blijkt een meer vooruitziende blik te hebben gehad dan de EEG-commissie. Uitvoerig ging spreker nog in op de in bespreking zijnde verwerking van buitenlandse melk. Dit is echter nog niet gerealiseerd.

De heer Broersma verwacht dat in 1970 vrij verkeer van melk binnen de EEG-markt mogelijk is. De EEG is geen kip die gouden eieren legt, maar zij heeft ook zeer positieve punten. Binnen de EEG zijn de handelsbelemmeringen praktisch opgeruimd. Contingenteringen zijn bv. afgelopen. Ook is gerealiseerd een gemeenschappelijk buitentarief.

Er wordt in het EEG-gebied teveel melk geproduceerd. In ieder land probeert men daar een oplossing voor te vinden. Voorts ligt er het plan Mansholt. De duidelijkheid zal z.i. komen door een felle concurrentie. Maar dan moeten velen door het diepste tranendal, waarbij hen water tot aan de lippen zal stijgen.

Grotere eenheden

Dichter bij huis is men reeds sterk bezig om te komen tot grotere eenheden, wat de zuivelverwerking betreft: Drenthe 80 pct. in één hand, Noord-Brabant praktisch één melkprijs, Noord-Holland verwacht binnenkort een sterke concentratie. in Friesland wordt druk gediscussieerd, in Gelderland en Overijssel komt het probleem steeds dichter bij een oplossing door de Coberco. Daar heeft men aanvankelijk gedacht kaasfabrieken te bouwen, maar men heeft ingezien dat dit niet lucratief is. Wel om de bestaande te exploiteren.

De plannen liggen plm. een jaar te rijpen. Met drie kaasfabrieken is men in onderhandeling. De termijn van toetreding is vrij ruim gesteld - tot 1970 - om tot één melkprijs te komen. Het betekent, dat de plaatselijke fabriek een vereniging van veehouders wordt, minder inspraak, minder risico. Bij Coberco zal er geen zeggenschap zijn over sluiten of over groter maken. „Het wordt een soort hersenspoeling”, aldus de heer Broersma. Er gaat geen vergadering voorbij of er wordt gesproken over samenwerken in grotere eenheden. Het betekent, dat de melk in Nederland in 6 á 7 handen komt. Het gevolg zal moeten zijn in één hand.

„De melk is uw grootste inkomen, u mag verwachten, dat de problemen (b.v. van het plan Mansholt) over 2, 3 of 4 jaar ook op ons zullen afkomen. Ik kan slechts besluiten met u en uw bestuurders veel wijsheid toe te wensen”, aldus eindigde de heer Broersma zijn betoog.

KAAS WAS IN DE VERDRUKKING

Minder goede uitkomsten „*De Vrijheid*”

Nieuwe commissarissen benoemd

Op hoog niveau is de minister van Landbouw, via de landbouworganisaties benaderd, die zeker begrip toonde voor de moeilijkheden waarin de Nederlandse veehouderij geraakt was. Nauw hiermede verbonden noemde de heer Veneklaas Slots de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke markt in de EEG op 29 juli 1968.

„Meerdere malen is de minister benaderd om een speciale regeling te treffen voor de periode 1 april tot 29 juli, maar onze minister van Landbouw, was hiervoor niet te vinden. Vooral de specifieke kaasfabrieken moesten grote klappen incasseren en ook ons bedtjif”, aldus de voorzitter „zal dit zeker bij het doen van zijn uitkeringen terugvinden”.

De heer Veneklaas Slots wees er op, dat de melkprijs voor de veehouders in de herfst weer een beetje is aangetrokken en men verwacht zelfs in regeringskringen, dat de richtprijs nog gehaald zal worden. Een bijkomende factor was, dat de melkgift enorm daalde, door de regenrijke zomer, - wat zich in de herfst voortzette - omdat de koeien veel te vroeg op stal kwamen, met al die gevolgen van dien.

De kwaliteit van de melk was redelijk goed te noemen, met ingang van 1 november werd de kwaliteit-bepaling anders geregeld en worden de monsters vanuit Zutphen genomen. Hierover werden door de technisch assistent, de heer Brintjes, in deze vergadering mededelingen gedaan.

De voorzitter deelde nog mede, dat de melkaanvoer over 1968 ongeveer 24 miljoen kilogram zal bedragen. De fabricage van Cheddarkas en weibrokken werd gestaakt. De mechanisering van de kaasmakerij werd onder de loupe genomen, waarbij zeer moderne kaasbakken werden aangebracht. Voor enkele personeelsleden kon een andere, werkkring worden gevonden. Op de kaaskeuring te Tilburg werd een zilveren Medaille behaald voor de Goudse kaas. Deze keer was het zelfs op het kantje af of het had een gouden kunnen zijn. Hij bracht dank aan allen die hiervoor hun beste krachten hebben gegeven.

In zijn uitvoerige beschouwing zei de heer Veneklaas Slots o.m. „Wij mogen vaststellen, dat wij staan aan het begin van een revolutionaire ontwikkeling in heel onze landbouw en de daarmee samenhangende verwerkingsbedrijven. Noemen wij het plan Mansholt, dan maakt het ons onrustig. Ook in andere landen en met name Duitsland is het plan Mansholt ongunstig ontvangen. Er zal nog terdege aan geschaafd moeten worden, maar toch moeten wij rekening houden met de verwezenlijking van het plan Mansholt of van andere plannen. Zeker is het dat voor het groeiende zuivelprobleem een oplossing moet worden gevonden.

Uitvoerig ging de voorzitter ook nog in op de ontwikkelingen in het kader van de Coberco, waarbij ook de kaasproducerende fabrieken zullen worden betrokken. „Het past niet meer in de-

ze tijd, dat fabrieken onderling wedijveren in het doen van grotere nabetalingen. Wij moeten in produktie en afzet 'n nauwe samenhang hebben", aldus de heer Veneklaas Slots.

Bij de verkiezing van bestuursleden en commissarissen werden de heren H. W. Wechstapel en H. Landeweerd, die periodiek aftreden en herkiesbaar waren, met bijna algemene stemmen herkozen.

In de plaats van de heren J. W. Wesselink en W. J. ten Den, die reglementair niet herkiesbaar waren als commissarissen werden de heren H. Stegeman. Lichtenberg en G.B. Kemper Espelo.

De voorzitter bracht de beide aftredenden commissarissen aan het slot van de vergadering dank voor 't belangrijke werk, dat zij als zodanig hebben verricht

Uitvoerig werd bij de rondvraag gesproken over de aanvoer van de melk aan de fabriek , 's-morgens en 's-avonds. De directeur, de heer Broersma, noemde avondbezorging een stap terug en niet in het belang van de kwaliteit. Daarvoor zal men op den duur moeten gaan in de richting van mechanische koeling op de boerderij, waarbij de fabriek misschien voor de financiering zou kunnen zorgen. Uit een proefstemming bleek dat voor de avondaanvoer in de vergadering geen meerderheid bestond. Het bestuur zal niettemin deze zaak nader bezien, verklaarde de voorzitter.

Hij wenste allen gezegende feestdagen en een voorspoedig 1969.

Melkvervoer naar „De Vrijheid”

Paard moest wijken voor tractor

Na zesendertig jaar - met een onderbreking van drie jaar - deze taak van vader op zoon te hebben verricht, heeft de heer Freek Slijkhuis, op oudejaarsdag voor het laatst met paard en wagen melk gereden naar de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holten. De laatste paardetractie heeft de strijd moeten opgeven tegen het gemechaniseerd vervoer van de melk met tractor en aanhangwagen. Daarmede is weer een stukje romantiek, folklore of hoe men het noemen wil, in dit bedrijf verdwenen. Vader Rient Slijkhuis, Espelo 44, die in 1932 - aan het begin van de crisisjaren - met het melkrijden begon, na een rit gepacht te hebben en zijn zoon Freek, die in mei 1966, wegens ziekte van zijn vader, het karwei overnam, hebben in die jaren naar schatting meer dan 15 miljoen kilogram melk naar de fabriek vervoerd. In weer en wind - onder de meest aantrekkelijke, maar ook onder de meest abominabele - omstandigheden heeft vooral de heer Stijkhuis sr. zijn taak verricht.

Slijkhuis. „Laatste der Mohikanen”

Directie en bestuur van „*De Vrijheid*” hebben bij de overschakeling op mechanisch vervoer van de melk de geleidelijkheid betracht. De overschakeling - die niet meer uit de weg te gaan was - geschiedde op vrijwillige basis, nadat in 1959, de heer E. Aaltink uit het Holterbroek, voor het eerst een grote melkriet pachtte voor een tractor met aanhangwagen. Men is in de loop der laatste negen jaar van 58 ritten op 21 ritten gekomen, hoewel de melkaanvoer verdubbelde en thans 24 miljoen k.g. bedraagt.

De directeur der fabriek, de heer Broersma, heeft de familie Slijkhuis oudejaarsmiddag nog even opgezocht, omdat dit toch wel een uniek afscheid was en de heren Slijkhuis een kist sigaren overhandigd als pleister op de wonde, dat zij nu geen melkriet meer hebben. Overschakeling op mechanisch vervoer zou een te grote investering gevergd hebben, die onder de gegeven omstandigheden niet verantwoord zou zijn.

Tijdens dit gesprek heeft de heer Slijkhuis sr. verteld, dat hij in de periode van 36 jaar vijf paarden versleten heeft. Zijn zorg ging altijd eerst uit naar zijn paard. Wanneer het nat en koud was, werd het met een stroois eerst goed afgedroogd, voordat het de stal inging. Angstige en gevaarlijke momenten heeft de heer Slijkhuis sr. meegemaakt in het laatste oorlogsjaar toen de Engelse vliegers alles wat op de weg kwam met hun boordwapens beschoten. Een Holtense melkrijder, de heer Leunk. is daarvan het slachtoffer geworden. Ook de staking van de melkrijders in mei 1944, als protest tegen maatregelen van de Duitse bezetter, bracht de nodige spanning.

Overigens heeft de heer Slijkhuis zijn werk altijd met plezier verricht. Nat en koud weer heeft zijn gezondheid niet aangetast. Hij zorgde steeds in beweging te blijven en niet te verkleumen op het kistje van de melkwagen. Als 68-jarige verricht hij nog dagelijks zijn werkzaamheden op zijn boerderij aan de Espeledijk.

Concentratie in de zuivelindustrie

Zal „*De Vrijheid*” opgaan, in Coberco?

Stabieler melkprijs verwacht

De leden van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” zullen binnenkort voor een belangrijke beslissing, komen te staan. Het bestuur bereidt een voorstel voor tot het aangaan van een samenwerking - met andere zuivelfabrieken - in „Coberco-verband”. De „Coberco” wordt gevormd door drie samenwerkende top-coöperaties op het gebied van de zuivelindustrie. Het zijn - de naam is er van afgeleid - de Coöp. Condensfabriek „Gelderlaud-Overijssel” te Deventer, de Coöp. Melkfabriek „Berkelstroom” te Lochem en de „Comego” te Zutphen.

Tijdens een viertal praatavonden op verschillende punten in de gemeente hebben bestuur en directie de leden ingelicht over deze plannen. Donderdagavond is de laatste gehouden in zaal „*t Bonte Paard*” te Dijkerhoek. Medio oktober volgt een buitengewone ledenvergadering, waarin over dit voorstel zal worden beslist.

Voorzitter J. H. Veneklaas Slots zei het maandagavond in hotel Van den Brink zo: „*Wij hebben de leden de laatste jaren steeds toegezegd, als er iets bijzonders is in de fabriek of in de zuivelwereld, dan zullen we jullie tijdig inlichten*”. Hij herinnerde aan de twee rapporten, die door de Gelders-Overijsselse Zuivelbond te Zutphen zijn uitgebracht over de herstructurering van de zuivelindustrie in het G.O.Z. gebied. Het eerste beoogde de vorming van streekcoöperaties, de melklevering in Coberco-verband en de spreiding in het productie-patroon.

„*In Overijssel is deze zaak niet van de grond gekomen, in Gelderland was men veel verder. Daarna is er opnieuw een structuurrapport op tafel gekomen, dat eigenlijk al door de feiten is achterhaald. In het zuiden, in het westen en in het noorden was men al veel verder. Op 1 januari 1965 is Coberco van de grond gekomen, waarbij de gedachte voorzat tot één verwerkingseenheid te komen*”. Het bestuur meent dat ook de fabriek te Holten tot deze samenwerking moet overgaan, omdat wij alleen in Coberco-verband op een stabielere prijs voor onze melk zullen kunnen rekenen, aldus de heer Veneklaas Slots.

De directeur, de heer C. Broersma, gaf een nadere uiteenzetting van de zeer ingrijpende veranderingen, die het gevolg zullen zijn van de toetreding tot het Coberco-verband. Hij zei dat de gedachte niet van de kortste datum was en dat men ook niet over één nacht ijs is gegaan bij de beslissing om dit voorstel aan de leden voor te leggen. „*Deta*” (Kampen). Gramsbergen en Winterswijk hebben al tot toetreding besloten. Balkbrug-Dedemsvaart zullen vermoedelijk op 1 januari 1970 volgen, terwijl de fabrieken in Hellendoorn, Wierden en de combinatie Laren-De Graafschap voornemens zijn het overleg met de leden te openen.

De heer Broersma gaf een uiteenzetting wat men in het verleden gedaan heeft om tot grotere eenheden te komen en wees op de samenwerking in Isalacta-verband, die in 1960 verbroken werd. Er

zijn toen verwoede pogingen gedaan om te komen tot samenwerking met de fabrieken te Laren en Markelo voor de vorming in een totale eenheid, hetgeen toen op het ledenbesluit van Markelo is afgesprongen. Ook met „*Ijseldal*” zijn besprekingen geweest, waarvan men blij is, dat zij niet zijn doorgegaan in verband met haar onderling verdeeld bestuur, maar ook omdat toch een te kleine eenheid zou zijn ontstaan. Ook is er nog een lichte verkenning geweest naar het oosten (Wierden en Hellendoorn). Men was tenslotte bang alle melk op de, ene kaart van de „kaas” te zetten.

Als voordelen en zekerheden van aansluiting bij Coberco noemt de heer Broersma: spreiding van de produktie, voldoende capaciteit om technisch bij te blijven mogelijkheden voor research, beïnvloeding van de markt - met 700 miljoen kg melk kan men de markt niet sturen maar wel beïnvloeden - het partij zijn voor groeinkoopcombinaties (supermarkketens) en tenslotte het niet onbelangrijkste, de mogelijkheid van een gelijkmatige middelmatige melkprijs.

De heer Broersma wees er nog op, dat de uitbreiding van de aanvoer tot 25 miljoen kg voor de fabriek wel gunstig is geweest maar dat er geen inleveringsregeling voor kaas bestaat, maar wel voor boter en magere melkpoeder, waardoor de situatie voor „de *Vrijheid*” de laatste jaren ongunstiger is geworden, hetgeen natuurlijk tot uitdrukking is gekomen in de melkprijs voor de boeren.

„Wij zijn zelf te klein, Coberco is het enig perspectief. Ik dacht, dat het verstandig zou zijn, om zo niet langer meer door te worstelen”, aldus de directeur.

Hij deelde nog mee, dat men van Coberco de toezegging heeft ontvangen, dat, indien er personeel over is, wat hij voorlopig niet verwacht, dit in elk geval in Deventer of Rijssen tewerk kan worden gesteld. Zelf zal hij niet meer in dienst zijn van „de *Vrijheid*”, maar van Coberco. „U wordt bij aanvaarding van ons voorstel een veehoudersvereniging” aldus de directeur.

Enkele kardinale punten zijn o.m. de melkaanvoer blijft een plaatselijke aangelegenheid, evenals de dierziektebestrijding en de kwaliteitsvoorlichting. Produktie en afzet worden centraal geleid, uitbreiding of stopzetting van het bedrijf behoort tot de competentie van Coberco, die ‘t recht van koop krijgt van de fabriek en voor het gebruiksrecht; o.a. de rente en aflossing zal moeten betalen.

Uitvoerig ging de directeur nog in op de gezagsverhouding binnen Coberco. Er is een algemene Vergadering (het hoogste gezag) een directie van 3 personen, een adviescollege per produktie-eenheid, waarin o.a. de directeurs waarschijnlijk zitting zullen hebben.

In de komende buitengewone ledenvergadering, zullen de statuten moeten worden aangepast en bijgeschaafd. Het zal waarschijnlijk zo worden, dat een rechtspersoon (de vereniging) lid wordt van de maatschap waaruit Coberco bestaat. In de vereniging zal de stemverhouding moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie. Men denkt b.v. bij levering van 70 à 75.000 liter melk per jaar aan een tweede stem. Ook over uittreding, ontzetting en de aansprakelijkheid zullen nieuwe regels moeten komen.

Bij uittreding of ontzetting is nu het te betalen bedrag *f* 50,- per koe, dit wordt *f* 150,- (2 pct van de melk vijf jaar). De aansprakelijkheid is momenteel onbeperkt, deze wordt teruggebracht op 10 pct van het melkgeld over de laatste vijf jaar. In de praktijk is uittreding in de laatste elf jaar echter maar eenmaal voorgekomen. Als men de aansprakelijkheid niet incalculeert tast dit de kredietwaardigheid der vereniging aan.

Door een aantal leden, wier opkomst minder groot was dan het bestuur zich voorgesteld had, werden enkele vragen gesteld, die door voorzitter en directeur werden beantwoord.

De uitbetaling van de melk lag in 1968 bij Coberco 2 cent per liter hoger dan bij *de Vrijheid*. Ook over 1969 zal deze melkprijs gunstiger zijn, verklaarde de heer Broersma, die de leden adviseerde niet de kat uit de boom te kijken. „De schaalvergroting is niet alleen een regionale, maar ook een landelijke en zelfs een internationale kwestie”. Aan ‘t contact met de leden zal niet zoveel veranderen, al zal waarschijnlijk maar één lid deel uitmaken van het 14 á 15 leden tellende bestuur van Coberco. Het gaat Coberco om de kaascapaciteit van de Holtense fabriek. De samenwerking zal worden geregeld in een 30-jarig contract.

Na 63 jaar zelfverwerking

„De Vrijheid” nu melkleveranciersvereniging

„Na drieënzestig jaar coöperatieve melkverwerking is de zuivelfabriek „De Vrijheid” thans een melkveehoudersvereniging geworden, die haar melk zal afleveren aan de Coberco. Het zal geen mijlpaal zijn die met even dikke letters in de analen van de geschiedenis der fabriek geschreven zal worden als toen de vereniging werd opgericht”. Met woorden van deze strekking opende de heer J. H. Veneklaas Slots donderdagavond de najaarsvergadering van de fabriek in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman, waarvoor pl.m. dertig leden waren opgekomen.

Concentratie en integratie blijkt de beste weg

Nabeschouwing in liet komend jaarverslag

„Alhoewel ik U in de buitengewone ledenvergadering in oktober j.l. heb toegezegd op deze 63 jaar coöperatieve zuivelfabriek in Holten uitvoerig in te gaan in deze ledenvergadering, heb ik in overleg met bestuur en directie besloten, dit vanavond niet te doen, maar dit te doen in ons jaarverslag, dat in april a.s. uitkomt.”. Spreker zeide deze avond alleen de zakelijke kanten van het bedrijf te willen belichten. Hij wees op het gunstig jaar, dat de boer achter zich heeft, waardoor de melkaanvoer in de laatste twee herfstmaanden ongeveer 9 à 10 procent, hoger was dan voorgaande jaren. De totale melkaanvoer bedroeg ongeveer 25 miljoen kg. Het zuivelprobleem vervult het bestuur en directie met zorg door de stijgende overschotten, waarvoor geen afzetmarkt voorhanden is.

Sprekende over de toetreding tot Coberco meende de heer Veneklaas Slots dat dit de best mogelijke beslissing is geweest. *„Coberco, Berkelstroom en de Condensfabriek te Deventer, die als vennootschap onder de firma de Coberco vormen, hebben vandaag ieder afzonderlijk besloten met ingang van 28 december a.s. Een top-coöperatie te vormen onder dezelfde naam”*, aldus de voorzitter.

Het is de gewoonte in deze vergadering aandacht te schenken aan de prestaties van het personeel. Het personeel gaat over naar Coberco, daarom is besloten binnenkort, wanneer deze overgang zijn beslag heeft gekregen, een afscheidsavond met het personeel te organiseren. Overigens zal de overgang naar Coberco nog een grote aanpassing vragen. Spr. noemde het een gebiedende eis, dat men in Gelderland en Overijssel zo snel mogelijk komt tot een verwerkingsorganisatie in Coberco-verband.

Uit de hierna volgende mededeling van de directeur, de heer C. Broersma, bleek, dat de melkaanvoer in 1969 plm, 25 miljoen kg bedroeg (v.j. 24,2 miljoen kg), landelijk was dit ruim 2 pct. meer dan vorige jaar, deze winterperiode plm. 5 pct. meer, de afzet, van consumptiemelk was iets hoger, de afzet van boter ongeveer gelijk, zelfs nu er koelhuisboter is: de afzet van kaas ongeveer 15.000 ton meer, afzet volle melkpoeder 45.000 ton meer, afzet magere poeder ca. 3000 ton minder. De afzet van ongesuikerde condens ontwikkelt zich landelijk gunstig.

De melkprijs, aldus de directeur, zal ongeveer gelijk komen te liggen met het vorige jaar, de voorschotprijs is hoger geweest, de nabetaling kleiner. De kwaliteit van de melk was matig - beneden het gemiddelde - dit betekent een kleine afdracht aan de „pooling” van kwaliteitsgelden. De eigen produktie is in ‘t algemeen zoveel mogelijk volbezet geweest met de produktie van kaas, waarbij ca. 20 miljoen kg melk werd verwerkt. De kwaliteit van de kaas is goed geweest. Wat de ontwikkelingen in Coberco-verband betreft, deelde de directeur mede, dat een twaalfstal fabrieken nu is ingebracht, een aantal is nog in onderhandeling.

Over het melkprijsbeleid binnen de E.E.G. is weinig positiefs te melden. In het gunstige geval is een bevrozing te verwachten van de prijs, waarbij verlaging niet is uitgesloten. Een verschuiving van vet- en eiwitwaarde ligt in de verwachting.

Na een dankwoord van de voorzitter over deze uiteenzetting, kwam de bestuursverkiezing aan de orde. De heer J. W. Boode was niet herkiesbaar wegens het bereiken van de leeftijdsgrens, terwijl de heer J. Oolbekking het bijltje er bij neer moest leggen wegens bedrijfsbeëindiging. In hun plaats werden respectievelijk gekozen de heren Joh. Lubbersen, Neerdorp 101 en Joh. Bronsvort. Borkeldweg Markelo.

Na een geanimeerde rondvraag en een dankwoord aan het adres van de afgetreden bestuursleden voor hun langdurig en werkzaam aandeel in het belang van de fabriek, werd de vergadering gesloten.

1970

In 1970 geen verslag van vergadering gevonden, ook geen gegevens !

Holtens Nieuwsblad, 20/02/1970; p. 3/4

Op 16 februari is onverwacht van ons heengegaan, mijn lieve vrouw en onze moeder

GRIETJE DE JONG

echtgenote van C. Broersma,

op de leeftijd van 44 jaar.

C. Broersma

Klaas

Akke

Bert

Holtens, 19 februari 1970
Stationsstraat 6

De crematie heeft heden in stilte plaats gehad.

Holtens Nieuwsblad, 27/02/1970; p. 6/6

Coberco Zuivelbedrijf „De Vrijheid” - Holtens

Wij vragen voor de melkwijk van Joop Vincent:

EEN MELKVENTER

Spoedige indiensttreding gewenst.

Inlichtingen zijn ten kantore te verkrijgen.

Sollicitaties worden vóór 7 maart a.s. ingewacht ten kantore van het bedrijf: Stationsstraat 4.

Holtens Nieuwsblad, 12/06/1970; p. 6/6

COBERCO Zuivelfabriek, Holtens

vraagt, voor het zomertijdvak juni tot en met augustus, nog:

enkele flinke VAKANTIEHULPEN

Aanmelden aan het kantoor, Stationsstraat 4, telefoon 1203.

Holtens Nieuwsblad, 12/06/1970; p. 3/6

Ingenieurs register

In het ingenieursregister van de Stichting van die naam, werd ingeschreven de heer H. H. G. Vegt, assistent directeur van de voormalige coöp Zuivelfabriek „De Vrijheid” thans „Coberco Zuivelbedrijf”, alhier.

Excursie ingelanden naar de ruilverkaveling Holten-Markelo

De contactgroep van de ruilverkaveling Holten-Markelo organiseert op donderdag 17 september een excursie naar de ruilverkaveling Luttenberg, enkele objecten in Twente en een bezoek aan de ruilverkavelingswerken in het eigen ruilverkavelingsgebied Holten-Markelo. Mocht er een grote belangstelling bestaan voor deze excursie dan zal een week later op donderdag 24 september een tweede excursie worden gehouden.

Het programma ziet er als volgt uit: Men vertrekt 's morgens 8.00 uur van de Zuivelfabriek te Markelo en om 8.15 uur van het Smidsplein te Holten. Er wordt van 8.45 tot 9.45 uur een bezoek gebracht aan een nieuwe boerderij in de ruilverkaveling Luttenberg, een bedrijf van 25 ha met een nieuwe ligboxenstal voor

50 melkkoeien. Na de koffie in hotel De Kroon in Hellendoorn wordt een bezoek gebracht aan een woning-splitsing te Beerzerveld en na de koffietafel in café De Zwaan te De Lutte bezoekt men een landbouwbedrijf aldaar van de heer Haarman, met nieuwe ligboxenstal en visgraadmelkstal. Tussen 15.45 en 16.30 uur maakt men een rondrit langs de ruilverkavelingswerken in Holten-Markelo, met een toelichting van de Cultuurtechnische Dienst. P.m. 17.00 uur denkt men weer thuiste zijn.

Opgave voor deelname kan geschieden bij de heren N. N. R. Knol te Markelo, J. W. Lubbersen te Bathmen, G. H. Bieleman en J. W. Hulsmann te Holten.

De excursie is bedoeld voor zowel de dames als de heren en de kosten bedragen f 11.— per persoon.

Excursie hoogste klas Dorpsschool

Op vrijdag 13 november bracht de zesde klas van de o.l. Dorpsschool onder leiding van haar onderwijzer, de heer B. H. Brouwer, een bezoek aan de zuivelfabriek alhier. Het gezelschap werd in twee groepen verdeeld. De heren Vogt en Aafink fungeerden als geleiders. Zij zorgden voor tekst en uitleg, waar nodig en mogelijk, want in een fabriek gaat alles niet geruisloos. Het werk ging natuurlijk gewoon door en dat was fijn, want nu zagen de leerlingen het bedrijf in volle gang.

Overal lui met witte jassen die ijverig bezig waren. De machinist maakte hierop een uitzondering. Hij was niet in het wit. Hij lette met een arendsoog op zijn machines en zorgde

dat alles bleef draaien. De kinderen hadden veel te kijken in alle afdelingen. De kaasopslagplaats met de lopende band bleef goed vastgehaakt in het geheugen. En dan het laboratorium met flesjes en vloeistoffjes, waarbij de heer Aafink sprak over de holle en de bolle miniscus, over zwavelzuur, enz. Ze zagen het vetgehalte aangegeven en knikten begrijpend. Alie Padman en Adrie Ulfman bedankten de geleiders namens de klas in flinke volzinnen, onder het aanbieden van een kleine attentie. Hierna sprongen alleen op het zadel en fietsten via het Beukenlaantje de Holterberg in. De directeur van het natuur-historisch museum, de heer K. Bos, verwachtte het gezelschap.

Veertig jaar in de zuivel

Koninklijke onderscheiding voor de heer Smale

Burgemeester. mr. W. H. Enklaar, speldt de heer H. W. Smale de bronzen medaille op verbonden aan de orde van Oranje Nassau. Naast hem zijn echtgenote.

De heer H. W. Smale, Aalpolsweg 2 te Holten, sinds 31 maart 1931 werkzaam op de Coöp. Fabriek van Melkprodukten „De Vrijheid” (thans in Coberco-verband Melkleveringsvereniging „De Vrijheid”), is door H. M. Koningin Juliana onderscheiden met de bronzen medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, een onderscheiding die hem dinsdag-avond tijdens de personeelsavond in zaal „Vosman” werd opgespeld door burgemeester van Holten, mr. W. H. Enklaar, die namens het gemeentebestuur de heer Smale hartelijk gelukwensde met de onderscheiding, die werd verleend voor een zo lange reeks van jaren betoonde trouw en plichtsbetrachting.

De heer Smale was van 1931 tot 1955 werkzaam als poedermaker en sindsdien belast met de afgifte van karnemelk, wei- en ondermelk. Voordat hij in de zuivel ging, was hij als bezorger in dienst bij de Dijkerhoekse winkelier Huzen en de „Albino” te Rijssen.

Namens de „Coberco” werd het woord gevoerd door de heer C. Broersma (oud-directeur van „De Vrijheid”). Hij roemde de ijver en accuratesse van de heer Smale die hart voor het bedrijf had, waarin hij werkzaam was. De heer Broersma deed zijn gelukwens vergezeld gaan van een geschenk onder couvert.

Namens Melkvereniging „De Vrijheid” sprak voorzitter J. H. Veneklaas Slots. Verder werd nog het woord gevoerd door de heer Stienstra namens het N.V.V.

Zilveren jubileum van de heer H. W. Tuller

De heer H. W. Tuller die dezer dagen 25 jaar op het kantoor van „De Vrijheid” werd toegesproken door de heren Broersma, Veneklaas Slots en Stienstra.

Er werd deze avond afscheid genomen van de heren G. Stam en H. Prins, die eerder wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd hun werkzaamheden beëdigden.

Beiden waren 40 jaar op „De Vrijheid” werkzaam. De voorzitter van de personeelsvereniging de heer A. Westerk, wenste de heren Smale en Tuller geluk, resp. met de koninklijke onderscheiding en het zilveren jubileum en ook hij deed zijn woorden van gelukwens vergezeld gaan van een geschenk onder couvert.

De heer Stam werd toegesproken door de heer Nijdam van het C.N.V. Een boekenbon aangeboden. Aan de dames Smal, Tuller, Prins en Stam werden bloemen aangeboden, die waren „geschikt” in een Edammer vaatje. Enkele personeelsdelen zorgden met korte schetsjes. Leuke voordrachten etc. voor afwisseling. Al met al een gezellige avond.

De heer H. W. Tuller was 25 jaar in dienst van de coöp. zuivelfabriek „De Vrijheid”. Hij ontving een dichgesoldeerde portemonnee met inhoud.

1971

Ook in 1971 geen verslag van vergadering(en) gevonden, dwz. ook geen gegevens !

Holtens Nieuwsblad, 12/02/1971; p. 1/6

Koninklijke onderscheiding voor de heer G. Stam

Vier en veertig jaar in dienst van „De Vrijheid”

De heer Gerard Stam uit de Bergmanstraat, sinds 10 februari 1927 in dienst van de Coöp. Fabriek van Melkprodukten „De Vrijheid” is door H. M. Koningin Juliana onderscheiden met de bronzen medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau een onderscheiding die hem donderdagmiddag in 't Café „Kalfsterman” werd opgesteld door burgemeester mr. W. H. Enklaar die in een korte toespraak wees op de grote trouw en plichtsbetrachting van de heer Stam in een lange reeks van jaren.

De heer C. Broersma (oud-directeur van „De Vrijheid”) voerde het woord namens de directie van de „Coerberco” en hij herinnerde aan de jaren dat de heer Stam nog melkventer was. Hij stond mede door de uitbreiding van het dorp voor 'n zware taak die extra zwaar werd omdat hij

graag vrede met alle vrouwen wilde houden. Hij getrooste zich enorm veel tijd en inspanning om het de klanten naar de zin te maken. Het was voor hem een enorme opluchting toen hij in 1959 in de kaasmakerij kwam waar hij met grote ijver en nauwgezette plichtbetrachting zijn werk heeft gedaan. Hij had hart voor de zaak en werkte met genoegen en plezier zo besloot de heer Broersma die z'n woorden van waardering vergezeld liet gaan van 'n geschenk onder couvert.

Namens het personeel werd het woord gevoerd door de heer J. Klou-

wen. Ook hij wenste de heer Stam geluk met de koninklijke onderscheiding. Verder werd nog het woord gevoerd door de heer J. H. Veneklaas Slots namens de leden van „De Vrijheid” en door de heer Born namens de Ned. Chr. Agrarische Bedrijfsbond.

De heer Stam heeft in een korte toespraak mede namens zijn vrouw en kinderen dank gezegd voor de onderscheiding, de gelukwensen, woorden van waardering en geschenken en hij dankte allen met wie hij van 1927 tot heden op zo prettige wijze mocht samenwerken.

Aangesteld bij gemeentewerken

De heer J. Post te Vriezenveen is met ingang van 1 maart a.s. aangesteld als vxoorman bij de dienst van gemeentewerken, terwijl de heer A. G. Jansen Manenschijn, 2e melkontvanger bij de zuivelfabriek van Coberco „De Vrijheid”, alhier is aangesteld als arbeider bij deze dienst.

Forumavond van de O.L.M.

De afdeling Holten van de OLM organiseert tijdens haar ledenvergadering, die gehouden zal worden op maandag, 1 november a.s. in de zaal van hote Vosman een forum-avond. In het forum zullen zitting nemen vijf raadsleden te weten van elke fractie een lid. Als voorzitter zal fungeren de heer C. Broersma, directeur van de Coberco zuivelfabriek. Als onderwerp zal het forum voorgelegd worden „De toekomstvisie van de gemeenteraad op landbouw en platteland”. De vergadering begint om 20.00 uur. Voordat het forum optreedt komen eerst nog aan de orde ingekomen stukken, mededelingen en de rondvraag.

Als het wintert, ijsfeest? Voorzitter Broersma verlaat „De Noordpool”

Het bestuur van de ijsclub „De Noordpool” zal een nieuwe voorzitter moeten kiezen. nl de vorige week vrijdagavond in Hotel Vosman gehouden ledenvergadering heeft de huidige voorzitter, de heer C. Broersma, directeur van de zuivelfabriek „Cober-

co”, in verband met zijn toekomstig vertrek naar Zutphen zijn functie ter beschikking gesteld. Met algemene stemmen is tot bestuurlid gekozen de heer H. J. Robers. De functies moeten door het bestuur nu onderling worden geregeld.

ONDERTROUWD:

— C.
Broersma 49 jaar, Stationsstraat 8
en T. Stielstra 39 jaar, Stationsstraat
6 —

week later getrouwd

1972

Holtens Nieuwsblad, 1972-04-14; p. 1/6

Veertien jaar zuiveldirecteur in Holten Veel sprekers bij afscheid directeur C. Broersma

De heer C. Broersma¹⁴, sedert 1958 directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*”, welke fabriek eind 1969 in de grote zuivelorganisatie de Coberco werd opgenomen, heeft het afgelopen weekend, wegens zijn benoeming in de hoofddirectie van Coberco en het daarmee gepaard gaande vertrek naar Zutphen, afscheid genomen van de leden, melkleveranciers, personeel, melkrijders, het gemeentebestuur en andere organisaties waarmee hij regelmatig in aanraking kwam. Dat geschiedde onder grote belangstelling in zaal *Amicitia*, waar de familie Broersma, na door mevr. A. Rietberg-Tiessink en mevr. P. J. N. Vogt.-Royakkers per auto van haar woning te zijn afgehaald, door een bestuursdelegatie naar hun plaatsen werden geleid.

Er volgde toen een lange rij van sprekers, welke werd geopend door de nieuwe bedrijfsdirecteur van de Coberco-fabriek te Holten, de heer H. H. G. Vogt¹⁵, voorheen adjunct-directeur van „*De Vrijheid*”. Zijn bijzonder woord van welkom gold niet alleen de familie Broersma, maar ook Burgemeester, mr. W. H. Enklaar. Wethouder Klein Veldernan, de heer P. G. Dijkstra¹⁶, oud-direc-

14 Zuivelschool Bolsward 1946

15 Zuivelschool Den Bosch 1961

16 Geen Zuivelschool!

teur van „*de Vrijheid*”, die uit Leeuwarden was overgekomen, de afvaardiging van het personeel en afgevaardigden van landbouworganisaties. Hij wees er op dat de heer Broersma zijn sporen heeft verdiend en de laatste twee jaar veel heeft bijgedragen tot de totstandkoming van de grote Coberco-organisatie, een miljoenenbedrijf met plm. 2500 werknemers en een geldomzet van ruim f 700,- miljoen gulden per jaar. Hij noemde het dan ook niet verwonderlijk, dat hij door het Coberco-bestuur is aangezocht om een lijdende functie in de hoofddirectie te gaan bekleden. Het pleit voor het goede inzicht van het bestuur dat hem 14 jaar geleden heeft benoemd tot directeur van „*De Vrijheid*”, welke functie hij onlangs heeft neergelegd.

De voorzitter spreekt

De voorzitter van melkveehoudersvereniging „Holten” - de voormalige zuivelfabriek „De Vrijheid” - de heer J. H. Veneklaas Slots, schetste uitvoerig de oorspronkelijke benoeming van de heer Broersma en dien grote verdiensten voor de fabriek. Het was niet gemakkelijk een opvolger voor de heer Dijkstra te vinden toen deze met pensioen ging, maar na overgestoken te zijn naar het eiland Terschelling, meende men toch een goede keuze te hebben gedaan. De heer Veneklaas Slots onderstreepte dit met tal van voorbeelden.

Hij schetste o.m. de aanvankelijke samenwerking met „*Isalacta*” een aantal fabrieken uit de omgeving van Zwolle, de pogingen tot samenwerking met de fabrieken te Laren en Markelo, dat door de laatste fabriek werd afgewimpeld, de contacten met IJsseldal en de Omeffa van Leo de Winter. Hij wees op het streven van de heer Broersma om tot een efficiënter melkvervoer te komen, een factor, die momenteel nog in het geding is en misschien kan uitmonden in een beslissing, dat ‘s morgens en ‘s avonds gereden moet worden. Er ligt nog een enquête onder de leden, die door het bestuur en Coberco nog besproken moet worden. Het bedrijf werd door verbouwingen en modernisering aangepast aan de thans geldende normen.

Op 30 oktober 1969 werd in een tweede buitengewone ledenvergadering met algemene stemmen tot aansluiting bij Coberco besloten, welk voorbeeld al spoedig door Overijssel werd gevolgd. Het werd tal van fabrieken in Gelderland en het bestuur al spoedig duidelijk, dat de heer Broersma in de hoofddirectie van Coberco zou worden opgenomen, hetgeen voorzitter Veneklaas Slots alleszins een felicitatie waard vond. Hij prees de rustige wijze van werken en het persoonlijk contact, van de scheidende directeur, zijn uitvoerige mededelingen in ledenvergaderingen het vertrouwen, dat hij gewonnen had van de melkrijders en de goede verstandhouding met het personeel. Hij dankte de heer Broersma voor diens gedegen adviezen en voor alles wat tijdens zijn bewind tot stand is gekomen en wenste hem en zijn gezin een voorspoedige toekomst toe.

De heer Veneklaas Slots introduceerde met enkele hartelijke woorden voorts de heer Vogt, die tot bedrijfsdirecteur van de Holtense fabriek benoemd is en feliciteerde hem met deze promotie. „Het zal geen gemakkelijke taak zijn om in de voetsporen van de heer Broersma te stappen, maar wij hebben u leren kennen als een bekwaam iemand, die wij rustig de leiding van ons bedrijf toevertrouwen”, aldus besloot de voorzitter Veneklaas Slots zijn toespraak.

Zakelijk inzicht

Burgemeester, mr. Enklaar, prees de heer Broersma, wiens optreden een en al rust was, met een groot zakelijk inzicht. Het is goed dit moment van weggaan even te markeren. De burgemeester

toonde zich verheugd, ook voor bestuur en leden, dat de scheidende directeur loon naar werken heeft gekregen. Hem viel steeds weer op zijn klaar en nuchter oordeel, vooral door de sportstichting had de burgemeester hem als mens bijzonder leren waarderen. „U hebt uw schouders gezet onder belangrijk werk door het sportgebeuren nieuw leven in te blazen. Wij zullen u niet licht vergeten”, aldus mr. Enklaar. De heer G. J. Rietberg, sprekende namens de coöperatieve contact-commissie dankte de heer Broersma voor het steeds op de bres staan voor de plaatselijke coöperaties. Hij bood hem een grasschaar aan.

De heer W. Aalpol sprak namens de afdelingen van de O.L.M. en C.B. T.B. en dankte voor het feit dat de heer Broersma voor deze organisaties steeds klaar heeft gestaan o.a. door het houden van lezingen. Hij offereerde een boekenbon.

De heer J. W. Wesseldijk nam afscheid namens de beide controleverenigingen en dankte voor de deskundige adviezen, welke men steeds heeft mogen ontvangen. Hij bood een geschenk onder couvert aan. Sprekenden namen de K.I.-vereniging „Zuid West Overijssel” noemde de heer G. J. Kottelenberg uit Markelo de scheidende adviseur der vereniging een man met een ruime blik in de toekomst, maar op bepaalde momenten ook wel zeer kritisch. Ook hij bood een envelop met inhoud aan.

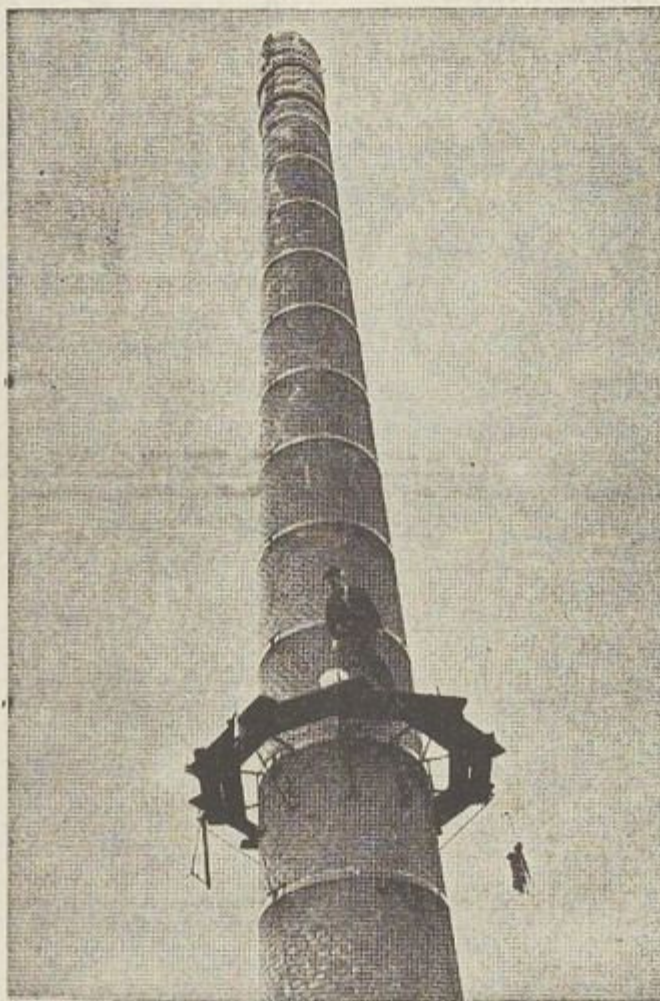
De heer A. Wegstapel sprak namens de melkrijders een woord van dank voor de prettige samenwerking. Moeilijkheden werden steeds opgelost. De directeur had tijd voor een praatje. Hij schonk een schemerlamp en een bureaulamp. De heer J. Warrink sprekende namens de Stichting Sportbelangen „Holten” herinnerde aan de moeilijke besprekingen met het gemeentebestuur in verband met de sportvelden. Broersma is altijd een gewaardeerd collega en vriend in de stichting geweest welke toch al wel wat bereikt heeft. Hij vond zijn vertrek erg spijtig.

Namens de leden en leveranciers spraken de heren A. J. Pekkeriet (Beuseberg) en A. J. de Baas (Middeldijk, Rijssen). Zij lieten blijken, dat er talentvolle sprekers onder de Holtense en Rijssense veehouders schuilen. Broersma was niet alleen een goede directeur, maar ook een goed en hartelijk mens met een open oog op de intermenselijke verhoudingen, vonden zij. Als een waardig geschenk zal de heer Broersma een landschapstekening ontvangen van de Holtense kunstenaar Kees Stoop. Voordat de leden aan het woord kwamen kreeg de heer Broersma van zijn bureaus bij monde van de heer M. Kalfsterman nog een envelop met inhoud aangeboden.

Dankwoord Broersma

In zijn dankwoord ging de heer Broersma op een humoristische wijze in op hetgeen alle sprekers hadden gezegd. Hij noemde de lofuitingen aan zijn adres wel wat overdreven, omdat hij als zijn plicht beschouwde wat hij voor de veehouders van Holten en omgeving heeft gedaan, „*Daar ben ik ook voor betaald*”, aldus spreker. De heer Broersma meende, dat men zich gelukkig moet prijzen, dat „de Vrijheid” in Coberco verband werd opgenomen. „Er waren een goede samenwerking, goede persoonlijke verhoudingen en men durfde elkaar recht in de ogen te zien, aldus de scheidende directeur, die half mei benoemd is tot productie-directeur - boter en melkpoeder - in de hoofddirectie van Coberco.

Schoorsteen „De Vrijheid” kreeg opknapbeurt

De 30 meter hoge schoorsteen van het Coberco zuivelbedrijf „De Vrijheid” aan de Stationsstraat te Holtens wordt momenteel geheel nagezien wat de buitenkant betreft. Het karwei wordt verricht door de Tilburger P. J. Ansems (42) werkzaam bij de Fa. Van Aarsen en Co uit Bilthoven. Hij verricht zijn werk op een stalen stelgertje met daarop planken dat rond de schoorsteen wordt bevestigd aan de ijzeren ringen. Het was tien jaar geleden, dat de laatste opknapbeurt had plaats gevonden. In die tussentijd bleken de tijd en weersinvloeden toch heel wat geknaagd te hebben

* Schoorsteen „De Vrijheid” kreeg een opknapbeurt.

aan de schoorsteen, die op de begane grond een omtrek van 6,81 meter heeft en bovenaan een omtrek van 4,12 meter, met een doorsnede van één meter tien. De „hoge” vakman heeft dagelijks veel bekijks. Hij heeft enkele nieuwe ringen om de schoorsteen gelegd omdat de ouden flink door roest aangevreten waren, terwijl de top van de schoorsteen niet zo solide meer was.

• De heren A. Westerik (midden) en J. Aaftink (rechts) werden o.m. toegesproken door de bedrijfsdirecteur de heer H. H. G. Vogt (links).

Afscheid en jubileum

Coberco-zuivelfabriek „De Vrijheid” huldigde A. Westerik en J. Aaftink

Tijdens een reisje van personeel en directie van de Coberco-zuivelfabriek „De Vrijheid”, waarbij o.a. een bezoek werd gebracht aan de *Floriade* te Amsterdam, is woensdagavond bij terugkeer in Holten, afscheid genomen van de heer A. Westerik, die wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd het bedrijf heeft verlaten en is de heer J. Aaftink, bedrijfscontroleur, gehuldigd in verband met zijn 25-jarig jubileum. Dat gebeurde na een hele mooie dag tijdens een diner in „Het Bonte Paard” te Dijkerhoek.

De bedrijfsdirecteur, de heer H. H. G. Vogt, schetste de heer Aaftink als een bijzonder kundig en nauwgezet man. Hij heeft als 2e laborant en later als bedrijfscontroleur misschien wel een klein miljoen melkmonsters onderzocht maar er is van de hogere controle-instanties nog nooit één opmerking op zijn werk gemaakt. De heer Vogt noemde de jubilaris een op en top zuivelman, die praktisch ieder kan vervangen in het bedrijf.

Hij bood hem een envelop met inhoud en mevrouw Aaftink een boeket bloemen aan. De heer Westerik is als zelfstandige begonnen n.l. als kuiper van de botervaatjes Toen 20 jaar geleden de verpakking andere vormen aannam is hij in het kaaspakhuis van het bedrijf aangesteld. Hij is een tijd melkventer geweest en kwam toen weer terug bij de kaas. De heer Vogt noemde hem schertsend „de vaderfiguur”, waarin de jeugd vertrouwen had, (Hij was vele jaren jeugdleider bij de C.J.V.). Hij heeft miljoenen kilo's kaas uitstekend verzorgd en afgeleverd. Ook de heer Westerik en zijn echtgenote ontvingen een envelop met inhoud en een boeket bloemen.

De heer J. H. Veneklaas Slots, voorzitter van de melkleveranciersvereniging, heeft beide werknemers dank gebracht voor hetgeen zij resp. 25 jaar en 20 jaar voor de melkveehouders hebben gedaan. „*Westerik de kuper bij de kerk*” en Aaftink, niet alleen controleur maar met z’n vrouw ook de verkoper van de Holtense zuivelprodukten in de zuivelwinkel van het bedrijf. Hij bood de zilveren jubilaris de F.N.Z: medaille met oorkonde aan. Namens de personeelsvereniging roemde voorzitter L. Meinsma de buitengewoon goede samenwerking met de beide heren en dankte hij hen voor hun collegialiteit. Hij bood hen een enveloppe met inhoud en hun dames bloemen aan. Ook namens de afdeling van liet NVV bood hij bloemen aan.

Tenslotte sprak nog de heer C. Broersma, tot aan de fusie directeur van „*De Vrijheid*”, thans directeur van Coberco met de zorg voor de boter. Hij heeft beide werkers 15 jaar meegemaakt en de heer Aaftink zien opklimmen van 2e laborant tot bedrijfscontroleur. Beiden stonden voor hun werk. De heren Westerik en Aaftink hebben met een kort woord van dank gebracht voor de hulde, die hen werd betoond en voor het diner. Ook hun kinderen waren bij dit huldebetoon aanwezig, evenals de secretaris van de melkleveranciersvereniging, de heer J. Rietberg en echtgenote en mevrouw Veneklaas Slots.

Holtens Nieuwsblad, 22/09/1972;

COBERCO
Zuivelfabriek Holten

wenst aan te
besteden de
MELKRIT ESPELO
(de rit van Klein Velderman).

Aanvoer pl.m. anderhalf miljoen
kilogram, pl.m. 28 weken dubbel
rijden, totaal 476 dagen van 100%.

Aanbestedingsvoorwaarden liggen op het kantoor van de fabriek ter inzage.

Inschrijvingsbrieven inleveren uiterlijk 30 september a.s.

90 PROCENT DER DEELNEMERS LID GEWORDEN

K.I.-vereniging overgeschakeld op individueel lidmaatschap

In de organisatie van de kunstmatige inseminatie van runderen in Zuid-West Overijssel heeft zich een belangrijke verandering voltrokken. Tot maandagavond bestond de Coöp. K.I.-vereniging uit de besturen van de drie zuivelfabrieken te Markelo, Holt en IJsseldal. Men is, nadat hierover al tal van jaren is gesproken, thans overgestapt op het individueel lidmaatschap van de deelnemers aan de K.I. Daartoe was in café „Het Bonte Paard” te Dijkerhoek de eerste algemene ledenvergadering belegd, waarin allereerst de statuten en een huishoudelijk reglement moest worden vastgesteld. Daarna had een bestuursverkiezing plaats, waarbij de personen, die deel uitmaakten van 't oorspronkelijk bestuur allen werden herkozen op de heer H. W. Daggenvoort uit Okkenbroek na, die zich niet herkiesbaar had gesteld.

COBERCO ZUIVELFABRIEK „HOLTEN” UITNODIGING!

Aan de leden en leveranciers (zowel dames als heren)

Het winnen van een goede kwaliteit melk en het bestrijden en voorkomen van uierontsteking.

Onder dit motto organiseren wij zes bijeenkomsten, waarbij door enkele deskundigen uiteengezet zal worden hoe men een goede kwaliteit melk kan winnen en hoe men uierontsteking kan bestrijden en voorkomen.

De gemiddelde kwaliteit van de aangevoerde melk in Holten is nog niet voldoende. Wij allen zijn ons er van bewust, dat hier verbetering in moet komen. **Laten wij de kwaliteitsgelden in eigen huis houden.**

Ook wordt op veel bedrijven last ondervonden van uierontsteking. Dit betekent schade voor u door produktieverlies (gemiddeld verlies van 500 liter melk per koe met uierontsteking) en een te hoog celgehalte (indeling bij 2x 1 miljoen cellen in klasse 2).

Van onze kant met name van onze melkwinningsadviseur wordt al het mogelijke gedaan om veehouders, die problemen hebben van advies te dienen.

Het leek ons echter goed, daarnaast enkele (zes) algemene voorlichtingsbijeenkomsten te organiseren. In overleg met dierenarts Oostenburg werd besloten op deze bijeenkomsten ook aandacht te besteden aan de mastitisproblemen.

Gezien het belang van beide onderwerpen nodigen wij u allen met klem uit een van deze bijeenkomsten te bezoeken. Wij hebben zowel middags als avondbijeenkomsten gepland. Hier volgen de data en plaatsen, waar de bijeenkomsten worden gehouden:

Dinsdag 16 jan. middagbijeenkomst in „Trefpunt” Espelo.

Maandag 26 jan. avondbijeenkomst in café „De Poppe”.

Donderdag 25 jan. middagbijeenkomst in café „De Wind”.

Donderdag 1 febr. middagbijeenkomst in café „Het Bonte Paard”.

Dinsdag 6 febr. middagbijeenkomst in café „De Wippert”.

Vrijdag 9 febr. avondbijeenkomst in Hotel „Muller” (Deventerweg).

Het programma luidt als volgt:

Middag- bijeenk.	Avond- bijeenk.	
14.00 uur	20.00 uur	Opening door de voorzitter
14.05 uur	20.05 uur	Oorzaken van een afwijkende reductaseproef, reiniging en desinfectie van de melkmachine en het aantal cellen in de melk door de heer A. J. Diepman, melkwinningsdeskundige van de Gelders-Overijsselse Zuivelbond te Zutphen.
14.35 uur	20.35 uur	Korte pauze.
14.50 uur	20.50 uur	Mastitisbestrijding en preventie door de heer Th. A. Oostenbrug of de heer W. C. C. Wamelink, dierenarts te Holten (van beide inleidingen zal op de vergadering een korte samenvatting worden uitgereikt).
15.20 uur	21.20 uur	Discussie over de besproken onderwerpen o.l.v. de heer Vogt.
±16.00 uur	±22.00 uur	Sluiting van de bijeenkomst door de voorzitter.

Wij verwachten alle leden-leveranciers, gezien het financiële belang.

De bezoekers krijgen een presentje thuis gestuurd.

De directeur,

H. Vogt.

Zes bijeenkomsten van „De Vrijheid”

Kwaliteit van de melk moet in betere banen

De Coberco Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holten gaat wat doen aan de verbetering van de kwaliteit van de melk. Het bestuur van de melkleveranciersvereniging en de directie van de fabriek zijn van oordeel, dat de gemiddelde kwaliteit van de door de melkveehouders aangevoerde melk, ondanks de in het verleden geregeld gedane pogingen om daarin verbetering te brengen, tot schade van hen zelf, nog niet voldoende is. Op de achtergrond staat daarbij de wetenschap, dat binnen afzienbare tijd de kwaliteitsbeoordeling en uitbetaling op een wat rigoureuzer wijze worden aangepakt, zodat het in het belang van de melkveehouders zelf is zich nu reeds daarop te bezinnen.

In een zestal algemene voorlichtingsbijeenkomsten zal de melkwinningsdeskundige van de Gelderse-Overijsselse Zuivelbond (G.O.Z.), de heer A. J. Diepman te Zutphen, de leden en leveranciers inlichten over de oorzaken van een afwijkende reductaseproef, reiniging en desinfectie van melkmachines en het aantal cellen in de melk. Verder zal hij alle voorlichting geven waaraan de bezoekers der bijeenkomsten behoefte zullen hebben.

In het financieel belang van de boer

Een van de problemen bij het behoud van de kwaliteit van de melk is de uierontsteking (mastitis), welke een groot productieverlies kan betekenen. In verband hiermede zullen de dierenartsen, de heren Th. A. Oostenbrug en W. C. C. Wamelink spreken over de mastitisbestrijding en de preventie. Zowel in de middag als avondbijeenkomsten zal gelegenheid zijn tot discussie over de besproken onderwerpen onder leiding van de directeur de heer H. H. G. Vogt.

„*Laten wij de kwaliteitsgelden in eigen huis houden*”, zegt de directie in haar uitnodiging aan de leden en leveranciers – zowel dames als heren - waarin de kwaliteitsproblemen worden aangesneden. Gezien het belang van de beide onderwerpen worden zij met klem uitgenodigd één van de bijeenkomsten te bezoeken.

.....

Gezien de financiële belangen aan een goede melkwinning verbonden, verwacht men alle leden en leveranciers op een van de bijeenkomsten.

Veel belangstelling voor de voorlichtings- bijeenkomsten van „De Vrijheid”

Wat de opkomst aangaat is het al een succes, nu nog de kwaliteit der melk. De buitengewoon interessante inleidingen van de heer Diepmna (G.O.Z.) en de dierenartsen Oostenbrug en Wamelink deden de toehoorders geboeid luisteren.

De nieuwe technieken van reiniging en desinfectie werden uitvoerig besproken, d.m.v. een was (spoel) apparaat en het juiste reinigingsmiddel is het schoonmaken van het melkgereedschap aanmerkelijk gemakkelijker geworden. Er was zelfs een reinigungsset opgesteld, zodat iedereen de werking daarvan kon zien.

Vooraf door de inleiding van de beide dierenartsen kwam nog weer eens duidelijk naar voren, wat er komt kijken bij de genezing van het melkvee, betrekking hebbende op mastitis. Onvermeld mag niet blijven hoe voorzichtig men moet zijn met het leveren van melk welke nog sporen antibiotica (peniciline) bevat en het gebruik van linaam bevattende geneesmiddelen.

Gezien de reacties uit de zaal tijdens de discussie, is het voor elke melkveehouder van belang één van deze bijeenkomsten bij te wonen. Men heeft hiertoe nog de gelegenheid op dinsdag 6 februari om 2.00 u. in cafe „De Wippert” en op vrijdag 9 februari ‘s avonds om 8.00 uur in hotel „Muller” Deventerweg.

Wij kunnen het ons als zuivelindustrie niet permitteren dat het de boer ontbreekt aan de goede voorlichting, hier op heeft de boer recht zo zei voorzitter J. H. Veneklaas het op de verschillende bijeenkomsten. Door de directeur de heer Vogt werd de veehouders er nog weer met nadruk op gewezen dat er alleen dan goede zuivelproducten gemaakt kunnen worden, wanneer men kan beschikken over de beste kwaliteit melk.

Onze EEG partners zullen zeker niet schromen om onze afzetgebieden van goede producten te voorzien. Laten wij Nederland als zuivelland hooghouden, ondanks de misleidende reclame is het zuivelproduct onmisbaar voor een goede volksgezondheid.

„De Vrijheid” had goed jaar

Veehouders de dupe van de revaluatie van de gulden

De melkleveringsvereniging „De Vrijheid” aangesloten bij Coberco heeft een bevredigend jaar achter de rug. De huidige situatie met de revaluatie van de gulden, wordt minder prettig ervaren. Dat bleek in de donderdagavond gehouden ledenvergadering in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman.

Met de revaluatie van de gulden is weer een geheel nieuw aspect bij onze boeren om de hoek komen kijken zei voorzitter Veneklaas Slots. Zonder in een politiek steekspel verward te willen raken noemde hij het toch weer typerend, dat de hard werkende boerenstand de eerste klappen moet opvangen van het beleid dat de nieuwe regering voor ogen staat. De boer heeft evenzeer recht op een redelijk inkomen als iedere andere ondernemer. De heer Veneklaas sprak de hoop uit, dat het Landbouwschap in een samenspraak met het kabinet een zodanige oplossing zal weten te bereiken, dat niet de veehouder het kind van de rekening wordt.

In zijn blik terug wees de voorzitter op de goede afloop van de zuivelstaking en bracht hij hulde aan de topmensen met name aan de voorzitter F. N. Z., de heer Dijkstra, voor hun krachtig optreden. De veehouderij is in een stroomversnelling geraakt, zei de voorzitter, die daarbij o.m. dacht aan de bouw van ligboxstallen, de modernisering van de veestallen en het tankmelken, waaraan ook de in gang zijnde ruilverkaveling haar bijdrage levert.

Melk in kwaliteit vooruitgegaan

Uitvoerig ging hij in op de kwaliteitsverbetering van de melk, welke een eerste aanzet heeft gekregen door de talrijke samenkomsten, welke daarvoor de afgelopen winter werden gehouden in samenwerking met de heer Diepman van G.O.Z. Hij adviseerde de leden als zij moeilijkheden hebben zich met de heer Bruintjes van de fabriek in verbinding te stellen. Men dient er rekening mede te houden, dat de kwaliteitseisen voor de boerenmelk steeds strenger zullen worden. Melkmachines kan men gratis laten doormeten.

De heer Veneklaas Slots was van oordeel, dat de toetreding tot Coberco een goed besluit is geweest, waarvan men nu zo langzamerhand de vruchten begint te plukken. Met de kaas is een bronzen medaille behaald, welke lang niet iedere fabriek weet te bemachtigen. Hij dankte directie en personeel voor hun goede arbeid in deze.

Kadervorming

De jonge boeren spoorde hij aan cursussen te volgen opdat nieuw kader kan worden gevormd om als veehouder de eigen bedrijven te kunnen beheren.

De directeur de heer H. G. Vogt, deed een groot aantal productie-technische mededelingen. Het afgelopen productie jaar werd 28.491.181 kg melk ontvangen bij 3.83 pct. gem. vet en 3.39 pct. eiwit (v.j. 26.474.496 met 3.76 pct. vet en 3,76 pct. eiwit).

Weer meer melk

De melkaanvoer in de laatste zeven maanden bedroeg in Nederland 5 pct., West-Duitsland 3 pct., Frankrijk 5 pct., Veren. Koninkrijk 4 pct., De gemiddelde melkprijs bedroeg in Denemarken 3 pct. meer. In Holten was dat 5,4 pct. bij Cobereo 5.7 pct. 1972 f 43,39 per 100 kg. In 1971 f 42,06. In de fabriek in Holten werd 30 miljoen kilo kaasmelk verwerkt, waarvan 3 miljoen kg volvette Goudse kaas werd geproduceerd. De fabriek kan 35 miljoen kg. melk verwerken.

De heer Vogt gaf een uiteenzetting van de zuivelwaarde - opbrengst verwerkte melk - kosten - f 39,98. de basisprijs bedroeg op basis van inlevering f 39.80 of 0.18 minder. In 1972 was dit verschil nog f 1,50 en in 1971 (het jaar der tekorten) nog f 2,90. Het eerste cijfer toont wel aan hoe zwak momenteel de markt is.

Kosten revaluatie

Op de laatste F.N.Z. vergadering heeft minister Brouwers gezegd, dat de melk gewonnen moet worden, waar dat het goedkoopste kan. Zijn collega's van Duitsland en Frankrijk durven dat niet tegen hun boeren te zeggen, aldus de directeur. De revaluatie van de gulden kost de boeren, zoals de zaak er nu nog bijstaat f 1,85 per 100 kg, Dat is over de gehele veehouderij vele miljoenen. „U wordt dan ook wel heel zwaar aangepakt”, zei de heer Vogt tot de vergadering.

De inleveringsprijs van de boter wordt met 32 ct. per kg. de poeder met 11 ct., de kaasprijs met 20 ct. verlaagd. De beurs verklaarde de kaasprijs met 13 ct. per kg. Evenals de voorzitter gaf de directeur een uitvoerig overzicht van de gevolgen van de kwaliteitsverbetering welke reeds is opgetreden. In 1973 moest f 21.980,- in de pot van 't Regionaal Orgaan worden gestort. In 1972 was dat f 37.901,- en in 1971 f 32.608,-. U heeft dus f 16.000 met die kwaliteitsverbetering verdiend rekende de heer Vogt de vergadering voor.

Productiebeheersing

Aan de productiebeheersing van de kaas doet 87 pct. van de fabrieken mee. 13 pct. laat het afweten. Het meedoen is op vrijwillige basis. Holten draaide plm. 26 pct. onbezet, maar een prijsval kost nogal wat meer dan onderbezetting. Vorige jaar bedroeg het overschot 56.000 ton kaas, nu 53.000 ton. De handel heeft vertrouwen in deze, afspraak der fabrieken. Overigens heeft de fabriek in Holten volop kaas geproduceerd.

Omtrent de uitbetaling van het melkgeld gaf de directeur een overzicht in vergelijking met andere fabrieken: Coberco 1972 f 44.96 bij 3.91 pct. vet. G.O.Z., f 44.96 - 3.90 pct, v., Friesland f 47,11 - 4.12 pct. v. en Holten f 43,39 bij 3,83 pct. v. en 3.39 eiwit evenals de andere fabrieken. Binnen afzienbare tijd zal de melkprijsuitkering binnen Coberco gelijk zijn. Bij de fabrieken die een hogere inbreng hadden, wordt een kapitaal op een bijzondere ledenrekening bijgeschreven.

De heer Vogt wees nog op het probleem van de penicilline in de melk. Dat kan een boete van f 100 plus 5 cent per kg melk kosten. Er zijn in dit gebied al grote partijen onverkoopbaar geworden. Hij bond de leden dan ook op het hart om met penicilline en pesticiden in de melk uiterst nauwkeurig te zijn.

Individueel lid Coherco

Het heeft in de bedoeling gelegen om de melkleveranciersverenigingen op te heffen en de leden rechtstreeks lid van Coberco te maken. Om belasting-technische redenen - die veel geld zouden kosten - heeft men daarvan afgezien. De melkleveranciersverenigingen blijven bestaan en beheren hun eigendommen en de veehouders worden toch individueel lid van Coberco, zei de heer Vogt als voorlopige informatie.

Hij toonde aan de hand van een grafiek nog aan hoe reinheid en reductase sinds de gehouden informatiebijeenkomsten verbeterd zijn.

Herkozen

Nadat de vergadering zijn goedkeuring had gehecht aan de verhoging van de presentiegelden naar richtlijnen van Coberco werd de bestuursverkiezing gehouden. De heer J. Rietberg, die aftredend was, werd met op een na algemene stemmen herkozen, evenals de heer J. B. Veneklaas, die herkozen werd als commissaris.

Na de goedkeuring van de balans- en exploitatierekening en het jaarverslag volgde nog een korte rondvraag.

Bedrijfsontwikkeling door centraal opfokken jongvee

Men schrijft ons:

De rundveehouderij is sterk in beweging. Niet alleen op de bedrijven, waar de melk geproduceerd wordt, maar ook op de melkvernerwende bedrijven is een stormachtige ontwikkeling aan de gang. De rijdende melkontvangst komt snel op gang met als gevolg, dat hoe langer hoe meer bedrijven op tankmelken moeten overschakelen.

Aanschaffen van een diepgekoelde melktank is alleen dan financieel verantwoord, wanneer op de bedrijven een bepaalde minimum hoeveelheid melk wordt geproduceerd. Voor veel bedrijven komt straks de vraag: Kan ik meedoen of niet? Maatregelen, die bewerkstelligen, dat per bedrijf het aantal melkkoeien kan worden vergroot, staan hierdoor sterk in de belangstelling. Het afstoten van jong-vee is één van deze maatregelen. Een belangrijk deel van de beschikbare grond, arbeid en andere hulpmiddelen voor de rundveehouderij wordt gebruikt voor de opfok van jongvee.

In deze omgeving wordt van de totale bezetting aan grootvee-éénheden per ha plm. 13 gehouden in de vorm van jongvee. Afstoten van dit jongvee zou van een aantal bedrijven kunnen betekenen dat het aantal melkkoeien met plm. 30 pct. kan worden uitgebreid. Naast het voordeel van uitbreiding van de produktie-omvang staan andere voordelen zoals:

1. Het zich volledig kunnen concentreren op de melkveehouderij;
2. In de meeste gevallen een gezondere opfok van het jongvee op een gespecialiseerd bedrijf.

Welke financiële voordelen biedt zulks?

Zoals reeds opgemerkt legt het aanwezige jongvee beslag op grond, arbeid en stalruimte die even goed voor melkvee aangewend zou kunnen worden.

Wanneer alle kosten, die aan de opfok van een vaars van plm. 2 jaar worden besteed in de vorm van eigen en aangekocht voer, veearts-, dekgeld enz. (inclusief de waarde van het kalf) bij elkaar worden geteld, dan bedragen deze ruim f 1500. Het staat wel vast dat, wanneer deze kosten worden besteed aan goede produktieve melkkoeien, het rendement hoger is.

Voorwaarden.

Het spreekt vanzelf, dat er zowel voor de opfokker als voor de melkveehouders, die het jongvee willen laten opfokken, enkele voorwaarden gelden. Deze voorwaarden worden in een overeenkomst vastgelegd.

De werkwijze op het opfokbedrijf

De aangevoerde kalveren zijn ongeveer een week oud.

Ze worden de eerste weken in z.g. éénling boxen gehuisvest.

Daarna komen ze in groepen in kleine ligboxen of in roosterstallen. De methode van opfok vindt plaats volgens een algemeen geldend voederschema met kunstmelk en krachtvoer.

De gezondheid en de conditie van de dieren wordt maandelijks gecontroleerd door een dierenarts van de gezondheidsdienst voor Dieren te Zwolle en een vertegenwoordiger van het Consulent-schap van de Rundveehouderij.

Vergoeding.

De vergoeding, die de melkveehouder aan de opfokker moet betalen, wordt jaarlijks in overleg tussen opfokker en melkveehouder vastgesteld. Voor het lopende jaar bedraagt deze vergoeding f2,- per dier per dag, zodat de totale opfokkosten van een vaars bedragen: $730 \times f2,-$ is f1460,-.

De opfokbedrijven.

Het eerste opfokbedrijf in O.-Overijssel is gestart in 1969. Dit is het bedrijf van de heer Leusink uit Ootmarsum. Inmiddels zijn er enkele bedrijven bij gekomen.

Deze herfst start de heer D. B. Nijland, Espelo 71 in Holten ook met een centraal kalveropfokbedrijf. Er zijn reeds een aantal kalveren aangevoerd, maar momenteel is er nog wel ruimte. Mocht u dus overwegen het jongvee te laten opfokken laat dan deze kans, welke in eigen omgeving aanwezig is, niet voorbijgaan.

Consulentschap van Rundveehouderij te Hengelo.

1974

Holtens Nieuwsblad, 06/09/1974; p. 7/8

VERZA: aanzet voor landelijk gebeuren?

Initiatiefnemer Coberco pousseert VERZA in het grootste deel van Gelderland en Overijssel, terwijl de Zuivelindustrie VECOLAC te Zwolle vanaf de start inhaakt voor de regio Zwolle en omstreken.

Coberco heeft er vertrouwen in dat dit initiatief door andere Zuivelindustrieën zal worden overgenomen, opdat VERZA spoedig een landelijk verkrijgbaar merkartikel zal zijn. De fundamenten voor een herboren melkhandel zijn gelegd!

Goed Jaar voor „de Vrijheid”

De melkcleranciersvereniging „*De Vrijheid*”, aangesloten bij „Cobcrco” kan met tevredenheid terug zien op het afgelopen jaar. Dat bleek uit de Jaarverslagen en financiële overzichten die maandagavond in de druk, bezochte ledenvergadering in zaal „*Vosman*” werden uitgebracht door de directeur van het bedrijf in Holten de heer H. H. G. Vogt en de voorzitter der vereniging de heer J. H. Veneklaas Slots.

Het afgelopen productiejaar werd 30.377.913 kilogram melk ontvangen (In 1972 28.491.183 kilogram) met een vergehalte van 3.83 procent (in 1972 eveneens 3.83 procent) en een eiwitgehalte van 3.32 procent (in 1972 3.39 procent).

De grootste hoeveelheid per dag werd aangevoerd op 23 mei namelijk 96.189 kg en de kleinste op 20 november namelijk 51.618 kg. De uitbetaalde melkprijs in 1973 was f44,33 per 100 kg (in 1972 f43,39 per 100 kg).

Kwaliteit steeg

Er werd in het afgelopen jaar wat de kwaliteitsverbetering van de melk betreft een flinke stap in de goede richting gemaakt. Van de 76 bij het Regionaal Orgaan voor Melkhygiëne aangesloten fabrieken nam Holten de 43e plaats in, vorig jaar was het rangcijfer 63.

Door deze verbetering is er plm. f30.000.- minder afgedragen aan het R.O. voor Melkbedrijven. Ook in de eerste 19 perioden van dit jaar blijft de stijging der kwaliteit doorzetten.

Zo het zich laat aanzien zal de melkverwerking in 1974 in Holten plm. 35 miljoen kg zijn, dit is een rekord. De afzet van kaas stijgt nog steeds en in Coberco-verband zal de kaasindustrie dit jaar in positieve zin bijdragen tot het eindsaldo, hetgeen in 1974 niet het geval was.

Melkvervoer

Voorzitter Veneklaas Slots stond in zijn openingswoord onder andere vrij uitvoerig stil bij ‘t melkvervoer vanaf de bedrijven waarin in de naaste toekomst verandering zal moeten komen. Het is wat verschillende weggetjes betreft onverantwoord voor de melkrijder om naar de boerderij te rijden (niet voldoende ruimte om te draaien) en in zulke gevallen zal de veehouders gevraagd worden om de melk aan de openbare weg te brengen, althans op een punt waar de melkrijder kan komen om de bussen op te laden.

Coberco heeft momenteel in studie het kleine melktankproject waarbij zal worden bekeken de mogelijkheid van het beschikbaar stellen van een melktank voor die bedrijven die niet aan een jaarproductie komen van 100.000 kg.

Bij de gehouden bestuursverkiezing werd herkozen de heer Hm Landeweerd, terwijl als commissaris werd herkozen de heer H. Stegeman.

Na goedkeuring van de balans- en exploitatierekening alsmede het concept Jaarverslag werden door de heer G. J. Leverink, directie-secretaris Coberco te Markelo een aantal kleurendia’s vertoond over het ontstaan en de groei van Coberco. Per jaar verwerkt Coberco ruim 1600 miljoen

kg melk waarvan 1400 miljoen kg rechtstreeks van de boerderij afkomstig is. De totale omzet in 1973 bedroeg 950 miljoen gulden.

Holtens Nieuwsblad, 15/11/1974; p. 3/8

DIRECTEUR COBERCO:

Bij beleidsbepalingen de menselijke kant in acht nemen

Inde raadsvergadering van 14 oktober jl. heeft mevrouw Ter Doest, spreende namens de fractie van de VVL bij de behandeling van het agendapunt „Verkoop grond op de hoel van de Dorpsstraat en de Stationstraat o.m. gezegd dat de coöperatieve melkfabriek in Holtens welk over enkele jaren zal worden gesloten en dat de ruimte die door afbraak van de bedrijfsgebouwen vrijkort, bijvoorbeeld te gebruiken zou zijn voor de bouw van een nieuw gemeentehuis.

Deze uitspraken zijn voor de directeur van het Coberco Zuivelbedrijf „D Vrijheid“, Ing. H. H. G. Vogt, aanleiding geworden om zich over de zaakwestie met een schrijven tot de Inzijn brief van 5 november zegt de her Vogt onder meer, dat afgezien van het feit dat de uitspraak van de VD-fractie niet op haar juistheid is gecontroleerd en het bedrijf geen behoefte heeft hier verder op in te gaan

men van mening is, dat bij deze uitspraken aan de menselijke aspecten totaal is voorbijgegaan en verontachtzaamd.

„Wij leven, aldus de brief, in een tijd, waarin we in toenemende mate worden geconfronteerd met arbeids-onrust waaraan ook bedrijfssluitingen Des te meer, zo wordt verklaard, zult u moeten begrijpen, dat uitspraken of verklaringen in de zin als in de bovengenoemde openbare vergadering van uw raad gedaan, grote schade kunnen berokkenen aan de levensvreugde van de mensen, die in een bedrijf werkzaam zijn en aantrekken van nieuw personeel kunnen bemoeilijken.

De directeur verzoekt de raad ten slotte in het vervolg bij zijn beleidsbepalingen op verantwoorde wijze niet alleen de zakelijkheid maar ook de menselijke kant met meer zorgvuldigheid in acht te willen nemen.

Afscheid van de heer Smale

Tijdens een receptie in Stationskoffiehuis „Kalfstermna” heeft de heer H. W. Smale afscheid genomen van de zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holten.

De heer Smale, die onlangs de pensioengerechtigde leeftijd bereikte was 43 jaar op „De Vrijheid” werkzaam. Hij begon, als poedermaker en stapte later over naar de melkontvangst als wei- en ondermelktapper. Namens de plaatselijke directie van „Coberco” sprak de directeur de hr. H. H. G. Vogt een woord van dank en grote waardering tot de heer Smale en hij bood een geschenk onder couvert aan. De heer G. Krieger, die het woord voerde namens de personeelsvereniging bood een prachtige pendule met inscriptie aan. Aan mevrouw Smale werden bloemen aangeboden.

Kringvergadering Coberco

Toelichting op de voorgestelde statutenwijziging.

In een viertal kringvergaderingen - die resp. werden gehouden in café-restaurant „*Het Bonte Paard*” te Dijkehoek, hotel „*Vosman*” in Holten, café *Legtenberg* te Rijssen en zaal „*Trefpunt*” in Espelo, in verband met het direct lidmaatschap van de Verenigde Coöperatieve Melkindustrie „Coberco GA” te Zutphen heeft ing. **K. C. de Wit**, directeur Dienstverlening Veehouders „Coberco” melkveehouders leden van de „*De Vrijheid*” te Holten een uitvoerige toelichting gegeven op de voorgestelde statuten wijziging.

Direct lid van Coberco

Bij de overdracht. van „*De Vrijheid*” aan Coberco werden de statuten van de vereniging niet aangepast. Sedert dien zijn er in het verband van Coberco een aantal wijzigingen tot stand gekomen, waardoor de regelingen in de statuten der vereniging en, die in Coberco-statuten niet meer op elkaar zijn afgestemd.

In het kader van de samenwerking in Coberco van de verschillende melkleveringsverenigingen en oud-Vecomi is het verder gewenst te streven naar één vereniging, waarvan alle betrokken veehouders direct lid zijn.

De vereniging zal na de overgang van de leden naar Coberco blijven voortbestaan als eigenares van de bij Coberco in gebruik zijnde gebouwen en inventaris. Daartoe wordt nu reeds voorgesteld om Coberco lid te laten worden van de vereniging, omdat er voor dit voortbestaan tenminste één lid moet zijn.

Bij wijziging van de statuten wordt de doelstelling aangepast aan de nu bestaande toestand exploitatie binnen het verband van Coberco zoals deze na de exploitatieoverdracht bestaat.

Vastgelegd wordt dat de gebouwen en inventaris van de vereniging door Coberco worden gebruikt, de vergoeding daarvoor wordt eveneens opgenomen.

Uitkering van ledenkapitaal vindt niet plaats bij overgang van een lid naar Coberco evenmin is dan uittreedgeld verschuldigd.

Er werden naar aanleiding van de toelichting enkele vragen gesteld welke door, ing. de Wit op duidelijke wijze werden beantwoord. Er werden aan de heer de Wit tevens enkele vragen gesteld over het afhalen van de melk van de bedrijven. Afhalen van de melk zal om economische redenen moeten worden terug gedrongen maar dit zal geleidelijk aan moeten plaats hebben. Niemand wordt door Coberco verplicht om een melktank te kopen maar wel om de melk op een bepaalde plaats te leveren. Momenteel moet, bij afhalen toch wel als minimum gelden dertig duizend liter per jaar.

De rijdende melkontvangst per tankwagen valt niet meer weg te denken uit het gevarieerde zuivelpatroon. Verschillende zuivelbedrijven ontvangen reeds uitsluitend tankmelk. waardoor de traditionele melkontvangst kan komen te vervallen. Op den duur wordt het zeker een probleem hoe

de melk van de kleinere bedrijven, waarvoor het, economisch niet verantwoord is om een boerderijtank aan te kopen, toch nog zo economisch mogelijk naar de fabriek kan worden vervoerd.

De voorzitter van „*De Vrijheid*” de heer J. H. Veneklaas Slots, die de leiding had van de bijeenkomsten waarvoor een matige tot goede belangstelling bestond sprak een woord van dank tot ing. de Wit voor zijn duidelijke toelichting en het beantwoorden van de vragen.

Het voorstel tot wijziging van de statuten zal aan de orde komen in de op maandag 17 februari in zaal „*Vosman*” te houden ledenvergadering.

Holtens Nieuwsblad, 1975-03-07; p. 1/8

Melkleveringsvereniging „*De Vrijheid*”

Voorstel statuten-wijziging aangenomen

Nadat in een viertal kringvergaderingen de leden van de Coöp. Melkleveringsvereniging „*De Vrijheid*” door **ing. K C. de Wit**, directeur Dienstverlening Veehouders „Coberco”, uitvoerig waren ingelicht over het direct lidmaatschap van de Verenigde Coöp. Melkindustrie „Coberco” GA te Zutphen en wijziging en aanpassing van de statuten der vereniging die van Coberco werd in een 2e bijzondere algemene ledenvergadering een voorstel tot wijziging van de statuten van de Melkleveringsvereniging „*De Vrijheid*” met algemene stemmen aangenomen. De leden krijgen binnenkort een aanvraagformulier om lid te worden van Coberco. Het lidmaatschap van „*De Vrijheid*” gaat pas in als minstens 80 procent van de leden zich hebben opgegeven als direct lid van „Coberco”. Ook het vormen van de kring Holten kan pas dan doorgang vinden als 80 procent van de leden direct lid wordt van „Coberco”. De vereniging zal na de evt. overgang naar Coberco blijven voortbestaan als eigenares van de bij Coberco in gebruik zijnde gebouwen en inventaris. Voor het gebruik van gebouwen en inventaris zal door Coberco een vergoeding worden betaald.

Zilveren jubilarissen bij „De Vrijheid”

In tegenwoordigheid van bijna alle leden van de personeelsvereniging werden maandagavond in café De Bjeester de heren H. Wissink, Schoutenstraat 1 en G. Nijenhuis te Espelo 20 a, spontaan en hartelijk gehuldigd in verband met het feit dat ze 25 jaar werkzaam waren bij De Vrijheid.

De directeur van het bedrijf, de heer H. H. G. Vogt, sprak woorden van grote waardering tot de beide werknemers die zich steeds tenvolle hebben ingezet voor het bedrijf. Hij wees op de goede en prettige samenwerking en sprak ook een woord van dank namens de Holtense veehouders. De heer Vogt overhandigde de oor-

konde van de FNZ voor 25 jaar trouwe dienst en de FNZ-medaille en hij bood namens De Vrijheid een geschenk in couvert aan.

Aan de dames Wissink-Oolbekkink en Nijenhuis-Kolkman werden bloemen aangeboden.

Namens de collega's werd 't woord gevoerd door de heer Kleftenbelt. Hij bood de jubilarissen een tafelaanstecker en een schrijfsel aan en offereerde de dames bloemen.

Nadat de heren Wissink en Nijenhuis met enkele woorden dank hadden gezegd voor de waarderende woorden en de geschenken bleef men nog geruime tijd heel gezellig bijeen.

** Op foto v.l.n.r. mevr. J. Nijenhuis-Kolkman, dhr. G. Nijenhuis, directeur H. H. G. Vogt, dhr. H. Wissink en mevr. M. Wissink-Oolbekkink.*

Melkleveranciersvereniging vergaderde Goed jaar voor „De Vrijheid” Streven blijft naar nog hogere waarderingscijfers

De melkleveranciersvereniging „De Vrijheid”, aangesloten bij de „Coberco”, kan voldaan terug zien op het afgelopen jaar. Dat bleek uit de jaarverslagen en financieel overzichten die donderdagavond in de matig bezochte ledenvergadering in hotel „Vosman” werden uitgebracht door de directeur van het bedrijf in Holten, de heer H. H. G. Vogt, en de voorzitter der vereniging, de heer J. H. Veneklaas Slots.

Het afgelopen productiejaar werd 32.722.533 kg melk ontvangen en dit betekende een stijging met ruim 2,3 miljoen k.g. Het gemiddelde vetgehalte was 3,79 pct. (vorig jaar 3,83 pct.) en het gemiddelde eiwitgehalte bedroeg 3,35 pct. (vorig jaar 3,32 pct.).

Kwaliteit steeg ¹⁷

Er werd in het afgelopen jaar wat de kwaliteitsverbetering van de melk betreft een flinke stap vooruit gemaakt. Van de 71 bij het Regionaal Orgaan voor Melkgeïene aangesloten fabrieken nam Holten voor bussenmelk de xx plaats in (vorig jaar rangnummer 43) en van de 49 bij het R.O.M. aangesloten fabrieken kwam Holten voor de RMO-melk op de xx plaats.

Indeling der ontvangen bussenmelk:

klasse 1	18.167.613 kg = 61,3 pct.	(v.j. 64, 7 pct.);
klasse 2	x.x03.048 kg = 18 pct.	(v.j. 23,3, pct.);
klasse 3	2.064.766 kg = 8,2 pct.	(v.j. 10.2 pct.);
klasse 3e	21.500 kg = 0,9 pct.	(v.j. 1,1 pct.);
klasse 3ee	<u>14.140 kg</u> = 0,6 pct.	(v.j. 0,7 pct.).
	23,503.775	

Indeling RMO (tank) melk:

klasse 1	8.472.039 kg = 91,9 pct.;
klasse 2	636.094 kg = 6,9 pct.;
klasse 3	<u>110.625 kg</u> = 1,2 pct.
	9.218.758

Aan kwaliteitstoelage werd ontvangen f 250.783,11 en uitbetaald xx aftrek voor korting wegens 3e klasse melk (f 23.395,-). recedivering (f 9.995,99) en antibiotica: (xx 1.326,35) voor algemene kwaliteitsheffing f 212.098,17, per saldo een bate van f 3.966.80 (over 1973 xxx last van f 12.680,-).

Wij hebben, zo zei directeur Vogt, de opgaande lijn te pakken en zullen er alles aan moeten doen om ons op dit moment niveau te handhaven en blijven streven naar xxx hogere waarderingscijfers.

¹⁷ Niet 100 % zeker dat alle getallen kloppen, soms moeilijk of geheel niet te lezen (ZHN.)

Wegens beëindiging van het bedrijf of andere reden werden acht leden afgevoerd. Per 1 januari 1975 stonden 378 leden ingeschreven en 103 leveranciers.

Geduld ten einde

Voorzitter J. H. Veneklaas Slots wees in zijn openingswoord o.a. op de rentabiliteit van de veehouderij die door de enorme stijging van de krachtvoerprijzen en de inflatie wordt aangetast. De produktiekosten stijgen fors, terwijl de melkprijs niet evenredig wordt verhoogd. Eén ding staat ons als boeren duidelijk voor ogen, dat het inkomen absoluut geen verdere daling meer verdraagt. Wil de overheid demonstraties en blokkeren voorkomen, dan zal er wat moeten gebeuren. Een hardwerkend deel van ons volk wenst niet langer genoeg te nemen met een loon dat nog steeds onder dat van een loontrekkende ligt, aldus de heer Veneklaas Slots.

Wat het melkvervoer betreft zullen zich in de toekomst nog weer verschuivingen voordoen, nu er steeds meer tankmelkers bijkomen. Nu er van de rit „Rijssen” weer een paar grote bedrijven zijn afgevallen door aanschaf melktank, is de aanvoer zo gering geworden, dat gezocht moet worden naar andere wegen (melk naar Wierden?). Bedrijven die te klein zijn voor melkleiding met grote tank, zullen toch eens moeten bekijken of het kleine tankmelkproject in de nabije toekomst iets is, zowel wat betreft de kwaliteit van de melk als het melkvervoer.

Namens het bestuur deed de heer Veneklaas Slots een dringend beroep op de leden die zich tot nog toe niet hebben opgegeven als lid van Coberco, dit nu te doen Het is een dringende noodzaak de handen ineen te slaan.

Dank aan jeugdbestuur

De voorzitter sprak een woord van dank tot het jeugdbestuur dat sinds 1962 belangrijke diensten aan „De Vrijheid” heeft bewezen. Een binnenkort te benoemen daistrictsbestuur kent geen jeugdbestuur zodat er voor hen geen taak meer is.

Boterverbruik

De heer ing. **K. C. de Wit**, coördinerend directeur Dienstverlening Veehouderij Coberco te Eefde, informeerde de vergadering over melkvervoer, omzet bij Coberco (in 1974 1800 miljoen kg), boterverbruik etc. De reclame op de TV (sprekende koe) heeft wat het boterverbruik goede resultaten gehad. In de drie grote steden in het westen met de agglomeraties wordt momenteel meer boter gebruikt dan in Gelderland en Overijssel, waar landelijk gezien het gebruik het laagst is.

Melkplas van 33 miljoen voldoende voor eigen district Holten

Holten heeft voldaan aan de voorwaarden die door het hoofdbestuur van Coberco waren gesteld om te komen tot een district Holten van „Coberco”. De voorwaarden om tot een eigen district te komen waren dat minstens 30 miljoen kilogram per jaar uit het district zou worden aangevoerd, een hoeveelheid die in 1975 ruimschoots zal worden gehaald.

Waarnemend voorzitter Hm. Landeweerd (voorzitter J. H. Veneklaas Slots was wegens familieomstandigheden afwezig) deelde dit op de druk bezochte districts ledenvergadering i.o in zaal Vosman mee, een mededeling die door de melkveehouders met instemming werd begroet en het voorstel om tot oprichting van het district Hollen te komen ontmoette geen bezwaren. Dit betekende aftreden van het bestuur van de Melkleveranciersvereniging „De Vrijheid” en het kiezen van een districtsbestuur waarvoor achttien Holtense leden van „Coberco” kandidaat waren gesteld. Uit 9 dubbeltallen werden als leden van het districtsbestuur gekozen de h.h. H. Stegeman, Lichtenberg, S. G. H. Blankenn, Espelo 29 (tevens commissaris „Coberco”), J. H. Hulsman Beuseberg 136, J. Lubbersen, Neerdp 93)tevens ledenraadslid „Coberco”), J. W. Reijlink, Holterbroek 59, J. A. Meijerman, Dijkhoek 73, H. J. W. Scheperboer, Beuseeberg 118, H. J. Slijkhuis Espelo 31, B. Venekaas, Holterbroek 46.

Als voorzitter van het bestuur werd met grote meerderheid van stemmen gekozen de heer H. Stegeman. Ligtenberg 9.

De heren H. Landeweerd en J. Rietberg brachten dank aan de aftredende bestuursleden die zich niet herkiesbaar hadden gesteld of statutair (leeftijd) moesten aftreden. Dit waren de heren J. H. Veneklaas Slots (16 jaar bestuurslid, waarvan de laatste 9 jaar tevens voorzitter), J. Rietberg (16 jaar bestuurslid, waarvan 10 jaar secretaris), Hm. Landeweerd (13 jaar bestuurslid en vice-voorzitter) Joh. Bronsvort (6 jaar bestuurslid voordien commissaris).

Mededelingen.

Door de directeur, de heer H. H. G. Vogt, werden nog verschillende mededelingen gedaan, o.a. betreffende melkvervoer in 1976. Rit Rijssen vervalt en de melk gaat naar Wierden en van Laren (G.) komt er een rit naar Holten van plm. 1½ miljoen kg. De verwachting is dat de produktie in het district Holten in 1976 plm. 35 miljoen zal bedragen w.v. 23 miljoen bussen en 12 miljoen kg R.M.O. melk (rijdende melkontvangst).

De melkaanvoer Coberco bedroeg t/m. november jl. 1615 miljoen kg hetgeen een stijging betekent van plm. 4 %. T.o.v. 1972 is boerderij melkaanvoer gestegen met 18,81%. Betreffende de financiële uitkomsten zijn de vooruitzichten nogal somber. In tegenstelling tot voorgaande jaren zal in 1975 de richtprijs niet worden gehaald. Wil een melkveehouder enigszins in de pas blijven lopen wat betreft het inkomen dan is het halen van de richtprijs een vereiste. In de zuivelindustrie wordt er van alles aan gedaan om de produktiekosten laag te houden en dit alléén is niet voldoende. Ook zal Brussel moeten meewerken d.m.v. de prijzen.

G. H. van Coeverden 25 jaar in de kaas

Het was dezer dagen - om precies te zijn op 21 mei - 25 jaar geleden dat jhr. G. H. van Coeverden, Loo 67b, op de grens van Holten en Bathmen bij de Coöp Zuivelfabriek „De Vrijheid” in dienst trad.

In de notulen van de vergadering van het bestuur, gehouden op 15 mei 1951, stond opgetekend: „Tot tijdelijke hulp is aangenomen een Jongen van Van Coeverden, Beuseberg 77 te Holten. Het loon bedraagt f 18.- per week en wordt na de proeftijd opgetrokken tot f 21.-.”

De directeur van het Cobercobedrijf te Holten, de heer H. H. G. Vogt, sprak op de jaarlijkse personeelsavond in gebouw Trefpunt, nadat door de heer G. J. Beldman allen welkom waren geheten en enkele ogenblikken stilte in acht waren genomen ter nagedachtenis aan de op 27 mei overleden oud-directeur van *De Vrijheid* Pieter Dijkstra. ‘n woord van grote waardering tot de heer Van Coeverden, die zich heeft doen kennen als een vakbekwaam en plichtsgetrouw medewerker.

Hij wees op de goede en prettige samenwerking en sprak tevens een woord van dank namens de Holtense veehouders. De heer Vogt overhandigde de fraaie oorkonde van de FNZ voor 25 jaar trouwe dienst en de FNZ-medaille en hij bood namens *De Vrijheid* een geschenk in couvert aan en verraste mevr. Van Coeverden-Nekkers met bloemen.

Van de collega’s kreeg de jubilaris een tafelaansteker en een schijfset. De heet G. Krieger bood namens de personeelsvereniging foto’s aan die ongemerkt werden genomen tijdens het werk in de kaasmakerij en hij offereerde bloemen aan mevr. Van Coeverden.

Nadat de heer Van Coeverden met enkele woorden had dank gezegd voor de waarderende woorden en de geschenken, bleef men nog geruime tijd gezellig bijeen.

Kaasmaker van Coeverden tijdens z'n werk in de kaasmakerij.

Ledenvergadering district Holten "COBERCO"

In de donderdagavond in *zaal Vosman* gehouden ledenvergadering van het district Holten van de Coöp. Melkindustrie „Coberco” heeft de voorzitter, de heer M. Stegeman, na een woord van welkom in een kort openingswoord herinnerd aan de hete en droge zomer van 1976, die wel een daling van de produktie tot gevolg heeft gehad. maar toch niet in die mate als werd gevreesd. In het voorjaar en de voorzomer was de produktie hoog en het uitzonderlijk mooie najaarsweer heeft de opbrengst doen stijgen boven die van het najaar 1975. De heer Stegeman wees verder op de moeilijkheden binnen de EEG rond de zuiveloverschotten.

De directeur van het Coberco-bedrijf „*De Vrijheid*” te Holten. de heer H. Vogt schonk in een uitvoerig verslag o.a. aandacht aan de ontwikkeling van het tankmelken in het district Holten, wat tot gevolg heeft dat het aantal melkritten in het komende jaar zal worden ingekrompen van 14 naar 11. Deze 11 melkrijders zullen elk plm. 1.8 miljoen liter melk aanvoeren en ze mogen dan rekenen op een goede beloning. Er zullen zich, om vlotte aanvoer te garanderen, nog wel enkele probleempjes voordoen, maar die zullen zeker worden opgelost. In 1976 was 50 pct. van de totale aanvoer tankmelk (14 ½ miljoen liter) per tankmelker 16.000 liter tegen 68.000 liter per bussenmelker.

De heer Vogt wees verder op de problemen die in de verschillende EEG-landen (o.a. Duitsland) ontstaan doordat men de grote voorraden niet meer wil financieren. In de toekomst zal men een alternatief moeten hebben voor de telkenjare meer aanvoer van melk. Dit alternatief zal gezocht moeten worden in de produktie van zuivelprodukten die niet ingeleverd worden. Naast evt, nieuwe zuivelprodukten (die niet als vervangers naast het huidige assortiment gebruikt worden) zijn er mogelijkheden in de kaassector. De kaasconsumptie kan nog stijgen: een vereiste is dan wel dat de prijs concurrerend is en Nederland als één naar buiten treedt; en elkaar niet, zoals nu gebeurt, ook als coöperaties. „*onderbiedt*” op de binnen- en buitenlandse markt.

Ook zullen wij ons steeds meer moeten wapenen tegen onze EEG partners want Duitsland en ook Denemarken zitten niet stil. Wanneer we in ons land eensgezind zijn, kunnen we met onze technologische voorsprong heel veel bereiken. Ons verwerkingsapparaat zal zo moeten zijn dat we kwaliteit en prijs een zeer aantrekkelijk produkt op de markt brengen.

Samenwerking

„Coberco heeft een goede aanzet gegeven, maar meer¹⁸ samenwerking en bundeling van krachten is in de toekomst dringend noodzakelijk, want boerengeld mag niet bij de consument terecht komen wat bij concurrentie, wel het geval is. De veehouders als producenten van melk en eigenaren van veel verwerkingsbedrijven en een groot aandeel van de exportverenigingen moeten steeds op samenwerking blijven aandringen. Eensgezind naar buiten treden is een vereiste, zo besloot de heer Vogt.

¹⁸ Stond: 'aanzet gegeven naar méér samenwerking' (ZHN.)

Ing. K. de Wit, coördinerend directeur dienstverlening veehouders „Coberco” wees in een korte toespraak o.a op de snelle ontwikkeling van het tankmelken. In Markelo Holten. Bathmen. Weesepe en Olst al 53.4 pct. en in het Coberco-gebied zelfs 63 pct (hoogste district 90 en laagste 27 pct.)

Door ir. R. Joosten, stafmedewerker „Coberco” werd aan de hand van schema's en cijfers een toelichting gegeven op het zgn. melkbriefje en hoe men uiteindelijk tot de kg-prijs van de melk komt.

De heer Vogt (links) werd door voorzitter Stegeman namens bestuur en leden een prachtige kleuren- foto aangeboden van "De Vrijheid".

Afscheid van directeur Vogt

Ledenvergadering district Holten „Coberco”

In de maandagavond in zaal „Vosman” gehouden ledenvergadering van te Coberco district Holten heeft voorzitter H. Stegeman na een woord van welkom in zijn openingswoord herinnerd aan de stakingen van enkele weken geleden die wat de zuivel betreft (gelukkig) een negatief resultaat hebben opgeleverd. De dagelijkse besturen van de Coberco-districten in Gelderland en Overijssel hebben de hoofddirectie geadviseerd om aan de staking niet mee te doen en dit advies werd opgevolgd.

Hij schonk verder aandacht aan de besprekingen in Brussel waarbij Engeland een grote rol speelt die door de Nederlandse boer weinig goeds voorspelt en beslist niet in dank wordt afgenomen.

Na lezing der notulen door de secretaris de heer H. J. Slijkhuis gaf de directeur van de Coberco vestiging „Holten” de heer H. H. J. Vogt een uitvoering overzicht betreffende de in 1976 bereikte resultaten. De melkaanvoer steeg in 1976 met 3.8 % tot bijna 35½ miljoen kg. Over de eerste maanden van 1977 was er een kleine terugval, doch de verwachting is dat er in de weideperiode een plus uitkomt van 5 á 6%. In holten is 39% van de totale aanvoer tankmelk en 61% wordt nog door melkrijders in bussen van de bedrijven afgehaald. Gemiddeld bedraagt het het aantal tankmelkers bij Coberco 56,4 %, dus Holten ligt nog een heel stuk achter.

De kwaliteit van de bussenmelk ging in 1976 iets vooruit dit in tegenstelling met de tankmelk die een tikkeltje terugliep. De botervoorraad in de EEG bedraagt momenteel 188.000 ton (in 1975 was dat 103.000 ton). Ondanks een verbod om aan Rusland te leveren zal de voorraad toch afgebouwd moeten worden. Ook in de EEG zakken de melkpoedervoorraden mede doordat de verkopen in de mengvoederindustrie toenemen, ook al i.v.m. de hoge prijs van soja-schroot.

KAAS

Ook dit jaar kon de kaasindustrie het weer niet redden zonder produktieplanning, wilde men voorkomen dat de kaasprijs 'n duikeling zou maken. Ook Coberco was noodgedwongen van de partij. De planningstermijn van 20 febr. t/m 16 april is nog eens met vier weken verlengd. Het aanbod kwam door deze planning beter in overeenstemming met de vraag maar men moet zich niet verkijken want beheersing betekent ook onderbezetting. Vooral fabrieken waar veel is geïnvesteerd hebben veel vaste kosten en daar komt beheersing extra hard aan.

Toch zo besloot de heer Vogt zullen wij onze voorsprong als grootste kaasproducent binnen de EEG moeten verdedigen en behouden. Hiervoor is dan wel nodig dat de EEG ons niet tegen werkt, door maatregelen te nemen die onze grote broers (Duitsland en Frankrijk) beter uitkomen en waardoor de „kleintjes” in moeilijkheden komen. Wat Engeland bezig is te doen is een zeer slecht teken, laten we hopen dat het gezond verstand zal zegevieren.

BESTUURS VERKIEZING

Bij de bestuursverkiezing werd met grote meerderheid herkozen de heer J. W. Reilink, Holterbroek 59. Door het bestuur was tegenkandidaat gesteld de heer E. J. Keuterman, Holterbroek 78.

AFSCHEID

Na behandeling van balans - en exploitatie rekening 1976 van Coberco werd afscheid genomen van de heer H. H. J. Vogt die met ingang van 1 mei is benoemd tot directeur van de Coberco kaasfabriek te Balkbrug. De heer Vogt was van 1966 tot 1971 assistent-directeur van „*De Vrijheid*” en werd in het najaar van '71 benoemd tot directeur in plaats van de heer Broersma. Voorzitter Stegeman sprak een woord van dank en waardering tot de heer Vogt die ruim zes jaar in zijn functie als directeur op deskundige en bekwame wijze leiding aan het Holtense zuivelbedrijf heeft gegeven. Stegeman bood namens bestuur en leden als herinnering aan de Holtense jaren en „*De Vrijheid*” een grote kleurenfoto van de fabriek aan de Stationstraat, aan. De heer Vogt zei in zijn afscheidswoord o.a. het in Holten erg tot z'n zin te hebben gehad en met plezier te hebben gewerkt onder en voor de Holtense boeren en prees de samenwerking met het bestuur en de melkrijders. De foto zal hem steeds blijven herinneren aan het bedrijf in Holten en de goede jaren hier doorgebracht.

Als directeur van de COBERCO vestiging in Holten is benoemd de heer J. HYLKEMA te Bathmen, die in deze vergadering wegens ziekte niet aanwezig kon zijn voor kennismaking met de leden van de vestiging Holten.

1977-05-20

Holtens Nieuwsblad, 1977-05-20; p. 3/20

Zuivelfabriek „De Vrijheid” gaat 1 januari 1978 dicht

Geen ontslag voor personeel

Wat al geruime tijd als een gerucht de ronde deed gaat werkelijkheid worden. De Coöp. Melkindustrie „Coberco” G.A. te Zutphen, gaat haar zuivelfabriek „De Vrijheid” aan de Stationsstraat, met ingang van 1 januari 1978 sluiten. Met haar gaan ook de fabrieken te Hoogland, Kampen, Hellendoorn en Silvolde dicht.

In totaal is hierbij 135 man personeel betrokken (in Holten 31). Er vallen echter geen ontslagen. Er zijn al 70 vacatures, vertelde ons de heer Willemsen van Coberco. Door uitbreiding van de productie op verschillende onderdelen is meer personeel nodig en waar mogelijk zal door afvloeiing (vervroegde pensionering), wat het personeel betreft, een oplossing worden gevonden. Het personeel heeft, evenals bij eerdere sluitingen, een werkgarantie gekregen, dat het in gelijkwaardige betrekkingen zal worden herplaatst. De ervaringen qua personeelsplaatsing in de laatste jaren waarin tien fabrieken gesloten zijn - waren zonder meer gunstig.

Doel

„Het doel van de sluiting dezer fabrieken is de onderneming Coberco krachtig te houden Deze ontwikkeling is ook nu nog niet teneinde met name bij de kaas- en boterfabrieken is een verdere aanpak noodzakelijk”, aldus de circulaire aan de leden-leveranciers, die dinsdag doormiddel van de melkrijders met de voorgenomen sluiting in kennis werden gesteld.

De melk zal door de leveranciers met ingang van 1 Januari 1978 aan de buurtfabrieken moeten worden afgeleverd. Welke fabrieken dat zullen zijn kon de heer Willemsen ons niet mededelen evenmin als de fabrieken waar het personeel van de Holter fabriek tewerk zal worden gesteld Het personeel en de vakorganisaties zijn maandagmiddag met de sluiting op de hoogte gesteld. Enkele personeelsleden wier reactie we vroegen wilden zich in dit stadium overr de sluiting niet uitspreken.

Onrendabel

Het sluiten van een groot aantal fabrieken is het gevolg van diepgaande studies, waarbij men komt tot schaalvergroting. Holten verwerkt zo'n 36 miljoen kg. melk per jaar, daaruit wordt plm. 360 000 kg. kaas geproduceerd. Dat is bij de huidige kaasprijzen niet rendabel meer, volgens de heer Willemsen. Men wil van de levering van bussenmelk af. Met ingang van 1 november van dit jaar gaat een subsidieregeling in voor het tankmelken.

Op onze vraag wat er met de opstallen aan de Stationsstraat gebeurt kon de heer Willemsen nog geen antwoord geven. Er zijn van de 10 gesloten fabrieken nogal wat opstallen verkocht. Of men in Holten voor een of ander doel nog wat zal willen behouden kan nog niet gezegd worden.

Er zullen zich voor het personeel en voor de ledenleveranciers nog wel een aantal problemen gaan voordoen, voordat de nieuwe situatie volledig is ingespeeld.

Gemeenteraad

De gemeenteraad heeft maandagavond reeds aandacht besteed aan de sluiting van „*De Vrijheid*”. Burgemeester Enklaar zei, dat het nieuws als een bom is ingeslagen. Een motie van de CDA-fractie om Coberco te verzoeken het besluit op te schorten achtte hij echter te ver gaand.

Mevr. Ter Doest-Bos (VVD). die lange tijd geleden reeds over geruchten heeft gesproken, had overleg vooraf zinnvoller gevonden en fractie-voorzitter var. Gemeente Belang, J. Warrink, vond informatie vragen aan de directie van Coberco beter dan het eisen van opschorting der beslissing. Het college van B. en W. zal informatie vragen.

De consument

Voor de huisvrouwen (de consument) komt nog de vraag aan de orde hoe het zal gaan met de bezorging van de zuivelproducten die thans driemaal per week plaats vindt. *De Vrijheid* heeft 2 venters in dienst en zij heeft een zuivelwinkel (aan de Dorpsstraat) Die laatste zal wel geen problemen opleveren. De vraag is of Coberco het venten zal voortzetten of dat de beide venters als zelfstandigen zullen beginnen, zoals de reeds op de Kol bestaande zuivelwinkel.

Coberco heeft aan de ledenleveranciers onder meer nog geschreven.

„De plannen tot sluiting van genoemde bedrijven zijn gebaseerd op studies binnen Coberco die gericht zijn op continuïteit en verbetering van de rentabiliteit. De steeds toenemende wijze van melkvervoer via tankauto's maakt het op eenvoudige wijze mogelijk de melk naar een beperkter aantal produktieplaatsen te brengen; bussenmelkvervoer naar alle plaatselijke fabrieken wordt een steeds kostbaarder zaak. Bovendien mag op twee van de genoemde bedrijven - Hoogland en Kampen - dit in het kader van een overheidsplan ter stimulering van het tankmelken, per 1 november a.s. geen bussenmelk meer ontvangen worden.

Voor de kaasfabriek. Hellendoorn speelt ook de factor mee dat hier Cheddar-kaas gemaakt wordt, een product waarvoor in Nederland een overcapaciteit bestaat. De nog traditioneel uitgevoerde kaasproductie van Silvolde en Hellendoorn kan in enkele andere zeer modern uitgeruste kaasfabrieken opgevangen worden. Omdat het rendement in de Kaasindustrie al enige jaren de laagste is in het totaal van de melkverwerking van Coberco, is in het bijzonder een verdergaande rationalisatie in deze sector nodig

Bij voornoemd sluitingsplan gaat het in totaal om 175 MILJOEN KG Coberco-melk per jaar) Betreffende het melkvervoer in de toekomst, het afhalen van tbc-bewijzen enz. wordt nader overleg gepleegd met uw plaatselijke bestuur. Zodra hiervoor de plannen bekend zijn wordt u hierover ingelicht. In het algemeen zal het melkvervoer volgend jaar verlengd worden naar één of meerdere buurtfabrieken van Coberco”.

Wie heeft een dergelijke ontwikkeling toen een paar jaar na de Tweede Wereldoorlog de zuivel-fabriek „De Eendracht” (Gebr. Wansink) dicht ging, hetgeen in het toenmalige Holten een grote schok veroorzaakte, kunnen vermoeden?

Uit het plaatselijk parlement

Zuivelfabriek „De Vrijheid” per 1 januari, dicht

„Ik wil met u even staan bij het bericht dat ons vandaag heeft bereikt dat Coberco besloten heeft melkfabriek „De Vrijheid” per 1 januari a.s. te sluiten. Bij berichten als deze gaat ons medeleven in het bijzonder uit naar hen die er zovele jaren hebben gewerkt”. Aldus opende een wat terneer-
geslagen burgemeester Mr. W. H. Enklaar de j.l. maandagavond gehouden openbare raadsvergadering.

MOTIE

Namens het CDA stelde de heer H. J. Westerik de raad voor een motie aan te nemen waarin wordt verklaard dat het bericht betreffende de voorgenomen sluiting bij de raadsleden als een bom is ingeslagen en waarin verder teleurstelling wordt uitgesproken omtrent het verlies van zo’n veertig arbeidsplaatsen en waarin een beroep op Coberco wordt gedaan de voorgenomen sluiting voorshands op te schorten om te bezien of alternatieven kunnen worden gevonden.

VERBAASD

Mevr F. M. ter Doest-Bos (VVD) verklaarde nogal verbaasd te zijn over het feit dat de heer Westerik sprak van een bomeffect „Enige jaren geleden hebben wij hierop in deze raad al gewezen hetgeen ons toen niet in dank werd afgenomen Maar wie de ogen open had heeft dit al enige jaren kunnen zien aankomen” Zij verklaarde aan de motie Westerik geen behoefte te hebben omdat zij hiervan geen effect meer verwachtte. Zij steunde het voorstel van burgemeester Enklaar waarin het college wordt uitgenodigd contact op te nemen met Coberco om te bezien of aan het besluit nog iets is te doen, Maar zelfs van dat gesprek verwachtte zij niet veel resultaten meer. Toen wij enige jaren geleden op deze gebeurtenissen wezen was een gesprek meer zinvol geweest, verklaarde zij. Ook de andere fractieleden zoals de heren Warrink (Gem.Bel.) en Meerman (P.v.d. A.) vonden dat hier niet van een bomeffect kon worden gesproken en schaarden zich eveneens achter het voorstel van burgemeester Enklaar

SCHRIK

De heer Westerik nam hierna zijn motie terug. „Kort voor deze raadsvergadering bereikte ons dit bericht en je schrikt dan wel even wanneer je je realiseert dat hier veertig arbeidsplaatsen in de gemeente wegvallen met alle nare gevolgen voor de betreffende gezinnen en op grond daarvan meenden wij iets te moeten ondernemen”, zei hij. Maar bij nader inzien verklaarde hij zich geheel in het voorstel van het College te kunnen vinden.

1977-09-16

Holtens Nieuwsblad, 16/09/1977; p. 3/18

Sluiting Coberco-zuivelfabriek „De Vrijheid” onafwedbaar

Holtens Nieuwsblad, 1977-09-16; p.3/18

Melk gaat naar Bathemen en en Markelo

In een druk bezochte ledenvergadering van het district Holten van Coberco zijn de melkveranciers van de voormalige Coöp. zuivelfabriek „De Vrijheid” dinsdagavond in zaal *Vosman* ingelicht over de sluiting van de fabriek op 1 januari 1978. Daarvoor was de voorzitter van de directie van Coberco Mr. R. L. M. Mattheussen met enkele stafleden naar Holten gekomen. In zijn uitvoerige toelichting zei mr. Mattheussen, dat men aan de hand van rapporten over de zuivelsituatie in Gelderland en Overijssel tot het inzicht is gekomen over te moeten gaan tot grotere eenheden.

Een zelfde verschijnsel, dat zich in heel Nederland heeft voorgedaan. Met name de kosten van verwerking werden steeds hoger. In 1964 heelt zich een enorme explosie in de loonkosten voorgedaan. Het daarmee gepaard gaande „*samengaan*” was geen hobby maar bittere noodzaak om de boeren een redelijke melkprijs te kunnen uitbetalen.

7

Grotere eenheden

Mr Mattheussen schetste de situatie in de verschillende sectoren van het zuivelbedrijf. Vooral in de kaassector was het noodzakelijk om tot grotere bedrijfseenheden te komen. Hij wees daarbij op de bouw van grote kaasfabrieken in Duitsland Coberco heeft een grote kaasfabriek gebouwd in Balkbrug. Het is met het oog op de slechte situatie in de kaas noodzakelijk om tot 3 á 4 fabrieken van dergelijke omvang te komen, maar dat moet geleidelijk gebeuren. Holten, Hellendoorn en Silvolde moeten daarom gesloten worden.

In Lochem zal een grote boter fabriek gebouwd worden, omdat daar ook poeder uit ondermelk gemaakt kan worden. Holten biedt weinig toekomstmogelijkheden. De fabriek ligt midden in het dorp, er is geen uitbreiding mogelijk en de aan- en afvoer levert problemen op. Een situatie die ook in andere plaatsen aanleiding zijn tot sluiting van de bedrijven.

Voordelen

„*Voorzitter Stegeman heeft duidelijk gesteld*” is het werkelijk nodig Holten dit jaar te sluiten? De cijfers hebben dit duidelijk aangetoond. Als het om enkele tienduizenden guldens gaat beginnen wij er niet aan, aldus Mr. Mattheussen, maar wij verwachten van de sluiting een voordeel van boven de f 50,000- Het openhouden van de melkontvangst zag spreker niet zitten, omdat men dan niet in de gelegenheid is de gebouwen te verkopen.

Naar aanleiding van een vraag uit de vergadering of de gebouwen in het openbaar zullen worden verkocht zei Mr. Mattheussen, dat dit bij Coberco niet de gewoonte is. Er wordt, een makelaar ingeschakeld en er heeft een taxatie plaats. Gezien het voordeel, dat men met de sluiting verwacht, is besloten het gehele bedrijf te sluiten. Dat de voorzitter der districtvereniging niet tijdig werd ingelicht was zijn schuld geweest gaf Mr. Mattheussen ruiterlijk toe. Hij had het vergeten. De fout lag niet bij directeur Hylkema.

Naar aanleiding van een opmerking, dat de kaasprijs in Holten duidelijk een dubbeltje goedkoper was dan gemiddeld bij Coberco, zei spreker, dat Holten niet gesloten wordt, omdat het zo slecht is. Er worden beter draaiende bedrijven gesloten, omdat in de grote bedrijven de productiekosten beduidend lager liggen! Het gaat er om voor de kaas een beter rendement te verkrijgen

Om mensen

Bij de aanvang van zijn betoog zei Mr Mattheussen dat het bij deze sluiting gaat om 2 categorieën van mensen. In de eerste plaats om de veehouders en in de tweede plaats om het personeel. Men kan gelukkig stellen, dat voor het personeel een bevredigende regeling kon worden getroffen. Het is in de gelegenheid om op een andere plaats, op korte afstand van Holten, te werken en wat het loon betreft zal het er niet op achteruit gaan. Wat de jongere veehouders betreft is de problematiek van de sluiting voor hem niet zover strekkend. De jongeren hebben niet zo'n sterke gebondenheid aan het bedrijf. Voor de ouderen is dat anders, omdat zij iets verloren zien gaan, dat hun voorgangers hebben opgebouwd en dat hun bedrijf a.h.w. een einde neemt.

Voordat de heer Mattheussen aan het woord kwam, ging voorzitter H. Stegeman in op de huidige situatie in de zuivel en op de spanning tussen werknemers en werkgevers Hij haalde daarbij uitspraken aan van de voorzitter van de F N Z., Rinse Zijlstra. Ook de melkheffing per 16 september kwam ter sprake Omdat dit voorjaar de bussenmelk onder de verwachting bleef, zag de heer Stegeman als een van de oorzaken, dat ook de fabriek in Holten moet sluiten.

„Toen kort na de laatste tedenvergadering het bericht kwam voor een gesprek met Zutphen, was het bestuur totaal verbluft over de sluiting per 1 januari 1978. Niet zozeer over de sluiting van de fabriek, want daarvoor hebt ge zelf het directe lidmaatschap gekozen, maar de datum 1 januari 1978”

„Het bestuur heeft zich dan ook met kracht verzet tegen deze datum. Zowel op de Kringvergadering te Deventer als in een persoonlijk contact met het bestuur van Coberco en op de Ledenraadvergadering te Zutphen. In al deze gesprekken is steeds het bussenmelkvervoer besproken om de melkontvangst open te houden, gezien de grote hoeveelheid bussenmelk en de lange afstanden (Bathmen en Markelo). Ook dat het besluit genomen was zonder enige voorkennis van het districtsbestuur was een zeer onaangename verrassing”

„Dit is later uitgepraat en bleek op een misverstand te berusten. Toch heeft ons bestuur gemeend, toen het besluit genomen was, om dit ook zo te aanvaarden en zo gauw mogelijk een ledenvergadering te houden, waarbij u zo goed mogelijk zou worden ingelicht”, aldus Stegeman in zijn openingswoord.

Bij de verdere afhandeling van de agenda gaf ing. A M Ravenhorst, directeur Dienstverlening Veehouders Coberco een overzicht van het bussenmelkvervoer in 1978. De melkontvangst zal geconcentreerd worden in Bathmen en Markelo, t.w. 3 ritten naar Bathmen en 6 ritten naar Markelo. De kleinste en de grootste afstand van de eerste boer naar de zuivelfabrieken, aldaar, bedraagt 17,5 km. tot 26 km. De veehouders zullen de komende weken daarover bezocht worden. Alle melk ten noorden van de Deventerweg gaat naar Bathmen, de overige melk naar Markelo. Er wordt tweemaal per dag gereden. In de fabriek te Holten wordt momenteel 30 miljoen kg melk verwerkt, afkomstig van 323 bussenmelkers en 120 tankmelkers. Hun aandeel in de melkplas is elk 50 % (Fifty-fifty).

Na onderzoek ter plaatse zijn de ritten als volgt ingedeeld:

Bathmen:

- 1 Koeweide, Tromopsweg (34 leveranciers, 20 km) Begin en eindpunt Espelodijk-Deventerweg.
2. Dijkerhoek (33 l. - 20 km,) Deventerweg-Boerendanssteeg
- 3 Helhuizen (36 l. - 26 km.) Raalterweg-Okkenbroekseweg.

Markelo:

1. Look-Langstraat (38 l. - 24 km,) Roudaalterweg-Rijssenseweg,
2. Rijssen-De Borkeld (39 l. - 21.2 km.) Pasopweg-Elsenerveldsweg
3. Neerdp-Beuseberg (47 l. - kb) k) Deventerweg-Holterweg.
4. Larensebroek (27 l. - 21 km.) Drostendijk-Brummelaarsweg
5. Holterbroek-Aalpolweg (35 l. 20 km.) Doorlopendedijk-Markeloseweg.
6. Lichtenberg (34 l. - 17.5 km.) Lichtenbergerweg-Borkeldsweg.

De nieuwe ritten .- naar de bestaande maatstaven - gaan beginnen na de Kerstdagen. De directeurs van Bathmen, Holten en Markelo, de heren J. S. Hijlkema en G. Wiersma, werden door de voorzitter aan de vergadering voorgesteld. Laatstgenoemde was vroeger als assistent-directeur in Holten werkzaam.

De controlevereniging en de fokverenigingen zullen bij verkoop van de fabriek geen contactgebouw meer hebben. **Ing. K C. de Wit**, eveneens directeur van Dienstverlening Veehouders Coberco, antwoordde op een desbetreffende vraag, dat men voor eventuele kosten van zo'n lokaliteit subsidie kan aanvragen, die door Coberco gehonoreerd zal worden. Hij meende voorts de verzekering te kunnen geven, dat in 1979 in Holten nog bussenmelk zal worden opgehaald.

Uit de vergadering werd een ernstig beroep gedaan op de directie van Coberco om voor de melkrijders flink over de brug te komen. „Zij hebben niet alleen dag- maar ook nachtwerk en dat moet goed beloond worden”, meende deze leverancier. Voorzitter Stegeman deed in zijn slotwoord een dringend beroep op alle aanwezigen om „door te zetten wat onze voorvaders hebben opgebouwd”

In memoriam J. H. SPOKKEREEF

Op donderdag 8 september, is alhier, betrekkelijk onverwacht, op 76-jarige leeftijd overleden de heer J. H. Sprokkereef, rustend landbouwer te Holten. De overledene heeft een belangrijke plaats ingenomen in onze gemeenschap en had grote verdiensten o.a. op agrarisch terrein.

Hij was onder meer van 1934-1949 lid van de Raad van Toezicht van de Coop Raiffeisenbank, sedert 1953 secretaris van die raad en vervolgens voorzitter dezer vereniging. Bij zijn afscheid werd hij benoemd tot ere-lid. Van 1952-1956 was hij lid van het hoofdbestuur van de Overijsselse Landbouw Maatschappij en van 1955-1957 voorzitter van de afdeling Holten van de O.L.M. Van 1 januari 1955-1 januari 1966 was hij commissaris en later voorzitter van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”. In januari 1938 werd hij lid van het Verenigd college van het Waterschap „De Schipbeek”, vanaf 15 januari 1944 lid van het Dagelijks Bestuur van het Waterschap en sedert 1953 tot zijn aftreden, waarnemend

Watergraaf. Sedert 1 december 1951 tot de datum van opheffing van de Lagere Landbouwschool op 1 januari 1961 lid van de Commissie van Bijstand van die school en sedert oktober 1956 tot zijn 65e jaar lid van De Grondkamer van Overijssel.

De overledene was van september 1957 tot 30 augustus 1966 lid van de raad dezer gemeente voor de kiesvereniging Algemeen Belang, thans Gemeentebelang. Zijn verdiensten werden geëerd door zijn benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Na een plechtige en druk bezochte uitvaartdienst in het gebouw Irene onder leiding van ds. Ph. J. Stoutjesdijk van Helleendoorn had de teraardebestelling van het stoffelijk overschot plaats op de algemene begraafplaats alhier, waar het woord werd gevoerd namen het gemeentebestuur door de burgemeester, mr. W. H. Enklaar en door de heer G. S. E. Vegter, alhier, namens de Rotaryclub. De dochter van de overledene, mevr. H. G. Robers-Sprokkereef, dankte voor de haar vader bezwezen laatste eer.

Algemene beschouwingen

Zuivelfabriek „De Vrijheid“

De fractie van de VVD, CDA en Gemeentebelang hebben aandacht gevraagd voor het te ont-ruimen pand van de zuivelfa-briek „de Vrijheid“.

Het is u bekend, dat ons college aan de direktie van de Coberco, te Zutphen, terstond na het be-richt van sluiting, het recht van eerste koop heeft gevraagd op het onderhavige pand. De direk-teur van Coberco heeft ons zulks telefonisch en daarna in een onderhoud met ons college toegezegd.

Voorts heeft uw raad het gebied, waarop het fabrieksterrein c.a. is gelegen in voorbereiding ver-klaard, ten einde daarop een bestemming te kunnen leggen, die in overeenstemming is met datgene, wat aldaar planologisch verantwoord kan worden geacht. Onze stedenbouwkundige advi-seur is opdracht gegeven daar-omtrent voorstellen te doen.

Inmiddels is ons gebleken, dat Coberco onderdelen van het ter-rein buiten de koop wenst te houden. Afgezien van het feit dat wij deze gang van zaken niet correct vinden, achten wij het fabrieksterrein voor verwer-ving ten behoeve van een ge-meentehuis ten eene malen on-geschikt.

Ook zal zouden wij destijds zijn ingegaan op een suggestie, van de VVD-fractie, om het perceel grond hoek Dorps-straat/Stationsstraat te reserve-ren voor de bouw van een ge-meentehuis, verbonden aan de naastliggende grond en de eer-lang ter beschikking komende terreinen van de Vrijheid, dan nog zou zulks stedenbouwkundig voor de bouw van een gemeen-tehuis in onze ogen niet aan-vaardbaar zijn geweest.

Wij zijn en blijven van oordeel, dat een gemeentehuis in het hart van het dorp Holten moet liggen, dat het met name een plaats moet vinden op de Smidsbelt, alwaar het juist het accent kan geven aan de kern, welke wij aldaar tot ontwikke-ling wensen te brengen.

Het verlaten van dit standpunt zou in wezen een ontluistering van de dorpskern betekenen en het gemeentehuis verschuiven naar een plaats, waar het naar functie en betekenis niet thuis-hoort.

Daarbij zij opgemerkt, dat, in-dien de suggestie van de VVD-fractie zou worden gevolgd, het geenszins is te voorspellen op welke wijze de vrijkomende plaats aan het Smidsplein zal worden ingevuld.

Bijdrageregeling koeltank verlengd

Het bestuur van de Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de landbouw heeft besloten de bijdrageregeling ter bevordering van de omschakeling van melkbussen op een koeltank te verlengen (Start d.d. 12 december j.l.). De aard en de hoogte van de bijdrage aan omschakelende landbouwers wier bedrijven in erkende gebieden liggen, zijn niet veranderd.

Erkenning van gebieden

Op verzoek van een zuivelonderneming kan een gebied worden erkend indien deze op grond van een plan heeft aangetoond dat:

- het plan het gehele gebied betreft, waaruit één of meer in dat plan vermelde melkfabrieken, die tot de zuivelonderneming behoren, melk betrekken;
- zij op het tijdstip van indiening van het verzoek meer dan 50 % van de melk die de in dat plan vermelde melkfabrieken betrekken van landbouwbedrijven naar de fabrieken in melktanks vervoert;
- zij voornemens is alle melk, die de in dat plan vermelde melkfabrieken betrekken van de landbouwbedrijven in melktanks naar die fabrieken te vervoeren. Ten aanzien van een erkend gebied dient een zuivelonderneming zich bij overeenkomst te verplichten de vereiste omschakeling op aanvoer van de melk in koeltanks voor 1 januari 1982 te hebben voltooid.

De zuivelondernemingen kunnen tot 1 juli 1978 een verzoek tot erkenning van een gebied indienen bij de Directeur Bedrijfsstructurele Aangelegenheden van het ministerie van landbouw en visserij.

Aanvragen van landbouwers

Landbouwers die een bedrijf hebben, dat ligt in een erkend gebied, kunnen tot 1 juli 1980 een aanvraag voor een bijdrage in de kosten van de omschakeling van melkbussen op een koeltank indienen. Onder bepaalde voorwaarden kan een bijdrage van f. 1.500.- worden verleend in de kosten van een koeltank van tenminste 700 liter en ten hoogste 1700 liter. Bovendien kan een maximale bijdrage van f. 3.000.- worden verleend in de kosten van investering in de bouw en inrichting van een melkkamer, een melkleiding, een weidetank, een doorloop melkwagen en reinigungsapparatuur.

Aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar bij de melkfabriek en bij de districtbureauhouder van de Stichting tot Uitvoering van Landbouwmaatregelen. Aanvraagformulieren moeten worden ingediend bij de districtbureauhouder.

Verkoop zuivelfabriek nog niet rond

Hoewel het niet onze gewoonte is om op geruchten af te gaan, komt het ons toch dienstig voor om te berichten, dat de verkoop van de zuivelfabriek „De Vrijheid” nog niet rond is.

Er is een ernstige gegadigde, zo werd ons van bevoegde zijde meegedeeld, maar daarmee zijn de onderhandelingen nog gaande.

Wel is het gedeelte met kantoor en woning p.m. 14 dagen geleden verkocht aan het boekhoudbureau Beumer alhier en is door Radio Ter Harmsel een klein deel van het aan zijn eigendom grenzend perceel gekocht.

Zuivelfabriek aangekocht door Gebr. Schuppert

De Zuivelfabriek „De Vrijheid” is aangekocht door Gebr. Schuppert B.V., alhier. Juist toen de krant gesloten was bereikte ons de vorige week het bericht, van deze aankoop, zodat het bericht in ons vorige nummer niet meer te achterhalen was. Wat er precies met de fabriek gebeuren zal kon men ons, in het huidige stadium, nog niet zeggen.

Het einde

„Het einde van een imperium, 1906-1972” zo zou men met een beetje fantasie en goede wil het sluiten van de zuivelfabriek „De Vrijheid” en het verlies aan zelfstandigheid en zeggenschap van de coöperatie kunnen noemen.

Wie tien jaar geleden gezegd zou hebben, dat de fabriek zou verdwijnen, zou de zegsman wat meewarig hebben aangekeken. Of het dan ook wel juist is, zoals gezegd werd, dat het sluiten van de fabriek geen zwarte dag maar een historische dag was op 24 december, toen de stoomfluit het einde van het boerenimperium aankondigde, valt te betwijfelen.

Van 1906 tot 1972 hebben de leden en hun bestuur hun eigen boontjes mogen doppen en zelf de verantwoordelijkheid voor hun bedrijf gedragen, al waren zij wel in een groter maar lossere verband - de G.O.Z. - opgenomen.

Die zeggenschap en verantwoordelijkheid hebben zij moeten inleveren om er hoegenaamd geen invloed voor terug te krijgen. Die inlevering begon in 1972. Niet alle concentraties in handel en industrie hebben tot betere uitkomsten geleid. Er zijn tal van voorbeelden, dat dit niet het geval bleek te zijn. Het is dan ook de vraag of de melkleveranciers van Holten e.o. een veel hoger melkgeld zullen ontvangen, dan tot nu toe het geval is geweest.

Betekent dit, dat de Holtor boeren de klok moeten stil zetten of teruggedraaien, zo men wil. Het zou niet mogelijk zijn geweest. Maar het betekent wel, dat zij uitermate op hun hoede moeten zijn, dat de beloften bij deze concentratie gedaan, ook worden nageleefd, want belofte, ook ten aanzien van „meer melkgeld”, maakt schuld.

Het moet voor de velen, die hun liefde en werkkraft voor hun eigen bedrijf - ook door het personeel - gegeven hebben, toch wel een tragisch moment geweest zijn, toen de fluit van de boterfabriek haar laatste tonen de lucht in blies.

„En reken d' uitslag niet, maar telt het doel alleen” (Tollens), mag dan wel een oud-Hollandse spreuk zijn. De uitslag/uitkomst is voor onze hardwerkende boerenbevolking toch wel van grote essentiële betekenis.

(w. b.)

Holtens Nieuwsblad, 1977-12-30; p. 1/21

Laatste melkontvangst aan „De Vrijheid”

Ruim 71 jaar nadat bij de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” aan de Stationsstraat te Holten de eerste melk werd aangevoerd, om precies te zijn het was in oktober 1906, reden zaterdagmorgen voor de laatste keer de melkrijders langs de boerderijen in de verschillende buurtschappen (en nog enkele in het hart van het dorp) om de melk op te halen voor levering aan het bedrijf dat met ingang van 1 januari a.s. dicht gaat en dit betekent dat met ingang van 26 december de melk van de Holtense Coberco leveranciers en Markelo en Bathmen wordt verwerkt.

De laatste 30 literbus werd zaterdagmorgen „gestort” door Jan Hendrik Ebrecht (51) uit de Schoolstraat te Holten die van 1941 tot 17 januari 1974 op „De Vrijheid” werkzaam was als morsternemer, karnemelktapper, 2e botermaker en van plm. 1950 tot 1974 als melkontvanger. Helaas werd hij op 17 januari 1974 bij een ongeval op het bedrijf zo ernstig aan zijn ogen gewond dat hij niet meer kon werken. Aan de voorgevel van het bedrijf was zaterdagmorgen een groot spandoek aangebracht met het opschrift: „Coberco sluit dit gebouw, daarom zijn wij allen in rouw”

Van deze rouw (grote spijt) gaven de melkrijders (ook mede namens de leveranciers) blijk door het dragen van een zwart petje. Ook hing er een bescheiden vlag halfstok en werd in een zwarte melkbus een doek verbrand met het opschrift 1906: opgericht; 1931: 25 jaar bestaan; 1972: naar „Coberco”; 1977, 24 december einde.

De heer H. Stekman, voorzitter van het district Holten/Coberco, mede sprekend namens de leveranciers in Holten, noemde zaterdag 24 december geen zwarte maar wel een historische dag, waar we als veehouders allemaal zelf naar toe hebben gewerkt en geleefd omdat het nu eenmaal niet anders kon. De tijd waarin we als boeren van onze plaatselijke coöperatie de dienst uitmaakt en is voorbij en we komen allemaal verder van de zaak af te staan. De heer Stegeman richtte zich in zijn toespraak in ‘t bijzonder tot de personeelsleden, waarvan het merendeel reeds een groot aantal jaren op „De Vrijheid” heeft gewerkt en hij wenste hen op de Cobercobedrijven in Rijs-

sen, Wierden, Markelo of Bathmen een goede toekomst en arbeidsvreugde. Het bestuur van het district Holten heeft er voor gevochten om sluiting van „*De Vrijheid*” te voorkomen maar het is niet gelukt. Wel heeft men nog weten te bereiken dat ook bij die leveranciers die nog geen melk-tank hebben de melk toch (nog) zal worden opgehaald.

Stegeman wenste tenslotte de veehouders-leveranciers een goede toekomst en bood als blijk van herinnering aan de melkrijders en het personeel een foto van „*De Vrijheid*” aan.

Afbraak zuivelfabriek „De Vrijheid” vordert langzaam

In de Stationsstraat is van de afbraak van de Zuivelfabriek „de Vrijheid” nog nauwelijks iets te bekennen, maar aan de achterzijde wordt door het Rijssense sloopbedrijf Roeterink hard gewerkt aan het opruimen van kelders en fundamenteën; een zwaar karwei, dat nog weken in beslag zal nemen. Met een verzwaarde stalen kogel worden de muren in elkaar geramd, waarna met een grote laadschop de brokken op grote trucks worden geladen, die puin en zand afvoeren. Het werk staat onder leiding van „springmeester” G.J.

Roeterdink directeur van het sloopbedrijf uit Rijssen. Met spanning wordt uitgezien naar het laten springen van de plm 30 meter hoge schoorsteenpijp, maar het zal volgens de slopers nog wel enkele weken duren voordat het gevaarte naar beneden zal storten. Hoe dat precies zal gebeuren moet nog be-

Een kijkje aan de achterzijde van de fabriek waar de fundamenteën stelselmatig worden opgeruimd.

keken worden. De pijp zal bij een goede berekening net tussen de beide nog bestaande gebouwen door kunnen vallen. Zoals bekend zal op de plaats waar nu nog de zuivelfabriek staat een nieuwe gereformeerde Kerk worden gebouwd, waarvan men bezig is de plannen uit te werken. Omstreeks midden januari zullen kerkeraad en commissie van beheer van de Gereformeerde Kerk waarschijnlijk een gemeentevond beleggen waarop de leden uitgebreid zullen worden geïnformeerd over de bouw van de nieuwe kerk.

Dynamiet deed pijp eervol sneuvelen

De pijp van de voormalige Coöperatieve fabriek van Melkprodukten „*De Vrijheid*” is maandagmiddag ruim vier uur de pijp uitgegaan, om een populaire woordspeling te gebruiken. Honderden scholieren en ouderen stonden op de hoek van de Stationsstraat, in de buurt van de spoorlijn op het perron en bij alle hoeken en gaten - zelfs op het dak - waar wat te zien was geduldig te wachten op het moment, waarop de ranke schoorsteen voorgoed zou sneuvelen. De bliksemafleiders piekten nog uitdagend de lucht in, alsof er niets aan de hand was.

Er werd driftig met camera's „gewerkt” om de historische val vast te leggen en sommigen hadden daarvoor graag een klimpartij over. De rijkspolitie had uit veiligheidsoverwegingen de Stationsstraat afgesloten voor alle verkeer, maar achter de dranghekken bleef vooral de jeugd geduldig wachten, want het sneuvelen van zo'n stenen pijp maak je zelden mee, zeker niet in deze tijd nu zo'n schoorsteen als een teken van voorbijge dagen practisch niet meer gebouwd wordt.

Sloopbedrijf Roetgerink uit Rijssen heeft zo'n karweitje in Holten al eerder opgeknapt, zoals we reeds schreven in ons blad van 9 maart jl. Vijf zware dynamietpatronen werden op deskundige wijze aan de voet aangebracht en toen die hun werk deden was het met de lange lijs meteen gedaan. Met een dreunende plof stortte het gevaarte op de grond, precies op het „gereserveerde” gedeelte waar eens de kaasmakerij stond.

Het stenen „stoffelijk overschot” was vooral voor de jeugd een welkome aanleiding eens een kijkje te nemen. en ook, veel ouderen gingen even rondneuzen. Hoe hecht de constructie was bleek wel bij de voet, waar de ronding een dikte heeft van zo'n halve meter. De sierlijk pijp is verdwenen en met deze verdwijning kan weer een stukje Holtense Geschiedenis worden bijgeschreven in de annalen.

Hoe het met „*De Vrijheid*” is gegaan is voldoende bekend. De mannen van Roetgerink zullen ook de opgeblazen schoorsteen-stukken afvoeren en wanneer alles, wat aan de fabriek herinnert in de stoffelijke zin van het woord, is verdwenen zal een godshuis de plaats innemen. Maar de echte Holtenaren, die dit unieke schouwspel meemaakten, zullen begrijpelijkerwijs toch wel met

een tikkeltje weemoed in hun hart zijn weggegaan, toen alles voorbij was Weemoed bij de ouderen in onze gemeenschap en in 't bijzonder bij de boeren die zoveel jaren melk leverden aan „*De Vrijheid*”. Weemoed ook bij opa (oud-bestuurslid) die zijn zoon vroeg een brok stenen van de pijp mee te brengen als herinnering aan een bedrijf dat in de loop der jaren groot was geworden maar helaas toch te klein om te blijven voortbestaan.

Melkrijders maakten laatste rit

Zeven van de negen melkrijders die sinds de sluiting van „*De Vrijheid*” te Holten (3 jaar geleden) nog zorgden voor het vervoeren van melk in bussen naar Markelo en Bathmen hebben er zaterdagmorgen 20 december een punt achter gezet **omdat men met ingang van Januari 1981 aan de melkverwerkende bedrijven uitsluitend nog tankmelk kwijt kan.**

Vrijdagavond 19 december werd door het bijna volledige bestuur van het district Holten-Coberco in restaurant „*Vosman*” van hen afscheid genomen. District-voorzitter H Stegeman dook in een afscheidsspeech in het verleden en herinnerde aan de tijd dat aan het eind van ieder jaar de ritten werden uitbesteed in een van de plaatselijke cafés soms voor een bedrag per rit dat men nu moet betalen voor één goede sigaar. Stegeman, na de 2e wereldoorlog zelf enkele jaren melkrijder heeft voor die prijs nooit gereden maar wel voor 4 à 5 gulden per dag en hiervoor was je met paard en wagen toch altijd drie uur van huis.

Ook in Holten heeft een groot aantal veehouders gebruik gemaakt van de subsidie (overheid en Coberco gemiddeld f. 2.500.-) bij het omschakelen op tankmelk maar ook een groot aantal kleinere en kleine bedrijven hebben om redenen van uiteenlopende aard definitief afgehaakt. Stegeman bood aan de zeven melkrijders een geschenk in couvert aan en verraste melkrijder Baltus uit de Vijfhuizen met een kleurenfoto (20 bij 30 in lijst) die een dezer dagen gemaakt werd bij het opladen van de bussen. De melkrijders Overeem en Boode die een paar jaar reeds „overschakelden” van tractor met aanhanger op melkvervoer per tank blijven in Holten nog rijden.

Namens „Coberco” werd het woord gevoerd door de directeur de heer A.M. Ravenshorst te Zutphen. Hij herinnerde aan de „*melkstrijd*” die er een aantal jaren geleden in Holten was om de melk van de „*Wansinkboeren*” Een strijd tussen de plaatselijke coöperatie „*De Vrijheid*” en de V.V.M. te Nunspeet. Het ging toen om melk in bussen, **om melk in een tank is nooit geen strijd geleverd.** 1980 betekent zo besloot de heer Ravenshorst voorgoed het einde van het bussentijdperk. Hij bood als herinnering aan de heer Stegeman een mini-melkbusje van fijn aardewerk aan.

Rechts op foto melkrijder Hendrik Jan Baltus die 38 jaar bussen melk vervoerde naar „De Vrijheid” in Holten en 3 jaar naar de fabriek in Bathmen.

Jan Baltes: vernieuwingen vragen om aanpassingen

Onder de kop „*Melkrijders maakten hun laatste rit*” werd in het vorige nummer van *Holtens Nieuwsblad* aandacht besteed aan het min of meer uitstervende beroep van melkrijder. Niet alleen in Holten, maar ook in de omliggende gemeenten verdwijnen de laatste tijd, omwille van de melktanks steeds meer melkrijders. Hun levensloop is ongeveer gelijk.

Begonnen werd zo’n 35 tot 40 jaar geleden, met paard en wagen en geëindigd met een moderne tractor met aanhanger. Men is over het algemeen niet in loondienst bij de desbetreffende melkfabriek, maar meestal zijn het zelfstandige boeren die al dan niet Jaarlijks of voor langere of kortere termijn inschrijven en per aanbesteding een melktrit toegewezen krijgen. Inmiddels is het zo dat jaarlijks een aantal melkrijders per regio verdwijnen. Voor het gebied Holten en omgeving was dat op 20 december onder andere de heer J.H. Baltus uit Vijfhuizen. Van de veertien boeren, waar hij melkrijder voor was zijn inmiddels drie van hen overgestapt op tanks, de overige elf zijn er mee gestopt.

Destijds bij opslag

Als zestienjarige is Jan Baltus begonnen in het gebied Waterhoek, Dijkerhoek, zijn maximum lag rond de veertig boeren.

Zoals het in de beginjaren functioneerde is het natuurlijk niet meer, melkritten waren in die tijd bedoeld voor degenen die de bijverdienste hard nodig hadden. De rit ging uitsluitend per aanbesteding en deze lag rond de 1,25 gulden per dag. Bij opslag ging de rit één cent de hoogte in. Bij de kreet „*mijn*” was je al dan niet zeker van je inkomsten. Het melkgeld ging in die jaren met de melkrijder mee en vaak werd in het weekend ook brood voor de desbetreffende boeren meegebracht.

Melkrijder Jan Baltus heeft in het verleden nooit wegens ziekte verstek hoeven laten gaan. De contacten zal hij zeker missen, maar Jan Baltus is realistisch genoeg om te weten dat iedere economische verandering zijn tol eist. Met zijn tijd weet hij wel degelijk raad in de vorm van de bezorging van Holtens Nieuwsblad, Deventer Dagblad en Tubantia. Dan heeft hij zelf nog een tiental koeien en een aantal mestvarkens. „*Middels de krantenbezorging houd ik toch kontakten met de mensen, dat zou je anders erg gaan missen*”, vertelt hij. „*Vernieuwingen vragen nou eenmaal om aanpassing.*”

Bijlagen

Bijlage-1 Zuivelfabriek Wansink / V.V.M.

Holtens Nieuwsblad, 1949-01-01

Plaatselijk Nieuws

HOLTEN - IN EN OM DE MELKSTRIJD.

De V.V.M. hield Dinsdagavond weer een vergadering in *Amicitia*, waarin een van de directeuren, de heer De Besten, nog een laatste overzicht gaf van de stand van zaken met betrekking tot de melkleverantie aan **Nunspeet** en gesproken werd over de oprichting van een controlevereniging. De vergadering was druk bezocht.

De melk van ruim 1300 koeien was door de veehouders aan de fabriek toegezegd, zodat zou worden overgegaan tot de inrichting van een melkontvangst-station, hetwelk zal worden ondergebracht in een perceel van de heer C. A. Muller in de Look.

Uit de besprekingen bleek, dat er twee commissies naar Nunspeet en omgeving zijn geweest, om inlichtingen over de V.V.M. te verzamelen, welke beide gunstige ervaringen hadden opgedaan. Een commissie was op eigen initiatief van de veehouders tewerk-gegaan, terwijl de andere commissie zou zijn gezonden door de contactcommissie van de leveranciers der Fa. Wansink, die met de coöperatieve combinatie samenwerkt. Volgens haar zegsman, die verslag uitbracht in deze vergadering, had men de indruk, dat het bezoek van tevoren reeds teveel geregeld was, zodat men van de zijde van de coöperatieve fabriek te Putten a.h.w. invloed had willen uitoefenen tegen de V.V.M. Wij laten dit laatste natuurlijk geheel voor rekening van de betrokken zegsman.

In deze vergadering werd tenslotte besloten tot oprichting van een controlevereniging, waarvan als bestuursleden gekozen werden de heren A. Haverslag, Okkenbroek; W. Veltkamp, dorp; G. J. Weijers, Borkeld; A. H. Stegink, Neerdorp; en J. Ulfman, Lichtenberg.

DE MELK HEEFT EEN HOOG VETGEHALTE.

Als er weer zo'n melkvergadering geweest is, wordt er dikwijls veel nagepraat en nog wel eens wat gezegd, waar de lommerd geen geld op geeft. Zo schijnt het verschillende veehouders te hebben bevreemd, dat het vetgehalte de laatste tijd nogal wat opgelopen is en zij zoeken daar wat achter. Toch is het een normaal verschijnsel, dat het vetgehalte in de eerste staltijd wat omhoog loopt. Dit jaar schijnt zulks boven het normale te zijn geschied.

Wij laten daarom hieronder eens volgen wat een Landbouw-medewerker van „Trouw” in 't blad van Dinsdag j.l. hierover o.m. schreef:

„Het vetgehalte van de melk blijkt dit najaar een verrassende hoogte te bereiken. Een kleine fabriek op de zandgrond gaf ons een gemiddeld percentage op van 3.86 pct. en een grote coöp., fabriek berichtte ons zelfs een gemiddeld percentage van 3.97 pct. te bereiken. Dit zijn cijfers, die enkele jaren geleden voor vrijwel onbereikbaar werden gehouden.

De verbetering van het vetgehalte is blijkbaar snel in haar werk gegaan, want in de berekening van de melkprijs voor 1948-1949 wordt als jaargemiddelde van het vetgehalte aangenomen voor Friesland 3.80 pct., voor Noord- Holland en Overijssel bijna 3.60 pct. en voor Zuid-Holland 3.40 pct.

Uiteraard is in November de melk vetter dan het gemiddelde over het gehele jaar, daar de koeien langzamerhand droog worden gezet en kleinere melkgiften gepaard gaan met hoger vetgehalte. Toch mag men uit bovenstaande cijfers de gevolgtrekking maken, dat ons vee na de oorlog zeer snel in kwaliteit is verbeterd.”

Holtens Nieuwsblad, 1949-05-21

DE FIRMA GEBR. WANSINK VIERT MAANDAG HAAR GOUDEN FEEST.

Maandag 23 Mei a.s. zal het vijftig jaar geleden zijn, dat de firma Gebr. Wansink werd opgericht, die - wij zouden haast willen zeggen - bij iedere zakenman in Nederland bekend moet zijn, zo uitgebreid zijn de branches, waarin zij al die jaren zaken heeft gedaan.

De oprichting in 1899 viel samen met de oprichting van de Stoomzuivelfabriek „De Eendracht” door de gebroeders Jan Albert, Derk Jan en Hendrik Jan Wansink, waarvan alleen de laatste nog in leven is. Zijn zoons zijn nu weer de jonge firmanten en zij drijven al weer vele jaren onder het oppertoezicht van de heer H. J. Wansink, hun uitgebreide zaken. Want al moge deze laatste niet meer actief aan het zakenleven deelnemen, zijn grote kennis en ervaring kunnen zo nog maar niet gemist worden.

De oprichting van de zuivelfabriek getuigde in die dagen van de grote ondernemingsgeest, die de jonge firma bezielde. Zij heeft daarmede pioniersarbeid voor deze streek verricht en haar daad was - in het licht van die tijd bezien - van grote economische betekenis.

Wij behoeven daarover niet in den brede uit te weiden, want iedereen in onze omgeving weet, welk een belangrijke plaats de firma Gebr. Wansink in onze gemeente inneemt. Niettemin is het aardig enkele feiten uit het grijze verleden uit de mond van de oudste firmant, de heer H. J. Wansink Sr., op te tekenen.

Voor al de oprichting van de boterfabriek, aldus onze zegsman, betekende de opkomst van het boerenbedrijf, inzonderheid voor de kleine boer. Het eigen product, dat men karnde, was in kwaliteit minderwaardig en laag in prijs. Er werd slechts wat ruilhandel mee bedreven, doordat men er hij Stoksdinemeuje wat winkelwaren voor terugkreeg, of men ging er mee naar de markt in Deventer en haalde daar zijn winkelwaren. Toen de beide boterfabrieken opkwamen, want later volgde de coöperatieve fabriek „De Vrijheid”, hadden de boeren met de boter geen werk meer en werden zij direct betaald naar de kwaliteit. Er kwam wat geld onder de mensen, de winkelwaren werden in eigen plaats gekocht en er ontstond handel in graan, dat door de spoorwegen werd aangevoerd.

Dat graan was bestemd voor veevoeder en daarmee werden varkens gemest, waardoor er meerdere welvaart kwam op het platteland.

De firma Wansink heeft, dank zij haar soliditeit en koopmanschap, met de toeneming dezer welvaart gelijke tred weten te houden. Aanvankelijk klein en met slechts enkele mensen aan personeel begonnen, is zij thans uitgegroeid tot een bedrijf, dat vele takken van handel omvat, en dat zowel bij haar leveranciers als bij haar afnemers in hoog aanzien staat.

De zuivelfabriek is, zoals men weet, aan de Coöperatieve combinatie overgegaan, omdat de drukte de beide jongste firmanten, Derk en Jan Wansink, over het hoofd liep. Het oorspronkelijk bedrijf, door de drie gebroeders opgericht, is dus enigszins verminkt, maar niettemin gebleven. De firma zal bij het heugelijk jubileum van vele zijden grote belangstelling ondervinden, waarbij in de eerste plaats en posthume hulde gebracht zal worden aan de overleden firmanten en eveneens aan de heer H. J. Wansink en zijn zoons voor de schone taak, die zij, ook in het belang der gemeenschap, in de afgelopen vijftig jaren hebben verricht.

De heer Wansink werd onlangs ter gelegenheid van zijn 75ste verjaardag voor zijn vele verdiensten door H.M de Koningin benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau.

De firma recipieert Maandagmiddag in hotel Holterman. Proficiat!

Holtens Nieuwsblad, 1949-11-26;

ADMINISTRATEUR G.E.B. VIERT AMBTSJUBILEUM.

Op Donderdag 1 December a.s. zal de heer H. J. Westerik, boekhouder-monteur van het gemeentelijk elektriciteitsbedrijf, de dag herdenken, dat hij voor 25 jaar bij het gemeentebedrijf in vaste dienst trad. De heer Westerik heeft de wording van ons stroomdistributiebedrijf van de grond af aan meegemaakt.

Toen in de eerste wereldoorlog, onder het toezicht van de machinist, de heer S. Huisman, de elektrische stroom werd opgewekt in de zuivelfabriek van de fa. Gebr. Wansink en men 's avonds om elf uur via de lampen een knipoogje gaf, dat over enkele minuten het licht uit zou gaan, was de heer Westerik als jongmaatje reeds aan de elektriciteitsvoorziening verbonden en deed hij reeds de kennis en ervaring op die hem in staat stelden om het bedrijf op gedegener wijze te leiden.....

VERGADERING VAN LEVERANCIERS DER V.V.M.

Melkaanvoer in 1949 4½ miljoen kg.

In „*Amicitia*” werd Donderdagavond een druk bezochte vergadering gehouden van leveranciers der Verenigde Veluwe Melkbedrijven (V.V.M.) te Nunspeet, welk bedrijf nu plm. 1 jaar geleden haar melkontvangststation opende in de Look.

De bedrijfsleider der V.V.M., de heer de Besten, sprak een hartelijk woord van welkom tot de vele aanwezigen, waarbij hij zich in het bijzonder richtte tot de heer Ir Zuidema. Rijkszuivelconsulent voor Overijssel te Zwolle, die deze avond een lezing zou houden over: „Melkwinning”.

De heer de Besten deelde de vergadering mede, dat het jaar 1949 de verwachtingen heeft overtroffen. 25 leveranciers traden in het afgelopen jaar nog tot de V.V.M. toe en het aantal leveranciers bedraagt momenteel 300. De totale aanvoer beliep 4½ miljoen kg, wat wel een hele plas is, doch volgens de heer de Besten kan en moet er nog veel meer komen. Het ontvangststation te Holten is wel niet zo groot, doch het dubbele kwantum van 1949 kan er gemakkelijk verwerkt worden.

Onze leveranciers zullen in het afgelopen jaar gemerkt hebben dat de V.V.M. haar best heeft gedaan en ook onze concurrenten zullen hiervan wel niet onkundig gebleven zijn, zo vervolgde de heer de Besten. Ook wat de toekomst betreft, zo vervolgde de heer de Besten, kunt U als leveranciers op de V.V.M. rekenen en wij vertrouwen, dat wij uw volle steun en medewerking zullen ondervinden.

Nadat de heer de Besten nog een hartelijk woord van dank had gesproken tot het personeel van liet ontvangststation en de melkrijders, werd het woord gegeven aan Ir Zuidema, die een zeer leerzame lezing hield over: „Melkwinning”.

Zeer gaarne heb ik, zo begon Ir Zuidema, voldaan aan het verzoek van de directie der V.V.M. om deze avond naar Holten te komen voor het houden van een lezing over het winnen en behandelen der melk, omdat hieraan helaas nog veel mankeert.

Nu de kwaliteit van de producten meer en meer een grote rol gaat spelen op de wereldmarkt, is het van ontzaggelijk groot belang, dat de melk, die zo lang ze de uier nog niet heeft verlaten, van prima kwaliteit is, zo goed mogelijk wordt gewonnen en behandeld, zo dat het product prima aan de fabriek wordt afgeleverd.

De tijd van schaarste is zo ongeveer voorbij en de eisen, die op de wereldmarkt t.a.v. de kwaliteit worden gesteld, zijn zeer hoog. De concurrentie, die wij o.a. hebben van Denemarken, waar meer dan 90% van de veestapel t.b.c.-vrij is, is zwaar en wij zullen al onze krachten moeten verzamelen om aan de concurrentie het hoofd te kunnen bieden. Volgens Ir Zuidema is het zeer waarschijnlijk, dat in ‘t komende voorjaar reeds zal worden overgegaan tot uitbetaling van de melk naar kwaliteit. Hoe of dit precies zal gebeuren is nog niet bekend, maar spr. denkt aan classifica-

tie der melk. Een wetsontwerp in dezen is te verwachten en die boeren, die prima melk leveren, zullen hiervoor behoorlijk worden beloond, terwijl zij, die dit niet doen, behoorlijk zullen worden gekort.

Spr. wees verder op het grote belang van t.b.c.-bestrijding. Volgens Ir Zuidema zal dit wel gaan „met vallen en opstaan”, doch het moet gebeuren en het doel, Nederlands veestapel vrij van t.b.c., zal worden bereikt.

Van de gelegenheid om vragen te stellen, werd door verschillende aanwezigen gebruik gemaakt, welke vragen door Ir Zuidema tot tevredenheid werden beantwoord.

Namens de aanwezigen sprak de heer de Besten een hartelijk woord van dank tot Ir Zuidema voor zijn leerzame lezing.

De leveranciers kregen hierna de gelegenheid om vragen te stellen over verschillende aangelegenheden. O.m. werd gevraagd of de V.V.M. ook een nabetaling zal doen. Hierop werd van de zijde der directie bevestigend geantwoord, doch hoeveel en wanneer dit zal worden kon hedenavond nog niet worden medegedeeld.

Vermelden we nog, dat door de heer Doppen propagandist van de Vereniging voor Vrijhandel en Bedrijven enige aardige films werden vertoond over „Volk van Canada” en „Boeren in Amerika”.

Vergadering Melkleveranciers. V.V.M. is niet failliet. Melkaanvoer steeg met ruim 7%

Woensdagavond werd in „*Amicitia*” een zeer druk bezochte vergadering gehouden van veehouders, die hun melk leveren aan de Ver. Veluwse Melkbedrijven „V.V.M.” te Nunspeet.

De bedrijfsleider, de heer Joh. de Besten, heette de talrijke aanwezigen hartelijk welkom, waarbij hij zich speciaal richtte tot de heer B. H. J. Doppen, propagandist van de Vereniging voor Vrije Handel en Industrie te Zwolle. Spr. herdacht verder de op Vrijdag 19 Januari j.l. overleden directeur der V.V.M., de heer W. Corn, de Zeeuw, die tal van jaren zijn beste krachten aan het bedrijf heeft gegeven en ook zeer veel heeft gedaan in verband met de bouw van het station voor melkontvangst te Holten.

De heer De Besten sprak verder een woord van dank tot de leveranciers en de melkrijders voor de prettige wijze waarop mocht worden samengewerkt in het afgelopen jaar. Volgens de heer De Besten is dezer dagen het praatje rondgestrooid, dat de V.V.M. failliet zou zijn. Spr. zal geen moeite doen om dit „geroddel” te ontzenuwen, doch de V.V.M. zal zeer binnenkort voor een afdoend antwoord zorgen.

1950 was over het algemeen een goed productiejaar. De aanvoer ging met ruim 7 % omhoog, doch de stijging zou zeker 10 % hebben bedragen, ware het najaar van 1950 niet zo nat geweest. In totaal werd aan het station in de Look aangevoerd ruim 4½ miljoen kg. melk. Het vetgehalte steeg in 1950 in geringe mate en het aantal leveranciers steeg met elf. Volgens de heer De Besten werd in het afgelopen jaar gemiddeld meer voor de melk uitbetaald dan bij de Coöp. „De Vrijheid” en het prijsverschil ten opzichte van de omliggende coöp, fabrieken was nog groter. De controlevereniging groeide in het afgelopen jaar, wat met het oog op de productieverhoging van het grootste belang moet worden geacht. Aan het oprichten van een fokvereniging wordt veel aandacht besteed en hopelijk zal binnen niet al te lange tijd tot het oprichten van deze vereniging kunnen worden overgegaan.

Na dit verslag van de heer De Besten werd door de heer Doppen een hoogst interessante film vertoond over „Maisteelt en veemesten in Amerika”, terwijl in een 2e film op duidelijke wijze werd getoond wat in de Ver. Staten door vrijwillige samenwerking werd bereikt.

Tussen deze filmvertoning sprak de heer Doppen over het onderwerp: „Waarom coöperatie?” Coöperatie betekent samenwerking, doch in het vrije bedrijf is samenwerking noodzakelijk en samenwerking in deze vrije bedrijven is zeer goed mogelijk. Als voorbeeld noemde de heer Doppen Amerika, waar men van coöperatie niets moet hebben en waar een welstand heerst als nergens ter wereld. Men wil het zo gaarne doen voorkomen volgens de heer Doppen, dat de coöperaties ons uit de wereld van de dertiger jaren hebben geholpen, doch niets is minder waar.

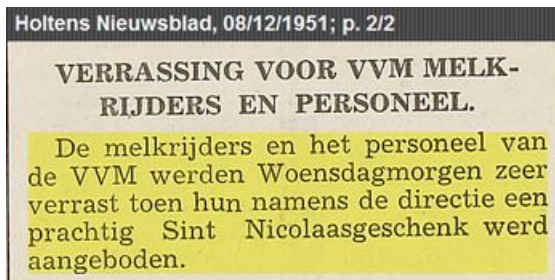
Reeds meer dan 40 jaar worden van de zijde der coöperaties de vrijhandel de beschuldigingen naar het hoofd geslingerd, doch het beste bewijs, dat deze beschuldigingen onwaar zijn, ligt hierin, dat de vrijhandel en de vrije bedrijven nog steeds voortbestaan. Volgens spr. zijn wij in Nederland op weg naar ondergraving van de zelfstandigheid van onze boerenstand en als we zo doorgaan is volledige voogdij over onze Nederlandse landbouw niet ver meer. Onze jonge boeren zien voor een groot deel het grote belang van zelfstandigheid wel in en staan op de bres voor het behoud van hun zelfstandigheid.

Er wordt gezegd: de coöperatie is het eigendom van de boer. Spr. noemde dit een doodgewone leugen. Wanneer heeft eigendom waarde? Alleen wanneer we er t.z.t. beschikking over krijgen en dat krijgt de enkeling in de coöperatie nooit. Enige jaren geleden hoorde men niets dan goeds uit het coöperatieve Zweden. En thans? In dat land is de boerenstand het slachtoffer geworden van het coöp, wezen. Laten de boeren van Nederland zich bewust zijn van de gevaren, die er dreigen en op de bres staan voor hun zelfstandigheid, zo besloot de heer Doppen.

De heer De Besten dankte de heer Doppen voor het gesprokene en gaf de gelegenheid om vragen te stellen aan de spreker of eventueel met hem van gedachten te wisselen. Geen van de aanwezigen maakte van de geboden gelegenheid gebruik.

Ook gaf de heer De Besten de aanwezigen de gelegenheid om vragen te stellen of opmerkingen te maken over de V.V.M., doch ook van deze gelegenheid werd geen gebruik gemaakt.

In zijn slotwoord sprak de heer De Besten een woord van dank tot de leveranciers voor de getoonde belangstelling en hoopte hij op een vruchtdragende samenwerking voor de toekomst.

Plaatselijk Nieuws

Vergadering V.V.M.-leveranciers

Melkaanvoer bleef op peil.

T.b.c.-bestrijding boekte mooie resultaten.

In zaal *Amicitia* werd Vrijdagavond een zeer goed bezochte vergadering gehouden van veehouders, die hun melk leveren aan (de Verenigde Veluwse Melkbedrijven V.V.M, te Nunspeet, ontvangstation Look.

De bedrijfsleider, de heer Joh. den Besten, heette de talrijke aanwezigen hartelijk welkom, waarbij hij zich in 't bijzonder richtte tot de heren Ir. B. v. d. Kolk, adj. Rijkszuivelconsulent te Zwolle, en J. Koopmans, propagandist van de Vereniging voor Vrije Handel en Industrie (V.H.I.) te Leeuwarden.

De heer den Besten sprak verder een woord tot de melkrijders en het personeel van 't station Look, met wie in het afgelopen jaar weer op prettige wijze werd samengewerkt.

De aanvoer in de Look handhaafde zich op 4,5 miljoen kg., hoewel over het gehele land de aanvoer iets terug liep. Dit zou ook hier het geval zijn geweest, ware het niet, dat een zestal nieuwe leveranciers in de loop van 1951 besloten hun melk aan de V.V.M. te leveren. De heer den Besten dankte de leveranciers hartelijk voor het in de V.V.M. gestelde vertrouwen.

Er zijn nog steeds, volgens spr., een aantal oud-Wansink-leveranciers, die de „kat uit de boom kijken”. Drie jaar lang wordt dit nu al door deze veehouders gedaan en zij moeten nu toch wel tot de ontdekking zijn gekomen, dat de V.V.M. geen bedrijf is, wat als los zand aan elkaar hangt. Toen de V.V.M. in Holten begon te draaien, zijn verschillende oud-Wansink-leveranciers naar de Coöp. „De Vrijhei” gegaan, omdat men de zaak niet vertrouwde. Men was bang, dat de V.V.M. hier maar kort zou blijven. Wij hebben m.i. in de achter ons liggende drie jaar wel bewezen, dat we van plan zijn om hier in Holten te blijven.

Niemand van ons, zo zeide de heer den Besten, kan in de toekomst zien en voorspellingen doen is gevaarlijk, doch als er niets bijzonders gebeurt, dan ontvangt de V.V.M. over 10 of 20 jaar hier nog melk.

De kwaliteit van de in 1951 aangevoerde melk was volgens spr. bevredigend, maar het kan en moet beter. Alleen van kwaliteit melk kan een kwaliteit product worden gemaakt, waarvoor men op de wereldmarkt de hoogste prijs ontvangt. De Keuringsdienst zal in de toekomst een nog scherper controle doorvoeren en het is dan ook van het grootste belang, dat de uiterste zorg aan de melk wordt besteed, wil men verschoond blijven van een proces-verbaal.

Laat men vooral ook, wanneer straks de melk weer wordt opgehaald in de nacht van Zondag op Maandag, meewerken door de melk mee te geven.

De controlevereniging verrichtte in 't afgelopen jaar weer zeer nuttig werk en ditzelfde mag ook gezegd worden wat betreft de t.b.c.-bestrijding.

1880 koeien werden onderzocht en 1492 hiervan waren reactie-vrij. Het reactie-percentage bedroeg in 1950 22,8 pct. en in 1951 20.6 pct.

103 bedrijven zijn vrij, wat neerkomt op 44,6 pct. Een 20-tal leveranciers neemt nog niet deel aan de t.b.c.-bestrijding.

Aan de melkcursus namen aanvankelijk 10 jongelui deel, doch de cursus eindigde met 8 leerlingen, waarvan 7 een diploma behaalden. Een hartelijk woord van dank sprak de heer den Besten tot de heer J. A. Groteboer, op wiens bedrijf de cursus werd gegeven.

Nadat de heer Koopmans eerst nog een film had vertoond over „Pluimvee en pluimveebehandeling”, werd daarna door hem een lezing gehouden over het vrije bedrijfsleven en de noodzaak van vrije handel”.

Spreker begon met het citeren van de schone coöperatieve leus: „Niet om het gewin, maar voor het gezin”. Dit is, volgens spr., ook niet meer dan een leus. Zelfs in de uitzendingen van de schoolradio wordt reclame gemaakt voor de coöperatie en het coöperatieve kamp heeft zelfs een opleidingscentrum waar jonge mensen worden opgeleid als propagandist tegen de vrije handel. Spr. noemde de coöperatie als middel nuttig, doch totale coöperatie zou onherroepelijk als gevolg hebben een dwangmaatschappij.

Wat heeft totale coöperatie tengevolge? Men kijke eens naar Noorwegen, Denemarken en Portugal, waar men alle „zegeningen” van totale coöperatie heeft gekregen. De Noorse boeren zijn arm, de Portugezen zijn weerloos en de Denen wenden zich teleurgesteld af. In al deze landen rijzen de particuliere bedrijven als paddestoelen uit de grond.

Om dicht bij huis te blijven: De Brabantse Coöp. Zuivelfabrieken hebben een strijdfonds gevormd, omdat men zich meer en meer bedreigd gevoelt door de vrije ondernemers.

De vrije ondernemers zowel als de coöperaties zijn er over uit om winst te maken, omdat alleen een bedrijf kan blijven voortbestaan als er winst wordt gemaakt.

Omtrent de winsten der ondernemers heerst er bij velen een wanbegrip. Wanneer een coöperatie winst heeft gemaakt en het reserve-kapitaal wordt versterkt, noemt men dit een verstandig beleid, maar als een vrije ondernemer dank zij hard werken en ploeteren, veelal van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, een cent verdient, noemt men dit winstbejag.

Spr. besloot zijn lezing met de samenleving te vergelijken met een voetbalelftal. Doordat elf spelers samen werken, wordt succes bereikt. Zo moet er ook samenwerking zijn tussen vrije boeren, handel, industrie en middenstand.

Nadat door de heer Koopmans nog een hoogst interessante film was vertoond over de drooglegging van de Zuiderzee, hield Ir. v. d. Kolk een inleiding over het onderwerp:

Melkwinning en melkbehandeling.

Spr. behandelde eerst de techniek van het melken, d.w.z. in de kortst mogelijke tijd de emmer vol. De totale melkproductie bedroeg over 1951 pl.m. 5 miljard kg., doch deze productie zou

50.000.000 kg. hoger zijn geweest, indien 1 procent van de melk als gevolg van slecht melken niet in de uier was achtergebleven. Wat de productie van de melk betreft, staat ons land aan de spits, doch de melkwinning en behandeling laat nog wel iets te wensen over. Er zijn nog steeds veehouders, die niet ten volle beseffen dat melk de grondstof is voor de zuivelfabrieken.

Ir. v. d. Kolk stond hierna uitvoerig stil bij het melken zelf en de behandeling na het melken. Van groot belang zijn de volgende 3 punten:

- 1) Zo min mogelijk stof en vuildeeltjes in de melk (uier voor het melken met droge doek afwrijven).
- 2) Goed reinigen van het melkgereedschap.
- 3) Koelen van de melk.

Nu hoogstwaarschijnlijk binnen afzienbare tijd uitbetaling naar kwaliteit zal plaats hebben, raadt de spr. de aanwezigen aan om aan de melk de uiterste zorg te besteden en wekte hij de aanwezigen op om hun jongere huisgenoten aan, de melkerscursussen te laten deelnemen.

Ir. v. d. Kolk reikte daarna met een enkel woord de diploma's uit aan de geslaagden. t.w. A. Dijkink Jzn.; J. A. J. Groteboer; H. J. Smook; H. J. Vorkink; J. M. Haverslag; W. Aalpol; en G. J. Bekkernens.

De heer H. J. Smook ontving tevens het voormelkersdiploma.

De heer den Besten dankte in zijn slotwoord de beide sprekers en feliciteerde de geslaagde melkers.

Het ligt, volgens de heer den Besten, in de bedoeling om deze zomer 'n melkcursus te geven onder leiding van de heer Smook en verwacht wordt, dat een groot aantal jongelui zich als cursist zal opgeven.

Zelfstandige handel contra coöperatie.

Enorme belangstelling voor lezing van de heer Doppen.

Drie coöperatie-functionarissen gingen in debat.

Om en bij de 400 belangstellenden vulden Donderdagavond „*Amicitia*” bij de lezing, die door de heer B. H. J. Doppen, propagandist bij de Stichting voor de Nederlandse Zelfstandige Handel en Industrie (ZHI) werd gehouden over het wel zeer actuele onderwerp „Voldoet de coöperatie in het algemeen aan de gewekte verwachtingen?”

De heer J. de Besten, bedrijfsleider der Verenigde Veluwse Melkbedrijven (VVM) te Nunspeet, opende deze zeer druk bezochte bijeenkomst met een woord van welkom, waarbij hij zich in het bijzonder richtte tot de heer Doppen. Spreker kennende, aldus de heer De Besten, mogen we rekenen op een goede avond.

Nadat door de heer Doppen een zeer leerzame film was vertoond over „Melkwinning en Melkbehandling”, hield deze zijn met veel aandacht beluisterde rede. Er is strijd, vaak heftig, aldus de heer Doppen, over de vraag waarmede het landbouwbelang het beste gediend is, met zelfstandige particuliere ondernemingen in handel en middenstand, of met coöperatieve ondernemingen.

Op deze vraag kan geen antwoord gegeven worden, wanneer men geen inzicht heeft in de samenstelling van onze samenleving, onze Nederlandse maatschappij. Waarom hebben wij in ons land over het algemeen vrije boeren, middenstanders en handelaren?

Dat komt, omdat wij de primitieve zelfverzorging aan kant hebben geschoven voor de vrije arbeidsverdeling. In de vrije verdeling van arbeid krijgt men de uitoefening van vakwerk door specialisten. De landbouw in handen van de specialist op dat gebied: de boer.

De distributie in handen van de specialist, de middenstander of handelaar. Al deze ondernemers zijn zelfstandig. Dragen eigen risico en verantwoordelijkheid. Men kan aantonen, dat de landbouw op de duur beter verricht wordt door een vrije boer dan door een zetboer. Hetzelfde geldt voor middenstand en handel ten opzichte van de zaakvoerder der coöperatieve onderneming. Zelfstandigheid komt de ontplooiing van de menselijke natuur ten goede. Het gezonde, directe eigen belang levert de natuurlijke en steeds aanwezige prikkels tot meer prestaties. Men kent in de middenstand geen 8-urige werkdag en zeker niet in de landbouwsector.

Voorts vindt men in de christelijke maatschappijleer soevereiniteit in eigen kring, beginselen inzake eigendom en erfrecht, die de eigen onderneming in zelfstandigheid beschermen en verdedigen. Wat de enkeling kan doen, moet niet door de gemeenschap gedaan worden.

Tenslotte bewijst de praktijk, dat de vrije ondernemer in landbouw en middenstand de vaste kern en ruggegraat vormt van een gezonde en evenwichtige samenleving. Onze samenleving is meer gediend met het werk van zelfstandige en vrije bedrijven in landbouw, middenstand, dan met onmatige ambtenarij en dwang-economie.

Naast christelijke moraal en wettelijke voorschriften zal echter vooral de concurrentie moeten waken tegen misbruik van vrijheid door persoonlijk egoïsme ten koste van de gemeenschap. Waar de concurrentie ontbreekt en monopolies tot misbruik aanleiding kunnen geven, daar moet een correctie worden aangebracht. Er zijn, in tegenstelling met heden ten dage, in het verleden zeker jaren geweest, waarin de concurrentie haar zegenrijke werking niet voldoende kon ontplooiën. Ook zijn er terreinen aan te wijzen (crediet verlenen), waarop de particuliere bedrijven onvoldoende aan de landbouwbehoefte tegemoet konden komen. Voorzover een beperkt coöperatiewezen in deze behoefte voorzag, hetzij als correctie, hetzij als aanvulling op het werk van het zelfstandig bedrijfsleven, heeft zij goed werk kunnen verrichten en doet zij dit nog.

Bij deze erkenning van het nut der aanvullende of corrigerende werking van een als middel toegepast coöperatiewezen, mogen we evenwel de zeer grote principiële nadelen niet uit het oog verliezen o.m. de toegepaste binding en de uitschakeling van zelfstandigheid concurrentie wel de gevaarlijkste zijn.

Dit gevaar wordt steeds groter (en bedreigt ook het vrije boerenbedrijf) wanneer de landbouwer ondergeschikt wordt aan de tot trusts uitgegroeide coöperaties. De coöperatie is uitgegroeid tot een enorme trust, zoals we die op het particuliere terrein in ons land bijna niet kennen. Het is zelfs zo, dat deskundigen er niet meer uit kunnen komen, laat staan, dat de zelfstandige landbouwer iets van controle of medezeggenschap kan uitoefenen.

Spreker aarzelt dan ook niet om schone leuzen als „eigen onderneming van de boer” en „medezeggenschap” als coöperatieve fabels te kwalificeren.

Wat is eigendom en wanneer heeft het voor ons waarde? Als wij er persoonlijk hoofd voor hoofd beschikkingsrecht over hebben of krijgen. De heer Doppen vergeleek „medezeggenschap” en „eigendom” in de coöperatie met geblokkeerd geld, wat ook eigendom heet, doch waarvan men de vingers af moet houden.

Nadat de heer Doppen nog uitvoerig had stilgestaan bij het ontstaan van de coöperaties, trok hij fel van leer tegen de onwaardige middelen, waarmee de coöperaties de vrijhandel bestrijden. Het wapen, dat de coöperatie steeds weer hanteert is het zaaien van wantrouwen, waardoor men het vertrouwen wil aantasten. Men heeft in coöperatiekringen zeer wel begrepen, dat een der sterkste banden tussen boer en zelfstandige ondernemer het vertrouwen is, en daarom ging men wantrouwen zaaien. Wanneer de zelfstandige ondernemer een misstap begaat (dit gebeurt niet alleen bij de vrije ondernemers), laat men dan „man en paard” noemen, maar niet op de manier van: „een handelaar in ‘t Westen heeft dit of dat gedaan en een smid in het Oosten maakte zich schuldig aan....”

Er bestaat geen enkel bezwaar tegen loyale concurrentie. Er is geen enkel bezwaar tegen een beheerst coöperatiewezen. Gelukkig zijn er tal van directeuren, waarmee kan worden samengewerkt en tegen hen voeren wij geen strijd, doch wel tegen hen, die jaar in jaar uit klaar staan met laster en nog eens laster.

Door samenwerking, aldus spr. in ‘t slot van zijn betoog, kunnen wij succes bereiken. Samenwerking door allen voor allen.

Na de pauze was er gelegenheid om met spreker van gedachten te wisselen en een drietal coöperatie-functionarissen maakte hiervan gebruik, n.l. de heren Vos en Kruithof, topfunctionarissen van het Centraal Bureau, en de heer Kwaak, lid van de directie der Coöp. Melkeentrale (C.M.C.).

Aan het eind van de bijeenkomst - het was inmiddels twaalf uur geworden - dankte de heer Doppen voor de grote belangstelling en sprak hij ook een woord van dank tot de debaters voor de sportieve wijze, waarop de „degens werden gekruist”.

Holtens Nieuwsblad, 1952-11-22

Vrijhandel contra Coöperatie

Het debat tussen de heer Doppen (Z.H.I.) en de heren Vos, Kwaak en Kruithof (Coöperatie).

Het was ons wegens plaatsgebrek niet mogelijk om in het vorige nummer van Holtens Nieuwsblad uitvoerig in te gaan op het debat tussen bovengenoemde heren en zowel van coöperatieve zijde als van de kant van de vrije ondernemers gaf men hierover reeds zijn misnoegen te kennen. Nu ons blijkt dat deze kwestie bij onze lezers veel belangstelling heeft, komen wij op dit debat uitvoerig terug.

De heer **Vos**, als eerste spreker, zei het volgende:

Door inleider is gesteld, dat een boer in de coöperatie niet vrij is. Maar is dan de coöperatie geen onderneming van vrije ondernemers, die volkomen vrijwillig toetraden en zich dan aan de spelregels houden, zoals bijv bij voetbal? Dan moet men eerder van een vereniging spreken, dan van collectief ondernemen.

Antwoord van de heer **Doppen**:

Het wezenskenmerk van de coöperatie is de binding. Deze kan in vele gevallen zo sterk zijn, dat uittreden zeer wordt bemoeilijkt. De eerste taak van een landbouwer is zijn bedrijf zo goed mogelijk te beheren. Dit kan hij het beste doen door als vrij man en aan niemand gebonden te profiteren van de beste aanbiedingen der concurrerende bedrijven. Wie zich bindt aan één bedrijf, kan van die concurrentie geen profijt trekken (zie hogere melktgelden). Vrije toetreding zegt niet veel over de aard van de onderneming, waarin men toetreedt (biljartclubs of smokkelbendes laten ook vrij leden toe). Belangrijker is de vraag of het moreel verantwoord is iemand te laten tekenen voor 30 jaar of levenslang, als het vaststaat, dat men de gevolgen op zo lange termijn nimmer kan overzien.

Vraag 2 van de heer **Vos**:

Spreker prijst de nuttige functie van de concurrentie en geeft toe, dat bij monopolies ongezonde toestanden ontstaan. Vooropgesteld zij, dat we inderdaad met andere argumenten moeten strijden, dan met steeds maar weer de toestanden van 1880 ten tonele te voeren. Maar is het dan niet zo,

dat juist de coöperaties nodig zijn om de concurrentie levend te houden? Wat zou er gebeuren als er geen coöperatie meer is en de particuliere handel dus het monopolie zou bezitten?

Antwoord van de heer **Doppen**:

Een beheerst coöperatiewezen kan bijdragen tot handhaving van gezonde concurrentie, mits zij dan ook een eerlijke en loyale concurrent blijkt te zijn.

Ook zonder coöperatie is evenwel de concurrentiestrijd mogelijk, omdat de particuliere handel juist bestaat uit altijd onderling wedijverende zaken, die elkaar soms 't licht, in de ogen niet gunnen.

Coöperatie is evenwel in zich concurrentie uitschakelend.

Dus wel concurrentie in geval van alleen maar particulieren en geen concurrentie meer bij alleen maar coöperatie.

Vraag 3 van de heer **Vos**:

Als er geen ernstige mistoestanden waren bij leveringen van kunstmeststoffen, zou dan de overheid juist enkele dagen geleden besloten hebben de vermelding van het gehalte op de label verplichtend te stellen? Hier is het kennelijk de hele groep van vrije ondernemers, die de fouten begaat. Deze maatregel kwam niet af omdat er enkelen knoeiden, maar, omdat slechts enkelen in het goede spoor bleven. En moet dan de coöperatieve voorlichting hierop niet attenderen in haar eigen orgaan?

Antwoord van de heer **Doppen**:

Als de coöperatoren een knoeierij ontdekken bij een bepaald particulier kunstmestleverancier, zouden zij verstandiger doen met dit te melden aan de strafrechtelijke instanties, beter dan de hele bonafide handel te bekladden met hun onverantwoordelijk geschrijf zonder vorm van bewijs.

Waar iedere groep in onze samenleving naast koren ook kaf bezit, daar moet eerst maar eens aangetoond worden dat knoeierijen bij coöperaties niet voorkomen. De publicaties in de P.P. over de S.O.L.-affaire bewijst voldoende, wie er boter- op z'n hoofd heeft.

Controle kan zeer goed zijn, mits ook het controle-apparaat aan minimum-eisen voldoet. Hetgeen hierover tot nu toe is getoond is nog niet zo vertrouwenwekkend, dat de gegevens ook inderdaad garanties zijn voor de inhoud.

De heer **Kwaak** (Coöp. Melkcentrale). Vraag 1:

De oprichting van coöperatieve zuivelfabrieken is door inleider zo voorgesteld, alsof alleen bij afwezigheid van particulier initiatief het vormen van coöperaties voor de boer toegestaan zou zijn. Heeft de boer dan geen recht naar, eigen inzicht tot coöperatie over te gaan?

Antwoord van de heer **Doppen**:

Daar we gelukkig nog in een vrij land leven met de vrije arbeidsverdeling als basis van ons economisch leven heeft iedereen, dus ook de boer, het recht te doen, was, hij als verkieslijk ziet. Hij mag zelfs met zijn auto tegen een boom of in het water rijden. Dat neemt niet weg, dat het ook aan ieder vrij staat iemand te wijzen op de voor- en nadelen van bepaalde handelingen, vooral als deze een bindend karakter dragen of moeilijk te herroepen zijn.

Vraag 2 van de heer **Kwaak**:

Men kan het met spreker eens zijn, dat concurrentie uitwassen van egoïstisch handelen tegengaat. Maar dan moet die concurrentie ook bestaan. In het Westen maken de particuliere zuivelfabrie-

ken afspraken met elkaar en men betaald nooit méér, dan de coöperatie dwingt te betalen. Mogen we dan niet via coöperatie hogere melkprijzen nastreven.,

Antwoord van de heer **Doppen:**

Natuurlijk mag dat. Maar de praktijk bewijst, dat de coöperatie minder uitbetaalt voor de melk dan de particuliere fabrieken en bovendien verhindert men de leden ook nog door het heffen van uittreegelden, hun melk daar te leveren waar men het meest wil betalen.

Vraag, 3 van de heer **Kwaak:**

De particuliere fabrieken betrekken ook goedkope melk uit België. Dit gaat tegen de belangen van onze Nederlandse boeren in.

Antwoord van de heer **Doppen:**

Indertijd is deze vraag reeds afdoende beantwoord door een deskundige uit zuivelkringen, n.l. door de heer Grevelink. Waar de heer Kwaak dus van die zijde reeds op de meest volledige wijze beantwoord is, acht spr. als niet-deskundige het voldoende naar dat antwoord te verwijzen.

Vraag 4 van de heer **Kwaak:**

Uit de hoge dividenden, die soms worden uitbetaald door particuliere bedrijven, blijkt daaruit niet, dat men daar minder melkgeld betaalt, dan men wel zou kunnen betalen?

Antwoord van de heer **Doppen:**

Cijfers van dividend zeggen op zichzelf niets. Een ondergekapitaliseerd bedrijf moet hoge dividenden uitbetalen om een redelijke rente te bereiken voor het geïnvesteerde kapitaal. Als blijkt, dat de z.g. op het boerenbelang gerichte coöperaties nog minder betalen voor de melk, dan interesseert het niemand, als ook voor degenen, die met risico-dragend kapitaal de exploitatie van zo'n fabriek mogelijk maakten, er ook wat aan verdienen.

De heer **Kwaak:**

De particuliere zuivel voert een unfaire concurrentie, want daar waar coöperaties zijn betalen ze meer voor de melk dan elders.

Antwoord van de heer **Doppen:**

Dit bewijst alleen, hoe juist de stelling is, dat concurrentie goed en noodzakelijk is. Daar hetzelfde ook geconstateerd wordt ten aanzien van de melkprijs van coöperaties, die meer betalen waar particuliere concurrenten zijn, kan men hieruit alleen maar vaststellen, hoe goed het is, dat er particuliere bedrijven zijn, ook voor de belangen van de coöpererende boer.

De heer **Kwaak:**

De coöperaties zijn uit nood geboren. Als deze instellingen niet goed waren, zou men dan vanuit de Verenigde Naties de achterlijke gebieden wel met coöperaties gaan hervormen?

Antwoord van de heer **Doppen:**

In de coöperatie zit de mogelijkheid tot doorvoeren van dwingende maatregelen, omdat de vrijheid daar aan banden gelegd is. Begrijpelijk, dat men in die gebieden, waar de bevolking tot iets gebracht moet worden volgens bepaalde plannen, men liever met concentraties werkt. Het is overigens erg onvriendelijk en weinig verheffend de ontwikkelde Nederlandse boer op gelijke lijn te stellen met zijn achterlijke, collega's in de oerwouden.

De heer **Kwaak**:

Als coöperatie zo iets gevaarlijks is, waarom gaat dan de bedreigde middenstand zelf coöpereren? (Vivo-Spar-Centra).

De heer **Doppen**:

In de eerste plaats is het zeer de vraag, in hoeverre de genoemde inkoopcombinaties op één lijn gesteld kunnen worden met de coöperatie.

Voorts blijft de gezamenlijk inkopende middenstand op zijn eigen terrein, n.l. de distributie, terwijl de boer als producent door een handelslichaam op te zetten zich buiten zijn productie-terrein begeeft. Tenslotte, als men coöperatie als middel erkent, waarom zou dan diezelfde erkenning niet gelden voor de middenstander?

De heer **Kruithof** (Leraar Goedhart Stichting te De Steeg).

De heer Kruithof geeft eerst een theoretisch betoog over het historisch ontwikkelingsbeeld van de 19e eeuw, waarin zich de strijd tussen collectivisme en vrijheid afspeelde. Zijns inziens bestaat die tegenstelling in het huidige West-Europa niet meer. Thans alleen tegenstelling Oost en West, waarbij West de kampioen is voor de vrijheid. Is het wezenskenmerk van de coöperatie soms niet gelegen in de vrije toetreding?

De heer **Doppen**:

Neen. Vrije toetreding is geen wezenskenmerk, omdat dit ook voor alle andere vormen van maatschappelijke verschijnselen kan gelden (voetbalclub, smokkelbende, enz.).

De heer **Kruithof**:

Is het niet typisch, dat juist in Zuid Italië en Zuid-Frankrijk het communisme onder de boeren zo~sterk is, dus juist in die gebieden, waar geen of weinig Coöperaties zijn?

De heer **Doppen**:

Het is volstrekt onjuist te beweren, dat in Zuid-Frankrijk geen uitgebreide coöperaties zouden zijn. Ze zijn er zelfs veel onder de boeren. Spreker is nog maar pas terug van een reis door Zuid-Frankrijk en heeft zelf kunnen constateren, dat er veel coöperaties zijn. In Rusland worden enkel coöperaties toegestaan, als de enigst passende ondernemingsvorm. Of het communisme aanhang vindt onder de boeren hangt minder af van de al of niet aanwezigheid van coöperaties dan van de mate hunner godsdienstige overtuiging.

De heer **Kruithof**:

Aangenomen dat zelfstandigheid van nature bij de mens behoort, is het dan ook niet volgens het christelijk beginsel dat hij ook en vooral een sociaal wezen is? Dat vindt hij in de coöperatie.

De heer **Doppen**:

In de eerste plaats is de mens zelfstandig en persoonlijk verantwoordelijk. Daarnaast is hij ook sociaal wezen, waarop het liefdes-gebod betekking heeft. Maar, dan vanuit de zelfwerkzaamheid van mens tot mens en niet vanuit de coöperatieve statuten.

De heer **Kruithof**:

Spreker zegt, dat de coöperatie geen eigendom is van de boer, maar is het dan geen gemeenschappelijk bezit? Bezit dat rechten geeft en verplichtingen.

De heer Doppen:

Men zou kunnen zeggen, dat collectief bezit ook 'n vorm van bezit is. Maar geen persoonlijk bezit, waarover men kan beschikken naar eigen inzicht. Het is daarom als bezit voor de boer ook niet te verwerklijken. Dit zou wel kunnen, als men van de coöperatie een N.V. maakte met aandelen. Als dan een boer geld nodig heeft voor eigen boerenbedrijf, kan hij er geld voor maken. Nu niet!

De heer Kruithof:

De coöperatie is anti-trust. Die trusts zijn een gevaar voor de economisch zwakkeren, en proberen hun de das om te doen. Is het dan niet juist op te treden als beschermer van de economisch zwakkeren.

De heer Doppen:

U beweert wel, dat de coöperaties tegen trusts gericht zijn, maar in feite draaien zij de economisch zwakkeren in middenstand en handel de nek om, terwijl zij met de trusts zaken doen. Dit bewijst de juistheid van de stelling, dat het fout is Beëlzebul met de duivel te bestrijden. Want de coöperaties hebben zichzelf via hun toporganen tot enorme trusts omgebouwd, waarin het belang van de coöperatieve onderneming voorop staat en niet langer het boerenbelang nummer één is. De economisch zwakkere boer heeft meer belang bij hogere uitbetalingen, die in eigen zak terecht komen, en waarmee hij zijn eigen boerderij op de been kan houden, dan met enorme coöperatieve gebouwen in handen van topcentrales.

De heer Kruithof:

In de directie-kamer van de Unilever te Rotterdam hangt een schilderij, dat een poliep af beeldt. Die poliep is Unilever met de dochterondernemingen. Dat is nu het symbool van de zelfstandige handel en industrie, die steeds bezig is de zwakkeren voor eigen doel te winnen. Ook staat daarop afgebeeld een schildpad. Dat is het Centraal Bureau, waarop de vangarmen van de poliep geen vat kunnen krijgen.

De heer Doppen:

Het zou ook wel een wonder zijn als de bekende boeman van het poliep-bedrijf Unilever van coöperatieve zijde in deze vergadering niet ten tonele werd gevoerd. Een handige speculatie op de antipathie, die bij de meesten van ons gekweekt is. Laten we echter voorop stellen, dat veel van de antipathie ontstaan is bij de strijd tussen de boter en de margarine.. Het is evenwel de vraag of hier het boerenbelang indertijd wel juist in het geding werd gebracht. Was het niet, veeleer zo, dat de coöperatieve zuivel teveel vastgeplakt bleef aan de boterbereiding zonder zich tijdig aan de gewijzigde markt aan te passen. Want niet de boter was boerenbelang, maar het melkgeld. En omdat de coöperaties in de ontwikkeling achterbleven en zich niet - zoals de particuliere industrie tijdig omschakelden op meer gevraagde producten, daarom konden zij niet meer voor de melk betalen. Dat bezorgde de boer stroppen. Het lijkt er bedenkelijk veel op (achteraf), dat men de eigen tekortkomingen heeft proberen te dekken door de Unilever als zondebok te gebruiken.

Het zou van meer werkelijkheidszin getuigen te stellen, dat zelfs een bedrijf als Unilever in de vrije concurrentiestrijd alleen dan onze klandizie krijgt, als ze een goed product brengt tegen redelijke prijs en anders gaan we naar de concurrent. Niet de grootte van het bedrijf, maar de kwaliteit van het product is in deze beslissend.

We zullen dan nog maar zwijgen over het feit, dat we door Unilever met onze zwakke Hollandse gulden de grondstoffen kunnen betrekken, die we anders met harde - niet aanwezige - dollars zouden moeten betalen.

Waar het Centraal Bureau zelf op grote schaal met Unilever zaken doet, klinkt een dergelijk argument uit de mond van de heer Kruithof, die propagandist wil zijn voor de coöperatie, wel erg vreemd.

LEVERANCIERSBIJEENKOMST VVM.

Melkaanvoer steeg niet 17,5 pct.

Reinheid de basis van een goed bedrijf.

In de jaarlijkse bijeenkomst van de VVM-leveranciers, die Woensdagavond in „*Amicitia*” werd gehouden, heeft de bedrijfsleider, de heer Joh. den Besten, nadat een woord van welkom was gesproken, verschillende mededelingen gedaan over de gang van zaken te Holten.

Wij zijn over Holten, aldus de heer Den Besten, best tevreden en we zijn in 1953 in onze verwachtingen zeker niet teleurgesteld. Het aantal leveranciers steeg met 30 en bedraagt momenteel reeds 350. De aanvoer aan het ontvangstation in de Look steeg in 1953 met 17,5 procent en bedroeg niet minder dan 5,5 miljoen kilogram.

De prijs van de melk lag iets beneden die van 1952, doch was toch nog zeer behoorlijk. De VVM heeft de concurrentie van de omliggende coöperatieve bedrijven met glans kunnen doorstaan en veelal lag onze prijs boven die van andere fabrieken.

Ook de kwaliteit van de aangevoerde melk stemt tot tevredenheid, doch het kan en moet nog beter. In de nabije toekomst zal uitbetaling naar kwaliteit plaats hebben, zodat het van het aller-grootste belang is, dat een hoogwaardig product aan de fabriek wordt afgeleverd.

Nadat de heer Den Besten de leveranciers dank had gebracht voor het gestelde vertrouwen en tevens een hartelijk woord van dank was gesproken tot de melkrijders en het personeel voor de ondervonden medewerking en plichtsbetrachting, werd het woord gegeven aan de heer Ir. Zuidema, Rijkszuivelconsulent voor Overijssel te Zwolle, die een inleiding hield over het belangrijke onderwerp:

„De export van onze zuivelproducten”.

Het is, aldus Ir. Zuidema, op dit moment nog niet mogelijk een nauwkeurig overzicht te geven betreffende onze uitvoer-opbrengst, doch uit de globale cijfers mogen we toch wel reeds concluderen, dat Nederland ook in 1953 een buitengewoon vooraanstaande plaats heeft ingenomen op het gebied van de zuivelexport.

We zijn met onze boter voor 70 pct. aangewezen op het buitenland. Het botergebruik liep de laatste jaren sterk terug, als gevolg van de hoge prijs. Toch is de boterprijs bij ons lager dan waar ook ter wereld; 55 procent van onze kaasproductie gaat voor export weg. Melkpoeder is bijna uitsluitend een exportartikel en met condens hebben we de eerste plaats veroverd op de wereldmarkt.

We zullen ons met onze zuivelindustrie moeten blijven richten naar het buitenland en steeds moeten vragen: Wat begeren onze klanten. De kwaliteit van onze producten moet aan de hoogst mogelijke eisen voldoen. We moeten niet alleen concurreren wat de prijs, maar bovenal wat de kwaliteit betreft.

De basis voor een volwaardig product wordt gelegd op onze melkwinnende bedrijven en wat eenmaal op het bedrijf is verprutst, kan in geen enkele fabriek weer worden goedge maakt. Helaas wordt op menig bedrijf nog niet die zorg aan de melk besteed, die er aan besteed moet worden voor het maken van een volwaardig product.

Aan het slot van zijn inleiding stond Ir. Zuidema nog stil bij de toekomstmogelijkheden op het gebied van de zuivelexport. Het is gevaarlijk om hierover voorspellingen te doen, doch een feit is, dat er grote gebieden zijn (o.a. India) met een bevolking zo groot, dat wij er ons geen voorstelling van kunnen maken, die graag onze zuivelproducten zouden willen importeren, doch die hiervan moeten afzien als gevolg van betalingsmoeilijkheden.

Er wordt echter ook op zuivelgebied meer internationaal samengewerkt en hopenlijk wordt voor de moeilijkheden, die er nu nog zijn, een oplossing gevonden, zo besloot Ir. Zuidema zijn leerzame, inleiding.

Na de pauze - waarin door de heer Den Besten een consumptie werd aangeboden - werd een drietal films vertoond. Deze films, die betrekking hadden op de zuivel, vielen buitengewoon in de smaak.

De heer Van Loo sprak aan het slot van de goed bezochte vergadering woorden van dank tot Ir. Zuidema voor zijn gehouden lezing en het vertonen van de films.

Blijkens mededelingen van de heer Den Besten behoren de moeilijkheden, die er waren gerezen ten aanzien van de K.I. zeer binnenkort tot het verleden, nu een zelfstandig K.I.-vereniging werd opgericht. Twee stieren van het zwartbonte veeslag werden reeds goedgekeurd en ook de M.R.Y.-stier, die werd aangekocht, zal een dezer dagen worden gekeurd.

MELKLEVERANCIERS SPRAKEN HUN VERTROUWEN UIT IN DE VVM

In de jaarlijkse bijeenkomst, welke de bedrijfsleiding van de VVM te Nunspeet pleegt te houden met de melkleverancier in deze omgeving en welke bijeenkomst dit jaar gehouden werd in de zaal van hotel Vosman, hebben de talrijk opgekomen landbouwers hun vertrouwen uitgesproken in het melkbeleid van de directie.

De vergadering werd geleid door de heer Den Besten, die in zijn welkomstwoord, waarin hij in het bijzonder welkom heette Dr. W. H. F. C. Wajoewski directeur van het melkcontrolestation te Arnhem, de mededeling deed, dat de melkaanvoer in 't afgelopen jaar weer met 3 procent is gestegen en dat de abortusbestrijding in volle gang is.

Nadat een film was vertoond van de inpoldering van het IJsselmeer en met name van de drooglegging van de N.O.-polder en de aanwezigen door een film van het Canadese leger nog eens herinnerd waren aan de bevrijdingsdagen toen dit leger na zware gevechten ons land in triomf binnentrok, gaf de heer A. P. Fledderus een kort overzicht van de toestand in de zuivel en stelde hij de vraag aan de orde of de leverancier de z.g. VVM-prijs gehandhaafd wensen te zien, of dat zij ten minste de gemiddelde prijs wensen te ontvangen, welke door de coöperatieve fabriek te Holten of de IJsseldal-combinatie wordt uitgekeerd.

Handhaving VVM-prijs.

De heer Fledderus wees er n.l. op, dat men, toen men in Holten met de melkontvangst is begonnen, de leveranciers beloofd is, dat zij dezelfde prijs zouden ontvangen als in de andere gebieden, waar de VVM haar melk ontvangt. Nu is dat gebied zeer uitgestrekt en betalen de concurrenten wel eens prijzen uit, welke liggen boven de prijs van de VVM. De toen gedane toezegging zou wel eens moeilijkheden kunnen geven om de concurrentie te kunnen beheersen. Er is destijds gezegd: wij betalen overal dezelfde VVM-prijs. Bij een vrije prijs zou men beter kunnen reageren om de concurrentie de kop in te drukken. De bedrijfsleiding wil daarom gaarne 'n antwoord op de zoëven gestelde vraag.

Uit een schriftelijke stemming bleek dat een grote meerderheid der aanwezigen de VVM-prijs gehandhaafd wenste te zien, daarmede het vertrouwen uitsprekend, dat dit de hoogst mogelijke prijs zal zijn.

De heer Fledderus wees er verder op, dat indien men de uitkomsten van de landbouw beziet, geconstateerd moet worden, dat de opgaande lijn zich niet heeft voortgezet.

Er is een hevige discussie ontstaan rondom de melkprijs, welke op 22 cent is gesteld en misschien nog op 93.7 cent zal worden gebracht. Het is echter de vraag of we dit jaar de garantieprijs zullen halen.

De melkproductie lag dit jaar landelijk gemiddeld twee procent hoger dan het vorig jaar.

Spr. gaf een overzicht hoe de verschillende zuivelproducten zich in de markt gehouden hebben en wees er op, dat de kaas een gunstig beeld vertoonde.

Door de levering van drie miljoen k.g. kaas naar Rusland, zijn de prijzen van de kaas sterk de hoogte ingegaan. Toen daarop na de levering een scherpe reactie volgde, heeft een aantal Friese zuivelfabrikanten een pool gevormd en gezegd niet te willen verkopen beneden de f 2,30. Als de zuivelfabrikanten, aldus spr., het maar een beetje meer eens konden worden, zou er veel te verdienen zijn, niet alleen voor hen zelf, maar ook voor de boer. Over de toekomstige ontwikkeling was de heer Fledderus niet bepaald ongerust, maar spr. wilde de landbouwers wel sterk op het hart binden de kwaliteit van de melk op te voeren, want anders verliest Nederland zijn goede plaats met betrekking tot de export.

Kwaliteit.

Over dit onderwerp sprak Dr. Majoewski uitvoerig. Er is een wet in voorbereiding om te komen tot een verplichte uitbetaling der melk naar kwaliteit. In de crisisjaren 1934-1935 heeft men met deze kwaliteitsverbetering een begin gemaakt in de weidegebieden van Holland. Dat heeft verrassende resultaten opgeleverd. Wat thans van de boeren in onze provincie gevraagd wordt is dan ook geen nieuwlichterij of plagerij, maar een welbegrepen eigenbelang. Ook in het buitenland heeft men een overcompleet aan melk, er is ook voor ons land een kleinere markt ontstaan bij een grotere productie. De mogelijkheid om te concurreren bestaat thans in het drukken van de productiekosten en opvoering van de kwaliteit. 40 tot 45 % van onze boeren is nog niet aangesloten bij een controle-vereniging.

Als men niet doelbewust fokt, raakt men achterop. De K.I. kan belangrijke verbetering brengen. Het gebruik is niet duurder en men kan de veestapel op een hoger peil brengen. Noodzaak is verder verbouw van eiwithoudend ruwvoer en geen verlies bij 't conserveren. Voor kwaliteitsverbetering moet de boer gebruik maken van de stalinspectie, waarbij de fabriek helpt met staladviseurs. Hij moet er, en vooral de jongere mensen moeten er niet tegen opzien om cursussen te volgen en deel te nemen aan stalwedstrijden. Men moet vooral ook gebruik maken van de rijksvoorlichting en de stekels niet opzetten als er aanmerkingen worden gemaakt. Stel U open voor alle inlichtingen, aldus adviseerde spreker zijn gehoor.

Met een toepasselijk woord reikte, hij vervolgens aan een achttal jongelui een diploma uit betreffende de melkwinning enz., te weten aan Mej. W.a Vosman, Mej. M. J. Struik, Mej. J. H. Brinkman en de heren J. A. Bosschers, J. Oolbekkink, A. Schippers, J. J. Struik en D. H. Rensink.

Na de voordracht van Dr. Majoewski werd een film van de rijksvoorlichtingsdienst over de behandeling van kuilvoer vertoond en nog een komische rolprent.

De heer De Besten bracht de bezoekers, waarvan er uit Okkenbroek en omgeving per autobus gekomen waren, dank voor hun komst naar deze vergadering.

Leveranciersbijeenkomst V.V.M.

Melkaanvoer in 1955 iets hoger.

In de jaarlijkse bijeenkomst van de VVM-leveranciers, die woensdagavond in *zaal Vosman* werd gehouden, heeft de bedrijfsleider, de heer Joh. den Besten, nadat een woord van welkom was gesproken, verschillende mededelingen gedaan over de gang van zaken te Holten.

De aanvoer aan het ontvangstation in de Look steeg in 1955 met ruim 2 pct, en bedroeg meer dan 5.5 miljoen kilogram.

De VVM heeft de concurrentie van de omliggende coöperatieve bedrijven met glans kunnen doorstaan.

Ook de kwaliteit van de aangevoerde melk stemt tot tevredenheid, doch het kan en moet nog beter. In de nabije toekomst zal uitbetaling naar kwaliteit plaats hebben, zodat het van het allergrootste belang is, dat een hoogwaardig product aan de fabriek wordt afgeleverd.

In het afgelopen jaar werd wel eens een enkele keer een bus melk teruggestuurd, omdat de inhoud niet voldeed aan de gestelde eisen, Misschien zijn er wel leveranciers, die bij zo'n retourzending ontstemd zijn, doch laten ze bedenken, dat dit in hun eigen belang is. Laat men zich toch terdege afvragen: Wat is de oorzaak van mijn slechte melk?

Wanneer er moeilijkheden zijn, maak ze kenbaar. Wij zullen U met plezier helpen om ze kwijt te raken.

De basis voor een volwaardig product wordt gelegd op onze melkwinnende bedrijven en wat eenmaal op het bedrijf is verprutst, kan in geen enkele fabriek weer worden goedge maakt.

We zullen ons met onze zuivelindustrie moeten richten naar het buitenland en steeds moeten vragen: Wat begeren onze klanten. De kwaliteit van onze producten moet aan de hoogst mogelijke eisen voldoen. We moeten niet alleen concurreren wat de prijs betreft, maar bovenal met de kwaliteit.

De controlevereniging bleef in 1955, wat het ledental betreft, gelijk. Een aantal leveranciers is bij deze vereniging nog niet aangesloten, doch er zal 'n actie gevoerd worden om toe te treden tot deze vereniging.

De fokvereniging - de laatste jaren een zorgenkind - is door het Ned. Rondvee Stamboek (N.R.S.) erkend. Deze erkenning is voor een flink aantal leveranciers een stimulans geweest, want het ledental steeg in 1955 met niet minder dan 20 pct. De fokkerij, vroeger tot op zekere hoogte een sport, is thans noodzaak en de tijd komt, dat een koe zonder goede papieren alleen voor de slachtbank waarde zal hebben.

Het ligt in de bedoeling in de a.s. zomer te Holten een fokveedag te houden. Onder de rundveestapel van de VVM-leveranciers wordt ruim voldoende vee gevonden dat op een fokveedag een

goed figuur zal slaan. Te zijner tijd zullen betreffende deze fokveedag nadere mededelingen worden gedaan.

Aan de t.b.c.-bestrijding is door de VVM-leveranciers steeds met kracht gewerkt en sinds 1 Januari 1956 zijn alle bedrijven t.b.c-vrij.

Wat de K.I. betreft kan de VVM. (K.I.-stal Holten-Enter) trots zijn. Het percentage dieren, dat in 1954 drachtig werd bedroeg voor het Fries-Hollandse veeslag 94,1 pct. en voor het M.R.IJ-veeslag 93 pct. De K1-stal Enter-Holten wist hiermee een resultaat te behalen, dat nergens in het land werd geëvenaard.

Nadat de heer Den Besten de leveranciers dank had gebracht voor het gestelde vertrouwen en tevens een hartelijk woord van dank was gesproken tot de melkrijders en het personeel voor de ondervonden medewerking en plichtbetrachting, werd het woord gegeven aan Dr. W. Majoewsky, directeur van het Melkcontrolestation (V.M.U.G.) te Arnhem, die een lezing hield over 't onderwerp „Veeverloskunde”.

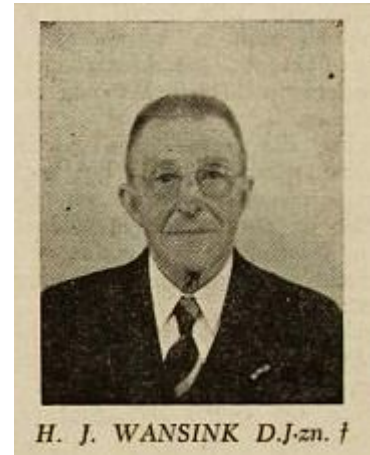
Dr. Majoewsky, die vele jaren veearts was te Oottnarsum, wist zijn gehoor zeer te boeien met z'n leerzame causerie, die hij hield aan de hand van een serie lichtbeelden.

De heer Den Besten sprak aan het eind van de zeer druk bezochte bijeenkomst woorden van dank tot Dr. Majoewsky voor zijn leerzame lezing en deelde nog mede, dat in het a.s. najaar met de leveranciers uit Holten en omgeving een excursie zal worden gemaakt naar het hoofdbedrijf van de VVM. in Nunspeet.

De Heer H. J. Wansink plotseling overleden.

Dinsdagmorgen ging de droeve mare door het dorp, dat onze bekende en zeer geachte plaatsgenoot, de heer H. J. Wansink D.J.zn., plotseling was overleden. Hij was in de tuin bezig, zoals hij nog steeds placht te doen, en voelde zich onwel worden. Nadat men hem had binnengebracht en in allerijl de dokter waarschuwde, stierf hij enige ogenblikken later in zijn woning aan een hartverlamming. Hij is 82 jaar geworden.

Met de heer Wansink is een geboren en getogen Holtenaar heengegaan, die zich op vele terreinen van het maatschappelijk leven heeft ingespannen om zijn woonplaats vooruit te brengen. Hij was niet alleen een allround zakenman, die alle takken van zijn veelzijdig bedrijfkende en beheerste, hij stond ook steeds klaar om anderen te helpen, die zijn hulp nodig hadden. Op het gebied van zuivelbereiding, heeft hij pioniersarbeid verricht.

H. J. WANSINK D.J.zn. †

Op 23 mei 1899 stichtte hij met zijn broers Derk Jan en Jan Albert Wansink de Stoomzuivelfabriek „De Eendracht”, waarmee de gebroeders Wansink baanbrekend werk hebben gedaan tot verheffing van de boerenstand van Holten en omgeving. Enkele jaren na de bevrijding is de fabriek opgeheven en zijn de leveranciers overgegaan naar de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” en naar de V.V.M.

De overledene was vele jaren bestuurslid van de V.V.V., voorzitter en vicevoorzitter van de Holtense Handelsvereniging en bestuurslid van de Holtense Oranjevereniging. Hij was voorts vele jaren bestuurslid van de Nederlandse Molenaarsbond in welke organisatie hij als praktiserend molenaar een groot gezag had. Ontelbaar is het aantal commissies en tijdelijke commissies waarin hij in de loop van de jaren zitting heeft gehad, want men klopte nimmer tevergeefs bij hem aan als er een feest, een landbouwtentoonstelling of iets dergelijks georganiseerd moest worden.

Tot zijn verscheiden was hij o.m. erelid van de schoolfeestcommissie der o.l. Dorpsschool, lid van de afd. Holten van het Ned. Oorlogsgravencomite en bestuurslid van de bouwvereniging „Beter Wonen”.

De heer Wansink heeft zich in vroegere jaren weinig met de politiek ingelaten. Zijn broer J. A. Wansink maakte voor de tweede wereldoorlog vele jaren deel uit van de gemeenteraad. Toen echter na de bevrijding, door de burgemeester, mr. W. H. Enklaar, beroep op hem werd gedaan om de gemeente te helpen besturen, is hij, totdat de noodraad werd gekozen, als enig wethouder opgetreden. Van juli 1945 tot 24 juni 1950 is de overledene daarna lid van de raad geweest. Hij was de liberale beginselen toegedaan en had zitting voor de V.V.D.

De overledene was ridder in de orde van Oranje Nassau. Bij zijn 75ste verjaardag in april 1949 is hij op grootse wijze gehuldigd, bij welke gelegenheid hem deze eervolle onderscheiding werd toegekend. De gemeenteraad heeft toen een van de nieuwe zijstraten van de Kolweg naar hem de H. J. Wansinkstraat genoemd.

De begrafenis zal plaats hebben op zaterdag 5 mei a.s. des namiddag, 2.30 uur op de Oude Begraafplaats te Holten in zaal Vosman bijeen.

GEEN GERUISLOZE OVERGANG VAN MELKLEVERANCIERS

In tegenstelling met de dezer dagen geuite veronderstelling, dat de leveranciers van de VVM¹⁹ in Holten en omgeving geruisloos zouden zijn overgegaan naar de Overijsselse Melkproductenfabriek „*Omefa*” te Rijssen, kunnen wij thans mededelen, dat deze leveranciers reeds op 26 mei van dit jaar bericht ontvingen, dat ‘n belangengemeenschap tot stand was gekomen tussen de VVM. en de N.V. Fabriek van Melkprodukten „*Eerdmans-Rijssen*”. In september d.a.v. kregen zij de mededeling dat hieruit was voortgevloeid de samenvoeging van de belangen te Rijssen en Holten onder de naam „*Omefa*”.

De verwachting werd daarin uitgesproken, dat zij hun vertrouwen zouden willen geven aan de „*Omefa*” tot wederzijds voordeel van leveranciers en fabriek en dat men zich met wensen en verlangens tot de directie te Rijssen zou wenden.

Teneinde de eensgezindheid onder de leveranciers en de goede verstandhouding met de fabriek zoveel mogelijk te bevorderen, lag het in het voornemen om in overleg met de reeds door de leveranciers aangewezen bestuursleden van de KI-fokvereniging en melkcontrolevereniging een contactcommissie te vormen, met welke de belangen van de leveranciers periodiek zouden kunnen worden besproken, zo werd in deze circulaire gezegd.

Daarin werd voorts de gedachte uitgesproken, dat door goede voorlichting moet worden getracht de fokkerij op ‘n hoger plan te brengen. Het houden van gezamenlijke fokveedagen, alle veehouders lid van de melkcontrolevereniging, het aanstellen van een stal- en voederadviseur, het, organiseren van melkcursussen kunnen hiertoe bijdragen.

In deze tijd van samenbundeling, zo zeggen beide directies in hun rondschrijven, moeten wij niet achterblijven, teneinde niet alleen in eigen omgeving, maar ook op de wereldmarkt de concurrentie het hoofd te kunnen bieden. Wanneer U ons steunt in deze strijd, zullen hieruit zeer zeker belangrijke resultaten bereikt kunnen worden, zodat de belangen van de vrije boer volkomen veilig zijn in handen van de particuliere industrie.

De verkoop van de particuliere melkfabriek „*De Eendracht*” aan de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” heeft destijds een enorme reactie verwekt; ‘n ware melkoorlog was er ‘t gevolg van. Men wilde zich maar niet zo laten verkopen. Naar veler mening zou de boer van de aanwezigheid van een particulier bedrijf veel profijt hebben. Anderzijds werd de vrees geopperd, dat bij een daling van de conjunctuur een elders gevestigd bedrijf haar belangstelling voor de Holtense melk zou verliezen. De vraag is gewettigd of deze ontwikkeling thans in gang is. De overgang van de leveranciers van de VVM. naar de „*Omefa*” moge dan niet geheel geruisloos zijn verlopen, het heeft ons verwonderd, dat deze overgang per circulaire geen enkele openlijke reactie tot gevolg

¹⁹ VVM. Particuliere zuivelbedrijven op de Veluwe, waar een deel van de voormalige *De Eendracht* veehouder melk aan leverden!

heeft gehad. Wij hopen, dat de belangen van de leveranciers bij de nieuwe onderneming even veilig zijn als bij de oude.

Weekblad voor Rijssen, 12/06/1959; p. 2/6

25-jarig jubileum

De heer J. Voortman, werkzaam als centrifugist bij de N.V. Omefa, herdacht dinsdag zijn 25-jarig dienstjubileum.

De jubilaris werd in de kantine van het bedrijf toegesproken door de directeur van de N.V. Omefa, de heer B. G. Eerdmans, die een aantal herinneringen ophaalde, waaruit bleek, dat de heer Eerdmans ook contacten van persoonlijke aard met de jubilaris had gehad. Spr. constateerde met voldoening, dat de heer Voortman altijd met liefde in het bedrijf werkzaam is geweest en zijn taak op trouwe en verdienstelijke wijze had vervuld. Als blijk van waardering bood spr. de jubilaris een enveloppe met inhoud aan. Mej. Woesthuis feliciteerde de heer Voortman namens de personeelsvereniging en bood hem een cadeau aan, evenals de heer Ter Harmsel, die dat deed namens een groep medearbeiders en namens een aantal oude „kameraden” uit het bedrijf.

De heer Voortman dankte voor de wijze, waarop hem deze huldiging, waarbij ongeveer 40 personen tegenwoordig waren, was bereid.

Schoorsteenpijp viel ten offer aan modernisering

Ons dorpsbeeld is vrijdagmiddag van de vorige week om klokslag 5 uur met één doffe knal van een belangrijk deel van zijn toch al bescheiden industrieel aanzien beroofd.

Op dat moment stortte door de meesterhand van springmeester G. J. Roeterdink uit Rijssen de ruim 25 meter hoge fabrieksschoorsteen van de voormalige zuivelfabriek van de Fa. Gebr. Wansink in het centrum van het dorp precies op de afgemeten plaats ter aarde. Honderdvijftig gram NSF-springstof was voldoende om de reus te vellen.

Holten telt nu nog maar één hoge schoorsteenpijp, n.l. die van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” aan de Stationsstraat.

EERSTE BOTERFABRIEK VOORBEELD PARTICULIER INITIATIEF

De oude fabriek - eens een voorbeeld van wat particulier initiatief vermag - gesticht door de gebroeders Jan Albert, Derk Jan en Hendrik Jan Wansink en door hun gezamenlijk optreden „*De Eendracht*” genoemd, is in de afgelopen weken reeds onder slopershanden gevallen. Zij moest plaats maken voor een grote moderne graansilo, welke onlangs werd aanbesteed en waarvan de kosten ruim twee ton zullen bedragen. Alleen het ketelhuis staat nog overeind, maar dat zal ook binnenkort aan de modernisering van het bedrijf ten offer vallen.

Zestig jaar geleden luidde de oprichting van de boterfabriek van de Fa. Gebr. Wansink een nieuw tijdperk in voor de boterfabricage in deze contreien. Nieuwe produktiemethoden braken toen langzaam baan en men stapte door 't initiatief van de gebroeders Wansink van de thuisbereiding van boter over op de machinale fabricage. Hun voorbeeld heeft voor de boerenstand van Holten rijke gevolgen gehad.

De drie gebroeders hebben hun fabriek niet overleefd; zo is nu eenmaal 's wereld's loop. Zij zijn in de loop der jaren gestorven. De jongste van hen, de heer H. J. Wansink heeft zijn zeer uitgebreide zaken, waaronder de boterfabriek, aan zijn nageslacht overgedragen. Dat zag in de verouderde zuivelfabriek geen perspectief en heeft deze aan de coöperatie overgedaan. Men had nog zoveel andere branches te behartigen. Een langdurige melkstrijd was er na de bevrijding het gevolg van. Het bracht toen de gemoederen in onze gemeente en omgeving in beweging. Nu spreekt niemand er meer over.

De oude boterfabriek deed de laatste jaren dienst als opslagplaats van meststoffen en granen, maar de ruimte was niet voldoende om de grote voorraden, die de firma te verwerken heeft, te bergen.

Op de plaats van de oude fabriek zal, zoals gezegd, nu een grote silo verrijzen, beeld van de moderne tijd. Aan de machinekamer van de oude fabriek zat een zwart marmeren plaat, die daar was aangebracht bij het 40-jarig bestaan van de fabriek en de woorden vermeldde: „23 mei 1899-1939, Jan Albert Wansink, Derk Jan Wansink, Hendrik Jan Wansink”. Deze herinnering aan het verleden wordt natuurlijk goed bewaard.

Straks zal in het nieuwe gebouw een nieuwe steen gemetseld worden, die later de herinneringen zal oproepen, waaraan ook de oude fabriek zo rijk was, want uit haar machinekamer ontving Holten haar eerste elektrisch licht.

Die herinneringen zullen wijzen naar de nieuwe koers, die men ingeslagen is, precies zestig jaar, nadat dit familiebedrijf werd opgericht, dat in Holten nog altijd een uitstekende naam bezit.

Weekblad voor Rijssen, 1960-01-08; p. 1/6

Melkrijder Gerrit ten Have kreeg Koninklijke onderscheiding

Zaterdagmorgen was het de laatste keer, dat melkrijde G. ten Hove, in de volksmond beter bekend als Klitsen Gerratje met zijn wagen en paard de melk naar, de melkfabriek te Rijssen bracht.

42 jaar lang heeft Gerrat „melkgevaren”. Hij behoort tot het „geslacht” der melkrijders, want zijn vader en Broer waren ook al melkrijders. Nu hij 66 jaar is, achtte hij de tijd aangebroken om er een punt achter te zetten.

In de kantine van de melkfabriek vond een kort afscheid plaats, waarbij naast de directeur, de heer B. Eerdmans, ook burgemeester C. B. J. Landweer aanwezig waren.

Burgemeester C. B. J. Landweer sprak woorden van waardering tot de heer Ten Hove. Hij wees erop, dat slechts weinig mensen een dergelijk jubileum vieren en deelde mede, dat hem de Koninklijke onderscheiding, de eremedaille in brons was toegekend.

De directeur van de *Omeffa*, de heer B. Eerdmans, wees op de grote verdiensten van de jubilaris, die ondanks weer en wind nog geen 14 dagen totaal verzuimd had. In de 42 jaar heeft hij ruim 40 miljoen liter melk naar de fabriek gebracht. Hij reikte hem de draagpenning uit en een envelop met inhoud.

Maandagavond neemt hij in café J. Koedijk afscheid van het personeel van de melkfabriek en z’n collega’s.

Aanmerkelijke verbouwing bij N.V. Omefa

Bij de melkfabriek Omefa te Rijssen wordt dezer dagen begonnen met de uitbreiding van de fabriek.

Nadat de melkinrichting gemoderniseerd is, is thans de poederproductieafdeling aan de beurt, waarvan de blikverpakkingsafdeling voor poeder en de opslagruimte wel de grootste uitbreiding vormt.

Naast de melkinrichting legt de firma zich steeds meer toe op de produktie van vollemelk poeder, die vrijwel geheel voor export bestemd is. Zij streeft er naar merkartikelen op de wereldmarkt te brengen.

Door het nieuwe procedé, dat een eigen , ontwerp is, is de levensduur van de poeder met een jaar verlengd. Dit geschiedt door een 48 uur durende voorverwarming. Door oxydatie van de melkvetten te voorkomen, hetwelk geschiedt door in verrijdbare tanks z.g. containers, de poeder onder een vacuüm te houden.

Doordat de firma reeds lang kampte met een tekort aan produktiemogelijkheden, heeft ze besloten tot een drastische wijziging.

Deze verbouwing (550 m2 grondvlak met verdieping), hetwelk ongetwijfeld als een belangrijke uitbreiding kan worden gezien, vergt enkele tonnen.

De directie verwacht, dat zij in de toekomst door het brengen van betere produkten op de wereldmarkt ten volle kan concurreren. Momenteel brengt dit hogere kosten mede, maar zij verwacht daardoor grotere afname.

Weekblad voor Rijssen, 06/05/1960; p. 6/10

Combia
KOFFIEMELK
aan de Spits!

Mededeling

Aan onze gebruikers van de „DELICIA” Koffiemelk berichten wij, mede namens de Rijssense melkhandel, dat vanaf maandag a.s. dezelfde kwaliteit en soorten worden gebracht onder de naam „COMBIA”, het merk van de vrije melkhandelaren.

N.V. OMEFA
RIJSSEN

OMEFA N.V. TIMMERT VIA FRAAIE BEDRIJFSFILM AAN DE WEG

Op wel zeer sprekende wijze, heeft de directie van de N.V. *Omeffa* een mogelijkheid gevonden het contact met de veehouders, die de melk aan haar bedrijf leveren nauwer aan te halen. Dat heeft men gedaan door een fraaie bedrijfsfilm, waarin duidelijk wordt getoond, welk een grote vlucht de N.V. *Omeffa* de laatste jaren heeft genomen.

De fabriek van melkprodukten Eerdmans, welke later gelieerd werd met N.V. Leo de Winters Handelsonderneming en onder de naam *Omeffa* haar produkten ging produceren heeft nog onlangs een grote uitbreiding ondergaan, waardoor men een grotere mogelijkheid heeft gekregen haar produktie op de export af te stemmen. Het feit, dat de *Omeffa* haar arsenaal van melk en zuivelprodukten naar meer dan 70 landen exporteert spreekt in dezen toch wel duidelijke taal

Duidelijke taal werd ook gesproken zowel letterlijk als figuurlijk in de bedrijfsfilm, die succesievelijk aan alle veehouders van het bedrijf zal worden vertoond. De film, die uiteraard een documentair karakter heeft is een belangrijk document geworden, een document nl. van de energie, en van de dynamiek, die door de directie van de N.V. *Omeffa*, van de N.V. Leo de Winter en van al haar medewerkers aan de dag is gelegd, waardoor dit bedrijf uit meer dan een oogpunt belangrijk is geworden.

Er is grote aandacht gewijd, aan de bedrijfsfilm, waardoor de voorlichtende bedoeling die bij de vervaardiging voor heeft gezeten, goed tot zijn recht is gekomen.

De synchronisatie, het commentaar en de muzikale omlijsting maakt dat deze film een uitstekende indruk achterlaat en een suggestieve indruk geeft, van het gonzende leven in dit bedrijf.

De commentator de heer Ger Lugtenburg (AVRO) heeft een tekst, doorspekt met humor en inzicht ter beschikking gekregen die een belangrijke bijdrage levert in het totaal succes dat deze film is geworden.

Systematisch wordt ieder onderdeel van het productieproces, dat begint als de melk in de vroege ochtend wordt afgeleverd, naar voren gebracht.

Men krijgt respect voor de logische organisatie in dit bedrijf, terwijl de aandacht, die geschonken wordt aan hygiëne en reinheid een diepe indruk achterlaat.

De film is geen droge aaneenschakeling geworden, van nietszeggende beelden, integendeel er is gewerkt met een goed inzicht waardoor naast het soms humoristische commentaar ook humoristische visuele taal wordt gesproken.

Natuurlijk is grote aandacht gewijd aan het voorlichtende karakter omtrent de produktie van de verschillende artikelen die de *Omeffa* op de markt brengt. Daardoor krijgt deze bedrijfsfilm zelfs meer waarde.

Men heeft kans gezien het veelomvattende produktieproces, het laboratoriumonderzoek en verder een groot gedeelte van de bedrijfsvoering op interessante wijze te belichten.

Indrukwekkend was dat gedeelte, waarin het nieuwe gedeelte van de fabriek waarin de melkpoeder produktie is ondergebracht, wordt gefilmd.

De grote raketachtige containers, waarin de poeder wordt opgevangen, roept associaties op aan Cape Canaverál en aan ruimtereizen.

De melkpoederproduktie is inderdaad afgestemd op de ruimte, omdat geëxporteerd wordt naar niet minder dan 70 landen in alle windstreken der wereld.

Het is voor de vele verenigingen in Rijssen wellicht geen kwade gedachte te trachten op een hunder verenigingsavonden de beschikking te krijgen over deze film, die naast een voorlichtend karakter vooral een interessante indruk achterlaat.

N.V. Omefa bouwt nieuw kantoorgebouw

Export naar 80 landen

Een van de Rijssense ondernemingen, die de laatste jaren een opzienbarende ontwikkeling heeft doorgemaakt is zeker de N.V. Omefa, fabriek van zuivel en melkproducten.

Ook nu weer is men door de toenemende bedrijvigheid genoodzaakt tot uitbreiding van de fabriek over te gaan, waarbij tevens een geheel nieuw kantoorgebouw zal worden gebouwd. Doordat de kantoorruimte, die altijd in het fabrieksgebouw is ondergebracht, vrij wordt gemaakt, kunnen de op stapel staande plannen in het fabrieksgebouw zelf worden gerealiseerd, de noodzaak daartoe was zo groot, dat men de administratie voorlopig in een noodgebouw heeft ondergebracht, tot het nieuwe kantoor gereed zal zijn.

Voor de bouw van het nieuwe kantoor heeft men de beschikking over een fraai terrein in de nabijheid van de fabriek aan de Graaf Ottostraat. Dit terrein was aanvankelijk bestemd voor de bouw van winkels, doch het uitbreidingsplan is later gewijzigd, waardoor het plan van de NV alsnog gerealiseerd kan worden.

De behoefte aan meer bedrijfsruimte is ontstaan, doordat de productie de laatste jaren belangrijk is gestegen. Er is een grote verscheidenheid van producten op de markt gebracht, waarvan een belangrijk deel wordt geëxporteerd in samenwerking met de N.V. Leo de Winter en Co te Amsterdam.

Dezer dagen hadden wij het genoegen de heer Leo de Winter op het kantoor van de *Omefa* aan te treffen.

De heer De Winter een gemoedelijke Amsterdammer, was graag bereid ons een en ander over de samenwerking van de oorspronkelijke fabriek van melkproducten van de heer Eerdmans met „zijn” bedrijf „Leo de Winter export van melkartikelen” te vertellen.

De export heeft zich de laatste jaren sterk ontwikkeld en wij exporteren momenteel aldus de heer De Winter naar ongeveer 80 landen, gelegen in het Midden-Oosten en Afrika enz.

Het bedrijf opgericht door zijn vader bestaat 40 jaar.

Een aardige bijzonderheid is het lachende guitige jongensgezicht, dat prijkt op een der merken melkpoeder, die zijn weg vindt door een groot gedeelte van de wereld onder de naam „My Boy”. De vader van de heer de Winter lanceerde 40 jaar geleden deze naam, en liet de foto van zijn zoontje op de bussen enz. aanbrengen. Het guitige, intelligente knaapje is nu een gezette man van middelbare leeftijd, die de plaats van zijn vader heeft ingenomen.

Ook 40 jaar geleden bestond er in een deel van de wereld grote behoefte aan geconserveerde melkproducten en mijn vader zag hierin een kans. Die heeft hij benut en thans kunnen we zeggen, dat we een bloeiend bedrijf met veel perspectief bezitter

Wist u, zo brengt de heer de Winter naar voren, dat Nederland de helft van de wereldmelkproductie voor zijn rekening neemt en dat ons land de grootste exporteur van eieren van de hele wereld is en dat wij ook een enorm aandeel in de wereldkaasproductie leveren?

Naast de export van melkpoeder, dat in samenwerking met de *Omeffa* wordt geëxporteerd, hebben wij ons ook toegelegd op andere gestandaardiseerde producten. De semi-farmaceutische producten hebben onze grootste belangstelling. Daaraan is in verre landen behoefte. Op wetenschappelijke wijze wordt een product samengesteld, dat bacteriologische infecties tegen gaat en zodoende de kindersterfte beperkt. In samenwerking met een medicus nemen wij in ons eigen laboratorium in Rijssen proeven, tot wij er zeker van zijn, dat wij een gezond, verantwoord en natuurlijk ook een commercieel product aan de markt hebben gebracht. Het controle-station voor melkproducten in Den Haag, moet aan het te exporteren product zijn fiat geven.

De ontwikkeling, die de NV Omeffa de laatste jaren heeft doorgemaakt is mede ook ' door de grotere werkgelegenheid in Rijssen ook voor deze gemeente van groot belang.

Weekblad voor Rijssen, 1962-06-08; p.1/12

Koperen jubileum Melkslijtersvereniging

Consumentenbeurs trekt veel publiek

De *Melkslijtersvereniging Rijssen en Omstreken* kon de 1e dag waarop haar consumentenbeurs opengesteld was niet klagen. Vooral in de middag trok het gebeuren veel belangstelling, waarbij vooral de huisvrouwen goed vertegenwoordigd waren. De organiserende vereniging heeft in samenwerking met een aantal firma's en ondernemingen een overzichtelijke „tentoonstelling” samengesteld van artikelen, die de Rijssense melkdetaillisten dagelijks aan de man trachten te brengen.

Daarbij is opvallend, dat het assortiment van de artikelen, de laatste jaren steeds is toegenomen, en om dit nog te stimuleren is waarschijnlijk een van de belangrijkste redenen geweest om deze beurs te doen plaats vinden.

De stands zijn alle aantrekkelijk ingericht en van de mogelijkheden om in een gezellig hoekje een kopje koffie een glaasje wijn of limonade te consumeren maakten velen uiteraard graag gebruik. Het was ook niet voor niets een consumentenbeurs.

De melkslijters hebben met deze beurs 2 vliegen in een klap gevangen. Het koperen jubileum, dat de vereniging herdenkt was aanleiding iets voor de „klanten” te doen, terwijl anderszins ook graag een bewijs werd gegeven, van datgene wat in de afgelopen 12½ jaar is bereikt. Dat is ontegenzeggelijk veel. Het nieuwe spoellokaal, dat nabij de fabriek van de NV Omeffa is verrezen is een trots bewijs, van het feit, dat door samenwerking en eendracht veel kan worden bereikt. Ook deze jubileumbeurs is daarvan een duidelijk bewijs.

De beurs werd geopend door de heer D. van Kampen, hoofdbestuurslid van de landelijke organisatie van de melkdetaillisten nadat hij was ingeleid door de voorzitter van de melkslijtersvereniging Rijssen en Omstreken de heer H. Pluimers, die een groot aandeel in de organisatie van deze ontmoeting tussen klant en detaillist heeft gehad.

De heer Van Kampen zei verheugd te zijn, dat de vereniging haar koperen jubileum op deze wijze heeft georganiseerd, omdat het dienstverlenende karakter die de vereniging heeft in deze consumentenbeurs zo duidelijk wordt gedemonstreerd.

Een vergelijking makende met de historie van de handel, toen er slechts 2 elementen aan deelnamen n.l. de marktkoopman, die de kopers bij zich liet komen en de marskramer, die naar de mensen toeging, zag de heer van Kampen in de Melkslijters ook de mensen, die dagelijks aan de deur komen. Het brengen van kwaliteitsprodukten is een 1e eis, en op deze consumentenbeurs komt tot uiting aldus de heer Van Kampen, dat de produkten, die worden geleverd alle weerstanden kunnen 'doorstaan'.

Ten aanzien van het koperen jubileum van de vereniging zei de heer Van Kampen, dat er veel tot stand is gekomen, en dat hij de vereniging graag wilde feliciteren met het jubileum en met datgene wat is bereikt. Met de wens dat de beurs een groot succes zou worden verklaarde hij de beurs voor geopend.

Onmiddellijk, nadat de heer Van Kampen met het doorknippen van een oranje lint de toegang tot de tent had vrijgemaakt konden de genodigden een indruk verkrijgen van de opzet van de consumentenbeurs. die reeds de 1e dag zoveel belangstelling zou trekken.

Primeur voor „Omefa”

Rijdende melkontvangst feestelijk in gebruik genomen

Wanneer van de Wilton Feyenoordwerf te Amsterdam of van de werf van de ADM te Amsterdam een nieuw schip het ruime sop kiest, wordt eerst de z.g. „doop” verricht, waarbij men een fles champagne tegen de boeg van het schip stuk laat slaan; een ceremonieel, dat gewoonlijk wordt verricht door de echtgenote van de directeur welks maatschappij de opdracht gaf tot de bouw van een kleiner of groter „zeekasteel”, tanker of vrachtvaarder.

De N.V. Overijsselsche Melkfabriek „Omefa” heeft vorige week vrijdagmiddag (11 maart) dit voorbeeld gevolgd, niet met een fles dure champagne, maar, geheel in de stijl van het bedrijf, met een fles taptmelk, waarbij burgemeester mr W. H. Enklaar als „werper” fungeerde. Na de dooplechtigheid was een groot aantal leveranciers in „Amicitia” de gast van de N.V. „Omefa”, die hartelijk werden welkom geheten door de directeur, de heer B. G. Eerdmans, die burgemeester Enklaar zeer erkentelijk was voor zijn bereidwilligheid om de nieuwe rijdende melkontvangst officieel in gebruik te stellen.

MELKONTVANGSTSTATION „LOOK” WORDT OPGEHEVEN

De N.V. „Omefa” gelieerd met de N.V. Leo de Winter en Co., exporteurs van Melkprodukten te Amsterdam, besloot, zo verklaarde directeur Eerdmans, tot deze moderne wijze van melkontvangst méde in verband met de hoge kosten van melkontvangst aan het station in de Look. De melkontvangst te Holten bedraagt ca. 5½ miljoen kg., waarvan nu per rijdende melkontvangst ca.

3 miljoen kg. wordt opgehaald, terwijl de rest per trekker rechtstreeks naar de fabriek te Rijssen wordt gebracht. Niettegenstaande momenteel de leveranciers hun bussen schoongemaakt terug krijgen van de fabriek en dus na ingebruikneming van de rijdende melkontvangst hun bussen zelf weer moeten schoonmaken, zijn de veehouders bereid tegen ontvangst van een vergoeding (eens per 14 dagen) dit te doen, terwijl de voor de spoelmachine gestorte gelden gerestitueerd zullen worden. Een woord van dank aan de vrouwen van de leveranciers, die zo veel met de melkwinning te maken hebben, mag deze middag niet achterwege blijven.

TANKS EN DIEPKOELAGGREGATEN

In de toekomst wordt getracht door aanschaffing van boerderijtanks van 200 liter en diepkoelaggregaten (welke installatie in vijf jaar afbetaald kan worden) een grote besparing te bereiken door 2 à 3 maal per week de melk op te halen van circa 4° C., waarvoor voor deze diepgekoelde melk dus een premie kan worden gegeven. Ook van overheidswege is men sterk doende een premieregeling voor diepgekoelde melk te ontwerpen.

Het schoonmaken van boerderijtanks is uiteraard veel eenvoudiger dan van bussen. Ook geven deze tanks de mogelijkheid bij machinaal melken om zonder melkimmers rechtstreeks in de tank te melken, hetgeen weer een besmettingsfactor uitschakelt.

Aan het slot van zijn toespraak deed de heer Eerdmans een beroep op de leveranciers om hun volle medewerking. Met deze rijdende melkontvangst heeft de „Omefa” in wijde omtrek een priemeur (van korte duur, want binnen afzienbare tijd gaat een fabriek in de omgeving van Holten ook met een tankwagen rijden), maar ook een experiment. We moeten even „inschieten”, zo besloot de heer Eerdmans, die zijn leveranciers hartelijk dankte voor het begrip, dat werd getoond voor deze ontwikkeling. Wat in andere plaatsen en landen (in Duitsland zijn reeds bijna 900 van deze wagens in bedrijf!) lukt, zal ook hier lukken en bevalt het de leveranciers niet, dan kunnen ze er nog altijd mee stoppen. Op de burgemeester deed de heer Eerdmans een vriendelijk beroep te willen zorgen voor een zo goed mogelijke toestand van de zandwegen. Alle maatregelen, die genomen worden om te komen tot verharding, zullen van harte worden toegejuicht.

TOESPRAAK BURGEMEESTER

Burgemeester Enklaar verklaarde graag gevolg te hebben gegeven aan de uitnodiging van de directie van de N.V. „Omefa” om de rijdende melkontvangst officieel in gebruik te stellen, alhoewel het gevolg hiervan is het sluiten van een plaatselijk bedrijf. Hij herinnerde aan de strijd om de melk, toen in 1949 de fa. Wansink besloot tot sluiting van de melkfabriek en een belangrijk deel van de Wansink-leveranciers niet wenste te leveren aan „De Vrijheid”. Met medewerking van de fa. C. A. Muller werd toen door de Verenigde Veluwe Melkbedrijven (VVM) te Nunspeet een noodstation ingericht, welke noodvoorziening in september 1957 door de „Omefa” werd vervangen door de thans nog bestaande inrichting.

De „Omefa” bleek in de melkoorlog over de langste adem te beschikken en heeft de boeren, die aan een vrije fabriek de melk wilden leveren, goede diensten bewezen. De burgemeester kon zich voorstellen, dat in deze tijd van modernisering en schaalvergroting het bedrijf de oude cliënteel wil proberen te behouden, wat door deze nieuwe vorm van dienstbetoon heel goed mogelijk is.

Voor de vrouwen geeft één en ander extra werk, dat de „*Omefa*”-directie gaat belonen. Wat het verharderen en verbeteren van de zandwegen betreft, blijft de raad actief en hopelijk kan in verband met de ruilverkaveling iets extra's worden gedaan, aldus mr Enklaar, die tenslotte de hoop uitsprak, dat het experiment „*rijdende melkontvangs*” mocht werken tot tevredenheid van boeren en fabriek.

De importeur van de tankwagen, de heer J.B. Berkhout te Malden, gaf een korte explicatie over deze moderne melkontvangst, die o.a. in Duitsland een enorme vlucht heeft genomen. De N.V. „*Omefa*” heeft wat deze omgeving betreft, de primeur, maar het zal niet lang meer duren of meerdere bedrijven in deze contreien gaan hiertoe over. Deze ontwikkeling is niet tegen te houden.

De heer D. Muller C.A.zn. vond de rijdende melkontvangst van groot belang voor de boerenstand en de „*Omefa*”. De sluiting van het ontvangststation in de Look mag voor de boeren geen reden zijn om zich terug te trekken. Twintig jaar geleden hebben zij als vrije leveranciers de strijd gewonnen. Door dit vrije bedrijf blijft er concurrentie met als resultaat een hogere prijs voor de melk. De heer Muller betreurde het, dat niet alle boeren aanwezig waren.

De heer H. W. van Schooten, sprekend namens de leveranciers, wenste de „*Omefa*” geluk met de prachtige hypermoderne aanwinst en ook hij deed een beroep op zijn collega's om geduld te betrachten. Er zullen zich de eerste weken zeker wel moeilijkheden voordoen, doch deze zullen beslist overwonnen worden en het zal niet lang duren of de leveranciers zullen met deze rijdende melkontvangst zeer content zijn.

De nabetaling

De N.V. „*Omefa*” bevestigt haar standpunt

De brief, die de Overijsselse Melkproductenfabriek „*Omefa*” N.V. te Rijssen, onlangs aan haar melkleveranciers heeft gericht betreffende de nabetaling over het jaar 1965, heeft - zoals wij gemeld hebben - nog al wat kwaad bloed gezet ander de veehouders, omdat deze nabetaling niet in contanten, maar in de vorm van rentespaarbrieven zal geschieden. In een aantal bijeenkomsten - protestvergaderingen zou men ze kunnen noemen - is nogal wat kritiek geuit op deze wijze van betaling, omdat tal van landbouwers voor de contanten, welke zij meenden te zullen ontvangen, reeds kunstmest en andere bedrijfsbenodigdheden hebben aangeschaft.

De directie van de N.V. „*Omefa*” heeft in de bijeenkomst te Holten, bij monde van de heer Eerdmans te Rijssen, een toelichting gegeven op haar beleid, die niet in alle opzichten voldoende duidelijkheid heeft gebracht bij de veehouders. Zij heeft nu in een circulaire aan haar leveranciers een schriftelijke bevestiging gegeven van haar mondelinge toelichting omtrent deze materie.

In antwoord op de toen uit de vergadering gerezen vraag, welke zekerheid de „*Omefa*” geeft, dat over 10 jaar de spaarbrieven (tot het inmiddels verdubbeld bedrag) in contanten verzilverd worden, zegt de directie o.m., dat de „*Omefa*” en de N.V. Leo de Winter reeds meer dan een eeuw bestaan en dat het beleid er op was en is gericht dit voortbestaan te waarborgen. De spaarbrieven zijn niet gecreëerd uit nood, maar komen, volgens de directie voort, uit een succesvolle ontwikkeling en zijn noodzakelijk om de verdere ontplooiing mogelijk te maken. Het probleem voor het bedrijf is niet de rentabiliteit - dus de winstmogelijkheden - maar de liquiditeit, het noodzakelijk aantrekken van geldmiddelen. Rentespaarbrieven zijn een schuld aan de bezitters van deze spaarbrieven en geven als zodanig wettelijk recht boven de aandeelhouders.

Vanaf 1966 is de N.V. „*Omefa*” verplicht een balans ter inzage te deponeren bij de Kamer van Koophandel en ten kantore van de fabriek, Op deze wijze kunnen de spaarbriefhouders de financiële resultaten van het bedrijf beoordelen.

Contanten

De eerstvolgende jaren zullen eventuele nabetalingen normaal weer in contanten plaatsvinden, verklaart de directie verder nog.

De ondertekening en inzending van de aan de brief gehechte strook met o.m. de tekst „*Ik blijf*” betekent niet, dat men dan 10 jaar (looptijd spaarbrieven) aan de „*Omefa*” verbonden is. Na ondertekening verwacht de directie, dat men deze keer accoord gaat met deze betaling in spaarbriefvorm en om die reden niet weggaat.

Ten slotte (toet zij een beroep op de veehouders zich te blijven scharen achter de, leveranciers die de N.V. „*Omefa*” trouw zijn gebleven, zodat zij "t.z.t. kan bewijzen, dat deze weg, hoe moeilijk ook, de enige goede weg is geweest voor het bedrijf.

De heer Eerdmans vertelde ons nog, dat de veehouders in Holten en westelijke omgeving op één na hun melk aan het bedrijf zijn blijven leveren, maar dat velen de strook van de in de aanhef genoemde brief nog niet hebben ingeleverd.

Geen betaalmiddel

Wanneer men financiële moeilijkheden heeft, dan kan daaraan worden tegemoet gekomen in de vorm van een geldlening, maar de na-betaling wordt niet in contanten uitgekeerd, aldus ter rechtzetting van een vorige mededeling door ons gedaan.

De geruchten als zouden de particuliere- en coöperatieve veevoeder- en kunstmesthandel de rentespaarbrieven als betaalmiddel aannemen, blijken onjuist te zijn. Deze spaarbrieven hebben bij de huidige situatie op de kapitaalmarkt zelf niet liquiditeitsmoeilijkheden te kampen.

Melkstrijd na 18 jaar beslecht ...

Vrije veehouders leveren melk aan coöperatie

De „melkoorlog”, die in 1948 in alle hevigheid in onze gemeente ontbrandde, toen de goodwill van de zuivelfabriek „De Eendracht” door de firma Gebr. Wansink werd verkocht aan de, Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” en die de jaren door een lichte vore is blijven trekken tussen de coöperatief gezinde veehouders en hen, die de Vrije handel aanhangen, loopt over enkele dagen definitief ten einde.

De voorspelling, die wij toen reeds deden, dat er wel eens een moment kon komen, dat de vrije handel de pl.m. vier miljoen kilogram melk van de Holtense boeren niet meer zou willen accepteren, is na 18 jaar uitgekomen. Maandag a.s. levert men de melk aan de coöperatie.

In 1948 werd er hevige strijd gevoerd om deze melk, waarbij „Sterovita”, „Comeco” en andere namen in het geding waren. De Verenigde Veluwe Melkfabrieken (V.V.M.) wonnen het pleit en bouwden een melkontvangststation in **de Look**, dat aan het einde van 1948 begon te draaien. Enige jaren later werden de boeren en hun melk overgenomen door de N.V. „Omefa” te Rijssen, die het ontvangststation vergrootte en moderniseerde en het vorige jaar een tankwagen in gebruik stelde, die de gekoelde melk van de boerderij kwam halen; een systeem, waarmee de veehouders zeer ingenomen blijken te zijn.

De „Omefa” heeft haar leveranciers de vorige week echter een brief gezonden, dat zij o.m. in verband met de productie van babyvoeding en andere melkproducten geen ongereinigde melk meer wil verwerken en de melk zal betrekken van de „Coberco” te Zutphen. Er komen in Rijssen binnenkort geen melkwagens meer voor de ontvangst. De leveranciers uit Bathmen, Holten, Markelo, Hellendoorn en Deldenerbroek zullen hun melk nu moeten leveren aan de coöperatieve fabrieken in deze plaatsen, die deze trouwens veel economischer kunnen verwerken. Reeds in 1948 hebben wij er op gewezen, dat de Holtense boeren veel verstandiger zouden doen hun melk aan „De Vrijheid” te leveren, omdat deze fabriek met een toenmalige melkontvangst van pl.m. 10 miljoen kg. bijkans zonder kostenstijging de 4 miljoen kg. er bij zou kunnen verwerken.

In een dinsdagavond in café Jansen gehouden vergadering met de Holtense melkleveranciers heeft een der directeurs, de heer Eerdmans Jr., het beleid van de N.V. „Omefa” - lees „Leo de Winter” N.V. - verdedigd en de boeren zijn er mede accoord gegaan.

In deze vergadering was ook de directeur van „De Vrijheid”, de heer Broersma aanwezig, die o.m. verklaarde, dat voor de ontvangst van de pl.m. 4½ miljoen kg. melk van de vrije veehouders geen investeringen behoeven te worden gedaan. Voor „De Vrijheid”, die momenteel tegen de 17 miljoen kg. melk per jaar ontvangt, betekent deze nieuwe plas melk een flinke versteviging van het bedrijf en voor de leden en leveranciers kan dit o.i. slechts een verbetering van hun positie betekenen:

Maandag is het dan zover, dat de „*vrije veehouders*” voor het eerst de melk aan de coöperatie zullen leveren. Zij behoeven geen lid te worden, wanneer zij dat niet willen. Als leverancier ontvangen zij het zelfde melkgeld. Maar ook als lid zijn zij niet ten eeuwige dagen gebonden. Het is nu tijd om de strijdbijl te begraven en met elkaar de schouders onder het bedrijf te zetten. Dat kan alleen maar vruchten afwerpen.

Bestuur en directeur van „De Vrijheid” gaven volledig opening van zaken over „Omefa-affaire”

Door bestuur en directie van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” is in de jongste ledenvergadering volledige opening van zaken gegeven over de levering van de boerenmelk van de Omefa-leveranciers aan de fabriek. Voor zover zulks tot nu toe mogelijk was, zijn de problemen tot aller tevredenheid opgelost. Ten aanzien van het melkvervoer blijven er echter nog wel enige zorgen, maar ook hiervoor zal een oplossing worden gevonden.

Er heerste kennelijk wat onbehagen en enige ongerustheid onder de leden die maandagavond in de zaal van *hotel Vosman* bijeenkwamen over deze *Omefa-geschiedenis*. Men verwachtte nadere bijzonderheden te horen over de „melkstrijd”, die de gemoederen van de Holtense boeren nu al meer dan 18 jaar heeft bezig gehouden en over de vele geruchten, die de laatste maanden de ronde deden. Dit bleek wel uit de grote belangstelling voor deze najaarsvergadering van de fabriek, die andere jaren maar matig werd bezocht.

Onbehagen en ongerustheid bleken duidelijk uit een drietal vragen, die door de heer H. Stegeman van de Lichtenberg werden gesteld. In zijn openingswoord wijdde de voorzitter, de heer J. H. Veneklaas Slots, de nodige aandacht aan deze zaak en verklaarde hij, dat de beslissing om de melk te ontvangen in overleg met commissarissen genomen was. Ook de directeur, de heer C. Broersma, deed hierover enige mededelingen. Toen de circulaire van de N.V. „Omefa”, waarin o.a. werd aanbevolen, dat de leveranciers zich met de coöperatieve fabriek in hun gebied in verbinding zouden stellen, uitkwam, wist de bij hem in de buurt wonende commissaris officieel echter nergens van. De heer Stegeman vond dit vreemd en wilde daarom weten of dit overleg inderdaad heeft plaats gehad. Voorts wilde hij nadere inlichtingen over het melkvervoer en over de overname van de rijdende melkontvangst van de N.V. *Omefa*.

Tactisch onderhandelen

Voorzitter en directeur verklaarden, dat de onderhandelingen met de N.V. „Omefa” zijn gevoerd door de „Coberco” (Comego, Berkelstroom en Condensfabriek Deventer) en dat oorspronkelijk noch de besturen van „De Vrijheid”, noch van Wierden en Hellendoorn daarbij zijn betrokken: Wel had ruggespraak op directie-niveau plaats en later met de dagelijkse besturen. Het was van het grootste belang zo weinig mogelijk mensen in deze zaak te betrekken tijdens de onderhandelingen. Toen de zaak rond was en een accord tot stand kwam, dat Coberco aan de N.V. „Omefa” de nodige melk zou leveren, werd besloten, dat de genoemde fabrieken de melk van de Omefa-leveranciers, elk in hun gebied, zouden ontvangen. Men zei o.a. „Doe het maar in april”.

De zaak is de *Omefa* echter blijkbaar uit de hand gelopen. De circulaire aan haar leveranciers kwam als een donderslag bij heldere hemel en heeft ons allen overrompeld, aldus de heer Broersma. Tezelfder tijd, dat de heer Eerdman zijn leveranciers inlichtte, waren bestuur en commissarissen van „De Vrijheid” in vergadering bijeen en werd besloten de melk van de in het gebied van „De Vrijheid” wonende veehouders te ontvangen. In een Twents Dagblad werd gespro-

ken over een „vrolijke begrafenis” ten aanzien van de Omefa-vergadering, maar het was een kwestie van keiharde zakelijkheid, verklaarde de directeur, die deze transactie gunstig noemde voor de leden van „De Vrijheid” en de leveranciers van de N.V. Omefa. In 1966 werd drie miljoen liter melk bijgekocht. Nu ontvangt men jaarlijks plm. vier en een half miljoen liter meer, die zonder investeringen, zonder uitbreidingen en zonder meer personeel aan te trekken, kunnen worden verwerkt.

Met de melkrijders van de Omefa zijn afspraken gemaakt, die zij redelijke aanbiedingen vonden. Zij ontvangen thans minder en niet meer dan de huidige melkrijders van de fabriek. Deze materie geeft ons nog wel enige kopzorgen, verklaarde de heer Broersma, maar die zullen binnen afzienbare tijd wel worden opgelost. Van overname van de rijdende melkontvangst is nog geen sprake. Al het materiaal is door de Coberco overgenomen. De melkbussen worden aan de leveranciers tegen de kostende prijs overgezet, zoals dat ook met de leden van de fabriek het geval is. Over de tankwagen wordt t.z.t. in Coberco-verband beslist.

Het verschil tussen leden en leveranciers is, dat voor de leden jaarlijks een bijschrijving op het denkapitaal plaats vindt van plm. 1 5 van het melkgeld. Het was 20 ct. per 100 kg., doch dit zal wel 35 ct worden. Leveranciers kunnen alle dagen lid worden, zij dragen dan ook verantwoordelijkheid voor de fabriek, aldus deelde de directeur nog aan enkele vragenstellers mede.

.....
Vervolg (volledig verslag) bij *De Vrijheid* Holten – 1966-12-23 (2)

Holtens Nieuwsblad, 12/10/1973; p. 6/6

OMEFA N.V.

- Omefa N.V., gevestigd te Rijssen, is het SPECIAALPRODUCTENBEDRIJF van COBERCO ZUTPHEN, het zuivelconcern in Gelderland/Overijssel.
- Omefa N.V. produceert naast consumptiemelkprodukten, poedervormige produkten zoals BABYFOODS, IJSPOEDERS, BAKKERIJGRONDSTOFFEN en andere SPECIAALPRODUCTEN.
- Omefa N.V. exporteert naar vele landen ter wereld.

Voor de afdeling waar onze consumptiemelkprodukten worden bereid hebben wij plaats voor een

STERILISEERDER

of iemand die daarvoor opgeleid wil worden.
U moet voor deze functie de nodige verantwoordelijkheid kunnen dragen vooral op het gebied van nauwkeurigheid en hygiëne.
U moet in wisselende diensten willen werken.
Deze zijn van maandag t.m. vrijdag:
Dagdienst: van 7.15-16.45 uur (1e week)
Late dienst: van 13.00-21.30 uur (2e week).

Wij bieden:

- goed loon
- goede sociale voorzieningen o.a. premievrij pensioen.
- reiskostenvergoeding.
- prettige arbeidssfeer.
- studiemogelijkheden op gunstige voorwaarden

Aanmelden aan ons kantoor: Graaf Ottostraat 53, Rijssen.
U kunt ons bellen op 05480-2766 of 's avonds 05480-3384.

2002 Hoe het afliep met Omefa Rijssen

Publicatiedatum: 13 september 2002

Bron: Gereformeerd Dagblad

Friesland Coberco sluit zuivelfabriek *Omefa* Rijssen

Van onze correspondent

RIJSSEN - De Rijssense zuivelfabriek Omefa gaat dicht. Friesland Coberco gaat de productie en verpakking van kindervoeding in het Drentse Beilen concentreren.

Door de sluiting houdt eind volgend jaar een van de oudste bedrijven van Rijssen op te bestaan. Er vervallen zestig arbeidsplaatsen. De Coberco-vestigingen in Leeuwarden en Bedum blijven open omdat daar ook andere producten gemaakt worden. In het totale Coberco-concern verliezen 130 mensen hun baan. Eind 2004 moet de hele operatie zijn afgerond. Naast de zestig ontslagen in Rijssen, verliezen in Leeuwarden zeventig mensen hun baan.

De Coberco-leiding zegt dat er geen gedwongen ontslagen zullen vallen. In Bedum verdwijnen geen banen. De mensen die daar eerst kindervoeding maakten, gaan nu iets anders produceren.

In Beilen komen zestig extra arbeidsplaatsen bij.

Holtens Nieuwsblad, 1949-01-15;

HET WOORD IS AAN:

de heer H. Vosman, administrateur van de vereniging voor t.b.c.-bestrijding onder het rundvee, alhier.

Gaarne wil ik van de mij geboden gelegenheid gebruik maken om hieronder een korte beschouwing te geven over de t.b.c.-bestrijding onder het rundvee.

Zoals algemeen bekend is, is door de *Gezondheidsdienst voor Dieren in Overijssel* de verplichte t.b.c.-bestrijding onder het rundvee voor Overijssel aangevraagd per 1 Mei a.s., zulks in navolging van andere provincies.

Het is reeds bekend, dat degenen, die de Minister in deze aangelegenheid van advies moeten dienen, gunstig hebben geadviseerd, zodat men er ongetwijfeld op kan rekenen, dat de verplichte bestrijding binnen afzienbare tijd een feit wordt.

Nu rijst natuurlijk de vraag: Wat houdt deze verplichting in voor de veehouders?

Volgens het T.B.C.-besluit is iedere veehouder verplicht zich bij een vereniging als lid te melden, opdat jaarlijks zijn rundvee op t.b.c. wordt onderzocht. Meldt hij zich niet als lid, dan mag hij geen rundvee meer houden.

Leden zijn dan verplicht alle dieren, die lijdende zijn aan open t.b.c., te laten slachten.

Volgens genoemd T.B.C.-besluit is men echter niet verplicht zijn reactie-dieren binnen bepaalde tijd op te ruimen of te isoleren van nietreagerend vee, al verdient zulks wel sterke aanbeveling.

Ofschoon in Holten reeds vele veehouders blijk hebben gegeven, dat ze het nut der bestrijding inzien, door zich vrijwillig als lid te melden en ook door krachtdadige bestrijding, ongetwijfeld zullen er onder de lezers zijn, die de vraag zullen stellen of het nu wel nodig en nuttig is, om de t.b.c.-bestrijding verplichtend te stellen.

Hier dient allereerst opgemerkt te worden, dat behoudens in Limburg en Noord-Brabant reeds overal de verplichte bestrijding is ingevoerd. Ook in Gelderland heeft men de goedkeuring van de Minister om deze per 1 Mei a.s. verplichtend te stellen. Nu is het vanzelfsprekend, dat indien in Overijssel hieraan niet de nodige aandacht zou worden geschonken, de veemarkten in Overijssel overstromd zouden worden met reageerders en wij hier een sterk besmette veestapel zouden krijgen.

In de tweede plaats dient er aandacht aan te worden geschonken, dat tal van t.b.c.-patienten besmet zijn geworden door koeien die leden aan open t.b.c.

Hoe vindt deze besmetting plaats? Aangenomen dient te worden, dat open t.b.c.-dieren voor 80 pct. lijdende zijn aan long-t.b.c. Deze dieren hoesten af en toe, waardoor de lucht in de stal sterk besmet wordt met t.b.c.-bacillen. Wanneer deze lucht wordt ingeademd door niet-besmette dieren of mensen, heeft dit besmetting tot gevolg.

Een andere vorm van besmetting geschiedt door het drinken van ongekookte melk, afkomstig van dieren lijdende aan open uier-t.b.c. Deze melk kan nog lang geheel normaal lijken, ofschoon deze toch reeds zeer sterk besmet is. Het is dus dringend gewenst, dat men de melk flink laat doorkoken.

Ook een derde vorm van open t.b.c. is er nog, n.l. de open baarmoeder-t.b.c. Deze dieren witvullen²⁰, en de etter die wordt afgescheiden en welke gedurende de weidetijd in de weide terecht komt, is een groot gevaar voor de andere dieren.

In de derde plaats is bestrijding van t.b.c. van groot belang in verband met de export van onze zuivelproducten. Hoe meer aanbod der exporterende landen, hoe hoger door de importerende landen de eisen zullen worden gesteld wat kwaliteit der producten betreft, en zeer zeker, dat de zuivelproducten afkomstig zijn uit landen, waarvan men verzekerd is, dat de veestapel vrij is van t.b.c. Denemarken is voor ons in dezen een sterke concurrent. Daar is slechts 2.5 à 3 procent besmet. Ook Engeland en Amerika zijn practisch vrij.

Helaas kan men dat nog lang niet van Nederland zeggen. En we mogen niet verbloemen, dat dit niet als bij toverslag zal geschieden. Hier zal nog een lange en moeilijke weg moeten worden afgelegd. Hoe dit toch zo dicht mogelijk kan worden benaderd, hoop ik, indien hiervoor plaatsruimte beschikbaar kan worden gesteld, in een volgend artikelje uiteen te zetten.²¹

De administrateur der Vereniging voor T.B.C.-bestrijding Holten,
H. VOSMAN.

Holtens Nieuwsblad, 1949-02-19; p. 2/2

MOND- EN KLAUWZEER. In Rijssen zijn al weer twee gevallen van mond- en klauwzeer geconstateerd. Zoals bekend, belemmer deze gevreesde veeziekte in ernstige mate de vleesvoorziening, omdat het vee er erg door vermagert; ook geeft het besmette vee veel minder melk. kortom besmetting door mond- en klauwzeer betekent een schadepost.

Er dreigt thans weer een aanzienlijke uitbreiding van de veeziekte, welke niet mogelijk zou zijn geweest, indien.....alle veehouders hun vee maar tegen mond- en klauwzeer hadden ingeënt. Thans schrijft de inspecteur van de veeartsenijkundige dienst zelfs: „Willen wij in het komende weideseizoen niet in de ziekte omkomen, dan is ENTING ABSOLUUT NOODZAKELIJK. De enig doeltreffende wijze van bestrijding van het mond- en klauwzeer is: de vaccinatie van onze veestapel!” en verder: „Het behoort tot de zeer hoge uitzonderingen, dat een geënt bedrijf wordt aangetast”.

Mogen onze lezers en vooral de veehouders onder hen, hun verantwoordelijkheid in deze beseffen.

Men wende zich zo spoedig mogelijk tot zijn veearts om zijn vee te laten inenten; misschien kan men dan zichzelf en anderen veel onheil besparen.

20 Kom het woord Witvullen tegen bij aandachtspunt bij inseminatie, niet duidelijk of het iets met runder-tbc. te maken heeft – niet uitgezocht! - (ZHN.)

21 Wat ook gebeurde. Ter informatie zijn hierna nog enkele *historische* stukjes geplaatst

PLAATSELIJK NIEUWS – HOLTEN.

RUNDERHORZELBESTRIJDING.

De Burgemeester van Holten brengt het navolgende ter kennis van belanghebbenden:
Volgens 't Runderhorzelbesluit van 22 April 1942, no. 4842, afd. III, Directie van de Landbouw, is elke veehouder verplicht om jaalijks vóór 1 Juni alle larven van runderhorzelvliegen, die gedurende de maanden Februari tot en met Mei voorkomen bij zijn of bij onder zijn hoede staande runderen en van welke de aanwezigheid door bulten of andere uiterlijke kentekenen blijkt, te doden.

Onverminderd het bepaalde in het hierbovengenoemde is elke veehouder in de maanden Februari tot en met Mei verplicht om alle larven van runderhorzelvliegen, onmiddellijk voordat deze in de weide worden gebracht, te doden.

Verder is een ieder, die runderen aanvoert of doet aanvoeren op een veemarkt, een veekeuring, een tentoonstelling van vee, een openbare veeverkoping of op een andere plaats, waar vee op dergelijke wijze wordt bijeengebracht, verplicht zorg te dragen, dat alle larven van runderhorzelvliegen die voorkomen op deze runderen, gedood zijn.

Het is de gebruiksgerechtigde van weiland gedurende de maanden Februari tot en met Mei verboden runderen in het weiland te brengen of toe te laten, indien deze runderen bulten of andere uiterlijke kentekenen vertonen, die op de aanwezigheid van larven van runderhorzelvliegen duiden, terwijl op de gebruiksgerechtigde van weiland tevens de verplichting rust om, wanneer gedurende de weidetijd de in de weide verblijvende runderen nog bulten of andere uiterlijke kentekenen vertonen, welke wijzen op de aanwezigheid van runderhorzelvliegen, deze larven zoveel mogelijk te doden.

Het woord is aan:

„De vereniging voor t.b.c.-bestrijding onder het rundvee”

DET.B.C.-BESTRIJDING ONDER HET RUNDVEE.

Vol verwachting klopt om deze tijd van het jaar het hart van iedere veehouder als de veearts op liet bedrijf komt voor de jaarlijkse tuberculatie van het rundvee.

Het registreren der stallen is beëindigd en de heer Vegter met zijn assistent zijn reeds full speed met de tuberculatie begonnen.

Voor de een is de uitslag een teleurstelling, voor de ander een pak van het hart en voor een derde een uitslag, welke hij had durven verwachten.

In het geheel genomen zijn volgens de opgemaakte stallijsten veel reageerders opgeruimd en tonen de veehouders een actieve medewerking.

Helaas zijn er toch nog veehouders, die maar doorgaan dieren aan te kopen van onbekende herkomst, dus zonder certificaat. Het gevolg is, dat deze veehouders voor een half jaar van certificaten worden uitgesloten en bij herhaling voor een jaar. Dit kan voor de betreffende veehouders grote financiële schade opleveren:

- 1e. doordat zij al die tijd geen gebruik kunnen maken van certificaten;
- 2e. doordat het gevaar aanwezig is dat men (nog meer) besmetting op het bedrijf haalt.

Het is nu alweer gebleken, dat bij de nieuwkopen zonder certificaat dieren zijn, die bij de tuberculatie een positieve reactie vertonen, zodat men zich steeds dieper in de put werkt.

Ik merkte reeds op, dat de uitslag voor de één een teleurstelling is, doordat men weer uitbreiding van zijn positieve dieren heeft. Al is het niet altijd even gemakkelijk de oorzaak van uitbreiding vast te stellen - men dient toch niet uit het oog te verliezen, dat reageerders ofschoon bij klinisch onderzoek niet ontdekt, open lijders kunnen zijn, danwel het elk ogenblik kunnen wordenn. Het is dus een voorname factor, deze dieren af te zonderen. Is dit niet gebeurd en heeft men geen uitbreiding, dan valt er wellicht een pak van het hart. Ook aan de aankoop van vee, dat min of meer aan besmetting heeft bloot gestaan, is wel terdege risico verbonden. Het certificaat is geen absolute waarborg. Voorkeur voor aankoop van vee dient men dus te geven, die deze besmettingskanalen niet hebben opgelopen.

1e. Subsidieregeling.

De volgende voorwaarden moeten in acht worden genomen ter verkrijging van subsidie:

- a. Het bedrijf moet vóór 1 Mei reactievrij worden gemaakt.
- b. Bij verwijdering van het laatste reactiedier dient men dit onmiddellijk op te geven bij de administrateur, op een daarvoor bestond formulier. Minstens zes weken hierna, doch vóór 1Juli moeten alle aanwezige dieren worden overgespoten en negatief zijn. (Bij vrij bevinding B-bedrijf).
- c. Bij ieder dier, dat geslacht wordt, dient een sectieformulier aanwezig te zijn (verkrijgbaar bij de veearts). Dit formulier moet door de keuringsarts worden ingevuld en opgezonden worden naar de Gezondheidsdienst. Bij zoekraken van dit slachtbewijs wordt geen subsidie uitbetaald. De

gelegenheid bestaat rundvee te leveren via de G.D., welke dan de uitbetaling der subsidie garandeert, mits aan de voorwaarden overigens is voldaan.
Inlichtingen verstrekt de G.D. en de administrateur.

2e. Het uit te betalen subsidiebedrag.

Rundvee dat minstens één keer gewisseld heeft max. f40.-, andere dieren max. f20.-, welke geslacht zijn na 1 Dec., of na het stalonderzoek zo dit vóór 1 Dec. heeft plaats gehad.

Deze subsidieregeling geldt tot het z.g.n. „Landelijk Plan- in werking treedt. Er mag verwacht worden, dat de genoemde bedragen worden aangevuld tot minstens f125.--, doch zekerheid hieromtrent bestaat er niet.

3e. Regeling overname open lijders.

Met ingang van 1 Febr. worden de gevonden open lijders op centrale plaatsen getaxeerd.

De administrateur stelt de betrokken veehouder in kennis van het vinden van een open lijder, welke alle gegevens verzamelt betrekking hebbende op de gebruikswaarde van het dier.

Er wordt over het algemeen 80 % van de gebruikswaarde uitbetaald. Dieren die gуст zijn gebleven of gуст gelaten wordt de volle slachtwaarde betaald.

Tenslotte wijs ik er nogmaals op, dat voor degene, die vragen of moeilijkheden heeft t.o.v. de T.B.C.bestrijding, de Gezondheidsdienst, Veemarkt 10, te Zwolle, gaarne bereid is alle inlichtingen te verstrekken, alsmede de administrateur:

H. VOSMAN.

I

T.b.c.-bestrijding Rundvee.²²

LEDENVERGADERING VAN DE VERENIGING VOOR T.B.C.-BESTRIJDING ONDER HET RUNDVEE.

Langzaam maar zeker wordt terrein gewonnen.

Dr R. Post (Dir. Prov. Veegezondheidsdienst): Melkprijs verschil voor vrije en niet-vrije bedrijven zal zo spoedig mogelijk worden ingevoerd i.v.m. export van onze zuivelproducten.

In café J. A. Jansen werd Vrijdagavond een goed bezochte vergadering gehouden van de Vereniging voor T.B.C.-bestrijding onder het rundvee te Holten onder voorzitterschap van de heer H. Markvoort, die er in zijn openingswoord op wees dat 1950 voor de veehouders goed is geweest. De tuberculosebestrijding werd in het afgelopen jaar met kracht voortgezet en het reactie-percentage daalde met plm. 3%. Spr. sprak de wens uit dat het landelijke bestrijdingsplan spoedig in werking zou treden omdat de financiële regelingen, die in dit plan zijn opgenomen, gunstig zijn, waartoe men eerder komt tot opruimen van de reageerders. De heer Markvoort bracht verder nog dank aan de adviseur, de heer P. G. Dijkstra en aan de administrateur der vereniging, de heer H. Vosman, wiens werkzaamheden zich steeds meer uitbreiden.

De heer Vosman bracht hierna een uitgebreid jaarverslag uit en begon met er op te wijzen, dat men zonder strijd geen overwinning behaalt en dat strijd veronderstelt inspanning, het treffen van maatregelen, eventueel het brengen van offers. Dit geldt in niet geringe mate bij de bestrijding der rundertuberculose. Over het algemeen mogen we zeggen dat de veehouders deze strijd niet hebben vermeden, doordat actief aan de bestrijding werd deelgenomen. Helaas zijn er nog veehouders die vee aankopen zonder certificaat, waardoor men zich zelf nog grotere moeilijkheden op de hals haalt.

In het afgelopen bestrijdingsjaar werden 5477 dieren van 523 veehouders onderzocht. Hiervan waren 1476 positieve dieren ofwel 26,7 % (vorig jaar ruim 29 %). Er waren 26 A- en 145 B-beslagen, 121 bedrijven hadden 1 reageerder, 69 bedrijven hadden 2 reageerders, 44 bedrijven hadden 3 reageerders en 25 bedrijven hadden 10 of meer reageerders. Voor directe vrijmaking werd f 1105,- subsidie uitbetaald en aan groep B (langzame vrijmaking) f 175,-. Er werden 25 open lijders overgenomen voor een totaal bedrag van f 13.832,30. In het jaarverslag werd een hartelijk woord van dank gebracht aan de heer P. G. Dijkstra, die als adviseur veel belangrijk werk voor de vereniging deed in het afgelopen jaar.

De Coöp. Fabriek van Melkproducten „*De Vrijheid*” werd dank gezegd voor ondervonden financiële steun en de Redactie van „*Holtens Nieuwsblad*”²³ voor de royale medewerking die men mocht ondervinden doordat vele malen een plaats werd ingeruimd voor artikelen betreffende de t.b.c.-bestrijding.

22 Vanaf de start van het Holtens Nieuwsblad – 1949 – schreef de heer Vosman regelmatig iets over de – toen nog vrijwillige t.b.c.-bestrijding.

23 Na het invoeren van de landelijke – verplichte regeling, 1 juni 1951 - stopte de voorlichting via dit plaatselijke medium.

De heer Vosman besloot zijn verslag met te herinneren aan het bekende spreekwoord: „*De aanhouder wint*”. Wanneer wij maar volhouden zullen we ook in Holten, evenals op andere plaatsen, ons doel bereiken. n.l. een t.b.c.-vrije veestapel in het belang van de volksgezondheid en als basis voor de export van onze zuivelproducten.

Bij het punt „*Mededelingen*” werd gezegd dat bij nieuwkopen zonder certificaat het bedrijf wordt verlaagd tot C-beslag, bovendien wordt men een half jaar uitgesloten van certificaten en voor het betreffende rund kan nimmer meer een certificaat worden verstrekt.

Bij aankopen met een verlopen certificaat of bij te laat inleveren, gelden ook bovengenoemde maatregelen, hierbij kan echter op de duur voor het aangekochte rund wel weer een certificaat worden vertrekt.

De commissie voor kascontrôle, welke bestond uit de heren A. Aaltink en G. Rensen, bracht bij monde van eerstgenoemde een gunstig verslag uit deshalve werd de administrateur décharge verleend voor gevoerd beheer. In de commissie tot nazien der boeken volgend boekjaar worden benoemd H. Bronsoort en G. Aanstoot.

Bij de gehouden bestuursverkiezing werd de heer H. Markvoort (voorzitter) met vrijwel algemene temmen herkozen. De heer Markvoort nam deze functie wederom aan en dankte voor het opnieuw in hem gestelde vertrouwen.

Nadat de heer Markvoort een woord van welkom had gesproken tot de heer P. G. Dijkstra en de heer Dr R. Post, directeur van de *Provinciale Gezondheids Dienst voor Vee* te Zwolle, die inmiddels ter vergadering waren gekomen, werd het woord gegeven aan Dr Post, die een inleiding hield over: „*Enige belangrijke punten voor de T.B.C.-bestrijding*”

Tevoren waren door Dr. Post kaartjes uitgedeeld van de provincie Overijssel, waarop op zeer duidelijke en overzichtelijke wijze wordt aangegeven hoe ver men in de verschillende gemeenten is gevorderd met de bestrijding der rundertuberculose. Blijkens dit kaartje is er in Overijssel nog maar slechts één gemeente, waar de bedrijven voor 90 tot 100 % waren „*vrijgemaakt*”, n.l. de gemeente Denekamp, terwijl er twee fabrieken zijn, n.l. Almelo en Losser, die werden „*vrijgemaakt*”.

Pl.m. 10 % van de provincie is vrij van 80 tot 90 %, 60 % van 60 tot 80 %, 18 % van 40 tot 60 %, terwijl pl.m. 12 % van de provincie minder dan 40 % vrije bedrijven heeft. Bij deze laatste groep behoort ook Holten en men zal hier dan ook flink door moeten werken om de achterstand in te lopen.

Volgens Dr Post is men wel geneigd om het vee, dat reageert, op te ruimen, doch men wacht veelal te lang voor dat de knoop radicaal wordt doorgehakt. Spr. geeft graag toe dat de moeilijkheden vele zijn, maar snel handelen is vaak het beste. Bij het roodbonte veeslag, dat hier nog verreweg in de meerderheid is, zijn de moeilijkheden nog groter, omdat men niet zo gauw goede roodbonte productie-dieren terugvindt. Gelukkig werkt de K.I. in dezen in gunstige zin.

Sinds de certificaten werden ingevoerd is het prijsverschil tussen een vrij dier en een „reageerder” belangrijk groter geworden en verwacht moet worden, dat dit verschil in prijs nog groter zal worden. Laat men in een keer alle reactie-dieren opruimen, want dit is verreweg het beste. Kan men hiertoe niet komen, laat men dan deze reactie-dieren in een aparte stal onderbrengen. Volgens Dr Post staat er een wet op stapel in verband met de t.b.c.-bestrijding en bij deze wet zullen de vrije bedrijven worden beschermd, terwijl de minister van plan is om ook zo snel mogelijk melkprijsverschil in te voeren.

Er is een vijfjaren-plan opgezet en al het mogelijke zal worden gedaan om in deze vijf jaar de gehele Nederlandse veestapel t.b.c.-vrij te maken. Dit plan moet slagen in het belang van onze volksgezondheid en in het belang van onze economie, zo besloot Dr Post zijn hoogst belangrijke en interessante lezing,

Naar aanleiding van het gesprokene werden nog vele vragen gesteld, welke door de spr. werden beantwoord.

Nadat de heer Markvoort een kort woord van dank had gesproken tot Dr Post, werd de vergadering gesloten.

Sanering van de Nederlandse Rundveestapel In vijf jaar T.b.c.-vrij.

Het woord is aan:

de heer H. Vosman, secretaris der Vereniging tot bestrijding van de t.b.c. onder het rundvee, alhier.

Op 1 Juni j.l. is het Landelijk Plan tot bestrijding van de t.b.c. onder het rundvee in werking getreden.

Volgens dit plan zal de Ned. rundveestapel in 5 jaar tijds t.b.c.-vrij worden gemaakt, volgens onderstaand schema:

voor bedrijven met minder dan 10 % reactiedieren 1 jaar;
idem met 10 - 20 % reactiedieren 2 jaar;
idem met 20 - 30 % reactiedieren 3 jaar;
idem met 30 - 50 % reactiedieren 4 jaar;
idem met meer dan 50 % reactiedieren 5 jaar.

Dit percentage wordt berekend naar het aantal reageerders bij het jaaronderzoek 1950-1951.

Heffingen.

Met ingang van 20 Mei j.l. wordt van alle melk, welke wordt geleverd 25 cent per 100 geheven. Dit geldt voor alle bedrijven.

Enige weken later wordt van de bedrijven, welke niet reactievrij zijn, bovendien een bedrag van 55 cent per 100 Kg. ingehouden, een z.g. spaarheffing, welke wordt terugbetaald, indien het bedrijf op de vastgestelde tijd vrij is van reactie.

Subsidieregeling.

Subsidie wordt alleen toegekend voor die runderen, welke geslacht worden en ten hoogste voor het aantal reageerders, welke er bij het jaaronderzoek 1949-1950 aanwezig waren, of voor 50 % van het aantal welke er bij het onderzoek 1950 - 1951 aanwezig waren, indien dit hoger zou liggen.

Bedrag der subsidie.

Dit bedrag wordt tweemaal per jaar vastgesteld en bedraagt thans 60 gulden voor dieren, welke in het jaar van slachting zijn geboren, of in het jaar daarvoor. Voor oudere dieren bedraagt het bedrag f 150. .

Opruimen van reageerders.

De veehouder, welke een of meer, runderen wenst af te leveren, welke geslacht dienen te worden, dient dit **liefst een week, doch minstens 5 dagen van te voren op te geven op de zuivelfabriek,**

of bij de administrateur, welke aan de hand van de schets controleert of dit het bewuste dier is. Bij accoordbevinding wordt door de administrateur een rood oormerk aangebracht.

De veehouder dient bij opgave de volgende gegevens te verstrekken :

- 1e. Het nummer van het dier (heeft een dier meer dan één nummer, deze ook opgeven, om verwarring te voorkomen).
- 2e. De datum, waarop het dier zal worden afgevoerd.

Het halen van een sectieformulier bij de veearts, zoals steeds nodig is geweest, behoeft niet meer te geschieden.

Bij het opruimen van de laatste reageerder onverwijld ter kennis brengen van de administrateur en een desbetreffende verklaring tekenen. Het bedrijf kan dan minstens zes weken daarna worden overgespoten en bij negatieve uitslag kan de in uitzicht gestelde subsidie worden uitgekeerd en wordt de spaarheffing terugbetaald, indien men zijn bedrijf tenminste vóór of op de vastgestelde termijn heeft vrijgemaakt. Wordt overgespoten na 1 Juli, dan heeft men niet eerder een B-beslag dan het e.v. jaaronderzoek.

Indien men de stal vrij heeft en men heeft later weer een reageerder, dan wordt hiervoor ook subsidie toegekend, indien na het bekend worden hiervan het dier binnen 20 dagen wordt geslacht en men kan aantonen, dat het een dier is, verkregen door eigen aanfok, of aangekocht op een t.b.c.-vrije markt, van een handelaar in t.b.c.-vrij vee, of van bedrijf tot bedrijf. De slachtwaarde- wordt aangevuld tot 90 % van de gebruikswaarde tot een maximum van f250. indien men anders recht had op een A-stal. Voor de overige bedrijven tot een maximum van f175.-.

Bovenstaande is slechts een korte samenvatting van de nieuwe regeling. Nadere bijzonderheden worden gaarne door de *Gezondheidsdienst te Zwolle* en door de administrateur verstrekt.

H. VOSMAN.

VEEHOUDERS: TWEEDE RUNDERHORZELBESTRIJDING

In deze tijd van, het jaar is de tweede behandelingsperiode aangebroken voor de bestrijding van de runderhorzel.

Al het jongvee en de vaarzen moeten mogmaals gecontroleerd en zo nodig behandeld worden om de larven van de runderhorzel, die onder de rug huid aanwezig zijn, te doden. De uitvoerders van de Gezondheidsdiensten en melkfabrieken vragen nu nog meer dan voorheen uw medewerking om het vee te taten behandelen.

Het is nodig, dat het vee opgehaald vastgezet en gecontroleerd wordt. Deze tweede wassing is beslissend noodzakelijk voor het doden van de zich ontwikkelende larven onder de rug huid.

Ook wettelijk bent u verplicht, de runderhorzel te bestrijden. Gebrek aan medewerking kan u met de strafrechter in aanraking brengen.

Holtens Nieuwsblad, 14/06/1958; p. 2/4

HELPT DE BESTRIJDING VAN DE RUNDERHORZEL.

Ook dit jaar wordt weer uw medewerking gevraagd voor de bestrijding van de runderhorzel. Larven, die onder de rug huid bij de runderen aanwezig zijn, moeten in deze periode worden gedood. Dit kan het best gebeuren door de uitvoerders van Gezondheidsdiensten of zuivelfabrieken.

U kunt hen daarbij helpen door het vee, dat in de weide loopt, op te halen en vast te zetten. De uitvoerders, die alle bedrijven moeten bezoeken, zullen u van te voren laten weten wanneer zij uw vee komen behandelen. Alleen als alle veehouders meewerken, kan de runderhorzel met succes worden bestreden en wordt veel schade aan eigen en ander-mans veestapel voorkomen.

Runderholzelbestrijding / grensbeweiding!

Gedurende de laatste tientallen jaren zijn er met de georganiseerde dierziektenbestrijding zeer belangrijke successen behaald, aldus de heer E. de Nooij, Inspecteur van de Veeartsenijkundige Dienst voor Overijssel voor, de microfoon.

Het is gelukt, de gehele veestapel vrij te maken van tuberculose. Het mond- en klauwzeer is bedwongen, door jaarlijks de gehele veestapel te enten. De bestrijding van het besmettelijk verwerpen onder het rundvee begint duidelijke resultaten op te leveren. Ook de bestrijding van andere ziekten, zal, indien hier nog geen begin mede is gemaakt, met kracht ter hand worden genomen.

Voor het bereiken van gunstige resultaten is veel inspanning en veel geld nodig. Wanneer de veehouders door gezamenlijke inspanning en opoffering er uiteindelijk in slagen successen te behalen, is 't een taak van de overheid er voor te waken, dat geen gevaren van buiten af de veestapel opnieuw kunnen gaan bedreigen. Hierbij moet in de 1-ste plaats worden gedacht aan de invoer van buitenlands slachtvee.

Strengere bepalingen maken het onmogelijk dat deze dieren in contact komen met het Nederlandse vee. De uit het buitenland ingevoerde slachtrunderen moeten, als 't ware, vanuit de wagons het slachthuis binnen stappen.

Aan deze eis wordt streng de hand gehouden. Niettemin is er een bijzondere omstandigheid, waardoor contact van Nederlands vee met rundvee uit andere landen niet volledig kan worden voorkomen en wel langs onze grenzen met Duitsland en België. Als nu maar alle Nederlandse dieren op Nederlands gebied blijven en alle Duitse of Belgische dieren op hun gebied, zou de zaak niet moeilijk zijn. Door de omstandigheid echter, dat vele Nederlandse veehouders landerijen bezitten op Duits of Belgisch gebied en vele Duitsers en Belgen weidegronden hebben in Nederland, wordt de kwestie ingewikkelder en gevaarlijker, omdat daardoor de veestapels vrij intensief met elkaar in aanraking kunnen komen en elkaar gemakkelijk kunnen besmetten.

Het is dan ook niet verwonderlijk, dat aan buitenlands vee, dat op Nederlands grondgebied zal worden geweid, zeer strenge eisen wordt gesteld. Zowel met Duitsland als met België is na uitvoerig overleg overeengekomen, dat het vee de grens niet mag passeren, wanneer het niet volkomen gezond en vrij van tuberculose en besmettelijk verwerpen is. De dieren moeten geënt zijn tegen mond- en klauwzeer. Alle dieren worden stuk voor stuk door de ambtenaren van het Veeartsenijkundig Staatstoezicht gekeurd voordat ze worden toegelaten. Hierbij wordt vooral ook gelet op de aanwezigheid van runderhorzellarven.

Met de runderhorzels is het langs onze grenzen een moeilijk geval. De larven van deze insecten veroorzaken bij het rundvee een huidlijden, dat later, wanneer de huiden tot leer verwerkt worden, grote economische schade tengevolge heeft. De insecten zelf bezitten echter een actieradius volgens de laatste gegevens van tenminste 15 km. Deze insectenplaag wordt in ons land reeds jarenlang intensief en met goed succes bestreden. Alleen langs onze Oostgrens is het resultaat tot nu toe onbevredigend geweest, hetgeen niet te verwonderen is, daar in Duitsland de be-

strijding van de runderhorzelvlieg nog zeer onvoldoende georganiseerd is, en de overvliegende insecten zich natuurlijk niet door een landsgrens laten tegenhouden. Door de Duitse instanties is wel verbetering toegezegd maar de resultaten zijn tot nog toe niet duidelijk zichtbaar. Door goede samenwerking en wederzijds begrip is echter veel te bereiken en daaraan heeft het in het algemeen aan onze grenzen niet ontbroken, zodat de toekomst met vertrouwen tegemoet kan worden gezien, ook wat betreft de runderhorzel.

Holtens Nieuwsblad, 1966-12-23; p. 4/6

ook bij *De Vrijheid*

Voorlopige bedrijfsresultaten en dierziektebestrijding „De Vrijheid”

Bij zijn mededelingen omtrent het bedrijf in de najaarsvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” op maandag 19 december 1966 heeft de directeur, de heer Broersma, o.a. uitvoerig stilgestaan bij de dierziektebestrijding in 1966. In de periode 1965/66 werden in totaal 7861 runderen geregistreerd, waarvan 4499 werden getuberculineerd. Hiervan waren 99 dieren met onbesliste reactie. Van deze dieren werden er op verzoek van de veehouders in overleg met de Gezondheidsdienst voor dieren zes geslacht met een vaste subsidie van f 50,--. Bij geen der betrokken dieren werd t.b.c. gevonden.

Er werden in die periode 2300 certificaten, 200 geleidebiljetten voor slachtdieren, alsmede 27 gezondheidsverklaringen voor varkens afgegeven en 1256 certificaten en 19 gezondheidsverklaringen voor varkens ingenomen.

ABORTUS BANG

Bij onderzoeken inzake abortusbestrijding werden geen gevallen van brucellose gevonden. Wel werden 85 te vroeg geboren kalfjes voor onderzoek ingezonden, waarbij 64 keer een negatief resultaat werd geboekt en de overige gevallen andere afwijkingen vertoonden.

Op 10 bedrijven werden 15 dieren behandeld voor runderhorzelbestrijding. Hieruit blijkt, dat de veestapel praktisch vrij is van de gevreesde runderhorzel. Maar het is noodzakelijk hierop controle te blijven uitoefenen, vooral omdat hiertegen bij onze Oosterburen niet voldoende wordt gedaan. Voor de mastitis-bestrijding (uiterontsteking) werden 67 bedrijfsbezoeken afgelegd, waarbij monsters voor onderzoek werden opgezonden. Dit onderzoek geschiedt op verzoek van de veehouders op vrijwillige basis.

.....

Vervolg bij *De Vrijheid*

Landbouw: Bestrijding van mastitis of uierontsteking

In samenwerking met de zuivelfabrieken, Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst en Gezondheidsdienst voor dieren, wordt in ons land op het gebied van dierenbestrijding zeer veel gedaan. Wanneer wij denken aan een ziekte als rundertuberculose, abortus Bang, kan men gerust zeggen dat deze kwaal geheel is uitgeroeid. Dit geldt niet minder voor het zo gevaarlijke mond- en klauwzeer, hier wordt door een jaarlijkse enting van onze veestapel, veel bereikt.

Maar dit kan men nog niet zeggen van de bestrijding van mastitis of uierontsteking, dit probleem is nog lang niet opgelost en aan dit vraagstuk zal men meer dan ooit aandacht moeten schenken. Deze ziekte komt nog veelvuldig voor, tot grote schade van onze veehouders.

In hoofdzaak ontstaat mastitis, door grote of kleinere wonden aan uier of tepel, maar ook dikwijls als gevolg van slecht melken. Bij de mastitisbestrijding is de, hygiëne van zeer groot belang. Versleten tepelvoeringen geven haarscheurtjes, die niet zijn te reinigen. Er ontstaat dus een voedingsbodemplooi voor bacteriën en de kans dat de tepelhuid beschadigd wordt.

Maar nu de bestrijding. Tegenwoordig wordt met goed resultaat de Super Cryozol drukspuit, bij alle voorkomende vormen van mastitis gebruikt.

Dit middel heeft een dubbele werking: Het doodt onmiddellijk de bacteriën, die er mee in contact komen. Het wordt opgenomen door het bloed en geeft de bacteriën tot 24 uur na de behandeling geen kans meer. Bij de behandeling van melkkoeien tepel grondig reinigen en uitmelken en in opwaartse richting masseren. Acute gevallen moeten door de dierenarts worden behandeld.

Van de zijde van het Landbouwschap wijst men er op, dat op uierontsteking (mastitis) uitvoerig wordt ingegaan in de brochure „gezonde uiers, hogere melkproductie”, die onder auspiciën van de Mastitis-commissie van het Landbouwschap tot stand is gekomen. Deze brochure is tegen betaling van f 1.- verkrijgbaar bij het Landbouwschap, Den Haag, giranummer 645xxx.

Uit buitenlandse onderzoeken en ook uit onderzoeken, zoals die door o.a. het Milieuhygienisch Onderzoekcentrum te Wageningen en door de Gezondheidsdienst voor Dieren in Overijssel en Noord-Brabant worden uitgevoerd, is gebleken dat de kans op het optreden van uierontstekingen betekenisvol kan worden verkleind door ‘t regelmatig ontsmetten van de spenen van elke koe direct na het melken. Bij gebruik van een hiervoor geschikt middel wordt tevens bereikt dat de huid van de tepel soepel blijft, hetgeen ook de weerstand tegen infecties ten goede komt en het gebruik van spenenzalf - met, de daaraan verbonden hygiënische bezwaren - in het algemeen overbodig maakt.

Bij de zoëven bedoelde proeven zijn verschillende vloeistoffen gebruikt. waarvan een aantal aan de eisen voldoet. Zo bleek in Noord-Brabant bijv. een mengsel van 800 ml. water, 200 ml. glycérine en 5 gr, chloramine goed bruikbaar te zijn, terwijl het bovendien goedkoop is.

Het ontsmetten van de spenen kan met een dergelijke vloeistof op twee manieren gedaan worden en wel dompelen (dippen). Besproeien gebeurt met een nevel door besproeien (sprayen) of door spuitje; bij dompelen wordt gebruik gemaakt van een dipbekertje. Besproeien heeft het voordeel dat steeds verse ontsmettingsvloeistof op de speen komt. Wel moet men er vooral op toezien dat met name bij de tot van de speen wordt ontsmet; bij dompelen is dit vanzelf het geval, maar hierbij moet de vloeistof regelmatig ververscht worden. Spuit of beker en vloeistof kan de veehouder in het algemeen wel betrekken van de zuivelfabriek.

Fok- en Controlevereniging

Er waren in Holten twee Controleverenigingen
De oudste Controle-Vereniging *Holten en Omstreken*

Holtens Nieuwsblad, 12/03/1949; p. 2/2

JAARVERGADERING CONTROLE-VERENIGING.

De jaarvergadering van de controle-vereniging „Holten en omstr.“, die dezer dagen in café „Het Bonte Paard“ gehouden werd, stond onder leiding van de heer H. Kloosterboer.

Uit het jaarverslag van de secretaris, de heer M. Boode, bleek, dat de vereniging 220 leden telt met ruim 1800 koeien.

De penningmeester, de heer P. Dijkstra, deed verslag van de finantiën over het afgelopen boekjaar, waaruit bleek, dat de inkomsten f10808.39 bedroegen en de uitgaven f11.720.03, zodat er een nadelig saldo was van f911.36.

Het bestuur werd op zijn voorstel gemachtigd een contributieverhoging in te voeren, wanneer de omstandigheden dit nodig zouden maken.

De controleur, de heer J. W. Jansen, gaf een overzicht van de werkzaamheden der vereniging en gaf enkele vergelijkende cijfers ook van naburige verenigingen.

En een Controlevereniging van de *vrije boeren* Boerenbelang die in 1949 werd opgericht.

Holtens Nieuwsblad, 01/01/1949;

Plaatselijk Nieuws

HOLTEN

IN EN OM DE MELKSTRIJD.

De V.V.M. hield Dinsdagavond weer een vergadering in Amicitia, waarin een van de directeuren, de heer De Besten, nog een laatste overzicht gaf van de stand van zaken met betrekking tot de melkleverantie aan Nunspeet en gesproken werd over de oprichting van een controlevereniging. De vergadering was druk bezocht.

.....

In deze vergadering werd tenslotte besloten tot oprichting van een controlevereniging, waarvan als bestuursleden gekozen werden de heren A. Haverslag, Okkenbroek; W. Veltkamp, dorp; G. J. Weijers, Borkeld; A. H. Stegink, Neerdorp; en J. Ulfman, Lichtenberg.

Holtens Nieuwsblad, 27/05/1950

De Contrôlevereniging „BOERENBELANG“

alhier, vraagt voor direct

Een Monsternemer

voor het rayon Broek-Beuseberg. Aanmelden bij het bestuur.

VERGADERING FOKVERENIGING.

Onder presidium van de heer M. Boode werd Woensdagavond in 't café J. A. Jansen de jaarlijkse ledenvergadering gehouden der Fokvereniging. Na een kort openingswoord door de voorzitter en lezing der notulen door de secretaris, de heer G. J. Klein Hegeman, bracht de controleur, de heer J. W. Jansen, het jaarverslag uit, waaruit bleek, dat de vereniging 49 leden telt, die samen 493 koeien hebben.²⁴ In 1949 werden er 153 vaarskalveren en 13 kalveren geschetst. De contributie werd voor 1950 wederom vastgesteld op 25 cent per koe. Het werd door de vergadering betreurd, dat niet veel meer veehouders lid van de fokvereniging zijn.

Vooraf bij de verkoop van vee is het toch van groot belang als men bewijzen kan overleggen betreffende afstamming en productie. Indien men aan een buurman of bekende een rund verkopen wil, zal deze wel willen geloven als men vertelt, dat het met de melkgift en het vetgehalte prima in orde is, maar een vreemde koper wil zwart op wit hebben betreffende afstamming e.d.

Uit het financieel verslag van de penningmeester, de heer J. W. Jansen, bleek, dat er over 1949 een klein batig saldo was. De commissie voor kascontrole, welke bestond uit de h.h. E. Aaltink en H. Stevens B.Wzn., had boeken en bescheiden in de gewenste staat aangetroffen, derhalve werd de penningmeester décharge verleend voor zijn beheer.

Inplaats van de heer H. J. Jansen, die als bestuurslid aftrad en reglementair niet herkiesbaar was, werd gekozen de heer E. Aaltink.

De voorzitter dankte in zijn slotwoord de heer J. W. Jansen, die in het afgelopen jaar als controle-administrateur weer zeer veel werk verrichtte, terwijl ook een woord van dank werd gesproken tot de heer H. J. Jansen, die 5 jaar in het bestuur zitting had.

VERGADERING CONTROLEVERENIGING HOLTEN EN OMSTREKEN.

De leden van de Controlevereniging „*Holten en omstreken*” kwamen Woensdagavond onder voorzitterschap van de heer H. Kloosterboer in jaarvergadering bijeen in het café J. A. Jansen. Uit het jaarverslag van de secretaris-petmingmeester, de heer P. G. Dijkstra, bleek, dat het ledental op 31 December 1949 203 bedroeg en het aantal gecontroleerde koeien 1816.

In tegenstelling met verschillende voorgaande jaren konden de boeken over 1949 worden afgesloten met een klein batig saldo. De commissie voor kascontrole, welke bestond uit de heren D. J. Bronsvoot en D. Tempelman, bracht bij monde van eerstgenoemde een gunstig rapport uit. Als leden van de kascontrolecommissie 1950 werden benoemd de heren D. Tempelman en G. H. Boode, Neerdrup.

Inplaats van de heer H. J. Jansen, die als bestuurslid aftrad en reglementair niet herkiesbaar was, werd gekozen de heer M. Boode, Espelo.

²⁴ Zie bovenstaande ledental - 477 - van de fabriek, (zonder leveranciers) dan zijn er nog geen 10% lid van de controlevereniging! Uit de gegevens, hierna, van de controlevereniging blijken er 203 deelnemers te zijn! (ZHN.)

De controleur der vereniging, de heer J. W. Jansen, gaf hierna een uitgebreid jaaroverzicht, waaruit wij het volgende willen vermelden.

Het gemiddelde van alle koeien bedroeg over 1948-'49 3819 kg. melk, vetgehalte 3,31 %, 127 kg. botervet in 311 dagen. De gemiddelde opbrengst is sinds 1946 verhoogd met 480 kg. melk, 0,03 % vet en 16 kg. botervet.²⁵

Voor het grootste gedeelte is de betere veevoederpositie hiervan de reden wat de melk betreft, de geringe verhoging van het vetgehalte dient wel een aansporing te zijn om vooral gebruik te maken van die stieren, welker productiecijfers uitmunten door hoog vetgehalte.

Het hoogste vetgehalte werd gemaakt door Geesje van J. A. Kolling, n.l. 4,65 %. Laagst geregistreerde vetgehalte 2,54 %.

De gemiddelde opbrengsten van een 4-tal bedrijven met goede productiegegevens in een normaal aantal melkdagen waren als volgt:

G. W. Beilink Azn: 11 koeien, 4461 kg. melk. 3.50 % vet, 156 kg. melkvet in 331 dagen, f866.-

J. W. Rietberg: 8 koeien, 4535 kg. melk, 3.42 % vet, 155 kg. melkvet in 314 dagen, f860.-

Holtens Nieuwsblad, 1950-11-04; p. 2/4

GAAT HET ROOD-BONTE VEE VAN ONZE WEIDEN VERDWIJNEN?

Zover is het nog niet en zover zal het binnen afzienbare tijd ook wel niet komen. Maar wel waarschijnlijk is, dat zwart-bonten de roodbonten ten dele van de bedrijven zullen verdringen. Omdat wegens de tuberculose-bestrijding onder het rundvee veel stallen terstond of succes-sievelijk worden omgezet in t.b.c.-vrije stallen, wordt veel zwart-bont vee aangekocht van F;riese bodem.

Het gaat om een goede productie-koe en die zijn er wel onder het rood-bonte veeslag, maar niet te krijgen.

In Friesland is die productie-koe wel te krijgen, omdat men ons daar al vele jaren voor is en dit biedt de gelegenheid om kalveren te laten registreren en daarmee te fokken, om met de besten door te gaan.

Men behoeft ter plaatse geen fokstieren aan te schaffen, omdat de Stierenvereniging „De Kampioen" te Almelo de beschikking heeft over le klasse materiaal, waarvan men hier gebruik kan maken.

Dit is de beste methode om in de goede richting te komen, zo werd in de dezer dagen in het Statimislcoffiehus van de heer M. Kalfsterman gehouden vergadering, door de heer Dijkstra, onze boterdirecteur gezegd, toen daar een 16-tal boeren aanwezig was om zich over dit probleem te beraden.

Besloten werd om een fokvereniging voor zwart-bont rundvee op te richten en aansluiting te zoeken bij de bestaande fokvereniging voor het rood-bonte veeslag. Die aansluiting is nog niet ten volle toegezegd, omdat men nog niet alle leden heeft kunnen bereiken, maar de verwachting bestaat, dat geen hinderpalen zullen bestaan om gezamenlijk onder de runderfokkerij de schouders te zetten.

²⁵ Enige gevonden productiegegevens van de controlevereniging staan ook achterin.

Tot bestuursleden werden in die vergadering gekozen de heren E. Aaltink, voorzitter, H. W. Veneklaas, secretaris, H. Markvoort, J. Cats. H. Ribbink, terwijl de heer P. Dijkstra als adviseur zal optreden.

Binnenkort zal men van dit initiatief nog wel meer horen.

DE CONTRÓLEVERENIGING „HOLTEN EN OMSTREKEN”.

De Controlevereniging „Holten en Omstreken” vergaderde de vorige week in café Kloosterboer te Dijkelhoek. De opkomst was matig, doordat er op dezelfde avond meerdere vergaderingen waren.

De voorzitter, de heer Kloosterboer, bracht in zijn openingswoord naar voren de grote uitbreiding welke de laatste jaren de vereniging heeft gehad. Voor 1951 zijn er nagenoeg 2000 koeien opgegeven. Hij bracht dank aan de heer Dijkstra, adviseur en penningmeester der vereniging, voor het vele werk dat deze belangeloos verricht. Ook aan de controleur, de heer Jansen, die door de uitbreiding meer werk kreeg, werd dank gebracht voor hetgeen hij verrichtte. De commissie voor het nazien der boeken bracht, bij monde van de heer D. Tempelman, verslag uit, en deze heeft alles in orde bevonden. Voor het aftredend bestuurslid, de heer H. Beldman, welke niet herkiesbaar is, werd gekozen de heer H. W. Veneklaas. De controleur gaf vervolgens een korte toelichting op het jaarverslag.

Op de erelijst voor koeien met hoge opbrengsten komen 61 stuks voor. Het gemiddelde van alle koeien over 1 Juli 1949 tot 30 Juni 1950 was: 3884 kg melk, 3,39 % vet, 132 kg melkvet in 299 dagen. Dit is 0,04 % vet meer dan het vorige jaar en 5 kg melkvet meer. Het gemiddelde van een 10-tal bedrijven met goede opbrengst was: 4562 kg melk, 3,58 % vet en 164 kg melkvet. Dit is 32 kg melkvet meer dan het gemiddelde der vereniging. Dit is een geldswaarde van *f* 171,- per koe. Voor een bedrijf van 10 koeien betekent dit dus een meerdere geldelijke opbrengst van *f* 1710,- per bedrijf.

Voor het beoordelen van een melklijst wordt nog op enkele onderdelen gewezen.

Door enkele leden wordt nog gezegd dat het tweede bedrijf met de monstername ook op tijd dient te kunnen melken. De monsternemer dient daartoe op het eerste bedrijf op tijd aanwezig te zijn. Aan de controleur wordt opgedragen hierop toezicht te houden. Verder wordt gevraagd om het volgend jaar een apart jaarverslag van de zwartbonte koeien te maken. Dan wordt door de voorzitter meegedeeld dat aan de controleur, fokvee, dat de leden te verkopen hebben, opgegeven kan worden, en diegenen die fokvee willen aankopen, kunnen bij deze dan alle inlichtingen bekomen. Verder zal het bestuur met de besturen van de beide afd. Roodbont en Zwartbont van de Fokvereniging binnenkort vergaderen om een en ander te bespreken. Met een woord van dank voor de opkomst, wordt de vergadering gesloten.

LEERZAME LEZING OVER DE ROOD-BONTE-VEEFOKKERIJ.

De Fokvereniging „Holten en Omstreken” hield Woensdagavond in café „Het Bonte Paard” haar jaarvergadering onder voorzitterschap van de heer M. Boode.

In zijn openingswoord sprak de voorzitter een bijzonder woord van welkom tot de heer R. W. Weijers, inspecteur van het Ned. Rundvee Stamboek, die op uitnodiging der vereniging een lezing zou houden over de roodbonte rundveefokkerij.

In deze vergadering werd eerst door de heer J. W. Jansen, secretaris-penningmeester der vereniging, verslag uitgebracht over het afgelopen jaar, waarbij de commissie, belast met het nazien der boeken, bij monde van de heer W. F. Reilink, verklaarde, dat alles accoord was bevonden.

In de plaats van de heer H. Beldman, die aftredend en niet herkiesbaar was, werd als bestuurslid gekozen de heer G. H. Boode, Neerdorp.

Toetreding tot Twentse Bond.

Met algemene stemmen werd vervolgens besloten om toe te treden tot de Twentse Bond van Fokverenigingen en in verband hiermede de contributie te brengen op 0,50 per koe.

Lezing van de heer Weijers.

Hierna kreeg de heer Weijers het woord, die in korte trekken het verloop van de roodbont-fokkerij schetste.

Voor een goede selectie is melkcontrôle onmisbaar. Spreker wees verder op de grote uitbreiding van de roodbontfokkerij. Waren er in 1939 4000 leden aangesloten bij het N.R.S., in 1950 was dit al gestegen tot 14000. Aan de hand van lantaarnplaatjes ging hij de verschillen na in foktype, zoals het omstreeks 1910 was en zoals nu nagestreefd wordt. Was het type vroeger grof en zwaar gespierd en vroegrijp, nu wil men allereerst een goede gebruikskoe met goed ontwikkeld uier en melktekens.

Bij de stieren en koeien, welke op het witte doek verschenen, werd duidelijk aangegeven de goede en verkeerde lichaamsbouw. Dit alles was voor de aanwezigen zeer leerzaam. Door de voorzitter werd de heer Weijers dank gebracht voor zijn leerzame lezing en de vergadering met dank voor de opkomst gesloten.

RUND VEEFOKKERIJ BRON VAN LEVENSVREUGDE.

De heer B. Oosterveld, inspecteur van het N.R.S., heeft de vorige week Vrijdag in het Stations-koffiehuis van de heer M. Kalfsterman een lezing met lichtbeelden gehouden over de zwart-bont rundveefokkerij, welke lezing zeer goed bezocht was.

De uitnodiging daartoe ging uit van de fokvereniging „Fries-Hollands”.

De voorzitter, de heer E. Aaltink, opende deze vergadering met een bijzonder woord van welkom aan het adres van de heer P. Dijkstra, onze boterdirecteur, en de heer J. W. Jansen, de administrateur van de controle-vereniging, welke een bijzonder aandeel hebben in het werk der vereniging.

De heer Oosterveld heeft zeer veel wetenswaardigs verteld van de runderfokkerij en dit nog eens met lichtbeelden toegelicht. Hij heeft de aanwezigen daarmede een leerzame avond bezorgd. In zijn betoog wees spr. er op, dat hij, sprekende over het zwart-bonte veeslag, toch altijd gaarne zijn grote bewondering uitspreekt voor de rood-bontfokkerij, zoals die in deze streken tot voor kort bijna uitsluitend werd beoefend. De rood-bont-fokkerij moet zich zelf bedruipen, zodat het buitengewoon moeilijk is aan goede stieren te komen; gelukkig voor de zwart-bont-fokkerij in 't N.R.S.-gebied, dat zij Friesland achter zich heeft staan, waaruit zij thans kan putten.

Spr. gaf een overzicht van drie verschillende fokrichtingen en behandelde daarbij eerst Friesland. Voor omstreeks 30 jaar waren de Friese koeien groter, voor de begrippen van vandaag te groot. In 1933 is daar een radicale ommekeer in ontstaan. De invloed van de stal Knol met de **preferente A stier, Adema 197**, heeft daarin een radicale verandering gebracht. Wat men nu als ideaal beschouwd is een mooi type verstopte koe met hoge productie, zo van 6000-7000 Liter, welke op z'n hoogst 8 weken droog staat, en dan weer best in conditie is. Voor de fokkerij moet men type en soort hebben en moet de combinatie vlees en melk in de juiste verhouding staan

In Noord-Holland geldt als ideaal een beste melkkoe, niet Fries, niet Gronings en ook niet Amerikaans. Men let daar uitsluitend op melk, naar exterieur wordt niet gekeken.

Op de - F.F. - in Enschede stond aan de kop het Friese veeslag, dan het Drents-Overijsselse en vervolgens 't Hollandse. Van dit laatste was de productie geweldig, maar het exterieur viel tegen. Door het Friese bloed, dat thans wordt toegevoegd, door de aankoop van stieren, krijgt men er mooie typische melkkoeien.

Spr. herinnerde er aan, dat men vroeger een Groninger richting had, welke opgeld deed in de jaren 1925-1940. Het waren grover dieren, robuster, met zware benen en breder kruizen. Deze richting is thans van geen invloed meer, doordat het stamboek verzuimt heeft de goede richting aan te geven.

De Overijsselse fokkerij was in 1920 nog niets, in de jaren 1920-'40 kwam de overgang. In Enschede werkte men practisch altijd met Friese stieren. Toen in 1938 op de N.R.S. tentoonstelling

te Utrecht de provincies defileerden, lag Overijssel aan de staart. In 1949 was er weer N.S.R.-tentoonstelling en toen lagen de zwart-bonten van de zware grond in Overijssel - o.a. van Hendrik Prins van het Kampereiland - aan de kop. In 1948 was in Den Bosch de collectie van de lichte grond een openbaring.

De Dr.-Ov. Bond stond op de - F.F. - aan de kop.

Spr. behandelde vervolgens de profijten van de veeverbetering, de voeding, verzorging in de winter en de plaatselijke en inter-provinciale organisaties.

Wat de voeding betreft, waarschuwde hij voor het lange hooi. Er moet vroeg en veel gemaaid worden. Spr. heeft het meegemaakt, dat er dieren 28 Mei in de naweide kwamen en nadien geen oud gras meer geproefd hebben. Voorts moet goed ruwvoeder worden verbouwd, bieten, goed kuilvoer, aardappelen, enz. Aan de stalverzorging mankeert hier nog zeer veel. Het vee moet geregeld schoongehouden en gepoetst worden.

Arbeidsvreugde.

Een Friese boer vertelde hem eens, dat hij voor hij naar bed ging, met de vrouw achter de koeien ging zitten om een sigaret te roken. De aanblik van zijn goed verzorgd vee gaf deze man een grote mate van levensvreugde. De boer moet weer arbeidsvreugde vinden in de verzorging van zijn veestapel.

Uitvoerig ging spreker in op de productiviteit, welke 7000 liter en meer kan bedragen. Men kan deze echter niet onbeperkt opvoeren. Een pink-vaars kan geven 3200-4000 liter met goed vet, de oudere koe 5000-6000, de besten 6500 l. Een goed bedrijfsgemiddelde is het voornaamste en dat krijgt men nog maar zo niet naar boven.

Voorts beval spr. aan, toch vooral te, spuiten tegen het verwerpen en vooral tegen mond- en klauwzeer. Deze ziekte is voor de dieren pijnlijk en voor de boeren schadelijk.

Ten opzichte van de veeverbetering en bedrijfsverbetering merkt spr, op, dat belangrijk is de erfelijke aanleg. Er is verschil van productie bij hetzelfde voer. De normale weg naar veeverbetering is hoofdzakelijk een kwestie van de beste stieren.

Over de k.i. wordt nog verschillend gedacht. Spr, ziet hierin een geweldige stimulans op de weg naar veeverbetering. De prijs van de stier is van minder betekenis geworden, omdat men veel meer dieren kan bevruchten. Zij werkt tevens de uniformiteit in de hand, zodat men hetzelfde beslag krijgt. De Handelsbank te Meppel had een stier, welke 5000 bevruchtingen op zijn naam heeft.

In Drente en Overijssel staat men er knap voor, aldus de heer Oosterveld en begint het er op te lijken, dat men nu ook een woordje gaat meepraten. Volgde men tot nu toe de statistieken, dan leverde Friesland aan fokmateriaal het leeuwenaandeel. De tijd is nu gekomen, dat men ook in deze gewesten wat tam tam kan maken, omdat men afzet moet hebben voor het fokvee en ook voor het gebruiksvee. De Drents-Overijsselse Centrale Vereniging, opgericht op initiatief van wijlen Dr. Anema, verzorgt de reclame in binnen- en buitenland, daardoor voornamelijk in staat gesteld door de K.I.-verenigingen, zodat allen, welke daarvan gebruik maken, hiertoe bijdragen. Er zullen plaatselijke vertegenwoordigers gekozen worden, die als aanknopingspunten voor deze handel zullen dienen.

Spr. noemde ten slotte nog enkele cijfers omtrent de gemiddelde melkproductie in tal van landen en werelddelen over 1950. Nederland staat daarbij aan de spits.

In liters: Canada 1637, Frankrijk 1840, Amerika (U.S.A.) 2400, Australië 2498, Nieuw Zeeland 2550, de Bondsrepubliek (Duitsland) 2474. Zwitserland 2580, Gr. Brittanië 2783, Zweden 2940, Denemarken 3432 en Nederland 3805.

Lichtbeelden.

Aan de hand van lantaarnplaatjes gaf de heer Oosterveld de aanwezigen een zeer goede indruk van de betekenis van de verzorging van het weiland, de stalling en stalverzorging en liet hij de stieren en koeien de revue passeren, welke deel uitmaakten van de keurcollectie, welke op de F.F. - te Enschede werd tentoongesteld.

Een indrukwekkend beeld van het prachtige fokmateriaal, dat momenteel in Drente en Overijssel de grondslag vormt van de zwart-bont-fokkerij, met prachtige melklijsten en hoog vetgehalte.

Er werden dieren vertoond met een jaarlijkse productie van 6000 tot 7000 liter en 4.20 tot over de 4.40 %, vet.

De veehouder, welke zich hiervoor interesseert, schaffe zich de catalogus aan, welke door de Centrale Vereniging ter bevordering van de fokkerij en afzet van het zwart-bonte vee voor Drente en Overijssel te Zwolle wordt uitgegeven tegen de prijs van 50 cent.

De heer Oosterveld had de aandacht der aanwezigen met zijn causerie en plaatjesvertoning zo in beslag genomen, dat het huishoudelijk gedeelte der vergadering tot een volgende keer moest worden uitgesteld.

De voorzitter bracht hem dank voor deze bijzonder leerzame avond.

VERGADERING FOKVERENIGING „HOLTEN EN OMSTREKEN”.

Maandagavond vergaderde de fokvereniging „Holten en omstreken" in café Wed. J. A. Jansen, onder voorzitterschap van M. Boode. De agenda werd tamelijk vlot afgewerkt, omdat de waarn. Veeteelt-consulent, Ir Jepma, om 8 uur graag beginnen wilde met zijn lezing.

Notulen der vorige vergadering werden onveranderd goedgekeurd. Het financieel verslag luidde gunstig. Over 1951 was er een batig saldo van i 76.10. Hierna bracht de controleur, de heer J. W. Jansen, verslag uit van de werkzaamheden over 1951. Er waren 237 kalveren geschetst, 19 koeien en 2 stieren ingeschreven in het Ned. Rundvee Stamboek. Het aantal leden breidt zich sterk uit. Dit is een gevolg van het meer algemeen gebruik maken van de K.I.stieren. Op de in Sept. 1951 gehouden fokveedag was dit ook te zien aan het betere jongvee, bij vorige jaren vergeleken. De gemiddelde productie bedroeg over de periode 1 Juli 1950 tot 30 Juni 1951 4085 K.G. melk, 3.45 % vet, 141 K.G. melkvet, 310 melkdagen. 10 % van de berekende lijsten voldoen aan de K.S. en R.P.S. Eisen.

Na de huishoudelijke vergadering verkreeg de heer Ir. Jepma het woord. Spr. begon met een vergelijking van de productiekosten van 3 koeien met een gelijk lichaamsgewicht. De eerste geeft 3000 K.G., de tweede 4500 K.G. en de derde 6000 K.G. De voederkosten bedragen bij de 1ste koe 14.7 cent, de 2e 12.3 cent en bij de 3e koe met 6000 KG. melk 10.8 cent per K.G. melk. Hoe hoger opbrengst hoe voordeliger dus voor de eigenaar. Na het opstellen van bovenstaande berekening heeft een verhoging van de voederprijzen plaats gehad, doch de onderlinge verhouding blijft volgens spreker gelijk.

Met een hogere productie dient ook de ' bedrijfsvoering omhoog te gaan. Volgens spreker moet het doel der roodbontfokkers zijn, een melkrijke koe, welke zo gebouwd is, dat ze zo lang mogelijk mee kan en als ze niet meer voor de melkproductie geschikt is voor de slachtbank ook nog een behoorlijk bedrag op kan brengen. Spreker maakt enkele vergelijkingen tussen de productie van de zwart- en roodbonten, waarbij uitkwam, dat het vetgehalte van de zwartbonten hoger is, maar de hoeveelheid melk van de roodbonten groter is. Spreker noemt enkele productie-gegevens van de moeders van de stieren, aangevoerd op de Centrale Stierenkeuring te Raalte. Deze was als volgt: gemiddelde leeftijd 5 jaar 3 maand, 5106 K.G., 3.75 Jo, 316 dagen. Van de K.Lstieren was dit nog hoger, n.l.: 5664 K.G., 3.77 \$b vet, 322 dagen.

Wat de export betreft, dit lijkt momenteel gunstig. Duitsland wil graag roodbont fokmateriaal aankopen. België evenzo. Spreker legde vooral ook de nadruk op een betere verzorging van het vee, elke dag borstelen, in de herfst klauwverzorging, en vooral het verbouwen van eiwitrijk voor.

De voorzitter, M. Boode, bedankte Ir. Jepma voor zijn leerzame rede. Enkele vragen werden nog gesteld, welke naar aller tevredenheid werden beantwoord.

De vergadering was vrij goed bezocht, terwijl ook de leerlingen van de landbouwcursus aanwezig waren.

JAARVERGADERING CONTROLEVERENIGING HOLTEN

Veeverbetering, beter vetgehalte.

Het werk van de Controlevereniging Holten e.o. breidt zich nog gestadig uit, zo verklaarde de voorzitter; de heer M. Brede, in de Donderdagavond in café „Het Bonte Paard” van de heer H. Kloosterboer te Dijkerhoek gehouden jaarvergadering, in zijn openingswoord.

Aanvankelijk opgericht door de stamboekfokkers, welke de controle van het melkvet voor de beoordeling van de resultaten van de fokkerij van node hadden, zijn zo langzamerhand veehouders het grote nut van de controle gaan inzien, zodat de vereniging sterk in ledental is toegenomen en er thans 275 telt met ruim 2300 koeien.

In deze vergadering gaf de penningmeester, de heer P. Dijkstra, directeur van de Coöp. fabriek van melkproducten „De Vrijheid” een overzicht van de financiële toestand, welke niet ongunstig genoemd mag worden. De contributie werd in verband hiermede gebracht op f 5,- per koe per jaar.

Nadat de kascommissie, bestaande uit de heren H. Markvoort en J. Jansen, een gunstig rapport had uitgebracht, werd de penningmeester, onder dankzegging voor zijn veelvuldige arbeid, gedechargeerd. In de plaats van de heer Jansen werd de heer J. W. Stevens tot lid van de nieuwe kascommissie aangewezen. De heer Markvoort bleef hierin zitting houden.

Door de controleur, de heer J. W. Jansen werd vervolgens het technisch verslag uitgebracht, waaraan wij ontleenen, dat het gemiddeld vetgehalte van alle koeien met 0.07 procent is gestegen, hetgeen weer een belangrijke vooruitgang betekent.

In dit verslag werd er vooral op gewezen, dat de registratie van de kalveren, vooral als zij nakomelingen van beste stieren zijn, dringend noodzakelijk is met het oog op het aantonen van de afstamming voor later.

Vermeld kan nog worden, dat de vereniging momenteel 15 monsternemers in dienst heeft. Ook aan de heer Jansen werd dank gebracht voor zijn arbeid in het belang der vereniging. Na bespreking van verschillende meer huishoudelijke aangelegenheden sloot de voorzitter de vergadering.

Een regelmatig gepaatste oproep van de *vrije* controle vereniging, 'Boerenbelang'.

Holtens Nieuwsblad, 20/02/1954; p. 1/2

CONTROLEVERENIGING „BOERENBELANG”.

Dinsdag 16 Februari hield de con-
vergadering in de gezellige achterzaal
van hotel Vosman.

trolevereniging „Boerenbelang” haar jaar-

Om ongeveer kwart voor acht opende
de voorzitter, de heer W. Veltkamp, de
vergadering en heette alle aanwezigen
hartelijk welkom. Ook de vertegenwoor-
digers van de VVM te Nunspeet werd
een van harte welkom toegeroepen.

De secretaris, de heer G. H. Note-
boom, las de notulen, welke onveranderd
werden vastgesteld, en gaf vervolgens een
keurig verzorgd jaarverslag. Hieruit bleek
de gestadige groei der vereniging, die op
28 November haar eerste lustrum be-
reikte. In de voorbijgegangene 5 jaren was
het ledental met meer dan honderd pro-
cent toegenomen, wat zeer verblijdend is.

Lezing van de heer Rietberg voor de afd. der 0. 1. M. Rundveelhouderij

In zijn inleiding voor de OLM-afdeling over de rundveehouderij heeft de heer Rietberg er o.a. op gewezen, dat op het gemengde bedrijf de hoofdkomsten moeten komen van het rundvee en wel voornamelijk uit de melk.

En dan gaat het daarbij om twee belangrijke zaken, die uiteindelijk de winst bepalen, n.l. een zo hoog mogelijke geldelijke opbrengst en een zo laag mogelijke kostprijs. Hoe groter het verschil hiertussen is, hoe groter de winst.

Het gaat vooral om de vraag „Hoe houd ik de kostprijs zo laag mogelijk?”

Bij die kostprijs zijn er verschillende factoren, welke een rol spelen, als: de arbeidsuren; rente van de stal, kunstmest, pacht, weidegeld, berging van de producten, dekgeld, de veearts en vooral niet te vergeten de voederkosten.

Zoals gezegd, is de melk het product, dat het inkomen bepaalt van het rundvee. Hierbij komt nog wel wat vleesafzet, afzet van jongvee of gebruiksvee en soms zelfs wat fokvee, maar de inkomsten van de melk zijn toch wel verreweg de voornaamste.

Overijssel niet best.

De onderzoekingen van het L.E.I. hebben uitgewezen, dat er wat de kostprijs van de melk betreft, belangrijke verschillen beslaan. Overijssel slaat hierbij geen best figuur. Het heeft de hoogste kostprijs van de met haar vergelijkbare provincies.

De kostprijs van de melk was 't vorig jaar: Gelderland 20,4 ct.: Noord-Brabant 21,2 ct.: Drenthe 21,4ct. en Overijssel 22,1 ct, per liter. Alleen de weidegebieden noteerden 18,85 ct. per liter. De zandgebieden van Overijssel boekten dus de hoogste kostprijs van Nederland.

De vraag komt natuurlijk op, aldus de heer Rietberg: „Hoe komt het nu, dat Overijssel zo ongunstig voor de dag komt ?”

Hier moet op geantwoord worden, dat de kosten per koe niet hoger liggen dan in soortgelijke delen van het land, doch de productie per koe is lager.

Verskil in productie.

Aan de hand van talrijke cijfers toont de heer Rietberg vervolgens aan welke grote verschillen er liggen tussen de productie der koeien onderling. Hij noemt daarbij talrijke cijfers van het L.E.I. Maar ook uit het verslag van de Controlevereniging „*Holten en Omstreken*” kan men dit lezen. In 1953 bedroeg de gemiddelde opbrengst van 10 bedrijven met de hoogste opbrengsten (92 koeien) per koe 4717 kg van 3,67 procent vet is 173 kg botervet van f 5,65 is f 977,46 en de gemiddelde opbrengst van 10 bedrijven met de laagste opbrengst (62 koeien) : 3200 kg van 3,22 procent vet is 103 kg boter x f 5,65 is f 581,95 of een verschil van bijna f 400,- per koe. Dat verschil of wat kleiner komt practisch in elke stal voor.

Nu is het buitengewoon. moeilijk om een goed producerende veestapel te krijgen, aldus de heer Rietberg. En velen doen werkelijk hun best om de slechtste dieren te verkopen om er betere voor weer te krijgen, maar vooral bij het roodbonte veeslag is dit een moeilijke opgave. Maar er zijn helaas ook anderen.

Controle noodzakelijk.

Nog lang niet alle veehouders zijn bij de controle-vereniging aangesloten; wat toch beslist noodzakelijk is om de slechte en goede koeien te leren kennen.

In Holten wordt momenteel pl.m. 65 pct. van de koeien gecontroleerd. Pl.m. 15 pct. van de veehouders monstert zelf.

Hier is dus nog wel iets te doen om tot een verbetering van de opbrengst te komen.

Krachtvoer.

Vervolgens sprekende over de voeding der dieren, merkte de heer Rietberg op, dat een zware post in de kostprijs van de melk vaak ook is de aankoop van krachtvoeder in de winter.

Hier moet men echter twee dingen goed onderscheiden. Er kunnen zich n.l. twee gevallen voordoen, waarbij telkens in het totaal nogal wat krachtvoer vervoerd wordt, maar waarbij in het ene geval dit de kostprijs duur maakt, en in het andere geval niet.

Er zijn bijv. bedrijven, die -7 à 8 kg krachtvoer moeten voeren om van een nieuwmelkse koe 20 kg melk te krijgen en er zijn er ook, welke 3 à 4 kg krachtvoer gebruiken voor 20 kg melk. En waar gedroogd gras gevoederd wordt, kan men nog met minder meel volstaan.

Ruwvoeder.

De oorzaak van dit grote verschil is het al of niet hebben van een prima ruwvoederrantsoen, n.l. voldoende hooi, kuilvoer en bieten.

Heeft men een prima ruwvoederrantsoen, dan wijst de praktijk uit, dat men met voordeel de koeien (zo mogelijk) vroeg in de winter laat afkalven. In totaal wordt dan de gehele winter door nogal vrij veel krachtvoer gebruikt, *maar de wintermelk is goed lonend.*

Heeft men echter b.v. alleen hooi en verder practisch geen kuilvoer en bieten, dan wordt de wintermelk te duur, vooral als de koeien vroeg afkalven.

Ook uit een ander gezichtshoek gezien, aldus de heer Rietberg, is er veel voor te zeggen, dat de koeien vroeg afkalven.

Wie iets voor de fokkerij over heeft en dit getal wordt steeds groter, krijgt dan op een eerlijke wijze een veel betere melklijst. (Een koe, die in November kalft, geeft globaal 1000 liter melk meer per jaar dan een koe, die in April-Mei kalft en men krijgt vroege kalveren.)

Ruwvoederrantsoen.

Een goed ruwvoederrantsoen na de stoppelknollenperiode is: 7 à 8 kg hooi, 2kg bieten, 12-15 kg kuilvoer. Behalve voldoende kilo's is het van even groot belang, dat dit ruwvoeder van prima kwaliteit is. Dus voor hooiwinning het gras jong maaien en inkuilen met zuur, melasse of volgens de Hardelandmethode.

Het is heel moeilijk, aldus besloot de heer Rietberg zijn inleiding, om een stal met goede productiedieren te krijgen, maar in verband met het ruwvoederrantsoen moet de opmerking worden gemaakt, dat het jammer is, als dit aan slechte of zeer matig goede productiedieren vervoederd wordt.

Na de beantwoording van tal van vragen, werd de heer Rietberg voor zijn leerzaam betoog dank gebracht.

CONTROLE-VERENIGING „BOERENBELANG”. **De heer Veltkamp als voorzitter herkozen.**

De leden van de Controle-Vereniging „Boerenbelang" (VVx41-leveranaers) kwamen donnerdagavond in zaal „VOSman" in algemene ledenvergadering bijeen onder voorzitterschap van de heer

W. Veltkamp, die zich in zijn openingswoord in liet bijzonen riep tot (de heer) Joh. den Besten, bedrijfsleider V.V.M. te Nunspeet, en de heer O. Kuiper, hoofd van Chr. landbouwschool te Nunspeet.

Uit het jaarverslag, dat door de secretaris, de heer U. de Vries, werd uitgebracht, bleek o.m. dat het ledental met 5 was teruggelopen wegens opheffing van het beursrijt aantal koeien bevestigd op 1 Jan. 1955 128 met 67 koeien.

De penningmeester, de heer I. Hoekstra, meldde in zijn financieel verslag over 1954 mede, dat de inkomsten met inbegrip van het saldo 1953 haarden bedragen ƒ 9151.55 en de uitgaven ƒ 9151.40 zou aflopen op 31 Dec. 1954 in kas was ƒ 9151.93. De commissie voor kascontrole, die bestond uit de heren W. van der Ban en J. Huzen, bracht bij monde van eerstgenoemde een gunstig rapport uit, waarbij de penningmeester ontslagen werd verleend voor zijn beheer.

Tot leden van de controle-commissie 1955 werden benoemd de heren J. Huzen en H. Yeuskamp.

Door de controleur, de heer I. Hoekstra, werd hierna een uitgebreid overzicht gegeven betreffende de opbrengsten, vetgehalte, etc.

Bestuursverkiezing.

Bij de gehouden stemming werd de aftredende voorzitter, de heer W. Veltkamp, met algemene stemmen herkozen. Hij nam deze benoeming aan en dankte de leden voor het wederom in hem gestelde vertrouwen.

Opfok van kalveren.

Nadat de huishoudelijke agenda was afgewerkt, werd het woord gegeven aan de heer H. Limper, hoofd van de Cnr. Landbouwschool te Nunspeet, die sprak over het onderwerp: Opfok van kalveren".

Wij fokken, aldus spr. in het begin van zijn inleiding, kalveren op om: 1e. ons bedrijf in stand te houden, 2e. onze veestapel te verbeteren.

We houden die dieren aan, die uitmunten in de productie. De afstamming is van het allergrootste belang en wanneer we spreken over afstamming, dan verstaan we hier veel meer onder dan één mooie lijst van vaders- of moederszijde. Aan de jonge kalveren kan nooit te veel zorg worden besteed. Wat men een dier in zijn jeugd onthoudt is nooit meer goed te maken. Het opfokken van kalveren is een verantwoordelijk werk met het oog op de toekomst van het bedrijf.

Naar aanleiding van dit belangrijke onderwerp werden nog enkele vragen gesteld, die door de spreker werden beantwoord.

Aan het einde van de vergadering sprak de voorzitter woorden van dank tot de heer Kuiper voor zijn leerzame lezing en tot de controleur der vereniging, de heer I. Hoekstra, die steeds met grote nauwkeurigheid zijn werk verricht.

Ook werd een woord van dank gesproken tot de heer Den Besten, van wie men steeds zeer veel medewerking en steun mocht ondervinden.

Controlevereniging „Holten e.o.” verrichtte belangrijke arbeid

In de jaarvergadering van de controle vereniging „Holten e.o.” welke Vrijdagavond onder voorzitterschap van de heer . M. Boode in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman werd gehouden, is de talrijke opgekomen leden door de controleur, de heer J. W. Jansen, een uitvoerig overzicht gegeven van de grote betekenis van de productie-controle van het melkgevend rundvee.

De gemiddelde opbrengst bij gecontroleerde dieren van het rood-bonte veeslag bedroeg over het afgelopen jaar 4075 kg melk per koe met een vetgehalte van 3,51 pct en 143 kg botervet over 312 dagen. Bij de zwart-bonten bedroeg deze opbrengst 4001 kg melk met een vetgehalte van 3,75 , pct. en 150 kg. botervet over 305 dagen. Het gemiddelde van alle gecontroleerde koeien bedroeg 4057 kg. bij een vetgehalte van 3,55 pct. en 144 kg. botervet over 311 dagen.

In zijn openingswoord deelde de voorzitter mede, dat de vereniging zich in ledental nog steeds uitbreidt. De volle ontplooiing van haar werkzaamheden is mogelijk doordat zij een belangrijk bedrag aan subsidie ontvangt.

Nadat de secretaris, de heer G. J. Klein Hegeman, de notulen had gelezen en enkele mededelingen had gedaan, bracht de penningmeester, de heer P. Dijkstra, het financieel verslag uit, waaraan wij ontleen, dat de inkomsten f 24.181 en de uitgaven f 23.474 bedroegen, zodat er een batig saldo geboekt kon worden van f 707. De kascommissie bestaande uit de heren D. J. Bronsvorst en J. W. Steven verklaar de bij monde van laatstgenoemde alles in orde te hebben bevonden, zodat de penningmeester, onder dankzegging voor zijn vele arbeid decharge werd verleend. Ook aan de controleur, de heer Jansen, werd dank gebracht voor zijn arbeid.

Bij de bestuursverkiezing was aftredend en niet herkiesbaar de heer M. Boode. Voor de hierdoor ontstane vacature was door het bestuur candidaat gesteld de heren J. G. Holterras en H. Stevens (Dorp). Eerstgenoemde werd bij meerderheid van stemmen gekozen. Het bestuurslid, de heer E. Aaltink, bracht de aftredende voorzitter Boode hartelijk dank voor het vele werk, dat hij in het belang van de vereniging heeft verricht.

Op voorstel van de heer H. Kloosterboer werd nog besloten de jaarlijkse fokveedag geldelijk te steunen. Aan het bestuur werd overgelaten op welke wijze dit zal geschieden.

Ruwvoederverbouw noodzakelijk

Na de behandeling van dit huishoudelijk deel der jaarvergadering hield de assistent der R.L.V.D., de heer W. Rietberg; een met tal van gegevens gedocumenteerde lezing over de veevoeding. Een eerste vereiste noemde spreker de verbouw van een prima ruwvoedergewas, o.a. voldoende bieten en kuilvoer met een hoog eiwitgehalte. Verder stelde de heer Rietberg als ideaal dat alle weidegrond één maal per jaar gemaaid wordt. De hooitijd dient zoveel mogelijk over een lange periode verdeeld te worden. Vroeg maaien, met de kwaliteit, voorop en dan pas de kwantiteit (hoeveelheid). Ook de verhouding tussen eiwit en zetmeel dient in de rantsoenen goed verdeeld te zijn. Een goede verzorging der dieren, als borstelen, goede temperatuur, enz. is een eerste vereiste.

Nadat door de aanwezigen nog tal van vragen gesteld waren, welke door spreker werden beantwoord, bracht de voorzitter hem dank voor zijn leerzame causerie.

Holtens Nieuwsblad, 1957-03-09; p. 2/4

CONTROLE-VERENIGING „*HOLTEN EN OMSTREKEN*”

De Controle-vereniging „Holten en Omstreken” vergaderde dinsdagavond bij H. Kloosterboer te Dijkerhoek, onder voorzitterschap van de heer Joh. Holterman. Deze sprak een kort openingswoord en de secretaris, de heer G. J. Klein Hegeman, kreeg daarna gelegenheid de notulen der vorige vergadering te lezen.

De pennigmeester der vereniging, de heer P. G. Dijkstra, bracht een kort verslag uit van de ontvangsten en uitgaven gaven over 1956. De kascommissie, bestaande uit de heren G. Bekman en A. Veltkamp bracht bij monde van laatstgenoemde verslag uit van haar bevindingen. Alles werd accoord bevonden. De heer Dijkstra werd hartelijk dank gebracht voor het vele werk voor de vereniging verricht.

Voor de heer E. Aaltink, welke periodiek aftredend was als bestuurslid, werd A. Veltkamp als zodanig gekozen.

Aan de aanwezige leden werd door de controleur Jansen een jaarverslag uitgereikt en een korte toelichting gegeven. Op verschillende bedrijven zijn nog te veel onproductieve koeien, welke ‘n schadepost zijn voor de eigenaar.

De voorzitter zegt de heer Jansen dank voor het vele werk aan dit jaarverslag besteed.

De controleur Jansen deelt verder nog mede, dat alle koeien zo spoedig mogelijk van een brandnummer voorzien dienen te worden, voorzover deze nog niet gebrand zijn.

Met een woord van dank voor de opkomst sluit de voorzitter de vergadering.

Holtens Nieuwsblad, 1957-06-08; p. 2/6

Voor de Boer

K.I. ALLEEN NIET VOLDOENDE

Ongeveer de helft van de Nederlandse veehouders is lid van een K.I. vereniging en profiteert daarmee van de voordelen, die de kunstmatige inseminatie aan ons vee heeft gebracht.

Ir. Th. Swart van het Rijksveeteeltconsulentschap te Den Haag wees er in een radiopraatje op, dat vele veehouders ten onrechte in de mening verkeren, dat door het alleen maar toepassen van K.I. hun veestapel voldoende wordt verbeterd, temeer omdat ze verplicht worden tot melkcontrole en registratie.

Maar in plaats van zonder meer zaad voor een aantal koeien te bestellen, dient u vooraf zelf de stier te kiezen, want melkcontrole en registratie zijn er niet voor niets. Natuurlijk heeft uw K.I.-vereniging dieren van goede kwaliteit aangekocht, maar deze zijn niet alle gelijk. Hoe groter het aantal beschikbare stieren, hoe meer keus. Deze keus moet men dan ook doen!

Vooraf de oudere stieren, waarvan, dank zij de ook op uw bedrijf verzamelde gegevens van de melkcontrole, de fokresultaten bekend zijn, verdienen onze belangstelling. Deze resultaten worden u meestal door uw vereniging toegezonden. Hieruit kunt u beoordelen of u een stier wilt gebruiker, die het vetgehalte bij de dochters verhoogt, of een stier, die vooral zeer melkrijke dochters geeft. Verder is van belang, of de nakomelingen goed groeien, of ze goed zijn te melken en vooral of ze goed hecht gebouwd zijn.

Bij de jongere stieren, waarvan uiteraard minder over de vererving bekend is, zal men meer moeten letten op gegevens van de afstamming. Bekijk ook de kalveren en pinken, die er reeds van zijn en let daarbij vooral op de melktekens. U hebt natuurlijk de stieren zelf wel eens bekeken.

Wanneer u hiermede rekening houdt, zal het kalf, dat u volgend voorjaar met spanning verwacht, de vader hebben, die u het als bedrijfsleider van een goed geleid landbouwbedrijf, maar vooral als boer met liefde voor zijn dieren, hebt toebedeeld.

JAARVERGADERING CONTROLEVERENIGING HOLTEN EN OMSTR.

In café M. Kalfsterman vergaderde woensdag de Controle-Vereniging onder voorzitterschap van de heer J. G. Holterman.

In zijn openingswoord zei de voorzitter dat de vooruitzichten in de veehouderij nu niet bepaald rooskleurig zijn, maar dat daarom nu des te meer de melkcontrole noodzakelijk is om de minst productieve dieren op te kunnen ruimen.

De heer P. Dijkstra brengt het financieel verslag uit en de commissie voor het nazien der boeken, de heren G. Bekman en Joh. Bekkernens, hebben alles accoord bevonden.

De heer Dijkstra wordt hartelijk dank gebracht voor het vele werk, dat deze voor de Controle-Vereniging gedaan heeft, nu hij het penningmeesterschap heeft overgedragen aan de heer Broersma.

Voor de secretaris, de heer G. J. Klein Hegeman, welke aftredend is als bestuurslid (niet herkiesbaar) wordt gekozen de heer A. v.d. Brink.

Door de controleur, de heer J. W. Jansen, wordt een toelichting op het jaarverslag gegeven.

De gemiddelde productie is sinds het vorig jaarverslag belangrijk gestegen.

Hoewel sommige der K.I.-stieren niet zodanig op productie gefokt hebben als men wel verwacht had, is toch over het algemeen de vooruitgang bij de jongere dieren goed te noemen. Een voorstel van het bestuur om de vergoeding voor het opbranden der koeien op f0.25 per koe te brengen, wordt door de vergadering aangenomen.

Door de heer Broersma wordt nu een inleiding gehouden over het eiwit-onderzoek in de melk. Hoewel in Friesland de melk gedeeltelijk uitbetaald wordt naar het eiwit-gehalte, is de inleider van oordeel, dat het direct nog niet noodzakelijk is om dit hier ook te doen. Een 10-tal veehouders met ruim 100 koeien hebben zich opgegeven voor de eiwit-controle. Met een grafiek wordt het verloop van de stijging en daling in de lactatieperiode van het eiwitgehalte aangetoond. Bij aankoop van K.I.-stieren zal men in de toekomst wel rekening dienen te houden met het eiwitgehalte in de melk der moederdieren.

Door de voorzitter wordt de heer Broersma hartelijk dank gebracht voor zijn duidelijke uiteenzetting.

De secretaris de heer G. J. Klein Hegeman, wordt bedankt voor het vele werk, dat deze als secretaris verricht heeft.

Kritiek op benoemingsbeleid bestuur controlevereniging bleek niet houdbaar

In de op 2 maart j.l. gehouden jaarvergadering van de controlevereniging „Holten e.o.”, waarvan wij door een samenloop van omstandigheden geen verslag hebben gegeven, is door enkele leden kritiek geoefend op het beleid van het bestuur ten aanzien van de herbenoeming van de tweede controleur, de heer Brinks, die aanvankelijk als zodanig ontslag nam, en de aanstelling van de heer Rietberg als diens opvolger. Zij hadden voor deze aanstelling liever een oproep gezien en trokken de competentie van het bestuur inzake zijn recht tot benoeming en ontslag in twijfel.

Aangezien het bestuur toen niet de statuten bij de hand had, beloofde het zo spoedig mogelijk een nieuwe vergadering te zullen uitschrijven om zijn beleid te rechtvaardigen.

Deze buitengewone ledenvergadering werd dinsdagavond onder voorzitterschap van de heer Joh. G. Holterman in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden. Er heerste onmiskenbaar enige spanning in deze druk bezochte bijeenkomst omtrent de afloop van deze zaak, die de gemoederen al dagen in beweging had gebracht.

Alhoewel er tijdens de gedachtewisseling over het beleid van het bestuur wel enkele scherpe woorden zijn gevallen, is de vergadering in goede orde verlopen en werd het bestuur niet weggestemd, omdat het merendeel der leden wel aanvoelde, dat het niet in strijd met de statuten gehandeld had en het zeker niet in het belang der vereniging zou zijn geweest, als men de bestuursleden tot heengaan had gedwongen. Nu ontving men de toezegging, dat de statuten zullen worden vernieuwd en dat in het vervolg met de wens om eventuele kandidaten op te roepen, rekening zal worden gehouden.

Bij de aanvang der vergadering sprak de voorzitter een kort welkomstwoord en werd door hem de inhoud van de statuten voorgelezen. Hij gaf voorts een uiteenzetting waarom men de tweede controleur, die ontslag genomen had, weer had aangenomen en waarom men thans gebonden was aan de opvolger, welke reeds was aangesteld. Het werk kon door de aanwezige krachten niet meer naar behoren worden uitgevoerd, zo verklaarde hij, want o.a. de controlelijsten konden niet meer op tijd worden ingevuld.

Het bestuur meende bovendien in het belang van de vereniging gehandeld te hebben door iemand aan te nemen, die niet een volle dagtaak kan vervullen, waardoor de kosten, welke per koe moeten worden geheven, niet onnodig verhoogd behoeven te worden. In de meerdere kosten van het loon zou door de beide fokverenigingen worden bijgedragen, zodat het bestuur meende in het belang van de leden en niet in het persoonlijk belang van de nieuw aangestelde kracht gehandeld te hebben.

WAAROM GEEN OPROEP?

Ook in deze vergadering kwam door verschillende sprekers naar voren, dat men het met de wijze waarop deze benoeming had plaats gevonden, niet geheel eens was. Men had liever gezien, dat

een oproep was geplaatst, want tal van boerenjongens, die thans misschien in de fabriek hun brood moeten verdienen en die toch grote liefhebberij voor het boerenwerk en de veehouderij bezitten, hadden gaarne voor deze betrekking in aanmerking gekomen.

Anderzijds werd o.a. door de heer G. Landenweerd opgemerkt, dat het bestuur volkomen reglementair te werk is gegaan en dat er geen enkele reden was om zijn beleid af te keuren.

De voorzitter verklaarde, dat het bestuur deze hele zaak terdege overwogen heeft. Het is niet zo eenvoudig om gediplomeerde controleurs te vinden in eigen plaats en indien men iemand van elders had aangetrokken, waren de kosten voor de vereniging belangrijk hoger geworden. Het betreft hier een controlevereniging. Het bestuur is verantwoordelijk voor het werk van de controleurs, aldus de heer Holterman, die op zijn beurt weer door een hogere instantie gecontroleerd worden. Het gaat hier dus om de aanstelling van vertrouwde krachten. Spreker erkende, dat onder verouderde statuten gewerkt wordt en dat het beter ware geweest een oproep te plaatsen, maar er is zonder aanzien des persoons een keuze gedaan in het belang der vereniging en het bestuur zou zijn functie dan ook ter beschikking stellen, indien zijn beleid door de vergadering zou worden afgekeurd. De heer Holterman sprak dan ook de hoop uit, dat men op een rustige wijze een weloverwogen beslissing zou nemen, terwille van het behoud der vereniging.

Nadat de vergadering na inlichtingen van de heer Broersma er mede accoord gegaan was, dat o.a. het salaris van de eerste controleur zal worden verhoogd en de namen van andere kandidaten waren genoemd, welke ook gaarne voor deze betrekking in aanmerking zouden zijn gekomen, kwam na enig over- en weer-gepraat een soort bemiddelingsvoorstel uit de bus.

De heer H. Kers verklaarde het ook niet geheel eens te zijn met de gevolgde benoemingsmethode, naar bij verzocht het bestuur: 1e in het vervolg een oproep te willen plaatsen; 2e. bij een eventuele benoeming rekening te willen houden met de verschillende geestesstromingen in de gemeente en 3e. te willen bevorderen, dat de tweede controleur in het vervolg een volledige dag taak zal vervullen in dienst van de vereniging. Hij meende, dat het bestuur van de plaats gevonden oppositie genoeg heeft geleerd en dat alles in orde zal komen, nu nieuwe statuten in het vooruitzicht zijn gesteld.

Het bestuur verklaarde bij monde van zijn voorzitter zich met deze verlangens te kunnen verenigen en de vergadering blijktbaar ook, want toen de voorzitter verzocht dat degene, die zich niet met dit voorstel kon verenigen, zou gaan opstaan, bleven alle aanwezigen zitten.

Hiermede kwam een eind aan de aanvankelijk wat onrustige vergadering.

Fokvereniging „Roodbond” herdacht zilveren jubileum

De runderfokvereniging „Roodbont” herdacht vrijdagavond van de vorige week in een buitengewone ledenvergadering in Amicitia haar 25-jarig bestaan. In deze bijeenkomst werd de heer J. W. Jansen, die gedurende 25 jaar de administratie voerde en zich voor de runderfokkerij onmisbaar maakte, voor zijn plichtsbetrachting gehuldigd.

Het was een gezellige en prettige bijeenkomst, waarin deze herdenking plaats vond en daarbij waren ook de vrouwen van de leden aanwezig.

Wij hadden, zo verklaarde de voorzitter, de heer G. J. Rietberg, in zijn welkomstwoord hier wel een grote receptie kunnen organiseren of een toneelvereniging kunnen laten optreden, maar de jongste ledenvergadering had ons, wegens onze beperkte geldmiddelen, opgedragen dit jubileum in meer intieme kring te herdenken.

De heer Rietberg was verheugd, dat zovelen aan de oproep van het bestuur gehoor hadden gegeven en heette in het bijzonder welkom de besturen van de coöp. zuivelfabriek „De Vrijheid”, van de fokvereniging „Fries-Hollands”, van de melkcontrole-vereniging en van de coöp. K.I.-vereniging „Zuidwest Overijssel”. Met deze instanties in het bijzonder heeft de vereniging altijd goede betrekkingen onderhouden en uit dien hoofde was het dan ook, dat men - hoewel geen uitnodigingen waren verzonden - deze verenigingen gaarne deze avond vertegenwoordigd zag.

Spreker richtte zich verder nog in het bijzonder tot de nog in leven zijnde oprichters, de heren M. Krikkink en H. J. Rensen (Nijkamp) en las een brief voor van de oud-voorzitter, de heer J. A. Rietberg, die 14 jaar de leiding van de vereniging heeft gehad en haar bij zijn gelukwensen nog een goede toekomst toewensten.

Behalve de genoemde bestuursleden bestond het oprichtingsbestuur nog uit de heren H. J. Jansen en B. W. Stevens.

Productie

In een uitvoerig overzicht schetste de voorzitter het werk van de vereniging in de afgelopen 25 jaar en somde hij enkele frappante resultaten op, die in de loop van deze jaren waren bereikt.

In 1936 werden geschetst 91 vaarskalveren en 62 stierkalveren. In het laatste jaarverslag bedroeg dit aantal 635 vaarskalveren en 45 stierkalveren.

In 1939 waren bij de vereniging aangesloten 472 koeien. De gemiddelde opbrengst van alle koeien was toen 3943 kg. melk met 3,33 % vet. Op 20 februari 1958 werd het 5000ste vaarskalf geschetst bij de heer J. W. H. Boode te Espelo. Het was ook in dit jaar, dat de eerste preferente stammoeder kon worden ingeschreven, n.l. Coba van de heer H. Beldman. Het ledental was inmiddels gestegen tot ruim 150.

De gemiddelde productie van alle koeien van de fokvereniging was in 1951 4085 kg. melk met 3,45 % vet. Een knappe vooruitgang bij 1939 vergeleken.²⁶

26 In 12 jaar (1939 en 1951) van 3943 naar 4085 Kg. melk en van 3,33 naar 3,45 % vet ????? (ZHN.)

Aan het slot van zijn toespraak richtte de heer Rietberg zich tot de secretarisadministrateur der vereniging, de heer J. W. Jansen, die deze dag ook zijn zilveren jubileum vierde. Hij noemde de heer Jansen de man waar in de vereniging eigenlijk alles om draait en die gedurende de afgelopen 25 jaar elk uur van de dag heeft klaar gestaan om naast zijn functie van melkcontroleur de zaken van de fokvereniging te behartigen. Deze heeft heel wat vrije uren voor de vereniging opgeofferd en men heeft nimmer een vergeefs beroep op hem gedaan.

Met de gelukwensen van het bestuur bood de voorzitter deze jubilaris een polshorloge aan. Ook de echtgenote van de heer Jansen werd in een hartelijk dankwoord betrokken en haar werd een bloemetje aangeboden.

De heer H. Kloosterboer bood de vereniging, mede namens de oud-bestuursleden en de heer P. Dijkstra, oud-directeur van de coöp. zuivelfabriek, met enkele hartelijke woorden zijn gelukwensen aan. Aanvankelijk ging het wel heel zuinigjes met de belangstelling voor de fokvereniging, maar allengs hebben de meeste boeren het grote belang van de runderfokkerij leren inzien, aldus de heer Kloosterboer. Hij complimenteerde ook de heer Jansen.

De heer J. G. Holterman sprak namens de besturen van de coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*”, de fokvereniging „*Fries-Hollands*” en de Melkcontrolevereniging de hoop uit, dat men ook het gouden jubileum zal mogen bereiken. Hij noemde de controlevereniging een lichaam met één arm, indien daarnaast niet een fokvereniging staat. Samen heeft men reeds zeer belangrijk werk kunnen doen. Vooral ook de jaarlijkse fokveedag is een belangrijk evenement in de fokkerij.

Voor de kleinere boeren zijn z.i. nog teveel terughoudend om hieraan deel te nemen terwijl het voor hen, toch niet minder belangrijk is om deel te hebben aan de fokkerij. Hij bood namens genoemde vereniging de Jubilerende- vereniging een enveloppe met inhoud aan.

Verder complimenteerde namens de K.I. vereniging „*Zuidwest Overijssel*”, de heer E. J. Kers het bestuur en de heer Jansen met hun jubilea. Hij drong er vooral op aan, dat de boeren zelf de keuze doen bij het kiezen van de stier voor de inseminatie en dit niet aan het personeel van de K.I.-stal overlaten.

Het was tenslotte de heer Dijkstra, die nog enkele leuke herinneringen ophaalde aan de eerste tijd van het bestaan der vereniging en aan de invoering van de K.I. Ook zijn gelukwensen golden het bestuur en de heer Jansen.

De heer Rietberg dankte de sprekers voor hun gelukwensen en cadeaus, waarna gepauzeerd werd.

Na de pauze werd een aardige kleurenfilm vertoond, vervaardigd door de heer J. G. van Dijke, tandarts te Hengelo (O). getiteld „*Op en om de boerderij het gehele jaar door*”, die door hem zelf vervaardigd was. Het was een smalfilm met een betrekkelijk klein beeld, maar zij gaf een uitstekend beeld van alle facetten van het gemengde boerenbedrijf op de zandgrond.

De heer J. Lubbers, eveneens uit Hengelo, verzorgde de muzikale begeleiding terwijl de heer J. W. Luiten, assistent der R.L.V.D., voor het gesproken woord zorgde. Het was een aardige vertoning, die bij de bezoekers zeer in de smaak gevallen is.

De bezoekers werden tijdens de vergadering getrakteerd op enkele consumpties en aan het slot bracht de voorzitter de heren uit Hengelo dank voor hun bereidheid om de Hengelose film ook in Holten te vertonen.

Jaarvergadering Controlevereniging „Holten en Omstreken”

De Controlevereniging „*Holten en Omstreken*” hield woensdagavond haar jaarvergadering in café Stationszicht van de heer Vrugink, onder voorzitterschap van de heer Joh. G. Holterman. In deze vergadering bracht de penningmeester, de heer C. Broersma, ‘t financieel verslag uit en werd de begroting voor 1960 vastgesteld. Na het rapport van de kascommissie bij monde van de heer G. Bekman, werd de heer Broersma onder dankzegging voor zijn beheer gedechargeerd. Bij de bestuursverkiezing werd de heer Holterman, die periodiek aftrad, met bijna algemene stemmen herkozen. Hij heeft zijn herbenoeming aanvaard.

De controleur, de heer J. W. Jansen, gaf een toelichting op het uitvoerige en in druk verschenen jaarverslag der vereniging, waarin o.m. een opsomming wordt gegeven van de gemiddelde melkproductie van alle aangesloten bedrijven. Het aantal leden bedroeg 278 met 2677 koeien. De gemiddelde opbrengst van het M.R.IJ. veeslag was over 1846 koeien 4329 kg melk per koe, met 3’54 % vet, 153 kg botervet over 310 melkdagen en in de afdeling zwartbont van 523 koeien 4471 kg melk per koe met 3.82 % vet, 171 kg botervet over 309 melkdagen. Bij beide veeslagen viel een lichte verbetering bij de voorgaande periode te constateren.

EIWITGEHALTE

Wat het eiwitgehalte van de melk betreft zegt het verslag, dat 70 afgesloten lijsten van koeien van het M.R.IJ. veeslag een gemiddeld eiwitgehalte hadden van 3.30 % en 38 lijsten van dieren van het zwartbont veeslag 3.36 %.

Het bevat een uitvoerige lijst van de koeien met een hoge productie in verschillende leeftijdsklassen en vermelding van afstamming, alsmede een overzicht van de vererving der K.I. stieren. Aan het slot van zijn verslag zegt de controleur, dat men, indien men iets bereiken wil in de fokkerij, tijdig een schema van al zijn dieren gereed moet maken met vermelding van de stieren, waarmede men wil fokken. Hiervoor dient men dus te weten hoe de stieren fokken en hoe de eigen dieren er aan toe zijn ten einde te kunnen beoordelen, waar deze in bepaalde onderdelen matig zijn en een stier hierbij te zoeken, welke daarin juist goed fokt. Het behoeft geen geld te kosten en het verhoogt de liefhebberij.

De kansen, die er zijn bij de K.I. worden lang niet volledig benut, bij een doelbewuste fokkerij kan men nog veel meer bereiken, aldus het verslag.

Bij de fokvereniging „Holten en omstreken” (M.R.IJ.) zijn aangesloten 154 leden met 1380 koeien en bij de fokvereniging „De Fries-Hollandse” (zwartbont) 54 leden met 472 koeien. Na het uitbrengen van het verslag werd nog uitvoerig stilgestaan bij het eiwitonderzoek. De directeur van de zuivelfabriek „*De Vrijheid*”, de heer Broersma deelde mede, dat verschillende fabrieken de melk reeds uitbetalen naar het eiwitgehalte.

De heer Jansen werd dank gebracht voor zijn uitvoerig verslag.

Moet runderfokkerij meer in de richting van de melkeiwitten gaan?

De Controlevereniging „*Holten en omstreken*” hield het afgelopen weekend in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman, haar jaarvergadering onder voorzitterschap van de heer Joh. G. Holterman.

In deze vergadering heeft de directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid”, de heer C. Broersma, de aandacht gevestigd op de fokinrichting in de rundveefokkerij uit hoofde van het eiwitgehalte in de melk, nu dit bijzonder actueel geworden is in verband met het probleem van de z.g. „*filled milk*”, dat de gemoederen in de zuivelwereld momenteel ernstig bezig houdt.

„Filled milk” is een menging van melkeiwitten en plantaardige vetten een product, dat door de moderne technische productiemiddelen behoorlijk eetbaar is en dat sedert enkele jaren vervaardigd wordt op de Philippijnen, die aan de productie daarvan - als probleemgebied - uit sociale en vooral ook uit economische overwegingen sterk de voorkeur geven boven de import, met name uit Nederland, van gecondenseerde melk en magere melkpoeder. (Zie een artikel elders in dit nummer).

De strijd, die daardoor hier te lande ontstaan is over de al of niet handhaving van een onvervalst product, is door Minister Marijnen in zoverre beslist, dat deze toestemming heeft gegeven, dat „filled milk” ook hier te lande, althans door Nederlandse fabrieken, kan worden geproduceerd. Er is thans het beeld ontstaan, dat men van de hier geproduceerde melkeiwitten een deel verkopen kan in Europa, en de melkeiwitrestanten over de gehele wereld.

Er wordt in Holten althans, reeds uitbetaald naar het vet- en naar het eiwitgehalte van de melk, maar de vraag rijst nu, aldus de heer Broersma, is het controleren van het eiwitgehalte een modegril of kan daarmee, nu de melkvetten in een deel van de wereld minder verkoopbaar zijn geworden, iets worden gedaan voor een verandering in de fokrichting van onze rundveehouderij, door o.a. meer aandacht te schenken aan de vererving van de eiwitproductie middels onze stieren. Momenteel staat men daar nog weifelend tegenover, maar naar sprekers mening, zal men deze zaak positiever moeten gaan aanpakken. Voor de fokkerij ligt dit bijzonder moeilijk, maar men zal op tijd moeten omschakelen.

KLEIN VERLIES.

Voordat de heer Broersma, zijn uiteenzetting gaf, had hij als penningmeester der vereniging een uitvoerig financieel verslag uitgebracht, waaraan wij ontleenen, dat de inkomsten f43.335,81 en de uitgaven f47.814,64 bedroegen. Het exploitatieverlies ad f4474,83, kan uit het bezit der vereniging worden bestreden.

Nadat de controle-commissie bestaande uit de heren G. J. Geesink en G. Bekman, hun gunstig rapport over de boekhouding had uitgebracht, werd de penningmeester met een dankwoord gedecchargeerd en werd in plaats van de heer Bekman, de heer J. A. Kolkman tot lid van de commissie aangewezen.

Aangezien het aftredend bestuurslid, de heer F. W. W. H. Bekkernens, zich niet herkiesbaar stelde, werd in zijn plaats gekozen de heer G. J. Klaasses.

JAARVERSLAG.

De controleur, de heer J. W. Jansen, gaf hierna een toelichting op het uitvoerig verslag, dat ieder jaar door de vereniging wordt uitgegeven.

De vereniging telt 282 leden met 2712 koeien. Zij heeft 3 controleurs in dienst. Het aantal monsternemers bedraagt 20.

De gemiddelde productie van de beide veeslagen (roodbont en zwartbont) nam vergeleken met 1959 met 78 kg per dier toe, het gemiddelde vetgehalte daalde van 3,60 % met 0.02 % op 3.58 %, een verschijnsel dat zich overal in dit gewest heeft voorgedaan.

De zwartbonten staan op de 14e plaats van de Provinciale melkcontroledienst wat de productie betreft, de roodbonten op de 25e plaats (van de 58 verenigingen). In het verslag zijn belangrijke gegevens over de gebezigde stieren vermeld, waar mede de leden en trouwens ook eventueel buitenstaanders hun voordeel kunnen doen.

PREFERENTE STIER.

De heer Jansen heeft voorts nog een uiteenzetting geven over de bloedgroepen en bloedlijnen. Vooral de stier „Prins”, zo bleek uit zijn betoog, heeft een belangrijke stempel op de fokkerij gedrukt.

Er zijn 5 stieren, die zowel van vaders als van moederszijde van hem afstammen en 5, die van vaders- of van moederszijde , van hem afstammen. Vooral het „type” is door deze stier verbeterd. Hij is dan ook preferent geworden door zijn nakomelingen.

De voorzitter heeft de heer Jansen en ook het andere personeel tenslotte bedankt voor hun werk in het belang van de vereniging.

Controlevereniging „Holten en Omstreken”

Dinsdagavond vergaderde de *Controlevereniging Holten en Omstr.* in café M. Kalfsterman. De voorz. de heer Joh. G. Holterman, sprak in zijn openingswoord over de momenteel minder gunstig financiële uitkomsten van het boerenbedrijf, tegenslagen in de varkenshouderij, mond- en klauwzeer en lagere prijzen.

Het is aldus de heer Holterman gelukkig, dat de veehouderij zich gunstig blijft ontwikkelen, de gemiddelde opbrengsten stijgen nog steeds.

De secr. A. v.d. Brink las de notulen welke onveranderd werden vastgesteld. De heer A. Veltkamp, welke aan de beurt van aftreden was als bestuurslid, werd met algemene stemmen herkozen.

De penningmeester, de heer C. Broersma, bracht een uitgebreid verslag van de financiële toestand der vereniging.

De kascommissie bracht bij monde van de heer G. J. Geesink een gunstig verslag uit van haar bevindingen en de heer Broersma werd dank gebracht voor zijn zorgvuldig beheer.

De controleur, de heer J. W. Jansen, bracht verslag uit over de werkzaamheden. Het gemiddelde vetgehalte steeg van 3,58 % tot 3,70 %. Op enkele punten in het verslag wordt nog een korte toelichting gegeven.

Vervolgens werd de vraag gesteld of in verband met het feit dat soms moeilijk aan monsternemers is te komen, niet overgegaan kan worden op de drie weekse monstername in plaats van de 14 daagse. Door het bestuur zal dit nog nader worden bezien.

Op voorstel van het bestuur wordt besloten per 1 april de vergoeding voor de monsternemers iets te verhogen.

Resultaten niet ongunstig

Controlevereniging geeft beeld van rundveefokkerij

De resultaten van de runderfokkerij, zowel van het roodbonte als het zwartbonte veeslag, zijn in Holten niet onbevredigend. Dit blijkt duidelijk uit het verslag van de provinciale melkcontroledienst, waarin gezegd wordt, dat hun produktie tamelijk boven de gemiddelde produktie van de provincie ligt.

Toch kan er, zo blijkt uit het jaarverslag van de controlevereniging „*Holten en Omstreken*”, waarin deze mededeling voorkomt, nog wel veel verbeterd worden op die bedrijven, welke tamelijk beneden het verenigingsgemiddelde liggen. Er zijn bedrijven, waar de produktie der koeien belangrijk hoger wordt als de dieren van de stal in de weide komen. Aan de verzorging op stal heeft dan blijkbaar wat gehaperd. Ook zijn er te weinig oudere koeien en het percentage koeien, dat met een behoorlijke produktie langere tijd mee kan gaan, is te gering. Het streven dient er op gericht te zijn een goede gebruikskoe te fokken, welke voldoende sterk gebouwd is en dus oud kan worden bij een behoorlijke produktie. Er worden nog te veel koeien met een matige produktie aangehouden. Vooral nu er op de meeste bedrijven te veel vee is, worden op sommige bedrijven dieren opgeruimd, waarvan men de verwachting mag hebben, dat er een goed produktiedier uit zal groeien, terwijl op andere bedrijven dieren met een matige produktie blijven lopen.

Aan deze gegevens uit het uitvoerig jaarverslag voegde de controleur, de heer J. W. Jansen, op de dinsdag in café Kalfsterman gehouden ledenvergadering nog enkele interessante bijzonderheden toe.

De gemiddelde opbrengst der roodbonten bedroeg 4329 kg melk met 3,63 pct. vet, 157 kg. botervet in 311 dagen. Bij de zwartbonten was dit 4530 kg. melk met 3,93 pct. vet, 178 kg. botervet in 309 dagen. Het gemiddelde gehalte der roodbonten is gestegen met 0,01 pct. en bij de zwartbonten niet 0,05 pct. Het eiwitgehalte is bij de eersten 3.32 pct. en bij de zwartbonten 3,36 pct.

VERERVING.

Bij de dochters van **Greta's Boris** van de KI-Vereniging „Zuidwest Overijssel” is het vetgehalte sterk verhoogd; de dochters van **Sjaak** munten uit door een goede melkplas, terwijl bij de dochters van Anna's Adema de Leechlanner zowel het vetgehalte als de melkplas belangrijk hoger geworden is.

De vergadering stond onder leiding van de voorzitter, de heer Joh. G. Holterman, die in zijn openingswoord naar voren bracht, dat vooral nu de bedrijfsuitkomsten minder worden, men de melk-controle niet kan missen. De vereniging telt 283 leden met 2827 koeien. Hoewel de voorlichting niet gemist kan worden, dient toch ook de eigen ervaring, die men opdoet, niet te worden verwaarloosd, aldus de heer Holterman.

Na het verslag van de controleur bracht de penningmeester, de heer C. Broersma, een uitgebreid financieel verslag uit, dat door de heren A. Reilink en J. A. Kolkman was gecontroleerd en in

orde bevonden. In de plaats van laatstgenoemde werd als controleur voor het volgend jaar aangewezen de heer G. J. Klein Hegeman.

CONTRIBUTIE GEHANDHAAFD

Het bestuursvoorstel om de contributie te handhaven op *f* 19,- per koe, vond algemene instemming.

Bij de bestuursverkiezing werd de secretaris, de heer A. v.d. Brink, die aan de beurt van aftreden was, met bijna algemene stemmen herkozen.

Controlevereniging verhoogt de contributie ²⁷

Betere beloning voor monsternemers

De Controlevereniging „*Holten en Omstreken*” heeft in haar vrijdagavond in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden jaarvergadering besloten de contributie met f 2,- per koe te verhogen en deze te brengen van f 9,- op f 11,- per koe. Het bestuursvoorstel ontmoette aanvankelijk nogal wat tegenstand, omdat sommige aanwezigen de vrees koesterden, dat er leden zullen bedanken.

De penningmeester, de heer C. Broersma, die het voorstel nader toelichtte, merkte op, dat het bezit der vereniging inteert en dat aan loonsverhogingen - thans 5 pct. en met april weer 5 pct. - niet valt te ontkomen. Vorig jaar is de verhoging van de contributie uitgesteld in verband met de slechte toestand in de landbouw, maar men kan niet op deze weg voortgaan. Het bedrag van pl.m. f 5400,-, dat hiermede wordt verkregen, zal nodig zijn om de gestegen kosten te dekken.

De voorzitter, de heer Joh. G. Holterman, merkte in verband met dit bedanken op, dat degene, die in de mist vaart, brokken maakt. Voor een goede bedrijfsvoering zijn de gegevens der controlevereniging onmisbaar. Dank zij de samenwerking met de Coöp. Zuivelfabriek „*De Vrijheid*” is de contributie in Holten nog aan de lage kant. De controleur, de heer J. W. Jansen, verklaarde, dat de meeste leden, die bedanken, na verloop van tijd toch weer terugkomen.

In zijn openingswoord wees de voorzitter er op, dat in het voorjaar van 1963 de boter haast niet te verkopen was, terwijl er in het najaar een tekort was, zodat er boter ingevoerd moest worden. Zo staat men steeds voor wonderlijke vraagstukken, maar de boer ploegt voort. De laatste tijd is er weer een grote vraag naar gemest jongvee, vooral in Gelderland. De beste kalveren gaan naar Zeeland, waar ze blijkbaar met overcomplete produkten verder gemest worden.

Nadat de secretaris, de heer A. van den Brink, een overzicht had gegeven van het verhandelde in de vorige ledenvergadering, bracht de penningmeester, de heer C. Broersma, directeur van de zuivelfabriek, het financieel verslag uit, waaraan wij ontleen, dat de inkomsten f 40.692,35 en de uitgaven f 43.796,97 bedragen hebben. Het bezit der vereniging is met f 3300,51 ingeteerd en bedraagt nu neg f 5.490,09.

De loonpost in deze rekening was voor één der leden aanleiding om op te merken, dat de overschakeling van de 14daagse naar de drieweekse controle, geen besparing heeft opgeleverd. Controleur Jansen deelde mede, dat de *Centrale Controle Dienst* bezwaar maakt tegen de bemonstering van twee bedrijven op één dag, zodat het aantal monsternemers niet verminderd is. Wel is de subsidiëring met f 3000,- verminderd.

²⁷ Dit verslag van de controlevereniging Holten en omstreken is over genomen om de verwevenheid met de zuivelfabriek te laten zien, verder is er aandacht aan de loonsverhogingen in die tijd

Een opmerking over de melkprijs was voor de heer Broersma aanleiding om er op te wijzen, dat daarover momenteel druk vergaderd wordt. Het Landbouwschap vraagt 33 ct. per liter, maar de minister mag vanwege de EEG niet hoger subsidiëren dan tot nu toe het geval was. Deze subsidie bedroeg 8 ct, voor industriemelk. De vraag is nu: hoe komen we aan die overige 25 ct. De laatste jaren zijn de prijzen voor de zuivelprodukten constant omhoog gegaan, terwijl ook de consumptie gestadig is gestegen. Als de binnenlandse consumptie niet omhoog gaat, dan zullen de overschotten buiten EEG-verband verkocht moeten worden en brengen zij de kostprijs nog niet op. De grote vraag is dus hoe de binnenlandse vraag en de prijzen zich zullen ontwikkelen.

Nadat de kascommissie, bestaande uit de heren A. Reilink, en G. J. Klein Hegeman, verklaard had de boeken keurig in orde te hebben bevonden, werd de penningmeester gedechargeerd. De nieuwe kascommissie zal bestaan uit laatstgenoemde en de heer F. J. Sluiter. Bij de bestuursverkiezing werd de heer Herm. Landeweerd met bijna algemene stemmen herkozen.

De controleur, de heer Jansen, gaf nog een korte toelichting op het jaarverslag, waarbij hij er op wees, dat minder goede produktiedieren te lang op de bedrijven worden gehouden, tot financiële schade van de eigenaar. Er dient meer met de gegevens van de melkcontrole gewerkt te worden. Hij waarschuwde vooral tegen het aankopen van afstammelingen van stieren, die het niet zo goed blijken te doen, terwijl er toch wel dieren te koop zijn met behoorlijk goede papieren.

Uit het jaarverslag, dat een groot aantal interessante technische gegevens bevat, blijkt, dat de vereniging 263 leden telt met pl.m. 2700 koeien. 75 leden met 808 koeien namen deel aan het eiwit-onderzoek.

Blijkens de gemiddelde produktie van alle bedrijven produceerde no. 1 5995 kg melk met 3.95 pct. vet over 329 dagen en 237 kg botervet, en nummer laatst van de ranglijst 3751 kg melk met 3.33 pct. vet en 125 kg botervet in 326 dagen. Een globale berekening leert, dat dit een verschil in opbrengst betekent van f 752,- ,per koe (f 1703,- min f 951,-) bij dikwijls dezelfde arbeid.

De gemiddelde opbrengst van de zwartbonten ligt zowel wat het aantal liters melk als de hoeveelheid botervet betreft, hoger dan bij de rood-bonten. Het eiwitgehalte ligt hier hoven het landelijk gemiddelde.

Voorzitter Holterman heeft tenslotte alle medewerkers en in het, bijzonder de controleur, de heer Jansen, bedankt voor hun uitstekende werk in het belang der vereniging.

Vetgehalte en melkproductie gingen omhoog

De Melkcontrolevereniging „Holten e.o.” hield maandagavond in het Stationskoffiehuis van de heer H. J. Kalfsterman haar jaarvergadering onder voorzitterschap van de heer Joh. G. Holterman.

Deze wees er in zijn openingswoord op dat het jaar 1964 een ruime en kwalitatief goede oogst van hooi, granen en voedergewassen heeft opgeleverd, maar dat de lege kippenhokken er op wijzen, dat de pluimveehouderij het vooral voor kleine bedrijven lelijk heeft laten zitten. De melkveehouderij is wel goed, maar daar kan lang niet, iedereen voldoende van profiteren. Met betrekking tot de melkcontrole zei spreker, dat zij die hieraan niet meedoen, in de mist varen. De melkproductie is in de hoogte gegaan, omdat de mensen de gegevens achter zich hebben staan. Het geld, dat hierin wordt gestoken, komt met rente terug. Als wij jonge boeren in onze gelederen krijgen en de vereniging zou dan achteruitgaan, zou dat geen best teken zijn, aldus de heer Holterman.

De penningmeester, de heer C. Broersma, gaf een overzicht van de financiële toestand der vereniging, die door contributieverhoging van het vorige jaar een grotere stabiliteit gekregen heeft. De inkomsten bedroegen f 49.597,37 en de uitgaven f 47.492,67. Het vermogen der vereniging is weer toegenomen en bedraagt, ruim f 7800.- tegen f 5500.- in 1963.

Een deel van de omzetbelasting ad ruim f 1300.- zou kunnen worden vermeden indien men een vast bedrag per bedrijf zou heffen en de rest per koe, maar dit is niet in het belang van de kleine bedrijven. Men besloot de contributie te handhaven op f 11.- per koe. De bijdrage van de zuivelfabriek bestaat uit beschikbaarstelling van verwarmde kantoorruimte, chemicaliën en dergelijke behoeften.

De heren F. J. Sluiter en G. J. Klein Hegeman hadden de boekhouding keurig in orde bevonden. In plaats van laatstgenoemde werd tot lid van de kascommissie aangewezen de heer B. J. Stevens.

Bij de bestuursverkiezing werd in de plaats van de heer Holterman, die zich in verband met zijn leeftijd, niet herkiesbaar stelde, bij de 2e stemming gekozen de heer A. J. Ribbink.

PERCENTAGE AANGESLOTENEN

Hierna gaf de controleur, de heer J. W. Jansen, een toelichting op het uitvoerig en keurig verzorgd technisch verslag over het verenigingsjaar. De vereniging telt 259 leden met 2700 koeien. Dit is pl.m. 67½ % van het aantal koeien, waarvan aan de zuivelfabriek „De Vrijheid” de melk geleverd wordt. Sedert vorig jaar is de melkopbrengst met gemiddeld 24 kg gestegen en het gemiddelde vetgehalte met 0.07 % verhoogd. De roodbonte koeien staan van de 62 verenigingen, die aan de prov. melkcontrole deelnemen, op de 33e plaats van de ranglijst en de zwartbonten onder no. 30 van de 85 verenigingen.

Het bedrijf dat no. 1 op de ranglijst staat van de gemiddelde productie heeft 672 vetgrammen per dag, het bedrijf dat onderaan de lijst staat 360 vetgrammen. Het gemiddelde is 529 vetgr. p. dag.

GELDSWAARDE

Behalve een interessante berekening van de geldswaarde van de productie per koe - bedrijf no. 1 *f* 1647,03, no. laatst *f* 928,85 - bevat het verslag een erelijst met hoge productie van het M.R.IJ.- en het Fries-Hollands veeslag en een overzicht van de productie-vererving van de KI-stieren van „*Zuid-West Overijssel*” (roodbont) en van de K.I.-ver. „*Hellendoorn*” (zwartbond). Van de eerstgenoemde werden 759 vaarskalveren en 73 stierkalveren geregistreerd en van de zwartbonten 190 vaarshalveren en 15 stierkalveren.

In verband met de export naar het buitenland is door de E.E.G. voorgeschreven, dat van alle stamboekkoeien de lijsten met meer dan 305 dagen teruggerekend moeten worden tot 305 dagen.

Aan het. slot der vergadering heeft de heer **Broersma** de scheidende voorzitter Holterman lof toegezwaaid voor de wijze waarop hij de vereniging vele jaren geleid heeft en als het ware als een propagandist is opgetreden en bood hij hem een boekenbon aan.

Voor de boer: Kwaliteit van de melk

Nu met ingang van mei 1965 het verschil in uitbetaling tussen klasse 1 en klasse 3 wordt gebracht op 2 cent per kg melk, wordt het voor de veehouder steeds belangrijker om aandacht aan de melkwinning te besteden. Bij het begin van het weideseizoen willen we graag enkele belangrijke punten onder uw aandacht brengen:

a. Rubberonderdelen

Controleer de rubbermaterialen van uw melkmachine.

Versleten tepelvoeringen kunnen de oorzaak zijn van een slechte reductase-uitslag en kunnen tevens de oorzaak zijn van een lange melktijd per koe. (Tepelvoeringen 2 à 3 x per jaar, lange melkslang 1 x per jaar door nieuwe vervangen).

b. Reiniging

Een onvoldoende reiniging van het melkgereedschap en in het bijzonder van de melkmachine is één van de grootste oorzaken van een slechte reductase-uitslag bij het kwaliteitsonderzoek van de melk.

De dagelijkse reiniging behoort als volgt te geschieden:

- 1) Melkapparaat, emmers, zeef en bussen vóór het melken doorzuigen en omspoelen met een chloorbleekoplossing (1 eetlepel op 10 liter water).
 - 2) Direct na het melken van de laatste koe het melkgereedschap doorzuigen en omspoelen met schoon koud water en de buitenkant borstelen.
 - 3) In een teil met een reinigungsoplossing (1 eetlepel T-pol op 10 liter water) de binnenzijde van het gereedschap goed omborstelen, vooral de tepelvoeringen, de melkklaauw en ook de lange melkslang elke dag doorborstelen.
 - 4) Al het materiaal naspoelen met een chloorbleekoplossing en daarna op een frisse plaats opbergen. Emmers en zeef omgekeerd wegzetten.
- De dagelijkse reiniging is zeker zo belangrijk als de wekelijkse.

c. Koeling

Zorgt u voor een snelle en goede koeling van de melk. Laat de avondmelk dus niet bij de weide staan. Een koelbak met overloop, eventueel in combinatie met een roterende koeler, geeft een goedkope en snelle koeling. Als het mogelijk is koelt u dan ook de morgenmelk.

Enkele korte punten:

- Neem voldoende water mee naar de weide.
- Gebruik niet te sterke chloorbleekoplossing, het kan het rubber aantasten.
- Chloorbleekloog is geen reinigungsmiddel, maar een ontsmettingsmiddel, dat alleen werkt als het gereedschap goed gereinigd is.
- Gebruik als reinigungsmiddel een vloeibare zeep h.v. T-pol (verkrijgbaar aan de zuivelfabriek).
- Als u moeilijkheden hebt met de reinheid, maakt u dan gebruik van een zeef met dubbele bodem, waarin u 2 wattenschijven kunt gebruiken. Verkrijgbaar aan de zuivelfabriek.

- Bewaar de melk van de koeien in 1 emmer en zeef die het laatst.
- Ga lange haren aan de uier midden in de zomer ook nog eens afscheren.

De tijd aan de melkwinning besteed is goed besteed.

Mocht u moeilijkheden hebben met de kwaliteit van de melk, aarzel dan niet deskundig advies te vragen bij uw zuivelfabriek of bij het Rijksveeteeltconsulentschap voor Overijssel, Afd. Melkwinning, Burg. van Royensingel 16-1 te Zwolle, tel. 05200-15627.

Het wordt u gratis verstrekt.

MASTITIS (Uierontsteking)

Mastitis kent o.a. twee belangrijke oorzaken:

- 1) Kneuzingen van spenen en uier; door o.a. speenbetrapping, in de grup glijden, speenwonden, enz.
- 2) Slechte melktechniek; o.a. te hoog vacuüm, verkeerd aantal pulsaties, apparaat te vroeg aansluiten, apparaat te lang aan laten staan, slechte tepelvoeringen, enz.

Enkele wenken:

- Een goede voorbehandeling is vereist voor:
 - a) reiniging van uier en spenen;
 - b) een goede massage om de melk te laten schieten;
 - c) controle op de eerste stralen.
- Het melkstel aansluiten zodra de melk is toegeschoten (beslist niet eerder) en afnemen zodra de „melkstroom” ophoudt. „Melken” aan een leeg uier moet ten allen tijde vermeden worden, om kneuzingen van het tere uierweefsel en speenweefsel te voorkomen.
- Op tijd namelken, de koe trekt anders de melk weer op.
- Een juiste instelling van het aantal pulsatieslagen. Een te hoog vacuum kan nadelige gevolgen hebben.
- De voorschriften van de fabrikant moeten worden aangehouden
- De tepelhouders correct aanbrengen, vooral niet draaien, waardoor wringing van de tepel kan ontstaan.
- Sterk trekken aan de tepelhouders moet worden voorkomen
- Gebruik geen versleten tepelvoeringen.
- Let na het afnemen van de tepelhouder op de spenen. Blauwe spenen en uitstulpende slotgaten wijzen op fouten.
- Zorg voor een goede reiniging van het melkgereedschap. Zo mogelijk elke keer met warm water
- De aangetaste dieren het laatst melken en zorgen dat andere dieren niet besmet worden.
- Raadpleeg op tijd uw dierenarts.

Ontsteking kan financieel nadeel voor u betekenen, doordat de dieren minder melk produceren, maar bedenkt u wel, dat een uierontsteking meestal geen oorzaak is van een slechte reductas^o-uitslag bij de kwaliteitsbeoordeling van de melk.

Rijksveeteeltconsulentschap
afd. MELKWINNING

Holtens Nieuwsblad, 1966-03-26; p.4/6

Vergadering Controlevereniging *Holten en Omstreken*

Op donderdag 17 maart vergaderde de *Controlevereniging Holten en Omstreken* in café Kalfsterman onder voorzitterschap van de heer G. J. Klaasses. De penningmeester, de heer C. Broersma, bracht het financieel verslag uit. De kascommissie, bestaande uit de heren F. J. Sluiter en B. J. Stevens, bracht bij monde van laatstgenoemde verslag uit van de kascontrole. Deze had alles akkoord bevonden. De heer Broersma werd dank gebracht voor zijn accurate beheer. Tot leden van de nieuwe kascommissie werden benoemd de heren J. Haverslag en B. J. Stevens.

Op voorstel van het bestuur werd de contributie evenals vorig jaar op f 11,- per koe gesteld. De controleur, de heer Jansen, bracht vervolgens verslag uit van de gemiddelde opbrengsten. Het verenigingsgemiddelde is 4403 kg. melk, 3,71 pct. vet, 309 dagen met 3,34 pct. eiwit. Vergeleken bij het vorig jaar is het vetgehalte iets lager en het aantal kg. melk wat verhoogd. Van de 63 verenigingen in Overijssel staan de rood-bonten op rangno. 27, vorig jaar 33, en de zwart-bonten van de 85 verenigingen op rangno. 17 (vorig jaar was dit rangno. 30).

De heer G. J. Klaasses, die aan de beurt van aftreden was, werd met algemene stemmen herkozen. Door de voorzitter werd het personeel, ook de monsternemers, dank gebracht voor de goede samenwerking in de afgelopen periode.

Runderfokkerij heeft grote veranderingen gebracht

In de rayonvergadering van de Coöp. K.I.-vereniging „Zuidwest Overijssel”, die vrijdagavond in café Kalfsterman gehouden werd, heeft de heer H. W. Nieuwenhuis, voorlichtingsdeskundige bij het rijksveeteelt consulentenschap te Zwolle een causerie gehouden over „De nieuwe ontwikkeling in de rundveehouderij”.

De heer Nieuwenhuis trok een vergelijking met vroeger, toen de koeien vaak hoofdzakelijk gehouden werden in potstallen om de mest. Bij de opkomst van de kunstmest, omstreeks de eeuwwisseling, greep een snelle verandering plaats, o.a. door de instelling van de stamboeken. Maar de laatste vijftientig jaar is het wel verbazend hard gegaan met de rundveefokkerij. De melkcontrole is gemeengoed geworden, de K.I. heeft de fokker na de oorlog omhoog gestuwd.

Thans wordt door iedere zuivelfabriek naar eiwitgehalte uitbetaald. Verbruikseigenschappen, afwijkingsonderzoek, melkbaarheid zijn begrippen, die snel zijn ingeburgerd.

Men wil vaak te veel dingen aan elkaar paren en soms wel spoken zien waar ze niet zijn. Ieder heeft gedacht, dat de K.I. wonderen zou doen, maar zover is het niet gekomen. Er zijn ook mensen, die zeggen, het gaat zo slecht. In dit verband noemde spreker enkele cijfers. In 1940 bedroeg de gemiddelde melkgift per koe in Overijssel 3250 liter, in 1965 bedroeg deze 4250 liter of wel 1000 liter meer.

De heer Nieuwenhuis noemde de situatie in Holten bijzonder gunstig tegenover het gemiddelde in de provincie. In de periode 1950-1952 bedroeg de gemiddelde melkgift in Overijssel 3929 liter, in Holten 3905 liter. In de periode 1961-1963 Overijssel 4212 liter of 283 liter meer, in Holten 4287 liter of 382 liter meer, met tevens een flinke stijging van het vetgehalte.

In tegenstelling tot de door prof. Stegenga geponeerde stelling, dat de fokker zich uitsluitend moet toelagen op de produktie, was spreker van oordeel, dat men in deze streken moet fokken een melk-maar tevens vleeskoe. Want ook dat vlees speelt in vele gevallen o.a. ten aanzien van stierkalveren, pinken, die niet drachtig worden, jonge dieren, die niet kalven, enz. een belangrijke rol. Dat beide factoren een belangrijke rol spelen blijkt ook wel uit het feit, dat in het afgelopen jaar twintig tot vijftientig duizend stamboekkoeien werden geëxporteerd naar 25 verschillende landen.

In de E.E.G. Is Nederland een typisch rundveeland en wij zullen moeten zorgen om dat te blijven. Voeding en verzorging moet men daarbij goed in de gaten houden. Belangrijk is aldus besloot de heer Nieuwenhuis zijn inleiding de levering van een kwaliteitsprodukt, door middel van de melk die de dieren produceren en door hun smakelijk vlees.

Jaarvergadering Controlevereniging

De Controlever. „*Holten en Omstreken*” hield j.l. vrijdag haar ledenvergadering in café Kalfsterman. De voorzitter, de heer G. J. Klaasses heette de aanwezigen hartelijk welkom. In zijn openingswoord memoreerde hij de toetreding van 36 nieuwe leden welke voorheen de melk aan N.V. „Omefa” leverden. Hoewel de kosten per koe hoger worden, is het niet verantwoord geen controle meer toe te passen.

De secretaris, de heer A. v.d. Brink, kreeg gelegenheid de notulen der vorige vergadering te lezen. Deze werden als gelezen vastgesteld.

De penningmeester, de heer C. Broersma, bracht verslag uit van de financiële toestand der vereniging. De kascommissie, die bestond uit de heren B. J. Stevens en E. Krikkink, had boeken en bescheiden in orde bevonden. De penningmeester werd hartelijk dank gebracht voor het vele werk en de kascommissie voor het nazien der boeken. In verband met de meerdere uitgaven o.a. verhoging lonen monsternemers werd het voorstel van het bestuur de contributie met f 2,- per koe te verhogen aangenomen. Ten opzichte van andere verenigingen is de contributie per koe nog laag te noemen.

De heer A. Veltkamp, welke aan de beurt van aftreden was als bestuurslid werd met algemene stemmen herkozen.

Tot leden van de nieuwe kascontrolecommissie werden benoemd de heren E. Krikkink en A. Groteboer Fzn,

De controleur Jansen besprak het jaarverslag, waarbij het volgende naar voren gebracht werd. De gemiddelde opbrengsten van de rood-bonten is 4.386 kg melk, 3,70 % vet in 308 dagen, 3,33% eiwit. In het laatste verslag van de Prov. melkcontroledienst slaan de roodbonten op de 20ste plaats van de 61 verenigingen.

De zwartbonten hebben een opbrengst van 4.305 kg melk met 4,04 %, vet in 307 dagen 3,39 % eiwit. Deze staan op de 15de plaats in Overijssel van de 82 verenigingen.

Sinds 1952 is het 4 vetgehalte bij de roodbonten gestegen van 3,47% tot 3,70 % dus met 0,23 %, bij de zwartbonten is dit in 1952: 3,74 % en in 1966: 4,04 % dus een verhoging van 0,30 %.

Nadat nog gevraagd was hoe de produktievererving is van enkele stieren sloot de voorzitter de matig bezochte vergadering.

Om de kwaliteit van de melk maatregelen aangekondigd

Sedert 10 november jl. is het kwaliteitsonderzoek van de melk, die wordt aangevoerd bij de coöperatieve zuivelfabriek *De Vrijheid*, ingevolge voorschriften van de regering, in handen van het centraal laboratorium van de stichting Oost-Nederland te Zutphen.

Op 1 januari a.s. volgt de pooling en de invoering van de dubbele extra-korting. In de loop van 1969 wordt het kwaliteitsonderzoek uitgebreid met het onderzoek naar antibiotica (penicilline) in de melk, naar oxyderende middelen en naar thermo-resistente bacteriën en naar zgn. celgehalte. (thermo is warm, resistentie is weerstandbiedend). Dit zie de technisch-assistent van de fabriek, de heer Bruintjes, maandag-avond in de algemene ledenvergadering in hotel Holterman, toen hij de leden op verzoek van voorzitter Veneklaas Slots uitleg gaf van de voortschrijding van het kwaliteitsonderzoek in het belang van de kwalitatieve verbetering van onze zuivelprodukten.

Boete

Bij het aantreffen van anti-biotica (penicilline) bedraagt de boete f 50. plus 2 cent per geleverde kilogram melk in de betrokken 14-daagse periode. De kwaliteitsuitbetaling naar de eerste, tweede of derde klasse wordt er echter niet door aangetast. Penicilline kan in de melk komen door uierbehandeling of uierziekten. Indirect via de bloedbaan bij behandeling bij ziekte. Ook speenstiften bevatten antibioticum.

Hoe lang men de melk in deze gevallen niet mag afleveren is heel moeilijk te zeggen, omdat er verschillende soorten penicilline zijn. De dierenartsen moeten de veehouders hierover inlichten. Bij mastitis (uierontsteking) 72 uur voor het behandelde kwartier en 24 uur voor ook niet behandelde kwartieren. Als de voorschriften der verpakking niet betrouwbaar zijn, vrage men advies van de dierenarts, aldus de heer Bruintjes.

Men voege nooit geen oxyderende middelen toe aan de melk, in de vorm van chloorbleekloog of andere stoffen. Melkmateriaal wel omspoelen met een chloorbleekloogoplossing.

Melkmateriaal

Thermo-resistente bacteriën (onderzoek begint in 1969) kunnen hoge temperaturen verdragen. Zorg voor goed melkmateriaal, geen aanslag in de emmers of bussen, ook voor de klauw bij melkmachines. Geen ruwe of versleten tepelvoering in melkhalang, raadde de heer Bruinsma zijn gehoor verder aan.

Komt er een servicedienst?

Melkmachines

vragen regelmatig onderhoud en ... doormeting

Op het veehouderijbedrijf is de melkmachine een van de meest gebruikte machines. Op vrijwel alle bedrijven wordt zij gedurende het gehele jaar, tweemaal per dag gebruikt. Het is van belang deze machine niet alleen goed te gebruiken, maar er ook voor te zorgen, dat alle onderdelen goed functioneren.

In Nederland wordt 8,5 pct van de koeien machinaal gemolken. Als de melkmachine niet goed functioneert zullen de gevolgen niet uitblijven. De koe geeft geen schreeuw, gevolg: productie-verlies. Men moet één ding goed voorop stellen: de machine is een dood ding bij een levende koe, men moet derhalve zorgen, dat zij goed functioneert. Met deze woorden begon de heer G. Boeve, medewerker van het Rijksveeteeltconsulentschap, afd. zuivel, voor Overijssel te Oldebroek zijn inleiding over „Ervaringen met het doormeten van melkmachines” op de drukbezochte vergadering in zaal Vosman, maandagavond belegd door de afdelingen van de OLM. CBTB en de bedrijfsverenigingen Holten en Dijkerhoek.

In de in december gehouden ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” kwam de vraag naar voren of het niet wenselijk zou zijn in fabrieksverband een servicedienst voor melkmachines te organiseren. Het bestuur van „De Vrijheid” hield toen de boot nog wat af, maat, zegde wel een onderzoek toe. Daarom belegden de genoemde agrarische verenigingen deze voorlichtingsavond, waarop o.a. de voorzitter en de directeur van „De Vrijheid”, de heren J. H. Veneklaas Slots en C. Broersma en ook de technisch assistent, de heer Bruintjes. aanwezig waren.

Voorzitter Stegeman van de O.L.M.-afdeling was niet alleen verbaasd, maar ook verheugd, dat er voor deze inleiding zoveel belangstellende veehouders - waaronder ook een boerin - naar zaal Vosman gekomen waren. Het speet hem dat verzuimd was de dames uit te nodigen, want zij hebben in belangrijke mate te maken met het melken.

De heer Boeve splitste zijn betoog in een praatje over het „hygiënisch onderhoud van de melkmachines” en over het „technisch onderhoud”.

De hygiëne van de melk is voor de veehouder van groot belang in verband met de uitbetaling naar kwaliteit. Vooral de kortingen bij 3e kwaliteit en bij het aantreffen van penicilline zijn de veehouders wel bekend.

Van belang noemde spreker de tepelvoering. Gezegd wordt, dat de levensduur plm. een half jaar is, maar zij varieert - volgens de heer Boeve - van 2 tot 6 maanden, want het hangt van intensiteit van het gebruik af, onder meer het aantal koeien en de wijze van onderhoud (met melk er in wegzetten). Een goede regelmatige schoonmaak is noodzakelijk. Door chemische reinigingsmiddelen wordt heel wat kapot gemaakt. Bij chloorgebruik: een eetlepel op tien liter water. De vacu-

ümslang met terugslagklep: er gaat geen melk door, maar zij is toch heel belangrijk voor de hygiëne, omdat melkdampen naar binnen komen als de terugslagklep niet goed werkt.

De heer Boeve gaf zijn gehoor verschillende reinigingsmiddelen op - verkrijgbaar aan de fabriek - en sprak nog over de verwijdering van melksteenaanslag o.a. met. citroenzuur, waarbij goed naspoelen van groot belang is. Met eenvoudige hulpmiddelen kan men zijn doel bereiken.

Wat het technisch onderhoud betreft wees de heer Boeve er op, dat bij een enkele jaren geleden in Engeland ingesteld onderzoek bleek, dat zeer veel melkmachine-installaties niet goed functioneerden. Naar aanleiding hiervan is men ook in ons land op verschillende plaatsen begonnen met het doormeten van de melkmachine-apparatuur.

De afdeling Melkwinning van het Rijksveeteelt-consulentschap voor Overijssel heeft op 160 bedrijven de melkmachines doorgemeten. Hierbij is gebleken, dat slechts 20 procent van de onderzochte machines aan de eisen voldeed. Ook bleek, dat betrekkelijk nieuwe installaties afwijkingen kunnen vertonen, terwijl oude machines nog goed kunnen werken.

Aan de hand van cijfers toonde spreker aan, waar de afwijkingen en in welke graad zij voorkomen. Hij noemde daarbij o.a. de vacuümmeter, de reguleur, het lekverlies, lek- en weerstandsverliezen, de capaciteit van de vacuümpomp en de pulsator. Zijn conclusie was, dat op zeer veel bedrijven het goed functioneren van de melkmachines te wensen overlaat, zowel bij oude als nieuwe installaties. Een regelmatige controle bijvoorbeeld één keer per jaar is dan ook zeer gewenst.

Na de pauze

Diverse zuivelfabrieken en ook bedrijfsverenigingen in Overijssel hebben een doormeeinstallatie in gebruik, zo bleek bij de gedachtenwisseling. Ook de leveranciers of wel de dealers van melkmachines kunnen belangrijk werk doen, mits de boer goed wordt geadviseerd. Het consulentschap vindt de vorm van een „objectieve man” de beste. Een doormee-apparaat kost 700 - 750 gulden. Meer kosten vergt de mankracht. Men kan het werk opdragen aan de melkadviser, de man van de gezondheidsdienst, de bedrijfsverzorger. De meet- en adviesrapporten gaan naar de dealer, van wie men ook de te vervangen onderdelen zal moeten betrekken. De kosten zullen naar schatting per bedrijf f 10,- á 15,- per jaar bedragen.

Magnesiumgebrek.

Na de inleiding van de heer Boeve kregen de bezoekers nog een zeer leerzame kleurenfilm voorgeschoteld over „Magnesiumgebrek bij melkkoeien (kopziekte)”, vertoond door de heer Lammers van het rijkslandbouwconsulentschap Oost-Overijssel. Op buitengewoon duidelijke wijze werd daarin de oorzaak van de gevreesde kopziekte bij de koeien, die elk voorjaar en ook in de herfst nog steeds talrijke slachtoffers vraagt, aangetoond. De eindconclusie was „Kopziekte kan onder alle omstandigheden (o.a. door het geven van magnesiumkoekjes) voorkomen worden.

Voorzitter Stegeman heeft de heren Boeve en Lammers dank gebracht voor hun uitstekende bijdrage voor deze avond en hen een presentje van de verenigingen overhandigd.

Controlevereniging „*Holten e.o*” kwam financieel beter uit

Contributie op f 14, per koe gehandhaafd

Lichte teruggang gemiddelde melkgift

De heer Jansen zegt in zijn verslag o.m. dat in verband met het lager worden van de leeftijden, dus door jongere veestapel, 't lager worden van de gemiddelde opbrengst verklaarbaar is. Te veel goede gebruiksdieren moeten te vroeg afgevoerd worden wegens o.a. slecht drachtig worden, uiergebroken e.d. De mogelijkheden om gebruik te maken van goede verervende stieren worden nog lang niet volledig beunt. Ook van stieren van andere K.I.-verenigingen is met weinig extra kosten sperma verkrijgbaar. In het rapport van de keuring op afstammelingen van stieren 1968 staan zeer waardevolle gegevens vermeld.

Uit het overzicht van de „koeien met hoge levensproduktie (**M.R.IJ.**) met minstens 3.5 procent vet” blijkt, dat de oudjes het ook nog best doen. „Elsje 6” van J. N. Boode geboren 2-12-1953, vader: „Coba's Paul”, moeder: „Elsje 2”, produceerde bij 72 lijsten niet minder dan 70.947 kg. melk, met 3,59 procent vet 2.545 kg. vet. in 3.742 dagen.

Bij de **zwartbonten** (Fries-Hollands) spande de kroon: „Bertha 2” van J. G. Janssen, geboren 1-3-1949. Vader: „Anna's Adema”, moeder: „Bertha”, 14 lijsten: 68.427 kg., 3,9 procent vet. 2.666 kg. vet in 4.303 dagen.

De controleur heeft nog gewezen op de kwaliteiten en vererving van de M.R.IJ.- en F.H. stieren, waarvan een overzicht in het verslag is opgenomen.

overzicht y

De voorzitter heeft de heer Jansen dank gebracht en met hem het gehele personeel dat met de controle en monsterneming belast is.

In september of oktober a.-s zal de vereniging worden aangesloten bij het computer-systeem, waardoor naast de gegevens van de laatste monsterdag tevens de totale levensproduktie vermeld vermeld wordt, het zogenaamd voortschrijdend totaal, met ook de totale produktie per bedrijf en de gemiddelde opbrengst per koe. Het melkboekje zal daardoor in de toekomst komen te vervallen.

De voorzitter heeft aan het slot der vergadering de heer Landeweerd dank gebracht voor zijn arbeid in het belang van de vereniging verricht.

„Het aantal leden van de *controlevereniging Holten en omstreken* is in het afgelopen verenigingsjaar wat gedaald maar het aantal koeien, dat bij de controle is betrokken, is constant gebleven.”

Dit zei de voorzitter, de heer G. J. Klaasses. in de maandagavond in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden ledenvergadering. Dit feit is voornamelijk toe te schrijven aan de opheffing van kleine bedrijven en de vergroting van de veestapel op andere bedrijven. De heer

Klaasses meende, dat 1968 toch wel een goed jaar is geweest voor de melkveehouderij, ondanks de prijsval in mei van dat jaar.

Uit. het financieel verslag van penningmeester C. Broersma. directeur van de Coöp. Zuivelfabriek *De Vrijheid*, bleek. dat de laatste drie jaren een belangrijke kostenstijging te zien hebben gegeven voor het uitvoeren van de melkcontrole. De uitgaven bedroegen in 1968 f72.993,71 (1966: f52.065,93; 1967: f66.457,02). De ontvangsten bedroegen f75.149,72 (1966: f49.523,25; 1967: f65.420,39). Door verhoging van de contributie met één gulden per koe heeft men de tekorten op kunnen vangen, zodat 1968 voor het eerst weer een batig saldo te zien gaf van t.w. F 2.256,01, Met de batige saldi van voorgaande jaren bedraagt het vermogen thans 4.584,96. Het aantal leden bedroeg 263 (1966: 246; 1967: 277) en het aantal gecontroleerde koeien 3.331 (1966: 2.770_ 1967: 3.330).

De kascontrolecommissie, bestaande uit de heren W. A. H. Groteboer en E. Krikkink, verklaarde de bescheiden keurig in orde te hebben bevonden, waarna de penningmeester werd gedechargeerd. De nieuwe kascommissie zal bestaan uit de heren Groteboer en A. Lubberdink. De vergadering besloot de contributie te handhaven op f 14,- per koe per jaar.

Bij de bestuursverkiezing werd in de plaats van de heer Hm. Landeweerd, die zich wegens drukke werkzaamheden niet herkiesbaar stelde, gekozen de heer J. W. Wesseldijk. Aan de hand van het uitvoerig jaarverslag gaf de controleur, de heer J. W. Jansen, nog een korte toelichting op enkele markante feitenten. Aan het eiwitonderzoek wordt deelgenomen door 71 leden, met 979 koeien.

De gemiddelde melkopbrengst per koe van het M.R.IJ.-veeslag bedroeg bij 2.063 lijsten: 4.336 kg. (v.j. 2.081 lijsten en 4.325 kg), derhalve een lichte vooruitgang Het gemiddelde vetgehalte daalde met 0,03 procent naar 3,65 procent. Het eiwitgehalte bleef gelijk, namelijk 3,29 procent.

Bij het zwartbonte veeslag (Fries-Hollands) bedroeg de gemiddelde melkopbrengst per koe 4.251 kg, bij 484 lijsten (v.j. 4.276 bij 632 lijsten). Het gemiddelde vetgehalte steeg van 3,93 procent naar 4 procent. Het eiwitgehalte handhaafde zich op 3.30 procent. Bij deze gemiddelden zijn alleen de lijsten over 265-360 dagen in aanmerking genomen.

Controlevereniging verhoogt contributie

„Het aantal leden van de Controlevereniging. „*Holten en omstreken*” is het afgelopen jaar wat teruggelopen. Het aantal koeien is gelijk gebleven. De teruggang van het ledental is niet alleen toe te schrijven aan bedrijfs-beëindigingen, maar ook, omdat sommigen leden de kosten te hoog vinden, die zij voor de melkcontrole moeten betalen. Als een veehouder echter geen inzicht heeft in de produktie van zijn dieren en dus in zijn bedrijfsuitkomsten, dan kan hij geen selectie toepassen,” aldus de voorzitter de heer J. Klaasses, in de woensdagavond in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden ledenvergadering.

Blijkens het financieel verslag van de penningmeester, de heer C. Broersma, heeft de vereniging het afgelopen jaar niet zo best geboerd. Er moest bijna f 2000 worden opgenomen uit het overschot van vorige batige saldo, dat hiermede tot plm. f 3000 geslonken is.

De vergadering ging dan ook akkoord met het voorstel van het bestuur om de contributie per koe f 2 te verhogen en te brengen van f 14 op f 16, per jaar en alle leden te doen deelnemen aan het eiwit-onderzoek, dat een zeer belangrijk bestanddeel vormt van de melk.

Voor ongeveer een vierde deel van de leden, dat reeds aan dit eiwitonderzoek deelnam betekent deze contributieverhoging geen lastenverzwaring, omdat de kosten daarvan 15 ct. Per monster, dat is bijna f 2 per jaar, nu komen te vervallen. De vereeniging ontvangt nu echter meer subsidie van de *Stichting Centrale Melkcontrole Dienst te Arnhem*, -welke f 1.20 per koe bedraagt.

De controleur de heer J. W. Jansen gaf een toelichting op de cijfers van de melkcontrole, die in Arnhem door eenn computer worden berekend en op z.g. uitslagformulieren vastgelegd. Vooral het „voortschrijdend totaal” van de produktie der dieren is een belangrijke verbetering. Voordien was deze productie slechts per lactatieperiode bekend, Nu blijft men regelmatig op de hoogte van de toeneming.

Het aantal leden bedroeg 232 met 3299 koeien met voor eiwitonderzoek 68 leden met 917 koeien. Thans heeft voor alle leden het eiwitonderzoek plaats. Uit de controle resultaten blijkt, dat de gemiddelde opbrengst aan melk zowel voor het M.R.IJ als het zwart-bonte veeslag iets hoger ligt dan het vorige verslagjaar.

Bij de jongere dieren komt de stier „Hannibal” van de KI-vereniging „Zuid-West Overijssel” te Dijkerhoek nogal naar voren met een goede productie-vererving.

De voorzitter bracht de heer Jansen en de 17 monsternemers en neemsters, op wie het gehele controlewerk drijft, dank voor hun inspanningen in het verslagjaar.

De secretaris, de heer A. Ribbink, die aftredend was, werd met bijna algemene stemmen herkozen.

Aan alle leden zal een uitvoerig jaarverslag worden toegezonden.

Burgemeestert, mr. W. H. Enklaar, spelt de heer J. W. Jansen de zilveren medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau op de rever. Achter hem zijn echtgenote mevrouw J. Jansen-Koordes

De heer J. W. Jansen, Neerdorp 55, sinds 1 september 1930 controleur bij de controlevereniging *Holten en Omstreken*, is door H.M. Koningin Juliana onderscheiden met de zilveren medaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Een onderscheiding die hem vrijdagmiddag tijdens een druk bezochte receptie in feestzaal *Vosman* ter gelegenheid van het 40-jarig dienstjubileum werd opgespeld door Holtens burgemeester mr. W. H. Enklaar, die - nadat hij namens het gemeentebestuur zijn gelukwensen had uitgesproken - in een korte toespraak de jubilaris een adviseur van de boeren- noemde, die alles gedaan heeft in het belang van de veeverbetering in de ruimste zin des woords.

Hij legde als het ware de thermometer aan. Zoals koorts een aanwijzing is, dat er met het lichaam iets niet in orde is, zo is de kwaliteit van de melk een aanwijzing over de kwaliteit van de koe. Zoals de monteur zijn technorapport maakt over een auto, zo schrijft Jansen aan de hand van melkonderzoek en melkopbrengst z'n technorapport over de koe.

U hebt, zo besloot mr. Enklaar, in het volle besef van verantwoordelijkheid uw taak vervuld en u mag terugzien op een buitengewoon goede staat van dienst.

De heer G. J. Klaasses, die namens bestuur en leden van de *Controlevereniging Holten en Omstreken* het woord voerde, noemde de heer Jansen een harde en nauwgezette werker, die van allen

het volle vertrouwen genoot. Een man van weinig woorden, die zijn werk deed met grote toewijding en plichtsbetrachting. Ook de verhouding en samenwerking tussen de naaste medewerkers en monsternemers was prima. De veefokkerij, zo zei de heer Klaases lag u steeds na aan het hart. Waren het in vroeger jaren de stierhouderijen die van uw kennis en inzicht profiteerden, thans is het de K.I. die van uw diensten en deskundigheid reeds een aantal jaren gebruik maakt o.a, door middel van de zgn. „honderd dagen lijsten”.

Ook als voormelker en als tijdelijk inseminator hebt u steeds gestreefd naar het verbeteren van de veestapel en ook als „propagandist” hebt u zich ruimschoots waar gemaakt, want een groot aantal veehouders schreef u in als lid van de vereniging. Bij de oprichting waren er plm. 20 leden en thans staan in het register ongeveer 220 leden ingeschreven.

De heer Klaases deed zijn woorden van dank en waardering vergezeld gaan van een gouden horloge en aan mevrouw Jansen-Koordes werden door hem bloemen aangeboden.

SPIL VAN DE VERENIGINGEN

De heer J. W. Scheperboer, sprekend namens de *fokverenigingen Holten en Omstreken* en de „Fries-Hollandse” noemde de jubilaris de spil van de verenigingen, waarop veel draaide en goed draaide. Werken in alle eenvoud en nimmer op de voorgrond tredend, met grote toewijding en accuratesse veertig jaar lang z’n plicht doen, ja zelfs meer dan dat, want geen moeite was ooit teveel. Een woord van dank sprak de heer Scheperboer ook tot mevrouw Jansen voor de aan haar man verleende assistentie en voor gastvrijheid die vele malen aan het bestuur werd verleend en tot de naaste medewerkers van de jubilaris. De heer Scheperboer bood namens de beide fokverenigingen een prachtige nieuwe fiets aan.

De heer C. Broersma, die kwam gelukwensen namens de Coöp. Fabriek van Melkprodukten „*De Vrijheid*”, offereerde een gouden band voor het horloge en hij wees op de prettige en vruchtdragende samenwerking met de heer Jansen.

Verder werd nog het woord gevoerd door de heer J. E. J. Muilerman te Bathmen, namens de *Stichting Bedrijfsverzorging Zuid-Salland*, door de heer J. H. Alberts te Almelo namens de *Provinciale Melkcontroledienst*, door de heer J. W. Lieftink te Streenwijk namens de *Bond van Melkcontroleurs*, door de heer A. Bolink te Bathmen namens het *Ned. Rundvee Stamboek* (NRS), door de heer L. van Olst te Zwolle namens het *Provinciaal Consulentenschap Runveehouderij* en door de heer J. Wiggers namens de redactie van *Holtens Nieuwsblad*. Vele jaren gaf de heer Jansen berichten door betreffende vergaderingen, fokveedagen, opname in het stamboek van rood- en zwartbonten etc.

WOORD VAN DANK

De heer Jansen heeft in een korte toespraak mede namens zijn vrouw. en kinderen dank gezegd voor de onderscheiding, de gelukwensen, woorden van waardering en de vele prachtige geschenken en hij dankte tevens allen met wie hij in de loop der jaren samenwerkte voor vriendschap en medewerking.²⁸

28 In Holtens Nieuwsblad van 1974-06-14 staat een verslag van de controleur Jansen, na 44 Jr.

Voorlichtingsavond van landbouworganisaties

Dinsdagavond 23 februari jl, hielden de gezamenlijke landbouworganisaties t.w. afd. O.L.M, C.B.T.B. en Ver. voor Bedrijfsvoorlichting een geslaagde voorlichtingsavond in hotel Holterman

De heer Hm. Landeweerd leidde als eerste spreker in de heer A. J. Paskamp, bedrijfsdeskundige van het Consulentenschap Rundveehouderij te Hengelo (0.)

Paskamp behandelde de ontwikkelingsmogelijkheden in de rundveehouderij. Hij noemde vier belangrijke factoren:

1. Het aantal melkkoeien per h.a.
2. De produktie per koe.
3. Het aantal stuks jongvee per koe.
4. De afkalldata.

.....

Na de pauze kreeg de heer G. H. Herberst specialist melkwinning van het Consulentenschap Rundveehouderij te Hengelo het woord. Spreker behandelde in het kort de voorgeschiedenis van het machinaal melken. Momenteel worden pl.m. 9,5 pct. der koeien machinaal gemolken. We zitten nu in de tijd van de opkomst van de melkleiding, zowel in grupstal als doorlopmelkstal. En daarnaast de komst van het kanmelken.

Momenteel zijn er in Overijssel ± 1000 melkleidingen en op ± 400 bedrijven wordt in de tank gemolken.

Achtereenvolgens besprak de heer Herbers de melkleiding op de grupstal, o.a. de mogelijkheden van arbeidsverlichting, methoden van melken, gebruikte materialen en het reinigen. Daarna melkleiding in doorloop melkstallen de voor- en nadelen van hoog- en laag liggende leiding, de opkomst van de melkmeetglazen hierbij en de melkstroommeter, zodat men gemakkelijk kan zien wanneer de koe uit is. Wat betreft het tankmelken merkte de heer Herbers dat op de grotere bedrijven met een flink aantal koeien dit een welkome arbeidsverlichting betekent daar men minder gebonden is aan zeer vroege melktijden 's morgens.

Bij meer dan 100.000 lt. zet de „Cobereo” in deze omgeving de melktank gratis neer, maar volgens berekening zijn de bijkomende kosten, zoals melklokaal, stroomverbruik, reinigingsmiddel en enz. $\pm f 0,45$ per 100 kg melk.

Ook na deze inleiding kwamen verschillende vragen, die tot tevredenheid werden beantwoord.

Jaarvergadering Controlevereniging „Holten e.o”.

In de maandagavond in café Kalfsterman gehouden jaarvergadering van de Controlevereniging „Holten en Omstreken” heeft de voorzitter de heer G. J. Klaasses in zijn openingswoord mededeling gedaan van het bedanken van enkele leden iets wat door hem zeer werd betreurd. Hij zei van mening te zijn dat voor een goede selectie de controle op het melkvee beslist niet gemist kan worden. Na lezing der notulen door de secretaris de heer A. Ribbink bracht de penningmeester de heer C. Broersma het financieel verslag uit waaruit o.m. bleek dat de exploitatie rekening een batig saldo had van plm. f 4000. De kascontrolecommissie die bestond uit h.h. H. J. W. Groteboer en A. Lubberdink had boeken en bescheiden in orde bevonden.

Als leden van de controlecommissie 1971 werden benoemd de heren A. J. Pekkeriet en G. J. Meijerman.

In plaats van de heer C. J. Klaasses die niet herkiesbaar was werd als lid van het bestuur gekozen de heer G. J. Meijerman.

De controleur de heer J. W. Jansen bracht verslag uit van de gemiddelde opbrengsten per koe. De opbrengsten waren ongeveer gelijk aan de vorige periode doch het verschil in opbrengst tussen de 12 hoogste en de twaalf laagste bedrijven was enorm groot. De hoogste kwamen tot een opbrengst van f 1946 per koe en de laagste brachten het niet verder dan f 749 per koe alzo een verschil van f 1200. per koe.

De heer Jansen besprak verder de gegevens van de z.g. „standaardkoe” De cijfers geven bij een te sterke daling aan dat er iets mis is en de veehouder zal dan een onderzoek moeten instellen waar of de oorzaak ligt.

Aan het slot van de vergadering sprak secretaris Ribbink een hartelijk woord van dank tot de scheidende -voorzitter de heer Klaassens die veel werk voor de vereniging heeft gedaan.

Moderne stallen en melkmethoden

Kijkdagen van de Rundvee- houderij-Voorlichtingsdienst

Het consulentenschap voor de Rundveehouderij organiseert in samenwerking met de verenigingen voor Bedrijfsvoorlichting „Holten” en „Bathmen” op onderstaande data, uren en bedrijven z.g. kijkdagen.

Deze kijkdagen zijn bedoeld om een aantal moderne rundveestallen, alsmede moderne melkmethoden en transport van hooi in deze omgeving te kunnen bezichtigen.

Dinsdag 15 februari van 10-12 uur, twee bedrijven:

1. B. J. Kloosterboer, Dortherhoek 36, Bathmen: nieuw gebouwde houten ligboxenstal voor p.m. 40 melkkoeien (ongeïsoleerd), dubbele tweestands-melkstal en melkkamer met melktank is aanwezig.

2. Gebr. Meijer Dortherhoek 15 Bathmen: Voerligboxenstal voor 54 melkkoeien. Gedeeltelijk verbouw en gedeeltelijk nieuwbouw. Dubbele tweestands doorloop melkstal, nog geen melktank.

4. Voorink, Zuid Loo 14, Bathmen: Ligboxenstal voor 35 melkkoeien.

Verbouwing van de oude rundveeststal en de oude woning. Dubbele tweestands doorloop melkstal, melkkamer en melktank aanwezig.

5. J. W. Kloosterboer, Zuid Loo 33, Bathmen: Voerligboxenstal voor 54 melkkoeien, gebouw in bestaande graanschuur met een gedeelte nieuwbouw. Er is een z.g. visgraat-melkstal met 2x4 standen, tevens melklokaal en melktank.

Woensdag 16 februari van 13.30 — 16.00 uur:

6. Js Rensen, Dijkerhoek 57, Holten: Houten ligboxenstal voor ruim 40 melkkoeien (geïsoleerd). Visgraat-melkstal van 2 x 4 standen, melklokaal en melktank.

7. D. Podt, Dijkerhoek 22, Holten: houten ligboxenstal voor p.m. 40 melkkoeien, geïsoleerd. Dubbele tweestands doorloop melkstal met melkkamer, maar nog geen tank aanwezig. Er is een vouwschuif voor de mestafvoer.

Het is de bedoeling dat ieder op eigen gelegenheid de bedrijven bezoekt. De landbouwers uit Holten worden in Bathmen verwacht en omgekeerd. Ook de dames zijn zeer welkom. De boer en iemand van de voorlichtingsdienst zijn aanwezig. Bezoekers moeten zich wel aan de gestelde uren houden.

Jaarvergadering van Controlevereniging

De leden van Controlevereniging „*Holten en Omstreken*” kwamen vorige week donderdagavond in jaarvergadering bijeen in café Kalfsterman onder voorzitterschap van de heer J. W. Wesseldijk die na een woord van welkom in z'n openingswoord naar voren bracht, dat bij alle veranderingen op het veehoudersbedrijf de melkcontrole niet kan worden gemist. De leden zien ieder voorjaar weer met belangstelling uit naar het jaarverslag met de uitvoerige gegevens omtrent productie, vetgehalte enz.

Nadat door de secretaris de heer A. Ribbink de notulen waren gelezen bracht de penningmeester de heer C. Boersma het financieel verslag uit. De controlecommissie die bestond uit de heren A. G. Nijland en M. Rietberg liet bij monde van eerstgenoemde weten, dat boeken en bescheiden in orde waren bevonden. Alle leden van de nieuwe kascontrolecommissie werden benoemd de h.h. A. J. Pekkeriet en M. Rietberg. Het bestuur stelde aan de vergadering voor om de contributie à f 16 per koe ongewijzigd te laten. Als bestuurslid werd met bijna algemene stemmen herkozen de heer A. Veltkamp.

Uit de aan de leden verstrekte jaarverslagen bleek, dat de gemiddelde opbrengst per koe over 1971 bedroeg 4561 kg., 3,75 pct. vet, 306 dagen, 171 kg. melkvet met 3,30 pct. eiwit, wat een verhoging van 6 kg. melkvet per koe betekende. Het gemiddelde cijfer van de standaard koe is 25.8 pct., van de provincie Overijssel 26.1 pct.

Er werden naar aanleiding van het jaarverslag enkele vragen gesteld, die door de controleur der vereniging de heer J. W. Jansen werden beantwoord.

Voorzitter Wesseldijk sprak een hartelijk woord van dank tot de heer C. Broersma die wegens a.s. vertrek naar elders als penningmeester en adviseur bedankte. Hij heeft een aantal jaren de vereniging op deskundige wijze gediend. De heer Wesseldijk bood als blijk van waardering een boekenbon aan. In de plaats van de heer Broersma werd benoemd de heer H. H. G. Vogt.

Bij de rondvraag werd verzocht om wat vluggere toezending van de uitslagformulieren. Door controleur Jansen zal dit nader worden bekeken. De voorzitter bracht hierna de leden dank voor hun aanwezigheid en sloot met een wel thuis de vergadering.

Ledenvergadering van de controlevereniging

Op maandag 19 februari hield de *Controle Ver. Holten en Omstreken* haar jaarlijkse ledenvergadering in Café Kalfsterman onder voorzitterschap van J. W. Wesseldijk.

Deze sprak een kort openingswoord waarin hij stil stond bij de sterke vergroting der veehouderij bedrijven, uitbreiding van het aantal ligboxenstallen en de grote investeringen welke daarmee gepaard gaan. De secr. A. J. Ribbink las vervolgens de notulen welke onveranderd werden vastgesteld. De heer Vogt, penningmeester der vereniging, bracht verslag uit van de financiële toestand der vereniging welke nog al gunstig was. De kascommissie bestaande uit de heren A. J. Pekkeriet en A. G. Nijland verklaarden alles accoord te hebben bevonden.

Door de voorzitter werd de heer Vogt dank gebracht voor het vele werk. Als nieuwe kascommissie werden aangewezen A. J. Pekkeriet en H. Bosman.

Bij de bestuursverkiezing werd de heer B. J. Stevens met bijna algemene stemmen herkozen. Stevens dankte de aanwezigen voor het in hem gestelde vertrouwen.

In verband met een uniforme regeling van de „Coberco” zuivelbedrijven voor subsidie aan de Controle Verenigingen à f 5,- per afgesloten melklijst wordt de contributie per koe teruggebracht van f 16,- op f 13,-.

De controleur J. W. Jansen deelde de jaarverslagen uit en gaf enkele toelichtingen. De gemiddeld opbrengsten zijn wat de hoeveelheid melk betreft 132 kg hoger dan het vorig jaar het pct. vetgehalte gelijk en het pct. eiwit 0.03 hoger. Het verenigingsgemiddelde is 4693 kg, 3,75 pct. vet, 308 dagen, 3,33 pct. eiwit. 12 koeien hadden een levensproductie boven de 50.000 kg en 18 boven de 40.000 kg. Met een dankwoord voor de opkomst en een wel thuis werd de vergadering besloten.

Monsternemers in het zilver

Voorzitter Wesseldijk liet z'n felicitatie vergezeld. gaan van een. geschenk in Couvert.

In een bijeenkomst in Café Kalfserman heeft het bestuur van de Controlevereniging „Holten en Omstreken” de monsternemers H. .L Meesterberends en H. J. Nijland gehuldigd in verband met het feit dat ze ruim 25 jaar in dienst van de vereniging werkzaam waren. Voorzitter J. W. Wesseldijk sprak een woord van welkom en wees op het hoogstbelangrijke werk dat de beide heren steeds met grote nauwgezetheid en accuratesse hebben verricht. Fouten die hij dit werk warden gemaakt kunnen later niet meer hersteld worden. Hij feliciteerde de jubilarissen waarop men in de toekomst nog graag willen blijven rekenen. Als blijk van waardering bood voorzitter Wesseldijk een geschenk onder couvert aan.

Ook de adviseur van de vereniging de heer H. H. G. Vogt wenste de heren geluk. Mede door hun werk is de productie per koe en daardoor de aanvoer aan de fabriek gestegen. De heer H. W. Jansen, controleur wees op de goede verstandhouding en samenwerking tussen allen die bij dit belangrijke werk betrokken zijn. Mede namens zijn collegas dankte de heer Nijland voor de waarderende woorden en het geschenk.

Jaarvergadering van Controlevereniging

De controlevereniging „Holten en Omstreken” hield haar jaarvergadering in café „Kalfsterman” onder voorzitterschap van de heer J. W. Wesseldijk die in zijn openingswoord de toestand van de vereniging gunstig moende. Het gemiddelde vet en eiwitgehalte van de melk is gestegen wat vooral, wat het laatste betreft, hoogstbelangrijk is want in de toekomst zal dit meer waarde krijgen dan het vet.

De gegevens bij de controle van de melk zijn onmisbaar in verband met het afstammingsonderzoek en vererving van de K.I. stieren. De door de secretaris de heer A. J. Ribbink gelezen notulen werden als gelezen vastgesteld.

Uit het financieel verslag van de penningmeester de heer H. H. G. Vogt bleek dat de vereniging ook financieel gezond is. De commissie voor kascontrole, die bestond uit de h.h. H Bosman en B. J. Markvoort had boeken en bescheiden en bescheiden akkoord bevonden. Bij de gehouden bestuursverkiezing werd voorzitter Wesseldijk met grote meerderheid herkozen. Uit het jaarverslag van de controleur de heer J. W. Jansen bleek dat het verenigingsgemiddelde bedroeg 4768 kg. melk, 3,82 procent vet, 3,38 procent eiwit en 182 kg. vet in 3107 dagen.

Voorzitter Wesseldijk sprak een woord van dank tot de heer Jansen voor het verslag en accurate werk. In verband met de gunstige financiële positie werd de contributie per koe verlaagd van f 13,- naar f 11,-. Voorzitter Wesseldijk liet nog weten dat in een gezellige bijeenkomst van bestuur en monsternemers(sters) werd herdacht dat de h.h. H. J. Meesterberends en H. J. Nijland een kwart eeuw als monsternemers tot tevredenheid hun werk deden. Beide werd een attentie aangeboden.

Waarderende woorden bij afscheid controleur Jansen

Waarderende woorden bij afscheid controleur Jansen

Voorzitter Wesseldijk sprak namens de controlevereniging woorden van dank en grote waardering tot de scheidende controleur Jansen.

In zaal „Vosman” hebben vrijdagmiddag een groot aantal rood- en zwartbontfokkers leden van de conttolevereniging „*Holten en Omstreken*” afscheid genomen van de heer J. W. Jansen die 44 jaar als controleur veel en hoogst belangrijk werk voor de veehouders heeft gedaan. De voorzitter van de vereniging de heer J W. Wesseldijk noemde de heer Jansen een harde en nauwgezette werker die van alle leden het volle vertrouwen genoot en die ter gelegenheid van zijn 40 jarig dienstjubileum in 1970 door H.M. Koningin Juliana werd onderscheiden met de zilveren medaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Dat een zo groot aantal leden gevolg gaf aan de uitnodiging om deze afscheidsbijeenkomst bij te wonen bewijst nu nog eens weer duidelijk de goede verstandhouding tussen de leden en de heer Jansen. Ook de samenwerking tussen de naaste Medewerkers en de monsternemers was voortreffelijk en als team heeft men in nauwgezette plichtsbetrachting en grote accuratesse het beoogde doel, verhoogde rentabiliteit van de melkveehouderij, bereikt, zo besloot voorzitter Wesseldijk die zijn woorden van waardering en afscheid vergezeld deed gaan van een geschenk in couvert. Aan mevr. Jansen-Koordes werden bloemen aangeboden.

OUDE STEMPEL

De heer H. H. G. Vogt, directeur van de Coberco Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holten en adviseur van de controlevereniging leerde de heer Jansen in de achterliggende 7½ jaar kennen als iemand die hart had voor zijn werk, die zich bewust was van z'n verantwoordelijkheid, een man

van de oude stempel, op wie men altijd kon rekenen en die als men met vele jaren ervaring waardevolle adviezen kon geven.

De heer A. Bolink te Bathmen die namens het Ned. Rundvee Stamboek (NRS) het woord voerde dankte de heer Jansen voor het vele en belangrijke werk dat werd gedaan. Hij was ergens een schakel tussen het stamboek en de veehouders. De heer Bolink offereerde namens de directe NRS als blijk van dank grote waardering een geschenk in couvert. Als afgevaardigde van de beide fokverenigingen (Fries-Hollandse en MRY) sprak de heer H. J. W. Scheperboer, Een afscheid zo zei hij is altijd min of meer een wat trieste zaak maar het is fijn wanneer men zo als controleur Jansen met voldoening mag terugzien. Hij zag de fokvereniging geboren worden en was mede dank zij zijn inzet getuige van een voorspoedige groei en volwassenheid.

Ook de heer Scheperboer bood een envelop met inhoud aan en offereerde mevr. Jansen een fraai boekje. Verder werd nog het woord gevoerd door de heer Huisman te Almelo als afgevaardigde van de *Bond van Melkcontroleurs*, in Overijssel, door de heer J. H. Albers te Almelo hoofdcontroleur *Stichting Rundveeverbetering* en door de heer M. Miedema te Bathmen, hoofdinseminator *K.I. Vereniging „Zuid-West-Overijssel”*. De rij van sprekers werd besloten door de heer J. Kieftebelt die het woord voerde namens de personeelsvereniging. Hij dankte de heer Jansen voor al het werk voor deze vereniging gedaan en bood als blijk van waardering en herinnering een prachtige elektrische klok aan.

De heer Jansen heeft in een korte toespraak mede namens zijn vrouw dank gezegd voor de woorden van waardering, de geschenken en bloemen die werden aangeboden en de vriendschap en medewerking die steeds werd ondervonden.

25 pct. van de totale melkproductie In Oost-Overijssel nu 700 ligboxenstallen

HOLTEN. - De rundveehouderij heeft tot op dit moment een stormachtige ontwikkeling doorgeemaakt, zo begon ir. A. J. Paskamp, bedrijfsdeskundige Consulentenschap Rundveehouderij te Haaksbergen zijn lezing voor leden van de afd. CBTB en OL.M. en de Bedrijfsvereniging Holten in zaal „*Vosman*” te Holten.

Mede onder invloed van enkele stimulerende overheidsmaatregelen zoals „*rentesubsidie*” en leningen onder garantie van het „*Borgstellingsfonds voor de landbouw*” heeft een aantal ondernemers het bedrijf geheel aangepast. Hierdoor is laatste vier jaar ‘t aantal moderne rundveehouderij-bedrijven met meer dan 50 melkkoeien sterk toegenomen en zou men de conclusie kunnen trekken dat men over niet al te lange tijd alleen nog bedrijven zal aantrekken met melkvee in ligboxenstallen.

De feitelijke situatie is echter totaal anders. Op dit moment zijn er in Oost-Overijssel plm. 9000 melkveehouderij-bedrijven waarvan plm. 700 een ligboxenstal hebben. Deze 700 ondernemers produceren plm. 25 procent van de totale produktie in Oost-Overijssel. In de periode 1968 eind 1974 nam het aantal van deze stallen snel toe doch het is niet waarschijnlijk dat dit in hetzelfde tempo zal doorgaan. Van de resterende groep ondernemers (ruim 90 procent van alle bedrijven) heeft meer dan de helft minder dan 12 hectare cultuurgronden en deze oppervlakte is onder de huidige omstandigheden te klein voor een economisch verantwoorde bedrijfsopzet, in de melkveehouderij alleen.

Vergroting van de bedrijven is alleen dan mogelijk wanneer een onbelangrijk aantal boeren binnen afzienbare tijd er mee stopt en de grond ter beschikking stelt van de „blijvers” waarop gezien de geringe grondmobiliteit weinig kans bestaat. De boer in het Oosten van ons land is bijzonder gehecht aan grondbezit en zal zelfs bij matige of slechte rentabiliteit niet gemakkelijk tot verkoop overgaan. Een niet onbelangrijke groep ondernemers oefent de landbouw uit als nevenberoep en de grond die deze ondernemers in gebruik hebben komt niet vrij voor vergroting van andere bedrijven.

Financiering is dan alleen economisch verantwoord wanneer de investering rendabel is. Naarmate echter de bedrijven in oppervlakte kleiner zijn wordt het steeds moeilijker rendabele investeringen te doen en financiering is dan alleen nog mogelijk wanneer de ondernemer zelf voldoende zekerheden kan stellen in de vorm van eigen vermogen.

Voor veel bedrijven kon tot heden het tekort aan cultuurgrond worden gecompenseerd door de veebezetting per hectare drastisch te vergroten. Het is echter zeer de vraag of men hier in de naaste toekomst uit overwegingen van ‘n leefbaar milieu mee door kan gaan. Samenvattend concludeerde ir. Paskamp dat het maar voor een beperkt aantal bedrijven mogelijk zal zijn uit te groeien tot een modern, gespecialiseerd rundveebedrijf dat volledig rendabel is, zodat voortzetting van het bedrijf verzekerd is.

Al met al een ietwat somber verhaal zo besloot de heer Paskamp maar de omstandigheden zijn er naar. Er werden naar aanleiding van de lezing een aantal vragen gesteld die spreker de gelegenheid gaven om op verschillende problemen nog wat uitvoerige.- in te gaan.

De leiding van de vrij goed bezochte bijeenkomst berustte bij de heer Hm. Landeweerd. voorzitter afd. Holten CBTB. Hij sprak namens de organisatie een woord van dank tot ir. Paskamp.

Boeren betalen leeuwendeel

Gezondheid van ons vee kost veel geld

Niet alleen de gezondheid van de ruim 13 miljoen landgenoten maar ook het levenslustige, gezonde dier is een algemeen volksbelang. Nederland is een dierenland bij uitstek. Een van de vier gezinnen heeft een gezellig huisdier: de hond, de poes, de marmot of konijn is een onafscheidelijke metgezel geworden. De Nederlandse veehouderij is op wereldniveau befaamd. Het gaat bij deze „commerciële” veestapel om zo'n 6½ miljoen varkens, 4½ miljoen runderen, w.o. ruim 2 miljoen melkkoeien, 40 miljoen slachtkuikens, 20 miljoen legkippen en dan nog 66.000 schapen en 74.000 paarden.

De gemiddelde burger heeft nauwelijks idee van de geweldige inspanning die nodig is om het dierenlegioen in gezonde levensstaat te houden. Men vindt het vanzelfsprekend, dat de lieve poes en de levenslustige hond met alle mogelijke zorgen omringd worden. Het nauwkeurig samengesteld en afgemeten menu kost nationaal-economisch gezien veel geld. De gezondheid vraagt nog veel meer: het dier moet allereerst van goede huize komen; als een indrukwekkende stamboom aan het huisdier vast zit zal ook een constante medische begeleiding nodig zijn.

Ook de Nederlandse veehouderij - en dan gaat het over de ruim 100.000 veehoudende boeren - spaart kosten noch moeite om de veestapel in optimale conditie te houden. Het moet ook wel, want miljoenen landgenoten leven tussen of dichtbij het dierenleger. Ons landje is klein, we zullen de ruimte dan ook samen delen. Het veehouderijbedrijf levert bovendien produkten af die in geur en kleur op het bord van de consument verschijnen. De melk, het ei, het kippenboutje of het varkenshaasje zijn medebepalend voor het geestelijk en lichamelijk gestel van de etende mensen-massa. De economische betekenis van de Nederlandse veehouderij is niet gering: de totale produktiewaarde in guldens gemeten belooft ruim 11½ miljard, daarvan gaat ongeveer 6½ miljard de grens over.

Het is begrijpelijk dat velen zich - terecht of ten onrechte - zorgen maken over onze intensieve veehouderij, of de vaak onjuist betitelde bioindustrie.

Deze zorgen zijn veelal ingegeven door ethische en milieu-motieven. Wij vechten deze motieven niet aan, maar wijzen toch ook op de nationaal-economische betekenis van onze gezonde veestapel. Het is ook duidelijk dat de „nationale melkkoe” staat of valt met haar gezondheid.

Ook bij het dier: beter voorkomen dan genezen..

Er zijn drie groeperingen die zich bemoeien met de gezondheid van onze veestapel: de praktiserende dierenartsen, de Veeartsenijkundige Dienst van de overheid en de Gondheidsdiensten voor dieren. Deze laatste diensten zijn in feite van het bedrijfsleven zelf en worden ook in stand gehouden door de gezamenlijke veehouders in Nederland. Al jaren geleden kende men in ons land de provinciale gezondheidsdiensten voor dieren, vrij zelfstandige organen die zich op de preventieve gezondheidszorg toelagden. Om de gedachten te bepalen: de preventie gezondheidszorg is

gericht op het voorkomen van ziekten. terwijl de repressieve zorg meer bestaat uit het bestrijden of wegwerken van ziekteverschijnselen.

De provinciale gezondheidsdiensten hebben nu een overkoepelend orgaan dat landelijk werkt onder de naam Stichting Gezondheidszorg voor Dieren. Deze stichting coördineert en financiert voor een belangrijk deel de voorbehoedende (preventieve) diergeneeskunde. Een mooie, maar wel dure opgave want dit jaar heeft die stichting daarvoor een bedrag van ruim 61 miljoen begroot. Daarenboven wordt via de Stichting Gezondheidszorg voor Dieren nog eens 1.6 miljoen gulden gereserveerd voor eventuele calamiteiten. Zodra zich een besmettelijke ziekte bij een vee-stapel voordoet, worden onmiddellijk maatregelen genomen om zowel de besmette als de verdachte dieren op te ruimen. Deze ziektebestrijding noemt men de zgn. stamping-outmethode die voor de helft ten laste van de stichting en voor de andere helft ten laste van de overheid komt.

De landelijke Stichting Gezondheidszorg voor Dieren adviseert ook het boerentoporgaan - het Landbouwschap - en voert de verordeningen van het schap uit, voorzover deze betrekking hebben op de gezondheid van het vee.

Het gehele gezondheidsapparaat - d.w.z. de landelijke en de provinciale gezondheidsdiensten - telt ruim 600 medewerkers, w.o. 75 dierenartsen.

Boeren betalen leeuwendeel van dierengezondheid ...

De boeren betalen het leeuwendeel van het diergezondheidsbudget. Voor dit jaar komt het bedrag neer op 47½ miljoen gulden. De rest - dat is ruim 20 procent - wordt betaald door de overheid. Van de 61 miljoen gulden voor preventieve zorg gaat bijna 48 miljoen gulden naar die rundvee-stapel, 5 miljoen gulden naar de varkens, 6 miljoen gulden naar liet pluimvee en de rest naar schapen en paarden. Het lijkt voor de leek wellicht op geldverspilling, maar om onze rund-vee-stapel te wapenen tegen het mond- en klauwzeergevaar is maar liefst 17½ miljoen gulden uitgetrokken.

Ook de wat meer bekende Abortus-Bang-kwaal, d.w.z. het besmettelijk verwerpen van het moederdier, kost qua bestrijding nog steeds 4.7 miljoen gulden.

Op welke wijze betaalt de boer zijn bijdrage voor de preventieve gezondheidszorg?

Het Landbouwschap heeft zgn. heffingsverordeningen ingesteld op grond waarvan de boer een bepaalde bijdrage moet betalen. Zo wordt 10 cent per 100 kg, afgeleverde melk van de veehouder gevraagd. In de pluimveesector heeft men 20 ct, per 100 broedeieren. Deze aanslagen leveren resp. 9,8 miljoen gulden en 950.000 gulden op.

De landelijke stichting int een bedrag van 4½ miljoen gulden van de provinciale gezondheidsdiensten die een heffing opleggen welke per rund maximaal f 6,- mag bedragen.

Het Landbouwschap heeft voorts aan twee produktschappen (het Produktschap voor Vee en Vlees en het Produktschap voor Veevoeder) gevraagd om te heffen per varken of per ton geleverd veevoer. Dit verzoek leidt tot een inkomstenbedrag van 8,6 miljoen gulden. Het Produktschap voor Pluimvee en Eieren brengt ook nog eens 1½ miljoen gulden in het laatje. Dat alles levert ruim 25 miljoen gulden op.

De provinciale gezondheidsdiensten, innen aan de voet ruim 22 miljoen gulden, zodat het totale bedrag, dat door de gezamenlijke veehouders betaald wordt, op de eerdergenoemde 47½ miljoen gulden terecht komt. De overheid vult het budget voor de preventieve gezondheidszorg met 21,4 miljoen gulden aan. Alles bij elkaar een respectabel bedrag waarmee de gezondheid van onze nationale veestapel voor dit jaar veilig gesteld wordt.

Men kan zich voorstellen dat de zorg voor het gezonde dier veel geld kost, maar men zou ook moeten weten dat de gezamenlijke veehouders in Nederland voor de diergezondheid veel - ja heel veel - geld en offers opbrengen.

B. Schouwing.

Holtens Nieuwsblad, 1975-03-21; p. 1/8

Jaarvergadering Controlevereniging

De Controlevereniging „*Holten en Omstreken*” hield onder voorzitterschap van de heer J. W. Wesseldijk in café „Kalfsterman” haar jaarvergadering. De voorzitter schonk in z'n openingswoord o.m. aandacht aan het plan „Landschapsparken”. Wat of er in de toekomst zal gebeuren is niet te zeggen maar de boeren moeten in deze kwestie inspraak hebben. Na lezing der notulen door secr. A. J. Ribbink bracht de penningmeester de heer H. G. Vogt financieel verslag uit waaruit bleek dat de vereniging er niet ongunstig voorstaat. De contributie kon daarom ongewijzigd blijven op 11 gulden per koe.

De kascommissie bestaande uit de h.h. G. H. Bosman e. B. J. Markvoort had boeken en bescheiden in orde bevonden en de penningmeester werd dank gebracht voor het vele werk. Tot leden van de nieuwe kascommissie werden benoemd de heren M. Meijerink en B. J. Markvoort. In plaats van de heer A. J. Ribbink, die niet herkiesbaar was, werd als bestuurslid gekozen de heer J. Veneklaas GJzn.

De vergadering besloot de bestaande samenwerking tussen Controle-Fokvereniging en Gezondheidsdienst, voort te zetten.

Het jaarverslag over 1974 dat door een „misstap” van de computer in deze vergadering niet kon worden aangeboden zal in mei a.s. worden toegezonden.

De heer A. H. Koops op gecombineerde voorlichtingsavond:

„Wat de boer aan grond tekort komt, dient hij aan verstand te winnen”

Onder voorzitterschap van de heer A. van de Brink vond maandagavond onder grote belangstelling een gecombineerde voorlichtingsvergadering plaats, georganiseerd door OLM, CBTB en de Bedrijfsvereniging, welke vergadering werd gehouden in de grote zaal van hotel Vosman. Sprekers op deze avond waren de heren A. H. Koops, specialist veevoeder van de *Landbouw Voorlichtingsdienst* te Zwolle, en de heer G. H. Herbers, specialist melkwinning, verbonden aan het *consulentenschap van de Landbouw Voorlichtingsdienst* te Hengelo.

6000 LITER -MELK PER KOE PER JAAR

De vergadering werd geopend door de heer A. v.d. Brink, voorzitter van de Bedrijfsvereniging die, onder de indruk van de grote opkomst, de aanwezigen een hartelijk welkom toeriep. „*We hadden wel gehoopt op een ruime belangstelling, doch een zo groot aantal heeft onze verwachting ruimschoots overtroffen*”, constateerde hij tot zijn genoegen en gaf meteen het woord aan de heer A. H. Koops, die deze avond zijn ziek geworden collega Harmsen kwam vervangen.

Met als onderwerp de vraagstelling: „*Is een 6000 liter melkopbrengst per koe per jaar een haalbare zaak?*” hield hij een zeer interessante inleiding over veeverzorging, meer toegespitst op de meest ideale voedervoorziening van het melkvee.

„Goed weidegras heeft bewezen het beste krachtvoer voor het bedrijf te zijn. Een eerste voorwaarde is derhalve een goede graszode, maar de bestuurbaarheid van goede graszoden blijft vaak ‘n moeilijk punt te zijn. Een goede zode is vaak gemakkelijker te maken dan te houden, zeker bij intensieve beweiding. Wat de boer aan grond tekort komt dient hij aan verstand meer te hebben”, aldus spreker, die daarna diepgaand in ging op de vele mogelijkheden van bijvoeding, vooral het toedienen van de juiste hoeveelheid en verhouding tussen krachtvoer, voordroog en gras, achtte hij van eminent belang voor, een goede conditie van het melkvee en maximale melkopbrengst. Aan de hand van schema’s gaf hij hierover uitvoerig voorlichting.

Hoewel hij een jaaropbrengst van 6000 liter melk voorlopig wel als een droombeeld voor de veehouders bleef zien, was hij in het resumé van zijn betoog er toch van overtuigd dat een goede onderlinge verhouding in de voedervoorziening van eminent belang is voor maximale produktie.

Als tweede spreker trad vervolgens naar voren de heer G. H. Herbers die, mede aan de hand van dia’s, uitvoerig voorlichting gaf over de vele mogelijkheden om het melktransport per bus door de tank te vervangen. Hij stelde dat thans 50 % van de landelijke melkproduktie wordt opgeslagen en vervoerd in tanks en de rest in bussen. Deze 50 % tankmelk wordt echter geleverd door 20 % van de leveranciers, terwijl 80 % nog busmelk levert. Ziende op deze percentages lijkt het magische jaartal 1980, wanneer de busmelk geheel zal zijn verdrongen, niet haalbaar.

Een groot vraagteken voor tanklevering zijn steeds weer de kosten. Een misverstand blijkt, steeds weer te zijn dat men denkt dat bij een melktank ook een melkleiding hoort, hetgeen bepaald niet

nodig is. Er kan gewoon gebruik worden gemaakt van de in gebruik zijnde bussen welke men, thuisgekomen, in de melktank kan leegstorten, zei hij en ging vervolgens in op de vele voor dit doel aanwezige mogelijkheden, welke aanwezig zijn voor het melktransport van koe naar tank en voorzag de aanwezigen tenslotte van de volgende globale kostenopstelling voor de diverse mogelijkheden.

Globale kosten, melktransport

		<u>Aanschaf</u>	<u>Afschr.</u>	<u>Rente</u>	<u>Onderh.</u>	<u>Jaarkosten</u> <u>%</u>	<u>gld.</u>
1	Rechtstreeks in tank	-	-	-	-	-	-
2A	Stortemmer + melk opvang-gedeelte	4.000	10 %	5 %	15 %	30 %	1.200
2B	Stortemmer met aangebouwde melkpomp	2.500	10 %	5 %	15 %	30 %	750
3A	Transporttank met melkpomp	3.000	10 %	5 %	5 %	20 %	600
3B	Transporttank met melkpomp + demontabele melkleiding	4.000	10 %	5 %	5 %	20 %	800
4	Melkleiding op grupstal	10.000	10 %	5 %	5 %	20 %	2.000
5	Melkleiding in doorloop-system	15.000	10 %	5 %	5 %	20 %	3.000

Subsidie omschakeling melktank;

Na een korte pauze werd gelegenheid gegeven voor het stellen van vragen. De vraag werd o.a. gesteld of en in hoeverre iets bekend is ten aanzien van subsidietoekenning voor overschakeling op tankmelk. De heer Herbers verklaarde wel van dit subsidievoornemen op de hoogte te zijn, doch een datum van invoering en de hoogte van deze subsidie waren hem onbekend. „Wanneer deze subsidie er door komt, zal het per gebied toegekend worden en onder voorwaarde dat minstens 50 % van de leveranciers gaat meedoen. Voor wat de gebieden betreft zullen prioriteiten gesteld worden, met name voor die gebieden waar men verplicht zal worden de melk in tanks te leveren”, aldus de heer Herbers.

Aan het slot van deze voorlichtingsvergadering bracht de heer v.d. Brink nogmaals dank aan de inleiders, die hij beide een presentje aanbood.

De vergadering werd rond half elf besloten.

In tien jaar reeds ruim half miljoen koeien meer **Melkveehouders doen geen tijger maar melk in hun tank**

Nederland is niet alleen het land van de klompen en molens, maar presenteert zich sinds jaren ook als zuivelland bij uitstek. De Nederlandse koe mag er zijn en zorgt voor een flinke melkstroom. Onze melkveehouders blijven bij de tijd en passen hun bedrijfsvoeringen voortdurend aan. Dat is ook wel nodig nu de tegenwind vanuit alle Europese hoeken sterker wordt, omdat juist de Westeuropese melkplas te groot is en te veel aan belastinggelden kost.

TANKMELKEN ONTWIKKELEN

We tellen in de Europese Gemeenschap ongeveer 28 miljoen melkkoeien, waarvan er 2,2 miljoen in Nederland gestald zijn. Dat Europese koeienlegioen staat borg voor ruim 100 miljoen ton melk, hetgeen betekent dat elke koe gemiddeld 4000 kg melk produceert. De Nederlandse veehouder spant bij dit internationale melkgebeuren wel de kroon, want zijn koeien zijn door de bank genomen goed voor zo'n 5 á 6000 kg melk per jaar.

Het aantal melkkoeien in Nederland is vooral de laatste tien jaren sterk gestegen (vanaf het begin der zestiger jaren tot nu toe van 1,6 miljoen tot meer dan 2,2 miljoen). Wanneer men over de nationale grenzen heen kijkt en de Europese vraag naar melk en zuirelprodukten nagaat, lijkt er weinig ruimte voor een consumptietoename. Wil Nederland zijn goede naam als zuivelaar handhaven, dan zal de veehouder niet zozeer naar méér kilogrammen melk streven, maar wel naar betere kwaliteit. Voor hem lijkt voorts de hoofdzaak een goed inkomen, m.a.w. een maximaal verschil tussen opbrengstprijzen en produktiekosten.

De Nederlandse melkveehouderij heeft enkele doorbraken op het gebied van de techniek gekend. Het traditionele gemengde bedrijf met. zo'n 10 à 15 koeien heeft afgedaan en plaats gemaakt voor zo'n 90.000 bedrijven die gemiddeld 22 koeien hebben. Dit gemiddelde cijfer is een beetje misleidend, omdat naast de moderne grotere melkveebedrijven (met 100 tot 150 koeien) nog vele kleinere bedrijven voorkomen.

In de Europese race naar het rendabel goed geleide melkveebedrijf zal Nederland een beslissende rol moeten spelen. De zuivelindustrie (verlengstuk van het melkveebedrijf) is langs de weg van industriële aanpassingen en schaalvergroting uitgegroeid tot een moderne bedrijfstak die niet alleen inspeelt op de consumentenbehoefte, maar ook eisen stelt aan de grondstofzijde (dus de melkveeouders).

Van melkbus tot melktank

Een van de laatste ontwikkelingen die op ruime schaal toegepast zullen worden is het zgn. tankmelken. Voorheen werd de boerenmelk dagelijks in bussen getransporteerd van het erf naar de zuivelfabriek. Hoge transportkosten hygiënische eisen hebben ertoe geleid dat de zuivelfabriek heter kan omschakelen op de rijdende melkontvangst. De ophaalwagen – RMO. - rijdt een- of

tweemaal per week naar de boer en slokt de melk uit een tank die in een kraakheldere melkkamer alle melk van de koeien onder een bepaalde temperatuur opslaat.

Tot voor kort werd dit moderne melktransport toegepast op de grote melkveebedrijven. De daarvoor benodigde investeringen zijn immers niet gering en lopen in de duizenden guldens. Om nu de gehele Nederlandse veehouderij -vooral ook uit concurrentieoogpunt - wat op te krikken, probeert men de algehele omschakeling op tankmelken zo snel mogelijk tot stand te brengen. De grootste knelpunten komen voor op de bedrijven waar de koeien in zogenaamde grupstallen gehuisvest zijn. Daar is het Systeem van melkleidingen naar een centrale melkkamer met een koeltank het moeilijkst toe te passen. Op melkveebedrijven met zogenaamde loop- en ligboxenstallen kan de veehouder de technische snufjes op het gebied van melkwinning beter toepassen.

Als men de cijfers van het *Landbouw-Economisch Instituut* gelooft, zijn er 36.000 bedrijven met een grupstal waarvan ruim 70 % geen melkkamer, 90%, geen melkleiding en 92% geen koeltank voor de melk hebben.

Vanzelfsprekend hebben de kleinere veeboeren behoefte aan een financiële ruggesteun om over te stappen op het zogenaamde melktanken, dat is een niet onaanzienlijke investering. De rol van de zuivelfabriek kan daarbij belangrijk zijn, vooral als deze fabriek een plan op tafel legt om binnen een aantal jaren geheel op tankmelk over te schakelen. Dat plan zou bij menige boer weerstanden kunnen oproepen (hij wordt tot investeringen gedwongen); het kan dan ook alleen maar als op dit ogenblik al meer dan 50 % van het melktransport bij de fabriek de rijdende melkontvangst geschiedt.

Bijdrage voor tankmelken ruim 10 miljoen per jaar

Alle technische vernieuwingen en economische motieven ten spijt, blijft de vraag wat het tankmelkproject in zijn geheel zal gaan kosten. Wanneer men in de gebieden, waar een zuivelonderneming een integraal omschakelingsplan heeft, steun wil verlenen aan veeboeren die 10 tot 30 melkoeien hebben, gaat het globaal om 30.000 kleinere bedrijven. In landbouwkringen wordt gedacht aan een financiële hulp die maximaal zo'n f8300,- per melkveebedrijf bedraagt. In dit bedrag zit een tegemoetkoming voor basisvoorzieningen, waarbij gedacht wordt aan erfverharding. De melkwagen moet de melk immers op het erf kunnen opnemen. Voorts wil men de veeboer hulp geven voor investeringen in de bouw en inrichting van de melkkamer, melkleiding en melktank.

Het kost dus nog een lieve cent om de melkveehouders het tankproject aan te praten. Wanneer men de subsidies - in het kader van een knelpuntenbeleid - uitspreidt over een aantal, bijv. zeven jaren, is er een jaarlijks bedrag mee gemoeid van ongeveer 13 á 14 miljoen gulden.

De boeren zijn met hun organisaties druk bezig om het technisch plan nader uit te werken en te begeleiden. Daarvoor is een *werkgroep 'Ontwikkeling Tankmelken'* in het leven geroepen. Als Nederland zijn zuivelnaam wil behouden zal het ervoor moeten zorgen dat er melk in zijn tank gestopt wordt.

B. Schouwing

Bijeenkomst van Dijkerhoekse plattelandsvrouwen

Klaas de Wit verteld over veranderingen bij zuivelfabriek „De vrijheid”

De afdeling Dijkerhoek van de Ned. Bond van Plattelandsvrouwen hield woensdag een bijeenkomst in café-restaurant „Het Bonte Paard”, waar de presidente mevrouw M. Reylink-Kers een groot aantal dames welkom kon heten. Alvorens de heer De Wit van „Coberco” het woord te geven, deed ze nog enkele mededelingen, o.a. dat er enkele leden maandag 22 maart naar de Damesbeurs in Enschede gaan. Leden die nog mee willen kunnen dat opgeven bij mevrouw Rensen.

Hierna vertelde de heer De Wit over het „Coberco”-bedrijf. Onze vroegere zuivelfabriek „De Vrijheid” is nu uitgegroeid tot de fabriek „Coberco”. De mensen staan er nu wat verder af, dus ze weten er meestal ook minder van. Twintig procent van het totaal aan melk in Nederland wordt verwerkt bij „Coberco”. De fabriek heeft dan ook 18.000 leden. Geleidelijk zullen het allemaal tankmelkers worden, die de melk leveren. Het magische jaar 1980 houdt „Coberco” niet als richtlijn. Want het zal nog wel een aantal jaren langer duren voor er geen bussen met melk meer worden aangevoerd. vooral ook door het grote aantal kleine leveranciers.

Er zijn in Oost-Nederland nu nog 15 kaasfabrieken, 11 boter- en melkpoeder- en 4 consumptiemelkfabrieken, die produceren in „Coberco”-verband, maar dat zullen er over een aantal jaren, aldus de heer De Wit, beduidend minder zijn, doordat er bedrijven worden samengevoegd. De fabriek in Borne is de enige in Nederland die kwark produceert.

Na de uiteenzetting van de heer De Wit vertelde de heer Joosten iets over de produkten zelf, zoals kaas, Riedel limonade (die ook van „Coberco” komt), alle soorten vla, appelsientje en goudappeltje en over de merken Delta en Versa, waarvan het ene in de supermarkt en het andere bij de melkhandelaar is te kopen, daarom ook het verschil in naam. Mevrouw Jongbloed liet de aanwezigen van de verschillende produkten proeven, wat erg in de smaak viel.

Er werd een wedstrijd gehouden, wie van de dames net meest van deze avond had opgestoken. Mevrouw D. Huzen-Brink ging met de hoofdprijs huiswaarts, ‘n mand met heerlijke „Coberco” produkten, terwijl nog zes andere dames kleine prijsjes kregen.

Met een woord van dank aan de mensen van „Coberco” sloot de presidente deze gezellige avond.

In memoriam P. Dijkstra

Op Hemelvaartsdag is alhier, nog vrij onverwacht, overleden de heer P. G. Dijkstra, oud-directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid.”

De heer Dijkstra bewoog zich in onze gemeente op velerlei maatschappelijk terrein. Na de bevrijding werd hij lid van de noodraad voor de kiesvereniging „Algemeen Belang” (thans Gemeente Belang), was oud-penningmeester van de Controlevereniging der zuivelfabriek, mede-oprichter en oud-penningmeester van de IJclub „De Noordpool”, oud-penningmeester van de V.V.V. „Holtens Belang”, lid van de afdeling Holtens van het Ned. Oorlogsgraven Comité en bekleedde nog tal van functies, o.a.

op agrarisch gebied. Zo was hij oprichter en stimulator van de Fokvereniging „Fries-Hollands”, het zwart-bonte rundveeras, dat men tegenwoordig in de weiden onder Holtens aantreft.

Na zijn pensionering vestigde hij zich met zijn echtgenote in Leeuwarden. Zij keerden na de stichting van het bejaardencentrum „Diessenplas” naar Holtens terug waarin zij een van de flats bewoonden. De overledene bereikte de leeftijd van ruim 83 jaar.

Na een rouwdienst in het gebouw Irene had de aardebestelling dinsdag plaats op de nieuwe algemene begraafplaats alhier. Ds. J. E. Steenbakker Morilyon Loysen las aan de groeve Psalm 121 en besloot de plechtigheid met het „Onze Vader”. De schoonzoon van de overledene, de heer L. C. v. d. Bovenkamp, dankte namens de familie voor de vele bewijzen van medeleven en deelneming en de laatste eer die werd bewezen.

Heden bereikte ons het droevige bericht van het overlijden van de heer

P. G. DIJKSTRA

oud-directeur Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” te Holtens, op een leeftijd van bijna 84 jaar.

Met dankbaarheid blijven wij gedenken zijn vele en grote verdiensten voor onze vereniging.

Bestuur, directie en personeel

Holtens, 27 mei 1976

Dhr. Vogt in Balkbrug benoemd

De heer H. H. G. Vogt, directeur van de Coberco vestiging „De Vrijheid” te Holten is met ingang van 1 mei 1977 benoemd tot directeur van het grote Coberco bedrijf te Balkbrug. De heer Vogt werd in '66 benoemd als assistent-directeur aan de „Vrijheid” en volgde in 1972 de heer C. Broersma op als directeur.

Bijdrageregeling omschakeling op melktank

Het bestuur van de Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Landbouw heeft een bijdrageregeling vastgesteld ter bevordering van de omschakeling van melkbussen op een koeltank. De regeling treedt in werking op 1 november 1976.

HOOGTE VAN BIJDRAGE

Aan de ondernemers in de landbouw wordt een bijdrage verleend in:

- A) A. de kosten voor de aanschaf van een melktank met een inhoud van ten minste 700 liter en ten hoogste 1700 liter van f 1500,-;
- B) B. de werkelijke kosten van investeringen in de bouw en inrichting van een melkkamer, de aanleg van een melkleiding, de aanschaf van een weidetank, van een doorloopwagen of van reinigingsapparatuur:
 - van 20 pct. van de werkelijke kosten bij een aanschaf van een melktank met een inhoud van ten minste 700 liter en ten hoogste 1100 liter, en
 - van 15 pct. van de werkelijke kosten bij de aanschaf van een melktank met een inhoud van ten minste 1101 liter en ten hoogste 1400 liter, met dien verstande dat de bijdrage (sub B) alleen wordt verleend in de goedgekeurde kosten voor zover deze het bedrag van f 3000,- te boven gaan en tevens dat deze bijdrage maximaal f 3000,- bedraagt.

Om voor een bijdrage in aanmerking te komen dient het landbouwbedrijf van de ondernemer in een erkend gebied te liggen. Het verzoek tot aanwijzing van een erkend gebied dient door de zuivelonderneming te geschieden bij de directeur Bedrijfsstructurele Aangelegenheden van het ministerie van Landbouw en Visserij. Het verzoek, dat voor 1 december 1976 moet worden ingediend, dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- De zuivelonderneming moet op grond van een plan aantonen dat de zuivelfabriek voornemens is alle melk van landbouwbedrijven, die zij uit het gehele gebied betreft, in melktanks naar de fabriek te vervoeren.
- Op het tijdstip van indiening van het verzoek moet de zuivelfabriek meer dan 50 pct. van de melk die zij uit het gehele gebied van landbouwbedrijven betreft, in melktanks naar de fabriek vervoeren.
- De zuivelonderneming moet uiterlijk op 1 november 1977 alle melk uit het erkende gebied, die zij van landbouwbedrijven betreft, in melktanks van de landbouwbedrijven naar de fabriek vervoeren.
- Bij het verzoek wordt een lijst overgelegd van alle ondernemers en bedrijven die volgens de zuivelonderneming aan de voorwaarden voor verlening van een bijdrage voldoen.

De directeur Bedrijfsstructurele Aangelegenheden beslist namens het bestuur over het verzoek. Het te erkennen gebied dient voorts te bestaan uit:

- hetzij uit het gehele gebied waaruit de zuivelfabriek, die behoort tot de zuivelonderneming, de melk van landbouwbedrijven betreft,

- hetzij uit een sector van het gehele aanvoergebied van de zuivelfabriek mits op het tijdstip van het verzoek tot aanwijzing:
- A) de te erkennen sector meer dan 40 pct. van de melk levert die de zuivelfabriek in totaal uit het gehele aanvoergebied van landbouwbedrijven betreft;
- B) de te erkennen sector bestaat uit één bij het plan aangegeven gebied dat naar het oordeel van de directeur *Bedrijfsstructurele Aangelegenheden* aaneengesloten is en dat alle landbouwbedrijven binnen dit gebied omvat van welke de zuivelfabriek de melk betreft.

De ondernemer moet de aanvraag voor een bijdrage tussen 1 december 1976 en 1 februari 1977 indienen bij de hoofdingenieur-directeur voor de Bedrijfsontwikkeling in de provincie waarin het landbouwbedrijf is gelegen. Bij de aanvraag dient een begroting te worden ingediend van de omschakeling van melkbussen op een melktank.

Om voor een bijdrage in aanmerking te komen, dient:

- de ondernemer een natuurlijk persoon te zijn, die zijn hoofdberoep in de landbouw heeft, of een rechtspersoon die de exploitatie van een landbouwbedrijf ten doel heeft;
- het landbouwbedrijf in een erkend gebied te liggen;
- de ondernemer de melk te leveren aan een zuivelfabriek die behoort tot de zuivelonderneming op wier verzoek het gebied als erkend gebied is aangewezen;
- op het tijdstip van indiening van de aanvraag voor een bijdrage de bewaring en het vervoer van melk van het landbouwbedrijf naar de zuivelfabriek plaats te vinden in melkbussen;
- de door de ondernemer aan te schaffen melktank een inhoud te hebben van ten minste 700 liter en ten hoogste 1700 liter;
- de inhoud van de door de ondernemer aan te schaffen melktank in een, naar het oordeel van de directeur *Bedrijfsstructurele Aangelegenheden*, redelijke verhouding staan tot het aantal melkkoeien op het bedrijf van de ondernemer;
- de voorgenomen investeringen de goedkeuring te hebben van de directeur *Bedrijfsstructurele Aangelegenheden*;
- met de investeringen geen aanvang te zijn gemaakt voordat het plan met de begroting is goedgekeurd.

De ondernemer verplicht zich om gedurende drie jaren na de goedkeuring van de aanvraag geen melktank aan te schaffen met een grotere inhoud dan die, welke hij reeft aangeschaft ter verkrijging van de bijdrage. Bovendien moet de installatie van de melktank, de bouw en de inrichting van een melkkamer, de aanleg van een melkleiding, de aanschaf van een weidetank, van een doorloopwagen en reinigingsapparatuur zijn verricht voor 1 november 1977, overeenkomstig de ingediende en goedgekeurde investeringsplannen met begroting. -

Voor de voorgenomen investeringen kan een gemeentelijke bouwvergunning vereist zijn. De ondernemers dienen zich tevens ervan te vergewissen of voor de voorgenomen investeringen een hinderwetvergunning vereist is, dan wel of de verleende hinderwetvergunning toereikend is.

Meerpalen in Dijkerhoek

Zaterdag vond er in Dijkerhoek een merkwaardige gebeurtenis plaats. Op de hoek van de Beumersteeg en de Dijkerhoekseweg werden onder grote belangstelling van de Dijkerhoekers door buurtbewoners twee meerpalen, aangeboden door houtzagerij Koopman te Dijkerhoek, geplaatst waar tussen in een groot bord waarop te lezen stond „Hier kan het geldschip meren, om de „gedwongen” tankmelkers geld uit te keren”.

De boeren wilden op deze manier de aandacht vestigen op de gevolgen die de steeds verder gaande rationalisering van de melkfabrieken ook voor hen als melkveeëhouders heeft. De heer Prangsma, voorzitter van „Coberco” zei naar aanleiding van de voorgenomen sluiting „De Vrijheid” in Holten: „Het aantal boeren in Gelderland, Overijssel en Utrecht dat aan „Coberco” melk levert is vorig jaar Holland achteruit gegaan, van 18035 naar 16718. Voor 95 procent bussenboeren, die zijn opgehouden met melken. „Coberco” gaat stug door met de tankmelkerij. Dit jaar zit 64 procent van alle melk die „Coberco” ontvangt in de tank.

Per gebied ligt de tankaanvoer heel verschillend. Er wordt bij overgang van bus naar tank geen dwang uitgeoefend, wel is het zo dat een gebied bussenvrij wordt gemaakt wanneer 85 procent, van de melk er in de tank zit. Enkele gebieden zijn daar dichtbij, aldus Prangsma die geen gebieden wilde noemen. Ook voor de kleinere boeren geeft tankmelken natuurlijk voordelen boven de bussenmelk, maar vooral voor hen moet men de financiële consequenties niet onderschatten.

De Dijkerhoekse boeren hopen dat de subsidieregelingen voor de omschakeling op tankmelk in de toekomst zo zullen worden dat ze op een reële wijze zullen bijdragen in de kosten. Dat ze hier goede hoop op hebben brachten ze tot uitdrukking in de twee meerpalen waaraan het schip met geld stevig kan vastmaken.

Van melkbus tot melktank

Nederland is een echt veeteeltland. Alleen al de talrijke koeien overal in de wei maken dat duidelijk.

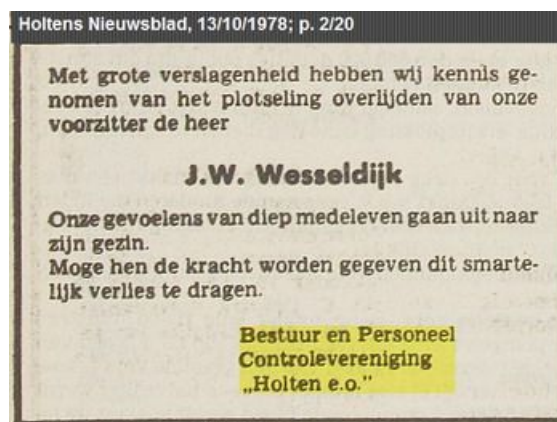
Binnen onze veehouderij neemt de rondveehouderij de belangrijkste plaats in.

Onze beroemde melkveestapel - 2,2 miljoen koeien - vormt de bron van een melkrivier van zo'n 10 miljard liter per jaar.

De laatste 25 à 30 jaar zit de veehouderij in ons land weer in de lift. Zo werd in deze periode de totale melkproductie verdubbeld, de varkensproductie verviervoudigd en de productie van pluimveevlees zelfs tot het veertigvoudige opgevoerd. Al met al is onze veehouderij een dikke steunpielaar geworden voor onze totale economie. Ook voor de agrarische export (ongeveer 25% van de totale Nederlandse uitvoer) is zij van groot belang. Wat de zuivel betreft: Nederland is de grootste zuivelexporteur ter wereld.

Onze veehouderij heeft zo'n hoge vlucht kunnen nemen door een hoge graad van vakmanschap en ondernemerschap van de boeren, gesteund door landbouwkundig onderzoek, voorlichting en onderwijs. En dankzij de techniek, die de boer in staat stelt om in dezelfde tijd veel meer dieren te verzorgen. De melkveehouderij kreeg de beschikking over steeds betere melkmachines en de zg. ligboxenstal is komen opzetten, waarin de dieren los rondlopen. Voor de boer is het grootste voordeel van zo'n stal, dat de koeien in een centraal gelegen melkstal worden gemolken. De traditionele melkbussen worden daarbij vervangen door vaste koeltanks, die eens in de twee of drie dagen worden geleegd door tankwagens van de zuivelfabriek.

Over al deze soms spectaculaire ontwikkelingen is een gratis brochure verkrijgbaar, die een duidelijk beeld geeft van de Nederlandse (meik)veehouderij en zuivel. Wie een briefkaartje stuurt aan: Infotiek Ministerie van Landbouw, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag en daarop vermeldt: brochure Veehouderij en zuivel, krijgt haar gratis thuisgestuurd.

O.L.M. pleit roov vervroegd pensioen

Strafheffing op melk kost boer 9000 gulden

„Een ramp voor zeer velen in de rundveehouderij”. Zo betitelde de heer D.J. Jonkhans te Hardenberg, voorzitter van de *Overijsselse Landbouw Maatschappij* tijdens een druk bezochte vergadering van leden van de afdelingen van de kring Deventer OLM in zaal „Het Bonte Paard” in Dijkerhoek / Holten de prijsvoorstellen van de Europese Commissie. We zullen alles moeten doen wat mogelijk is om deze ramp te keren zo zei de boerenvoorman.

Hij becijferde, dat de Brusselse plannen voor strafheffing op de melk, de boeren veel geld gaat kosten. De vrees bestaat, dat er dit jaar in Europa weer een stijging van de melkproduktie in zou kunnen zitten van vier procent. Vertaalt men dit in melkgeld, dan komt men uit op een heffing van 7 cent per liter wat voor een gemiddeld veehoudersbedrijf met 27 melkkoeien neerkomt op een achteruitgang van ruim negenduizend gulden. Met krachtige woorden gaf hij aan, dat een dergelijke daling van het inkomen onaanvaardbaar is voor de boeren.

Als we die achteruitgang afzetten tegen de vakbondseisen in de metaal, dan vraag ik mij af naar welke middelen de boeren wel moeten grijpen, wanneer hun dit onrecht wordt aangedaan aldus de voorzitter die niet te ontkomen is aan nationale maatregelen Jonkhans stelde, dat de zwakkeren in de landbouw het eerst de dupe zullen worden van de Brusselse prijsvoorstellen Zij immers kunnen het allerm minst een prijsverlaging verdragen. Hij signaleerde dat bij deze ontwikkeling nog eens duidelijk aan het licht komt hoe bitter weinig hulp er aan de kleineren in de landbouw wordt geboden. De sociale regelingen van de boeren, die hun bedrijf niet aanpassen aan de ontwikkelingen zijn ronduit bedroevend slecht De overheid biedt wel een helpende hand maar die hand is gevuld met iets minder dan niets Volgens Jonkhans is uit statistieken gebleken, dat een groot aantal boeren in Overijssel op de rand van een minimum inkomen balanceert. Bij een vermindering van het inkomen zullen zij als eerste voor de bijl gaan

Hij drong aan op een ingrijpende verbetering en uitbreiding van sociale maatregelen in de landbouw. Wij boeren mogen best aanspraak maken op meer meende de heer Jonkhans, die alvast een voorstel in die richting deed. Hij pleitte voor vervroegde pensionering. Als in het algemeen leder straks met 63 jaar het arbeidsproces mag beeindigen, waarom zou een boer dat dan niet kunnen.

De overheid zou best met een aangepaste regeling kunnen komen om dat mogelijk te maken. In zijn betoog kante hij zich verder tegen de komst van mammoetbedrijven van de industrie op het platteland. Ook de vestiging van nieuwe bedrijven door mensen van buiten de landbouw wees hij met klem af. Beperkingen zijn gewenst, maar ze mogen de ontplooiingsmogelijkheden van zelfstandige gezinsbedrijven niet in de weg staan aldus de heer Jonkhans

De vergadering in „Het Bonte Paard” stond onder leiding van de voorzitter van de Kring Deventer OLM, de heer B Haverslag uit Okkenbroek die in zijn openingswoord critiek oefende op de richtlijnen die door Ged Staten van Overijssel gehanteerd worden bij bestemmingsplannen De

landbouw heeft deze richtlijnen altijd van de hand gewezen. Momenteel mag binnen een straal van 350 meter van een woonkern niet anders gebouwd worden dan met toestemming van G.S. In het bestemmingsplan Bathmen vallen hieronder 29 bedrijven en het blijkt dat nu al een bedrijf sinds 1978 bezig is om een vergunning te krijgen voor het bouwen van een fokvarkensstal. Op de aanvraag tot de bouw is nog steeds geen beslissing genomen ondanks het feit dat de raad van Bathmen unaniem van mening is dat dit bedrijf zonder meer moet kunnen uitbreiden.

Duidelijk rijst hierbij de vraag wat of inspraak van de bevolking te betekenen heeft en welke waarde men nog moet hechten aan de functie van de raad en wat blijft er over van de toezegging van G.S. de richtlijnen soepel te zullen hanteren. Of bepaalt de Prov. Planologische Dienst (P.P.D.) het beleid en niet Ged. Staten? Als dat zo is klopt er iets niet binnen ons democratisch bestel zei voorzitter Haverslag.

Er werden in deze vergadering een aantal vragen gesteld over o.a. bedrijfsverzorging, onroerendgoedbelasting, opvoering vrije voet vermogensbelasting, EEG, melkprijs, prijzen akkerbouwprodukten etc die de heer Jonkhans en de heer Y. v.d Wal secr. prov. afd. OLM. de gelegenheid gaven om op tal van belangrijke zaken nog wat dieper in te gaan

Holtens Nieuwsblad, 28/12/1979; p. 3/15

Vrijdag 28 december

20.00 uur Oprichtingsvergadering
Fok- en controlevereniging „Hol-
ten en Omstreken" in café-rest.
„Het Bonte Paard".
20.00 uur: Dia-avond „Profoto" in
recreatiezaal Bej. Centrum „Diess-
enplas" (zie ber.).

VEEHOUDERIJBELANGEN WEG UIT HOLTEN „Voor boeren verandert er maar heel weinig”

Nog een weekje en dan sluiten Hans Goorman, Herman Koopman en Wim Scheperman definitief de deur van het Holtense VVB-kantoor aan de Waagweg. De vaste medewerkers van de Vereniging voor Veehouderijbelangen verhuizen dan naar Raalte waar een nieuw districtskantoor op maandag 26 oktober officieel wordt geopend. Nu de computer de administratie van de **fokvereniging**, de **gezondheidsdienst**, de **melkcontrole** en de **kunstmatige inseminatie** een stuk doelmatiger maakt, is er voor de 35 zelfstandige VVB-kantoren in Overijssel geen plaats meer. Maar de dienstverlening blijft hetzelfde, de boeren zullen er weinig van merken" is de stellige overtuiging van de VVB-ers.

Zie volledig verhaal bij K.I. 1987.....

Holtens Nieuwsblad, 1950-03-25; p.2/2

„JONG HOLTEN” VERGADERDE TE DIJKERHOEK.

In het begin van de week vergaderde de vereniging „Jong Holten”, afdeling van de B.O.O., in café „Het Bonte Paard” onder voorzitterschap van de heer J. H. Veneklaas Slots ²⁹.

Van het bezoek aan de kadercursus, welke in de Volkshogeschool „Diependaal” te Markelo, gehouden werd, bracht de heer E. Veneklaas verslag uit. Hier werden tal van lezingen gehouden en verschillende actuele vraagstukken besproken. Behalve aan de geestelijke ontwikkeling is ook aandacht besteed aan de lichamelijke opvoeding door het houden van praktische oefeningen en sport.

Als afgevaardigde naar de B.O.O.-vergadering werden na gehouden stemming aangewezen de heren H. J. Arfman en G. J. Klein Horsman.

Besloten werd dit jaar een excursie te houden naar de ki. stierenstal te Almelo. De datum van deze excursie is inmiddels bepaald op Zaterdag 1 April a.s. Voorts besloot men een uitstapje te houden in samenwerking met de Boerendochtersvereniging naar Limburg. Hierover zullen nog nadere bijzonderheden worden bekend gemaakt.

De hoofdschotel van de avond bestond uit ‘n lezing van de heer J. Rietberg, assistent-landbouwconsulent te Bathmen, die verschillende praktische landbouw-onderwerpen behandelde. De heer Rietberg legde hierbij vooral de nadruk op de verbouw van mais in plaats van de veelvuldige rogge, die hier verbouwd wordt. - Voor de pluimveehouders is deze verbouw ten zeerste aan te bevelen. De vroege gele ronde is van belang voor de veenkoloniale gebieden. Voor de zandgronden wordt de z.g. Hebridenmais en wel het merk „Wisconsins” sterk aanbevolen. - Hiermede zijn, zoals de ervaring in ons land reeds heeft geleerd, goede resultaten te bereiken. Bij het oogsten is vooral het goed gedroogd worden van belang.

Met betrekking tot de hooioogst sprak de heer Rietberg over het z.g. ruiten, dat veel routine vereist, maar een belangrijk percentage aan eiwit en zetmeel bespaart, hetgeen voor de waarde van het hooi van de grootste betekenis is. Het gras moet z.g. winddroog zijn en daarna tenminste 14 dagen geruiterd worden.

Tenslotte werden door de spreker nog enkele mededelingen gedaan over het inkuilen, waarbij hij als de beste methode het z.g. Hardeland systeem aanbeval. Hiervoor moet echter ‘n machine worden aangeschaft, die de in te kuilen producten tot haksel verwerkt en deze hakselmachine is nog al duur in het aanschaffen. Door gecombineerd optreden is hierin echter een oplossing te vinden.

Er werden over deze onderwerpen tal van vragen gesteld, die de spreker tot volle tevredenheid beantwoordde, waarna de voorzitter de vergadering sloot met een woord van dank aan de spreker voor zijn leerzame uiteenzetting.

²⁹ Zie bijlage-6 voor een terugblik van J. H. Veneklaas Slots in 19xx

EXCURSIE LEDEN *DE VRIJHEID* NAAR K.I.-STATION ALMELO

De boer moet met z'n tijd mee. Hij kan zich de luxe niet meer permitteren om stil te blijven staan bij de methoden, die van vader op zoon zijn overgegaan maar nu door de drang der omstandigheden, door de voortschrijdende techniek, als verouderd terzijde moeten worden gesteld. Zo is het ook met de runderfokkerij, met de verbetering van de rundveestapel en met de verhoging van productie, die uit de levende inventaris van de boerderij voort moet komen. Het besmettelijk verwerpen, de abortus bij runderen, is de oorzaak dat steeds meer wordt overgegaan tot de kunstmatige bevruchting en dat men in Twente reeds gekomen is tot een Centrale Coöp. KI.-vereniging, die zich nog steeds uitbreidt en aan de toenemende behoefte nauwelijks kan voldoen. Dat die behoefte ook in onze gemeente bestaat moge blijken uit het getal van omstreeks 1700 koeien, dat van de zijde van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” voor het thans ingetreden jaar voor de K.I. is aangemeld.

Het K.I. station aan de Kooikersweg te Almelo was de vorige week Zaterdag het doel van de 48 leden van „De Vrijheid”, die zich voor een excursie onder leiding van de heer P. Dijkstra, hadden opgegeven.

Men heeft daar volop de gelegenheid gehad om op dit, voor dit doel speciaal ingerichte bedrijf, de 19 stieren welke daar voor de K.I. gehouden worden, van alle kanten te bekijken.

Het eerst werden enkele zwart-bonte stieren voorgeleid en werden o.a. bezichtigd de 2-jarige **Olivier**, gefokt door H. J. Bootsma te Scharnegoutum (Friesland). De moeder Annie 28 is 10 maal bekroond en verwierf 7 maal in collectie een le prijs. De vader „Olivier” werd met 82 punten in het stamboek opgenomen en 13 maal bekroond.

De 4-jarige Cere's Adema, een stier waarvan men zeer goede verwachtingen koestert en vooral Anna's Adema, een kleinzoon van de bekende Adema 197, een stier met buitengewone productiecijfers, die met 82 punten is opgenomen en 8 maal werd bekroond en waaraan ooit exterieure kwaliteiten zijn te onderkennen. In het bedrijf is ook al weer opgenomen een nakomeling van Anna's Adema, nl. Mintje's Adema, geb. 28 Febr. 1950. Voor Anna's Adema is de vereniging f 50.000,- geboden, waarop niet is ingegaan. Toch is deze stier niet bijzonder geschikt voor de K.I.

Bij de rood-bonten noemen wij van de getoonde stieren de 5-jarige Fox, een dier van prima kwaliteit, dat voor de K.I. bijzonder geschikt is en waarvan een afstammeling, nl. Roosje's Fox, geb. 21-3-'48 in het bedrijf is opgenomen. Verder noemen wij nog Betsie's Paul, de 5-jarige Rudolf, de 3-jarige Mina's Erwin en Mina's Joost, geb. 25 Dec. 1947, allemaal dieren van bijzondere kwaliteit, waarvan ons echter geen bijzonderheden ten dienste staan.

Momenteel heeft het bedrijf 19 stieren op stal, doch het aantal veehouders, dat zich aansluit neemt dermate toe, dat ook dit aantal niet meer voldoende is. In het afgelopen jaar werd het Station door meer dan 2000 personen bezocht, waaronder zeer veel buitenlanders, o.a. uit Amerika, België, Engeland, Denemarken en Duitsland. Na deze groep van „De Vrijheid” zullen de komende week nog meer leden een bezoek brengen aan Almelo.

Holtens Nieuwsblad, 26/01/1952; p. 2/2

De eventueel op te richten **K.I.-VERENIGING
BATHMEN—HOLTEN—MARKELO**

vraagt grond in de gemeente Holten

voor het stichten van een K.I.-stal of een boerderijtje, dat voor dat doel geschikt is. Oppervlakte 2 à 3 H.A. Vruchtbare grond geen vereiste. Aanbiedingen t.m. 9 Febr. a.s. bij de Coöp. Fabriek voor Melkproducten „De Vrijheid” te Holten.

Holtens Nieuwsblad, 23/02/1952; p. 2/2

BOERDERIJTJE AANGEKOCHT VOOR DE K.I.

Met het oog op een waarschijnlijk te stichten K.I.-stal door de Coöperatieve Zuivelfabrieken te Markelo, Holten en Bathmen, is het boerderijtje van de Wed. A. J. Ebrecht te Dijkterhoek, groot pl.m. 3½ H.A., voor dit doel vast aangekocht. Belanghebbende zal op het perceel kunnen blijven wonen.

Holtens Nieuwsblad, 1952-05-31; p.1/2

K.I. STAL TEGEN 1 NOV. GEREED.

In het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman kwamen Maandagavond in een buitengewone vergadering van de Coöp., Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” een groot aantal leden en leveranciers bijeen om te spreken over de kunstmatige inseminatie.

De voorzitter van het voorlopig bestuur der K.I. vereniging de heer J. Wegstapel, zette in zijn openingswoord ‘t doel van deze vergadering uiteen en sprak er verder zijn vreugde over uit dat zo velen gehoor gaven aan de uitnodiging tot bijwoning van deze belangrijke bijeenkomst. Uit deze grote opkomst blijkt overduidelijk de levendige belangstelling die er onder de veehouders bestaat voor de K.I., aldus de heer Wegstapel.

De directeur der fabriek, de heer Dijkstra, deed hierna mededelingen over het samen werken met de fabrieken van Markelo en Bathmen. De fabriek te Markelo werkt ten volle mede en neemt ook voor de helft deel in de kosten van ‘t bouwen van de nieuwe K.I. stal in de Dijkterhoek, doch in

Bathmen is de zaak een beetje gecompliceerd, doordat deze fabriek deel uitmaakt van de combinatie IJsseldal (Bathmen, Colmschate en Wesepe).

Mocht toetreden van de fabriek als zodanig niet te verwezenlijken zijn, dan is het nog altijd mogelijk dat de leden zich verenigen in een K.I. vereniging, welke vereniging dan zal kunnen samenwerken met Holten en Markelo. Mede gezien de zeer gunstige ligging van de nieuw te bouwen K.I. stal in de Dijkerhoek, wordt ernstig naar samenwerking met Holten en Markelo gestreefd.

Wat betreft het verdelen van de te Almelo gestationeerde stieren is nog niets met zekerheid te zeggen. Naar schatting zullen aan Holten-Markelo 4 à 5 stieren worden toegewezen. In de toekomst zal men met de vereniging te Almelo blijven samenwerken, doch op financieel gebied staan de verenigingen geheel los van elkaar. Deze samenwerking zal o.m. bestaan in het uitwisselen van sperma.

Teneinde een juist beeld te krijgen van de K.I. stallen werd door een commissie uit de besturen der fabrieken te Markelo, Bathmen en Holten, de directeurs dezer fabrieken en de architect, de heer L. C. v. d. Bovenkamp een bezoek gebracht aan de K.I. stallen te Beuningen (bij Dene-kamp), Laren, Heino, Cuyk (N.B.), Steenwijk en Hellendoorn, i.v.m. de bouw van de nieuwe stal in de Dijkerhoek.

Architectenbureau v. d. Bovenkamp en van Guvlik kwam inmiddels met het bestek gereed en de aanbesteding zal binnenkort plaats vinden. Er zal een ruime, degelijke stal worden gebouwd, die geheel aan de eisen voldoet, doch bij welke bouw alle luxe vermeden zal worden.

In de stal zullen tien stieren kunnen worden ondergebracht. Voorlopig zou men wel met een kleiner gebouw kunnen volstaan, doch de commissie heeft gemeend er goed aan te doen door nu een flink gebouw te stichten, waarin ook plaats is voor een laboratorium, spoelinrichting en een kantoortje.

Blijkens mededeling van de heer Wegstapel zal deze nieuwbouw geen verhoging van kosten (dekgeld en inseminatiekosten) tengevolge hebben. Op verlaging van de kosten moet de eerste 2 jaar ook niet worden gerekend, doch men hoopt, dat dit na verloop van enige jaren toch wel mogelijk zal blijken.

Nadat verschillende aangelegenheden nog waren besproken, werd overgegaan tot het kiezen van een bestuur. Gekozen werden de heren: H. Beldman (Scholman), voorzitter; M. Boode, secretaris; E. Aaltink; W. ten Den en G. J. Rietberg, leden.

De besturen van de plaatselijke vereniging zullen met de directeurs van de zuivelfabrieken als adviserende leden, de leden van de aankoopcommissie benoemen.

Blijkens mededeling van de directeur van „De Vrijheid”, de heer P. G. Dijkstra, besloot het bestuur van de combinatie „IJsseldal” in zijn vergadering van Donderdag j.l. tot medewerking aan de K.I. vereniging „West”, zodat de fabriek te Bathmen volledig zal samenwerken met de fabrieken te Markelo en Holten.

DE K.I. NEEMT STEEDS GROTER VLUCHT.

De kunstmatige inseminatie van het rundvee, populair de K.I. genoemd, neemt in deze contreien steeds groter vlucht. De belangrijke resultaten, welke zij begint af te werpen in de vorm van de productieverhoging, met betrekking tot de abortus-bestrijding en haar kostprijsverlagende werking voor de zuivelproducten, komen steeds duidelijker naar voren.

De belangrijke taak, welke de Coöperatieve Zuivelfabrieken in deze verrichten, is daarbij van zeer grote betekenis.

Het toenemend aantal runderen, dat werd ingeschreven en het steeds groter worden van de rayons, dat door de inseminators moest worden bediend, waren de oorzaak, dat de Centrale Coöp. K.I.-Vereniging „Twente” voor het M.R.IJ.veeslag in haar jaarverslag over 1951 schreef, dat zij voor grote verbouwingen zou komen te staan van het K.I.-station Almelo, indien niet een andere oplossing zou worden gevonden.

Deze oplossing heeft men in de loop van 1952 gevonden door een splitsing der centrale vereniging in drie groepen, t.w. Oost-, Midden- en West-Twente, dus door toepassing van een decentralisatie, waaruit de onlangs definitief opgerichte Coöp. K.I.-Vereniging „Zuid-West-Overijssel” met als zetel Holten, geboren is. West-Twente is geworden „Zuid-West-Overijssel” en van deze vereniging maken nu deel uit de Coöp. Zuivelfabrieken te Markelo en Holten en de combinatie IJsseldal, bestaande uit de fabrieken te Bathmen, Colmschate en Wezepe.

Het door de bij de vereniging aangesloten leveranciers reeds opgegeven aantal koeien bedraagt - voor een groot deel komen de pinken hier nog bij - 5800 roodbont en 1030 zwartbont of over de fabrieken verdeeld: Holten resp. 1950 en 700, Markelo 2350 en 130 en IJsseldal resp. 1500 en 200.

Wanneer men nagaat dat b.v. in Holten van de ruim 3500 koeien der bij de fabriek ingeschreven leveranciers er al 2600 voor de K.I. zijn ingeschreven, dan springt duidelijk in het oog, welk een vlucht de kunstmatige inseminatie reeds heeft genomen. Vooral voor de kleine boeren is zij van betekenis, omdat zij door de K.I. in staat zijn tegen matige kosten van de voortplanting der beste stieren te profiteren. Helaas moet gezegd worden, dat dit nog te weinig door deze categorie van landbouwers wordt ingezien.

De K.I.-Vereniging „Zuid-West-Overijssel” heeft onlangs de bouw van een K.I.-stal te Dijkershoek aanbesteed en deze nadert in zoverre haar voltooiing, dat Donderdag reeds de aan deze vereniging uit de K.I.-stal Almelo toegewezen rood-bonte stieren aldaar zullen worden ondergebracht.

Het zijn de stieren „Peter”, geboren 1 Juli 1950, een dier met buitengewoon hoge productiecijfers, „Mina’s Joost 15”, geb. 25 Sept. 1947, eveneens van uitstekende kwaliteit, „Gerhard”, geb. 8 Sept. 1948, en „Nero”, geb. 9 April 1950, eveneens dieren met goede productiecijfers. De beide

eerstgenoemde stieren lagen wat de productie betreft in Almelo van de bijna 20 stieren aan de kop.

Reeds is aldaar gestald de onlangs aangekochte tweejarige stier „Jan”, welke op de fokveedag werd tentoongesteld.

Maandag arriveert de eerste zwartbonte stier „Bonne”, een twee-en-halfjarige stier met prima productielijsten en verder een jonge zwartbonte stier, welke in Maart dekrijp zal zijn en waarvan de verwachtingen uit hoofde van de productiecijfers hoog gespannen zijn.

Met ingang van 1 November treedt de vereniging in werking. Met het oog op de rust van de stieren en om aan de nieuwe omgeving te wennen, kan bezoek aan de stal tot 1 December niet worden toegestaan, zo is aan de leden medegedeeld. Na die datum zal geleidelijk het bezoek aan de stal georganiseerd worden, zodat ieder lid in de gelegenheid zal zijn daar een kijkje te nemen. De sperma-voorziening gaat echter gewoon door. Men zal onder bepaalde condities ook van de in Almelo gestationeerde stieren kunnen gebruik maken.

Het aantal opgegeven koeien maakt het noodzakelijk, dat in 1953 nog wel twee roodbonte stieren zullen moeten worden aangeschaft.

De geprojecteerde stal biedt ruimte aan 10 stieren, maar deze is gemakkelijk tot 14 uit te breiden. Er wordt in Dijkerhoek iets groote verricht, hetgeen wij bij de officiële opening, welke binnenkort te verwachten is, nog nader hopen te belichten.

K.I.-station voor Zuid-West-Overijssel officieel geopend

Dr Holtink (Dir. K.I. „Twente” te Almelo): Een naar de eisen des tijds ingericht station, een bezit om trots op te zijn. K.I. vereniging „Zuid-West-Overijssel” telt reeds meer dan 1000 leden.

Op 4 Maart 1947 waren in de ledenvergadering van de Coöp. Fabriek van Melkproducten „De Vrijheid” te Holten aanwezig Dr R. Post, directeur van de Provinciale Veegezondheidsdienst te Zwolle en nu wijlen Ir Anema, Rijksveeteeltconsulent voor Overijssel, om te spreken over „Kunstmatige inseminatie” of kortweg K.I. Beide heren vertelden in deze bijeenkomst - die zeer

druk bezocht was - over de K.L., waarmee men in Denemarken zulke prachtige resultaten bereikte en waarmee in enkele plaatsen in ons land ook gestart was met zeer bevredigend succes.

De genoemde sprekers waren wat de K.I. betrof, in Holten niet op woeste grond terecht gekomen. Integendeel. De heer Dijkstra, die het grote belang van de K.I. reeds lang had ingezien en voor de toepassing hiervan had geijverd, had reeds een flink stuk pionierswerk verricht en dat aan het eind van de op 4 Maart 1947 gehouden vergadering het bestuur gemachtigd werd om deze zaak aan te pakken en over te gaan tot aankoop van een stier voor de K.I. is mede te danken aan het voorbereidende werk van de heer Dijkstra.

Er werd in de vergadering van 4 Maart een aankoopcommissie benoemd, die bestond uit de heren G. J. Meilink, M. Boode, J. Wegstapel (leden van het bestuur), J. H. Sprokkereef, J. W. Jansen (controleur Fokvereniging), terwijl als adviseur van deze commissie werd benoemd de heer Dijkstra.

Na 3 reizen naar het land van Cuyk en verschillende speurtochten door Gelderland en Overijssel werd door deze commissie op 1 Oct. 1947 bij de fokker Hammink in Gaanderen de stier, „Koen” aangekocht voor f 6250.

De heer H. Kers was inmiddels geslaagd als inseminator, en nadat het benodigde materiaal was aangeschaft, ging de K.I.-vereniging van start. In het begin ging het schoorvoetend en een aantal veehouders stond min of meer afwijzend tegenover de K.I. en het aantal boeren dat bereid werd gevonden om te tekenen voor 3 jaar met het oog op mogelijke tekorten was gering. De schroom en vrees, die er in het begin bij een groot aantal veehouders heerste, verdween gelukkig spoedig en het aantal leden steeg snel. Niet alleen in Holten, doch in geheel Twente. In November 1948 werd besloten tot de oprichting van de Centrale K.I. voor Twente en een gedeelte van Salland (Bathmen). Na overleg met de leden trad ook de K.I.-vereniging Holten als lid van deze centrale vereniging toe, waardoor de mogelijkheden groter en de moeilijkheden kleiner werden.

Honderden veehouders in Twente en Salland, die aanvankelijk een afwachtende houding hadden aangenomen, zagen al gauw de noodzakelijkheid van K.I. in en bij de Centrale „Almelo” stroomden de nieuwe leden binnen. De groei ging zodanig snel, dat het Bestuur van de Centrale K.I.-vereniging ernstige zorgen begon te krijgen over de vraag, hoe de situatie organisatorisch en technisch het hoofd te bieden. Na rijp beraad kwam het Bestuur der Centrale, met het voorstel om de vereniging te splitsen en in drie rayons nieuwe verenigingen op te richten en zo word ook gesticht de vereniging „Zuid-West Overijssel” met als centrum Holten. De vereniging „Zuid-West-Overijssel” wordt gevormd door de Zuivelfabrieken te Holten, Markelo en IJsseldalcombinatie (Bathmen, Colmschate en Wesepe).

In het Holterbroek aan de Sangeldijk werd het boerenbedrijfje van de Wed. Ebrecht aangekocht en hier werd een naar de eisen des tijds ingericht K.I.-station gebouwd, dat Dinsdagmiddag in tegenwoordigheid van tal van genodigden officieel werd geopend door burgemeester Mr W. H. Enklaar, nadat deze van ‘t pleegdochtertje van de Wed. Ebrecht, Janny Visser, de sleutels, die versierd was met een oranjestrikje, had ontvangen.

Een gebouw om trots op te zijn.

Van de gelegenheid om het gebouw te bezichtigen, werd door de genodigden een dankbaar gebruik gemaakt en allen waren vol lof over dit nieuwe K.I.-station, dat is ontworpen door het architectenbureau L. C. v.d. Bovenkamp te Holten. Het gebouw bevat een ruime dekstal met springbok, waarbij de nieuwste technische vindingen zijn toegepast, 3 dubbele en 4 enkele boxen, een kantoor, laboratorium, bestuurskamer, archiefruimte en voldoende ruimte voor berging van hooi, voederbieten etc. Mocht het in de toekomst nodig blijken dat het gebouw moet worden uitgebreid, dan kan dit zonder al te hoge kosten door de bergruimte in te richten als boxen en het aanbouwen van nieuwe bergruimte.

Het gebouw - waarin centrale verwarming is aangebracht - maakt een zeer solide en keurige indruk en is, wat ook van groot belang is, zeer doelmatig ingericht.

Pronkstukken van stieren.

In de verschillende ruime boxen, die afgesloten zijn met stevige gegalvaniseerde stangen, stonden de stieren, stuk voor stuk pronkstukken, die deze middag over belangstelling niet te klagen hadden. De verzorger, de heer J. Groothaar, komt een woord van lof toe voor de wijze, waarop hij zich kwijt van de taak, die hem is toevertrouwd. Aan het gebouw en de gehele outillage en niet het minst aan de stieren is te zien, dat men hier een verzorger heeft gevonden, die hart voor de zaak heeft.

Het personeel bestaat verder uit de heren: H. Kers, hoofdinseminator, A. J. Ribbink, Holten, H. Willemink en H. Voogsgeerd, Bathmen, H. J. Bekkernens en W. Pinkert te Markelo, inseminator.

Er zijn momenteel 7 roodbonte en 2 zwartbonte stieren.

Roodbonte: „Peter”, geb. 1950, fokker Wed. E. J. Weyers te Voorst; „Miena’s Joost 15”, fokker H. H. Post te Alhergen; „Nero”, geb. 1950, fokker J. H. Koning te Almelo; „Coba’s Paul”, geb. 1951, fokker J. H. Huisjes te Delden; „Jan”, geb. 1950, fokker H. J. Brouwer te Terwolde; „Gerhard”, geb. 1948, fokker F. v.d. Molen te Middelstum; „Lieske’s Bernard”, geb. 1952, fokker G. J. Regelink te Voorst.

Zwartbont: „Baemster Bonne”, geb. 1950, fokker J. Sikma, Rauwerd; „Baemster Gerard” geb. 1952, fokker J. Sikma, Rauwerd.

Ontvangst In ‘t café „Net Bonte Paard”.

Voordat het K.I.-station door de burgemeester werd geopend, kwamen de genodigden in ‘t café „Het Bonte Paard” bijeen, waar de heer J. Wegstapel, voorzitter van „De Vrijheid”, als eerste spreker het woord voerde. Hij sprak een hartelijk woord van welkom, waarbij hij zich in ‘t bijzonder richtte tot burgemeester Mr W. H. Enklaar en de wethouders, tot Dr. Post, directeur van de Prov. Veegezondheidsdienst, de Rijksveeteeltconsulent ir. Jepma, de Rijkslandbouwconsulent ir. J. Veldman, afgevaardigden van de K.I.-verenigingen „Twente” en „Noord-Oost-Twente” en tal van directeurs van zuivelfabrieken, Coöp. Landbouwverenigingen en afgevaardigden van verschillende verenigingen op landbouwgebied.

Spreker sprak woorden van dank tot B en W. voor de medewerking, die werd verleend bij de bouw van het K.I.-station en dankte voor de waardevolle adviezen, die men steeds mocht ontvangen van Dr. R. Post en zijn medewerkers. Dank zijn wij ook verschuldigd aan het Bestuur

van de Coöperatieve Boerenleenbank „Holten” voor de financiële medewerking, de heer architect de heer v.d. Bovenkamp, de aannemers Gebr. ten Srinke te Enter, en de fa. A. Koopman en Zn. te Holten., de fa. T. Stokkers en verder aan allen, die aan de bouw op welke wijze dan ook, hebben medegewerkt. De heer Wegstapel bracht tenslotte een posthume hulde aan ir. Anema, die zoveel heeft bijgedragen tot verbetering van de veestapel en droeg hierna het K.I.-station namens de besturen van de Zuivelfabrieken te Markelo, Holten en de IJsseldalcombinatie over aan de heer M. Kippers te Elsen (Markelo), voorzitter van de Coöp. K.I.-vereniging „Zuid-West-Overijssel”.

Aanvaarding K.I.-station.

Als bestuur, zo zeide de heer kippers, aanvaarden wij zeer gaarne dit prachtige gebouw en wij danken de heer Wegstapel in het bijzonder voor de wijze, waarop hij deze overdracht heeft doen geschieden. Als Bestuur zijn wij ons ten volle bewust van de verantwoordelijkheid, die hiermede op onze schouders is gelegd. 'Wij zulten middels de K.I. streven naar hogere productie en beter exterieur van onze veestapel en hopen tevens in staat te zijn op meer doeltreffende wijze te komen tot bestrijding van diverse ziekten, zoals dekinfecties e.d.

Dat vele veehouders het belang van de kunstmatige inseminatie gaan inzien, blijkt duidelijk uit de grote vlucht, die de K.I. na de oorlog ook in de provincie Overijssel heeft genomen.

In 1948 bedroeg het aantal koeien in onze provincie dat kunstmatig werd bevrucht rond 23.000. In 1949: 40.000; in 1950: 62.000; in 1951: 85.000. In 1948 werden ruim 79 % van de koeien drachtig en in 1951 bedroeg dit percentage 88.

Op een dag als deze brengen wij hulde aan het bestuur van „De Vrijheid” en de directeur, de heer Dijkstra, die ‘t hebben aangedurfd om in 1947 met de K.I. te beginnen, en dankbaar gedenken wij ook het vele werk van wijlen Ir. Anema en Dr. R. Post.

Toespraak Burgemeester Enklaar.

Met bijzonder veel genoegen, zo zeide de burgemeester, heb ik gevolg gegeven aan het verzoek van uw bestuur, om deze middag de nieuwe K.I.-stal te openen. Het verheugt mij, dat dit bedrijf in Holten staat, waar in 1947 ook de K.I. wieg heeft gestaan. Helaas verkeert in het Zuidwesten van ons land een groot deel van onze boeren op deze dag in grote nood en dat werpt een donkere schaduw over deze opening.³⁰ Maar het leven gaat ondanks alles verder en vandaag staan we hier aan een nieuw begin.

Door samenwerking is hier iets groots tot stand gekomen. Het is mij bekend, dat de heer Dijkstra heel veel heeft gedaan in het belang van de K.I. in het algemeen en voor dit nieuwe K.I.-station in ‘t bijzonder, en een woord van lof mag hem op deze dag niet worden onthouden.

Met genoegen heb ik geconstateerd, dat 7 van de 9 stieren behoren tot het roodbonte veeslag, waarvoor ik nu eenmaal voorliefde heb, aldus spr.

Burgemeester Enklaar sprak tenslotte namens het gemeentebestuur de hartelijke gelukwensen uit. en hoopte. dat met veel succes op de ingeslagen weg mag worden voortgegaan, tot welzijn van de boerenstand.

³⁰ Watersnoodramp Zuid-west Nederland! (ZHN.)

K.I.: Kapitaalsinvestering.

Dr. R. Post, directeur Prov. Gezondheidsdienst voor Vee te Zwolle, dankte mede namens zijn assistenten voor de ontvangen uitnodiging, om bij deze opening aanwezig te zijn en wenste de samenwerkende coöperaties geluk met hetgeen tot stand kwam.

K.I., aldus Dr. Post, betekent hier Kapitaalsinvestering. De resultaten worden niet altijd direct gezien, wat het exterieur betreft, doch we, moeten hier blijven streven naar verbetering.

De Rijksveeteeltconsulent, Ir. Jepma, had niets dan lof voor, het mooie nieuwe K.I.-station, doch het knap stel stieren, dat ik zag is van veel groter belang, aldus spr.

Verder werd nog gesproken door de heer H. J. Lansink uit Ootmarsum, 2e voorzitter van de K.I.B.O. (K.I.-Bond Overijssel); de heer J. H. Sprokkereef namens de Coöp. Boerenleenbank Holten en de Coöp. Landbouwvereniging Holten. Spreker deed zijn hartelijke gelukwensen vergezeld gaan van enkel bureau-attributen.

Dr. Hoitink, directeur van de K.I. te Almelo, zeide jaloers te zijn op de K.I.vereniging Zuid-West Overijssel, nu die vereniging zo'n schitterend K.I.-station heeft gekregen. Ik dacht, aldus Dr Hoitink, dat wij in Almelo de zaak aardig voor elkaar hadden, doch ik ben ervan overtuigd, dat dit nieuwe bedrijf, wat de outillage betreft, een grote voorsprong heeft.

Het eerste stadium in de K.I., aldus spr., is voorbij, nu het ons gelukt is de koeien drachtig te krijgen, en thans moeten we volle aandacht schenken aan het exterieur. Het heeft me goed gedaan, dat de roodbonte stieren zo goed vertegenwoordigd zijn in de K. I. Zuid-West-Overijssel. Men weet hier z'n oudersgoed te respecteren. We moeten niet importeren, doch de kwaliteit van onze roodbonten zodanig opvoeren, dat import van zwartbonten niet nodig is, zo besloot Dr. Hoitink.

Als laatste spreker voerde nog het woord de architect, de heer h. C. v.d. Bovenkamp, die mede namens de aannemers dankte voor het gestelde vertrouwen.

De heer Kippers sprak hiena 'n kort slotwoord en dankte voor de hartelijke woorden, die werden gesproken en voor de cadeaux en bloemen, die werden aangeboden.

Eerste inseminaties nemen toe

KI-vereniging „Zuid-west Overijssel” boekte goede vooruitgang

In de rayonvergadering van deelnemers aan de Coöp. K.I.-vereniging „Zuid-West Overijssel”, die de vorige week vrijdag onder voorzitterschap van de heer H. Beldman in het Stationskoffiehuis van de heer M. Kalfsterman gehouden werd, is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de K.I. in deze streken.

Voorzitter Veldman heette in het bijzonder welkom de dagelijkse bestuursleden de heren G. J. Kottelenberg uit Markelo en D. J. Denneboom uit Bathmen, alsmede de hoofdinseminator, de heer M. Miedema en de stierenverzorger, de heer Joh. Schokking.

Hij noemde 1969 een goed jaar voor de boer wat de oogst betreft, maar met de melkprijs is men niet aan zijn trekken gekomen. De vleesprijzen waren goed te noemen en met de K.I. is het wel naar wens gegaan. Er zijn weer meer eerste inseminaties verricht dan vorig jaar.

Bij de bestuursverkiezing werden de periodiek aftredende bestuursleden, de heren H. J. ten Den en H. J. W. Scheperboer met bijna algemene stemmen herkozen. In de plaats van de heren H. Marktvoort en E. Aaltink, die niet herkiesbaar waren, werden gekozen de heren J. W. Haverslag en G. J. Klaasses.

Individueel lidmaatschap

Het lidmaatschap der vereniging bestaat uit drie zuivelfabrieken te Bathmen, Markelo en Holten. Over het individueel lidmaatschap, dat in deze vergadering aan de orde kwam werd nogal, verschillend geoordeeld.

Blijkens de gehouden stemming onder de leden was men er toch wel voor, vooral wanneer er een overgangstijd komt van twee of drie jaar. In Markelo is er men ook voor. Van Bathmen is de mening nog niet bekend, maar de beslissing moet toch genomen worden in de algemene vergadering.

Ook kwam een voorstel aan de orde over het aftreden van de bestuursleden en de aankoopcommissieleden. Zittingsduur bestuursleden bijv. 2x3 jaar, met drie jaar aftreden en dan herkiesbaar en dan na drie jaar aftreden en niet herkiesbaar. Voor voorzitter en secretaris stelde men een langere zittingsperiode voor bv. negen jaar. Voor de aankoopcommissieleden werd dezelfde regeling gedacht als voor de bestuursleden.

Sjaak preferent

Uit het verslag, dat de heer Miedema uitbracht bleek, dat voor de stier **Sjaak** is aangevraagd het preferentschap dit jaar. In het afgelopen jaar zijn er 18.470 eerste inseminaties verricht bij de roodbonten met een drachtigheidspercentage van 66 pct. en bij de zwartbonten 2092 met een drachtigheidspercentage van 67 pct. Van de stier Sjaak zijn nog 580 eerste inseminaties verricht en van **Hannibal** 3174.

De stieren zijn als volgt gebruikt: beproefde stieren 64 pct., wachtstieren 16 pct. en proefstieren 20 pct.

De heer Miedema wees er dan ook op, dat men goede jonge stieren in voorraad moet hebben, om te selecteren, omdat er nogal wat uitvallen. Het financieel rapport vertoonde een goed beeld en sluit met een klein batig saldo. Er is meer inseminatiegeld binnengekomen. Er werd n.l. meer keuze gemaakt, hetgeen een iets hoger bedrag opbracht. Maar hiertegenover staan de stijgende kosten van lonen en voeder.

De heer Miedema hield vervolgens een inleiding over „De K.I. in het algemeen”. Men gaat over tot fusie op alle terreinen. Ook bij de KI wordt dit toegepast en men komt tot grotere verenigingen. Spreker wijst er op, dat de fusies bij de K.I. van hogerhand komen en niet vaak van de verenigingen zelf. Hier is men er nog niet aan toe. Hier werken de vijf roodbonte K.I.-verenigingen van Overijssel samen met de drie dito verenigingen in Gelderland, hetgeen ook goed voldoet en wat het uitwisselen van sperma betreft tot alle tevredenheid.

Na de heer Miedema bedankt te hebben voor zijn verslag en zijn korte inleiding, brengt de voorzitter de scheidende commissieleden dank voor het werk, dat zij in de rayoncommissie gedaan hebben, in het bijzonder de heer E. Aaltink een van de mede-oprichters van de KI-vereniging alhier.

Holtens Nieuwsblad, 1977-10-14; p. 9/20

25000ste inseminatie binnen één jaar

Op het bedrijf van melkveehouder H. Greven in de buurtschap Stokkum is voor het eerst in de geschiedenis van de Coöperatieve KI-vereniging Zuidwest Overijssel te Holten de 25000 ste. inseminatie in één boekjaar verricht. Dat getuigt van de grote groei van genoemde KI-vereniging, die vooral in de jaren 70 inzette. Het toeval wil dat deze KI-vereniging in januari 1978 een kwart eeuw bestaat.

De inseminatie werd verricht door de oudste inseminator, de heer H.J. Bekkernens uit Markelo, voor wie het de 135000-ste keer was. De koe was Otina 7, een afstammeling van de bruidskoe Otina. Voor de inseminatie werd gebruik gemaakt van sperma van de bekende stier Julius van genoemde KI-vereniging. Deze 25000ste inseminatie werd feestelijk omlijst. Voorzitter Kottelenberg van Zuidwest-overijssel refereerde dat nu voor het eerst in het 25-jarig bestaan in één boekjaar de grens van 25000 is overschreden.

Hij roemde verder de goede samenwerking van de KI-vereniging in het fokgebied Gelderland en Overijssel, waardoor via uitwisseling van sperma de leden over het beste fokmateriaal kunnen beschikken. In het eerste jaar van het bestaan van de KI-vereniging werden 2526 eerste inseminaties verricht. Men had toen aan één inseminator voldoende. Nu is het aantal personeelsleden aanmerkelijk uitgebreid. Mevrouw Greven kreeg bloemen, voor de heer Greven was er een fruitmand

25 jaar KI-vereniging Zuid-west Overijssel

Ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan organiseerde de *K.I.-vereniging Zuid-West-Overijssel* in café „Het Bonte Paard” in Dijkerhoek twee ontwikkelingsdagen en wel op 11 en 12 januari. Op de eerste dag waren er ongeveer 200 aanwezigen, waaronder veel leden, personeel, bestuur en genodigden. Uit het bestuur was een commissie van voorbereiding gevormd, die de organisatie goed in handen had. De heer Veltkamp uit Markelo, lid van genoemde commissie, had de leiding van deze dag; de aanwezigen werden door hem welkom geheten.

Het werkgebied van de K.I.-vereniging reikt van Goor tot Raalte, van Colmschate tot Rijssen-Enter, en het tussenliggende gebied. Ongeveer 1150 leden zijn bij de vereniging aangesloten.

Dijkstra nam initiatief

De voorzitter, de heer G. J. Kottelenberg, vertelde over het ontstaan en over de huidige gang van zaken. De ontwikkeling in het kort samengevat, dan blijkt dat wijlen de heer P. G. Dijkstra, toen directeur van de Zuivelfabriek Holten, het eerste initiatief nam tot K.I. Na de eerste jaren vanuit Almelo te hebben gewerkt werd in 1952 overgegaan tot het stichten van een eigen K.I.-vereniging.

Er werd onder leiding van de heer J. Vechstapel veel vergaderd en men ging tot oprichting over met drie leden, t.w. de zuivelfabrieken te Holten-Markelo en IJsseldal. Op 5 januari 1953 werd de K.I.-vereniging Zuid-West-Overijssel definitief opgericht. Het eerste dagelijks bestuur werd gevormd door de heer M. Kippers te Markelo, de heer G. J. Rietberg, te Holten en de heer M. Grootentraast te Wesepe. Er werd op het Holterbroek een boerderij aangekocht, waarbij een K.I.-station werd gebouwd. Dit eerste plan bleek al gauw te klein en heeft men meerdere keren moeten uitbreiden. Nadat de vereniging een aantal jaren had gedraaid, stabiliseerde zich het aantal eerste - inseminaties rond de 15.000 per jaar. In de jaren tegen 1970 kwam hierin een duidelijke toename, de ligboxenstallen zijn daar mede oorzaak van.

De drie melkfabrieken vormden eerst de leden van de vereniging, maar door de veranderingen in de zuivelwereld en door de behoefte die er bij de leden bestond om meer inspraak te krijgen, is het lidmaatschap in 1973 overgegaan naar de individuele veehouder. In het reeds genoemde werkgebied gaat het voornamelijk om roodbont M.R.IJ.-vee.

Privé stier

De heer M. Veenstra van de gezondheidsdienst door dieren te Zwolle vertelde zijn ervaringen in het verleden, waarbij de boeren een privé stier hadden of een naburige stierhouderij, dat zo'n dertig jaar geleden. Er is thans veel veranderd, niet alleen deed de K.I. zijn intreden doch ook op de boerderij is veel veranderd, mechanisatie overal. De boer financiert nu eerder en velen gaan met vakantie, zo is de ontwikkeling overal. De heer Veenstra acht direct geen grote veranderingen nodig in Overijssel. Een goede zaak is de uitwisseling van sperma door de verschillende K.I.-verenigingen onderling in Overijssel. waardoor de veehouders meer kunnen profiteren van de betere stieren.

De K.I.-vereniging. Zuid-West-Overijssel is niet opgegaan in een grotere eenheid, de vereniging is zelfstandig gebleven, met een eigen stierenaankoop- en fokbeleid. Bestuur, personeel en veehouders staan nog vrij kort bij hun vereniging, kunnen het nog overzien en er over oordelen. Men werkt modern, met een proef-, wacht- en fokstierensysteem, met een vaarzenregeling en met diepvriessperma.

We moeten rekening houden met de tijd waarin we leven. Als er veranderingen komen zal men rekening moeten houden met grotere eenheden, afgaande op adviezen dan zullen deze ongeveer 150.000 eerste inseminaties per jaar moeten zijn met daarnaast als advies om voor 100- met diepvries te gaan werken.

Productie en exterieur

De volgende spreker was de heer *M. Sikkema*, medewerker consultantschap voor rundveehouderij in Overijssel. Hij gaf een technische uiteenzetting over productie en exterieur. De productie in de afgelopen 25 jaar is sterk gestegen. De vraag is waar moet men naar streven en waar moet men naar toe. Belangrijk zijn: a. het aankoopbeleid van de K.I. en het gebruik van de fokstieren; b. de kalveren aanhouden van de betere koeien. Ook welke stiervaders gebruikt de K.I.-vereniging bij voorkeur en het vastleggen van de stiermoeders. Aan de hand van een projectiescherm werd het verloop van de bedrijfsstandaardkoe gevolgd, waarbij men uitging van het Overijsselse gemiddelde, waarbij bleek dat Bathmen en Markelo boven dat gemiddelde lagen en Holten er onder. Goede melk- en vleesproductie van het M.R.IJ.-ras dient men te bewaren en te bewaken, aldus de heer Sikkema.

Als derde deskundige sprak de heer A. Landeweerd, inspecteur Koninklijk Ned. Rundvee Stamboek. Deze sprak over het fokkerijwezen. Erg veel is er veranderd, maar wat in al die jaren gelijk gebleven is, is het beste met het beste te paren, ook het idealisme is gebleven, tevens een stuk vakmanschap. Dat was en is ook thans naast een goede bedrijfsvoering het belangrijkste. Het is niet alleen voor de „top” dat de K.I. er is, doch ook voor de middenmoot.

Hij gaf een terugblik op de Centrale veedag te Lochem, hierbij besprak hij de goede en minder goede eigenschappen van de verschillende stieren. De veehouders kregen het advies bij hun M.R.IJ.- vee uitsluitend M.R.IJ. stieren te gebruiken en geen importstieren. Verder gaf hij een uiteenzetting over het nieuwe keuringsrapport van het N.R.S. In tegenstelling met de mening van de heer Veenstra denkt de heer Landeweerd juist aan grotere K.I.-verenigingen, eventueel door middel van fusie. Hierna werd een gezamenlijke maaltijd gebruikt.

Forum

Na de middag was er voor de aanwezigen gelegenheid om vragen te stellen, die door een forum werden beantwoord. Het forum werd gevormd door de sprekers van de morgenuren en verder de heer Kippers, lid stierenaankoopcommissie. P. Dolman, lid fokstudiegroep. B. Schrijver, praktisch veefokker en M. Miedema, hoofdinseminator van de K.I.-vereniging. De gespreksleider was de heer W. J. Smidt. dierenarts verbonden aan de gezondheidsdienst voor dieren te Zwolle.

Op bekwame wijze wist hij de uiteenlopende vragen aan de meest terzake deskundige door te spelen, waarbij ook enkele vragen door dr. Smidt zelf beantwoord werden. Vragen o.a. over de

vleesproductie, centrale opfok van stieren, het S.I.P.-programma (stiermoeder inseminatie programma), de D.B. (dochterbedrijf) methode, diepvriessperma, bloedlijnen, wachtstieren, geboorteregistratie en vele andere vragen betreffende de veehouderij.

Holtens Nieuwsblad, 1980-02-15; p. 5/14

FOKVERENIGING REGISTREERTE 25000 STE KALF

Op het bedrijf van de fam. Luggenhorst, Okkenbroekseweg 2 in Espelo werd door de administrateur van de Fok- en controlevereniging „Holten en Omstreken” Herman Koopman dinsdagmiddag het 25000ste kalf geschetst. Het dagelijks bestuur van de vereniging bestaande uit de heren G Meijerman, Bosman en Stegeman bracht in gezelschap van administrateur-schetser Koopman en controleur Scheperman een bezoek aan de familie om hen geluk te wensen met de „jonggeboorne” en hij sprak de hoop uit dat het eens een koe met hoge productie mag worden.

Het bestuur van de fok- en controlevereniging op kraamvisite bij veehouder Luggenhorst. Rechts administrateur Herman Koopman bezig met het schetsen van Hendrikje.

Gezien de afstamming een Julius moeder en vader Silvathor van de KI vereniging Gelderland is die hoop gerechtvaardigd Namens de vereniging bood de heer Meijerman een krentenwegge aan Bestuur en personeel waren hierna een uurtje gezellig bijeen waarbij het glas werd geheven op de jonge roodbonte die in de registers van het Kon Ned Rundvee Stamboek werd ingeschreven als Hendrikje 4.

Het 2000ste kalf werd in januari 1976 geregistreerd bij de overbuurman van Luggenhorst de heer Ulfman.

Heropening K.I.-station

In de „dekstal” van de coöperatieve KI vereniging „Zuid-West-Overijssel” waren vrijdagmiddag zo’n honderdvijftig genodigden bijeen voor de heropening van het verbouwde en gerestaureerde KI-station aan de Sangeldijk.

Burgemeester mr. W.L.F.C. ridder van Rappard zei in zijn openingstoespraak verheugd te zijn deze heropening te mogen verrichten en hij wenste het bestuur van de KI. een optimaal en efficiënt werken toe.

Reeds in 1952 kwam in Holten de KI op gang. De vereniging werd opgericht uit de verenigingen van Almelo en Dalfsen. Voor de oprichting werden echter de koeien in Holten al kunstmatig bevrucht. Eerste inseminator was dhr. H. Kers, die zelf de boeren langs moest om het sperma van de stieren op te vangen. Dit sperma werd op de zuivelfabriek onderzocht en gereed gemaakt voor kunstmatige inseminatie.

Voorzitter van de KI. dhr. J.W. Veltkamp uit Markelo, benadrukte in zijn toespraak de gelukkige manier van samenwerking. In de praktijk heeft men hier te weinig zwartebont vee om goed te functioneren. Hiervoor geven Hellendoorn en Almelo een oplossing. In 1970 steeg het aantal inseminaties, de structuren wijzigden en het lidmaatschap werd groter. Vroeger kon men alleen sperma verkrijgen door een hoge betaling, dat is nu niet meer het geval, en dat komt de veefokkerij ten goede, aldus Veltkamp.

Een fusie tussen de vijf verenigingen gaat voorshands nog niet door. Raalte, Heino en Holten zijn van mening dat dan alle vijf verenigingen mee moesten doen.

De heer Meilink uit Gramsbergen sprak namens de MRIJ-bond en het consulentenschap Zwolle. „Hoewel de MRIJ niet direct met de KI heeft te maken, hebben we wel ontdekt dat we onafhankelijk van elkaar niet door kunnen gaan; we werken voor dezelfde boer”, aldus Meilink. „We moeten de veehouders ten dienste zijn”; dit was ook de mening van dhr. J. de Groot uit Kampen, die sprak namens de KI-Overijssel en gezondheidsdienst. Dhr. G.J. Kottelenberg bood het bestuur een klok aan. „Het is goed nog eens te komen, daar waar je aan mee hebt gewerkt”, aldus Kottelenberg. Namens het voltallige personeel gaf dhr. Voogsgeerd de touwtjes met het „knuppeltje” in handen van voorzitter Veltkamp voor het onthullen van het cadeau: een wegwijzing met opschrift. KI Zuid-West-Overijssel.

Na een slotwoord van Veltkamp werden de aanwezigen het gebouw doorgeleid onder leiding van het personeel.

Voorlichtingsavond *Vereniging Veehouderijbelangen* - (V.V.B.)

De Vereniging voor „Veehouderijbelangen” hield donderdagavond in café-rest. „*Vosman*” een voorlichtingsavond onder leiding van voorzitter H. Rietberg die in zijn welkomstwoord een groot aantal leden kon begroeten alsmede de spreker voor deze avond de heer E. Meilink, voorzitter van het Ned. Rundvee Syndicaat, te Gramsbergen.

Hij gaf een uitvoerige uiteenzetting van het nieuwe NRS dat met ingang van 1 januari 1984 van start ging.

Het Nederlands Rundvee Stamboek dat werd opgericht op 15 december 1874 heeft haar werkzaamheden afgesloten en de letters „*N.R.S*” staan thans voor Nederlands Rundvee Syndicaat. Op het gebied van de veehouderij zijn een groot aantal organisaties werkzaam met, hetzelfde doel: Veeverbetering.

Om nu een meer efficiënte manier van werken te verkrijgen is besloten dat NRS, FRS, G.I.R., CMD, MB, Fed. K.I. verenigingen en Landbouwschap te bundelen het N.R. Syndicaat. Voor de praktische veehouder verandert er alleen dat hij nu geen rechtstreeks lid meer is van het stamboek maar via zijn plaatselijke veehouderijbelangen, want de leden van het nieuwe NRS zijn de provinciale, de P.B.R.'s waar de plaatselijke verenigingen bij aangesloten zijn. Er werden n.a.v. de lezing van de heer Meilink nog enkele vragen gesteld die hem de gelegenheid gaven om op enkele zaken nog wat nader in te gaan.

Jaarverslag

Er werd in deze bijeenkomst uitgereikt het jaarverslag 1982-1983 met uitvoerige gegevens over opbrengst, vetgehalte etc. over de periode 1 juli 1982 t.e.m. 30 juni 1983.

Het verenigingsgemiddelde is ook in genoemde periode weer gestegen n.l. met 54 kg. melk, 0.05 % vet maar het eiwitgehalte daalde met 0.01%. Gemiddeld was er per koe een vet/eiwit stijging van 14 gram. Het aantal koeien per bedrijf steeg in het verslagjaar tot 42.6. De gemiddelde productie bedroeg 5617 kg. melk, 4.05% melkvet. 316 dagen, 3.37% eiwit en 1316 gram v/e per dag.

Voorzitter Rietberg, die een woord van dank sprak tot het personeel en de monsternemers, feliciteerde de fam. D. ten Dam, Valeweg 3 die het presteerde om in de 8 jaar dat aan melkcontrole werd gedaan maar liefst 7 keer de eerste plaats op de ranglijst van bedrijfsgemiddelden te behalen, dit jaar met de cijfers 7032 kg. melk, (318 dagen), 4.11% melkvet, 3.47% eiwit en 1677 gram v/e per dag.

VEEHOUDERIJBELANGEN WEG UIT HOLTEN „Voor boeren verandert er maar heel weinig”

Nog een weekje en dan sluiten Hans Goorman, Herman Koopman en Wim Scheperman definitief de deur van het Holtense VVB-kantoor aan de Waagweg. De vaste medewerkers van de Vereniging voor Veehouderijbelangen verhuizen dan naar Raalte waar een nieuw districtskantoor op maandag 26 oktober officieel wordt geopend. Nu de computer de administratie van de **fokvereniging**, de **gezondheidsdienst**, de **melkcontrole** en de **kunstmatige inseminatie** een stuk doelmatiger maakt, is er voor de 35 zelfstandige VVB-kantoren in Overijssel geen plaats meer. Maar de dienstverlening blijft hetzelfde, de boeren zullen er weinig van merken" is de stellige overtuiging van de VVB-ers.

De geschiedenis van het rundvee in Nederland gaat heel ver terug. Ex-VVB Holten-voorzitter G.J. Rietberg, die nu als districtsbestuurder aan de VVB verbonden blijft, roept zelfs het jaar 800 voor Christus in de herinnering toen er kleine roodbruine runderen in deze lage landen rondliepen. In later jaren werd er op veemarkten in Amsterdam en Haarlem veel Deens vee verhandeld. In 1220 n. Chr. kwamen die op zo'n twintig gulden per stuk. De melk was toen nog bijzaak, men hield vee voor vlees. Pas in 1870 toen de Veewet van kracht werd kon er ook iets worden gedaan aan allerlei veeziektes zoals de veepest.

Aangezien Nederland toen al als handelsnatie bekend stond, was dat belangrijk voor de export naar België, Duitsland en Engeland. En om die export wat beter te organiseren werd in 1874 het Nederlandse Rundveestamboek opgericht. In Artis nog wel. Die poging om uniforme kwaliteitseisen vast te stellen stuitte echter als niel op de stijfkoppigheid van de Friezen, die in 1879 al met een eigen Friesch Rundveestamboek kwamen. Waarna ook het Groninger Blaarkopstamboek (1881) en een eigen Twents Stamboek (1883) volgden. Lag de nadruk in de beginjaren op de fokkerij, later kwam daar onder druk van Amerika de melkcontrole bij. Daar bereikten ze immers met de uit Holland en Sleeswijk-Holstein ingevoerde runderen hele goede resultaten. Zo zelfs, dat Nederlandse boeren tegenwoordig het Holstein-Frisian stamboekvee weer uit Amerika halen.

Controlevereniging

Hoewel Rietberg over de Holtense historie niets meer heeft kunnen achterhalen (vermoedelijk zijn alle documenten in de Tweede Wereldoorlog verloren gegaan), vermoedt hij dat hier rond 1912 de eerste controlevereniging werd opgericht, die werd na de oprichting van coöperatieve zuivelfabrieken meestal daar ondergebracht. Zo ook in Holten. Naast de controle van de melk ging men ook over tot het registreren (schetsen) van de kalveren. De contacten op het kantoor van de melkfabriek leidden vaak ook tot het gezamenlijk kopen van en stier.

De periode 1930-1945 was voor alle veehouders in Nederland erg moeilijk. De crisis ging ook aan hen niet voorbij, waarbij de zogenaamde aanhoudquota hen dwong de veestapel te verkleinen. Voordeel was wel weer dat de goed stieren werd gehouden en uit nood geboren aan veeverbetering werd gedaan. Van kunstmatige inseminatie was destijds nog geen sprake. Een proef

met een rundvee-KI in 1938, om zodoende dekinfecties te voorkomen, vond men toen nog niks. Van dat moderne gedoe wilde men niets weten. Pas na de oorlog ging de rundvee-KI echt van start en maakte een razendsnelle ontwikkeling door. Ook hier heeft de fusiekoorts toegeslagen. Waren er in 1960 nog zo'n 130 K.I-verenigingen in Nederland, nu is er per provincie nog maar één, terwijl men toe wil naar verdergaande concentratie.

Grote namen

Die naoorlogse periode kende in Holten enkele grote namen op het gebied van veeverbetering. Directeur Dijkstra natuurlijk van de Zuivelfabriek *De Vrijheid*, die een echte veeliefhebber was. Maar ook bestuursleden als J.A. Rietberg, H.J. Rensen en H. Kloosterboer (*Bonte Paard*) die zich jarenlang inzetten voor fokvereniging, controlevereniging of gezondheidsdienst. Zij werden op het kantoor terzijde gestaan door mensen als Mans Boode van de controlevereniging, oud-controleur en hoofdman J.W. Jansen en wijlen de administrateur van de gezondheidszorg Vosman. Met name de laatste kreeg nog wel eens boze boeren op zijn dank wanneer hun koeien positief reageerden op een TBC-kruisje en moesten worden afgemaakt. Het was daarmee immers nog niet gezegd dat de beesten ook werkelijk TBC hadden. Maar de zekerheid ging voor alles. Het waren de tijden dat boeren met twintig koeien een beste veestapel hadden terwijl je in Holten tegenwoordig toch wel zo'n 120 koeien moet hebben om als grote veehouder door het leven te gaan.

Gezondheidszorg

Hebben we met fokvereniging, melkcontrole en kunstmatige inseminatie nu drie poten onder de huidige VVB behandeld, de gezondheidszorg ontbrak nog. Om het vee definitief vrij te maken van ziektes als de veepest, mond- en klauwzeer en TBC werd ook de administratie daarvan ondergebracht in de VVB, die pas sinds 1982 die naam voert. Met een onderzoek naar centrale computerverwerking was ondertussen in 1967 al gestart resulterend in de Gezamenlijke Informatie Rundvee (G.I.R.). Elke koe krijgt daarbij een eigen levensnummer. Eenmaal zover was het ook veel gemakkelijker alle administraties samen te voegen. Vanaf 1984 verdween het Rundveestamboek en werd de hele veeverbetering ondergebracht in het Rundveesyndicaat. Een efficiënte werkwijze die uiteindelijk resulteert in de bundeling van de plaatselijke VVB-kantoren.

Dichtbij leden

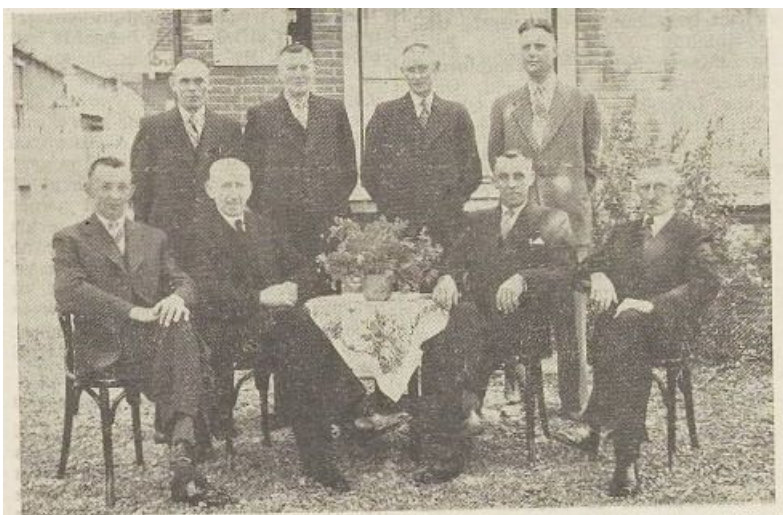
„Mijn grote zorg is dat de vereniging dichtbij de leden blijft staan” besluit ex-voorzitter Rietberg zijn historisch overzicht. *„De Holtenaren moeten nu of naar Raalte of naar Goor. Tenminste wanneer ze persoonlijk een vervoersbewijs willen ophalen. Die kunnen ze ook telefonisch aanvragen, maar dan moet het verstuurd worden en dat duurt een dag. Maar met districtsvergaderingen van zo'n 250 man krijg je toch dat de leden wat verder van de vereniging af komen te staan. Dat moeten we proberen te voorkomen. In ieder geval worden ze allemaal uitgenodigd om op 27 oktober, een dag na de officiële opening het nieuwe kantoor in Raalte te komen bekijken.”*

Holtens Nieuwsblad, 1956-05-26

Gouden Jubileum Coöperatieve Boerenleenbank 50 jaar zegenrijke arbeid in belang van de plaatselijke gemeenschap.

De Coöperatieve Boerenleenbank „Holtens” heeft 50 jaar bestaan. Zij heeft dit gouden Jubileum vrijdagmiddag herdacht met een receptie in Amicitia.

Dit had eigenlijk zaterdag j.l. reeds moeten gebeuren, want het was 19 mei j.l. op de dag af vijftig jaar geleden, dat een zestal vooruitstrevende mannen de stoot gaf tot de oprichting van de bank. Het waren Mannes Boode, Gerrit Jan Breukink, Derk Bernardus Nijland, Hendrik Jan Holterman, Gerrit Klein Haar en Hendrik Jan Bouwhuis.

Op bovenstaande foto ziet men het bestuur van de Boerenleenbank met Raad van Toezicht, ere-lid en kassier. Zittend v.l.n.r. de heren G. J. Rietberg, bestuurslid, G. J. Stevens, ere-lid, J. H. Sprokkereef, voorzitter, H. Krikkink, secretaris, en staande de heren H. Slijkhuis, G. W. Reilink, J. Lubbersen, leden van de Raad van Toezicht, en H. J. Oolbekkink, kassier.

Van de oprichters is thans niemand meer in leven - de laatste, de heer Nijland, is in December op hoge leeftijd overleden - maar de vruchten van hun kloeke daad komen de gehele boerenstand - men kan zelfs zeggen de gehele plaatselijke gemeenschap - reeds vele jaren ten goede.

Er is thans, naast de Coöp. Zuivelfabriek, en de Coöp. Aan- en Verkoopvereniging, moeilijk een instelling denkbaar, die de belangen van de boerenstand op economisch terrein en met name op het gebied van het credietwezen, beter maar ook onopvallender behartigt dan de boerenleenbank. Niet allen, dat zij haar spaarders - en dat zijn er voor de Holtense bank ruim 2900 - de hoogst mogelijke rente garandeert, maar vooral het verstrekken van voorschotten op zeer aannemelijke voorwaarden is de grootse taak, die zij al die jaren op zo'n onopvallende wijze heeft verricht.

Deze twee doelen heeft de oprichters, in de sobere tijd waarin zij leefden en waarvan het huidige geslacht zich moeilijk een denkbeeld kan vormen, voor ogen gestaan. Hun initiatief is volledig met succes bekroond. De bank is niet alleen een instituut geworden, dat ettelijke miljoenen aan spaargeld onder zich heeft en enkele honderdduizenden guldens aan credieten heeft verstrekt, zij behandelt thans alle mogelijke bankzaken voor haar leden en zakenmensen, welke met haar in relatie treden.

Het aantal landbouwers, dat zijn financiële zaken bijna uitsluitend over de bank laat lopen, wordt dan ook met de dag groter. Vele zakenmensen zijn hun hierin reeds voorgegaan.

De bank is de geldschieter geworden van de plaatselijke coöperatieve instellingen, die haar investeringen voornamelijk putten uit het geld van haar zusterinstelling. Het geld van de boer vloeit met winst weer naar de boer terug, ten profijte van de gehele gemeenschap, want het is op het platteland nog altijd zo, dat als het de boer goed gaat ook de zakenman aan zijn trekken komt.

Enkele cijfers.

Hoe sober het begin was en hoe de geldomzet is gegroeid tonen enkele cijfers, welke wij aan verslagen van de bank ontleen.

In het oprichtingsjaar 1906 bedroeg het ontvangen spaargeld *f* 3.478,37, in 1907 bedroeg het reeds *f* 17.170,91 en tien jaar later *f* 148.374,08. Het was toen 1917 en de eerste Wereldoorlog speelde een belangrijke rol. In 1955 werd aan spaargeld ontvangen *f* 2.231.392,74.

In 1907 werden voor het eerst voorschotten verstrekt en wel tot een bedrag van *f* 1500.--. In 1917 was dit bedrag *f* 38.400.-. 1919 geeft ineens een enorme stijging, n.l. een verstrekking van *f* 154.096,26½ (men rekende toen nog met halve centen). Ook de crisisjaren geven een enorme stijging te zien, n.l. 1931 en 1932 t.w. *f* 325.193 en *f* 391.387.

Deze jaren vormden het tijdsgewricht, waarin meer aan spaargeld werd terug betaald dan ingelegd.

Het jaar der geldzuivering 1945 toonde wel een bijzonder opvallend beeld van de spaaractiviteit: er werd toen ingelegd de nog nimmer weer geëvenaarde som van *f* 3.0543.754,86. Het jaar daarop herstelde zich echter de situatie enigszins, want toen vloeide er ruim een miljoen meer weg dan er ingebracht werd. Dit verschijnsel van hogere opnamen dan inleg herhaalde zich in 1948 en 1951, maar toen in veel geringere mate. Het vormde de graadmeter van bepaalde economische ontwikkelingen, die de bank echter geen moeilijkheden hebben bezorgd. Een voorzichtig maar niettemin vruchtdragend beleid hebben de bank een hechte basis gegeven. Haar reserves bedragen momenteel *f* 218.222,49. De eerste storting in het reservefonds geschiedde in 1907 met een bedrag van *f* 253.21½, dat de winst over dat jaar vormde,

Bestuur en kassiers.

Als wij thans nog enkele bijzonderheden opsommen uit de afgelopen 50 jaar, dan noemen we eerst de samenstelling van het eerste bestuur, dat de bank geleid heeft. Het waren de heren M. Boode, voorzitter, D. B. Nijland, secretaris en G. J. Breukink. De raad van toezicht bestond uit de heren H. J. Holterman, voorzitter, G. Klein Haar, secretaris, en E. Krikkink, lid.

De eerste kassier was de heer H. J. Bouwhuis. Zijn eerste salaris bedroeg *f* 10.-- per jaar, later werd dat *f* 75.-. Hij werd in het jaar 1918 opgevolgd door de heer H. Holterman, die deze functie tot zijn overlijden in mei 1947, dus ruim 29 jaar heeft vervuld. Onder hem heeft de bank zijn eerste grote ontwikkeling doorgemaakt.

Het tegenwoordige bestuur bestaat uit de heren J. H. Sprokkelreef, voorzitter, ter, H. Krikkink, secretaris, en G. J. Rietberg lid. De raad van toezicht uit de heren G. W. Reilink, H. Slijkhuis en

J. Lubbersen; plaatsvervangende leden van deze raad zijn de heren H. J. Aanstoot en H. Stevens. De beide genoemde colleges besturen gezamenlijk de bank. Onder leiding van de tegenwoordige kassier, de heer H. J. Oolbekkink, is de bank zich meer gaan toeleggen op gevarieerde bankzaken.

Het ledental is van 487 in 1946 gestegen tot ruim 600. Het aantal spaarders steeg van 2402 in dat jaar tot bijna 3000, terwijl vooral het aantal rekening-couranthouders sterk is gestegen, n.l. van 13 in 1916 tot 111 thans. Ook in tal van andere opzichten deden zich belangrijke uitbreidingen voor.

Pas in 1951 heeft de boerenleenbank een eigen bankgebouw gesticht aan de Dorpsstraat. Voordien werden de zaken gedreven ten huize van de kassier.

Het bestuur heeft gemeend geen groot feestvertoon aan dit jubileum te moeten verbinden.

Onderstaand, gegevens uit sept. 1951 – bij opening nieuwe bankgebouw.

Holtens Nieuwsblad, 22/09/1951; p. 2/2				
Saldo Spaarg.	31 Dec. 1920	f	554.670,28	
" "	31 Dec. 1930	f	1.482.481,13	
" "	31 Dec. 1940	f	1.354.550,77	
" "	31 Dec. 1945	f	5.251.263,62	
" "	31 Dec. 1950	f	4.258.613,57	
Per 31 Dec. 1907 bedroeg het				
reservefonds	f	253.215		
Per 31 Dec. 1910	f	1.002.445		
Per 31 Dec. 1920	f	9.109,86		
Per 31 Dec. 1930	f	28.013,85		
Per 31 Dec. 1940	f	83.020,21		
Per 31 Dec. 1945	f	111.028,15		
Per 31 Dec. 1950	f	142.000,—		
Per 31 Dec. 1907 bedroeg het				
saldo voorschotten	f	1.305,—		
Per 31 Dec. 1910	f	5.250,—		
Per 31 Dec. 1920	f	125.114,—		
Per 31 Dec. 1930	f	841.883,—		
Per 31 Dec. 1940	f	1.100.707,—		
Per 31 Dec. 1945	f	534.203,50		
Per 31 Dec. 1950	f	597.214,90		

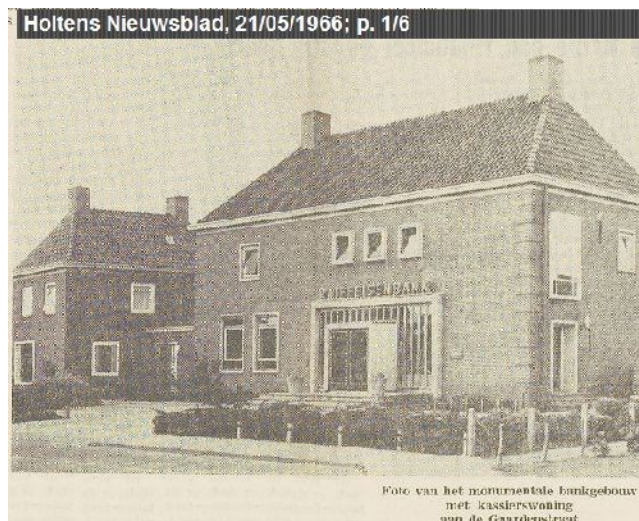

Foto bij 60 jr. bestaan

Verder ook nog in H.N.:

60 Jr. jubileum in H.M. Van1966-05-21

1956 2936 spaarders, 6.5 mln. inleg

1966 5800 „ 17 mnl „

1981 Div feestelijke-gebeurtenissen in 1981

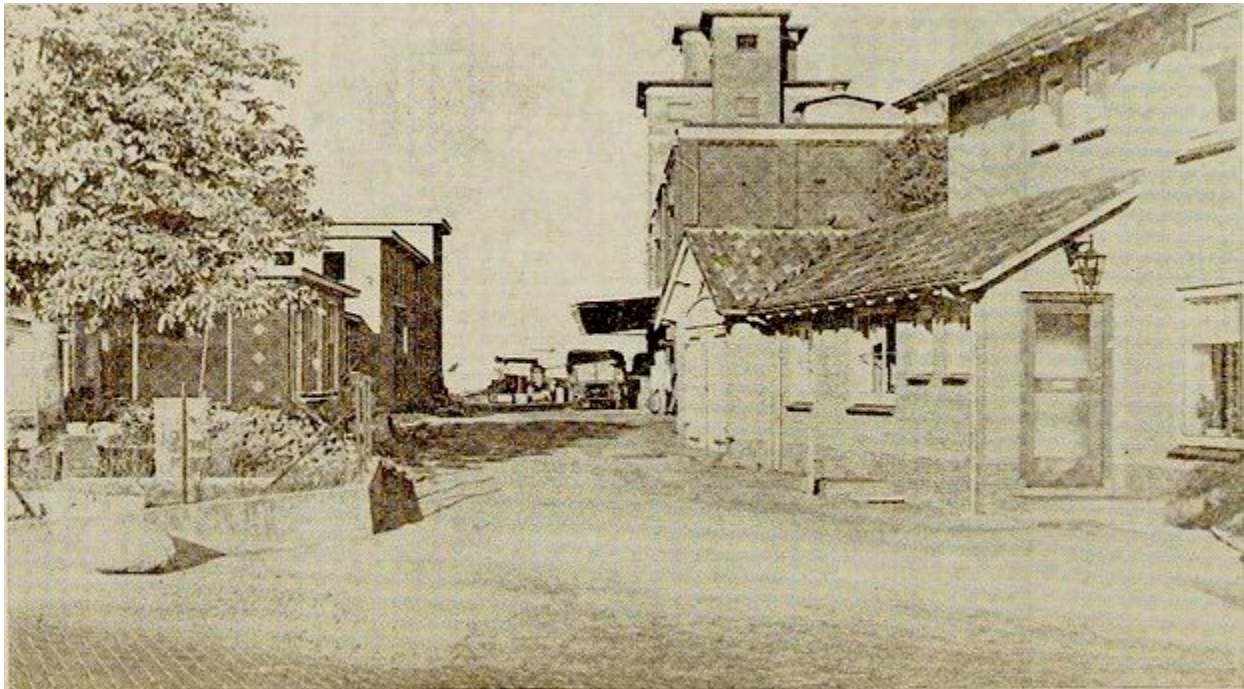
nav 75 Jr. RABOBANK Holten

O.a. een – gratis - historisch boek over Holten

Holtens Nieuwsblad, 1959-06-06

COÖP. AAN- EN VERKOOPVERENIGING „HOLTEN” IN HET GOUD

Van het hoogste gebouw in onze gemeente zal maandag de gehele dag de vaderlandse driekleur wapperen. De Coöp. Aan- en Verkoopvereniging „Holten”, kort-weg de coöperatie, herdenkt dan haar 50-jarig bestaan en op haar silo staat de vlaggemast waaraan het dundoek zal wapperen, dat het triomfantelijk teken zal zijn van dit heugelijk gebeuren.

Vijftig jaren zijn verstreken van soms moeizame strijd, waarin men te maken had met sterke concurrenten - want in Holten leeft de vrijhandels gedachte nog sterk - en waarin de groeiperiode doorkruist werd door één zware economische crisis en twee wereldoorlogen.

Maar de jubilaresse is versterkt uit die strijd getreden. Gezegd kan worden, dat uit een klein stekje een sterke plant gegroeid is. Dat stekje was geënt op de cvijperatieve gedachte, die zich omstreeks de eeuwwisseling in deze contreien baanbrak. Onze plaats liep daarbij niet vooraan. In de omliggende gemeente waren reeds verschillende coöperatieve verenigingen opgericht. In mei 1906 volgde Holten met de oprichting van de coöperatieve Boerenleenbank en in oktober van datzelfde jaar werd de coöperatieve zuivelfabriek „*De Vrijheid*” gesticht.

Het duurde nog ruim twee jaar, n.l. tot 15 juli 1908, dat een tiental landbouwers plannen beraamden om tot de oprichting van een coöperatieve landbouwers handelsvereniging te komen. Onder

hen waren er die ook de stoot gegeven hadden tot oprichting van de beide eerder genoemde coöperaties. Zij kwamen in café Jansen bijeen, toen nog een echte boerenherberg en hun namen waren G. Klein Haar, D. B. Nijland, W. Rietberg, G. H. Stevens, G. Meijerman, G. J. Beldman, Jhr. F. W. W. H. van Coeverden. E. Stam, G. Klein Horsman en J. Rietberg. Van hen is nog alleen de heer Klein Horsman in leven. De toenmalige directeur van de coöp. zuivelfabriek, de heer Hollema, was hun adviseur.

EERSTE GEBOUW

Maar toen ging het ook vrij vlot, want in een vergadering, op 31 maart 1909 in café Kalfsterman gehouden, werd het bestuur met 27 tegen 3 stemmen gemachtigd de benodigde grond aan te kopen om daarop een gebouw te stichten, machines te plaatsen en een „mulder” aan te stellen.

Die eerste molenaar was de heer J. Th. Boks, die op een weekloon van 6 gulden en 50 cent provisie voor iedere aangevoerde wagon werd aangesteld.

Inmiddels waren tot voorzitter en secretaris gekozen de heren G. Klein Haar en W. Rietberg en werden in deze vergadering tot cornmissaris benoemd de heren E. Teeselink JAan.. E. Krikkink, J. Rietberg en G. J. Breukink.

Op 21 augustus 1909 werd onze toenmalige burgemeester A. P. R. C. Baron van der Borch van Verwolde tot ere-voorzitter gekozen. Aan hem heeft de vereniging veel steun gehad. Hij leidde tal van vergaderingen en toen de in 1910 benoemde eerste directeur op grove wijze ten koste van de vereniging had gespeculeerd en de vereniging voor een financiële catastrofe stond, bood hij aan bij de heren Maalderink en Co. te Zutphen teneinde aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen een geldlening te sluiten, waarvoor hij persoonlijk borg was.

28 mei 1909 werd de 1ste steen gelegd van de oorspronkelijke maalderij. Deze datum is steeds als de oprichtingsdatum van de vereniging aangehouden, hoewel op 31 maart van dat jaar de bouwplannen reeds waren aangenomen.

Deze maalderij is uitgegroeid tot een gebouwencomplex, dat een oppervlakte van vele honderden vierkante meters beslaat en waaraan men thans nog bezig is nieuwe gebouwen toe te voegen.

Volharding

Het heeft de bestuurders van de coöperatie niet aan moed ontbroken. In 1915 werd een dubbele personeelswoning gebouwd, in 1957 de slagerij van L. Berg aangekocht en ingericht voor kunstmestloods, in 1924 werd de bestaande malerij door nieuwe machines gemoderniseerd en in de periode van 1927-1930 het filiaalbedrijf in Dijkerhoek gesticht door aankoop van de korenmolen van de familie Klein Baltink. Daarbij werd een flink winkelpand gesticht. In de loop der jaren nam de vereniging in bloei toe en hadden verschillende aanschaffingen en verbouwingen plaats, welke thans culminereren in de stichting van een nieuwe directeurswoning, winkel voor kleine landbouwgereedschappen, kunstmestpakhuis, eierpaklokaal, vergaderzaal en archiefruimte. Kosten anderhalve ton.

Na de malverserende directeur heeft de vereniging tot leider van het bedrijf benoemd, wijlen de heer W. J. Nakke, die de grondslag gelegd heeft, waarop de tegenwoordige directeur, de heer M. Bouwhuis, die hem in 1932 opvolgde, heeft voortgebouwd. Het bestuur heeft zijn directeur altijd

krachtig gesteund bij zijn pogingen om het bedrijf te vergroten en vooruit te brengen. En gezien de omzetcijfers is hij daar zeker in geslaagd.

Cijfers

Enkele vergelijkende cijfers demonstreren dit op duidelijke wijze.

Bij de eerste kasopname over een periode van 5 weken hebben de ontvangsten bedragen f 3.046,02 of gemiddeld f 100.- per dag, zo blijkt uit de notulen. Thans bedraagt de dagontvangst gemiddeld pl.m. f 6200.-.

Het eerste bedrijfsgebouw stond op de balans voor f 4855,05, de laatste balans vernield f 158.000, waarin de anderhalve ton van de nieuwbouw nog niet zijn begrepen. Die eerste balans had een toetaal van f 15.222,81, de laatste heeft een eind cijfers van f 577.077,83.

In het boekjaar 1913 werd voor het eerst gewag gemaakt van de omzet in kilogrammen. Deze bedroeg ruim 171 wagons van 10 ton. In het boekjaar 1957/'58 was dit cijfer 735 wagons of ruim vier maal zoveel.

Op de balans per 31 dec. 1914 kwam de eerste reserve voor tot een bedrag van f 3500.-, momenteel bedraagt deze ongeveer f 110.000, met daarnaast nog een ledenkapitaal van ruim f 80.000.-. Aan versteviging van de coöperatie is de laatste jaren dan ook met kracht gewerkt. Als de pioniers van weleer nog eens een terugblik konden werpen op hetgeen door hun gestage arbeid van die dagen is tot stand gekomen wat zouden zij daarvan dan een vreugde beleven.

Feest

De Coöp. Aan- en Verkoopvereniging „Holten” gaat haar gouden jubileum feestelijk herdenken met een receptie maandagmiddag van 2 tot 5 uur in *Amicitia*, terwijl zij haar leden en afnemers feestavonden gaat aanbieden, waarbij het bekende Friese gezelschap *Tetman de Vries* voor hen zal optreden met het toneel en zangspel „*Houdt stand platteland*”.

Tijdens de receptie verwacht men de genodigden, afgevaardigden van diverse verenigingen en particuliere zakenlieden.

Per 7 Jan 1967 gaat de Holtense aan- en verkoop coöperatie samen met de zustervereniging „*Wierijco*” (Wierden-Rijssen” en werd de aan- en verkoopvereniging „*Trio*” in Wierden, Rijssen en Holten gevormd.

Gegevens uit afgelopen boekjaar:

Omgezet 10.318.575 kg. , in geld 3.442.183 gulden.

Voorzitter was G. J. Rietberg

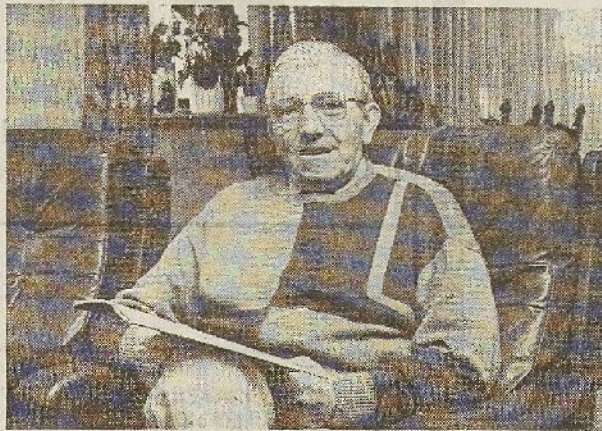
Directeur was Bouwhuis, kwam in 1925 in dienst en was sinds 1939 dir.

Holtens Nieuwsblad, 02/03/1989; p. 19/22

'Alleen bereik je niks'

Bij de Bond van Oudleerlingen van Landbouwscholen en Cursussen in Overijssel begon na de oorlog de bestuurlijke loopbaan van J.H. (Jan) Veneklaas-Slots. Een bestuurder in hart en nieren zo bleek al snel. Of het nu om Jong Holten ging, de OLM, de voorbereidingscommissie van de Ruilverkaveling Holten-Markelo of het Waterschap Salland, Veneklaas-Slots mocht zich er „bar graag“ voor inzetten. Een gesprek met de man die een hekel heeft aan overdreven loftuigen. „Alleen bereik je niks. In alle besturen waarin ik heb gezeten, hebben we steeds samen gewerkt“.

HOLTEN, woensdag 17 en donderdag 18 augustus 1949. Voor de 25-jarige afdeling Jong Holten en voor de meisjes van de Boeren Dochters Vereniging waren beide dagen een hoogtepunt. De eerste dag stond op de weide van boer Reilink (het tegenwoordige Köllingserf) een groots opgezette landbouwbeurs op het programma. Inclusief keuringen van paarden, rundvee, varkens, schapen, pluimvee en konijnen, plus een melkwedstrijd. Op de landdag, een dag later kwamen drieduizend bezoekers uit heel Overijssel naar Holten voor een gevarieerd programma dat 's avonds werd besloten met het speciaal geschreven toneelspel Aflossing van de Wacht. Voor Jan Veneklaas-Slots en zijn mede-bestuursleden van Jong Hol-

J.H. Veneklaas Slot: „keihard gevochten voor ruilverkaveling“.

ten was dit de bekroning van een maandenlange voorbereiding. De Sploder boerenzoon, die meewerkte op de boerderij van vader-wethouder Veneklaas-Slots aan de Pasmansweg, had er de lange werkdagen graag voor over. Ook wanneer hij 's nachts om twee uur pas thuis kwam van weer een avondje oefenen of vergaderen (en nog een tjsco van 'Loodje Slot') liep om vijf uur de wekker weer af voor het melken van de achttien koeien. Alles gebeurde nog met de handen er werd doorgewerkt tot de duisternis inviel.

„Wat dat betreft is er na de oorlog veel veranderd“ weet de inmiddels gepensioneerde bestuurder, die als een van de eerste Holtenaren de Middelbare Landbouwschool in Hengelo doorliep. „Wanneer je toen met 26 zelfstandig mocht boeren, was dat jong. De meeste jongens moesten wachten tot hun vader ermee ophield. In mijn geval was het wel handig dat mijn vrouw en ik bij mijn vader inwoonden. Als

wethouder was die nog meer weg dan ik, zodat iedereen mee moest helpen. Na de oorlog moesten we het hele bedrijf weer opbouwen want vanaf 1943 lag eigenlijk alles stil. Wij hadden nog geluk dat onze boerderij bleef staan, want achter ons is tijdens de bevrijding alles weggeschoten.“

ER WAS veel werk aan de winkel voor de landbouworganisaties. Via Jong Holten belandde Veneklaas-Slots al snel bij de OLM, zowel als voorzitter van het afdelingsbestuur en als lid van het hoofdbestuur. Daarnaast zat hij 20 jaar in het bestuur van melkfabriek De Vrijheid. Investeerde hij veel tijd in de voorbereiding van de Ruilverkaveling Holten-Markelo en was hij ook actief in het bestuur van het Waterschap Salland. Veneklaas-Slots kijkt met voldoening op die tijd terug, hoewel er wat hem betreft wel wat meer waardering had mogen zijn voor het werk van de voorbereidingscommissie van de ruilverkaveling.

„Daarin zaten ook wijlen Jan Rietberg en Gert-Jan Berendsen en wij hebben er keihard voor gevochten dat heel Holten in die verkaveling zou worden meegenomen en dat het werk door één cultuurmaatschappij zou worden uitgevoerd. Dat kostte heel wat moeite en wij hebben er geen vrienden aan overgehouden, maar na de totstandkoming van de ruilverkaveling heb ik toch alleen maar lof gehoord. Een uitnodiging voor de definitieve oplevering heb ik overigens nooit gehad. Gelukkig kan ik goed tegen kritiek. In mijn laatste OLM-vergadering werd ik weggestemd door een grote groep boeren die je anders nooit op een vergadering zag. Daar moet je als bestuurder tegen kunnen“.

Samenwerken en steun van je familie. Dat zijn volgens Jan Veneklaas-Slots, die in 1972 het boerenbedrijf aan zijn zoon overdeed en naar de Tuinstraat verhuisde, absolute voorwaarden voor goed besturen. „Vooral wanneer je ook nog een boerenbedrijf hebt, moet iedereen thuis achter je staan. Ik vind overigens dat er in besturen meer met vrijgestelden moet worden gewerkt. Dat moeten wel boeren zijn, maar het bestuurswerk mag niet ten koste van hun bedrijf gaan“. „Wat ik ook heb geleerd, is dat je gezondheid er niet onder mag lijden. Zoveel functies en het bedrijf bleken voor mij te zwaar. Met een bloeddruk van over de 200 moest ik een ander leven gaan leiden. Via een baan bij de Cebeco Handelsraad en de laatste vijf jaar als Waterschaps-bestuurder heb ik de binding met de landbouw langzaam afgebouwd. Maar ik blijf natuurlijk geïnteresseerd. Weet je voor wie ik enorm veel waardering heb? Voor Henk Slijkhuis. Zoals hij weet om te gaan met al die tegenstrijdige belangen, geweldig.“

Gegevens Zuivelfabriek *De Vrijheid*

Jaar	bron:	Kg. Melk	Vet	Leden /los	koe'n	Kosten /100 kg	Vervoer /100 kg.	melk-geld	Directeur	Voorzitter
1944		6.460.224							Dijkstra	J. Wegstapel
1945		4.628.210							Dijkstra	J. Wegstapel
1946									Dijkstra	J. Wegstapel
1947		6.000.000	3,28	429					Dijkstra	J. Wegstapel
1948	1949-03-26	8.124.000	3,38	434	2767	2,51 +	0,75	19,16	Dijkstra	J. Wegstapel
1949	1950-03-04	9.559.665	3,43	477	3110	-	-	-	Dijkstra	J. Wegstapel
1950	1951-03-17	12.264.844	3,42	530 +	3570				Dijkstra	J. Wegstapel
1951	1952-03-29	11.972.849	3,46	-	-	-	-	-	Dijkstra	J. Wegstapel
1952			3,45						Dijkstra	J. Wegstapel
1953	1954-04-10	12.303.326	3,50	-	-	-	-	-	Dijkstra	J. Wegstapel
1954	1955-04-23	12.620.963	3,52	364/xxx	-	-	-	-	Dijkstra	J. Wegstapel
1955	1956-04-07	12.580.609	3,52	410/100					Dijkstra	J. Wegstapel
1956	2957-04-20	13.206.686	3,59					23,43	Dijkstra	J. Wegstapel
1957	1958-05-03	13.207.830	3,55	422/96	-	-	-	-	<u>Dijkstra</u>	J. Wegstapel
1958	1959-04-25	13.880.543	3,58			3,53			<u>Broersma</u>	J. Wegstapel
1959	1960-05-07	14.354.780	3,54			3,68	-	-	Broersma	<u>J.H. Sprokkereef</u>
1960		15.021.290	3,54						Broersma	<u>J.H. Sprokkereef</u>
1961	1962-06-16	15.249.127	3,64			4,39 +		26,36	Broersma	J.H. Sprokkereef
1962	1963-04-27	16.145.955	-			4,276 +	1,11		Broersma	J.H. Sprokkereef
1963		16.191.000	3,66						Broersma	J.H. Sprokkereef
1964	1965-05-01	17.140.064	3,67	452/44		4,78 +	1,07		Broersma	J.H. Sprokkereef
1965	1966-04-23	16.992.493	3,72	425/40						
1966		17.856.113	3,59			5,47 +	1,19	30,32		
1967	1968-05-11	23.298.465	3,68					33,03		
1968										
1969										
1970										
1971		26.474.496	3,76					42,06		
1972	1973-09-08	28.491.181	3,83					43,39		
1973	1974-10-04	30.377.913	3,83							
1974	1975-10-10	32.722.533	3,79	378/103					Vogt	Veneklaas Slots
1975										
1976									Vogt	M. Stegeman
1977										

2) Overname van *Omeġa* Rijssen door *Coberco*, deel vd.melk naar Holten

Gegevens Controle vereniging *Holten en Omstreken*³¹

jaar	leden	koeien	Gemid./ top*	Vet gem. / top*	Botervet gem.	Opmerking
1946			3339	3,28	111 kg.	* is gem. van top
48/49	208	1816	3819 / 4461	3,31 / 3.50	127 kg. / 311 dg.	Top vet is 4,65
49/50		2000	3884/ 4562	3,39 / 3,58	132 kg. / 299 dg.	
52/53	275	2300				HN 1953-03-07 geen gegevens
53/54	282	2300				HN. 1954-04-10 geen gegevens
54/55			4075/ 4001 /	3.51 3,75	143 kg. / 312 dg. 150 kg. / 305	Roodbonte Zwartbonte
55/56	274	2471	4039 4031	3,49 3,74	141 kg. /305 dg. 152 kg. / 303 dg.	Roodbond – 1409 koeien Zwartbond – 408 koeien
63/64	263	2700	5995 / 3751 *	3,95 / 3,33	237 kg. / 125 kg.	* Hoogste / laagste
64/65	259	2700				67,5 % van <i>De Vrijheid</i> koeien
65/66	246	2770				
66/67	277	3330				
68/69	263	3331	4336 4251	3,65 3,93	- -	Roodbond – 2063 koeien Zwartbond – 484 koeien
1974			4768	3,82	182 kg. / 307 dg.	3,38 eiwit

³¹ Naast controlelever. Holten (Coöperatie) was er ook een controlelever. van de part. (VVM) leveranciers, *Boerenbelang* Jaarlijks een kort verslag, zonder prod. gegevens. - niets van overgenomen, bestond in 1955 5 Jr.